

Pøedmluva vydavatelù

Úvod autora

Pøedmluva

Úvod

1. Znièení Jeruzaléma
2. Pronásledování v prvních staletích
3. Doba duchovního temna
4. Valdenští
5. John Viklef
6. Hus a Jeroným
7. Lutherùv rozchod z Øímem
8. Luther pøed snìmem
9. Švýcarský reformátor
10. Postup reformace v Nìmecku
11. Protest knížat
12. Francouzská reformace
13. Holandsko a Skandinávie
14. Pozdìjší angliètí reformátoøi
15. Bible a francouzská revoluce
16. Otcové Poutníci
17. Ohlašovatelé nového jitra
18. Americký reformátor
19. Svítko proniká tmou
20. Velké náboženské probuzení
21. Odmítnuté varování
22. Splnìná proroctví
23. Co je to svatynì?
24. Ve svatyni svatých
25. Boží zákon je nemìnný
26. Dílo obnovy
27. Moderní probuzenecká hnutí
28. Tváøí v tváø soudu
29. Pùvod zla

30. [Nepřátelství mezi èlovìkem a satanem](#)
31. [Kdo jsou padlí andìlé?](#)
32. [Satanovy nástrahy](#)
33. [První velký podvod](#)
34. [Mohou s námi mluvit zemøelí lidé?](#)
35. [Ohrožená svoboda svìdomí](#)
36. [Nastávající boj](#)
37. [Naše jediná ochrana](#)
38. [Poslední varování](#)
39. [Doba soužení](#)
40. [Vysvobození Božího lidu](#)
41. [Zemì v sutinách](#)
42. [Závìr velkého sporu](#)

Rejstøík veršù podle stránkování v knižní formì

Všeobecný rejstøík podle stránkování v knižní formì

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

Pøedmluva

Tuto knihu nevydáváme proto, aby pøipomnìla, že na svìtì existuje zlo, zármutek a bída. Víme to všichni pøíliš dobře. Tuto knihu nevydáváme ani proto, aby nám ukázala, že mezi svìtlem a tmou, høíchem a nepravostí, nespravedlností a právem, smrtí a životem je nesmiøitelný rozpor - v hloubi srdce si to uvìdomujeme a víme také, že my sami jsme do tohoto zápasu vtaženi, že se ho sami úèastníme.

Každý z nás však nikdy zatouží dovidìt se o tomto dìjinném sporu nìco více. Jak zaèal? Existoval vždycky? Kdo se úèastní toho nesmírnì složitèho zápasu? A jak se mám zachovat já? Mám v nìm nijakou odpovìdnost? Nepøišel jsem na tento svìt z vlastního rozhodnutí. Je to pro mne dobré, nebo špatné?

O jaké principy v tomto sporu jde? Jak dlouho spor potrvá? Jak skonìí? Propadne se tato planeta, jak tvrdí nìkteøí vídci, do hlubin èerné, mrazivé, vìèné noci? Nebo ji èeká skvílá budoucnost?

Otázku si mùžeme položit ještì osobnìji: Jak mohu zápas mezi rostoucím sobectvím a vyhasínající láskou, který probíhá také v mém srdci, pøivést ke koneènému a trvalému vítìzství dobra? Co o tom øíká Bible - Boží slovo? Jakou odpovìí nám na tuto zásadní dùležitou otázku dává Bùh?

Cílem této knihy je pomoci všem lidem správnì rozøešit naznaèené problémy. Napsala ji žena, která zakusila Boží dobrotu a ze vztahu k Pánu i studiem Božího slova poznala, že Boží tajemství chápou lidé, kteøí mají k Bohu úctu. S nimi Bùh uzavøe smlouvu.

Abychom mohli lépe pochopit podstatu nejdùležitìjšího zápasu všech vùkù, v nìmž jde o bytí celého vesmíru, pøibližuje nám jej pisatelka prostøednictvím známých pøíkladù z historie, které se odehrály bìhem posledních dvaceti staletí.

Kniha zaèíná posledními tragickými obrazy z dìjin starovìkého Jeruzaléma - Bohem vyvoleného mìsta - poté, co odmítlo muže z Golgoty, který pøišel zachránit lidstvo. Pak sleduje velké putování národù, vypráví o pronásledování Božích dìtí v prvních staletích køes•anského letopoètu, velkém odpadnutí v Boží církvi, vzniku reformace, která zøetelnì ukázala nìkteré principy velkého sporu, nabízí pouèení z následkù toho, že Francie odmítla Boží zásady, sleduje nový zájem o Písmo, jeho vyvýšení a blahodárný vliv, náboženské probuzení 19. století, odpeèetíní Božího slova, jeho podivuhodná sdílení i prorocství, která èelí vlivu satanských podvodù.

Prostì, srozumitelnì a pøesvìdèivì líeí tato kniha souèasný zápas a hlavní zásady, o které v nìm jde; zápas v nìmž nikdo nemùže zùstat stranou.

Na závìreèných stránkách kniha popisuje koneènè slavné vítìzství dobra nad zlem, pravdy nad lží, svìtla nad tmou, radosti nad zármutkem, nadìje nad zoufalstvím, slávy nad hanbou, života nad smrtí a nekoneènì trpìlivé lásky nad pomstychtivou nenávistí.

Anglický originál této knihy byl poprvé vydán v roce 1888. Roku 1911 jej autorka přepracovala pro druhé vydání. Od té doby byla tato kniha vydána v milionových nákladech ve všech hlavních světových jazycích. Předchozí vydání přivedla mnoho lidí k dobrému Pastýři - Pánu Ježíši Kristu. Vydavatelé se modlí, aby toto vydání přineslo ještě více dobra.

Vydavatelé

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

Úvod

Velkou škodu působí dílu Ducha svatého bludy lidí, kteří tvrdí, že jsou vedeni Duchem, a proto se už nepotřebují řídit Božím slovem. Necháávají se vést pocity, které pokládají za Boží hlas ve svém nitru. To, co je ovládá, není Boží Duch. Podléhání pocitům spolu s pøehlížením Písma může vést jen ke zmatku, klamu a zkáze. To slouží pouze zámìrùm satana. Protože působení Ducha svatého v Kristovì církvi je životnì dùležité, snaží se satan prostøednictvím bludù extrémistù a fanatikù, aby lidé nebrali působení Ducha svatého vážnì a pøehlíželi zdroj síly, který nám Pán nabízí.

Podle Božího slova bude Duch svatý konat své dílo bìhem doby, kdy bude zvístováno evangelium. V dobì vzniku Starého a Nového zákona nepøestával Duch svatý sdílovat pravdu rùzným jednotlivcùm mimo zjevení, která byla vtìlena do Písma. Bible sama hovoří o tom, jak Duch svatý lidem pøedával upozornìní, výtky, rady a pouèení v záležitostech, které nemily souvislost s psaným Božím slovem. Zmiòuje se o prorocích v rùzných dobách, jejichž výroky nikdo nezaznamenal. Stejným zpùsobem i pozdìji, když byl kánon Písma ukonèen, Duch svatý pokračoval ve svém díle, osvìcoval, upozoròoval a povzbuzoval Boží dìti.

Pán Ježíš slíbil svým uèedníkùm: "Pøímìlunce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás nauèí všemu a pøipomene vám všechno, co jsem vám øekl." "Jakmile však pøijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, ... oznámí vám, co má pøijít." (J 14,26; 16,13) Písmo uèí, že tento slib neplatil jen v dobì apoštolù. Platí pro Kristovu církev ve všech dobách. Spasitel své následovníky ujistil: "... já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto vùku." (Mt 28,20) Apoštol Pavel prohlásil, že dary a projevy Ducha Kristus udílil své církvi, "aby své vyvolené dokonale pøipravil k dílu služby - k budování Kristova tìla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, mìøeno mírou Kristovy plnosti." (Ef 4,12.13)

Apoštol Pavel se modlil za vòøící v Efezu: "Prosím, aby vám Bùh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali a osvíceným vnitøním zrakem vidìli, k jaké nadìji vás povolal, ... jak nesmìrnì veliký je ve své moci k nám, kteří vòøíme." (Ef 1,17-19) Požehnání, o které apoštol Pavel prosil pro efezský sbor, působí Boží Duch, který osvìcuje rozum a odhaluje lidské mysli hloubky Božího slova.

Po úžasném projevu Ducha svatého o letnicích vyzval apoštol Petr své posluchaèe, aby èinili pokání a dali se pokøtít ve jménu Ježíše Krista na odpuštìní høíchù, potom jim øekl: "... dostanete dar Ducha svatého. Nebo• to zaslíbení platí vám a vašim dìtem i všem daleko široko, které si povolá Pán, náš Bùh." (Sk 2,38.39)

Když Bùh nechal prostøednictvím proroka Joela popsat pøíchod velkého dne Páni, slíbil také mimoøádné působení Božího Ducha (Jl 2,28). Toto proroctví se zèásti vyplnilo sesláním Ducha o

letnicích, dokonale se však naplní v projevu Boží milosti, která bude provázet závěrečné působení evangelia.

Až se bude přibližovat konec času, velký spor mezi dobrem a zlem bude nabývat na síle. Satanův hněv vůči Kristově církvi se projevoval ve všech dobách a Bůh štědře udílel svému lidu milost a svého Ducha, aby ho posílil v boji proti mocnostem zla. Když měli Kristovi apoštolové rozšířit evangelium po celém světě a zaznamenat je pro budoucí věky, dostali zvláštní zmocnění Duchem svatým. Oč více se církev blíží svému konečnému vysvobození, o to větší silou se bude satan stále snažit působit. Sestoupí na zem "plný zlosti, protože ví, jak málo času mu zbývá" (Zj 12,12). Bude předvádět "kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky" (2 Te 2,9). Po šest tisíc let se mistrovský rozum satana, kdysi nejpřednějšího z Božích andělů, zcela věnoval dílu podvodu a zkázy. Celý um a důvtip, který satan získal během věky trvajících zápasů, veškerou krutost, kterou si vypěstoval, použije proti Božímu lidu v konečném boji. V tak nebezpečné době mají Kristovi následovníci upozorňovat svět na druhý příchod Pána Ježíše, a má se připravit lid, který bude stát před Kristem při jeho příchodu "čistý a bez poskvrny" (2 Pt 3,14). V této době církev nebude potřebovat zvláštní dar Boží milosti a moci o nic méně než v dobách apoštolů.

Duch svatý mě osvětlil a ukázal mi výjevy z dlouhého zápasu mezi dobrem a zlem. Čas od času mi Pán dovolil sledovat, jak v různých dobách probíhal velký spor mezi Kristem, Pánem života, původcem našeho spasení, a satanem, vládcem zla, původcem hříchu, prvním přestupníkem svatého Božího zákona. Satan své nepřátelství vůči Kristu projevuje nenávistí vůči Kristovým následovníkům. V celých dějinách můžeme sledovat stále stejný odpor vůči zásadám Božího zákona, stejný klam, jehož cílem je způsobit, aby blud vypadal jako pravda, aby Boží zákon nahradila lidská nařízení a aby lidé uctívali stvoření místo Stvořitele. Ve všech dobách se satan vytrvale snažil zkrasit představovat Boží charakter, a tak zapřít, aby lidé měli falešnou představu o Stvořiteli a dívali se na něj spíše se strachem a nenávistí než s láskou. Snaží se odstranit Boží zákon a způsobit, aby lidé necítili závaznost jeho požadavků. Pronásleduje ty, kdo se odvažují postavit se proti jeho podvodům. Stejně satanovo úsilí můžeme sledovat v dějinách patriarchů, proroků a apoštolů, mučedníků i reformátorů.

V posledním velkém zápase bude satan bojovat stejným způsobem, projeví stejné postoje a bude se snažit dosáhnout stejného cíle jako ve všech předchozích dobách. Bude se opakovat to, co tu už bylo, jen s jedním rozdílem - nastávající zápas se bude vyznačovat intenzitou, jakou svět dosud nezažil. Satanovy klamy budou rafinovanější, jeho útoky rozhodnější. Kdyby to bylo možné, svedl by i vyvolené (Mk 13,22).

Když mi Boží Duch představil velké pravdy svého slova a ukázal minulé i budoucí výjevy, vyzval mne, abych ostatním lidem oznámila, co mi zjevil - abych ukázala dějiny zápasu v některých historických událostech a vylíčila je tak, aby objasnily rychle se blížící boj. Z tohoto důvodu jsem se snažila vybrat z církevních dějin takové události, na kterých lze sledovat, jak lidé postupně poznávali velké pravdy, které Pán světu v různých obdobích zjevoval, jak tyto pravdy rozličovaly satanův hněv a vyvolávaly nepřátelství zesláblé církve a jak povědomí o nich udržovalo svědeckou službu lidí, kteří "nemilovali svůj život tak, aby se zalekli smrti" (Zj 12,11).

Tyto události můžeme považovat za předobraz zápasu, který je před námi. Budeme-li je sledovat ve

světla Božího slova a budeme-li osvětleni Božím Duchem, budeme schopni rozpoznat plány knížete zla a nebezpečí, jež musí překonat lidé, kteří chtějí být shledáni - až Pán Ježíš znovu přijde - "bez viny".

Velké historické události, které znamenaly pokrok reformace v dějinách, patří minulosti. Protestantický svět je dobře zná a všeobecně uznává. Jsou to fakta, která nikdo nemůže popřít. Tyto dějiny líčím stručně v souladu se záměrem knihy. Stručnost, kterou jsem musela dodržet, vedla k tomu, že fakta zabírají jen tak malý prostor, aby ještě bylo možné správně pochopit, co z nich vyvozují. V několika případech v knize cituji výroky historiků, kterým se podařilo seřadit události tak, aby poskytly stručný souhrnný pohled na víc nebo shrnout podrobnosti vhodným způsobem. Ve většině případů však autoři nejsou výslovně uvedeni, jejich slova nejsou vyznačena uvozovkami, neodvolávám se na ně jako na autority, cituji je proto, že jejich výroky jsou vhodným a působivým podáním věci. Podobným způsobem postupuji při popisování zážitků a názorů lidí, kteří pokračují v díle obnovy v současné době.

Cílem této knihy není podat nové historické poznatky o zápasech minulých dob, ale spíše ukázat na fakta a zásady, které se týkají budoucích událostí. Celé toto vyprávění o minulých událostech nabývá nového významu, díváme-li se na ně jako na část zápasu mezi silami světla a tmy, osvětluje budoucnost a ozařuje cestu lidí, kteří podobně jako reformátoři minulých staletí budou povoláni, aby i za cenu ztráty pozemského vlastnictví svědčili "pro Boží slovo a pro svědectví Ježíše Krista".

Záměrem této knihy je vyléčit průběh velkého sporu mezi pravdou a bludem, odhalit nástrahy satana a naznačit způsoby, jak jim lze odolat; představit uspokojujivé řešení problému zla tím, že osvětluje původ a konečné následky hříchu, aby se plně projevila Boží spravedlnost a milost v jeho jednání se stvořením, a ukázat svatou, neměnnou podstatu Božího zákona. Mou nejvroucnější modlitbou je, aby vlivem této knihy byli lidé vysvobozeni z moci temna a stali se "účastníky dědictví svatých ve světlo" k chvále toho, který si nás zamiloval a obětoval se za nás.

E. G. Whiteová

Předmluva vydavatelů

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

1. Znièení Jeruzaléma

"Kdybys poznalo v tento den i ty, co vede k pokoji! Avšak je to skryto tvým oèím. Pøijdou na tebe dny, kdy tvoji nepøátelé postaví kolem tebe val, obklíèí ti a sevøou se všech stran. Srovnají ti se zemí a s tebou i tvé dìti; nenechají v tobì kámen na kameni, ponìvadž jsi nepoznalo èas, kdy se Bùh k tobì sklonil." (L 19,42-44)

Pán Ježíš se díval na Jeruzalém z vrcholu Olivové hory. Rozprostíral se pøed ním krásný a pokojný pohled. Byly právi Velikonoce a ze všech zemí se sem shromažžovali potomci Jákoba, aby oslavili velký národní svátek. Uprostøed zahrad, vinic a zelených strání posetých stany poutníkù se zvedaly stupòovité pahorky, výstavné paláce a mohutné opevnìní hlavního mìsta Izraele. Zdálo se, jako by Siónská dcera ve své pýše øíkala: "Sedím jako královna a nepoznám zármutek." Byla krásná a domnívala se, že je v bezpečí a že se tìší pøíznì nebes jako kdysi pøed staletími, kdy královský pìvec zpíval: "Krásnì se vypíná k potìše celé zemì Sijónská hora, ... sídlo velkého Krále." (Ž 48,3) Krásný pohled skýtala také budova chrámu. Paprsky zapadajícího slunce ozaøovaly jeho bìloskvoucí mramorové zdi, odrážely se od zlaté brány, vìže a cimbuří. Chrám, pýcha židovského národa, tu stál jako "ztlèsnìná krása". Který Izraelec by se na to mohl dívat, aniž by ho nenaplnila radost a obdiv. Pán Ježíš však pøemýšlel nad nièím úplnì jiným. "Když už byl blízko a uzøel mìsto, dal se nad ním do pláèe." (L 19,41) Uprostøed všeobecného jásotu pøi triumfálním vjezdu, kdy lidé mávali palmovými ratolestmi a pahorky znily ozvìnou radostného "hosana", když jej tisíce hlasù provolávaly za krále, naplnil Vykupitele svìta najednou nepochopitelný zármutek. On, Boží Syn, Zaslíbený Izraele, který svou mocí zvítìzil nad smrtí a povolal její zajatce z hrobu, nyní plakal. Jeho slzy nebyly výrazem obyèejného zármutku, ale velké, nepøekonatelné smrtelné úzkosti.

Neplakal nad sebou, i když dobøe vídìl, kam povedou jeho kroky. Pøed ním leželo Getsemane, místo jeho nastávajícího smrtelného zápasu. V dohledu byla také Ovìí brána, kterou po staletí vodívali zvíøata k obìtem a která se mìla otevøít i pro něj, až bude "jako beránek vedený na porážku" (Iz 53,7). Nedaleko odtud ènila Golgota, dijištì ukøižování. Na cestu, po níž bude brzy kráèet, padne hrùza velké temnoty, až položí svùj život jako obì• za høích. Nebyly to však myšlenky na tyto události, které ho tak zarmoutily, zatímco lidé kolem něj se radovali. Jeho nesobecké srdce nesevøela úzkostí pøedtucha vlastního nadlidského utrpení. Kristus plakal nad tisíci odsouzenými v Jeruzalémì, plakal nad slepotou a zatvrzelostí lidí, kterým pøišel požeňnat a které pøišel zachránit.

Pøed Ježíšovým zrakem se promítlo období více než tisíce let, v nimž Bùh prokazoval vyvolenému lidu zvláštní pøízeò a projevoval zvláštní péèi. Stála tu hora Moria, na níž se dal Izák - "syn zaslíbení" - bez odporu pøipoutat jako obì• k oltáři, a tak se stal symbolem obìti Božího Syna. Zde byla Abrahámovi - "otci vìšících" - potvrzena smlouva požeňnání, slavné mesiášské zaslíbení (1 M 22,9.16-18). Na tomto místì plameny obìti stoupající k nebi z humna Ornana Jebuzejského odvrátily meò hubícího andìla (1 Pa 21) - vhodný to symbol Spasitelovy obìti a jeho pøímlyvy za viníky. Jeruzalém byl poctìn Bohem více než celá zemì. "Hospodin si totiž zvolil Sijón, zatoužil jej mít za sídlo." (Ž 132,13) Tady po vìky proroci

pronášeli varovná poselství. Tady kníží mávali svými kadidelnicemi a vůni kadidla spolu s modlitbami vůčich stoupala k Bohu. Tady byla denně obřívána krev beránků, která ukazovala na budoucího Božího Beránka. Tady Hospodin zjevil svou přítomnost v oblaku slávy nad slitovnicí. Odtud vycházel onen tajemný žebřík spojující zemi s nebem (1 M 28,12; J 1,51) - žebřík, po němž sestupují a vystupují Boží andělé a který otevírá světu cestu do nejsvětějších míst. Kdyby Izrael jako národ zůstal Bohu věrný, zůstal by Jeruzalém, Boží vyvolené místo, zachován navždy (Jr 17,21-25). Avšak dějiny tohoto národa, tolik poctivého Božího přízní, jsou dějinami odpadlictví a vzpour. Tento národ pohrdl Boží milostí, zneužil své výsady a promarnil své příležitosti.

Ačkoli Izraelci "Boží posly zesměšňovali, pohrdali jeho slovy a jeho proroky prohlašovali za podvodníky" (2 Pa 36,16), Bůh s nimi jednal stále jako "Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný" (2 M 34,6). Boží milosrdenství vůči nim neprošlo, přestože je stále odmítali. S láskou, která převyšuje lásku otce k synovi, Bůh "k nim neprocházel posílat své posly, protože měl soucit se svým lidem i se svým přibýtkem" (2 Pa 36,15). Když výzvy, prosby a napomenutí nepomáhaly, poslal jim největší dar nebes - a v tomto jediném daru jim Bůh dal vlastně celé nebe.

Sám Boží Syn přišel, aby přivedl ku pokání zatvrzelé místo. Byl to Kristus, kdo vysvobodil Izrael jako vinný kmen z Egypta (Ž 80,9). Vlastní rukou vyhánil před ním pohany. Zasadil ho "na úrodném svahu". Přeliv jej ohradil, vyslal své služebníky, aby se o něho starali. Nakonec zvolal: "Co se smílo pro mou vinici ještě udílat, a já pro ni neudílal?" (Iz 5,1.4) Když pak očekával, že ponese hrozny, plodila plané víno. Neprocházel však doufat, že ponese plody. Přišel osobně na svou vinici, aby zjistil, zda ji lze zachránit před zkázou. Okopal svůj vinný kmen, prořezal ho a ošetřil. Byl neúnavný ve svém úsilí zachránit vinný kmen, který zasadil.

Po tři léta chodil Pán světla a slávy mezi svým lidem. "Procházel zemí, všem pomáhal a uzdravoval všechny, kteří byli v moci ďáblův," obvažoval ranině, vyhlásil zajatcům propuštění, navracel zrak slepým. Díky jeho působení chromí chodili a hluchí slyšeli, očišoval malomocné, křísil mrtvé a chudým zvěstoval evangelium (Sk 10,38; L 4,18; Mt 11,5). Všem lidem bez rozdílu platilo jeho milostivé pozvání: "Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout." (Mt 11,28)

I když mu odpláceli za dobro zlobou a za jeho lásku nenávisť (Ž 109,5), Pán Ježíš vytrvale konal své poslání milosti. Nikdy neodmítl žádného, kdo hledal jeho milost. Žil jako poutník bez domova, jeho každodenním údílem byla chudoba a potupa. Sloužil potřebám lidí, ulehčoval jim v jejich bídě a přesvědčoval je, aby přijali dar života. Přiliv slitování, odražený od zatvrzelých lidských srdcí, se k nim vracel ještě silnějším proudem nevýslovné, soucitné lásky. Izrael se však odvrátil od svého nejlepšího Přítel a Pomocníka. Nabídkami jeho lásky pohrdl, jeho rady odmítl, jeho varování zesměšnil.

Čas naděje a odpuštění rychle plynul. Kalich Božího hněvu, tak dlouho odkládaný, se téměř naplnil. Mraeno vytvářené po dlouhé vlně odpadnutí a vzpour ztemnilo a hrozilo, že na provinilý národ přijde bouře. Toho, kdo je jediný mohl zachránit před trestem, který jim hrozil, zlehčovali, pomlouvali, ztracovali a v krátké době měli ukřižovat. Až bude Kristus viset na golgotském kříži, skončí období, v

nimž se Izrael jako národ tišil Boží pøízní a požehnání. Smrt jediného èlovíka je ztrátou, která je nekoneènì vitší než všechny poklady svìta. Když si však Pán Ježíš prohlížel Jeruzalém, vidil pøed sebou údil celého mìsta i celého národa - mìsta a národa, který byl kdysi vyvoleným a vzácným Božím pokladem.

Proroci plakali nad odpadlictvím Izraele a nad strašnými ranami, které pøišly jako dùsledky jeho høíchù. Jeremiáš si pøál, aby jeho oèi byly pramenem slz, aby mohl dnem i nocí oplakávat zabitou "dceru svého lidu", "Hospodinovo stádce", které bude odvedeno do zajetí (Jr 9,1; 13,17). Jaký zármutek musel prožívat ten, jehož prorocký zrak vidil ne roky, ale celé vky dopøedu. Vidil hubícího andíla s meèem pozdviženým proti mìstu, které bylo tak dlouho místem, v nimž pøebýval Hospodin. Z høebenu Olivové hory, místa, na nimž se pozdiji utáboøil Titus a jeho vojsko, hledil Kristus pøes údolí na svatá nádvoøí a sloupøadí, a pøes slzy vidil strašnou budoucnost - hradby, obklíèené cizími vojsky. Slyšel dupot armád táhnoucích do války. Slyšel hlasy matek a dití žebrajících v obleženém mìstì o chléb. Vidil, jak krásnou svatyni, paláce i vže nièí plameny a na místì, kde to vše døíve stálo, vidil jen hromadu doutnajících sutin.

Pøi pohledu do budoucnosti vidil vyvolený národ rozptýlený do všech zemí, "jako vraky na pustém bøehu". V trestu, který mìl brzy dopadnout na obyvatele mìsta, Kristus vidil pouze první doušek z kalicha hnìvu, který bude muset národ vypít do dna pøi posledním soudu. Boží soucit a láska se projeví v truchlivých slovech: "Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo byli k tobì posláni; kolikrát jsem chtil shromáždit tvé dìti, tak jako kvoèna shromažiuje kuøátka pod svá køídla, a nechtili jste!" (Mt 23,37) Kéž bys, národe, poctiný více než ostatní, poznal dobu svého navštívání a to, co ti mohlo posloužit ku pokoji. Zadržel jsem andíla spravedlnosti, volal jsem ti ku pokání, ale nadarmo. Odmítal jsi a zavrhoval nejen služebníky, vyslance a proroky, ale i Svatého Izraelského, svého Vykupitele. Zahyneš-li, poneseš za to odpovìdnost ty sám. "... nechcete pøijít ke mnì, abyste mìli život." (J 5,40)

Kristus v Jeruzalémì vidil symbol svìta - zatvrzelého v nevíøe a vzpouøe - , který spìje k Božímu soudu. Utrpení høišného lidstva tížilo jeho srdce a pøinutilo jej k hoøkému pláèi. V lidské bídi, v slzách a krvi vidil dùsledky høíchu. Jeho srdce bylo plné nekoneèného soucitu k souženým a trpícím na zemi. Toužil pomoci všem. Ale ani jeho ruka nemohla zadržet pøíval lidského utrpení, protože jen málo lidí hledá skuteèný zdroj pomoci. Byl ochoten položit život, aby jim pøinesl záchranu, ale jen nikteøí z nich pøijdou k nimu, aby mohli žít.

Vládce nebes pláèe. Syn vìèného Boha je smutný, plný úzkosti. Tento pohled naplnil celé nebe údivem. Popisovaný výjev nám prozrazuje, jak neobyèejnì høišný je høích. Ukazuje, jak tížký je i pro nekoneèného Boha úkol zachránit viníka pøed následky pøestoupení Božího zákona. Pán Ježíš prorockým pohledem, který zamìøil na poslední pokolení, vidil, že v závìreènè dobì bude svìt žít v podobném klamu, který zpùsobil zkázu Jeruzaléma. Velkým høíchem Židù bylo to, že zavrhlí Krista. Velkým høíchem køes•anského svìta je, že zavrhl Boží zákon, základ Boží vlády na nebi i na zemi. Lidé nebudou brát vážnì Hospodinovy pøíkazy, budou jimi pohrdat. Miliony lidí spoutaných høíchem - satanových otrokù, odsouzených k druhé smrti - také odmítnou naslouchat slovùm pravdy, až nastane jejich den navštívání. Jak strašná to slepota! Jak divné to poblouznìní!

Dva dny pøed Velikonocemi, když naposledy odešel z chrámu - poté, co odsoudil pokrytectví židovských vůdců -, vyšel Kristus opít se svými uèedníky na Olivovou horu a posadil se s nimi na travnaté úbočí, které skýtalo pohled na místo. Ještě jednou si prohlížel jeho hradby, víže a paláce. Ještě jednou se díval na chrám v jeho oslòující nádheøe, na diadém krásy korunující posvátnou horu.

O tisíc let døíve velebil žalmista pøízeò, kterou Bùh projevil Izraelcùm tím, že uèinil jejich svatyni svým obydlím: "V Šálemu je jeho stánek, jeho obydlí je na Sijónu." Bùh si zvolil "kmen Judùv, horu Sijón, tu si zamiloval. Svou svatyni vybudoval jak výšiny nebes" (Ž 76,3; 78,68.69). První chrám byl vystavìn v období dijin, kdy se Izraeli daøilo nejlépe. Král David shromáždil pro tento úèel obrovské poklady a Božím vnuknutím byly vypracovány plány na stavbu chrámu (1 Pa 28,12.19). Šalomoun, nejmoudøejší z panovníkù Izraele, dílo dokonèil. Tento chrám byl nejznamenitìjší stavbou, jakou kdy svìt vidìl. Pøesto Hospodin prohlásil o druhém chrámu ústy proroka Agea: "Sláva tohoto nového domu bude vìtší nežli prvního." "Otøesu všemi pronárody, a pøijdou s tím nejvzácnìjším, co mají; a naplním tento dùm slávou, praví Hospodin zástupù." (Ag 2,10.8)

První chrám zboøil Nebúkadnesar a asi pít set let pøed Kristovým narozením jej znovu vystavìli Židé, kteøí se po celoživotním zajetí vrátili do znièené a témìø opuštìné vlasti. Mezi lidem byli tehdy starci, kteøí pamatovali slávu Šalomounova chrámu a kteøí naøíkali pøi kladení základù nové stavby, že nebude tak krásná jako pøedešlá. Tehdejší pocity pùsobivì popsál prorok: "Kdo zùstal mezi vámi z tìch, kteøí vidìli tento dùm v jeho prvotní slávi? A jaký jej vidíte nyní? Není ve vašich oèích jen pouhé nic?" (Ag 2,4; Ezd 3,12) Tehdy Bùh slíbil, že sláva druhého domu pøevýší slávu prvního.

Druhý chrám se však prvnímu nevyrovnal nádherou a velkolepostí, ani nebyl poctìn stejnými viditelnými dùkazy Boží pøítomnosti, jakými byl poctìn první chrám. Neprojevila se v nìm nadpøirozená moc, která by svìdèila o jeho zasvěcení. Nikdo v nìm nevidìl oblak slávy, který by naplnil novì vystavìný svatostánek. Z nebe nesestoupil oheò, který by strávil obì• na jeho oltáøi. Mezi cherubíny ve svatyni svatých nepøebývala Boží sláva, vždy• uvnitø nebyla truhla smlouvy, slitovnice ani desky svìdectví. Z nebe nepromlouval hlas, který by knìžím oznamoval Hospodinovu vůli.

Po staletí se Židé marnì pokouøeli dokázat, že se splnilo Boží zaslíbení, oznámené Ageem. Jejich myølení totiž zaslepila pýcha a nevíra, proto nepoznali pravý význam prorockých slov. Druhý chrám nebyl poctìn oblakem Hospodinovy slávy, ale živou pøítomností toho, v nìmž pøebývala plnost božství tìlesnì a jenž byl sám Bùh zjevený v tìle. "Touha všech národù" pøišla opravdu do svého chrámu, když Ježíš z Nazareta uèil a uzdravoval na jeho nádvoøích. Kristovou pøítomností, a jenom jí, pøevyšoval druhý chrám první. Avšak Izrael odmítl Dar, který Bùh chrámu nabídl. Se skromným Uèitelem, který toho dne naposledy vyšel z jeho zlaté brány, opustila Boží sláva chrám navždy. Naplnila se Spasitelova slova: "... váš dùm se vám zanechává pustý." (Mt 23,38)

Uèedníky naplnila hrùza a úžas, když Pán Ježíš pøedpovìdìl znièení chrámu. Chtìli lépe porozumìt smyslu jeho slov. Více než ètyøicet let bylo vynakládáno mnoho prostøedkù, práce a stavitelského umíní, aby se zvýšila jeho nádhera. Herodes Veliký na nìj vynaložil jak øímské bohatství, tak židovské

poklady, dokonce i císař jej obohatil vlastními dary. Těžké hranoly bílého mramoru téměř neuvěřitelných rozměrů, které byly dopraveny z Říma, tvořily součást stavby chrámu. Na ně upozornili uěedníci svého Mistra slovy: "Pohleď, ... jaké to kameny a jaké stavby." (Mk 23,38)

Na tato slova Pán Ježíš odpověděl vážně a překvapivě: "Amen, pravím vám, že tu nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno." (Mt 24,2)

Uěedníci se zničením Jeruzaléma spojovali událost, kdy Kristus přijde osobně na zem v pozemské slávi, aby převzal vládu nad celosvětovou říší, potrestal zatvrzelé Židy a zlomil římskou nadvládu. Pán jim slíbil, že přijde podruhé. Proto si při zmínce o trestech nad Jeruzalémem vzpomněli na jeho druhý příchod. Když se na Olivové hoře shromáždili kolem Spasitele, zeptali se: "Kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku?" (Mt 24,3)

Budoucnost byla uěedníkům milosrdně zahalena. Kdyby tehdy plně pochopili dvě strašné skutečnosti - utrpení Vykupitele, jeho smrt a zkázu místa i chrámu - přemohla by je hrůza. Kristus jim naznačil význačné události, ke kterým dojde před koncem času. Tehdy mu však plně neporozuměli. Skutečný význam jeho slov měl být pochopen, až to Boží lid bude potřebovat. Proroctví, které Kristus vyslovil, mělo dvojí smysl: Předpovídalo zkázu Jeruzaléma a zároveň hrůzy posledního velkého dne.

Pán Ježíš vyprávěl naslouchajícím uěedníkům o soudech, jež stihnou odpadlý Izrael, a zvláště o trestu, který na sebe povolají odmítnutím a ukřižováním Mesiáše. Blízkost hrůzného vyvrcholení budou oznamovat neomylná znamení. Strašná hodina přijde náhle a rychle. Spasitel upozornil své následovníky: "Když pak uvidíte znesvěcující ohavnost, o níž je řeč u proroka Daniele, jak stojí na místě svatém - kdo ěteš, rozuměj - tehdy ti, kdo jsou v Judsku, a• uprchnou do hor." (Mt 24,15.16; L 21,20.21) Až modloslužebné symboly Římanů budou postaveny na posvátné půdě, která se rozprostírala ještě několik set metrů za městskými hradbami, tehdy Kristovi následovníci mají hledat bezpečí v útiku. Až uvidí varovná znamení, nesmějí ti, kdo se chtějí zachránit, ani okamžik otálet. V celém Judsku i v samém Jeruzalémě musí okamžitě uposlechnout signál k útiku. Ten, kdo náhodou bude na stěše domu, nesmí už vejít do domu, ani kdyby tím mohl zachránit své nejvzácnější poklady. Ti, kdo budou pracovat na polích nebo vinicích, nesmějí ztrácet čas tím, že se vrátí pro vrchní odív, který odložili při práci v parnu dne. Nesmějí otálet ani okamžik, aby je nestihla zkáza.

Za vlády Heroda byl Jeruzalém nejen velice zkrášlen, ale vybudováním věží, hradeb a pevností se stal zdánlivě nedobytným. Kdo by tehdy veřejně předpověděl jeho zkázu, byl by - tak jako svého času Noe - nazván bláznivým panikářem. Kristus však řekl: "Nebe a země pominou, ale má slova nepomnou." (Mt 24,35) Boží hněv vzplanul proti Jeruzalému pro jeho hříchy a zatvrzelá nevěra jeho údil jen zpečetila. Hospodin prostřednictvím proroka Micheáše prohlásil: "Slyšte to, představitelé domu Jakobova, vůdcové izraelského domu, vy, kteří si hnušíte právo a překrucujete všechno, co je přímé. Sijón budete krveprolítím, Jeruzalém bezprávím. Jeho představitelé soudí za úplatek, jeho kněží uěi za odminu, jeho proroci věští za stěbro. Přitom spoléhají na Hospodina a říkají: Což není Hospodin uprostřed nás? Na nás nepřijde nic zlého." (Mi 3,9-11)

Tato slova přesně popisují zkorumpované a samospravedlivé obyvatele Jeruzaléma. Tvrdili, že přesně zachovávají požadavky Božího zákona, ve skutečnosti však přestupovali všechny jeho zásady. Nenávidili Ježíše Krista, protože jeho existence a svatost odhalovala jejich nepravost. Obviňovali ho, že je příčinou všech nesnází, které je postihly jako důsledek jejich hříchů. I když viděli, že je naprosto bez hříchů, prohlašovali, že jeho smrt je nezbytná, aby se zachránili jako národ. "Když proti němu nezakročíme," říkali židovští vůdcové, "všichni v něj uvěří a přijdou Římané a zničí nám toto svaté místo i národ." (J 11,48) Jestliže obětují Krista, mohou se znovu stát silným, jednotným národem. Tak uvažovali a souhlasili s rozhodnutím svého velekněze, že by bylo lépe, aby zemřel jeden člověk, než aby zahynul celý národ.

Tak židovští vůdcové budovali "Sijón krveprolitím a Jeruzalém bezprávím" (Mi 3,10). A pak, když zavraždili svého Spasitele, protože káral jejich hříchy, byli tak samospravedliví, že se považovali za vyvolený národ a očekávali, že je Bůh osvobodí od jejich nepřátel. "Proto", pokračoval prorok, "bude Sijón kvůli vám zoran jako pole, z Jeruzaléma budou sutiny, z hory Hospodinova domu návrší zarostlá křovím." (Mi 3,12)

Téměř po čtyřicet let - od chvíle, kdy Ježíš Kristus předpověděl úpadek Jeruzaléma - odkládal Pán soud nad městem a národem. Boží shovívavost vůči lidem, kteří odmítli evangelium a zavraždili jeho Syna, je obdivuhodná. Boží jednání s židovským národem je představeno v podobě stromu. V tomto podobě byl vysloven rozkaz: "Vytni jej. Proč má kazit i tu zemi?" (L 13,7) Boží milosrdenství jej však ještě na nějaký čas ušetřilo. Mezi Židy bylo stále mnoho jedinců, kteří neviděli nic o Kristově povaze a díle. Děti ještě neměly příležitost setkat se se světlem, které jejich rodiče odmítli. Bůh jim chtěl prostřednictvím kázání apoštolů a jejich následovníků dát potřebné světlo. Měli poznat, jak se splnila prorocká nejen o narození a životě Pána Ježíše, ale i o jeho smrti a vzkříšení. Děti nebyly odsouzeny za hříchy rodičů. Když se však mohly seznámit se s ním, co znali jejich rodiče, a nabízené poznání odmítly, hřešily stejně jako jejich rodiče a doplnily míru jejich nepravostí.

Boží shovívavost vůči Jeruzalému jen utvrzovala Židy v jejich tvrdošijné nevěře. Nenávistí a krutostí vůči Ježíšovým učedníkům pohrdli poslední nabídkou milosti. Pak Bůh od nich odšedl svou ochranu a přestal bránit satanu a jeho následovníkům - a národ byl ponechán vůli vládce, kterého si vybral. Pohrdli Kristovou milostí, která by jim umožnila ovládnout zlé povahové rysy, jež pak nad nimi zvítězily. Satan rozpoutal jejich nejprudší a nejnižší vášně. Lidé přestali uvažovat, neřídili se rozumem, ovládaly je pudy a slepá zvrhlost. Stali se ďábelsky krutými. V jednotlivých rodinách i v celém národě, v nejvyšších i v nejnižších společenských vrstvách zavládlo podezírání, závist, nenávist, hádky, vzpoury, vraždy. Nikde nebylo bezpečno. Přátelé a příbuzní se navzájem zrazovali. Rodiče zabíjeli své děti a děti vraždily své rodiče. Vládci národa neměli dost síly ani na to, aby ovládali sami sebe. Rozpoutané vášně z nich udílaly tyrany. Židé přijali falešné svědectví, aby odsoudili nevinného Božího Syna. Falešná obvinění nyní způsobila, že si nebyli jisti vlastními životy. Svými činy již dávno hlásali: "Opus•te cestu, odbočte ze stezky, přestaňte se Svatým Izraele." (Iz 30,11) Nyní se jejich přání splnilo. Boží bázeň je už přestala znepokojovala. Do čela národa se postavil satan a nejvyšší občanské a náboženské úřady se ocitly pod jeho vlivem.

Vůdci zneřádkovaných skupin se nikdy spojili, aby loupili a týrali své zubožené oběti, a pak se znovu vrhali jeden na druhého a bez milosti se ničili. Ani svatost chrámu nemohla zkrotit jejich zvrhlost. Vyznavači byli pobíjeni před oltářem a svatyně byla znesvěcena těly zabitých. Ve slepé a rouhavé

opovázlivosti původci tohoto iábelského díla veřejně prohlašovali, že nemají obavy, že by Jeruzalém mohl být zničen, protože je místem samotného Boha. Aby ještě více upevnili svou moc, podplatili falešné proroky, aby hlásali - přestože římské legie už obléhaly chrám -, že lid má očekávat Boží vysvobození. Nakonec velké množství lidí uvěřilo, že Nejvyšší zasáhne a porazí jejich nepřátele. Izrael však pohrdl Boží ochranou a nyní mu nebylo pomoci. Nešťastný Jeruzalém, rozdrobený vnitřními nesváry, jehož ulice barvila krev jeho obyvatel, kteří se vzájemně vraždili, zatímco nepřátelská vojska dobývala jeho opevnění a pobíjela jeho obránce!

Všechny předpovědi o zkáze Jeruzaléma, které Pán Ježíš vyslovil, se do písmene splnily. Židé zakusili pravdu jeho varovných slov: "... jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni." (Mt 7,2)

Ukázala se znamení, projevíly se divy, které ohlašovaly příchod pohromy a soudu. Uprostřed noci zazářilo nad chrámem a nad oltářem nadpřirozené světlo. Při západu slunce bylo na obloze vidět obrazy vozů a válečnicků, chystajících se k bitvě. Kněží, sloužící v noci ve svatyni, byli podivně tajnými zvuky, země se chvěla a byly slyšet hlasy volající: "Odejďme odtud." Velká východní brána, která byla tak těžká, že ji sotva zavěsilo dvacet mužů a která byla zajištěna obrovskými železnými tyčemi vsazenými hluboko do pevné kamenné dlažby, se o půlnoci otevřela, aniž bylo vidět, kdo s ní pohnul. (Milman, Dějiny Židů, kniha 13)

Po sedm let chodil po ulicích Jeruzaléma muž, který hlásal, jaké pohromy místo postihnou. Ve dne i v noci zpíval strašný žalozpěv: "Hlas z východu. Hlas ze západu. Hlas ze všech čtyř stran. Hlas proti Jeruzalému a proti chrámu. Hlas proti ženichům a nevěstám. Hlas proti celému národu." Tento podivný žlovík byl uvězněn a zbitován, z jeho úst však nevyšlo jediné slovo stesku. Na urážky a nadávky odpovídal jen: "Bída, bída Jeruzalému. Bída, bída jeho obyvatelům." Jeho volání a nářek neustal, dokud nebyl zabit při obléhání, které předpověděl.

Ani jediný křesťan při zničení Jeruzaléma nezahynul. Kristus dal svým učedníkům pokyny a všichni, kdo uvěřili jeho slovům, očekávali na předpovědná znamení. "Když uvidíte, že Jeruzalém obklíčí vojska," prohlásil Pán Ježíš, "tu poznáte, že se přiblížila jeho zkáza. Tehdy ti, kdo jsou v Judsku, a uprchnou do hor, kteří jsou v Jeruzalémě, a z něho odejdou." (L 21,20.21) Když Římané pod vedením Cestia obklíčili místo, upustili nečekání od obléhání, i když se zdálo, že všechno mluví ve prospěch okamžitého útoku. Obležení obyvatelé města bez naděje na další úspěšný odpor se již chtěli vzdát, ale velitel římských vojsk stáhl své síly, aniž k tomu měl nějaký viditelný důvod. Milosrdná Boží prozíravost řídila události tak, aby přinesly dobro Božímu lidu. Ěkající křesťané tak dostali slíbené znamení a všichni měli možnost uposlechnout Spasitelova varování. Události probíhaly tak, že ani Židé ani Římané nemohli útiku křesťanů zabránit. Když Cestius ustoupil, Židé vyrazili z Jeruzaléma a pronásledovali jeho ustupující vojsko. Zatímco vojska obou stran byla plně zaměstnána, křesťané měli možnost odejít z místa. V té době nebyl v zemi nepřítel, který by se mohl pokusit jim v tom zabránit. V době obležení byli Židé shromážděni v Jeruzalémě, aby slavili svátky stánků, a tak křesťané v celé zemi mohli útek uskutečnit, aniž je při tom někdo rušil. Bez váhání uprchli na bezpečné místo - do města Pelly v Pereji za Jordánem.

Židovská vojska, pronásledující Cestia a jeho armádu, udeřila na jeho zadní voj s takovou zbisilostí, jako by jej chtěla úplně zničit. Jen s velkými nesnázemi se Římanům podařilo ustoupit. Židé neměli

takøka žádné ztráty a vítězoslavně se vrátili s kořistí do Jeruzaléma. Tento zdánlivý úspěch jim však přinesl jen neštěstí. Naplnil je tvrdošíjným odporem vůči Římanům, a to mílo za následek, že na odsouzené místo záhy dolehlo hrozné utrpení.

Když Titus znovu oblehl místo, postihly Jeruzalém strašné pohromy. Místo bylo obklíčeno v době Velikonoc, kdy se za jeho hradbami shromáždily miliony Židů. Zásoby potravin, které by vystačily pro obyvatele místa na léta, kdyby byly pečlivě uskladněny, byly zničeny z øevnivosti a msty soupeřících skupin, a proto nyní všichni prožívali hrůzy hladoviny. Mírka pšenice se prodávala za talent. Hlad doléhal tak, že muži okusovali kůži svých opasků, svou obuv a povlak svých štítů. Lidé se ve velkém množství vydávali v noci za hradby místa, aby tam nasbírali divoce rostoucí rostliny, ačkoli mnozí při tom byli chyceni a po krutém mučení usmrceni. Ti, kdo se bezpečně vrátili, byli často oloupeni o to, co nasbírali s nasazením života. Vůdci používali nejnelidšší způsoby mučení, aby od strádajících vymohli poslední skrovné zásoby, které snad ještě mohli někde ukrýt. A těch krutostí se často dopouštěli lidé, kteří měli ještě dost jídla a chtěli si jen vytvořit zásoby potravin pro budoucnost.

Tisíce lidí zahynuly hladem a morem. Zdálo se, že vymizely pøirozené city. Muži okrádali své ženy, ženy okrádaly své muže. Bylo vidět, jak děti odtrhují jídlo od úst svých starých rodičů. Když se prorok ptal: "Cožpak může zapomenout žena na své pacholátko?", dostalo se mu odpovědi ve zdech tohoto odsouzeného místa: "Ženy, které bývají tak milosrdné, vařily vlastníma rukama své děti a pojídaly je při těžké ráně dcery mého lidu." (Iz 49,15; Pl 4,10) Znovu se splnilo varovné proroctví vyslovené před ètrnácti staletími: "Ta zmikèilá a zhýèkaná mezi vámi, která se pro zhýèkanost a zmikèilost ani nepokusila postavit nohou na zem, bude nepøejícnì hledìt na svého vlastního muže i na svého syna a na svou dceru, ... i na své děti, které porodí. Tajnì je snì pro nedostatek všeho v tísnì obležení, kterým ti bude tísnit tvùj nepøítel ve tvých branách." (5 M 28,56.57)

Øímští vojevůdci se snažili vyvolat v Židech ÷is a hrůzu, a tak je pøimìt, aby se vzdali. Zajatci, kteří kladli odpor, když byli zajímáni, byli mrskáni, mučení a ukøižování před mìstskou hradbou. Stovky jich takto umíraly každý den. Toto pøíšerné dílo trvalo tak dlouho, dokud v údolí Jozafat a na Golgotì nebylo postaveno tolik køížù, že se mezi nimi dalo jen stíží projít. Tak údivnì se vyplnilo strašné zaklínání, které znìlo před Pilátovým soudným trùnem: "Krev jeho na nás a na naše děti!" (Mt 27,25)

Titus by byl rád ukončil tyto hrùzyplné výjevy a zachránil Jeruzalém, aby se jeho údil nenaplnil v plné míøe. Hnusil se mu pohled na hromady mrtvých tìl ležících v údolích. Jako oøarovaný pozoroval z vrcholu Olivové hory velkolepý chrám a vydal rozkaz, aby se nikdo nedotkl ani jediného z kamenù, z nichž byl postaven. Než se rozhodl k útoku na chrám, vyzval židovské vůdce, aby ho nenutili znesvìtit posvátné místo krví. Vyjdou-li a budou-li bojovat na jiném místì, neznesvìtí žádný Øíman svatost chrámu. Sám Josephus vynaložil všechnu svou výmluvnost a zapøísal je, aby se vzdali a zachránili tak sebe, své místo a své bohoslužebné místo. Na jeho slova však odpovídili jen hrubým proklínáním. Když před nimi tento jejich poslední lidský prostředník stál a zapøísal je, aby se vzdali, zasypali ho šípy. Židé již dříve odmítli prosby Božího Syna a nyní je domluvy a zapøísalání ještě utvrdily v odhodlání bojovat až do konce. Titus se marnì snažil chrám zachránit. Ten, který je vitší, než byl on, prohlásil, že tam nezůstane kámen na kameni.

Slepá umíninost židovských vůdců a hrozné zločiny, páchané v obleženém městě, vyvolaly u Římanů hrůzu a rozhořčení. Titus se nakonec rozhodl, že na chrám zaútočí. Umínil si přitom, že ho pokud možno dobude, aniž ho poškodí. Jeho rozkazy však vojáci neuposlechli. Když se v noci uchýlil do svého stanu, Židé z chrámu zaútočili a napadli vojáky před chrámem. Za boje pak vhodil jeden římský voják vchodem do přední hořící pochodeň a v mžiku se octly v plamenech cedrovým dřevem vykládané přední kolem svatyni. Titus v doprovodu svých velitelů přispíchal hned na místo a přikázal vojákům, aby oheň uhasili. Jeho rozkazů však nikdo nedbal. Rozvášnění vojáci rozšířili požár do dalších prostor sousedících s chrámem a svými meči pak pobili velké množství Židů, kteří se tam ukrývali. Krev tekla po chrámových schodech jako voda. Tisíce a tisíce Židů zahynuly. Vůavu boje přehlušovaly hlasy volající "Ichabod" - sláva odešla.

"Titus poznal, že je nemožné uklidnit běsnící vojsko. Vstoupil do chrámu se svými důstojníky a prohlížel si posvátnou budovu zevnitř. Nádherná naplnila všechny údivem, a protože plameny dosud nepronikly do svatyni, učinil poslední pokus o její záchranu. Znovu přikázal vojákům, aby požár nešířili. Setník Liberalis se pokusil vynutit si poslušnost u svých vojáků, avšak ani úcta k císaři nedokázala potlačit jejich zbisilé nepřátelství vůči Židům, válečnickou vášně a neukojenou touhu drancovat. Vojáci viděli, že všechno kolem nich se v divokých plamenech leskne zlatem. Domnívali se, že v chrámu jsou uloženy nesmírné poklady. Jeden voják v nestřežené chvíli vhodil hořící pochodeň do otevřených dveří chrámu, v okamžiku vzplála celá budova. Oslepující oheň a kouř donutil důstojníky k odchodu a nádherná budova byla ponechána svému údělu.

Byla to údivná podívaná pro Římany - natož pro Židy. Celý vrchol hory, která vévodila městu, planul jako sopka. Jedna budova za druhou se hroutily za strašného rachotu, pohlceny ohněm. Střechy z cedrového dřeva byly v jednom plameni. Pozlacené věže svítily jako hřeby rozžhavené do červena. Z věží u brány šlehal jazyky plamenů a vystupoval dým. Okolní pahorky byly ozářeny světlem požáru. Postávaly na nich tmavé skupiny lidí, které s hrůzou a úzkostí sledovaly postup zkázy. Na hradbách a na vyšších místech horního města bylo vidět mnoho tváří, některé bledé strachem a zoufalstvím, jiné zachmušené pomstychtivostí. Výkřiky římských vojáků, kteří pobíhali sem a tam, a nářek vzbouřenců, kteří umírali v plamenech, se mísil s vůavou požáru a duněním padajících trámů. Výkřiky lidí stojících na vyvýšených místech se vracely ozvěnou z okolních pahorků. Podél hradeb zněl všude nářek a pláč. Lidé, vyčerpaní hladem, sbírali poslední síly, aby projevili svou úzkost a zármutek.

Krveprolití v prostorách chrámu bylo strašnější než to, co se dilo venku. Muži i ženy, staří i mladí, vzbouřenci i kněží - ti, kdo bojovali, i ti, kdo prosili o smilování, všichni byli bez rozdílu pobíjeni. Počet zabitých převyšoval počet těch, kdo je zabíjeli. Vojáci museli pələzat hromady mrtvol, aby mohli pokračovat ve vraždiní." (Milman, Dějiny Židů, kniha 16)

Po zničení chrámu padlo brzy do rukou Římanů celé město. Vůdci Židů vyklidili své nedobytné věže, takže Titus našel věže opuštěné. Prohlížel si je s úžasem a prohlásil, že mu je dal do rukou Bůh, protože žádná zbraň, jakkoli silná, by nic nesvedla proti takovým opevněním. Jak město, tak chrám byly srovnány do základů a místo, na němž stála svatyně, bylo zoráno "jako pole" (Jr 26,18). Během obležení a za vraždiní, které pak následovalo, zahynulo více než milion lidí. Ti, kdo přežili, byli odvedeni jako

zajatci, prodáni do otroctví, odvešeni do Āíma, aby zvýšili lesk vítězoslávy dobyvatele, byli předhazováni dravé zvířeti v amfiteátrech nebo rozehnáni jako tuláci po celé zemi.

Židé sami byli strůjci svého údilu. Sami si naplnili pohár pomsty. V pohromě, která je jako národ postihla, a ve všech bídách, které pak následovaly, když byli rozptýleni, sklízeli jen to, co sami zaseli. Prorok napsal: "Je to tvá zkáza, Izraeli," protože ses "stavil na odpor svému Bohu" (Oz 13,9; 14,1). Jejich utrpení se často vykládá jako trest, který je postihl na základě Božího rozhodnutí. Velký podvodník se tak snaží utajit svou vlastní činnost. Tvrdošíjným odmítáním Boží lásky a milosti Židé způsobili, že byla od nich odňata Boží ochrana a satan jim mohl vládnout podle své vůle. Strašné krutosti, které se projevily při zkáze Jeruzaléma, ukazují, jak satan jedná s těmi, kdo se poddali jeho nadvládě.

Neuvědomujeme si, kolik vděčíme Kristu za pokoj a ochranu, kterou nám dává. Je to Boží ochraňující moc, která brání, aby se lidstvo nedostalo plně pod nadvládu satana. Neposlušní a nevďeční mají všechny důvody k tomu, aby byli vděční Bohu za milosrdenství a shovívavost, s níž zadržuje krutou a zlomyslnou satanovu moc. Když však lidé překročí meze Boží trpělivosti, je tato brzdící moc odňata. Bůh se nechová k hříšníkovi jako vykonavatel rozsudku vyneseného za přestoupení. Ponechává lidi, kteří odmítají jeho milost, aby sklidili to, co sami zaseli. Každý paprsek světla, který jsme odmítli, každé varování, kterým jsme pohrdli nebo které jsme nebrali vážně, každý pěstovaný zlovyk, každé přestoupení Božího zákona je zasetým semenem, které přinese jistou žně. Jestliže člověk tvrdošíjně odporuje Duchu svatému, Bůh jej nakonec hříšníkovi odejme, a pak už neexistuje moc, která by bránila zlým pohnutkám lidského srdce, není ochrany před zlobou a nepřátelstvím satana. Zkáza Jeruzaléma je strašným varováním pro všechny, kdo berou na lehkou váhu nabídku Boží milosti a ignorují pozvání Boží dobroty. Je nejpřesvědčivějším svědectvím toho, jak Bůh nenávidí hříšníkovi, a důkazem jistého trestu, který stihne viníky.

Spasitelovo proroctví o tom, že Jeruzalém postihne trest, se splní ještě podruhé. Strašná zkáza Jeruzaléma je pouze náznakem oné závěrečné zkázy. V údilu vyvoleného místa můžeme vidět údil celého světa, který odmítá Boží milost a pošlapává Boží zákon. Temné jsou záznamy o lidské bídě, kterou země zažila za dlouhá staletí zločinu. Srdce se svírá a mysl omdlévá, uvažujeme-li o tom. Strašné jsou následky odmítání Boží moci. Avšak ještě temnější budou výjevy, které se odehrají v budoucnosti. Minulé události - dlouhý sled bouří, sporů a převratů, "každá bota obouvaná do válečné vřavy a každý plášť vyválený v prolité krvi" (Iz 9,4) - jsou něčím v porovnání s hrůzami doby, kdy bude ochraňující Boží Duch zcela odňat lidem, kteří jej odmítli, a nebude bránit projevům lidských vášní a satanova hněvu. Tehdy celý svět uvidí - jako dosud nikdy - výsledky satanovy vlády.

V ten den však, jako v době zničení Jeruzaléma, bude Boží lid vysvobozen. Vysvobozen bude každý, "kdo je zapsán k životu" (Iz 4,3). Ježíš Kristus řekl, že přijde podruhé, aby shromáždil k sobě své věrné: "Tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uzojí Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velikou mocí a slávou. On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedné končiny nebe ke druhé." (Mt 24,30.31) Tehdy budou ti, kdo nepřijali evangelium, zahubeni dechem jeho úst a zničení slávou jeho příchodu (2 Te 2,8). Jako zničil starý Izrael sám sebe, tak se hříšníci sami zničí. Zahubí je jejich vlastní nepravost. Životem v hříchu se jejich povaha tak zvrhne a sami se tak vzdálí od Boha, že projev Boží slávy bude pro ně stravujícím ohněm.

Lidé by měli být pozorní a nepřehlédnout naučení, která jim Pán Ježíš sdílil. Když Kristus upozornil své učedníky na zkázu Jeruzaléma, oznámil jim znamení blížící se pohromy, aby mohli včas odejít. Podobně upozornil svět i na dobu konečné zkázy a udal znamení její blízkosti, aby všichni, kdo chtějí, mohli uniknout blížícímu se hněvu. Pán Ježíš řekl: "Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů." (L 21,25; Mt 24,29; Mk 13,24-26; Zj 6,12-17) Lidé, kteří rozpoznají znamení jeho příchodu, poznají, že "je blízko, přede dveřmi" (Mt 24,33). "Bdíte tedy," tak zní jeho výzva (Mk 13,35). Ti, kdo berou vážně jeho upozornění, nebudou ponecháni v nevědomosti, aby je ten den zastihl nepřipravené. Pro ty, kdo nebudou bdít, "den Páně přijde jako přichází zloděj v noci" (1 Te 5,2-5).

Svět není o nic ochotnější přijmout poselství pro tuto dobu, než byli Židé ochotni přijmout Spasitelovo varování před zkázou Jeruzaléma. A• nastane Boží den kdykoli, přijde na bezbožné neekání. Život půjde zdánlivě dál a lidé budou plně zaměstnáni zábavami, obchodem a vydíláním peněz, náboženští vůdci budou opívat pokrok a osvětlenost světa a lidé budou ukolébáni falešnou jistotou - tehdy, podobně jako se zloděj o půlnoci vkrádá nestřeženými dveřmi, tak přijde náhlá zkáza na nezodpovědné a bezbožné a "neuniknou" (1 Te 5,3).

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

2. Pronásledování v prvních staletích

Pán Ježíš vylíčil svým učedníkům, jaký údil stihne Jeruzalém a jak bude vypadat jeho druhý příchod, a potom také předpověděl, co bude prožívat jeho lid od chvíle, kdy od nich odejde, až do doby, kdy se vrátí s mocí a slávou, aby je vysvobodil. Spasitel z Olivové hory viděl také bouře, které dopadnou na prvoapoštolskou církev. Díval se však dále do budoucnosti a svým pohledem sledoval divoké a pustošivé bouře, které zažijí jeho následovníci v dalších staletích temna a pronásledování. Několikrát málo hrůzu nahánějícími slovy předpověděl, jaký údil připraví mocní tohoto světa Boží církvi (Mt 24,9.21.22). Kristovi následovníci musí jít stejnou cestou pokošení, potupy a utrpení jako jejich Mistr. Nepřátelství projevované vůči Spasiteli světa se projeví také vůči všem, kdo uvěří v jeho jméno.

Dějiny rané křesťanské církve svědčí o naplnění Spasitelových slov. Mocnosti země i pekla se spojily proti Kristu - v boji proti jeho následovníkům. Pohané si uvědomili, že vítězný postup evangelia smete jejich chrámy a oltáře, proto ve snaze zničit křesťanství sjednotili své síly. Zapálili oheň pronásledování. Zbavovali křesťany jejich majetku, vyháněli je z jejich domovů. Křesťané podstoupili "mnohý zápas s utrpením" (Žd 10,32). "Zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář." (Žd 11,36) Mnozí zpečetili své svědectví vlastní krví. Bez milosti byli pobíjeni urození i otroci, bohatí i chudí, vzdělaní i prostí.

Pronásledování, které začalo za císaře Nerona, přibližně v době, kdy byl umčen apoštol Pavel, pokračovalo s větší či menší krutostí po staletí. Křesťané byli nespravedlivě obviňováni z nejstrašnějších zločinů a byli osočováni, že započinili všemožné pohromy - hlad, mor a zemětřesení. Když je pak veřejnost začala všeobecně podezírat a nenávidět, našlo se dost udavačů, kteří pro zisk zrazovali nevinné. Křesťané byli odsuzováni jako buřiči proti říši, nepřátelé náboženství a škůdci společnosti. Mnozí z nich byli v amfiteátrech předhozeni dravé zvěři nebo za živa upáleni. Někteří byli ukřižováni, jiní zašiti do kůží zvířat a předhozeni do arény, kde je roztrhali psi. Jejich mučednická smrt byla často hlavním bodem zábavy při veřejných slavnostech. Velké zástupy se shromažďovaly, aby se bavily pohledem na jejich smrtelný zápas a aby jej doprovázely smíchem a potleskem.

Kristovi následovníci byli pronásledováni jako lovná zvěř, a se snažili ukrýt kdekoli. Byli nuceni hledat úkryt na nehostinných a pustých místech. "Trpěli nouzí, zakoušeli útlak a soužení. Svět jich nebyl hoden, bloudili po pouštích a horách, skrývali se v jeskyních a roklinách země." (Žd 11,37.38) Tisícům křesťanů poskytly útulek katakomby. Pod pahorky za hradbami Říma byly v zemi a ve skalách vyhloubeny dlouhé chodby. Spleť a tmavá síť podzemních chodeb byla dlouhá mnoho kilometrů. V těchto podzemních úkrytech pochovávali Kristovi následovníci své zemřelé a zde také nalézali útočiště, když byli podezíráni a pronásledováni. Až Dárce života probudí k novému životu všechny, kdo vedli "dobrý boj víry", vyjdou mnozí mučedníci pro Ježíše Krista právi z těchto temných slují.

I za nejkrutějšího pronásledování si svědkové Ježíše Krista uchovali èistou víru. Aèkoli byli zbaveni

veškerého pohodlí, vyhnání z dosahu slunečního svitu a museli žít v temné, ale pøivítivé náruči zemi, nestižovali si. Aby lépe snášeli útrapy a pronásledování, povzbuzovali se vzájemně slovy víry, trpìlivosti a nadìje. Ztráta pozemského pohodlí je nemohla pøivést k tomu, aby se zøekli víry v Ježíše Krista. Zkoušky a pronásledování se staly pouze stupni, které je vedly blíže k pokoji a konečné odmìni.

Podobnì jako Boží služebníci v døívìjších dobách "byli muèeni a odmítali se zachránit, protože chtìli dosáhnout nièeho lepšího, totiž vzkøíšení" (Žd 11,35). Pøipomínali si slova svého Mistra, že se mají radovat, jsou-li pronásledovaní pro Kristovu vìc, protože jejich odmìna v nebesích je veliká, vždy• podobnì byli pøed nimi pronásledovaní Boží proroci. Radovali se, protože považovali za èest, že mohou trpìt pro pravdu. Z prostøedku šlehajících plamenù stoupaly k nebesùm oslavné písnì. Vírou vzhlíželi vzhùru a vidìli Pána Ježíše a jeho andìly, jak je z nebe pozorují s hlubokým zájmem a s uspokojením sledují jejich vytrvalost. Od Božího trùnu zaslechli hlas: "Buì vìrný až do smrti, a dám ti vítìzný vìnec života." (Zj 2,10)

Marnì se satan snažil znièit Kristovu církev násilím. Velký spor, v němž Kristovi uèedníci položili své životy, neskonèil, když tito vìrní vlajkonoši na svých místech padli. Svou smrtí zvítìzili. Boží dílníci padli, ale Boží dílo pokračovalo dál. Evangelium se šíøilo dál a poèet jeho vyznavaèù rostl. Dostalo se dokonce do krajù, kam se nedostali ani øímští orlové. Jak prohlásil jeden køes•an pohanským mocipánùm, kteøí pokračovali v pronásledování: "Mùžete nás zabíjet, muèit, odsuzovat... Vaše nespravedlnost je dùkazem, že jsme nevinni... Ani vaše krutost vám nepomùže." Vedli tím jen další ke stejné vytrvalosti. "Èím více nás kosíte, tím více roste náš poèet, krev køes•anù je setbou." (Tertullian, Obrana, odstavec 50)

Tisíce køes•anù byly uvìznìny a pobity, obraceli se však noví a stavìli se na jejich místa. Ti, kdo byli umuèeni pro víru, patøí Kristu a on je považuje za vítìze. Bojovali "dobrý boj víry" a je pro ni pøipravena "koruna slávy", kterou jim dá Ježíš Kristus, až znovu pøijde. Utrpení, které prožívali, je sblížilo navzájem a pøiblížilo je k jejich Vykupiteli. Pøíklad jejich života a svìdectví jejich smrti byly trvalým dùkazem pravdy. I tam, kde se to dalo nejménì oèekávat, opouštìli satanovi poddaní svého pána a nastupovali pod Kristùv prapor.

Satan se proto rozhodl, že bude proti Boží vládì bojovat úèinnìji tím, že svùj prapor vztyèí pøímo uprostøed køes•anské církve. Kdyby se mu podaøilo oklamat Kristovy následovníky a vést je, aby se znelíbili Bohu, jistì by ztratili i svou sílu, odhodlanost a vytrvalost, a stali by se jeho snadnou koøistí.

Velký odpùrce se pak snažil získat lstí to, co se mu nepodaøilo získat silou. Pronásledování skonèilo a místo niho pøišlo nebezpeèné pokušení èasného blahobytu a svìtských poct. Pohané byli vedeni, aby èásteènì pøijali køes•anskou víru, zatímco odmítali nikteré její základní dùrazy. Vyznávali, že pøijali Pána Ježíše jako Božího Syna, že vìøí v jeho smrt a zmrtvýchvstání, nebyli však pøesvìdèeni, že jsou høíšní, a necítìli potøebu èinit pokání nebo zmìnit svá srdce. Udìlali urèité ústupky a navrhovali køes•anùm, aby rovnìž v nièem ustoupili, aby se všichni mohli sjednotit na společném základì víry v Ježíše Krista.

Tím se církev ocitla v hrozném nebezpečí. Vizení, mučení, oheň a meč byly ve srovnání s tím požehnáním. Niktež křesťané zůstali pevní a prohlásili, že nemohou udělat žádný kompromis. Jiní souhlasili, aby některé body víry byly upraveny nebo odstraněny a aby se spojili s lidmi, kteří přijali křesťanství jen částečně. Byli přesvědčeni, že to je cesta, jak je přivedou k plnému obrácení. Pro věrné Kristovy následovníky to byla doba nesmírného zármutku a úzkosti. Pod pláštěm předstíraného křesťanství se satan vetřel do církve, znehodnocoval víru křesťanů a odvracel je od pravdy.

Většina křesťanů nakonec souhlasila s tím, že sleví ze svých zásad. Tak došlo ke spojení mezi křesťanstvím a pohanstvím. Ctitelé model tvrdili, že se obrátili ke křesťanství a spojili s církví, ve skutečnosti však stále tíhli k modlářskému uctívání předmětů, zaměnili pouze objekty svého uctívání, začali uctívat obrazy Pána Ježíše, nebo dokonce Marie a svatých. Tak se do církve dostal zhoubný kvas modlářství a začal působit svým rozkladným vlivem. Nesprávné učení, projevy pověrčivosti a pohanské obřady se staly součástí víry a bohoslužby křesťanů. Když se Kristovi následovníci spojili s modláři, začalo se křesťanství kazit, církev ztratila svou existenci i sílu. Niktež křesťané se však tímto klamem svést nenechali. Zůstali věrní Původci pravdy a uctívali jen Boha.

Lidé, kteří tvrdí, že následují Ježíše Krista, se vždy dělili do dvou skupin. Jedna skupina studuje život Spasitele, snaží se odstraňovat své nedostatky a podobat se svému Vzoru, zatímco druhá skupina odmítá i základní praktické pravdy, které odhalují jejich chyby. Ani v nejlepších dobách netvořili církev pouze praví, čestní a upřímní členové. Náš Spasitel učil, že do církve nemají být přijímáni ti, kdo vidomně setrvávají v hříchu, přesto spolupracoval s lidmi, kteří vykazovali charakterové nedostatky, působil na ně blahodárným vlivem svého učení a osobního příkladu, aby jim poskytl příležitost poznat a napravit jejich nedostatky. Mezi dvanácti apoštoly byl také zrádce. Pán přijal Jidáše ne proto, že vykazoval charakterové vady, ale navzdory tomu, že je měl. Byl přijat mezi učedníky, aby pod vlivem učení a příkladu Pána Ježíše mohl poznat, co je to křesťanský charakter, a aby tak pochopil své nedostatky, prožil pokání a pod vlivem Boží milosti očistil své srdce "poslušností pravdy". Jidáš však nechodil ve světle, které jej tak milostivě ozářilo. Hovl svým hříchem, a tím povolával satanovo pokušení. Pověládly nesprávné rysy jeho povahy. Svou mysl podřídil nadvládní moci temna, rozzlobil se, když mu nikdo vytkl jeho chyby, a tím postupně šel k největšímu zločinu, ke zradě svého Mistra. Tak jednají všichni, kdo se ústy hlásí ke zbožnosti, ale mají rádi zlo. Nenávidí všechny, kteří ruší jejich pokoj tím, že je upozorňují na jejich hříšnost. Jakmile se jim naskytne vhodná příležitost, podobně jako Jidáš zradí ty, kdo jim v zájmu jejich dobra něco vytkli.

Apoštolové se v církvi setkávali s lidmi, kteří ústy vyznávali zbožnost, ale tajně měli v oblíbě zlo. Ananiáš a Safira jednali jako podvodníci, předstírali, že dávají Bohu všechno, zatímco si lakotně ponechali část pro sebe. Duch pravdy ukázal apoštolům skutečnou povahu těchto pokrytců a Boží soud zbavil církev této poskvrny na její existenci. Byl to jasný důkaz, že v církvi působí Kristův Duch, který umí rozpoznat skutečnost. Nahnal strach všem pokrytcům a pachatelům zla. Nemohli nadlouho zůstat spojení s lidmi, kteří svými návyky a postoji trvale představovali Pána Ježíše. Když pak na církev dolehly zkoušky a pronásledování, stali se Kristovými následovníky pouze lidé, kteří byli ochotni pro pravdu opustit všechno. Proto dokud trvalo pronásledování, zůstávala církev poměrně čistá. Jakmile však pronásledování skončilo, přidávali se k církvi lidé, kteří byli ne zcela obrácení a oddaní, a tím se otevřela satanu možnost, aby se v církvi zabydlil.

Mezi Knížetem světla a knížetem temna nemůže nastat jednota, stejně tak se nemohou sjednotit ani jejich následovníci. Když křesťané přistoupili na sjednocení s poloobrácenými pohany, vydali se na cestu, která je vedla od pravdy stále dál. Satan jásal, že se mu podařilo oklamat tolik Kristových následovníků. Ještě intenzivněji pak působil na polovičatě obrácené a vedl je, aby začali pronásledovat ty, kdo zůstali Bohu věrni. Nikdo nedokázal tak dobře potírat křesťanství jako lidé, kteří byli dříve jeho obhájci. Odpadlí křesťané spolu s polopohanskými spojenci zaměřili svůj útok na nejpodstatnější prvky Kristova učení.

Ti, kdo chtěli zůstat věrni, museli se pustit do zoufalého boje, a pevně se postavili proti všem klamům a ohavnostem, které se zamaskovaly do kněžských rouch a vkrádaly se do církve. Bible nebyla uznávána jako mřížka víry. Učení o náboženské svobodě bylo označeno za blud, a lidé, kteří se k němu hlásili, byli vystaveni nenávisti a pronásledování.

Po dlouhém a ostrém sporu se malá skupina věrných rozhodla přerušit jakékoli spojení s odpadlou církví, pokud nebude ochotna rozloučit se s bludy a modlářstvím. Pochopili, že rozchod je naprosto nezbytný, mají-li zůstat poslušni Božího slova. Neměli odvahu přehlížet bludy, které ohrožovaly jejich spasení, a dát tak příklad, který by ohrožoval víru jejich dětí a vnuků. Byli ochotni přijmout jakékoli ústupky, které by byly slučitelné s věrností Bohu, aby zachovali pokoj a jednotu; pochopili však, že jednota a pokoj získané za cenu obětování zásad, by byly příliš drahé. Pokud by měla být jednota zachována pouze za cenu ústupků na úkor pravdy a spravedlnosti, pak je lepší rozchod, i když dojde k boji.

Církvi i světu by prospělo, kdyby v srdcích lidí, kteří se hlásí k Bohu, ožily stejné zásady, které vedly tehdy věrné Kristovy následovníky. Je závažnější, jak jsou dnes lidé lhostejní, pokud jde o základní body křesťanského učení. Rozšiřuje se názor, že učení vlastně není tak podstatné. Tento úpadek posiluje pozice satanových přisluhovačů. Tisíce lidí, kteří se dnes hlásí ke křesťanství, se dívají se sympatiemi na falešné nauky a osudové klamy, které věrní křesťané v minulých staletích odhalovali a potírali s nasazením vlastního života.

První křesťané byli opravdu zvláštní lidé. Jejich bezvadné jednání a neochvějná víra byly trvalou výčitkou, která rušila klid hříšníků. I když jich bylo málo, neměli bohatství, postavení ani tituly, přece se stávali postrachem pachatelů zla všude, kde lidé poznali jejich učení a povahy. Proto byli špatnými lidmi nenáviděni podobně jako byl Ábel nenáviděn svým bezbožným bratrem Kainem. Ze stejného důvodu - tak jako Kain zabil Ábela - zabíjeli Kristovy následovníky lidé, kteří zavrhli působení Ducha svatého. Ze stejného důvodu Židé zavrhli a ukřižovali Krista - protože jeho ěistota a svatost jeho charakteru byla trvalou výčitkou jejich sobectví a zkaženosti. Od doby Ježíše Krista až podnes, vyvolávají věrní Kristovi následovníci nenávist a odpor lidí, kterým se hřích líbí a jdou rádi jeho cestou.

Jak může být evangelium nazýváno poselstvím míru? Když prorok Izaiáš předpovídal narození Mesiáše, přikrčil mu titul "Vládce pokoje". Když andělé oznamovali pastýřům na Betlémských pláních, že se narodil Ježíš Kristus, zpívali: "Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi." (L 2,14) Uvedené prorocké výroky se na první pohled zásadně liší od slov samotného Pána Ježíše: "Nemyslete si, že jsem

pøišel na zem uvést pokoj, nepøišel jsem uvést pokoj, ale meè." (Mt 10,34) Oba tyto výroky jsou však v naprostém souladu, pokud jim správnì rozumíme. Evangelium je poselství míru. Køes•anství je systém, který mohl pøinést pokoj, soulad a štìstí celému svìtu, kdyby jej lidé pøijali a øídili se jím. Kristovo náboženství spojuje do úzkého bratrského svazku všechny, kdo je pøijmou. Posláním Pána Ježíše bylo smíøit èlovìka s Bohem, a tím i lidi navzájem. Vìtšina svìta je však ovládána satanem, úhlavním nepøítelem Ježíše Krista. Evangelium pøedkládá lidem zásady života, které se naprosto liší od toho, na co jsou lidé zvyklí a co se jim líbí, a proto mu odporují. Nenávidí èistotu, která odhaluje a odsuzuje jejich høíchy, pronásledují a nièí ty, kdo jim pøedkládají spravedlivé a svaté požadavky Božího slova. V tomto smyslu - protože pøedstavená pravda vyvolává nenávisť a odpor - je evangelium nazýváno meèem.

Tajemná Boží prozøetelnost, která dopouští, aby zlí lidé pronásledovali spravedlivé, pùsobí lidem slabé víry velké rozpaky. Nikteøí z nich mají dokonce sklon pøestat dùvìøovat Bohu, protože dopouští, aby se nejpodlejší lidem daøilo dobře a navíc aby sužovali a trápili ty nejlepší a nejèistší. Kladou otázku, jak mùže spravedlivý, milosrdný a všemohoucí Bùh takovou nespravedlnost a násilí trpìt? Nemáme právo klást takové otázky. Bùh svou lásku dostateènì dokázal. Nemáme právo pochybovat o jeho dobrotì jen proto, že nejsme schopni pochopit jednání jeho prozøetelnosti. Pán Ježíš pøedvídal, jaké pochybnosti budou dorážet na srdce jeho uèedníkù v dobách zkoušek a nejistoty, proto jim øekl: "Vzpomeòte si na slovo, které jsem vám øekl: Sluha není nad svého pána. Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat." (J 15,20) Pán Ježíš pro nás vytrpìl od zlých lidí více, než kolik mùže vytrpìt kterýkoli z jeho následovníkù. Lidé povolání k tomu, aby zakusili pronásledování a muèednictví, jdou pouze cestou drahého Božího Syna.

"Pán neotálí splnit svá zaslíbení." (Pt 3,9) Nezapomíná na své dìti a nezanedbává je. Pùsobí, že zlí lidé odhalí svou pravou povahu, aby žádné Boží dìti nemuselo být zmateno. Stejnì tak platí i to, že spravedliví se dostávají do výhnì utrpení proto, aby byli oèištìni, svým pøíkladem pøesvìdèili jiné o pravdivosti víry a zbožnosti a svým dùsledným jednáním odsoudili bezbožné a nevíøící.

Bùh dopouští, aby se zlým lidem daøilo dobře a aby projevovali své nepøátelství vůèi nìmu a aby - až naplní míru své nepravosti - mohli všichni lidé sledovat Boží spravedlnost a milost i v tom, až je Bùh bude na konci trestat. Blíží se den Boží odplaty, kdy všichni pøestupníci Božího zákona a pronásledovatelé jeho lidu dostanou odplatu za své èiny a Pán potrestá každý projev krutosti a nespravedlnosti vůèi svým vìrným, jako kdyby byl spáchán proti samotnému Kristu.

Pozornost dnešních køes•anù by mìla zaujmout ještì další otázka. Apoštol Pavel napsal: "A všichni, kdo chtìjí zbožnì žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování." (2 Tm 3,12) Proè, jak se zdá, pronásledování do znaènè míry pøestalo? Jedinou odpovìdí je, že se církve pøizpùsobila mìøítkùm svìta, a proto nevzbuzuje nepøátelství. Náboženství, které dnes bìžnì sledujeme, nevykazuje èistotu a svatost, jakou vykazovala køes•anská víra v dobì Ježíše Krista a apoštolù. Je to dùsledek kompromisù s høíchem, je to dùsledek lhostejnosti vůèi velkým pravdám zjeveným v Písmu, dùsledek nedostatku opravdové zbožnosti mezi køes•any. Proto je dnes køes•anství ve svìtì zdánlivì tak populární. Kdyby znovu ožila víra a moc prvotní církve, ožil by i odpor, a znovu by se rozhøel oheò pronásledování.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

3. Doba duchovního temna

Apoštol Pavel ve svém druhém listu Tesalonickým předpověděl velké odpadnutí, které vyústí v nastolení papežské moci. Napsal, že Kristus den nenastane, "dokud nedojde ke vzpouře proti Bohu a neobjeví se člověk nepravosti, Syn zatracení. Ten se postaví na odpor a povýší se nade všechno, co má jméno Boží nebo čemu se vzdává božská pocta. Dokonce usedne v chrámu Božím a bude se vydávat za Boha." Dále apoštol upozorňuje spoluvěřící, že "ta nepravost již působí" (2 Te 2,3.4.7). Již ve své době viděl, jak se do církve vkrádají bludy, které připravují půdu pro vznik papežství.

Poznenáhlu, nejprve pokradmu a v tichosti, později už zjevněji, jak nabývalo na síle a získávalo nadvládu nad myšlením lidí, provádělo "tajemství nepravosti" své podvodné a rouhavé dílo. Téměř nepozorovaně vnikaly pohanské zvyky do křesťanské církve. Kruté pronásledování církve od pohanů utlumilo na čas ochotu k ústupkům a přizpůsobování. Když však pronásledování ustalo a křesťanství proniklo na dvory a do paláců králů, vyměnilo skromnou prostotu, kterou se vyznačoval Kristus a jeho apoštolové, za okázalost a pýchu pohanských knížat a vládců. Na místo Božích požadavků postavilo lidské názory a tradice. Formální obrácení císaře Konstantina na počátku čtvrtého století křesťané přijali s velkým nadšením. Když svět formálně odiný spravedlností vstoupil do církve, rozklad pak postupoval velmi rychle. Zdálnivě poražené pohanství vlastně zvítězilo. Pohanské myšlení ovládlo církve. Pohanské nauky, obřady a pověry byly zapracovány do vírouky a bohoslužby formálních Kristových následovníků.

Kompromis mezi pohanstvím a křesťanstvím vedl k tomu, že se začal prosazovat "člověk hříchu", o němž proroctví předpovědilo, že se bude stavět proti Bohu a vyvyšovat se nad něj. Obrovská soustava falešného náboženství je mistrovským dílem satanovy moci - pomníkem jeho úsilí dosednout na trůn, aby vládl zemi podle své vůle.

Satan se kdysi pokusil dosáhnout dohody s Kristem. Přišel za Božím Synem na pouštní pokušení, ukázal mu všechna království světa a jejich slávu a nabídl mu, že všechno odevzdá do jeho rukou, uzná-li Kristus nadvládu knížetě temnoty. Kristus pokáral opovážlivého pokušitele a přinutil ho, aby odešel. Satan však dosahuje větších úspěchů, svádí-li podobným způsobem lidi. Naváděl církve, aby hledala přízeň a podporu u mocných tohoto světa, aby tak získala světské výhody a počty. Tím církve zavrhlá Krista a začala se podřizovat představiteli odpadnutí - římskému biskupovi.

Podle jednoho z hlavních bodů učení římského katolicizmu je papež viditelnou hlavou všeobecné Kristovy církve a je mu svěřena nejvyšší autorita nad biskupy a kněžími na celém světě. Nad to ještě dostal božské tituly. Byl oslovován "Pán Bůh Papež" a byl prohlášen za neomylného (viz Dodatky č. 1 a 2). Vyžaduje úctu všech lidí. Stejný požadavek, který vyslovil na pouštní pokušení, klade satan prostřednictvím římské církve stále, a mnozí lidé jsou ochotni mu tuto poctu vzdávat.

Lidé, kteří uctívají a respektují Boha, reagují na tuto rouhavou opovážlivost tak, jako Kristus odpověděl

na požadavek Istivého nepøítele: "Budeš se klanít Hospodinu, svému Bohu, a jeho jediného uctívat." (L 4,8) Bùh ve svém slovu ani v nejmenším nenaznačil, že ustanovuje nijakého èlovíka hlavou církve. Uèení o papežské svrchovanosti je v pøímém rozporu s uèením Písma. Papež nemùže mít moc nad Kristovou církví, mùže se jen snažit ji uchvátit.

Øímští katolíci obviòují protestanty z kacíøství a ze svévolné odluky od pravé církve. Takové obvinìní však platí spíše jim. Øímská církev odložila Kristovu korouhev a opustila "víru, jednou provždy odevzdanou Božímu lidu" (Ju 3).

Satan dobøe vidil, že Písmo lidem umožní, aby odhalili jeho podvody a odolali jeho moci. Vždy• i Spasitel svìta odrážel jeho útoky slovy Písma. Proti každému útoku Kristus nastavil štít vìèné pravdy; bránil se slovy: "Je psáno." Proti každému návrhu protivníka Kristus postavil moudrost a sílu Božího slova. Aby tedy satan udržel svou nadvládu nad lidmi a utvrdil moc papežského uchvatitele, musel lidi udržovat v neznalosti Písma. Bible vyvyšuje Boha a vymezuje lidem jejich místo, proto musí být jeho svaté pravdy utajeny a potlaèeny. Øímská církev pøijala tento zpùsob argumentace. Po staletí bránila rozšiøování Bible. Lidem zakázala Bibli èíst nebo ji mít doma (viz Dodatek è. 3). Bezzásadoví knìží a preláti vykládali její uèení tak, aby podepøeli svá domnílá práva. Tak se papež stal témìø všeobecnì uznávaným zástupcem Boha na zemi a osoboval si moc nad církví i státem.

Satan odstranil to, co mohlo odhalit jeho podvod, a pak už mohl jednat, jak se mu zlíbilo. Biblická prorocství pøedpovídala, že se bude "snažit zmìnit doby a zákon" (Da 7,25). A o to se také pokusil. Aby formálnì obráceným pohanùm poskytl náhradu za uctívání model, a tím usnadnil, aby pøijali køes•anství, zavedl postupnì do køes•anské bohoslužby uctívání obrazù a ostatkù. Nakonec tento systém modloslužby zavedly svými rozhodnutími všeobecné církevní snìmy (viz Dodatek è. 4). Aby dokonal znesvìcující dílo, opovážil se Øím vymazat z Božího zákona druhé pøíkázání, zakazující uctívání obrazù a symbolù, a rozdìlil desáté pøíkázání, aby zùstal zachován jejich poèet.

Ochota ustupovat pohanství otevøela cestu k ještì vìtšímu pøehlížení Boží autority. Prostøednictvím neposvìcených vůdcù církve satan pozmìnil také ètvrté pøíkázání a pokusil se odstranit starobyrou sobotu, den, který Bùh požehnal a posvětil (1 Mo 2,2.3), a na její místo povýšit svátek zachovávaný pohany jako "ctihodný den slunce". Pokus o tuto zmìnu nebyl zpoèátku otevøený a zøejmý. V prvních staletích zachovávali sobotu všichni køes•ané. Rozhodnì uctívali Boha a byli pøesvìdèeni, že Boží zákon je nemìnitelný, proto tak úzkostlivì dodržovali jeho pøedpisy. Satan však chytøe pùsobil prostøednictvím svých pomocníkù, aby dosáhl svého cíle. Aby se pozornost lidu obrátila k nedìli, byl tento den vyhlášen svátkem na poèest Kristova vzkøíšení. V nedìli se pak konaly bohoslužby. Sobota byla dosud pokládána za den odpoìinku a byla stále zachovávána jako svatý Boží den.

Ještì pøed pøíchodem Pána Ježíše satan navedl Židy, aby sobotu zatížili nejpøísnižšími požadavky, takže se její zachovávaní stalo bøemenem. Tím si pøipravil cestu pro to, èeho chtìl dosáhnout. Pak sobotu postavil do nesprávného svìtla. Lidé se na ni dívali s opovržením jako na židovské naøízení. Nedìli považovali køes•ané všeobecnì za den radosti. Satan je pøitom vedl k tomu, aby sobotu prožívali jako den postu, jako smutný a ponurý den, aby tak projevíli svùj odpor k židovství.

Na počátku čtvrtého století vydal císař Konstantin nařízení, kterým vyhlásil neděli za veřejný svátek pro celé Římské říši (viz Dodatek è. 5). Den slunce uctívali jeho pohanští poddaní a zachovávali jej i křesťané. Císař se záměrně snažil spojit protikladné zájmy pohanství a křesťanství. Vymáhali to na něm ctižádostiví a po moci toužící biskupové, kteří pochopili, že budou-li křesťané i pohané svítit stejný den, usnadní se pohanům přestup ke křesťanství, a tím vzroste moc a sláva církve. I když mnozí bohabojní křesťané byli postupně vedeni k tomu, že začali považovat neděli za den do jisté míry posvátný, pravou sobotu stále pokládali za Hospodinův svatý den a zachovávali ji podle čtvrtého přikázání.

Velký podvodník tím své dílo neskončil. Rozhodl se, že shromáždí celý křesťanský svět pod svůj prapor a bude jej ovládat prostřednictvím svého pyšného zástupce, který se však prohlašoval za Kristova zástupce. Svého cíle dosáhl za pomoci polovičatě obrácených pohanů a ctižádostivých církevních hodnostářů milujících svět. Ěas od ěasu se konaly velké sněmy, na nichž se scházeli církevní hodnostáři z celého křesťanského světa. Téměř na každém sněmu byla Bohem ustanovená sobota o stupínek snížena, zatímco neděle byla úměrně tomu povýšena. Tak se stalo, že nakonec křesťané uctívali pohanský svátek jako Boží nařízení, biblickou sobotu prohlásili za pozůstatek židovství a na ty, kdo ji zachovávali, uvalovali církevní tresty.

Božímu odpůrci se podařilo vyvýšit se "nade všechno, co má jméno Boží nebo ěmu se vzdává božská pocta" (2 Tes 2,4). Odvážil se zmínit to přikázání Božího zákona, které trvale lidstvu připomíná pravého a živého Boha. Čtvrté přikázání představuje Boha jako Stvořitele nebe a země, a tím ho odlišuje od všech nepravých bohů. Bůh posvětil a oddělil sedmý den jako den odpočinku pro ělovíka právě proto, aby mu připomínal skutečnost stvoření. Mil lidem provždy představovat Boha jako zdroj života, předmět úcty a uctívání. Satan se snaží odvést ělovíka od věrnosti Bohu a od poslušnosti Božího zákona, proto je jeho úsilí naměřeno především proti tomu přikázání, které ukazuje Boha jako Stvořitele.

Protestanté nyní tvrdí, že Kristovo zmrtvýchvstání v neděli učinilo z neděle křesťanskou sobotu. Písmo však pro něco takového neposkytuje žádný důkaz. Ježíš Kristus ani jeho apoštolové tento den nesvětili. Zachovávání neděle jako křesťanského zřízení má svůj původ v oné "tajemné síle nepravosti" (2 Te 2,7), která začala působit již za dnů apoštola Pavla. Kdy a jak uznal Pán tento výplod papežství? Můžeme opravdu odvodnit zmlínu, kterou Písmo nezná?

V šestém století bylo papežství již pevně nastoleno. Za své sídlo si zvolilo císařské místo a římský biskup se prohlásil za hlavu celé církve. Pohanství ustoupilo a bylo nahrazeno papežstvím. Drak dal šelmě "svou sílu i trůn i velikou moc" (Zj 13,2) (viz Dodatek è. 6). Pak začalo období papežského útlaku trvajícím 1260 let, jak je předpověděla prorocká kniha Daniel a Zjevení (Da 7,25; Zj 13,5-7). Křesťané se museli rozhodnout buď se vzdát své ěistoty a přijmout zpohanštělé oběady a bohoslužbu, anebo trávit život ve vězeních, podstoupit smrt na mučidlech, na hranici nebo pod katovou sekerou. Začala se plnit slova Pána Ježíše: "Zradí vás i vaši rodiče, bratři, příbuzní a přátelé a nikteř z vás budou zabiti. A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno." (L 21,16.17) Rozhořelo se pronásledování věrných a nabylo větší zbitosti než pronásledování dřívější. Svět se stal velkým bojištěm. Po staletí nalézala Kristova církev útočiště v ústraní a ve skrýších. Prorok to předpověděl slovy: "Žena pak uprchla na poušť, kde jí

Bùh pøipravil útoèišti, aby tam o ni bylo postaráno po tisíc dvì stì šedesát dní." (Zj 12,6)
Nástup øímské církve k moci znamenal poèátek doby temna. Nakolik vzrùstala její moc, temnota se zvitšovala. Z Krista, pravého základu, byla víra pøenesena na øímského papeže. Místo aby lidé vìøili v Božího Syna a oèekávali od nìho odpuštìní høíchù a vìenou záchranu, vzhlíželi k papeži, ke knížím a prelátùm, kterým papež udìlil urèitou moc. Lidé byli uèeni, že papež je jejich pozemský prostøedník a že k Bohu se mohou pøiblížit pouze jeho prostøednictvím. Dále byli uèeni, že papež stojí na Božím místì, a proto jej musí bezpodmíneènì poslouchat. Neuposlechnutí jeho požadavkù bylo dostateèným dùvodem, aby na pøestupníky byly uvaleny nejpøísnejší tělesné i duchovní tresty. Tak byl zájem lidí odvrácen od Boha k omylným, bloudícím a krutým lidem, a ještì hùøe, k samému knížeti temnoty, který skrze nì projevoval svou moc. Høích se zahalil do roucha svatosti. Kdykoli je Písmo zatlaèeno do pozadí a èlovìk zaène považovat sebe za nejvyšší autoritu, mùžeme oèekávat jen podvod, klam a nepravost. S vyvyšováním lidských naøízení a tradic pøichází úpadek, který se projevuje vždy, když lidé opomíjejí Boží zákon.

Pro Kristovu církev nastalo velmi nebezpeènè období. Skuteènì vìrných následovnkù Pána Ježíše zùstalo málo. I když tu vždycky byli svìdkové pravdy, v urèitých dobách se zdálo, že bludy a povìry naprosto zvítízí a že pravé náboženství ze svìta zmizí. Lidé zapomínali na evangelium, na druhé stranì však byli zatížováni bøemenem pøísnych požadavkù a množily se náboženské obøady.

Pøedstavitelé církve lidem vštìpovali nejen to, aby vzhlíželi k papeži jako ke svému zástupci pøed Bohem, ale také aby vìøili, že se mohou oèistit od høíchu svými vlastními zásluhami. Daleké pouti, kající skutky, uctívání ostatkù, budování kostelù, kaplí a oltáøù, placení velkých pøíspìvkù církvi - tyto a mnoho podobných úkolù ukládali lidem a tvrdili, že tak usmíøí Boží hnìv a získají Boží pøízeò - jako by Bùh byl jako èlovìk, hnìval se pro malichernost a dal se usmíøit dary nebo kajícími skutky.

I když vládla neøest, a to i mezi pøedstaviteli øímské církve, zdálo se, že vliv církve stále roste. Koncem osmého století zaèali zastánci papežství tvrdit, že v prvních staletích mìli øímští biskupové stejnou duchovní moc, jakou mají nyní. Aby toto tvrzení podepøeli, potøebovali je doložit nìjakým autoritativním dokladem. K tomu je navedl "otec lži". Mniši vyhotovili padìlky starých spisù. Najednou se objevila usnesení dávných koncilù, která do té doby nikdo nikdy nevidìl, a dokládala, že svrchovaná moc papeže trvá již od nejranìjších dob. Církev, která odmítla pravdu, ochotnì tyto podvrhy uznala (viz Dodatek è. 7).

Malá skupina vìrných, kteøí "stavìli na pravém základu" (1 Ko 3,10.11), byla zmatena, když sledovala, jak smetí falešného uèení maøí Boží dílo. Nikteøí z nich - podobnì jako stavitelé jeruzalémských hradeb za dnù Nehemiáše - øíkali: "Síla nosièù je podlomena, všude jsou hromady sutin, nejsme schopni hradby dostavit." (Neh 4,4) Unaveni stálým bojem proti pronásledování, podvodùm, zlu a všem ostatním pøekážkám, které mohl vymyslet jen satan, aby maøil jejich dílo, ztratili nìkteøí z vìrných stavitelù odvahu. Aby mìli pokoj a zajistili své majetky i životy, odvrátili se od pravého základu. Jiní se však pronásledování nezalekli a nebojácnì prohlašovali: "Nebojte se jich, pamatujte na Panovníka velikého a budícího bázeò." (Neh 4,8) Pokraèovali v díle s meèem po boku (Ef 6,17).

Stejná nenávist a odpor vůči pravdě naplňuje Boží nepřítele v každé době a také od Božích služebníků se vyžaduje stejná bdělost a věrnost. Slova, která Ježíš Kristus řekl prvním učedníkům, platí i jeho následovníkům na konci času: "Co vám říkám, říkám všem: Bďte!" (Mk 13,37)

Zdalo se, že temnota houstne. Uctívání model zevšeobecnilo. Před obrazy byly rozsvícovány svíčky, lidé se k nim modlili. Šířily se naprosto nesmyslné pověry a zvyky. Pověry ovládly mysl lidí tak, že zdánlivě úplně potlačily zdravý rozum. Také kněží a biskupové začali milovat zábavy, propadli smyslnosti a zkaženosti. Dalo se jen čekat, že lid, který od nich očekával vedení, upadne do nevědomosti a zkázy.

Papežská domýšlivost postoupila o další krok, když v jedenáctém století papež Řehoř VII. vyhlásil dokonalost římské církve. V prohlášení, které vydal, tvrdil, že církev se nikdy nemýlila a nikdy se nezmýlí, jak to údajně slibuje Písmo. Písmo však nic takového netvrdí. Pyšný papež si zároveň osoboval právo sesazovat panovníky a prohlásil, že jeho rozhodnutí nemůže nikdo změnit, on však má právo zvrátit rozhodnutí všech (viz Dodatek č. 8).

Příkladnou ukázkou tyranické povahy tohoto obhájce neomylnosti je jeho jednání s německým císařem Jindřichem IV. Protože se opovážil nerespektovat autoritu Říma, papež prohlásil, že jej vylučuje z církve a sesazuje z trůnu. Jindřich se obával pohrůzek, že bude opuštěn svými knížaty, které povzbuzoval papežův vyslanec ke vzpouše, a cítil, že je nezbytné, aby se s Římem usmířil. V doprovodu své manželky a jednoho věrného sluhy překročil uprostřed zimy Alpy, aby se před papežem pokoril. Když dorazil k zámku, kde se Řehoř usídlil, uvedli ho bez jeho průvodců do vnitřního nádvoří a tam jej, v kruté zimě, s nepokrytou hlavou, bosýma nohama a v chatrných šatech, nechali čekat, až papež svolí, že před něj smí předstoupit. Teprve když se po tři dny postil a zpovídal, rozhodl se papež, že mu odpustí. Podmínil to ovšem tím, že císař vyčká, dokud mu papež nedovolí převzít vladařské žezlo a začít vládnout. Povzbuzený tímto vítězstvím, začal Řehoř prohlašovat, že je jeho povinností krotit pýchu králů.

V jakém protikladu je pýcha tohoto velekněze s pokorou a laskavostí Pána Ježíše, který stojí u dveří lidského srdce a prosí, aby mohl vstoupit a přinést odpuštění a pokoj, a který učil své učedníky: "Kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem." (Mt 20,27)

V následujících staletích docházelo k dalšímu rozmnožování bludů v učení římské církve. Ještě před vznikem papežství vzbuzovalo učení pohanských filozofů pozornost a ovlivňovalo církve. Mnozí domněle obrácení křesťané i nadále lpěli na zásadách pohanské filozofie. Sami ji dále studovali a přesvědčovali ostatní, aby ji používali jako prostředku pro šíření vlivu mezi pohany. Tím se do křesťanské vírouky dostaly závažné bludy. Mezi nimi zaujala přední místo nauka o přirozené nesmrtelnosti člověka a nesmrtelnosti jeho vědomí. Toto falešné pohanské učení se stalo základem, na němž Řím vybudoval vzývání svatých a uctívání Panny Marie. Z něho vzniklo také bludné učení o věčných mukách hříšníků v pekle, které papežství záhy vneslo do vírouky.

Tak byla připravena cesta pro zavedení ještě dalšího pohanského výmyslu, který Řím nazývá oěistcem a používá k zastrášení důvěřivých a pověrčivých lidí. Toto bludné učení tvrdí, že existuje jakési místo

útrap, kde duše lidí, kteří si nezaslouží věčné ztracení, musí pykat za své hříchy, a odtud budou vpuštěni do nebe, až se od svých hříchů očistí (viz Dodatek è. 9).

Øím potøeboval ještì další vynález, aby mohl tìžit ze strachu a špatností svých pøivržencù. Tímto výmyslem bylo uèení o odpustcích. Øím slíboval plné odpuštění hříchù, a to minulých, pøítomných i budoucích, a osvobození od utrpení a trestù všem, kdo se zúèastní tažení a válek za rozšíøení pozemské vlády papeže, když budou trestat jeho nepøátele a hubit všechny, kdo se odvažují upírat mu duchovní nadvládu. Knìží uèili lid, že dají-li církvi peníze, mohou se zbavit hříchù a mohou také vysvobodit duše svých zemøelých pøátel, které byly odsouzeny k muèení v plamenech. Takto Øím plnil své pokladnice a vydržoval svou nádheru, pøepych a neøestný zpùsob života lidí, kteří o sobì prohlašovali, že jsou zástupci Pána, který nemìl kam složit hlavu (viz Dodatek è. 10).

Obøad veèeøe Páni, který popisuje Písmo svaté, byl nahrazen modloslužebnou obítí pøi mši. Knìží pøedstírali, že svým nesmyslným mumláním promìoují obyèejný chléb a víno ve skuteènè "tìlo a krev Ježíše Krista" (Kardinál Wiseman: Skuteèná pøítomnost tìla a krve našeho Pána Ježíše Krista v poøehnané eucharistii, dokázaná z Písem, kap. 8, odd. 3, odst. 26). S rouhavou opovázlivostí veøejnì prohlašovali, že mají moc tvoøit Boha, Stvoøitele všech vìcí. Od køes•anù pak pod trestem smrti vyžadovali, aby vyznávali víru v tento blud, který uráží Boha. Mnozí to odmítli, a byli odsouzeni k smrti (viz Dodatek è. 11).

Ve tøináctém století byl zøízen nejstrašnější ze všech nástrojù papežství - inkvizice. Pøedstavitele církevní hierarchie k tomu navedl sám knìže zla. Pøi jejich tajných poradách ovládal jejich zkaženou mysl satan a jeho andìlé, zatímco nevidìn stál uprostøed nich Boží andìl, který zaznamenával jejich hrùzná usnesení a zapisoval strašné èiny, o kterých se lidé nemìli nikdy dovìdìt. "Veliký Babylón" byl "opojen krví svatých". Zohavená tìla milionù muèedníkù volala k Bohu, aby nad touto odpadlickou mocí vykonal pomstu.

Papežství se stalo krutovládcem svìta. Králové a císaøové se podrobovali naøízením øímského papeže. Zdálo se, že papež rozhoduje o èasném i věném osudu lidí. Po staletí vìtšina køes•anù pøijímala uèení Øíma v plném rozsahu a bez výhrad, uctivì konala jeho obøady a zachovávala jeho svátky, ctìla a štìdøe podporovala jeho knìze. Øímská církev nedosáhla nikdy vìtší dùstojnosti, velkoleposti a moci. Avšak "poledne papežství bylo pùlnocí svìta" (J. A. Wylie, Dìjiny protestantizmu, díl 1, kap. 4). Nejen prostí lidé, ale ani knìží témìø vùbec neznali Boží slovo. Pøedstavitelé církve - tak jako kdysi farizeové - nenávidìli svìtlo, které odhalovalo jejich hřích. Když odstranili Boží zákon, který je mìøítkem spravedlnosti, uplatøovali neomezenou moc a oddávali se neøestem bez hranic. Vládl klam a podvod, hrabivost a prostopášnost. Lidé se neštítìli žádného zloèinu, aby dosáhli bohatství nebo postavení. Paláce papežù a prelátù byly místem nejohavnìjších smilstev. Nikteøí z papežù se dopustili tak odporných zloèinù, že se je svìtští vládcí snažili sesadit jako netvory, jejichž špatnost již nelze trpìt. Po staletí nezaznamenala Evropa pokrok ve vìdìní, umìní, ani v rozvoji civilizace. Køes•anstvo bylo ochromeno morálnì i intelektuálnì.

Stav, v jakém se nacházel svìt pod øímskou nadvládou, byl strašným naplnìním slov proroka Ozeáše: "Mùj lid zajde, protože odmítá poznání. Ty jsi zavrhl poznání a já zavrhnu tebe... Zapomniš na zákon svého Boha; i já zapomenu na tvé syny." "Není vìrnost ani milosrdenství ani poznání Boha v zemi.

Kletby a pøetváøka, vraždy a krádeže a cizoložství se rozmohly, krveprolití stíhá prolitou krev." (Oz 4,6.1.2) Takové následky pøineslo odmítnutí Božího slova.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

4. Valdenští

Temno, které pokrývalo zemi během dlouhé doby papežské nadvlády, nemohlo zcela zastopit světlo pravdy. V každé době tu byli lidé, kteří svídkovali o Bohu, viděli v Ježíše Krista jako jediného prostředníka mezi Bohem a člověkem, pokládali Bibli za jediné pravidlo života a svítili pravou sobotou. Kolik svět vlastně viděli tímto lidem, se jejich potomci nikdy nedoví. Nepřátelé je upalovali jako kacíře, zpochybňovali jejich pohnutky, oerňovali jejich povahu, ničili nebo překrucovali jejich spisy. Přesto tito svědkové zůstali po dlouhá léta pevní a uchovávali ryzí víru jako svaté dědictví pro další generace.

Dějiny Božího lidu během staletí temna jsou zapsány v nebi, lidské záznamy jim však vnují málo pozornosti. Několik zmínek o věrných Božích následovnících poskytují žaloby jejich pronásledovatelů. Řím se snažil potlačit každý náznak nesouhlasu se svým učením nebo rozhodnutími. Snažil se zničit všechno, co považoval za kacířské, a šlo o lidi nebo spisy. Projev nedůvěry nebo zapochybování o pravdivosti papežských dogmat stačil k tomu, aby byly mařeny životy bohatých i chudých, vysoce postavených i prostých lidí. Řím se také snažil odstranit záznamy o krutostech, kterých se dopouštěl vůči všem, kdo se mu odvážili odporovat. Koncily nařídily, že musejí být zničeny všechny knihy a spisy, které takové záznamy obsahují. Před vynalezením tisku existovalo jen málo knih a pokud byly, nedaly se dobře uchovávat. Těžko se dalo Římu zabránit, aby svůj záměr neprovedl.

Žádné společenství věřících v dosahu moci Říma se nemohlo dlouho těšit svobodě svědomí. Jakmile papežství získalo moc, snažilo se potlačit všechny, kdo odmítali uznat jeho nadvládu. Postupně se všichni křesťané poddávali jeho moci.

Ve Velké Británii zapustilo křesťanství kořeny velmi záhy. Evangelium, které Britové přijali v prvních staletích, nebylo nakažené římským odpadlictvím. Jediným darem z Říma pro Brity bylo pronásledování vedené pohanskými císaři, které dolehlo až k tímto vzdáleným břehům. Mnozí křesťané prchali před pronásledováním z Anglie do Skotska, odkud byla pravda přenesena do Irska. Ve všech těchto zemích ji lidé radostně přijímali (viz Dodatek č. 12).

Když Británii obsadili Sasové, převládlo v zemi pohanství. Dobytelé nebyli ochotni nechat se poučovat svými otroky. Křesťané museli hledat útočiště v nepřístupných horách a močálech. Světlo - na čas skryté - však neproestalo svítit. Ve Skotsku zazářilo o století později s takovým jasnem, že osvítilo i vzdálené země. Z Irska vyšel zbožný Columba. S několika spolupracovníky shromáždil rozptýlené věřící na osamělém ostrově Iona a učinil z něho středisko svého misijního působení. Mezi jeho evangelisty byl také člověk, který zachovával biblickou sobotou, a tak se pravda o sobotě dostala mezi lid. Na ostrově Iona byla založena škola, ze které vycházeli misionáři nejen do Skotska a Anglie, ale i do Německa, Švýcarska a dokonce i do Itálie.

Řím se však zaměřil na Británii a rozhodl se, že ji dostane pod svou vládu. V šestém století se tam

vypravili ōímští misionáři, aby obrátili pohanské Sasy. Zpupní barbaři je ochotni přijali a misionářům se podařilo, že tisíce Sasů přijaly ōímské náboženství. Při své činnosti se vyslanci ōíma a obrácení Sasové stýetávali s původními křesťany. Zjistili, že se zásadně liší. Původní křesťané byli prostí, skromní, jejich povahy, učení a zvyky odpovídaly Písmu, zatímco misionáři a jejich následovníci vřili povřám, projevovali okázalost a nadutost. ōímský vyslanec požadoval, aby původní křesťanské sbory uznaly svrchovanost ōímského velekněze. Britové pokojně odpovědili, že chtějí milovat všechny lidi, že však papež není oprávněn vládnout nad církví a že mu mohou prokazovat jen takovou poddanost jako každému jinému Kristovu následovníku. ōím se pokusil ještě několikrát získat jejich poddanost. Tito skromní křesťané, udiveni zpupností ōímských vyslanců, vždy rozhodně odpovědili, že neznají jiného mistra než Krista. Pak papežství ukázalo svého pravého ducha. ōímský vyslanec prohlásil: "Nechcete-li přijmout bratry, kteří vám přinášejí pokoj, setkáte se s nepřáteli, kteří vám přinesou válku. Nechcete-li se spojit s námi, abychom ukázali Sasům cestu života, dostanete od nich smrtelnou ránu." (J. H. Merle D'Aubigné, Dějiny reformace šestnáctého století, sv. 17, kap. 2) Nebyly to plané pohrůžky. Svědkové biblické víry zakusili, co jsou to války, intriky a podvody, dokud nebyly sbory původních křesťanů v Británii zničeny nebo donuceny podříditi se papežské moci.

V zemích, kam nesahala moc ōíma, žily po staletí skupiny křesťanů, které zůstaly téměř nedotčeny papežskou zkažeností. Byly však obklopeny pohanstvím a v průběhu staletí je ovlivnily pohanské bludy. Pokládali však stále Bibli za jediné pravidlo víry a zůstávali věrni mnoha jejím pravdám. Vřili v neměnnost Božího zákona a svřili sobotu podle čtvrtého přikázání. Křesťanské sbory, které uchovávaly tuto víru a žily podle ní, působily ve střední Africe a mezi Armény v Asii.

Mezi těmi, kdo vzdorovali papežské moci nejvíce, vynikli valdenští. Právě v zemi, kde mělo papežství své hlavní sídlo, projevil se nejodhodlanější odpor proti jeho bludům a zkaženosti. Po staletí si sbory v Piemontu udržely svou nezávislost. Nakonec však přišla doba, kdy ōím trval na tom, že se musí podříditi. Po neúspěšných bojích proti ōímské tyranii uznali vedoucí těchto sborů s nechtěnou nadvládou moci, které se zdánlivě podrobil celý svět. Někteří z nich se však odmřili podříditi moci papežů nebo prelátů. Byli odhodláni zůstat věrni Bohu a uchovat si ryzost a prostotu víry. Došlo k rozdělení. Ti, kdo se drželi prvotní víry, se oddřili. Někteří z nich opustili rodné Alpy a vztyčili prapor pravdy v jiných zemích. Jiní se uchřili do odlehlých roklin a do skalních tvrzí v horách a tam svobodně uctřvali Boha.

Vřra, kterou po staletí uchovávali a šířili valdenští, se podstatně lišila od falešného učení ōíma. Jejich náboženské učení vycházelo z Písma, z pravé křesťanské věrouky. Tito chudí zemědělci, žijící v ústraní, odloučení od světa - u svých stád a na svých vinicích, s nimiž byli spjati každodenní těžkou prací - nedospřli k pravdě vlastním zápasem proti bludům odpadlé církve. Neobjevili nijakou novou víru. Jejich vřra byla důdictvím po otcích. Zápasili o "víru, jednou provždy odevzdanou Božímu lidu" (Ju 3). "Církev na poušti", a nikoli nadutá kněžská hierarchie trůnící v hlavním městě tehdejšího světa, byla pravou Kristovou církví, strážcem pokladu pravdy, který Bůh svřil svému lidu, aby jej předal světu.

K hlavním přěinám, které vedly k odluce pravé církve od ōíma, patřila nenávist ōíma k biblické sobotě. Papežská moc opovrhla pravdou, jak to předpřviděla biblická proroctví. Boží zákon zašlapala do prachu a vyvyšovala lidské tradice a zvyklosti. Církev, které se podřidily papežské nadvládě, byly velmi brzy donuceny, aby uctřvaly nedřli jako den odpočinku. V záplavě bludů a povřr byli mnozí tak zmateni -

a to i praví Boží následovníci -, že sice svítili sobotu, ale npracovali ani v neděli. Øím se s tím ovšem nespokojil. Požadoval nejen, aby svítili neděli, ale také aby zneuctívali sobotu. Hrozil nejostøejšími slovy tím, kdo se opováží sobotu uctívat. Pouze únik z moci Øíma umožnil některým, že mohli nerušení plnit požadavky Božího zákona (viz Dodatek è. 13).

Valdenští patøili mezi první skupiny lidí v Evropì, které mìly pøeklad Písma svatého (viz Dodatek è. 14). Staletí pøed reformací vlastnili v rukopisech pøeklad Bible ve svém mateøském jazyce. Mìli ryzí a nefalšovanou pravdu, a proto se stali terèem nenávisi a pronásledování. Prohlašovali, že øímská církev je odpadlým Babylónem z knihy Zjevení a s nasazením vlastních životù èelili její zkaženosti. Pod tlakem dlouhotrvajícího pronásledování uèinili níkteøí ústupky ve víøe a postupnì upouštìli od zásad, jiní se však pevnì drželi pravdy. Ve staletích temna a odpadlictví to byli valdenští, kdo popírali svrchovanost Øíma, odmítali uctívání obrazù jako modloslužbu a zachovávali pravou sobotu. Uchovali svou víru i v nejlítìjších bouøích pronásledování. Aèkoli byli ohrožováni savojskými zbranìmi a øímskými muèícími nástroji, stáli neochvìjnì za Božím slovem a za Boží ctí.

Za mohutnými horskými valy - útoèištim pronásledovaných a utlaèovaných ve všech dobách - našli valdenští úkryt. Právì zde udržovali svìtlo pravdy osvìcující temnotu støedovìku. Zde svìdkové pravdy uchovali po tisíc let starou víru.

Bùh pøipravil pro svùj lid velkolepý chrám. Jeho mohutnost odpovídá velikosti pravdy, kterou støežili. Hory se staly pro vìrné vyhnance symbolem Hospodinovy nemìnné spravedlnosti. Ukazovali svým dìtem na vrcholy tyèící se nad nimi v nemìnné dùstojnosti a vyprávìli jim o Bohu, "u nihož není promìny ani støídání svìtla a stínu" (Jk 1,17) a jehož slovo je trvalé jako nemìnné hory. Bùh stvoøil hory a dal jim jejich stabilitu. Jen Boží ruka jimi mùže pohnout z místa. Podobnì Bùh ustanovil svùj zákon, základ své vlády na nebi i na zemi. Èlovìk svou rukou mùže zasáhnout své bližní a zmaøit jejich životy, lidská ruka však nemùže vyrvat hory ze základù a vrhnout je do moøe, stejnì jako nemùže zmìnit pøíkázání Božího zákona nebo zmaøit jediný z Božích slibù lidem, kteøí plní jeho vůli. Boží služebníci mají tak vìrnì zachovávat Boží zákon, jak stálé jsou hory.

Hory, lemující hluboká údolí, byly stálými svìdky Boží stvoøitelské moci a trvalou pøipomínkou jeho péøe a ochrany. Poutníci, kteøí v nich našli útoèišti, se tyto tiché symboly Hospodinovy pøítomnosti nauèili milovat. Nestìžovali si na svùj nesnadný údìl, nikdy nebyli na horských samotách osamoceni. Dìkovali Bohu, že jim poskytl útulek pøed hnìvem a krutostí lidí a radovali se, že ho mohou svobodnì uctívat. Když je nepøátelé pronásledovali, poskytly jim hory èasto bezpeènou ochranu. Z nejednoho strmého útesu znìly jejich písnì, kterými chválili Boha, øímská vojska nemohla jejich chvalozpìvy umlèet.

Zbožnost tichto Kristových následovníkù byla èistá a prostá. Pravdy si cenili více než domù a pùdy, více než pøátel, pøíbuzných, dokonce více než vlastního života. Tyto zásady se snažili vštípìt do srdcí dalších generací. Od nejranìjšího vìku uèili své dìti znát Písmo a vedli je, aby úzkostlivì plnily požadavky Božího zákona. Opisy Bible byly vzácností, proto se textùm Písma uèili nazpamì•. Mnozí z nich umìli

zpaměti značené části Starého i Nového zákona. Výroky o Bohu se jim mísily s krásnými přírodními výjevy a s každodenním požehnáním. Malé děti se uěily pohlížet vdiěni na Boha jako na dárce všeho dobrého.

Rodiče, přestože byli nižší a laskaví, milovali své děti moudře, proto je nezvykali, aby prosazovaly svou vůli. Ěekal je život plný zkoušek a tížností, možná i mučednická smrt. Od dětství je vychovávali k tomu, aby snášely tížnosti, aby se dovedly podříditi, ale přitom myslely a jednaly samostatně. Od nejútlejšího věku se uěily nést odpovědnost, mluvit opatrně, chápat moudrost mlčení. Jediné neprozřetelně pronesené slovo v přítomnosti nepřátel mohlo ohrozit život nejen toho, kdo je pronesl, ale i životy stovek jeho spolubratrů. Vždy• tak jako vlci pronásledují svou kořist, pronásledovali nepřátelé pravdy ty, kdo se opovážovali vyžadovat náboženskou svobodu.

Valdenští obítovali pozemský blahobyť pro pravdu. S vytrvalou trpělivostí si tížce vydělávali na svůj chléb. Pečlivě obdělávali každý kousíček orné půdy mezi horami. Údolí i méně úrodné horské stráně obhospodařovali tak, aby dávaly co nejvyšší výnosy. Šetrnost a přesné odřikání tvořily součást výchovy, jediného didictví, které předali svým dětem. Naučili se, že život je podle Boží vůle školou kázně a že své potřeby mohou uspokojit jen vlastní prací, prozíravostí, pečlivostí a vírou. Vyžadovalo to mnoho tvrdého úsilí, ale bylo to zdravé a užitečné. Právě takovou školu potřebuje hořšíň ělovík. Bůh mu ji poskytuje, aby jej vychoval a rozvinul. I když valdenští vedli mladé lidi k tvrdé práci, nezanedbávali rozvoj jejich intelektuálních schopností. Vštípovali jim, že všechny jejich síly a schopnosti patří Bohu a že je mají zdokonalovat a rozvíjet pro Boží službu.

Valdenské sbory se ěistotou a prostotou podobaly církvi apoštolské doby. Odmítaly nadvládu papeže a prelátů a pokládaly Bibli za jedinou, nejvyšší a neomylnou autoritu. Jejich kazatelé, na rozdíl od panovačích římských kněží, následovali příkladu svého Mistra, který "nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil" (Mt 20,28). Pásli Boží stáde, vodili je na zelené pastviny a k živým pramenům svatého Božího slova. Valdenští se neshromažřovali v nádherných chrámech nebo ve velkolepých katedrálách, nýbrž daleko od všech pomníků lidské pýchy a okázalosti - ve stínu hor, v alpských údolích a v dobách nebezpečí v některé ze skalních pevností, aby tam naslouchali slovům pravdy z úst Kristových služebníků. Kazatelé nejen hlásali evangelium, ale navštívivali také nemocné, vyučovali děti, napomínali zbloudilé a pomáhali urovnávat spory a nastolovat soulad a bratrskou lásku. V dobách míru žili z dobrovolných darů ělenů. Každý z nich se však podobně jako Pavel, který zhotovoval stany, vyučoval nějakému řemeslu nebo povolání, jímž si v případě potřeby vydělával na živobytí.

Kazatelé vyučovali také mládež. Učili ji všem oborům všeobecného vzdělání. Hlavní pozornost však věnovali studiu Bible. Matoušovu a Janovu evangelium se mládež učila nazpaměť, podobně jako řadě epistol. Mladí lidé také opisovali Bibli. Některé rukopisy obsahovaly celé Písmo, jiné jen výřátky spolu se srozumitelnými výklady textu, které napsal někdo, kdo dovedl vykládat Písmo. Tak se šířily poklady pravdy, které nepřátelé dlouho ukřývali a utajovali, protože se sami chtěli vyvyšovat nad Boha.

Trpělivým a neúnavným úsilím, ěasto konaným v hlubokých, tmavých jeskyních za světla pochodní, opisovali Bibli verš po verši, kapitolu po kapitole. Boží dílo tak šlo kupředu a zjevená pravda zářila

jako ryzí zlato. Oè jasnìji a pùsobivìji právi díky zkouškám a utrpení, které pro ni lidé podstupovali, to si mohli uvìdomit pouze ti, kdo byli do díla pøímo zapojeni. Tyto vìrné pracovníky obklopovali Boží andìlé.

Satan podnikoval øímské knìze a preláty, aby pohøbili slovo pravdy pod nános smetí bludù, klamù a povìr. Podivuhodným zpùsobem však slovo pravdy zùstalo zachováno nezkažené po celou dobu temna. Slovo pravdy neneslo peèe• èlovìka, ale peèe• Boží. Lidé vyvíjejí neúnavné úsilí, aby zatemnili jasný a zøejmý smysl Písma, snaží se je vykládat pøesnì opaènì, než jak bylo vyøeeno. Avšak podobnì jako duha nad vzdutými hlubinami, pøetrvá Boží slovo bouøe, které je chtìjí znièit. Podobnì jako jsou bohaté žíly zlata a støíbra ukryté pod povrchem a všichni, kdo je chtìjí získat, musí usilovnì kopat, tak Písmo obsahuje poklady pravdy, které mùže odhalit pouze usilovný, pokorný a zbožný hledaè. Bùh si pøál, aby Bible byla uèebnicí pro všechny lidi - v dìtství, v mladém vìku i v dospìlosti, aby ji všichni studovali po celý život. Svìzil lidstvu své slovo jako zjevení sama sebe. Každá novì poznaná pravda ukazuje novì povahu jejího Pùvodce. Bùh ustanovil, že se lidé studiem Bible mohou lépe seznámit se svým Tvùrcem a poznat jeho vůli. Bible je prostøedkem komunikace mezi Bohem a èlovìkem.

I když valdenští považovali "bázeò pøed Hospodinem" za poèátek moudrosti, nepøehlíželi význam styku se svìtem, dùležitost poznání lidí i života, a proto stále rozšiøovali své vìdomosti a zdokonalovali své poznání. Ze svých škol v horách vysílali nikteré mladé lidi do vzdìlavacích ústavù ve místech ve Francii nebo v Itálii, kde získali vìtší možnost studovat, pøemýšlet a pozorovat než v rodných Alpách. Tito mladí lidé byli vystaveni pokušení, vidìli rùzné neøesti, setkali se se lstivými satanovými pomocníky, kteøí je svádìli nejnebezpeènìjšími klamy a nejrafinovanìjšími bludy. V dìtství však dostali takovou výchovu, že na to byli pøipraveni.

Ve školách, do nichž pøicházeli, si nesmìli udìlat z nikoho dùvìrníka. Odív mìli upravený tak, aby v nìm mohli ukrýt svùj největší poklad - vzácné opisy Písma. Tyto rukopisy, výsledky usilovné práce trvající øadu mìsícù, ba rokù, nosili stále u sebe, aniž vzbudili podezøení. Opatrnì svìøovali èásti tìchto opisù lidem, o kterých se domnívali, že jsou ochotni pøijmout pravdu. Už na klínì svých matek byli mladí valdenští vychováváni k tomuto cíli, svùj úkol pochopili a vìrnì plnili. Právi ve vzdìlavacích ústavech získávali stoupence pravé víry a èasto se stalo, že zásady pravé víry pronikly do celé školy. Pøitom však stoupenci papežství nemohli ani po nejpeèlivìjším pátrání zjistit, odkud takzvané "zhoubné kacìøství" pochází.

Kristùv duch je duch misijní. Prvním pøáním obráceného srdce je pøivést jiné lidi ke Spasiteli. To byl postoj valdenských køes•anù. Cítìli, že Bùh od nich žádá více, než jen aby uchovali èistou pravdu ve svých sborech. Cítìli, že mají odpovìdnost za šíøení svìtla lidem, kteøí žijí ve tmì. Mocí Božího slova se snažili zlomit jho, které na nì uvalil Øím. Valdenští kazatelé byli vychováváni k misijní práci. Od každého, kdo se chtìl stát kazatelem, se oèekávalo, že nejdøíve získá zkušenosti jako evangelista. Každý musel sloužit tøi roky jako misionáø, než se mohl ujmout práce ve sboru doma. Misijní služba vyžadovala sebezapøení a obìti. Byla to vhodná pøíprava pro kazatelskou práci v dobì, kdy byl každý èlovìk podrobován zkouškám. Mladí lidé, kteøí byli vysvìceni k duchovenské službì, nemìli pøed sebou vyhlídky na pozemské bohatství nebo slávu. Èekal je život tížké práce a nebezpeèí, a snad i údìl muèedníkù. Valdenští misionáøi chodili vždy ve dvojicích, tak jako Pán Ježíš vyslal své uèedníky. S

každým mladým mužem obvykle odcházel starší a zkušenější pracovník, vedl jej a odpovídal za jeho další rozvoj. Od mladého pracovníka se očekávalo, že se bude řídit pokyny staršího. Tito spolupracovníci nebyli stále pospolu, ale často se scházeli, společně se modlili a radili, a tak posilovali jeden druhého ve víře.

Kdyby prozradili účel svého působení, znamenalo by to jejich konec. Proto tak pečlivě tajili, o čem jim vlastně jde. Každý kazatel ovládal nějaké řemeslo nebo živnost a pod záminkou řádného povolání plnili tito misionáři své pravé poslání. Velmi často vystupovali jako obchodníci nebo kupci. "Prodávali hedvábní, šperky a jiné zboží, které bylo k dostání jen na vzdálených trzích, a byli proto vítáni jako obchodníci tam, kde je jako misionáře nepřijali." (Wylie, díl 1, kap. 7) Přitom však v srdci prosili Boha, aby jim dal moudrost nabízet lidem poklady vzácnější než zlato a drahé kamení. Nosili s sebou dobře ukryté opisy Bible, buď její části nebo celé Písmo a kdykoli se jim naskytla příležitost, upozorňovali své zákazníky na tyto rukopisy. Často tím vzbudili zájem o Boží slovo a rádi zanechali část Písma lidem, kteří po něm zatoužili.

Působení těchto misionářů začalo v rovinách a údolích na úpatí jejich rodných hor, brzy se však rozšířilo mnohem dál. Bosi, v hrubých prostých šatech, v jakých chodil jejich Mistr, procházeli velkými městy a pronikali až do vzdálených zemí. Všude zasévali vzácné semeno pravdy. Kudy prošli, vznikaly sbory a krev mučedníků dosvědčovala pravdu. Kristův den ukáže bohatou žénu spasených lidí, které přineslo působení těchto věrných mužů. Boží slovo si razilo tíše a nenápadně cestu v křesťanských zemích, lidé je radostně přijímali do svých domovů i srdcí.

Pro valdenské nebylo Písmo jen záznamem o tom, jak Bůh jednal s lidmi v minulosti, a zjevením toho, jakou mají nyní lidé odpovědnost a povinnost, nýbrž také sdělením, jaká nebezpečí i jakou slávu přinesou budoucnost. Věřili, že konec všech věcí není daleko. Čím více s modlitbou a slzami zkoumali Bibli, tím více na ně působily její drahocenné výroky, a tím více si uvědomovali svou povinnost sdílet druhým její zachraňující pravdy. Ze stránek Písma pochopili plán záchrany člověka a ve víře v Pána Ježíše nacházeli útěchu, naději a pokoj. Nakolik Boží světlo osvětlovalo jejich rozum a přinášelo radost do jejich srdcí, natolik toužili osvětlit jeho světlem také ostatní lidi, kteří žili v temnotě bludu.

Sledovali, jak se pod vedením papeže a kněží mnozí lidé marně snaží dosáhnout odpuštění tím, že trýzní svá těla za hříchy svých duší. Tito lidé byli zaměřeni na sebe, protože jim kněží vštípovali, že spasení dosáhnou svými dobrými skutky. Stále mysleli na svou hříšnost, báli se, že neuniknou Božímu hněvu, trápili své duše i svá těla, a přesto nenacházeli úlevu. Čím svým učením takto spoutal lidi s citlivým svědomím. Tisíce takových lidí opouštěly přátele a příbuzné a trávily život v klášterních kobkách. Častými posty a krutým bičováním, nočním bděním a mnohahodinovými modlitbami v kleče na studených, vlhkých kamenech ve svých smutných celách, dlouhými poutěmi, pokořujícími kajícími skutky a strašným mučením se tito lidé marně snažili získat pokoj. Deptáni vědomím hříchu a pronásledování strachem z Božího hněvu, prožívali muka, dokud se vyčerpáním nezhroutili a bez jediného paprsku světla a naděje neklesli do hrobu.

Valdenští toužili přinést tímto hladovým duším chléb života, sdílet jim poselství pokoje obsažené v

Božích slibech a říci jim, že Ježíš Kristus je jedinou nadějí na záchranu. Učení, že dobré skutky mohou oděnit přestoupení Božího zákona, pokládali za falešné. Spoléhání na lidské zásluhy odporuje učení o nekonečné lásce Pána Ježíše. Kristus zemřel jako oběť za člověka, protože hříšné lidstvo nemůže učinit nic proto, aby se smířilo s Bohem. Zásluhy ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele jsou základem křesťanství. Člověk je závislý na Kristu a jeho spojení s ním musí být tak těsné, jak těsně je spojen každý úd s kmenem nebo jako je větve spojena s kmenem.

Učení církve vedlo lidi k tomu, že Boha i Ježíše Krista považovali za přísného, zachmuřeného a nepřístupného. Spasitele představovali tak, jako by neměl s hříšným člověkem soucit, a proto je třeba přímlov kněží a svatých. Lidé, jejichž mysl byla osvícena Božím slovem, chtěli představit ostatním Pána Ježíše jako soucitného a milujícího Spasitele, který s otevřenou náručí zve všechny lidi i s jejich břemeny hříchů, s jejich starostmi a obavami. Snažili se odstranit překážky, které satan navrhl tímto lidem do cesty, aby nemohli poznat Boží sliby, a nešli přímo ke Kristu, aby mu nevyznávali své hříchy, a nepřijali odpuštění a pokoj.

Valdenští misionáři nadšeně odhalovali zvědavým lidem vzácné pravdy evangelia. Obezpečně rozšiřovali pečlivě opsané části Písma svatého. Jejich největší radostí bylo poskytnout naději takovému hříšníku, který si uvědomoval svou hříšnost a který dosud znal jen Boha pomsty, chystajícího se vykonat spravedlnost. S chvějícím se hlasem a se slzami v očích, často na kolenou seznamovali své bližní s Božími sliby, v nichž je jediná naděje pro hříšníka. Světlo pravdy tak pronikalo do zatemněných myslí a odstraňovalo mraky sklíčenosti, až Ježíš Kristus - Slunce spravedlnosti - zazářilo v jejich srdcích a přineslo na svých paprscích uzdravení. Často museli některou část Písma předčítat několikrát, protože si ji posluchač přál slyšet opakovaně, jako by se chtěl ujistit, že slyšel správně. Zvláště často si posluchači přáli znovu slyšet slova: "Krev Ježíše Krista, jeho Syna, náš očištuje od každého hříchu." (1 J 1,7) "Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný." (J 3,14.15)

Mnozí lidé se nedali oklamat tvrzením Říma. Chápali, jak marné jsou přímlovy lidí nebo andělů za hříšníka. Když právě světlo proniklo do jejich myslí, radostně volali: "Kristus je mým knězem, jeho krev je mou obětí, jeho oltář je mou zpovědnicí." Spolehli se plně na zásluhy Pána Ježíše a opakovali si slova: "Bez víry však není možné zalíbit se Bohu." (Žd 11,6) "Není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni." (Sk 4,12)

Některým ztrápeným lidem se ujištění o lásce Spasitele zdálo příliš krásné, než aby mu mohli věřit. Přineslo jim však velkou úlevu, zalila je taková záplava světla, že si připadali jako v nebi. S důvěrou se uchopili Kristovy ruky, jejich nohy stanuly na "Skále věků". Ztratili strach ze smrti. Nyní už byli ochotní jít do vězení nebo na hranici, kdyby tím mohli oslavit jméno svého Vykupitele. Na tajných místech valdenští misionáři přednášeli a četli Boží slovo, nikdy jen jednomu člověku, jindy malé skupince lidí, kteří toužili po světle a pravdě. Mnohdy takovým způsobem trávili celé noci. Úžas a obdiv posluchačů byl často tak velký, že hlasatelé Boží milosti museli přerušit čtení, aby posluchači mohli plně pochopit zvěst o spasení. Zněla i slova jako: "Přijme Bůh opravdu mou oběť? Usměje se na mne? Odpustí mi?" Jako odpověď mohli slyšet slova Písma: "Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout." (Mt 11,28)

Vírou přijali zaslíbení a radostně volali: "Už nemusím konat dlouhé pouti, nemusím chodit na svatá místa. Mohu přijít k Pánu Ježíši takový, jaký jsem, i když jsem hříšný a bídny, a Kristus neodmítne pokornou prosbu. „Odpouští se ti tvé hříchy.? I mně, i mně může být odpuštěno."

Záplava čisté radosti naplňovala lidská srdce. Tito šťastní lidé oslavovali jméno Pána Ježíše chválami a díkyvzdáním. Pak se vraceli do svých domovů, aby přenášeli, jak nejlépe uměli, na jiné světlo a svou novou zkušenost - to, že našli pravou a živou "Cestu". Ze slov Písma zaznívala k srdcím lidí, kteří toužili po pravdě, podivuhodná a posvátná moc. Byl to Boží hlas, který přesvědčoval posluchače.

Hlasatel pravdy pak pokračoval ve své pouti. Jeho skromný zjev, jeho upřímnost, opravdovost a oddanost Bohu vzbuzovaly často pozornost. V mnoha případech se ho posluchači ani neptali, odkud přichází nebo kam jde. Byli tak ohromeni, nejdříve překvapením a později vděčností a radostí, že je ani nenapadlo, aby se ho na to zeptali. Když ho žádali, aby šel s nimi do jejich domovů, odpověděl, že musí navštívit ztracenou ovci. Často si pak kladli otázku: Nebyl to náhodou anděl z nebe?

V mnoha případech už posla pravdy nikdy neviděli. Vypravil se do jiných krajů nebo dožil svůj život v nějakém vězení, možná jeho kosti zbledly na místě, kde vydal svědectví o pravdě. Slova, která zanechal, však nešlo zničit, působila dál v lidských srdcích a jejich blahodárné výsledky plní poznáme až v den soudu.

Valdenští misionáři vnikali do satanova království a vzbuzovali pozornost mocností temna. Kníže zla sledoval každé úsilí o šíření pravdy a vyvolával strach a obavy svých podřízených. Představitelé římské církve poznali v působení skromných pocestných nebezpečí, které ohrožovalo jejich zájmy. Kdyby dovolili, aby světlo pravdy nerušeně zářilo, smetlo by těžké mraky bludu, které zastíraly lid. Lidé by se zaměřili jen na Boha, a to by mohlo nakonec podkopat nadvládu Říma.

Už samotná existence lidí, kteří si uchovali víru staré církve, trvale svědčila o odpadlictví Říma, a proto vyvolávala rozhořčenou nenávist a pronásledování. Řím také nemohl strpět urážku, že odmítli vzdát se Písma. Proto se rozhodl, že je zničit. Tak začalo strašné křížové tažení proti Božímu lidu, který našel domov v horách. Inkvizitoři se vydali po jejich stopách a případ nevinného Ábela, který padl vražednou Kainovou rukou, se mnohokrát opakoval.

Znovu a znovu byla pustošena jejich úrodná půda, jejich obydlí a modlitebny boženy, takže tam, kde kdysi byla kvetoucí pole a domovy bohabojného, pracovitého lidu, zůstala jen poušť. Jako divoká šelma ještě více zdivočí, když ucítí krev, tak bisníní papeženců vzrostlo, když viděli utrpení svých obětí. Mnozí svědkové pravé víry byli pronásledováni po horách a štváni po údolích, skrývali se v hlubokých lesích a ve skalách.

Proti životu pronásledovaných nemohlo být vzneseno ani nejmenší námitky. I jejich nepřátelé o nich prohlašovali, že jsou mírumilovní, pokojní a zbožní. Jejich jediným proviněním bylo, že neuctívali Boha tak, jak si to přála mocná církev. Za to byli pokoušováni, uráženi a vystaveni všem způsobům mučení, jaké si ďelovik nebo ďábel dokáže vymyslet.

Když se Øím jednou rozhodl, že tuto nenávidinou sektu vyhladí, vydal papež bulu, která je oznaèila za kacíøe a vynesla nad nimi rozsudek smrti (viz Dodatek è. 15). Nebyli obviòováni z toho, že vedou zahálèivý život nebo že jsou nepoctiví èi nepoøádní, prohlašovalo se však o nich, že jejich zdánlivá zbožnost a svatost svádí "ovce pravého stáda". Proto papež naøídil, aby "tato zhoubná, ohavná sekta škùdcù byla rozdracena jako klubko jedovatých hadù, odmítnou-li se podøídit." (Wylie, sv. 16, kap. 1) Pøedpokládal tento nadutý mocipán, že se se svými slovy ještì jednou setká? Uvìdomoval si, že jsou zaznamenána v nebeských knihách a že se s nimi setká pøi soudu? "Cokoliv jste uèinili jednomu z těchto mých nepatrných bratøí," øekl Pán Ježíš, "mnì jste uèinili." (Mt 25,40)

Zmíniná papežská bula vyzývala všechny èleny církve, aby se pøipojili ke køížovému tažení proti kacíøùm. Aby pøilákala lidi ke krutému dílu, "zprošovala od všech církevních trestù, obecných i jmenovitých, oprošovala všechny, kdo se pøidají ke køížovému tažení, od jakýchkoli pøísah, které snad uèinili, dávala jim právo na majetek, kterého snad nezákonnì nabyli, a slibovala odpuštìní všech høíchù každému, kdo usmrtí nijakého kacíøe. Bula rušila všechny smlouvy, které byly výhodné pro valdenské, naøizovala sloužícím, aby od nich odešli, zakazovala všem, aby jim poskytovali jakoukoli pomoc a dávala každému právo zmocnit se jejich majetku." (Wylie, sv. 16, kap. 1.) Tento dokument jasnì odhaluje, jaký duch jej inspiroval. Je z nìho slyšet øev draka, nikoli Kristùv hlas.

Vùdcové øímské církve nechtili pøetvoøit své povahy podle mìøítek Božího zákona. Vytvoøili si vlastní mìøítka, která jim vyhovovala, a rozhodli se donutit všechny, aby se jimi øídili - protože to Øím pøikazuje. Tak vznikly hrozné tragédie. Zkažení a rouhaví knìží a papežové konali dílo, které jim uložil satan. Neznali milosrdenství. Stejný duch, který ukøižoval Krista a popravil apoštoly, stejný duch, který podnítil krvežíznivého Nerona proti vìøícím v jeho dobì, se nyní snažil sprovodit ze svìta ty, kdo byli milí Bohu.

Pronásledování, které trvalo po mnoho staletí, snášeli tito bohabojní lidé s trpìlivostí a neochvìjností, která oslavovala jejich Vykupitele. Navzdory køížovému tažením a pøes nelidské katanství, jemuž byli vystaveni, vysílali dále své misionáøe, aby šíøili vzácnou pravdu. Byli pronásledováni až k smrti, jejich krev však zavlažovala zaseté semeno a pøinášela plody. Tak valdenští nesli svìdectví o Bohu staletí pøed narozením Luthera. Rozptýlení do mnoha zemí, zasévali semeno reformace, které vzklíèilo v dobì Viklefa, rozrostlo se do šíøky a do hloubky v dobì Luthera a bude hlásáno až do konce svìta lidmi, kteøí jsou stejnì ochotni trpìt "pro slovo Boží a svìdectví Ježíšovo" (Zj 1,9).

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

5. John Viklef

V dobì pøed reformací existovalo jen velmi málo opisù Bible. Bùh však nedopustil, aby bylo jeho slovo úplnì odstranìno. Pravdy jeho slova nemìly zùstat ukryty navždy. Bùh mohl právi tak snadno rozšíøit slovo života, jako mohl otevøít dveøe žaláøù a železné brány, aby osvobodil své služebníky. V rùzných zemích Evropy lidé pod vlivem Božího Ducha hledali pravdu jako skrytý poklad. Boží prozøetelnost je pøivedla k Písmu, a oni je studovali s velkým zájmem. Byli ochotni pøijmout pravdu bez ohledu na následky. I když jim všechno nebylo jasné, odkryli mnoho dlouho zapomenutých pravd. Jako poslové nebes vycházeli do svìta, lámali okovy bludù a povìr a vyzývali ostatní, tak dlouho zotroèené, aby povstali a prosadili svou svobodu.

Po staletí bylo Boží slovo uzavøeno v jazycích, které znali pouze vzdìlanci. Výjimku pøedstavovali jen valdenští. Pøišla však doba, kdy bylo tøeba Písmo pøeložit a pøedat rùzným národùm v jejich mateøštinì. Svìt se dostal za pùlnoc. Hodiny temna pomalu mýjely a v mnoha zemích se objevily pøíznaky nastávajícího svítání.

Ve ètrnáctém století v Anglii vzešla "jitøenka reformace". John Viklef se stal hlasatelem reformace nejen v Anglii, ale pro celé køes•anstvo. Jeho rozhodný nesouhlas s Øímem nebyl už nikdy zcela umlèn. Viklefùv protest zahájil zápas, který vedl k osvobození jednotlivých lidí, církví i celých národù.

Viklef získal dùkladné vzdìlánì, avšak poèátkem moudrosti pro něj byla bázeø pøed Hospodinem. Už jako student vynikal zbožností, obdivuhodným nadáním a mimoøádnými znalostmi. Po vzdìlánì žíznil tak, že se chtìl seznámit se všemi vidními obory. Nastudoval scholastickou filozofii, církevní i obèanské právo, zvláštì právní øád své vlasti. V jeho pozdíjší èinnosti se projevila hodnota vzdìlánì získaného v mládí. Dùkladná znalost tehdejší filozofie mu umožnila odhalit její bludy, studiem národního a církevního práva se pøipravil pro velký zápas za obèanskou a náboženskou svobodu. Mohl sice používat jen zbranì získané z Božího slova, osvojil si však dùslednost v myšlení pìstovanou na školách a obratnost v diskuzích s uèenci. Síla jeho génia, rozsah a dùkladnost jeho znalostí vzbuzovaly úctu jeho pøátel i odpùrcù. Jeho pøívrženci s uspokojením sledovali, že patøí mezi pøední myslitele národa, jeho nepøátelé nemohli tupit víc reformace tím, že by odhalovali nevidomost nebo slabost jejího obránce.

Bibli zaèal Viklef èíst už jako student. Tehdy Bible existovala jen ve starých jazycích. Cestu ke zdroji pravdy mohli najít pouze vzdìlanci, obyèejní lidé takovou možnost nemìli. Už tím se Viklef pøipravoval pro budoucí práci reformátora. Uèenci studovali Boží slovo a našli v něm velkou pravdu o Boží milosti. Toto poznání šíøili svými pøednáškami a pomohli tak jiným, aby se obrátili k Božímu slovu.

Když se Viklef zaèal zajímat o Písmo, zkoumal ho se stejnou dùkladností, jaká mu umožnila získat mimoøádné vzdìlánì. Do té doby mìl pocit, že mu nìco schází a tuto potøebu nemohlo uspokojit ani jeho studium ani uèení církve. V Božím slovu našel to, co døíve marnì hledal. Poznal plán spasení a pochopil,

že Ježíš Kristus je jediný obhájce ělovíka. Odevzdal se do služby Pána Ježíše a rozhodl se, že bude hlásat pravdu, kterou objevil.

Jako pozdĕji reformátoøi, ani Viklef na poèátku nepøedvídal, kam jej toto dílo dovede. Nepostavil se proti Øímú svévolní. Oddanost pravdĕi ho však nutní musela dovést ke støetu s klamem. Ěím jasnĕji poznával bludy papežství, tím usilovněji a opravdovĕji hlásal biblickou pravdu. Poznal, že Øím zamĕnil Boží slovo za lidské tradice. Nebojácnĕ obvinil knĕze, že zavrhlí Písmo, a požadoval, aby byla Bible vrácena lidu a aby byla v církvi obnovena její autorita. Byl to schopný uèitel a výøeèný kazatel. Jeho každodenní život dokládal pravdu, kterou hlásal. Znalost Bible, síla dùkazù, ěistota života a jeho nezlomná odvaha a bezúhonnost mu získaly všeobecnou úctu a dùvěru. Mnozí lidé nebyli spokojeni se svým dosavadním náboženstvím, zvláštĕ když poznali, jaké neøády panují v øímské církvi. S neskrývanou radostí pøijímali pravdy, které jim Viklef ukazoval. Pøedstavitelé církve však zuøili, když zpozorovali, že reformátor získává vĕtší vliv, než mají oni sami.

Viklef dùsledně odhaloval bludy a neohrožení napadal zloøády, které Øím schvaloval. Když pùsobil jako králùv kaplan, postavil se neohrožení proti placení poplatku, který papež požadoval od anglického panovníka, a dokazoval, že papežova snaha vládnout nad svĕtskými panovníky se pøíèí rozumu a odporuje biblickému zjevení. Papežovy požadavky vyvolaly velké znechucení, tím více však Viklefovo uèení ovlivnilo pøedstavitelé národa. Král spolu se šlechtou odmĕtl papežovy nároky na svĕtskou moc a odmĕtl zaplatit požadovaný poplatek. Tím byla papežské svrchovanosti v Anglii zasazena úèinná rána.

Dalším zlem, proti kterému reformátor vedl dlouhý a odhodlaný zápas, byly øády žebravých mnichù. Tito mniši zaplavili Anglii a ohrožovali rozvoj a blahobyt národa. Jejich neblahý vliv ohrožoval øemesla, výchovu i mravnost. Mniši, kteøí trávili život zahálkou a žebráním, nejen odèerpávali hmotné prostøedky národa, ale také zpùsobili, že si lidé pøestali vážit užiteènĕ práce. Nastal úpadek mravù mládeže. Pod vlivem mnichù mnozí mladí lidé vstupovali do klášterù a oddávali se mnišskému životu, a to nejen bez souhlasu rodièù, ale èasto i bez jejich vĕdomí nebo pøes jejich zákaz. Jeden z otcù katolické církve, který kladl požadavky mnišství nad povinnosti dĕtí vùèi rodièùm, prohlásil: "I kdyby tvĕj otec ležel pøed tvými dveømi, plakal a naøíkal, i kdyby tvá matka ukazovala tĕlo, které ti zrodilo, a prsy, které ti živily, nesmĕš se k nim sklonit, ale musíš kráèet vpøed pøímou cestou ke Kristu." Tato "hrùzná nelidskost", o které Luther pozdĕji prohlásil, že "pøipomíná spĕše vlka a tyrana než køes•ana a ělovíka", zatvrzovala srdce dĕtí proti rodièùm. (Barnas Sears, Život Lutherùv, str. 70.69) Pøedstavitelé øímské církve takto svými výmysly znehodnocovali Boží pøíkázání, podobně jako kdysi farizeové. Tak se vyprazdòovaly domovy a rodièe ztráceli své syny a dcery.

Mniši svými øeèmi vábili i studenty univerzit a vyzývali je, aby vstupovali do jejich øádù. Mnozí z nich pozdĕji tohoto kroku litovali, protože poznali, že si tím zkazili život a zarmoutili své rodièe. Jakmile se však jednou ocitli v poutech, nemohli znovu získat svobodu. Mnozí rodièe odmĕtali poslat své syny na univerzity, protože se obávali vlivu mnichù. Poèet studentù velkých støedisek vzdĕlanosti citelnĕ poklesl. Školy upadaly a rozmáhala se nevzdĕlanost.

Papež udĕlil mnichùm právo zpovídat a udĕlovat rozhøešení. To se stalo zdrojem velkého zla. Ziskuchtiví mniši ochotně udĕlovali rozhøešení, takže je vyhledávali zloèinci všeho druhu. To mìlo za následek další rùst zloèinnosti a neøesti. Nemocní a chudí lidé zùstali bez pomoci, protože dary, které

mohly zmírnit jejich bídu, dostali mniši. Ti hrozbami vymáhali od lidí almužny a označovali za bezbožné všechny, kdo řádům odmítali dary dávat. Přestože mniši hlásali chudobu, jejich bohatství rostlo, jejich nádherné budovy a plné stoly jen zvýrazňovaly rostoucí chudobu národa. Sami trávili život v pøeprychu a radovánkách a k lidem posílali nevzdilance, kteří uměli vyprávět jen pohádky, legendy a zábavné historiky, aby lid bavili a ještě více ohlupovali. Mniši tak ovládali povìřivé lidi a pøesvìdčovali je, že proto, aby si zajistili místo v nebi, stačí, budou-li uznávat svrchovanost papeže, uctívat svaté a dávat dary mnichùm.

Vzdílaní a zbožní muži se marnì snažili zjednat nápravu mnišských řádù. Viklef, který mìl vìšší rozhled, zasáhl kořen zla, když prohlásil, že vlastní podstata systému je nesprávná, a proto by mnišství mìlo být zrušeno. Tím vzbudil zájem o danou otázku. Když pak mniši procházeli zemí a prodávali papežovy odpustky, vyslovovali mnozí lidé pochybnost, zda je vùbec možné koupit si odpuštiní za peníze, a kladli otázku, zda nemají hledat odpuštiní spíše u Boha než u papeže. Mnozí lidé byli pobouřeni chamtivostí mnichù, jejich hrabivost jim pøipadala nenasytná. "Øímští mniši a knìží", øíkali, "nás vyžírají jako rakovina. Bùh nás musí vysvobodit, jinak lid zahyne." (D`Aubigné, sv. 17, kap. 7) Aby zakryli svou chamtivost, tvrdili žebraví mniši, že se øídí pøíkladem Spasitele, a prohlašovali, že Pán Ježíš a jeho uèedníci žili také z milodarù lidí. Tímto tvrzením nakonec ovšem uškodili sami sobì, protože mnozí právě proto sáhli po Bibli, aby zjistili, zda je to pravda, a to si Øím pøál ze všeho nejménì. Lidé se tak zamìřili na Zdroj pravdy, který jim chtìl Øím utajit.

Viklef začal psát a zveřejňovat pojednání proti mnichùm. Nedìlal to proto, aby s nimi vedl spor, ale proto, aby obrátil pozornost lidí k uèení Bible a k jejímu Pùvodci. Tvrdil, že papež nemá o nic vìšší pravomoc odpouštít hùíchy nebo vylouèovat z církve než prostý knìz, a že nikdo nemùže být vylouèen z církve, jestliže pøed tím na sebe nepøivolal Boží zatracení. Úèinnìji už nemohl nièit hrùzný systém duchovní a pozemské nadvlády, kterou papež budoval a pomocí níž ovládal duše a tìla milionù svých poddaných.

Král povolal Viklefa, aby hájil práva anglické koruny proti zásahùm Øíma. Jako královský velvyslanec strávil dva roky v Nizozemí vyjednáváním s papežovými povìřenci. Tam se setkal s duchovními z Francie, Itálie a Španìlska, mìl možnost nahlédnout do zákulisí a poznat mnoho vící, které by v Anglii nikdy nepoznal. Nauèil se mnohému, co mu posloužilo pøi jeho dalším pùsobení. V pøedstavitelích papežského dvora poznal pravou povahu a cíle øímské hierarchie. Po návratu do Anglie hlásal své døívìjší názory ještě otevìněji a horlivìji. Prohlašoval pøitom, že hrabivost, pýcha a klam jsou bohové Øíma.

V jednom ze svých traktátù napsal o papeži a jeho vùbìřích: "Vydírají z naší zemì živobytí chudých a z královské pokladny každoroènì mnoho tisíc marek za svátosti a duchovní služby. Je to zloøeèný blud svatokupectví; vedou všechny køes•any, aby toto kacíøství schvalovali a pìstovali. Aèkoli naše øíše má zajisté velké zásoby zlata a až na vùbìřìho vyslaného pyšným papežem z niho nikdo nikdy nevzal, musí se tato hora zlata v prùbìhu doby vyèerpat, nebo• stále jen odváží peníze z naší zemì a neposílá za ni nic než Boží prokletí pro své svatokupectví." (John Lewis, Život a utrpení J. Viklefa, str. 37)

Krátce po návratu do Anglie dostal Viklef od krále faru v Lutterworthu. Král ho tím ujistil, že jeho výroky nevzbudily panovníkovu nelibost. Viklefův vliv působil jak u dvora, kde ovlivňoval rozhodování o dalších opatřeních, tak mezi lidem při utváření jejich víry.

Brzy se však na jeho hlavu sneslo hromobití. Papež do Anglie poslal tři buly - univerzitě, králi a církevním hodnostářům - a v nich nařizoval, aby byl tento učitel kacířství neprodleně a rozhodně umlčen (Augustus Neander, Všeobecné dějiny křesťanského náboženství a církve, díl 6, odd. 2, část 1, odst. 8) Ještě dříve než buly do Anglie dorazily, předvolali biskupové ve své horlivosti Viklefa, aby ho soudili. K soudu ho doprovázeli dva z nejmocnějších šlechticů v království. Lidé obklopili soudní budovu, tlačili se dovnitř, a tak postrašili soudce, kteří jednání na čas odložili a Viklefovi dovolili v pokoji odejít. Krátce nato zemřel Eduard III., kterého se ke konci jeho života preláti pokoušeli poštvat proti hlasateli pravdy, a správcem království se stal Viklefův dřívější ochránce (viz Dodatek č. 16).

Zanedlouho byly doručeny papežské buly a celé Anglii naléhavě přikazovaly, aby kacíře zatkli a uvěznil. Tato opatření naznačovala, že ho čeká hranice. Zdálo se, že Viklef brzy padne za oběť pomsty Šíma. Avšak Pán, který kdysi prohlásil: "Neboj se, já jsem tvůj štít" (1 M 15, 1), vstáhl opět svou ruku a ochránil svého služebníka. Smrt udeřila, nezasáhla však reformátora, ale papeže, který nařídil jeho zničení. Šehoř XI. zemřel a duchovní, kteří se shromáždili, aby Viklefa soudili, se rozešli.

Boží prozřetelnost řídila běh událostí tak, aby se reformace mohla rozrůst. Po smrti Šehoře byli zvoleni dva papežové, kteří proti sobě bojovali proti sobě. Každý z nich tvrdil, že je neomylný, a vyžadoval poslušnost. Jeden i druhý vyzýval věřící, aby mu pomáhali v boji proti jeho soupeři. Každý se snažil prosadit své požadavky hrozbami odpůrcům, že je stihnou strašná prokletí, zatímco svým přívržencům sliboval odměny v nebi. To značně oslabilo moc papežství. Soupeřící strany se stačily jen vzájemně napadat a Viklef měl na nějaký čas pokoj. Jeden papež dával druhého do klatby, neustále se navzájem obviňovali a potoky krve tekly na podporu jejich protichůdných nároků. Církev zaplavily zločiny a skandály. Reformátor v té době v tichém ústraní fary v Lutterworthu pilně pracoval, aby odvedl lid od soupeřících papežů k Pánu Ježíši, Knížeti pokoje.

Papežské schizma se všemi svými důsledky - rozkolem, sváry a zkázou, připravilo cestu pro reformaci, protože umožnilo lidem, aby poznali, jaké papežství ve skutečnosti je. V pojednání "O schizmatu papežů" Viklef vyzýval lid, aby přemýšleli o tom, zda tito dva velekněží nemluví pravdu, když označují jeden druhého za antikrista. Prohlásil: "Bůh děle nestrpí, aby satan vládl v jediném takovém knězi, a ... způsobil rozštěpení mezi dva, aby je lidé ve jménu Kristovi mohli snáze přemoci oba." (R. Vaughan; Život a názory Jana Viklefa sv. 2, str. 6)

Viklef, podobně jako jeho Mistr, hlásal evangelium chudým. Nespokojil se tím, že šíří světlo ve skromných domovech své farnosti v Lutterworthu, rozhodl se, že musí být zaneseno do celé Anglie. Aby tento záměr uskutečnil, ustanovil skupinu kazatelů, prostých oddaných mužů, kteří milovali pravdu a nepáli si nic víc, než aby ji mohli šířit. Tito muži se dostali všude, učili na tržištích, na ulicích velkých měst i na venkovských cestách. Navštivovali staré lidi, nemocné a chudé, a seznamovali je s dobrou zprávou o Boží milosti.

Později jako profesor teologie v Oxfordu kázal Viklef Boží slovo v přednáškových síních univerzity. Přednášel svým studentům pravdu tak věrně, že mu začali říkat "doktor evangelia". Jeho největším životním dílem však je překlad Písma do angličtiny. V díle "O pravdě a významu Písma" vyslovil svůj úmysl přeložit Bibli, aby každý obyvatel Anglie mohl číst o podivuhodném Božím díle ve svém rodném jazyce.

Jeho dílo však bylo neekně zastaveno. I když mu nebylo ještě ani šedesát let, byly jeho síly neustálou námahou, pilnou prací a trvalými útoky nepřátel podlomeny, takže předčasně zestárl. Zachvátila ho nebezpečná choroba. Zpráva o tom způsobila mnichům velkou radost. Mysleli si, že nyní bude hořce litovat všeho, čím uškodil římské církvi. Spíchali do jeho pokoje, aby vyslechli jeho zpověď. U lůžka muže, o němž se domnívali, že umírá, se sešli zástupci čtyř mnišských řádů, doprovázeni čtyřmi úředníky. "Máš smrt na jazyku," říkali mu, "uznej své chyby a odvolej před námi vše, čím jsi nás urazil." Viklef je v klidu vyslechl, pak vyzval svého opatrovníka, aby ho v lůžku nadzvedl, upřeně pohlédl do očí tím, kdo čekali na jeho odvolání, a pevným a silným hlasem, před nímž se tak často třeptali, prohlásil: "Já nezemřu, ale budu žít, a znovu budu ukazovat zlořády mnichů." (D'Aubigné, sv. 17, kap. 7) Užaslí a vystrašení mniši spěšně místnost opustili.

Viklefova slova se splnila. Zůstal naživu, aby mohl vložit do rukou svých krajanů nejmocnější ze všech zbraní proti Římu - aby jim mohl dát Bibli, Boží nástroj k osvobození, osvětlení a obnově lidstva. Musel překonat mnoho překážek, aby dílo mohlo být dokončeno. Viklef - sužován nemocemi - viděl, že mu na práci zbývá jen několik málo let. Uvědomoval si, jakému odporu musí čelit. Povzbuzovala jej však zaslíbení obsažená v Božím slovu. Bez strachu pokračoval ve svém díle. Když byl na vrcholu svých duševních sil, když měl nejvíce zkušeností, Boží prozřetelnost jej zázračně zachovala a připravila pro největší úkol. Zatímco se křesťanský svět zmítal v neklidu, věnoval se Viklef na své faře v Lutterworthu milovanému dílu, a nenechal se znepokojit bouří, která zuřila venku.

Po čase dílo přece jen dokončil - první anglický překlad Bible byl hotov. Boží slovo bylo zpřístupněno všem Angličanům. Nyní se už Viklef nebál žaláře ani hranice. Vložil do rukou lidu světlo, které už nezhasne. Dal svým krajanům Bibli, a učinil tím pro zlomení pout nevědomosti a hříchu i pro osvobození a povznesení své vlasti více, než kolik dokázala nejskvělejší vítězství na válečných polích.

Protože lidé tehdy ještě neznali knihtisk, mohla se Bible rozmnožovat jen pomalým a únavným opisováním. O Bibli byl tak velký zájem, že se mnozí ochotně dali do opisování - přesto však mohli opisovači jen stěží uspokojit poptávku. Některé zámožnější zákazníci chtěli celou Bibli, jiní kupovali pouze její části. V mnoha případech se spojilo několik rodin a koupili si společně jeden opis. Tak Viklefova Bible našla záhy cestu do lidských domovů.

Dovolávání se lidského rozumu způsobilo, že se lidé přestali trpět podlézat papežským dogmatům. Viklef šířil základní učení protestantismu - spasení skrze víru v Ježíše Krista a neomylnost Písma. Kazatelé, které vysílal, rozšiřovali Bibli spolu s Viklefovými spisy, a to s takovým úspěchem, že novou víru přijala téměř polovina obyvatel Anglie.

Šíření Bible vyvolalo zdišení církevních úřadů. Nyní museli čelit mocnějšímu vlivu, než jaký měl Viklef - činiteli, proti němuž jim jejich zbraně nebyly nic platné. V té době neexistoval v Anglii zákon, který by šíření Bible zakazoval. Nebylo ho potřeba, protože do té doby Bible nebyla přeložena do jazyka lidu. Později byly takové zákony vydány a jejich poslušnost pěstně vynucována. Nyní se však Boží slovo mohlo šířit, a to i přes odpor duchovenstva.

Pak se představitelé římské církve znovu pokusili umlčet Viklefov hlas. Předvolali ho postupně třikrát před soud, avšak bezvysledně. Nejdříve s ním biskup prohlásil jeho spisy za kacířské. Biskupové získali na svou stranu mladého krále Richarda II. a přiměli ho, aby vydal královský dekret, podle něhož měli být vsazeni do vězení všichni, kdo budou nadále vyznávat odsouzené učení.

Viklef se odvolal k parlamentu. Nebojácně obžaloval církevní hodnostáře před národní radou a žádal nápravu hrozných zločinů, které církev schvalovala. Přesvědčivě vylíčil touhu po moci a zkaženost papežství. Své nepřátele tím přivedl do úzkých. Viklefovi přátelé a přívrženci byli už předtím násilím donuceni se podrobit, a proto všichni očekávali, že se i starý a osamělý Viklef skloní před spojenou mocí koruny a mitry. Místo toho však zástupci římské církve poznali, že utrpěli porážku. Parlament, pobouřený Viklefovými burčujícími slovy, odvolal dekret o stíhání jeho přívrženců a Viklef byl opět volný.

Poté byl pohnán před nejvyšší církevní tribunál v království. Tam nebude slitování s kacířstvím, tam konečně Řím zvítězí, a skončí dílo reformátora, uvažovali zastánci papežství. Kdyby mohli provést svůj úmysl, donutili by Viklefa, aby odvolal své učení, nebo by ho dostali na hranici.

Viklef však neodvolal, nebyl ochoten se přetvařovat. Neohroženě trval na svém učení a odmítl obvinění svých pronásledovatelů. Zapomněl na sebe, na situaci, v jaké se nacházel, i na to, že stojí před soudem, a povolal své posluchače před Boží soud, který zváží jejich výmysly a klamy na váhách věčné pravdy. Všichni v soudní síni pocítili moc Ducha svatého. Poznali, že na ně působí Bůh. Zdálo se, že nemají sílu odejít ze soudní síně. Jako šípy z Božího toulce pronikla reformátorova slova do jejich srdcí. Obvinění z kacířství, které vznesli proti němu, přesvědčivě obrátil proti nim. Jak to, ptal se, že mají odvahu šířit bludy a kupit s Boží milostí?

"S kým, myslíte, že vedete spor?" zeptal se jich nakonec. "Se starým mužem na pokraji hrobu? Ne. S pravdou. S pravdou, která je silnější než vy, a proto vás porazí." (Wylie, sv. 2, kap. 13) S těmito slovy opustil shromáždění a žádný z jeho odpůrců se nepokusil mu v tom zabránit.

Viklefovo dílo bylo téměř dovršeno. Prapor pravdy, který tak dlouho zvedal, měl zanedlouho vypadnout z jeho rukou. Ještě jednou však měl vydat svědectví o evangeliu. Pravda měla být hlášána ze samé pevnosti království bludu. Viklef byl povolán k soudu před papežský tribunál v Římě, který tak často proléval krev svatých. Nebyl slepý, aby neviděl nebezpečí, které mu hrozilo. Přesto by byl uposlechl, kdyby nebyl postižen mrtvicí. To mu znemožnilo vydat se na cestu. I když jeho hlas v Římě nemohl zaznít, mohl své názory vyjádřit písemně. Rozhodl se, že to udělá. Ze své fary poslal papeži dopis. V něm uctivil, v křesťanském duchu, ale otevřeně káral okázalost a pýchu papežského dvora.

Mimo jiné napsal: "Opravdovì se raduji, když hlásám a vysvìtluji komukoli víru, kterou vyznávám, zvláštì pak èiním-li tak øímskému biskupovi, který - pokud je, jak pøedpokládám, neklamný a vìrný - jistì co nejochotnìji potvrdí mou projevenou víru, nebo ji opraví, je-li bludná.

Za prvé se domnívám, že Kristovo evangelium je úplným souhrnem zákona Božího... Mám za to, že øímský biskup, pokud je Kristovým zástupcem zde na zemi, je nejvíce ze všech lidí vázán zákonem evangelia. Nebo• velikost mezi Kristovými uèedníky nespoèívala ve svìtské dùstojnosti nebo ve svìtských poctách, nýbrž v poctivém a pøesném následování Krista, jeho života a jeho jednání... Kristus byl v dobì svého putování po zemi velice chudý a odmítal všechnu svìtskou vládu a pocty a pohrdal jimi. ...

Žádný vòíci èlovìk by nemìl následovat ani samotného papeže, ani nijakého svatého, leda v tom, když následují Pána Ježíše Krista, nebo• Petr i synové Zebedeovi zhøešili, když se odchýlili od Kristových šlépìjí a zatoužili po svìtských poctách, proto by v tìchto bludech nemìli být následováni. ...

Papež by mìl pøenechat svìtským panovníkùm všechnu èasnou správu a vládu a k tomu úèinnì vést všechno duchovenstvo, nebo• tak to èinil Kristus zvláštì skrze své apoštoly. Mýlím-li se v nikterém z tìchto bodù, podstoupím co nejpokornìji trest, ba pøijmu i trest smrti, bude-li to tøeba. Kdybych mohl jednat podle své vůle nebo podle svého pøání, jistì bych se osobnì dostavil pøed øímského biskupa. Pán mì však navštívil jinak a nauèil mì, že je lépe poslouchati Boha než èlovìka."

V závìru pak Viklef napsal: "Modleme se k našemu Bohu, aby ráèil podnítit našeho papeže Urbana VI. k tomu, aby tak jako na zaèátku svého úøadu následoval i se svým duchovenstvem Pána Ježíše Krista v jeho životì a díle -

a aby pùsobivì uèili lid tak, aby èinil totéž." (John Foxe, Èiny a pomníky, sv. 3, str. 49.50)

Viklef pøipomnìl papeži a jeho kardinálùm pokoru a skromnost Ježíše Krista. Ukázal tak nejen jim, ale i celému køes•anstvu, jaký rozdíl je mezi Místrem a nimi, jeho domnílými zástupci.

Viklef oèekával, že za svou vìrnost zaplatí životem. Král, papež a biskupové se spojili, aby ho znièili. Zdálo se, že do nikolika mìsícù skonèí na hranici. Jeho odvaha však zùstala pevná. Øíkával: "Proè hledáte muèednickou korunu nikde daleko? Kažte Kristovo evangelium vysokým hodnostáøùm - a muèednictví vás nemine. To mám žít a mlèet?... Ne. To radìji a• pøijde rána, oèekávám ji." (D`Aubigné, sv. 17, kap. 8)

Boží prozøetelnost však stále chránila vìrného služebníka. Muž, který celý svùj život smìle vystupoval na obranu pravdy a kterému dennì hrozilo nebezpeèí smrti, nemìl padnout za obì• nenávisli svých nepøátel. Viklef se nikdy nesnažil chránit sám sebe, ochránil ho však Pán. A nyní, když si jeho nepøátelé byli jisti svou køistí, zasáhl Bùh a uklidil ho z jejich dosahu. Ve svém kostele v Lutterworthu, práví když se chystal rozdílovat Veèeøi Pánì, padl zasažen mrtvicí, a krátce nato zemøel.

Bùh Viklefovi urèil jeho dílo. Vložil slovo pravdy do jeho úst a postavil kolem nìho strážce, aby se toto

slovo mohlo dostat k lidu. Ochraňoval jeho život a prodlužoval období, v němž mohl působit, dokud nebyly položeny základy pro velké dílo reformace.

Viklef vyšel z šera temného středověku. Nemil předchůdce, podle jehož díla by mohl upravovat svou soustavu reforem. Objevil se jako Jan Kötitel, aby vykonal zvláštní poslání, a stal se ohlašovatelem nového údobí. Přesto však se soustava pravd, jež předkládal, vyznačovala jednotou a úplností. Nepřekonal ji ani reformátoři, kteří přišli po něm. Nikteří z nich ji nedosáhli ani o sto let později. Položené základy byly tak široké a hluboké, celá stavba byla tak pevná a spolehlivá, že ji ti, kdo přišli po něm, nemuseli opravovat.

Velké hnutí zahájené Viklefem, které mělo vysvobodit svědomí a rozum lidí a dát svobodu národům tak dlouho porobeným Římem, vycházelo z Bible. Z ní pramenil proud požehnání, který jako voda života protékal věky až od třináctého století. Viklef přijal Písmo bezvýhradnou vírou jako vnuknuté zjevení Boží vůle, jako dostatečné pravidlo víry a života. Byl vychováván k tomu, aby římskou církev považoval za Boží neomylnou moc a aby přijímal s naprostou úctou učení a tradice, jak se vyvinuly během tisíce let. Od toho se však odvrátil, aby poslouchal Boží svaté slovo. Vyzýval lid, aby uznal tuto autoritu. Místo církve mluvící prostřednictvím papeže prohlásil za jedinou pravou autoritu Boží hlas promlouvající prostřednictvím Božího slova. Učil nejen to, že Bible je dokonalým zjevením Boží vůle, ale také, že jejím jediným vykladačem je Duch svatý a každý člověk má osobním studiem Písma poznat, jaké jsou jeho povinnosti. Tím obracel mysl lidí od papeže a římské církve k Božímu slovu.

Viklef byl jedním z největších reformátorů. Šířil vzdělání, pronikavost myšlení, neochvějnost při vyznávání pravdy a smilostí při její obraně se mu vyrovnal jen málokdo z těch, kdo přišli po něm. Tento první reformátor se vyznačoval čistotou života, neúnavnou pílí při studiu i práci, neochvějnou poctivostí, láskou a věrností, které projevoval ve své službě. A to přesto, že v době, kdy žil, panovala duchovní temnota a mravní zkaženost.

Viklefov charakter je důkazem, že Písmo svaté má výchovnou přetvářející moc. Bible udělala z Viklefa to, čím byl. Snaha pochopit velké pravdy Božího zjevení rozvíjí a posiluje všechny schopnosti člověka. Rozvíjí rozum, bystřejší chápavost a zlepšuje úsudek. Studium Bible zušlechťuje myšlení, citlivost a tužby lidského srdce více než jakékoli jiné studium. Posiluje cílevědomost, trpělivost, odvahu a sílu, zušlechťuje charakter a posvětčuje srdce. Opravdové, uctivé zkoumání Bible, které umožňuje, aby se mysl člověka - který ji studuje - bezprostředně setkávala s nekonečnou myslí Boha, dá světu muže s mocnějším a čístejším intelektem, muže vznešenějších zásad, než jaké kdy připravilo to nejlepší vzdělání, které může poskytnout lidská moudrost. "Kam tvá slova proniknou," zvolal žalmista, "tam vzchází světlo, nezkušené nabývají rozumnosti." (Ž 119,130)

Viklefovo učení se šířilo ještě nějakou dobu po jeho smrti. Jeho stoupenci, známí jako viklefovci nebo lolardi, prošli nejen Anglií, ale rozešli se i do dalších zemí a všude přinesli poznání evangelia. Po smrti reformátora působili kazatelé s ještě větší horlivostí než předtím a jejich kázání přicházely poslouchat velké zástupy. Mezi obrácenými byli také někteří šlechtici, dokonce i manželka krále. Na mnoha místech se pronikavě změnily zvyky lidu k lepšímu a z kostelů zmizely modloslužebné symboly. Záhy

však vypukla nelítostná bouře pronásledování proti všem, kdo se opovážili přijmout Bibli za svého vůdce. Angličtí panovníci, kteří chtěli posílit svou moc podporou Říma, neváhali obětovat životy reformátorů. Poprvé v dějinách Anglie byly pro ty, kdo se oddili evangeliem, stavěny hranice. Přibývalo mučedníků. Obhájci pravdy, pronásledování a mučení, se mohli dovolávat jen Hospodina zástupců. Pronásledování jako nepřátelé církve a zrádci království, kázali dále na tajných místech, nacházeli přístřeší v domovech chudých a často se skrývali v jeskyních a doupatech.

Přes zbitost pronásledování nepřestávaly se po staletí ozývat klidné, upřímné hlasy, které vážně a trpělivě protestovaly proti panující zkaženosti křesťanství. Křesťané tehdejší doby znali pravdu jen zčásti, naučili se však milovat Boží slovo, oddat se jím a ochotně pro ně trpět. Podobně jako věřící v době apoštolů obětovali mnozí z nich pro Kristovu věc svůj pozemský majetek. Ti, kdo mohli dále bydlet ve svých domovech, rádi poskytovali přístřeší svým pronásledovaným bratrům, a když pak byli sami vyhnáni, radostně přijímali údil vyhnanců. Je také pravda, že se mnozí nechali zastrašit biskupským pronásledovatelem a vykoupili si svobodu tím, že obětovali svou víru. Takoví lidé vycházeli z vědeckých kobek, oblečení do rouch kajícíků, aby veřejně odvolali své dřívější přesvědčení. Nemálo však bylo těch - a byli mezi nimi jak muži urozeného původu, tak i poddaní a chudí - , kteří neohroženě vydávali svědectví o pravdě ve vědeckých kobkách, v "loldardských věžích", při mučení i v plamenech. Radovali se z toho, že mohou mít "podíl na Kristově utrpení".

Představitelům církve se nepodařilo prosadit své záměry za Viklefova života a jejich nenávist se nemohla nasýtit, ani když jeho tělo už klidně odpočívalo v hrobě. Rozhodnutím koncilu v Kostnici - vydaném více než čtyřicet let po jeho smrti - byly jeho kosti vyzdvíženy z hrobu, veřejně spáleny a popel z nich vhozen do místního potoka. "Tento potok," napsal jeden starý spisovatel, "odnesl jeho popel do řeky Avon, řeka Avon do řeky Severn, řeka Severn do moře. A tak Viklefov popel je symbolem jeho učení, které je dnes rozšířeno po celém světě." (T. Fuller; Církevní dějiny Británie, sv. 4, odd. 2, odst. 54) Sotva si jeho nepřátelé uvědomovali symboliku svého pomstychtivého činu.

Viklefovy spisy přivedly v Řechách Jana Husa k tomu, že odmítl mnohé bludy římské církve a začal proces reformace. Ve dvou zemích, od sebe tak vzdálených, bylo tímto způsobem zaseto semeno pravdy. Z Řech se vliv reformace rozšířil do dalších zemí. Lidé se začali zajímat o Boží slovo, které bylo tak dlouho v zapomnění. Boží ruka připravovala cestu pro velkou reformaci.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

6. Hus a Jeroným

Evangelium se do Èech dostalo již v devátém století. Bible byla pøeložena do jazyka lidu a v tomto jazyce se konaly také bohoslužby. Nakolik však rostla moc papežù, bylo Boží slovo zatemòováno. Øehoø VII., který si pøedsevzal, že pokoší pýchu králù, se stejnì usilovni snažil porobit si lid, a proto vydal bulu, v níž zakazoval konání bohoslužeb v èeském jazyce. Papež prohlásil, že „Všemohoucímu se líbí, aby bohoslužby byly konány v nijakém neznámém jazyku. Mnohé zlo a kacíøství povstalo z toho, že se toto pravidlo nedodržovalo . (Wylie, sv. 3, kap. 1) Tím Øím naøizoval, aby svìtlo Božího slova bylo uhašeno a lid aby byl uzamèn v temnotì. Bùh však poskytnul jiné prostøedky, aby zachoval Boží lid. Do Èech pøišlo několik valdenských a albigenských, které pronásledování vyhnalo z jejich domovù ve Francii a Itálii. Aèkoli se neodvažovali uèit veøejni, pùsobili tajni. Tak se po staletí uchovávala pravá víra.

Již pøed Husem povstávali v Èechách muži, kteøí veøejni odsuzovali zkaženost církve a úpadek lidu. Jejich pùsobení vzbudilo velkou pozornost. Vydalo však také strach církevních hodnostáøù a tak zaèalo pronásledování uèedníkù evangelia. Byli nuceni konat bohoslužby po lesích a horách. Byli pronásledováni a nikteøí také popraveni. Po nijaké dobì vyšlo naøízení, aby byli upálení všichni, kdo se odchýlí od øímské bohoslužby. Køes•ané obítovali své životy s nadijí, že jejich víc zvítizí. Jeden z tich, kdo „uèili, že spásu lze najít jen ve víøe v ukøižovaného Spasitele , když umíral, prohlásil: „Zbìsilost nepøátel pravdy nyní nad námi vítizí, avšak nebude tomu tak vždycky. Z obecného lidu povstane bez meèe a bez moci èlovìk, nad nímž nebudou moci zvítizit. (Wylie, sv. 3, kap. 1) Lutherova doba byla ještì otázkou daleké budoucnosti. Vyrùstal však nikdo jiný, jehož svìdectví proti Øímu mìlo pohnout národy.

Jan Hus byl prostého pùvodu. Záhy mu zemøel otec. Jeho zbožná matka považovala vzdilání a bohobojnost za nejcennjší bohatství. Snažila se zajistit pro svého syna právi toto dìdictví. Hus navštìvoval venkovskou školu a pak odešel do Prahy na univerzitu, kde byl pøiját jako stipendista. Na cestì do Prahy ho doprovázela jeho matka. Jako chudá vdova nemohla svému synu dát žádné hmotné dary, když se však blížili ku Praze, poklekla vedle mládence, který nemìl otce, a vyprošovala pro něj požehnání od Otce na nebesích. Zøejmì si málo uvìdomovala, jak Bùh její modlitbu vyslyší.

Na univerzitì na sebe Hus brzy upozornil neúnavnou pílí a rychlým pokrokem. Jeho bezúhonný život a laskavé, pøívìtivé chování mu získaly všeobecnou vážnost. Byl upøímným èlenem øímské církve a opravdovì hledal duchovní požehnání, které církev slibovala. O výroèních svátcích chodil ke zpovìdi, zaplatil posledních pár mincí ze svého chudého mìšce, úèastnil se procesí, aby získal slibované odpustky. Když dokonèil univerzitní studia, stal se knìzem. Rychle postupoval a záhy se dostal ke královskému dvoru. Stal se také profesorem a pozdìji rektorem univerzity, na níž získal vzdilání. Bìhem několika málo let se skromný stipendista stal pýchou své zemì a jeho jméno bylo známo po celé Evropì.

Hus však zahájil dílo reformace na jiném poli. Nìkolik let po svém vysvìcení na knìze se stal kazatelem Betlémské kaple v Praze. Zakladatel této kaple pokládal za velmi důležité, aby Boží slovo bylo kázáno v jazyce lidu. Pøestože se Øím proti tomu stavìl, v Èechách taková kázání nikdy úplni nevymizela. Velká neznalost bible však zpùsobila, že se mezi lidmi všech stavù rozšíøily nejhorší neøesti. Hus tyto zloøády

neúnavně káral a přitom se dovolával Božího slova, aby prosadil zásady pravdy a ěistoty, které hlásal.

Pražský rodák Jeroným, který se později stal blízkým Husovým spolupracovníkem, přivezl s sebou z Anglie Viklefovy spisy. Anglická královna, která přijala Viklefovo učení, byla ěeskou princeznou a jejím přičiněním se rozšířil vliv anglického reformátora v její rodné zemi. Hus si se zájmem přečetl Viklefovy spisy. Uvěřil, že jejich pisatel je užitečným křesťanem a reformy, které Viklef prosazoval, se mu líbily. Aniž si to uvědomil, nastoupil cestu, která ho zavedla daleko od Říma.

Přibližně ve stejné době přicestovali do Prahy dva cizinci z Anglie, učenci, kteří přijali pravdu a přešli ji šířit v této vzdálené zemi. Zahájili své působení veřejným útokem na papežovu autoritu, ale úřady je brzy umlčely. Protože se nechtili vzdát svého záměru, museli používat jiné metody. Byli právě tak dobří malíři jako kazatelé a svou dovednost začali využívat. Na veřejném místě namalovali dva obrazy. Jeden představoval Ježíše Krista jak vjíždí do Jeruzaléma, „tichý a sedící na oslici (Mat 21,5), provázený svými chudí odinými a bosými učeďníky. Druhý obraz znázorňoval papežský průvod - papeže, oblečeného do drahého roucha, s trojnásobnou korunou, sedícího na nádherně ozdobeném koni, před ním trubači a za ním kardinálové a preláti v nádherných oděvech.

Bylo to kázání, které upoutalo pozornost příslušníků všech stavů. Obrazy si přicházely prohlédnout velké zástupy lidí. Nikdo nemohl přehlédnout jejich morální poselství. Na mnohé hluboce zapůsobil rozdíl mezi tichostí a pokorou Ježíše Krista a pýchou a zpupností papeže, který se vydával za Kristova služebníka. V Praze došlo k velkým nepokojům a cizinci po krátké době poznali, že je nutné, aby v zájmu vlastní bezpečnosti místo opustili. Pražané však nezapomněli na naučení, které jim přinesli. Obrazy hluboce zapůsobily také na Husa a přivedly ho k hlubšímu studiu bible a Viklefových spisů. Ačkoli ještě nebyl připraven přijmout všechny reformy prosazované Viklefem, poznával jasněji pravou povahu papežství a s ještě větší horlivostí káral pýchu, ctižádost a zkaženost kněžské vrchnosti.

Z ěech se světlo šířilo do Německa. Nepokoje na univerzitě v Praze způsobily, že z Prahy odešly stovky německých studentů. Mnozí z nich se poprvé seznámili s biblí pod vlivem Jana Husa a po svém návratu šířili evangelium ve své vlasti.

Zprávy o událostech v Praze došly také do Říma a Hus byl zanedlouho vyzván, aby se dostavil před papeže. Uposlechnout pozvání znamenalo vydat se jistě smrti. ěeský král a královna, univerzita, šlechta a správní úředníci poslali papeži společnou žádost, aby Hus směl zůstat v Praze a zodpovídat se prostřednictvím zástupce. Papež žádosti nevyhovil, nařídil, aby Hus byl souzen a odsouzen a pak vyhlásil nad celou Prahou klatbu.

V oněch dobách vyvolal podobný rozsudek všeobecné zdišení. Obřady, kterými byla klatba provázena, mly vyvolat hrůzu a strach mezi lidmi. Lid považoval papeže za zástupce samého Boha, který drží v ruce klíče nebe a pekla a má moc udělat ěasné i duchovní tresty. Lidé věřili, že zemřelí ze zemí postižené papežskou klatbou nemohou vejít do věčné blaženosti, protože nebeské brány jsou pro ně uzavřené, dokud se papeži nezlíbí klatbu sejmout. Na znamení této strašné pohromy. Papež zakázal provádět všechny náboženské obřady. Kostely byly uzavřeny. Svatební obřady se konaly před kostely. Mrtví, kterým byl odepřen pohřeb do svícené země, byli pochováváni bez pohřebních obřadů v příkopech nebo na polích. Takovými opatřeními, která působil na lidskou představivost, se Řím

pokoušel ovládnout svědomí lidí.

V celé Praze nastalo vření. Mnoho lidí odsuzovalo Husa, že je příčinou všeho neštěstí, a žádalo, aby byl vydán Římu k potrestání. Hus na čas z Prahy odešel a uchýlil se do své rodné vsi. V listě přátelům, které zanechal v Praze, napsal: „Uprchl jsem z naučení Kristova, abych nebyl nepřítelem příležitosti věčného zatracení, spravedlivým také příčinou utrpení a strasti; rovněž aby pošetilí díla Božího nestavili. Že bych však od pravdy utíkal, doufám v Boha, že v těžké pravdě zemřítí mi dá. (Husův list Pražanům z prosince 1412) Hus ve své činnosti však neustal. Procházel krajem a kázal zvědavým zástupcům. Opatření, k nimž papež sáhl, aby kázání evangelia zastavil, způsobila, že se ještě více šířilo. „Vždy nic nezmůžeme proti pravdě, nýbrž jen ve jménu pravdy. (2 Kor 13,8)

„Zdálo se, jakoby se v Husovi mysli v tomto období jeho života odehrával bolestný zápas. Ačkoli se ho církev snažila zastrašit svým hromobitím, Hus nepopíral její autoritu. Římskou církev stále považoval za Kristovu nevěstu a papeže za představitele a zástupce Boha. Hus varoval před zneužíváním moci, nikoli před vlastním principem. To vyvolalo hrozný rozpor mezi přesvědčením, k němuž dospěl úvahou, a požadavky svého svědomí. Jestliže je církevní moc spravedlivá a neomylná, a tomu věřil, jak je možné, že se cítí nucen ji neuposlechnout? Poznal, že uposlechnutí by byl hřích. Proč však by poslušnost neomylné církve měla vést k takovému rozporu? To byl problém, který neuměl vyřešit, to byly pochybnosti, které ho mučily dnem i nocí. Nejvíce se mohl k řešení přiblížit, když uvažoval, že znovu nastala situace podobná tomu, co se odehrálo již v době Spasitele. Kněží se stali bezbožnými a zneužívali svou zákonnou moc k nezákonným cílům. Proto přijal pro řešení svého problému zásadu, a v kázáních ji také nabízel jiným lidem, že svědomí se má řídit příkázáními Písma pochopenými rozumem. Jinými slovy, že Bůh, který promlouvá v bibli, a nikoli církev, promlouvající prostřednictvím kněžstva, je jediným neomylným vůdcem. (Wylie, sv. 3, kap. 2)

Když se po nějaké době situace v Praze uklidnila, vrátil se Hus do své Betlémské kaple a kázal Boží slovo dál s ještě větší horlivostí a odvahou. Jeho nepřítelé stále působili a byli silní, ale královna a řada šlechticů a značná část lidu stála na jeho straně. Když porovnávali jeho čisté a povznášející učení a jeho svatý život s dogmaty, jež hlásali představitelé římské církve, a s hrabivostí a prostopášností jejich života, pokládali si mnozí za čest, že jsou jeho přívrženci.

Do té doby byl Hus ve svém díle osamocen. Nyní se však k němu a k jeho reformnímu úsilí přidal Jeroným, který za svého pobytu v Anglii přijal Viklefovo učení. Od té chvíle spojili tyto dva muži své životy a ani smrt je nerozdělila. Jeroným měl výjimečně bystrého ducha, byl výšečný a učený - měl vlohy, které lidé obdivují. Hus však vykazoval ve větší míře vlastnosti, které tvoří velikost charakteru. Jeho uvážlivá soudnost brzdila impulsivnost Jeronýma, který Husa respektoval a podřizoval se jeho radám. Jejich společnou prací se reforma šířila rychleji.

Bůh dopřál, aby mysl jeho vyvolených nástrojů osvítilo velké světlo a odhalilo jim mnohé z bludů Říma. Nedostali však všechno světlo, které chtěl Bůh světu dát. Prostřednictvím svých služebníků, Bůh vyváděl lidstvo z temnoty římské církve. Stálo jim však v cestě mnoho velkých překážek a Bůh je vedl krok za krokem tak, aby je byli schopni překonat. Nebyli připraveni přijmout celé světlo najednou. Kdyby se jim ho dostalo, nutně by se od světla odvrátili jako lidé, kteří dlouho žili ve tmě a najednou pohlédli do plného jasů poledního slunce. Proto Bůh odhaloval iniciátorům reformace světlo poznenáhlu tak, jak je

lidé mohli přijmout. V následujících staletích měli přijít další věrní pracovníci, aby vedli lid dále vpřed po cestě nápravy.

Rozkol v církvi pokračoval dále. O moc soupeřili nyní tři papežové a jejich soupeření vneslo do křesťanstva zmatek a zločinnost. Nezůstali jen u vynášení klateb, sáhli také po světských zbraních. Každý z nich se snažil nakoupit zbraně a získat pro sebe vojáky. K tomu ovšem potřebovali peníze. Aby si je opatřili, prodávali různé výhody, úřady a církevní požehnání. (Viz Dodatek è. 17) Také kněží napodobovali své nadřizené. Aby pokořili své odpůrce a posílili svou vlastní moc, uchýlovali se ke svatokupectví a násilí. S odvahou, která každým dnem rostla, káral Hus ohavnosti tolerované ve jménu náboženství. Lidé veřejně obviňoval vedoucí římské církve, že jsou příčinou hrozného stavu, který zachvátil křesťanstvo.

Znovu se zdálo, že Praha je na pokraji krvavého sporu. Jako v dávných dobách byl Boží služebník obviněn, „že uvádí do zkázy Izraele (1 Král 18,17). Na místo byla znovu uvalena klatba a Hus opět odešel do svého rodiště. Svědectví, jež tak věrně šířil ze své milované Betlémské kaple, bylo umlčeno. Nyní promluví z vyšší kazatelny, a to k celému křesťanstvu, dříve než položí svůj život jako svědek za pravdu.

K nápravě zla, které nielo Evropu, byl svolán do Kostnice všeobecný církevní sním. Sním svolal na přání císaře Zikmunda jeden ze tří soupeřících papežů, Jan XXIII. Žádost o svolání sněmu nebyla papeži Janu příliš po chuti, protože jeho povaha a činnost sotva mohly snést prověrování, i kdyby je vedli preláti s tak uvolněnou mravností, jakými církevní hodnostáři tehdy byli. Neodvážil se však postavit se proti vůli Zikmunda. (Viz Dodatek è. 18)

Hlavními cíli, kterých měl sním dosáhnout, bylo odstranění rozkolu v církvi a vymýcení kacířství. Proto byli před sním předvoláni oba vzdoropapežové i hlavní šířitel nových názorů Jan Hus. Vzdoropapežové z obav o vlastní bezpečnost nepřišli osobně, dali se zastoupit svými vyslanci. Papež Jan byl sice navenek svolavatelem sněmu, přišel však na zasedání s velkou nedůvěrou, podezíral císaře, že má v úmyslu ho sesadit. Obával se, že bude brán k odpovědnosti za nečesti, jimiž zneuctil papežskou korunu, a za zločiny, které spáchal, aby ji získal. Přesto však přijel do Kostnice s velkou okázalostí, doprovázen nejvyššími církevními hodnostáři a průvodem dvořanů. Všechno duchovenstvo i hodnostáři místa s obrovským zástupem mši anů přišli, aby ho uvítali. Nad hlavou mu nesli zlatý baldachýn čtyři přední konšelé. Před ním nesli hostii. Bohatá roucha kardinálů a šlechticů nabízela velkolepou podívanou.

Mezitím se ke Kostnici blížil další poutník. Hus si byl vědom nebezpečí, které mu hrozilo. Rozloučil se se svými přáteli, jakoby je už nikdy neměl spatřit, a vydal se na cestu s pocitem, že ho vede na hranici. Přestože dostal od českého krále a císaře Zikmunda listy zaručující jeho ochranu a bezpečí, učinil všechna nutná opatření, protože svou smrt považoval za velmi pravděpodobnou.

V dopisu, který poslal svým přátelům v Praze, napsal: „Moji bratři,... vypravil jsem se na cestu... mezi velmi veliké a velmi mnohé nepřátele... Věřím svému milostivému, moudrému a mocnému Spasiteli, že skrze své zaslíbení a skrze vaši věrnou modlitbu dá mi moudrost a statečnost Ducha svatého, abych setrval, a oni aby nemohli mne na křivou stranu uchýliti; aè mi dá pokušení, hanění, vězení neb smrt trpiti, jakož jest sám trpiti, a své nejmilejší sluhy v též poddal, a nám dal příklad, abychom pro niho a pro

své spasení trpěli. On Bůh, a my jeho stvoření, on Pán a my sluhové, on všeho světa král a my lidièkové nestateèní, on bez hõíchu a my hõíšní... On také trpìl i proè bychom my netrpìli? Vždy• naše utrpení v milosti jest naše vyèìstìní od hõíchù... Protož, milí bratøi a milé sestry, modlete se snažnì, a• mi ráèí dái setrvání, a aby mì ráèil ostõíhati od poskvrnìní. A jestli k jeho chvále a k vašemu prospìchu má smrt, a• mi ji ráèí dái beze strachu zlého podstoupiti. Pak-li jest k našemu lepšímu, aby mì vám ráèil navrátiti... abychom ještì spolu v jeho zákonì se pouèili, a antikristových sítí nìco porušíli, a budoucím bratøím po sobì dobrý pøíklad zùstavili. Již snad v Praze více mì pøed smrtí neuzõíte; pak-li mocný Bůh mì vám ráèí vrátiti, tím se veseleji uzõíme; a ovšem když v radosti nebeské spolu se shledáme. (Husùv list èeským pøátelùm z 10. øíjna 1414)

V jiném dopisu knìzi, který se stal uèedníkem evangelia, mluví Hus s hlubokou pokorou o svých vlastních chybách, vyznává, že s potíšením nosil pikné šaty a že marnil èas zbyteènými zábavami. A pak pøidává tyto dùtklivé rady: „Èest Boží, spása duší a práce a• tebou vládnou, ne majetek praset neb polností. Mij se na pozoru, abys nevzdìlával více pøíbytek než duši svou; hlei, abys byl vzdìlavatelem stánku duchovního, jsa naklonìn k chudým a ponížen, a abys neprojídal statky v hodech. Bojím se také, nenapravíš-li života svého, upouštìje od krásných šatù a nadbyteèných vící, že tížce budeš pokárán od Pána, jakož i já neš•astný budu pokárán... Proto že`s mé mluvení a hlásání veøejné od mládí svého znamenitì poznal, není mi tøeba ti více psái. Ale prosím ti pro milosrdenství Ježíše Krista, abys mne nenásledoval v žádné lehkomyšlnosti, kterou`s na mnì spatøil. Na obálce listu pøipsal: „Prosím ti, abys tohoto listu neotvíral, leè dostaneš-li zprávu o tom, že jsem mrtev. (Husùv list Mistru Martínkovi z 10. øíjna 1414)

Cestou Hus všude sledoval známky toho, jak se jeho uèení šíøí a jak jeho víc lidé pøíznivì pøijímají. Sbíhaly se zástupy lidí, aby ho spatøily a v nìkterých mìstech ho ulicemi provázeli úøedníci mìsta.

Po pøíchodu do Kostnice byl Hus naprosto svobodný. K císaøovu dopisu pøidal papež svùj osobní ochranný list. Avšak tato slavnostní a opakovaná prohlášení byla porušena a reformátor byl v krátké době na pøíkaz papeže a kardinálù zatèen a zavøen do hrozného vìzení. Pozdìji byl pøevezen na hrad na druhém bøehu Rýna a tam uvìznìn. Papež svou vìrolomností mnoho nezískal, zanedlouho byl sám vìznìn ve stejném vìzení. (Bonnechose, sv. 1, str. 247) Zodpovídal se totiž pøed koncilem z toho, že vedle vraždy, svatokupectví a cizoložstva dopustil nejodpornìjších zloèinù, „hõíchù, které se nesluší ani jmenovat. To prohlásil sám koncil a papeže nakonec zbavil tiary a vsadil do žaláøe. Koncil také sesadil vzdoropapeže a zvolil papeže nového. (Viz Dodatek è. 19)

Aèkoli se papež dopouštìl vitších zloèinù, než z jakých kdy Hus obviðoval knìžstvo a kvùli nimž požadoval nápravu, pøesto týž koncil, který pozdìji papeže sesadil, udìlal všechno proto, aby reformátora znièil. Husovo uvìznìní vyvolalo v Èechách velký hnìv. Mocní šlechtici zaslali koncilu protest proti takovému postupu. Císaø, nelibì nesl, že jeho záruky byly porušeny a vyslovil nesouhlas s opatøeními proti Husovi. Avšak nepøátelé reformátora byli plní zloby a umínìní. Dovolávali se císaøova zájmu o církev, snažili se vyvolat jeho pøedsudky a strach. Pøedložili dlouhý seznam argumentù, aby dokázali, že „není potøeba dodržovat pøísahu danou kacíøùm, nebo osobám, podezøelým z kacíøství, i když dostali záruky bezpeènosti od císaøù a králù . (Jacques Lenfant: Dìjiny kostnického koncilu, sv. 1, str. 516) Tak se jim podaøilo prosadit své zámìry.

Oslaben nemocí a vřznímím - vlhké a zatuchlé prostředí žaláøe mu pøivodilo zimnici, které málem podlehl - byl Hus koneènè pøedveden pøed koncil. V øetizech stál pøed císaøem, který se svou ctí zavázal, že ho ochrání. Bihem dlouhého procesu zastával Hus pevnì pravdu a pøed shromáždìnými církevními a svìtskými hodnostáøi pøednesl slavnostní a rozhodný nesouhlas se zkažeností knížské vrchnosti. Když mu dali na vybranou, zda odvolá své uèení nebo podstoupí smrt, zvolil údil muèedníka.

Boží milost mu byla oporou. Bihem týdnù utrpení, než byl nad ním vynesena koneèný rozsudek, plnil jeho duši nebeský pokoj. „Psal jsem list tento vám, napsal pøátelùm, „v žaláøi v okovech, èekaje nazítøí na smrt odsouzení... Kterak se mnou Pán Bùh milostivì èinil a se mnou jest v divných pokušeních, poznáte, až se u Boha v radosti z jeho milosti setkáme. (List Husùv veškerému národu èeskému z 10. èervna 1415)

V pøíøeøí svého žaláøe pøedvídal Hus vítizství pravé víry. V duchu se vracel do Betlémské kaple v Praze, kde døíve kázal evangelium, a ve snu uvidil papeže a jeho biskupy, jak nièí obrazy Krista, které namaloval na stìny kaple. „Vidíní ho zarmoutilo; na druhý den však vidil ve snu mnoho malíøù, kteøí znovu malovali tyto obrazy ještì krásnìjší a poèetnìjší. Když dokonèili své dílo, volali malíøi a další lidé: A• pøijdou biskupové a kníží, a zkusí je znièit! Když popisoval svùj sen, Hus napsal: „Doufám, že Kristùv život, který slovem jeho v Betlémì malován byl ode mne v lidských srdcích, který znièiti chtìli,... malován bude od èetnìjších kazatelù lepších než já. (D`Aubigné, díl 1, kap. 6)

Pak byl Hus pøedveden pøed koncil naposledy. Bylo to velké a skvilé shromáždìní - císaø, øíšská knížata, vyslanci králù, kardinálové, biskupové a velký zástup lidí, kteøí se pøišli podívat na to, co se bude dít. Ze všech konèin køes•anského svìta se shromáždili svìdkové této první velké obìti v dlouhém zápase, kterým mla být vybojována svoboda svìdomí.

Když byl naposledy vyzván, aby se rozhodl, Hus prohlásil, že odmítá odvolat. Upøel pronikavý pohled na panovníka, který tak hanebnì porušil své slovo a prohlásil: „Rozhodl jsem se z vlastní svobodné vůle pøijít pøed tento koncil s ochranným pøuvodním listem zde pøítomného císaøe. (Bonnechose, sv. 2, str. 84) Zikmund ve tváøi zrudnul, když se zraky celého shromáždìní obrátily na něj.

Jakmile byl vynesena rozsudek, zaèal obøad, kterým byl Hus zbaven knížství. Biskupové oblékli vřzni do knížského roucha. Když ho ml Hus na sobì, prohlásil: „Náš Pán Ježíš Kristus byl obleèen do bílého roucha na posmìch, když ho dal Herodes pøedvést pøed Piláta. (Bonnechose, sv. 2, str. 86) Když pak byl znovu vyzván, aby odvolal, obrátil se k lidu a odpovìdìl: „S jakou tváøí bych hledil na nebesa? Jak bych mohl pohledit do tváøe tím mnoha lidem, kterým jsem kázal èisté evangelium? Ne, cením si jejich spásy více než tohoto ubohého tìla, urèeného nyní k smrti. Kus po kuse byl z nìho svlékali knížský odìv, pøièemž každý biskup pronesl kletbu, když provádìl svou èást obøadu. Nakonec „mu na hlavu nasadili èepici z papíru ve tvaru špièaté biskupské mitry, pomalovanou odpornými obrazy iáblù a s nápisem 'Arcikacíø' na pøední stranì. S nejvìtší radostí,, prohlásil Hus, ponesu tuto korunu hanby pro tebe, Pane Ježíši, jenž jsi pro mne nesl korunu trnovou.,,

Když byl takto vystrojen, preláti vyhlásili: Nyní porouèíme tvou duši iáblu.,, A já,, odpovìdìl Jan Hus a pozdvihl zrak k nebi, porouèím svého ducha do tvých rukou, Pane Ježíši, nebo• jsi mne vykoupil. ,, (Wylie, sv. 3, kap. 7)

Pak byl odevzdán světským úřadům a veden na místo popravky. Za ním krácel obrovský zástup, stovky ozbrojenců, kněží a biskupové ve svých drahocenných hávech a oběané Kostnice. Když byl pøivázán ke kùlu a když bylo všechno pøipraveno k zapálení hranice, ještì jednou jej vyzývali, aby se zachránil tím, že odvolá své bludy. Jaké bludy,,, ohradil se Hus, mám odvolat? Nejsm si vïdom žádného bludu. Volám Boha za svïdka, že všechno, co jsem psal a kázal, sledovalo záchranu duší pøed høíchem a zatracením. A proto s největší radostí chci pravdu, kterou jsem psal a hlásal, stvrditi svou krví., (Wylie, sv. 3, kap. 7) Když vzplály kolem nïho plameny, zaèal zpívat: Ježíši, synu Davidùv, smiluj se nade mnou ,, a zpíval, dokud jeho hlas nebyl umlèn navždy.

I jeho nepøátelé byli pøekvapeni jeho hrdinským chováním. Jeden z horlivých zastáncù papežství popsal muèednictví Husa a Jeronýma, který zemøel krátce potom, slovy: Oba byli pevné mysli, když se pøiblížila jejich poslední hodina. Chystali se na hranici, jako by šli na svatební hostinu. Nevydali ze sebe jediný výkøik bolesti. Když plameny vzplály, zaèali zpívat žalmy, hluk ohnì mohl stíží pøehlušit jejich zpív., (Wylie, sv. 3, kap. 7)

Když oheð zcela strávil Husovo tìlo, byl popel i se zemí, na které ležel, sebrán a vhozen do Rýna a s vodami Rýna odplaven do moøe. Husovi pronásledovatelé se darmo domnívali, že tím vymýtili pravdu, kterou hlásal. Sotva mohli tušit, že popel odplavený toho dne do moøe, bude jako semeno roznesen do všech zemí svïta a že v zemích dosud neznámých vydá bohatou žeð v podobì lidí, kteøí budou svïdèit o pravdì. Hlas, který zazníl na kostnického snìmu, vyvolal ozviny, které bude slyšet celá další staletí. Hus už nebyl, ale pravda, pro kterou zemøel, nemùže nikdy zahrnout. Jeho pøíklad víry a pevnosti povzbudil další, aby stáli neochvìjnì za pravdou i tváøí v tváø muèení a smrti. Jeho poprava ukázala celému svïtu virolomnost a krutost Øíma. Nepøátelé pravdy, aè si to neuvïdomovali, napomohli vlastnì vícì, kterou se marnì snažili znièit.

V Kostnici však byla postavena ještì jedna hranice. Ještì jeden svïdek musel svou krví svïdèit pro pravdu. Když se Jeroným louèil s Husem pøed jeho odjezdem na koncil do Kostnice, povzbuzoval ho ke stateènosti a pevnosti a slíbil, že octne-li se v nìjakém nebezpeèí, pøispìchá mu na pomoc. Když uslyšel, že byl Hus uvìznìn, snažil se vïrný uèedník ihned splnit svùj slib. Bez ochranného listu se vypravil jen s jedním prùvodcem do Kostnice. Když tam dorazil, zjistil, že se jen sám vystavuje nebezpeèí, aniž mùže nìco udílat pro Husovo vysvobození. Utekl z mìsta, ale na cestì domù byl zajat a dopraven zpìt v poutech a v doprovodu vojenského oddìlu. Když se objevil poprvé pøed koncilem a pokusil se odpovìdit na vznášené žaloby, uvítaly ho výkøiky: Do ohnì s ním! Do ohnì!., (Bonnechose, sv. 1, str. 234) Uvìznili ho, spoutali øetìzy v poloze, která mu pùsobila veliké utrpení, a dávali mu jen chléb a vodu. Po nìkolika mìsících krutého vïzení Jeroným onemocnìl a jeho život byl ohrožen. Proto jeho nepøátelé z obavy, že by jim mohl zemøít, s ním nenakládali tak krutì, i když jej drželi ve vïzení ještì celý další rok.

Husova smrt nepøinesla takové výsledky, jaké pøívrženci papežství oèekávali. Porušení ochrany, kterou Husovi zaruèoval doprovodný list, vyvolalo bouøi rozhodèení, proto se snìm rozhodl, že bude lepší Jeronýma neupalovat, ale pokud to bude možné, pøinutit ho, aby odvolal. Jeroným byl pøedveden pøed koncil, kde byl postaven pøed volbu, buì odvolat nebo zemøít na hranici. Na poèátku jeho vïzninì by smrt byla bývala dobrodiním v porovnání se strašným utrpením, které musel podstoupit. Nyní však, oslaben nemocí, útrapami pobytu v žaláøi a ztrápený úzkostmi a nejistotou, odlouèen od pøátel a

zarmoucen nad Husovou smrtí, byl Jeroným zlomený a podrobil se koncilu. Zavázal se, že bude vyznávat katolickou víru, a přijal rozhodnutí koncilu odsuzující Viklefovo a Husovo učení s výjimkou svatých pravd,, které učili. (Bonnechose, sv. 2, str. 141)

Touto výjimkou se Jeroným pokoušel uchlácholit hlas svědomí a uniknout tvrdému údilu. V samotě vězení však pochopil jasněji, co vlastně udělal. Přemýšlel o Husovi odvaze a věrnosti, myslel přitom také na to, jak sám pravdu zapřel. Myslel na nebeského Mistra, kterému se zavázal sloužit a který pro něho zemřel na kříži. Před tím, než odvolal, nacházel v utrpení útichu v jistotě, že je mu Bůh nakloněn. Nyní ho však mučily výčitky a pochybnosti. Uvědomoval si, že bude muset učinit ještě další odvolání, než bude moci dosáhnout smíru s Očím. Cesta, na niž vstoupil, mohla skončit jen úplným odpadnutím. Proto se rozhodl: Nezapře svého Pána, aby tím unikl krátkému utrpení.

Zanedlouho byl znovu předveden před koncil. Jeho odvolání soudce neuspokojilo. Jejich krvežíznivost, podrážděná prolitou Husovou krví, volala po nových obětech. Jeroným mohl zachránit svůj život jen tím, že se pravdy vzdá bez jakýchkoli výhrad. Rozhodl se však, že vyzná svou víru a bude následovat svého bratra spolumučedníka do plamenů hranice.

Vzal zpět své dřívější odvolání a jako člověk odsouzený k smrti, požádal, aby mu byla poskytnuta příležitost se hájit. Preláti se obávali jeho slov a proto trvali na tom, aby buď jen potvrdil, nebo popřel pravdivost obvinění, která proti němu byla vznášena. Jeroným se ohradil proti takové krutosti a nespravedlnosti: Držíte mě zavěšeného tři sta čtyřicet dní ve strašném vězení, ve špíně, v odporném puchu, v krajním nedostatku všeho; a teď mě přivádíte sem a odmítáte mě vyslechnout, a přitom poskytnete sluchu mým úhlavním nepřátelům... Jste-li opravdu moudří, jste-li opravdu světlelem světa, dbejte, abyste nehrdili proti spravedlnosti. Co se mne týče, jsem jen slabý smrtelník. Můj život má jen nepatrný význam. A napomínám-li vás, abyste nevynášeli nespravedlivý rozsudek, říkám to spíše ve vašem zájmu než ve svém., (Bonnechose, sv. 2, str. 146,147)

Nakonec jeho žádosti vyhověli. Před svými soudci Jeroným poklekl a modlil se, aby Boží Duch vedl jeho myšlenky i slova, aby nepromluvil nic, co by neodpovídalo pravdě nebo co by bylo nehodné jeho Mistra. Vyplnilo se na něm toho dne zaslíbení, které Pán dal prvním učedníkům: Budou vás vodit před vládce a krále kvůli mně... A když vás obžalují, neřepte si starosti, jak a co budete mluvit; nebo v tu hodinu vám bude dáno, co máte mluvit. Nejste to vy, kdo mluvíte, ale mluví ve vás Duch vašeho Otce. ,, (Mat 10,18-20)

Jeronýmova slova vyvolala úžas a obdiv i jeho nepřátel. Po celý rok byl zavěšen v žaláři, kde nebylo možno jíst, ba ani vidět, a kde prožíval velké tělesné útrapy a velká duševní muka. Přesto se důkazy, které předložil, vyznačovaly takovou logikou a pádností, jako kdyby byl měl možnost je nerušeně studovat. Připomněl svým posluchačům dlouhou řadu svatých mužů, kteří byli odsouzeni nespravedlivými soudci. Téměř v každé generaci se vyskytují jedinci, kteří se snaží povznést lid své doby a jsou za to tupeni a odsuzováni. Později se však ukáže, že si zasluhují úctu. Sám Kristus byl odsouzen jako zlosyn nespravedlivým soudem.

Když Jeroným dříve odvolával své názory, vyslovil souhlas, že rozsudek odsuzující Husa je spravedlivý. Nyní však prohlásil, že toho lituje a podal svědectví o nevině a svatosti tohoto mučedníka:

Znal jsem ho od dětství. Byl to mimořádně znamenitý muž, spravedlivý a svatý; byl odsouzen přesto, že byl nevinný... Také já jsem hotov zemřít. Nezačnu se muk, která mi připravují moji nepřátelé, nezačnu se falešných svědků, kteří se jednou budou muset odpovídat za své lži před velkým Bohem, jehož nic nemůže oklamat., (Bonnechose, sv. 2, str. 151)

Jeroným se sám pokáral za to, že zapřel pravdu: Ze všech hříchů, které jsem spáchal od svého mládí, žádný tak netíží mou duši a nevyvolává tak ostré výčitky jako ten, který jsem spáchal na tomto osudném místě, když jsem schválil nespravedlivý rozsudek vynesený nad Viklešem a nad svatým mučedníkem Janem Husem, mým učitelem a přítelem. Ano. Doznávám a prohlašuji s hrůzou, že jsem hanebně ztratil odvahu, když jsem ze strachu před smrtí zatratil jejich učením. Proto prosím Všemohoucího Boha, aby mi ráčil odpustit mé hříchy, obzvláště pak tento, nejohavnější ze všech., Ukázal na své soudce a rozhodně řekl: Odsoudili jste Viklefa a Jana Husa ne proto, že otřásali učením církve, ale prostě proto, že pranýřovali hanebnosti páchané duchovenstvem - jeho okázalost, nadutost a všechny nečesti prelátů a kněží. To, co tvrdili a co nelze vyvrátit, tvrdím a hlásám i já.,

Jeho řeč byla přerušena. Preláti, těšoucí se vztekem, volali: Což je zapotřebí dalšího důkazu? Zde vidíme na vlastní oči nejzátvrzejšího z kacířů!.,

Jeroným si nevšímal výzvy a zvolal: Jakže? Myslíte si, že se bojím zemřít? Drželi jste mě celý rok ve strašném vězení, hroznějším než sama smrt. Zacházeli jste se mnou krutěji než Turek, Žid nebo pohan, takže maso mi doslova uhnívá zažíva a odpadá od kostí; a přesto si nestěžuji, neboť nařikání nesluší zmužilému. Musím však vyslovit svůj úžas nad tak velkým barbarstvím vůči křesťanu., (Bonnechose, sv. 2, str. 151-153)

Znovu vypukla bouře vzteku a Jeroným byl rychle odvezen do vězení. Ve shromáždění však bylo několik lidí, na něž Jeronýmova slova hluboce zapůsobila a kteří by ho rádi zachránili před smrtí. Tito církevní hodnostáři navštívili Jeronýma a naléhali na něho, aby se podřídil koncilu. Představili mu nejkvělejší vyhlídky, jako odměnu za to, že se zrekne svého postoje proti Římu. Avšak Jeroným zůstal neoblomný jako jeho Mistr, když mu byla nabízena sláva celého světa.

Odpovídal: Dokažte mi z Písma svatého, že se mýlím, a já odvolám.,

Písmo svaté!., zvolal jeden z těch, kdo jej přišli přesvědčovat. Což se dá všechno dokázat z Písma? Kdo mu může porozumět, dokud je církev nevyloží?.,

Jeroným odpověděl: Zaslouží si lidské tradice, abychom jim věřili více než evangeliu našeho Spasitele? „Apoštol Pavel nevybízel ty, jimž psal, aby poslouchali výmysly lidí, ale vyzval je: Zkoumejte Písmo.

„Jsi kacíř! Odpověděl mu jeho protivník. „Lituji, že jsem se s tebou tak dlouho přel. Vidím, že ti ovládá ďábel. (Wylie, sv. 3, kap. 10)

Brzy nato byl nad Jeronýmem vynesen rozsudek. Byl vyveden na totéž místo, na němž skončil svůj život Jan Hus. Cestou si zpíval a jeho tvář zářila radostí a pokojem. Jeho pohled byl upřen na Krista a ztratil strach ze smrti. Když se kat chystal zapálit hranici, stoupl si za něho, Jeroným však na něj zavolal: „Jen přistup směle přede mne a zapal oheň před mým zrakem. Kdybych byl měl strach, nebyl bych tady.

Poslední slova, která pronesl, když už kolem něho šlehaly plameny, byla modlitba: „Pane, Všemohoucí Otče, slituj se nade mnou a odpusť mi mé hříchy, nebo ty víš, že jsem vždy miloval tvou pravdu. (Bonnechose, sv. 2, str. 168) Jeho hlas přestal znít, ale jeho rty se dále pohybovaly v modlitbě. Když oheď dokonal své dílo, byl popel i se zemí sebrán a jako popel Husův byl vhozen do Rýna.

Tak zemřeli věrní šířitelé světla. Avšak světlo pravdy, kterou hlásali - světlo jejich hrdinského příkladu - nemohlo být uhašeno. Se stejným úspěchem by se lidé mohli pokusit obrátit slunce na jeho dráze, s jakým mohli zabránit příchodu onoho dne, který právě tehdy vzcházel pro svět.

Upálení Jana Husa vyvolalo v ěechách rozhodnutí a odpor. Celý národ cítil, že se Hus stal obětí zloby kněží a věrolomnosti císaře. Říkali o něm, že byl věrným učitelem pravdy, a koncil, který ho odsoudil k smrti, obviňovali z vraždy. Husovo učení budilo nyní větší pozornost než kdy předtím. Papežským výnosem byly Viklefovy spisy odsouzeny k spálení. Některé však unikly zničení a ty byly nyní vytahovány z úkrytů a lidé je zkoumali spolu s biblí nebo alespoň s těmi částmi bible, které mohli získat. Mnohé to přivedlo k ještě větší víře.

Husovi vrazi však nesledovali postup Husova učení se založenými rukama. Papež a císař se spojili, aby husitské hnutí rozdrtili, a Zikmundova vojska napadla ěechy.

Povstal však vysvoboditel. Do ěela husitů se postavil Jan Žižka, který krátce po začátku války oslepl na obě oči, ale který přesto byl jedním z nejschopnějších vojevůdců své doby. Husité odolávali mnohem početnějším vojskům, která se proti nim stavila, protože věřili v Boží pomoc a byli přesvědčeni, že jejich věc je spravedlivá. Znovu a znovu sbíral císař nová vojska a napadal ěechy. Jeho vojska však byla vždy potupně odražena. Husité neznali strach ze smrti a nikdo se jim nemohl postavit. Chrabrý Žižka zemřel několik let po vypuknutí války. Jeho místo však zaujal Prokop, který byl právě tak statečný a zdatný vojevůdce jako Žižka a v určitých ohledech byl dokonce i schopnější.

Když se nepřátelé ěechů dovědili, že slepý vojevůdce zemřel, domnívali se, že nastala příznivá chvíle, aby dobyli zpět všechno, co dříve ztratili. Papež vyhlásil křižácké tažení proti husitům a do ěech vrhlo obrovské vojsko. Utrpělo však hroznou porážku. Bylo vyhlášeno nové křižácké tažení. Všechny země Evropy podléhající papeži, dodávaly vojáky, peníze i zbraně. Pod papežův prapor se sebralo nesmírné vojsko, přesvědčené, že konečně husitské kacíře vyhladí. Jisté svým vítězstvím, vstoupilo obrovské vojsko do ěech. Národ se semkl, aby je zahnal. Dvě nepřátelská vojska se blížila k sobě, až byla mezi nimi pouze řeka. „Křižácká vojska byla mnohem silnější, ale místo aby vyrazila přes řeku a stětla se v boji s husity, za kterými tak daleko pochodovala, strnula a nímě zírala na husitské bojovníky. (Wylie, sv. 3, kap. 17) Pak náhle dolehla na všechno vojsko tajemná hrůza. Aniž padla rána, obrovská vojenská síla se zhroutila, jakoby rozehnána neviditelnou mocí. Husitská vojska pobila mnoho nepřátelských vojáků a začala pronásledovat uprchlíky. Do rukou vítězů padla velká kořist, a tak válka, která měla ěechy zbídařit, je spíše obohatila.

O několik let později byla za nového papeže uspořádána ještě jedna křižová výprava. Jako předtím i tentokrát dodaly vojsko i prostředky všechny evropské země podléhající papeži. Všem, kdo se zúčastní tohoto nebezpečného podniku, papež slíbil velkou odměnu. Každému křižáku slíbil úplné odpuštění i

nejhorších zločinů. Všem, kdo ve válce padnou, slíbil bohatou odměnu v nebi. Ti, kdo přežijí, měli sklídit pocty a bohatství na bitevním poli. Papež znovu svolal obrovské vojsko, překročilo hranice a vtrhlo do Ěech. Husitská vojska před ním ustupovala, a lákala veterány, kteří pokládali své vítězství za jisté, dál a dál do vnitrozemí. Nakonec se Prokopovo vojsko zastavilo, obrátilo se zády k nepříteli a připravilo se k bitvě. Křižáci, kteří nyní pochopili svůj omyl, očekávali ve svém táboře husitský útok. Když uslyšeli hluk blížícího se vojska, ještě než se husité vůbec objevili, padla na křižáky hrůza. Knížata, velitelé i prostí vojáci odhazovali zbraně a prchali na všechny strany. Marně se papežský legát, který tažení vedl, snažil znovu zorganizovat vystrašené a rozprchlé vojsko. Přestože se o to snažil ze všech sil, byl nakonec sám stržen proudem prchajících. Celé vojsko se zmateně rozprchlo a do rukou vítězů padla opět velká kořist.

Obrovské vojsko, vyslané nejsilnějšími národy Evropy, vojsko statečných válečníků, vycvičených a vybavených k boji, tak po druhé uprchlo bez jediné rány před obránci malého a do té doby slabého národa. Byl to projev Boží moci. Veterány zachvátila nadpřirozená hrůza. Bůh, který porazil faraónova vojska u Rudého moře a obrátil na útěk Midjánská vojska před Gedeonem a jeho třemi sty muži, který jedné noci přemohl vojska pyšné Asýrie, napřáhl opět svou ruku, aby zmařil moc utlačovatele. „Těst se budou strachem, strachem, jaký ještě nebyl. Kostí toho, kdo tě oblehl, Bůh rozmetá, zahanbíš je, protože je Bůh zavrhl. (Žalm 53,6)

Představitelé papežství ztratili naději, že zvítězí silou, proto se nakonec uchýlili k diplomacii. Dosáhli kompromisu. Veřejně prohlašovali, že Ěechům dávají svobodu svědomí, ve skutečnosti je však zradili a dostali pod moc Říma. Ěeši si jako podmínku usmíření s Římem kladli uznání čtyř požadavků: svobodné hlásání Božího slova, právo přijímat chléb i víno pro celou církev a používání mateřského jazyka při bohoslužbě, vyloučení duchovenstva ze všech světských úřadů, podřízení duchovenstva pravomoci civilních soudů. Papežské úřady nakonec „souhlasily s tím, že tyto čtyři články Husitů přijímají, avšak že právo jejich výkladu, tj. přesného určení jejich obsahu, náleží sněmu, ěli jinými slovy papeži a císaři. (Wylie, sv. 3, kap. 18) Na tomto základě byla uzavřena smlouva. Řím tak dosáhl předstíráním a podvodem toho, co se mu nepodařilo získat bojem, protože prosazením vlastního výkladu husitských článků i bible sám mohl převrátit jejich smysl tak, aby se hodily jeho cílům.

Znáená část Ěechů poznala, že byli připraveni o svou svobodu, a nemohli se smlouvou souhlasit. Vznikly spory, které vedly k bojům a krveprolití. Za těchto bojů padl ušlechtilý Prokop a Ěechy ztratily svou svobodu.

Zikmund, který zradil Husa a Jeronýma, se stal vládcem Ěech. Nedbal na své sliby, že bude zastávat práva Ěechů, ihned začal zavádět a upevňovat v zemi papežskou nadvládu. Jeho podřízenost Římu mu však přinesla málo prospěchu. Celých dvacet let jeho života vyplnily starosti a válečné útrapy. Jeho vojska byla porážena a ničena, jeho pokladna vyčerpávána dlouhými a neplodnými válkami. Zemřel po roce vlády, zanechal své království na pokraji oběanské války a odkázal svým potomkům zneuctině jméno.

Spory, boje a krveprolívání pokračovaly. Cizí vojska opět napadla Ěechy a vnitřní rozkol dál rozvracel národ. Lidé, kteří zůstali věrni evangeliu, byli vystaveni krvavému pronásledování.

Když jejich dřívejší bratři, kteří uzavřeli dohodu s Římem, přijali bludy Říma, vytvořili ti, kdo usilovali o prvotní víru, novou církev, kterou nazvali „Jednota bratrská“. Tím vyvolali proti sobě nepřátelství všech vrstev národa. Jejich pevnost však zůstala neotřesená. Byli nuceni uchýlovat se do lesů a jeskyní, přesto se stále shromažďovali ke čtení Božího slova a k bohoslužbám.

Od poslů, které tajně vyslali do různých zemí, se dozvěděli, že tu a tam jsou „jednotliví vyznavači pravdy, nikoli v tom místě, nikoli v jiném, kteří jsou právě tak jako oni vystaveni pronásledování, a že v Alpách je starobylá církev, která je založena na Písmu svatém a bojuje proti modlářské zkaženosti Říma. (Wylie, sv. 3, kap. 19) Tuto zprávu přijali s velkou radostí a navázali hned s valdenskými křesťany písemný styk.

Řechové zůstali věrni evangelium, a byli proto krutě pronásledováni. I v nejtemnější hodině vyhlíželi k obzoru jako lidé, kteří očekávají nové jitro. „Prožívali zlé časy, avšak... nezapomínali na slova, která kdysi pronesl Hus a která pak opakoval Jeroným, že totiž ještě musejí uplynout staletí, než nastane nový den. Tato slova znamenala pro tábority (husity) totéž, co pro kmeny Izraele v zemi otroctví znamenala slova Josefova: Já umírám, ale Bůh vás jistě navštíví., (Wylie, sv. 3, kap. 19) Koncem patnáctého století nastal sice pomalý, ale jistý růst bratrských sborů. Ačkoli se zdaleka netišili plné svobodě, prožívali období poměrného klidu. Na počátku šestnáctého století bylo v Řechách a na Moravě asi dvě stě jejich sborů., (Ezra Hall Gillett: Život a doba Jana Husa, díl 2, str. 570) Tak početný byl zbytek těch, kdo unikli nečekanému blesku ohně a meče a jimž bylo dopřáno, aby spatřili úsvit nového dne, který předpověděl Jan Hus., (Wylie, sv. 3, kap. 19)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

7. Lutherův rozchod z Ōímem

Martin Luther stojí na pøedním místì mezi lidmi, kteøí byli povoláni, aby vyvedli církve ze tmy støedovìkého papežství do svìtla èistší víry. Luther byl horlivý, nadšený a zanícený, bál se jedinì Boha a uznával jediný základ pro víru, a to Písmo svaté. Byl to muž, kterého jeho doba potøebovala. Jeho prostøednictvím Bùh vykonal veliké dílo pro obnovu církve a šíøení svìtla ve svìtì.

Podobnì jako první hlasatelé evangelia také Luther vyšel z chudých pomìrù. Dìtství prožil ve skromné rodinì nìmeckého venkovana. Prací v dolech jeho otec vydìlával peníze na jeho výchovu. Chtìl z nìho mít právníka. Bùh však chtìl, aby se z nìho stal stavitel velkého chrámu, který byl budován postupnì v prùbìhu mnoha staletí. Vìená moudrost pøipravovala Luthera pro jeho dùležité životní poslání ve škole nesnází, odøíkání a pøísné kázni.

Lutherův otec byl muž velkého a bystrého ducha a výrazné povahy, èestný, rozhodný a pøímoèarý. Mìl správný smysl pro povinnosti. Plnil je bez ohledu na možné následky. Jeho zdravý selský rozum ho vedl k tomu, že se díval na mnišské øády s nedùvìrou. Proto velmi nelibì nesl, když Martin Luther bez jeho svolení vstoupil do kláštera. Trvalo to dva roky, než se se synem znovu smíøil, ale ani pak svùj názor nezmìnil.

Lutherovi rodièe vìnovali výchovì a vzdìlánì svých dìtí velkou pozornost. Snažili se jim poskytnout poznání Boha a vštípit jim køesťanské ctnosti. Syn èasto slyšel, jak se jeho otec modlí, aby si dìti vštípily do pamìti Hospodinovo jméno a jednoho dne mohly pøispìt k rozšíøení Boží pravdy. Rodièe využívali každou pøíležitost, kterou jim život plný tvrdé práce mohl poskytnout, aby pøispìli ke zvýšení mravní úrovnì a k rozvoji rozumových schopností svých dìtí. Opravdovì a vytrvale se snažili pøipravit své dìti pro zbožný a užiteèný život. Byli dùslední a neoblomní a jejich výchova byla nìkdy až pøíliš pøísná. Avšak syn sám, i když si uvìdomoval, že v nìkterých vícech chybovali, nacházel v této pøísné výchovì více kladných než záporných stránek.

Ve škole, kam byl poslán v raném mládí, nakládali s Lutherem drsnì až krutì. Jeho rodièe byli tak chudí, že když se odstìhoval z domova a chodil do školy v jiném místì, musel si vydìlávat na stravu zpìvem po domech a pøitom èasto trpìl hladem. Tehdejší ponuré a povìrami prostoupené náboženské pøedstavy v nìm budily strach. Veèer uléhal utrápený, mìl strach z temné budoucnosti a hrùzu pøi pomyšlení na Boha, kterého znal spíše jako pøísného, neúprosného soudce a krutého tyrana než jako laskavého nebeského Otce.

I za tak nepøíznivých okolností smìøoval Luther odhodlanì k vysoké mravní i rozumové úrovnì, která jej pøitahovala. Toužil po vidinì. Jeho vážná a praktická povaha ho vedla k tomu, že toužil spíše po vícech trvalých a užiteèných než po nìem okázalém a povrchním.

Když ve vìku osmnácti let vstoupil na univerzitu v Erfurtu, bylo jeho postavení pøíznivìjší a jeho vyhlídky lepší než v pøedchozích letech. Jeho rodièe se šetrností a úsilím dopracovali k urèitému

majetku a mohli ho hmotně podporovat. Vliv jeho rozumných přátel poněkud potlačil neblahé účinky jeho dřívější výchovy. Studoval knihy nejlepších spisovatelů, pilně shromažďoval jejich nejzávažnější myšlenky a osvojoval si moudrost moudrých. Navzdory přísné výchově prvních učitelů se u něho záhy projeví známky nadání a za příznivých okolností se jeho mysl rychle rozvíjela. Dobrá paměť, živá představitelství, bystrý úsudek a neúnavná píle ho záhy vynesly na první místo mezi jeho spolužáky. Duševní kázeň zlepšovala jeho bystrost a vnímavost. Byla to příprava pro zápasy, které ho v životě čekaly.

Luther měl v srdci úctu k Bohu, a ta mu umožnila, že zůstal vytrvalý ve svých záměrech a vedla ho k hluboké pokoře před Bohem. Trvale si uvědomoval svou závislost na Boží pomoci a nikdy nezapomněl začít den modlitbou. Jeho srdce stále vysílalo prosby o radu a vedení. Často říkal: „Upřímná modlitba je tou lepší polovinou studia. (D'Aubigné, Dějiny reformace XVI. století, sv. 2, kap. 2)

Když jednou prohlížel knihy v univerzitní knihovně, objevil latinskou bibli. Takovou knihu předtím nikdy neviděl. Neviděl ani, že taková kniha vůbec existuje. Slýchal části z evangelií a epistol, které byly čteny lidu při bohoslužbách, a domníval se, že je to celá bible. Nyní měl poprvé v rukou celé Boží slovo. Se smíšenými pocity posvátné úcty a úžasu listoval jejími stránkami. Se zrychleným tepem a tlukoucím srdcem četl slova života, co chvíli se zastavoval a volal: „Kéž by Bůh dal, abych takovou knihu vlastnil. (D'Aubigné, sv. 2, kap. 2) Po jeho boku stáli nebeští andělé a paprsky světla od Božího trůnu odhalovaly jeho rozumu poklady pravdy. Vždy se bál urazit Boha, nyní se ho však zmocnilo nebývalé hluboké přesvědčení o tom, jak je hříšný.

Opravdová touha po osvobození od hříchu a po míru s Bohem, ho nakonec přivedla k tomu, že vstoupil do kláštera a stal se mnichem. Tam od něj vyžadovali, aby vykonával nejhrubší práce a aby žebřil po domech. Luther byl právě ve věku, kdy člověk nejvíce touží po úctě a uznání a tyto ponižující úkony hluboce zasahovaly jeho citlivost. Trpělivě však snášel pokorování. Domníval se, že musí trpět za své hříchy.

Každou volnou chvíli, která mu zbyla po splnění všech denních povinností, věnoval studiu, vzdával se spánku a odpíral si i čas vymezený pro skrovnou stravu. Ze všeho nejdříve studoval Boží slovo. Našel bibli překonanou čtením ke klášterní zdi a k ní se často obracel. Čím více sílilo jeho přesvědčení o tom, jak je hříšný, tím více se snažil vlastními skutky získat odpuštění a pokoj. Vedl velice přísný život. Pomocí postů, nočních bdění a bičování se snažil potlačit své přirozené žádosti, kterých ho mnišský život nezbavil. Nezastavil se před žádnou obětí, která by mu dopomohla k takové čistotě srdce, aby se mohl postavit bez obav před Bohem. Později říkal: „Byl jsem opravdu zbožným mnichem a zachovával jsem pravidla svého řádu přísněji, než mohu vyléčit. Může-li se mnich dostat do nebe díky svým mnišským skutkům, pak bych na to měl jistě nárok... Kdyby to bylo pokračovalo dále, určitě bych si umrtvováním přivodil smrt. (D'Aubigné, sv. 2, kap. 4) Bolestivé umrtvování mělo za následek, že zeslábl a upadal do mdlob, toho se už nikdy zcela nezbavil. Přesto, že se snažil ze všech sil, jeho nitro nenacházelo pokoj. Nakonec se dostal až na pokraj zoufalství.

Když se už Lutherovi zdálo, že je všechno ztraceno, poslal mu Bůh přítele a pomocníka. Byl to zbožný Staupitz. Otevřel Lutherovi Boží slovo a vedl ho, aby přestal myslet na sebe a hloubat o věném trestu za přestoupení Božího zákona a aby hleděl na Ježíše Krista, svého Spasitele, který odpouští hříchy.

„Netrap se nad svými hříchy, ale raději se vrhni do náruče Vykupitele. Doufej v něho, ve spravedlnost jeho života, ve výkupnou moc jeho smrti... Poslouchej Božího Syna. Stal se člověkem, aby ti dal důkaz Boží lásky. Miluj Krista, který tě miloval jako první. (D'Aubigné, sv. 2, kap. 4) Byla to slova posla milosti. Na Luthera hluboce zapůsobila. Po mnoha bojích s bludy, které tak dlouho zastával, mohl se chopit pravdy a jeho soužené nitro naplnil pokoj.

Luther byl vysvěcen na kněze a povolán z kláštera na univerzitu ve Wittenberku jako profesor. Tam se věnoval studiu bible v původních jazycích. Začal přednášet o bibli, vykládal knihu žalmů, evangelia a epistoly zástupům nadšených posluchačů. Staupitz, jeho přítel a představený, na něj naléhal, aby vystoupil na kazatelnu a kázal Boží slovo. Luther váhal, cítil se nehodný mluvit k lidu na Kristově místě. Teprve po dlouhém zápasu se podvolil naléhání přítel. Tehdy již velmi dobře znal Písmo a spočívala na něm Boží milost. Posluchače uchvacovala jeho výšečnost. Jasnost a pádnost, s níž předkládal pravdy, je přesvědčovala a jeho vroucnost ovlivňovala jejich srdce.

Luther byl stále věrným synem římské církve a ani ho nenapadlo, že by mohl být někým jiným. Boží prozřetelnost ho vedla, aby navštívil Řím. Šel pěšky, cestou nocoval v kláštrech. V jednom italském klášteře jej udivilo bohatství, nádhera a přepych, který tam našel. Mniši zajištěni knížecími příjmy žili v překrásných komnatách, oblékali se do nákladných a drahocenných šatů a hodovali u přeplněných stolů. S trapnými pocity srovnával Luther tuto podívanou s odříkáním a tvrdostí svého vlastního života. Byl zmaten.

Konečně v dálce uvidil místo na sedmi pahorcích. V hlubokém pohnutí padl na zem a volal: „Svatý Říme, buď pozdraven. (D'Aubigné, sv. 2, kap. 6) Pak vešel do města, navštívoval kostely, naslouchal podivným bajkám, které vyprávěli kněží a mniši, a konal všechny požadované oběady. Všude ale narážel na výjevy, které ho plnily úžasem a hrůzou. Poznal, že ve všech vrstvách duchovenstva vládne špatnost. Slyšel, jak preláti neslušně žertují a zděsil se, když zaslechl, že se tak chovají dokonce i při mši. Když pak hovořil s mnichy a prostými lidmi, setkával se s nevázaností a zhýralostí. A• se obrátil kamkoli, všude místo svatosti nacházel jen znesvěcování. Napsal: „Nikdo si neumí představit jaké hříchy a jaké hanebnosti se v Římě dějí. Je třeba to vidět a slyšet, aby se tomu dalo věřit. Obyvatelé Říma říkají: Existuje-li nějaké peklo, pak je Řím postaven na něm. Řím je propastí, z níž se šíjí všechny druhy hříchu. (D'Aubigné, sv. 2, kap. 6)

Krátce předtím papež vydal výnos, kterým sliboval odpustky všem, kdo po kolenou vystoupí po „Pilátových schodech“, o nichž se tvrdilo, že prý po nich sestupoval náš Spasitel, když opouštěl Pilátovu soudní síň, a které byly údajně zázračným způsobem přeneseny z Jeruzaléma do Říma. Luther jednoho dne zbožně vylézal tyto schody po kolenou, když se mu náhle zdálo, že slyší hlas podobný hromu, který mu říká: „Spravedlivý bude žít z víry. (Řím 1,17) Luther rychle vyskočil, postavil se na nohy a pospíchal pryč z tohoto místa hanby a hrůzy. Slova, která tehdy slyšel, na něj nikdy nepřešla silně působit. Od té doby chápal jasněji než kdykoli dříve, jak je nesmyslné věřit, že si člověk může spasení zasloužit svými skutky, a jak je důležité věřit v zásluhy Ježíše Krista. Otevřely se mu oči, aby poznal klam papežství, a zůstaly už otevřeny stále. Když pak opustil Řím, odvrátil se od něho také svým srdcem. Od té doby se rozchod zvlášť, až nakonec Luther veškeré styky s římskou církví přerušil.

Po návratu z Říma, dosáhl Luther na wittenberkské univerziti hodnosti doktora teologie. Nyní měl

možnost jako nikdy před tím vinovat se studiu Písma, které tolik miloval. Učinil slavnostní slib, že bude po všechny dny svého života pilně studovat a věrně kázat Boží slovo, a nikoli výroky a učení římské církve. Už nebyl pouhým mnichem nebo profesorem, ale pověřeným hlasatelem bible. Byl povolán, aby jako pastýř sytil Boží lid, který hladoví a žízní po pravdě. S přesvědčením hlásal, že křesťané mají přijímat jen takové učení, které se zakládá na autoritě Písma svatého. Tato slova otřásala samými základy papežské moci. Je v nich obsažena hlavní zásada reformace.

Luther pochopil, jaké nebezpečí představuje vyvyšování lidmi vymyšleného učení nad Boží slovo. Neohroženě napadal nevěru učenců a stavil se proti filozofii a teologii, které svým vlivem tak dlouho ovládaly lid. Odsuzoval takové učení nejen jako bezcenné, ale také jako zhoubné a snažil se odvrátit mysl svých posluchačů od výmyslů filozofů a teologů k věným pravdám, které hlásali proroci a apoštolové.

Přinášel drahocenné poselství dychtivým zástupům lidí, kteří ochotně přijímali jeho slova. Nikdy dříve neslyšeli podobné učení. Radostná zvěst o lásce Spasitele, ujištění o odpuštění a usmíření skrze prolitou krev Ježíše Krista potišovalo jejich srdce a vzbuzovalo v nich nesmrtelnou naději. Ve Wittenberku se rozzářilo světlo, jehož paprsky pronikly až do nejzazších koutů světa a jehož jas poroste až do konce času.

Světlo a tma se však nemohou snášet. Mezi pravdou a bludem je nepřekonatelný rozpor. Zachovávat a bránit jedno znamená napadat a vyvracet druhé. Náš Spasitel sám prohlásil: „Nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. (Mat 10,34) A Luther, několik let po zahájení reformace, prohlásil: „Bůh mě nevede, ale tlačí vpřed. Unáší mě. Nejsem svým pánem. Chtěl bych žít v klidu, avšak jsem vrhán do bouří a převrátěn. (D'Aubigné, sv. 5, kap. 2) Zanedlouho se měl stát účastníkem velkého sporu.

Římská církev učinila z Boží milosti zboží na prodej. Stoly penězominců (viz Mat 21,12) stály vedle oltářů a v chrámech znily výkřiky prodávajících a kupujících. Pod záminkou opatřování prostředků na stavbu chrámu svatého Petra v Římě byly jménem papeže veřejně nabízeny ke koupi odpustky za hříchy. Za cenu takových zločinů měl být postaven chrám k Boží poctě, jeho úhelný kámen měl být položen za mzdu nepravosti. Avšak právě prostředek, který si Řím vybral, aby se povznesl k dalšímu rozmachu, způsobil smrtelnou ránu jeho moci a velikosti. Vzbudil nejrozhodnější a nejohroženější odporce papežství a vedl k boji, který otřásl papežským trůnem s trojitou korunou.

Úředník pověřený prodejem odpustků v Německu, Tetzel, byl usvědčen z nejhorších zločinů proti společnosti a proti Božímu zákonu. Unikl však trestu, který si za své zločiny zasloužil, a nechal se najmout, aby prosazoval ziskové a bezohledné plány papeže. Nestoudně odvíkával největší lži a vyprávěl bajky, aby oklamal neinformované, důvěřivé a pověrčivé lidi. Kdyby lidé znali Boží slovo, nebyli by tak klamáni. Církev jim zakázala přístup k bibli, aby zůstali pod nadvládou papežství a ještě více zvětšovali moc a bohatství ctihodných představitelů církve. (Viz John C. L. Gieseler: Přehled církevních dějin, díl 4, odd. 1, odst. 5.)

Když Tetzel vcházel do města, šel před ním posel a oznamoval: „Milost Boží a svatý otec vcházejí do vašich bran. (D'Aubigné, sv. 3, kap. 1) Lid vítal rouhavého podvodníka, jakoby k nim sestoupil s nebe sám Bůh. Hanebný obchod se konal v kostele, kde Tetzel z kazatelny vychvaloval odpustky, jako

nejcennější Boží dar. Prohlašoval, že jeho potvrzenky o odpuštění mají moc odpustit i hříchy, které bude kupující chtít spáchat v budoucnosti, a že nebude muset ani činit pokání. (D'Aubigné, sv. 3, kap. 1) Navíc své posluchače přesvědčoval, že odpustky mají moc zachránit nejen živé, ale i mrtvé, a že v tom okamžiku, kdy peníze dopadnou na dno jeho pokladny, opustí duše, za niž bylo zapláceno, oěstec a dostane se do nebe. (Viz K. R. Hagenbach: Dějiny reformace, díl 1, str. 96.)

Když Šimon Kouzelník nabízel apoštolům peníze, aby mu prodali moc konat zázraky, Petr mu odpověděl: „Tvé peníze a• jsou zatraceny i s tebou: Myslel sis, že se Boží dar dá získat za peníze. (Skut 8,20) Tetzlovu nabídku ovšem ochotně přijímaly tisíce lidí. Do jeho pokladny proudilo zlato i stříbro. Spasení, které lze koupit za peníze, bylo možno získat snáze než spasení, které vyžaduje pokání, víru a trvalé úsilí odolávat hříchu a přemáhat ho. (Viz Dodatek è. 20)

Proti učení o odpustcích se postavili učení a zbožní členové římské církve. Mnozí tomu, co se o odpustcích říkalo nevěřili, protože to odporovalo zdravému rozumu i Božímu slovu. Proti tomuto hříšnému obchodu se však neodvážil pozvednout svůj hlas žádný prelát. Mnozí lidé byli znepokojeni a kladli si otázku, zda Bůh nějakým způsobem svou církev neoěstí.

Luther, přestože byl stále horlivým přívržencem papežství, se otěsasal hrůzou, když slyšel rouhavé výroky prodávající odpustky. Odpustky si koupilo také mnoho členů jeho sboru a brzy začali přicházet ke svému duchovnímu, zpovídali se mu z různých hříchů a očekávali rozhoěšení ne proto, že svých hříchů litovali a chtěli se napravit, nýbrž proto, že si koupili odpustky. Luther jim rozhoěšení odepřel a upozorňoval je, že bez pokání a nápravy života musejí zahynout ve svých hříších. Bezradně se obrátili na Tetzela se stížností, že jejich zpovídník neuznává jeho potvrzenky o odpustcích. Nikteří dokonce žádali, aby jim vrátil jejich peníze. Tetzela se rozzuřil. Hrozně klel, na náměstích dal zapálit ohně a prohlašoval, že „dostal od papeže příkaz upálit všechny kacíře, kteří se opovží postavit se proti jeho nejsvětější odpustkům . (D'Aubigné, sv. 3, kap. 4)

Nyní Luther směle zahájil své dílo jako bojovník za pravdu. Začal lidi varovat z kazatelny. Vysvětloval jim odpornost hříchu a učil je, že člověk nemůže svými skutky zmírnit svou vinu nebo se vyhnout trestu. Pouze lítost před Bohem a víra v Ježíše Krista mohou hříšníka zachránit. Kristovu milost nelze koupit, je to nezasloužený dar. Luther lidem radil, aby nekupovali odpustky, ale aby ve víře vzhlíželi k ukřižovanému Vykupiteli. Vyprávěl jim svou vlastní bolestnou zkušenost, jak se marně snažil pokřováním a kajícími skutky zasloužit si spasení, a ujišoval posluchače, že teprve tehdy, když se přestal zabývat sám sebou a začal věřit v Ježíše Krista, našel pokoj a radost.

Protože Tetzela dále prodával odpustky a hlásal svá bezbožná tvrzení, Luther se rozhodl, že proti tímto křiklavým zločádům bude protestovat účinněji. Brzy se k tomu naskytl vhodná příležitost. V zámeckém kostele ve Wittenberku uchovávali mnoho ostatků a o některých svátcích je ukazovali lidu. Všichni, kdo v takové dny navštívili kostel a vyzpovídali se, dostali ujištění, že jim byly odpuštiny všechny hříchy. Proto v těchto dnech přicházelo do kostela mnoho lidí. Právě se blížil svátek Věch svatých, jeden z nejvýznamnějších svátků, kdy byly relikvie vystavovány. Den před tím se Luther připojil k zástupům, které již proudily do kostela, a přibil na dveře chrámu listinu, obsahující 95 tezí proti učení o odpustcích. Prohlásil přitom, že je ochotný obhájit tyto teze příštího dne na univerzitě proti všem, kdo si myslí, že je mohou vyvrátit.

Jeho teze vzbudily všeobecnou pozornost. Lidé je četli znovu a znovu, všude se o nich mluvilo. Vyvolaly velké vzrušení na univerzitě a v celém městě. Eklény dokazovaly, že moc odpouštět hříchů nebo promíjet trest za ně nebyla nikdy dána ani papeži, ani žádnému jinému člověku. Celá věc odpustků je podvod - klam jak vylákat z pověřivých lidí peníze - satanův plán, jak ničit lidi, kteří uvidí živým slibům. Dokazovaly také, že Kristovo evangelium je nejcennějším pokladem církve a že Boží milost, která je v něm zjevena, je zdarma udílována všem, kdo ji pokáním a vírou přijímají.

Lutherovy teze vyzývaly k diskusi. Nikdo se však neodvažoval výzvu přijmout. Otázky, které Luther nadhodil, se v několika málo dnech rozšířily po celém Německu a v několika týdnech znily v celém křesťanském světě. Mnozí oddaní katolíci, kteří viděli o hrozných zločinech v církvi a bídou nad nimi, avšak neviděli, jak zastavit jejich postup, četli teze s velkou radostí a poznávali v nich Boží hlas. Cítili, že Pán milostivě vztáhl ruku, aby zastavil rychle se šířící záplavu zkázy, vycházející z Říma. Kněží a světská vrchnost se tajně radovali, že bude konečně zastavena domýšlivá síla, která neuznává právo odvolat se proti jejím rozhodnutím.

Lidé pověřiví a milující hřích se však děsili, když viděli jak se rozplývají výmysly, které zahánily jejich strach. Vychytralí duchovní, které Luther vyrušil při schvalování zločinů a kteří viděli, že jsou ohroženy jejich zisky, bsnili vztekem a spojili se, aby zachovali zdroje svých příjmů. Reformátor musel čelit rozhořčeným žalobcům. Někteří ho obviňovali, že jednal unáhleně, bez rozmyslu. Jiní ho obviňovali z opovržlivosti a prohlašovali, že není veden Bohem, ale že jedná z domýšlivosti a touhy prosazovat sebe. Luther odpovídal: „Kdo neví, že člověk jen zřídka přichází s novými myšlenkami, aniž přitom vzbuzuje dojem domýšlivosti a aniž je obviňován, že vyvolává spory?... Proč byl Kristus a všichni mučedníci vydáni na smrt? Protože se zdálo, že jsou domýšliví a pohrdají moudrostí své doby, a protože prosazovali nové, aniž se nejdříve skromně poradili se starými názory.

Jindy prohlásil: „Cokoli činím, děje se nikoli jako projev lidské moudrosti, nýbrž z Božího pověření. Je-li to Boží dílo, kdo je zastaví? Není-li, kdo je dokáže prosadit? Ani má vůle, ani jejich, ani naše; ale ať se stane tvá vůle, svatý Otče, jenž jsi na nebesích. (D'Aubigné, sv. 3, kap. 6)

I když Duch svatý vedl Luthera, aby zahájil dílo obnovy, nemohl je konat bez vážných sporů. Nepřátelé ho pomlouvali, překrucovali jeho úmysly, nespravedlivě a zlomyslně se vyjadřovali o jeho povaze a pohnutkách, to vše se na něho nahrnulo jako povodeň a nezůstalo bez následků. Luther si byl jist, že vůdcové lidu jak v církvi, tak na školách se k němu ochotně připojí v úsilí o nápravu. Slova povzbuzení z úst vysoce postavených lidí jej plnila radostí a nadějí. V duchu již viděl, jak církvi vzchází jasnější den. Povzbuzování se však změnilo ve výtky a odsuzování. Mnozí hodnostáři, církevní i světské, byli sice přesvědčeni, že jeho teze jsou pravdivé, brzy však pochopili, že přijetí těchto pravd by vyvolalo velké změny. Osvícení a reforma lidu by nutně vedly k podlomení moci Říma, zastavily by tisíce proudů vtékajících nyní do jeho pokladny, a tím by byl značně omezen pøepych a výjimečnost papežského dvora. Naučit lid, aby myslel a jednal jako myslí a jednají odpovědné bytosti, a aby očekával spasení jen od Ježíše Krista, by znamenalo pád papežova trůnu a posléze také pád jejich vlastní moci. Z těchto důvodů odmítli poznání, které jim Bůh nabízel. Spojili se proti Kristu a proti pravdě tím, že se postavili proti muži, kterého poslal Bůh, aby je osvětil.

Luther se chvil, když vidil, že stojí sám proti nejmocnišim silám zemì. Nikdy zapochyboval, zda ho opravdu vedl Bùh, aby se postavil proti autoritì církve. Napsal: „Kdo jsem byl, abych se postavil proti moci papeže, pøed kterým... se tøesou králové zemì a celý svìt?... Nikdo nemùže vidit, co jsem v tìchto prvních dvou letech v srdci vytrpìl a do jaké malomyslnosti, ba mohu øíci zoufalství jsem upadal. (D'Aubigné, sv. 3. kap. 6) Nebyl však ponechán, aby úplnì zmalomyslnìl. Když jej nepodpoøili lidé, vzhlížel k samému Bohu a poznal, že se mùže s naprostou jistotou opøít o jeho všemocnou ruku.

Pøíteli, který byl reformaci naklonìn, Luther napsal: „K porozumìní Písma se nemùžeme dopracovat ani studiem ani moudrostí. Pøední musíme zaèít modlitbou. Pros Pána, aby ti ze své veliké milosti dopøál správnì pochopit svá slova. Nikdo jiný nemùže vyložit Boží slovo, než Pùvodce tohoto slova, jak o tom sám øekl: 'A budou všichni uèeni od Boha.' Nic si neslibuj od své vlastní práce a od svého vlastního rozumu. Spoléhej jen na Boha a na vliv Ducha Božího. Viø svìdectví muže, který má zkušenost. (D'Aubigné, sv. 3, kap. 6) V uvedených slovech je nesmìrnì dùležité pouèení pro ty, kdo cítí, že je Bùh povolává, aby seznámili jiné s aktuálními pravdami pro tuto dobu. Tyto pravdy vyvolají nepøátelství satana a lidí, kteøí si oblíbili satanem vymyšlené bajky. V boji s mocnostmi zla je tøeba více než sílu rozumu a lidského vidìní.

Když se nepøátelé odvolávali na zvyklosti a tradice nebo na výroky a autoritu papeže, èelil jim Luther biblí a jen biblí. Takové dùkazy nedokázali vyvrátit. Tito otroci formalizmu a povìr volali po jeho krvi, stejnì jako Židé kdysi volali po krvi Ježíše Krista. „Je to kacíø, volali katoliètí horlivci. „Nechat žít ještì jedinou hodinu takového kacíøe je velezrada proti církvi. Dejte pro nìho okamžitì postavit šibenici. (D'Aubigné, sv. 3, kap. 9) Luther se však nestal obìtí jejich zuøivosti. Bùh mìl pro nìho úkol, který bylo tøeba vykonat. Poslal andily, aby ho chránili. Mnozí lidé však pøijali svìtlo od Luthera, a se stali obìtmi satanova hnìvu a pro víc pravdy nebojácnì podstupovali muèení i smrt.

Lutherovo uèení pøitahovalo pozornost pøemýšlivých lidí v celém Nìmecku. Z jeho kázání a spisù záøily paprsky svìtla, které probouzely a osvìcovaly tisíce lidí. Místo mrtvého formalizmu, v nìmž byla církev tak dlouho udržována, nastupovala živá víra. Lid postupnì pøestával viøit povìrám øímské církve. Boøily se pøehrady pøedsudkù. Boží slovo, kterým Luther provìøoval každé uèení a každý výrok, si jako dvojseèný meø prosekávalo cestu k srdcím lidí. Všude se probouzela touha po duchovním pokroku. Všude byl takový hlad a žízeò po pravdi, jaký se neprojevil po celá staletí. Pozornost lidí tak dlouho zamìøená na obøady vytvoøené èlovíkem a na pozemské prostøedníky, se nyní obracela s pokáním a vírou ke Kristu, a to Kristu ukøižovanému.

Všeobecný zájem vyvolával stále višší obavy církevní vrchnosti. Luther dostal pozvání, aby se dostavil do Øíma a odpovídal se z naøezení, že šíøí kacíøství. Tento pøíkaz vyvolal u jeho pøátel hrùzu. Velmi dobøe si uvìdomovali jaké nebezpeèí by mu hrozilo v tomto zkaženém mìstì, opitém krví muèedníkù pro Ježíše Krista. Nesouhlasili s tím, aby jel do Øíma a žádali, aby byl vyslýchán v Nìmecku.

Nakonec to také tak dopadlo. Papež jmenoval vyslance, který mìl pøípad vyšetøit. V písemných pokynech mu dal jasnì srozumìnou, že Luthera již prohlásil za kacíøe, a vyslanci uložil, „aby ho bez jakéhokoli otálení stíhal a trestal . Kdyby Luther zùstal neoblomný a kdyby se vyslanci nepodaøilo ho zajmout, byl zmocnìn „prohlásit ho za psance po celém Nìmecku, vyhnat, proklít a vyobcovat všechny, kdo se k nìmu pøipojili. (D'Aubigné, sv. 4, kap. 2) Dále papež svému vyslanci naøídil, aby vyhubil

„kacířskou nákazu tím, že vyobcuje z církve s výjimkou císaře všechny, bez ohledu na jejich postavení v církvi nebo ve státi, kdo nebudou ochotni Luthera a jeho přívržence zatknout a předat Římu k potrestání.

V tom se projevil skutečný duch papežství. V celém dokumentu není ani náznak křesťanských postojů, dokonce ani prosté spravedlnosti. Luther žil daleko od Říma, neměl možnost vysvětlit a hájit své stanovisko. Dříve než byl jeho případ řádně vyšetřen, byl již prohlášen za kacíře a najednou obviněn, souzen a odsouzen, a to samozvaným „svatým otcem“, jedinou, nejvyšší, neomylnou autoritou v církvi a v říši.

V této době, kdy Luther tolik potřeboval nějakého přítele, který by jej povzbudil a radil mu, poslala Boží prozřetelnost do Wittenberka Filipa Melanchtona. Byl to mladý, skromný a ostýchavý muž. Zdravým úsudkem, rozsáhlými vědomostmi a působivou výřečností, povahovou ryzostí a spravedlností si však získal všeobecný obdiv a úctu. Výjimečnost jeho nadání se zcela vyrovnala jeho přirozené laskavosti. Záhy se stal opravdovým učením evangelia a Lutherovým nejbližším přítelem a nejužitečnějším příznivcem. Jeho laskavost, opatrnost a přesnost doplňovaly Lutherovu odvahu a činnost. Jejich spolupráce posílila reformaci a pro Luthera se stala zdrojem velkého povzbuzení.

Jako místo církevního soudu byl vybrán Augsburk a reformátor se připravoval, že se tam vydá pěšky. Jeho přátelé se však o něj báli. Zcela otevřeně totiž znily vyhrůžky, že bude cestou zajat a zavražděn. Přátelé ho prosili, aby se na cestu nevydával. Naléhavě ho žádali, aby načas odjel z Wittenberka a ukryl se do bezpečí u lidí, kteří ho rádi ochrání. Luther však nechtěl opustit místo, kam ho postavil Bůh. Musí se dál věrně zastávat pravdy bez ohledu na bouře, které na něho dorážejí. Prohlašoval: „Jsem jako Jeremjáš, muž sporů a bojů, čím více však stoupají jejich hrozby, tím větší mám radost... Znevážili mou čest a dobré jméno. Zbývá ještě jedno, a to je mé ubohé tělo, a• si je vezmou, zkrátí tak můj život o několik hodin. Co se však týče mé duše, tu si vzít nemohou. Kdo chce hlásat světu Kristovo slovo, musí počítat v každém okamžiku se smrtí. (D'Aubigné, sv. 4, kap. 4)

Zpráva o tom, že se Luther dostavil do Augsburku, papežského vyslance velice uspokojila. Zdálo se, že nepříjemný kacíř, který vzbuzoval pozornost celého světa, je nyní v moci Říma, a vyslanec si umínil, že ho nesmí nechat uniknout. Reformátor neměl s sebou ochranný list. Jeho přátelé ho prosili, aby před vyslance bez takového listu nepředstupoval a sami takový list od císaře vyžádali. Papežský vyslanec měl v úmyslu přinutit Luthera, pokud to bude možné, aby odvolal, a kdyby se to nepodařilo, dát ho dopravit do Říma, aby ho tam postihl stejný úděl jako Husa a Jeronýma. Proto se prostřednictvím svých agentů snažil Luthera přimět, aby ho navštívil bez ochranného listu a svěřil se jeho milosrdenství. Luther to však rozhodně odmítl. S listinou, slibující mu císařovu ochranu v rukou, se vydal za papežovým vyslancem.

Zástupci papeže se rozhodli, že budou nejdříve jednat laskavě a pokusí se tím Luthera získat. Vyslanec proto projevoval v rozhovorech s Lutherem velké přátelství, požadoval však, aby se Luther bez výhrad podrobil autoritě církve a aby odvolal všechny své články bez dokazování nebo vysvětlování. Nesprávně odhadl povahu muže, kterého měl před sebou. Luther ve své odpovědi vyjádřil sice úctu k církvi, svou touhu po pravdě, svou ochotu odpovědět na všechny námitky proti svému učení a předložit své nauky k posouzení předními univerzitám, současně však vyslovil nesouhlas s kardinálovým požadavkem, aby své

názory odvolal, aniž bude usvědčen z bludu.

Jedinou odpovědí na to bylo: „Odvolej, odvolej. Luther dokázal, že jeho stanovisko je opřeno o Písmo, a pevně prohlásil, že se nemůže zříci pravdy. Vyslanec, který nebyl s to vyvrátit Lutherovy důkazy, ho zahrnul záplavou výtek, posmišků a pošklebků, promíšenými tradičními citáty a výroky Otců, a nedopřál Lutherovi vůbec možnost, aby promluvil. Když viděl, že další rozmluva by byla zbytečná, získal Luther nakonec od vyslance po jistém zdráhání povolení, aby svou odpověď mohl podat písemně.

„Učinil jsem tak, napsal Luther příteli, „protože je to pro mne jako utlačeného dvojnásob výhodné. Za prvé, co je psáno, je možno předložit k posouzení druhým, a za druhé, mám lepší možnost zapůsobit na rozvahu nebo dokonce na svědomí nadutého a žvanivého despoty, který by jinak zásluhou svého panovačného jazyka vyhrál. (Martyn: Život Lutherův a jeho doba, str. 271, 272)

Při další rozmluvě předložil Luther jasný, stručný a přesvědčivý výklad svých názorů, dobře podepřený mnoha citáty z Písma. Přečetl listinu nahlas a odevzdal ji kardinálovi. Ten ji však s opovržením odhodil a prohlásil, že je to jen spousta prázdných slov a bezvýznamných citátů. To Luthera pobouřilo a donutilo k tomu, že se utkal se zpupným prelátem na jeho vlastní půdě v disputaci o tradici a učení církve a naprosto vyvrátil jeho výroky.

Když vyslanec poznal, že Lutherovy důkazy jsou nevyvratitelné, přestal se ovládat a vztekle křičel: „Odvolej, nebo tě pošlu do Říma před soudce, kteří jsou příslušní rozhodnout o tvé věci. Exkomunikují z církve tebe a všechny tvé přívržence a každého, kdo tě kdy bude podporovat. A nakonec zpupně a vztekle dodal: „Odvolej, nebo se už nevracej. (D'Abigné, sv. 4, kap. 8)

Luther se svými přáteli okamžitě odešel a tak dal jasně najevo, že nelze očekávat, že by odvolal. Situace se vyvinula jinak, než kardinál zamýšlel. Namlouval si, že Luthera dokáže zastrážit násilím, aby se podrobil. Když zůstal sám se svými pomocníky, díval se z jednoho na druhého a byl úplně vyveden z míry nečekaným nezdarem svých plánů.

Lutherovo úsilí při jednání s papežovým vyslancem přineslo dobré plody. Jednání se účastnilo mnoho lidí a ti měli příležitost porovnat oba muže a udělat si úsudek o duchu, který projevovali, o síle a pravdivosti jejich argumentů. Jak pronikavě se lišili. Hlasatel reformace, prostý, skromný, avšak pevný, tu stál v Boží síle a měl na své straně pravdu. Zástupce papeže, domýšlivý, panovačný, nadutý a unáhlený, nepředložil jediný důkaz z Písma, avšak ze všech sil volal: „Odvolej, nebo budeš poslán do Říma a budeš potrestán.

Přestože Luther měl ochranný list císaře, přemýšleli papeženci, jak ho zatknout a uvěznit. Přátelé jej prosili, aby se okamžitě vrátil do Wittenberka, protože jeho další pobyt v Augsburgu je již zbytečný, a aby záměr odejít, co nejpečlivěji utajil. Luther tuto radu uposlechl a odjel z Augsburgu před svítáním na koni, doprovázen pouze stráží, kterou mu dal na cestu městský úřad. S obavami projel tajně temnými a tichými ulicemi města. Jeho krutí nepřátelé ho stále sledovali a připravovali jeho záhubu. Podaří se mu uniknout nástrahám, které na něho nachystali? Byly to pro něj chvíle úzkosti a opravdových modliteb. Dorazil k malé brance v městské hradbě. Branka se otevřela a Luther projel i se svou stráží bez překážky. Jakmile bezpečně vyšli z města, zrychlili uprchlíci jízdu a dříve než se papežův vyslanec

dozvěděl o Lutherově odjezdu, byl Luther již mimo dosah pronásledovatelů. Satan a jeho náhoně byli poraženi. Muž, o němž si mysleli, že je v jejich moci, unikl jako pták z klece.

Papežský vyslanec byl překvapením a vztekem bez sebe, když se dověděl, že Luther utekl. Očekával, že získá velké počty za moudrost a rozhodnost, s jakou jednal s tímto „rušitelem církve. Jeho naděje však byly zmařeny. Svůj hněv si vylil v dopisu sasskému kurfiřtu Bedřichovi, ve kterém si na Luthera stěžoval a žádal, aby ho Bedřich poslal do Říma, nebo ho vypověděl ze Saska.

Na svou obhajobu Luther žádal, aby mu papežský vyslanec nebo papež dokázali jeho bludy z Písma, a slavnostně se zavázal, že své učení odvolá, dokáží-li mu, že je v rozporu s Božím slovem. Vyslovil také vděčnost Bohu za to, že byl uznán za hodného trpět za svatou věc.

Do té doby viděl kurfiřt o reformačním učení jen málo. Hluboce však na niho zapůsobila otevřenost, síla a jasnost Lutherových slov. Bedřich se rozhodl, že bude Luthera chránit, dokud se nedokáže, že se mylí. Na vyslancovu žádost odpověděl dopisem, v němž napsal: „Milo by vám stačit, že k vám dr. Martin Luther přijel do Augsburku. Nečekali jsme, že se budete snažit přimět ho, aby odvolal, aniž ho přesvědčíte o jeho bludech. Žádný z učenců našeho knížectví mi neoznámil, že Lutherovo učení je bezbožné, protikřesťanské nebo kacířské. Kurfiřt odmítl poslat Luthera do Říma nebo ho vypovědit ze své země. (D'Aubigné, sv. 4, kap. 10)

Kurfiřt si uvědomoval, že nastal všeobecný úpadek mravních zásad ve společnosti a že je potřebné provést zásadní reformu. Nebylo by třeba složitých a nákladných opatření k zastavení a postihům zločinnosti, kdyby lidé uznali Boží požadavky a příkazy osvětleného svědomí a řídili se jimi. Viděl, že Lutherova činnost sleduje tento cíl, a vskrytu se radoval, že se její vliv začíná projevat v církvi.

Viděl také, že jako univerzitní profesor je Luther mimořádně úspěšný. Ode dne, kdy Luther přibil své články na dveře zámeckého kostela, uplynul sice pouhý rok, avšak už bylo znát, jak silně poklesl počet poutníků, kteří navštívili tento kostel o svátku Všech svatých. Řím tak byl připraven o ctitele a o jejich dary. Jejich místo však zaujali jiní lidé, kteří přicházeli do Wittenberka. Nebyli to poutníci, aby ve Wittenberku uctívali ostatky, ale studenti, kteří plnili univerzitní posluchárny. Lutherovy spisy vzbuzovaly všude nový zájem o Písmo a na univerzitu ve Wittenberku proudili studenti nejen ze všech částí Německa, ale i z jiných zemí. Mladí muži, když poprvé přicházeli k Wittenberku, „zvedali ruce k nebesům a díkovali Bohu, že dal zazářit světlu pravdy z tohoto místa jako kdysi dávno ze Sióna, a že se odtud světlo šíří do nejbližších zemí. (D'Aubigné, sv. 4, kap. 10).

Do té doby Luther jen částečně opustil bludy římské církve. Když však srovnával Písmo svaté s papežskými dekrety a ustanoveními, žasl. Příležitostně napsal: „Právě tu papežova nařízení a... nevím, je-li papež sám antikrist nebo jeho apoštol, tak velice je v nich Kristus zkreslován a křivočen. (D'Aubigné, sv. 5, kap. 1) V té době však Luther byl ještě stále stoupencem římské církve a ani nepomyslel na to, že se kdy od ní odloučí.

Lutherovy spisy a jeho učení se šířily do všech křesťanských zemí. Jeho vliv se rozšířil do Švýcarska a Holandska. Opisy jeho prací se dostaly do Francie a Španělska. V Anglii bylo jeho učení přijato jako slovo života. Pravda se rozšířila také do Belgie a Itálie. Tisíce lidí se probudily ze smrtelné strnulosti k

radosti a naději života víry.

Øím byl stále podráždìnjší Lutherovými útoky. Nikteøí jeho fanatiètí odpùrci, a byli to i doktoøi katolických univerzit, prohlašovali, že ten, kdo zabije tohoto vzpurného mnicha, nebude mít høích. Jednou pøistoupil k Lutherovi neznámý muž s pistolí ukrytou pod kabátem a ptal se ho, proè jde tak sám. „Jsem v Božích rukou,“ odpovìdìl Luther. „Bùh je má síla a mùj štít. Co mi mùže udìlat èlovìk?“ (D'Aubigné, sv. 6, kap. 2) Když neznámý uslyšel tato slova, zbledl a utekl, jako kdyby se setkal s andìlem.

Øím se snažil Luthera znièit, Bùh jej však chránil. Jeho uèení znìlo všude - „v chalupách i v kláštèrech,... v zámcích šlechticù, na univerzitách i v královských palácích, a všude povstávali ušlechtilí mužové, aby podpoøili jeho úsilí. (D'Aubigné, sv. 6, kap. 2)

Právì v té dobì Luther èetl spisy Jana Husa a objevil, že velkou pravdu o ospravedlnìní z víry, kterou se sám snažil hájit a uèit, zastával již tento èeský reformátor. Prohlásil: „My všichni, Pavel, Augustin a já, jsme husité, aniž o tom víme! Dále øekl: „Bùh jistì potrestá svìt za to, že svìtu byla hlásána pravda už pøed sto lety a byla upálena. (Wylie, sv. 6, kap. 1)

Ve výzvi císaøi a nìmecké šlechtì k reformì køes•anství, Luther o papeži napsal: „Je hrozné sledovat muže, který sám sebe vydává za Kristova zástupce, ale žije v pøepychu, v jakém se mu nemùže rovnat žádný císaø. Podobá se chudému Ježíši nebo skromnému Petru? Tvrdí se o nìm, že je pánem svìta! Avšak Kristus, za jehož námìstka se vydává, prohlásil: 'Mé království není z tohoto svìta.' Mùže panství námìstka pøevyšovat panství jeho pána? (D'Aubigné, sv. 6, kap. 3)

Univerzitám Luther napsal: „Velice se obávám, že univerzity se stanou velkými branami do pekla, nebudou-li peèlivì studovat Písmo svaté a vštipovat je do srdcí mladých lidí. Neradím nikomu, aby dával své dìti tam, kde na nejpøednjším místì není Písmo svaté. Každá instituce, kde se lidé trvale nezabývají Božím slovem, se nutnì zvrhne. (D'Aubigné, sv. 6, kap. 3)

Tato výzva se rychle rozšíøila po celém Nìmecku a mìla na lid obrovský vliv. Celý národ se octl ve varu a zástupy se stavily pod prapor reformace. Lutherovi odpùrci, kteøí hoøeli touhou po pomstì, naléhali na papeže, aby proti nìmu ráznì zakroèil. Øím vydal naøízení, že jeho uèení má být okamžitì odmítnuto. Luther a jeho pøívrženci dostali šedesát dnù na rozmyšlenou. Jestliže neodvolají, budou všichni z církve vylouèeni.

Pro reformaci nastala rozhodná chvíle. Po staletí nahánìla hrozba exkomunikace z církve hrùzu i mocným panovníkùm a velké øíše dokázala naplnit strachem a nejistotou. Na lidi, které postihla kletba Øíma, se ostatní dívali s odporem a hrùzou. Nesmìli se stýkat se svými blízkými, byli postaveni mimo zákon, byli štváni až k smrti. Luther nebyl slepý, aby nevidìl, že se nad ním hrozivì stahuje bouøe. Zùstal však pevný a vìøil, že Kristus je jeho oporou a záštitou. S vírou a odvahou muèedníka napsal: „Nevím, co se stane a ani se o to nestarám... Nech• rána padne kam padne, nebojím se. Vždy• ani jediný lístek nepadne bez vůle našeho Otce. Oè více se postará o nás. Je snadné zemøít za Slovo, nebo• Slovo, které se stalo tìlem, samo podstoupilo smrt. Zemøeme- li s ním, budeme s ním žít, a podstoupíme-li to, co podstoupil Kristus pøed námi, budeme tam, kde je on a budeme s ním žít vìnì. (D'Aubigné, sv. 6,

kap. 9)

Když se Luther dozvěděl o papežské bule, prohlásil: „Odmítám ji a jsem proti ní, protože je bezbožná a nesprávná... V ní je odsouzen sám Kristus... Raduji se, že takové zlo snáším pro to nejlepší na světě. Nyní cítím ve svém srdci větší volnost, protože konečně vím, že papež je antikrist, že jeho trůn je trůnem samotného satana. (D'Aubigné, sv. 6, kap. 9)

Dokument vydaný Římem však nezůstal bez účinku. Vězení, mučení a popravení měe byly zbrani schopné vynutit si poslušnost. Slabí a pověrčiví se tázali před papežovým nařízením. A tak zatímco se Luther těšil všeobecné oblibě, cítili mnozí, že život je příliš drahý, než aby se dával v sázku pro více reformace. Všechno zdánlivě nasvědčovalo tomu, že Lutherovo dílo brzy skončí.

Luther však zůstal nebojácný. Řím vytasil proti němu své klatby a svět pohlížel a neměl nejmenší pochyby, že Luther zahyne nebo bude přinucen se podvolit. Luther však odpověděl Římu na odsouzení stejně rozhodně a veřejně prohlásil, že se rozhodl navždy se s ním rozejít. Před zástupem univerzitních studentů, učitelů a občanů ze všech společenských vrstev spálil papežovu bulu spolu s církevními zákony, dekretáliemi (tj. papežskými listy o právních otázkách) a několika spisy podporujícími papežskou autoritu. Prohlásil: „Moji nepřátelé mohou spálením mých knih poškodit více pravdy v myslích prostých lidí a přivést jejich duše do zkázy. Z toho důvodu pálim na oplátku jejich knihy. Právě začal skutečný boj. Dosud jsem si s papežem jen hrál. Začal jsem toto dílo ve Božím jménu. Skončí beze mne, ale s Boží mocí. (D'Aubigné, sv. 6, kap. 10)

Na urážky nepřátel, kteří se mu vysmívali, že jeho více nemá dostatek zastánců, Luther odpovídal: „Kdo ví, zda si mne Bůh nevyvolil a nepovolal a zda se oni nemají obávat toho, že když pohrdají mnou, pohrdají samým Bohem? Mojžíš byl samotný při odchodu z Egypta. Eliáš byl sám za vlády krále Achaba, Izajáš byl sám v Jeruzalémě a Ezechiel byl sám v Babylóně... Bůh nikdy nevyvolil za proroka velekněze nebo nějakou jinou velkou osobnost. Obvykle volil prosté muže, jimiž ostatní lidé pohrdají, jednou dokonce pastýře Amose. V každé době museli svatí lidé kárat velké tohoto světa, krále, knížata, kněze a moudré, a ohrožovali tím své životy... Neříkám, že jsem prorok. Říkám však, že by se měli bát právě proto, že já jsem sám a jich je mnoho. Jsem si jist, že Boží slovo je se mnou a ne s nimi. (D'Aubigné, sv. 6, kap. 10)

Luther se rozhodl pro konečný rozchod s římskou církví až po těžkém vnitřním zápasu. V té době napsal: „Každý den stále více cítím, jak je těžké zbavit se předsudků získaných v dětství. Kolik bolesti mi způsobilo, až jsem měl na své straně Písmo, abych ospravedlnil sám před sebou, že se opovažuji postavit se sám proti papeži a považovat ho za antikrista. Jak jsem se v nitru soužil. Kolikrát jsem s hořkostí sám sobě kladl otázku, kterou tak často vyslovovali obhájci papežství: Což jsi moudrý jen ty? Je možné, aby se všichni ostatní mýlili? Co když se mýlíš ty a zatahuješ do svého bludu tolik lidí, kteří pak budou na věky zatraceni? Tak jsem bojoval sám se sebou a se satanem, až Kristus svým neomylným slovem posílil mé srdce proti těmto pochybnostem. (Martyn, str. 372, 373)

Papež hrozil Lutherovi exkomunikací, jestliže neodvolá - a nyní se hrozba splnila. Vydal novou bulu, kterou ohlásil, že Luther byl vyloučen z římské církve, označil ho za nebem prokletého a rozšířil klatbu také na všechny, kdo přijmou jeho učení. Tím začal velký zápas.

Odpor jiných lidí je údilem všech hlasatelů, kterým Bůh uložil zvěstovat pravdu pro jejich dobu. Pro Lutherovu dobu existovala dobová pravda, která měla v tehdy zvláštní význam. Existuje také dobové poselství pro dnešní církve. Pán, který koná všechno podle své vůle, uvádí lidi do různých situací a ukládá jim povinnosti vhodné pro dobu, v níž žijí, a pro podmínky, kterým jsou vystaveni. Budou-li si vážit světla, které obdrželi, otevře se před nimi širší pohled na pravdu. Dnes však většina lidí netouží po pravdě, stejně jako po ní netoužili přívrženci papežství, kteří stáli proti Lutherovi. Dnes jsou lidé právě tak nakloněni přijímat názory a tradice vytvořené lidmi místo Božího slova, jako dříve. Lidé, kteří hlásají přítomnou pravdu pro tuto dobu, nemohou očekávat, že budou přijímáni s větší přízní než dřívější reformátoři. Nakolik se blíží konec dějin tohoto světa, nabývá na intenzitě velký spor mezi pravdou a bludem, mezi Kristem a satanem.

Pán Ježíš svým učedníkům řekl: „Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: Sluha není nad svého pána. Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat - jestliže mé slovo zachovali, i vaše zachovají. (Jan 15,19.20) A na druhé straně náš Pán jasně prohlásil: „Bída, když vás budou všichni lidé chválit; vždy• stejně se chovali jejich otcové k falešným prorokům. (Luk 6,26) Duch světa není dnes ve větším souladu s Kristovým duchem, než jak tomu bylo v dřívějších dobách a lidé, kteří hlásají čisté Boží slovo, nejsou dnes přijímáni o nic příznivěji než kdysi jejich předchůdci. Formy odporu vůči pravdě se mohou měnit, nepřátelství se může projevat mnohem zastřeněji, protože je rafinovanější. Rozpor je však stále stejný a bude se projevat až do konce času.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

8. Luther pøed snìmem

Na nìmecký trùn nastoupil nový císaø, Karel V. Z Øíma ihned spìchali vyslanci, aby panovníkovi blahopøáli a pøimìli ho, aby svou mocí zakroèil proti reformaci. Saský kurfiøt, jemuž Karel do znaènè míry vdìèil za svou korunu, ho však žádal, aby proti Lutherovi nic nepodnikal, dokud ho nevyslechne. Císaø se tak dostal do rozpakù a do nepøíjemné situace. Zastánci papežství se nespokojí s nièím jiným než s císaøským výnosem, který Luthera odsoudí k smrti. Kurfiøt však dùraznì prohlásil, že „ani jeho císaøská výsost ani nikdo jiný neprokázal, že by Lutherovy spisy jsou nepravdivé , a proto žádal o „ochranný list pro dr. Luthera, aby mohl pøedstoupit pøed tribunál vzdìlaných, zbožných a nestranných soudcù. (D'Aubigné, sv. 6, kap. 11)

V té dobì byla pozornost všech upøena na snìm nìmeckých státù, který se sešel ve Wormsu krátce po nastoupení Karla na trùn. Tento národní snìm mìl posoudit dùležité politické otázky a státní zájmy. Po prvé se mìla nìmecká knížata sejít se svým mladým panovníkem na poradním shromáždìní. Ze všech èástí øíše pøišli církevní a státní hodnostáøi. Ve Wormsu se shromáždili svìtští šlechtici, urození, mocní a žárlivì støežící svá dìdièná práva, církevní knížata dávající najevo svou nadøazenost v postavení i moci, rytíøi a jejich ozbrojené prùvody, vyslanci cizích a vzdálených zemí. Nejvìššímu zájmu tohoto shromáždìní se však tišil pøípad saského reformátora.

Císaø Karel pøedtím naøídil kurfiøtovi, aby pøivedl Luthera s sebou na snìm, zaruèil mu ochranu a slíbil mu, že bude moci vést otevøenì rozpravu o sporných otázkách s povolányi osobami. Luther si velice pøál pøedstoupit pøed císaøem. V té dobì bylo jeho zdraví silnì podlomeno, pøesto kurfiøtovi napsal: „Nemohu-li jít do Wormsu v dobrém zdraví, budu tam tedy dovezen nemocný. Jestliže mì volá císaø, nemohu pochybovat, že je to volání samého Boha. Chtìjí-li použít proti mnì násilí, což je velmi pravdìpodobné (vždy• to není z jejich hlavy, když mi naøídili, abych pøišel), kladu svou pøi do Božích rukou. Ten, kdo zachránil život tøí mládencù v ohnivè peci, stále žije a panuje. Jestliže mì nezachrání, má pro mne život malý význam. Zabraòme jen tomu, aby se evangelium stalo pøedmìtem posmìchu bezbožných, a prolijme svou krev za to, aby nezvìtžili. Mni nepøísluší rozhodovat, zda mùj život nebo má smrt pøispìje ke spáse všech... Mùžete ode mne oèekávat všechno,... jen ne útik nebo odvolání. Utíkat nemohu, tím ménì odvolat. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 1)

Když se po Wormsu rozkøiklo, že Luther pøedstoupí pøed snìm, vyvolalo to všeobecné vzrušení. Aleander, papežský vyslanec, kterému byl pøípad svìøen, byl rozèilený a vzteklý. Vidìl, že pøípad skonèí pro papeže pohromou. Zahajovat vyšetøování pøípadu, v nìmž papež už vynesl rozsudek, znamenalo vlastnì odmítnout svrchovanou autoritou papeže. Navíc se obával, že výmluvné a pádné dùkazy tohoto muže by mohly mnohé z knížat odvrátit od papeže. Proto u císaøe Karla co nejnaléhavìji protestoval proti Lutherovu pøíjezdu do Wormsu. V té dobì byla uveøejnìna papežská bula, která ohlašovala Lutherovu exkomunikaci z církve. To spolu s protestem papežského vyslance, pøimìlo císaøe, aby ustoupil. Napsal kurfiøtovi, že pokud Luther neodvolá, musí zùstat ve Wittenberku.

Aleander se tímto vítìzstvím nespokojil a vynakládal všechny své schopnosti a lstivost, aby byl Luther odsouzen. S vytrvalostí hodnou lepší vìci zamìstnával pøípadem knížata, preláty a ostatní èleny snìmu,

obviðoval reformátora ze „sváðiní a vzpoury, bezbožnosti a rouhání . Avšak úsilí a vášnivost, s jakou vystupoval, prozrazovala pøíliš otevøenì ducha, který ho ovládal. „Žene ho nenávisť a pomstychtivost, soudilo se všeobecnì, „více než horlivost a zbožnost. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 1) Vítšina èlenù snìmu byla ještì více než pøed tím naklonìna posuzovat Lutherùv pøípad pøíznivì.

S dvojnásobnou horlivostí naléhal Aleander na císaøe, že je jeho povinností provádìt papežovy pøíkazy. Podle nìmeckých zákonù se to však nemohlo stát bez souhlasu knížat. Císaø nakonec pøemožený legátovou neodbytností ho vyzval, aby pøípad pøedložil snìmu. „Pro nuncia to byl slavný den. Snìm byl významný, pøípad ještì významnìjší. Aleander bude na nìm zastupovat Øím,... matku a paní všech církví. Mìl obhájit Petrovu vládu pøed shromáždìnými køes•anskými knížaty. „Mìl dar výøeènosti a cítil, že na velikost události staèí. Prozøetelnost to zaøídila tak, aby Øím byl zastupován nejschopnìjším ze svých øeèníkù pøed nejvznešenìjším soudem, døíve než bude sám odsouzen. (Wylie, sv. 6, kap. 4) Lutherovi pøíznivci oèekávali s jistými obavami, jaký úèinek bude mít Aleandrùv projev. Saský kurfiøt se snìmování nezúèastnil, avšak z jeho pøíkazu bylo na snìmu pøítomno nìkolik jeho rádcù, aby nunciovu øeè zaznamenali.

Aleander nasadil všechnu sílu své uèenosti a výøeènosti, aby pravdu porazil. Vznášel proti Lutherovi jedno obvinìní za druhým, oznaèil ho za nepøítele církve a státu, živých i mrtvých, duchovenstva i svìtského stavu, èlenù rad i prostých køes•anù. „V Lutherových bludech je toho dost, prohlásil, „aby to ospravedlnilo upálení sta tisícù kacíøù .

V závìru se snažil pøedstavit vyznavaèe reformace jako lidi opovrženìhodné: „Kdo jsou všichni ti luteráni? Je to skupina drzých uèitelù, zkažených kníží, zbìhlých mnichù, prostomyslných právníkù, zchudlých šlechticù a chudých lidí, které svedli a zmátli. Oè je pøevyšuje katolická strana v poètu èlenù, v síle a moci. Jednomyslné usnesení tohoto slavného shromáždìní osvítlí nevidomé, bude varovat nerozvážné, dopomùže k rozhodnutí kolísavým a dá sílu slabým. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 3)

Takovými zbranìmi jsou zastánci pravdy napadáni v každé dobì. Stále stejné argumenty zaznívají proti všem, kdo se opovazují prosadit proti zavedeným bludùm jasné uèení Božího slova. „Kdo jsou ti kazatelé nového uèení? volají obhájci populárního náboženství. „Jsou to nevzdìlanci, pøíslušníci chudých vrstev, a je jich málo. Pøesto tvrdí, že mají pravdu a že jsou vyvoleným Božím lidem. Jsou to oklamání lidé, kteøí nic neznají. Oè poèetnìjší a vlivnìjší je naše církev. Kolik velikých a uèených mužù je mezi námi. Oè více moci je na naší stranì! To jsou argumenty, které ovlivòují svìt. Nejsou však dnes o nic pravdivìjší, než byly v dobì Luthera.

Reformace neskonèila Lutherem, jak se mnozí domnívají. Bude pokračovat až do konce dìjin tohoto svìta. Luther mìl vykonat velké dílo. Mìl dalším lidem pøedat svìtlo, kterým ho Pán ozáøil. Neobdržel však všechno svìtlo, které má být dáno svìtu. Od té doby do dneška záøí na Písmo svaté neustále nové svìtlo a lidé stále objevují nové pravdy.

Vyslancùv projev zapùsobil na snìm hlubokým dojmem. Nevystoupil tam žádný Luther, aby jasnými a pøesvidìivými pravdami Božího slova pøekonal zastánce papežství. Nikdo se ani nepokusil Luthera hájit. Projevila se všeobecná nálada nejen Luthera a jeho uèení odsoudit, ale pokud možno také vykoøenit kacíøství. Øím dobøe využil vhodnou pøíležitost k obhajobì své vìci. Všechno, co mohl

pronést na své ospravedlnění, bylo řečeno. Avšak zdánlivé vítězství bylo předzvěstí porážky. Napříští bude jasněji vidět rozdíl mezi pravdou a bludem, jakoby se stětly na bojišti v otevřené válce. Od toho dne už Řím nebude stát tak jistě, jako stál tehdy.

Ačkoli většina členů sněmu by neváhala Luthera vydat, aby jej Řím potrestal, byli mezi nimi také mnozí, kteří viděli a odmítali zkaženost v církvi a přáli si, aby byly odstraněny zločiny, kterými trpěl německý lid, protože církevní vrchnost byla zkažená a hrabivá. Vyslanec vyléčil papežskou vládu v co nejpozitivnějším světle. Avšak Pán zapůsobil na jednoho z členů sněmu, aby přesně popsal následky papežské tyranie. V shromáždění knížat povstal saský vévoda Jiří, který s ohromnou přesností vypočetl klamy a zločiny papežství a jejich hrozné následky. V závěru své řeči prohlásil:

„To jsou některé ze zločinů, které volají proti Římu. Všechny šel stranou, jeho jediným cílem jsou ... peníze, peníze, peníze,... takže kazatelé, kteří mají učit pravdu, neříkají nic jiného než lži, a jsou nejen trpěni, ale jsou za to odměňováni, protože čím více lžou, tím větší jsou jejich zisky. Právě z tohoto zkaženého pramene vytékají nakažené vody. Prostopášnost si podává ruku s lakomstvím... Bída, pohoršení působené duchovenstvem vrhá mnoho ubohých duší do věčného zatracení. Musí být provedena všeobecná náprava. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 4)

Přiléhavější a pádnější odsouzení papežských zločinů by nepodal ani samotný Luther. Skutečnost, že řečník patřil mezi rozhodné Lutherovy nepřátele, jen posílila účinek jeho slov. Kdyby se oči shromážděných otevřely, uvidili by ve svém středu Boží andily, jak pomocí paprsků světla prozařují tmu bludu a otevírají mysl a srdce pro přijetí pravdy. Síla Boží pravdy a moudrosti ovládla i odporce reformace, a tak připravila cestu pro velké dílo, které bylo třeba vykonat. Martin Luther sice při tom nebyl, ve shromáždění však zazněl hlas nikoho ještě většího.

Sněm ustanovil hned výbor, který měl za úkol připravit seznam toho, čím papežství tak těžce utlačuje německý lid. Seznam obsahoval nakonec sto jednu položku a byl císaři předložen s žádostí, aby neprodleně učinil opatření pro nápravu těchto zločinů. „Jakou ztrátu křesťanských duší, stálo v žádosti, „jaké loupění a vydírání má na svědomí pohoršení, jímž je obklopena duchovní hlava křesťanstva. Je naší povinností zabránit zkáze a zneuctění našeho lidu. Z toho důvodu vás co nejpokorněji avšak přitom co nejnaléhavěji žádáme, abyste nařídil všeobecnou nápravu a zajistil její provedení. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 4)

Nyní členové sněmu požadovali, aby se na sněm dostavil Luther. Přes prosby, protesty i hrozby Aleandra dal k tomu císař nakonec souhlas, a tak byl Luther pozván, aby předstoupil před sněm. S pozvánkou obdržel i ochranný list, který Lutherovi zajišťoval návrat na bezpečné místo. Pozvánku a ochranný list doručil do Wittenberka posel, který měl za úkol doprovodit Luthera do Wormsu.

Lutherovi přátelé byli zdišeni. Viděli o odporu a nepřátelství, obávali se, že ani na jeho ochranný list nebude brán ohled. Proto Luthera prosili, aby neohrožoval svůj život. Luther jim odpověděl: „Papeženci nechtějí, abych přišel do Wormsu, chtějí pouze mé odsouzení a mou smrt. Na tom nezáleží. Modlete se ne za mne, ale za Boží slovo... Kristus mi dá svého Ducha, abych přemohl služebníky bludu. Pohrdám jimi celým svým životem. Zvítězím nad nimi svou smrtí. Budou se ve Wormsu snažit, aby mě přiměli odvolat; a já odvolám toto: řekl jsem dříve, že papež je Kristovým zástupcem. Nyní prohlašuji, že je

odpůrcem našeho Pána a satanovým apoštolem. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 6)

Na nebezpečnou cestu se Luther nevydal sám. Tři jeho nejvěrnější přátelé se rozhodli, že ho budou doprovázet spolu s císařským poslem. Melancton si opravdově přál jít s nimi. Byl srdcem spojen s Lutherem a chtěl ho následovat, bude-li to třeba, i do vězení nebo na smrt. Luther však jeho prosbu odmítnul. Kdyby zahynul, upřely by se naděje reformace na jeho mladého spolupracovníka. Když se loučil s Melanctonem, řekl: „Nevrátím-li se, a pošlou-li mě moji nepřátelé na smrt, už dále a stůj dále pevně v pravdě. Pracuj na mém místě... Budeš-li ty žít, nebude mít moje smrt rušivé následky. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 7) Studenti a občané, kteří se shromáždili při Lutherově odjezdu, byli hluboce dojatai. Zástupy lidí, jejichž srdcí se dotklo evangelium, se loučily s Lutherem s pláčem. Pak se reformátor a jeho průvodci vydali na cestu z Wittenberka.

Cestou viděli, že lidi trápí chmurné obavy. V některých místech jim neprokazovali žádné pocty. Když se v jednom místě zastavili na noc, vyjádřil jistý kněz své obavy tím, že postavil před Luthera podobiznu jednoho italského reformátora, který zemřel mučednickou smrtí. Následujícího dne se dozvěděli, že ve Wormsu byly odsouzeny Lutherovy spisy. Ošší poslové vyhlášovali císařův výnos a vyzývali lid, aby přinášel zapovězené spisy na městský úřad. Posel, který Luthera provázel, se obával o Lutherovu bezpečnost na sněmu a myslel si, že Lutherova rozhodnost je již asi otřesena. Proto se ho zeptal, zda si ještě přejde pokračovat v cestě. Luther odpověděl: „Ačkoli je nade mnou vynesena klatba v každém místě, půjdu dále. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 7)

V Erfurtu Luthera přijali s poctami. Obklopen zástupy lidí, kráčet ulicemi, jimiž tak často procházel se svou žebráckou mošnou. Navštívil svou bývalou klášterní celu a přemýšlel o tom, jak jeho nitro osvítilo světlo, které nyní svítí pro celé Německo. Vyzvali ho, aby promluvil. Luther to měl zakázáno, avšak posel, jenž ho provázel, mu dal svolení a mnich, který byl kdysi otrokem kláštera, vystoupil nyní na kazatelnu.

Velké shromáždění oslovil Kristovým pozdravem: „Pokoj vám, a pak pokračoval: „Filozofové, doktoři a spisovatelé se snaží naučit lidi způsobu, jak dosáhnout věného života, a nedaří se jim to. Já vám jej nyní sdílím:... Bůh vzkřísil z mrtvých Ělovíka, Pána Ježíše Krista, aby zničil smrt, odstranil hřích a zavřel brány pekla. To je dílo spasení... Kristus zvíťazil. To je radostná zvěst. Jsme spaseni tím, co vykonal on, ne svými skutky. Náš Pán Ježíš Kristus řekl: Pokoj vám; hleďte na mé ruce. To znamená: Pohleď, ělověe, já jsem z tebe sejmul hřích a vykoupil tě, nyní máš pokoj.

Dále ve své řeči ukázal, že pravá víra se projeví svatým životem. „Protože nám Bůh dává spásu, hleíme, aby naše skutky byly takové, aby našly u něho zalíbení. Jsi bohatý? Nech• tvé bohatství slouží potřebám chudých. Jsi chudý? Nech• tvé služby najdou uplatnění u bohatých. Je-li tvá práce užitečná jen tobě samému, pak služba, kterou se snažíš vykonávat pro Boha, je lží. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 7)

Lid naslouchal jako fascinovaný. Hladové duše přijímaly chléb života. Kristus byl před nimi vyvyšován nad papeže, legáty, císaře a krále. Luther se ani v nejmenším nezmínil o tom, v jak nebezpečném postavení sám je. Nesnažil se, aby o něm všichni mluvili nebo ho litovali. Když přemýšlel o Kristu, zapomínal na sebe. Ztratil se za Mužem z Golgoty a snažil se ukazovat jen na Pána Ježíše jako na Zachránce hříšníků.

Cestou se Luther všude setkával s velkým zájmem. Všude se kolem něj shromažďovaly zvědavé zástupy a přátelské hlasy ho upozorňovaly na záměry papeženců. „Upálí tě, říkali nikteří, „promíni tvé tělo v popel, jak to udělali s Janem Husem. Luther jim však odpovídal: „I kdyby po celé cestě z Wormsu do Wittenberka zapálili oheň, jehož plameny by dosahovaly až k nebi, projdu jím ve jménu Páně. Půjdu na sním, vstoupím do tlamy toho netvora a vylámu mu zuby, protože vyznám Pána Ježíše Krista. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 7)

Zpráva o tom, že se blíží k Wormsu, vzbudila velký rozruch. Jeho přátelé se obávali o jeho bezpečí, jeho nepřátelé měli strach, že se jim jejich záměr nezdaří. S velkým úsilím se jej snažili přimět, aby do místa nevstupoval. Zastánci papeže jej vyzvali, aby se odešel na zámek jednoho rytíře, který mu byl příznivě nakloněn, kde se údajně měly všechny rozpory vyřešit v přátelském duchu. Jeho přátelé se pokusili vyvolat v něm strach tím, že mu lželi nebezpečí, která mu hrozí. Neuspěli však. Luther bez strachu prohlásil: „I kdyby bylo ve Wormsu tolik jáblů jako tašek na stěchách domů, i tak bych tam šel. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 7)

Když dorazil do Wormsu, čekal ho u brány obrovský zástup lidí, aby ho přivítali. Tak velký dav se nesešel, ani když vítali císaře. Zavládlo velké vzrušení. Ze zástupu se ozval pronikavý, naříkavý hlas zpívající pohřební žalozpěv, jakoby chtěl Luthera varovat před údilem, který ho očekává. „Bůh bude mou ochranou, prohlásil Luther, když vystoupil z vozu.

Zastánci papeže nevěřili, že se Luther opravdu odváží přijít do Wormsu, a proto byli jeho příjezdem zděšeni. Císař ihned svolal své rádce, aby uvážili, jaká opatření podniknout. Jeden z biskupů, horlivý obhájce papežství, prohlásil: „Dlouho jsme se už o tom radili. Nechť se vaše císařská milost zbaví tohoto ělovíka co nejrychleji. Což nedal Zikmund upálit Jana Husa? Nejsme povinni vydávat ochranné listy kacířům, ani nejsme povinni takové listy dodržovat. „Nikoli, odpověděl císař, „musíme svůj slib dodržet. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8) Proto bylo rozhodnuto, že Luther má být slyšen.

Celé město chtělo vidět tohoto podivuhodného muže, a tak zástup návštěvníků brzy naplnil pokoje, ve kterých se ubytoval. Luther se sotva zotavil po své nedávné nemoci, byl unaven putováním, které trvalo plné dva týdny, musel se připravit na zítřejší závažné události a k tomu potřeboval klid a odpočinek. Avšak přání lidí uvidět ho bylo tak velké, že si mohl dopřát jen několik hodin odpočinku a už se kolem něho shromáždili šlechtici, rytíři, kněží i měšťané. Mezi nimi bylo mnoho šlechticů, kteří odvážně požadovali na císaři nápravu zlořádů v církvi a kteří - jak prohlásil Luther - „byli všichni vysvobozeni mým evangeliem. (Martyn, str. 393) Přátelé, ale i nepřátelé přicházeli, aby se podívali neohroženého mnicha. Přijímal všechny s neochvějným klidem a všem odpovídal důstojně a moudře. Vystupoval rozhodně a odvážně. Jeho bledá, hubená tvář, poznamenaná stopami nedávné nemoci a vyčerpání, měla laskavý, ba radostný výraz. Slavnostnost a hluboká opravdovost jeho slov mu dodávala sílu, které nemohli odolávat ani jeho nepřátelé. Jak jeho přátelé, tak nepřátelé žasli. Nikteří byli přesvědčeni, že je naplněn Boží mocí, jiní prohlašovali, jako kdysi farizeové o Kristu: „Je posedlý jáblem.

Následujícího dne byl Luther vyzván, aby se dostavil na sním. Určený císařský úředník jej měl přivést do sálu. Podařilo se mu to však jen s velkými obtížemi. Všechny ulice zaplnili diváci dychtiví vidět mnicha, který se odvážil odporovat moci papeže.

Právì když se chystal pøedstoupit pøed své soudce, oslovil ho laskavì staøíeký generál, hrdina mnoha bitev: „Ubohý mnichu, ubohý mnichu, nyní vstupuješ na vznešenìjší stanovišti, než jaké jsem já nebo kterýkoli jiný velitel kdy zaujímal v nejkrvavìjší z našich bitev. Je-li však tvá víc spravedlivá a máš-li jistotu, kráèej vpøed v Boží jménu a nièeho se neboj. Bùh ti neopustí. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Koneènì stál Luther pøed snìmem. Císaø zasedl na trùn. Kolem niho stály nejvýznamnìjší osobnosti øíše. Ještì nikdy nikdo nestál pøed významnìjším shromáždìním, aby se odpovídal ze své víry, než pøed jakým stál Martin Luther. „Pøedvolání pøed snìm už samo o sobì pøedznamenalo vítìzství nad papežstvím. Papež už vynesl rozsudek nad tímto èlovìkem a ten se nyní dostavil pøed soudní dvùr, který se už jen tím vyvýšil nad papeže. Papež uvalil na tohoto èlovìka klatbu a tím ho vylouèil z lidské spoleènosti. Ale nyní byl odsouzenec zdvoøile pozván pøed nejvznešenìjší shromáždìní na svìtì a pozvání pøijal. Papež ho odsoudil k vìnìnému mlèení, ale on nyní promluví k tisícùm pozorných posluchaèù, svolaných z nejdálènìjších konìn køes•anstva. Tak se prostøednictvím Luthera uskuteèovala obrovská revoluce. Øím již sestupoval se svého trùnu a byl to hlas mnicha, který ho tak pokoøil. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Pøed slavným a vznešeným shromáždìním vypadal neurozený reformátor bázkivì a rozpaèitì. Nikolik knížat si všimlo jeho pocitù, pøistoupilo k nimu a jeden z nich mu pošeptal: „Nebojte se tìch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou. Jiný mu øekl: „Budou vás vodit pøed vládce a krále kvùli mnì,... bude vám dáno, co máte mluvit. Nejste to vy, kdo mluvíte, ale mluví ve vás Duch vašeho Otce. (Mat 10:28,18-20) Velcí muži svìta tak pomocí Kristových slov posílili Božího služebníka v hodinì zkoušky.

Luther byl pøiveden na místo pøímo pøed císaøovým trùnem. V pøeplnìném sále zavládlo hluboké ticho. Pak povstal císaøský úøedník, ukázal na hromadu Lutherových spisù a žádal, aby Luther odpovídl na dvì otázky: Zda se k nim hlásí jako ke svým spisùm a zda je ochoten odvolat názory, které v nich hlásal. Když byly pøeèteny názvy knih, Luther odpovídl na první otázku a potvrdil, že je autorem zmínìných knih. Pak pokračoval: „Pokud jde o druhou otázku, ta se týká víry a spásy duší a jde v ní o Boží slovo, nejvìtší a nejvzácnìjší poklad na nebi i na zemi. Jednal bych neuváženì, kdybych odpovídl bez rozmýšlení. Mohl bych toho øíci ménì, než vyžadují okolnosti, nebo více, než žádá pravda, a tak bych se mohl prohøšit proti slovùm Kristovým: Kdo mì však zapøe pøed lidmi, toho i já zapøu pøed svým Otcem v nebi. (Mat 10:33) Proto žádám vaše císaøské Velièenstvo ve všì pokoøe, aby mi dopøálo èasu, abych mohl odpovídl, aniž se prohøším proti Božímu slovu. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Luther si poèínal moudøe, když pøednesl takovou žádost. Jeho postup pøesvìdèil shromáždìní, že nejedná unáhlenì a bez rozvahy. Taková rozvážnost a takové sebeovládání, neèekané u èlovìka, který se døíve projevil tak smìle a neústupnì, pøispìly k jeho síle a umožnily mu pozdìji odpovídat uvážlivì, moudøe, rozhodnì a dùstojnì, což pøekvapilo a zklamalo jeho protivníky a bylo výèitkou jejich nestoudnosti a pýše.

Následujícího dne se mìl dostavit, aby podal koneènou odpovìi. Zastavovalo se v nim chvílemi srdce, když pomyslel na to, jaké síly se spojily proti pravdì. Víra ho opouštìla, zmocòoval se ho strach. Nebezpeèí pøed ním rostlo, zdálo se mu, že nepřátelé nad ním již vítìzí a že mocnosti temna nabývají pøevahy. Stahovala se nad ním mraèna a zdálo se mu, že ho oddìlují od Boha. Toužil po ujištìní, že Pán

zástupù bude s ním. V úzkosti ducha se vrhl na zem a vyřázel ze sebe kusé, srdceryvné výkøiky, kterým mohl porozumít jen Bùh.

„Všemohoucí a vièný Bože, volal, „jak strašný je tento svìt! Hle, otvírá svou tlamu, aby mì sežral, a já tak málo viøím v tebe... jestliže musím vkládat svou dùvìru jen v sílu tohoto svìta, pak je vše ztraceno... Pøišla má poslední hodinka, mùj rozsudek byl již vyneseno... Bože, pomoz mi proti celé moudrosti svìta. Pomoz mi,... jen ty tak mùžeš uèinit;... nebo• tu nejde o mé dílo, ale o tvé. Já tu nemám co dílat, nemám zaè bojovat s mocnými tohoto svìta... Ale jde o tvou vìc... a je to spravedlivá a vièná vìc. Pane, pomoz mi! Vìrný a nezminitelný Bože, neskládám svou dùvìru v žádného èlovìka. Vše, co se zakládá na èlovìku, je nejisté; vše, co vychází z èlovìka, selhává... Ty jsi mne vyvolil pro toto dílo... Stùj pøi mnì, pro tvého milovaného Ježíše Krista, který je mou ochranou, mou záštitou a mým pevným hradem. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Moudrá prozøetelnost dopustila, aby si Luther uvìdomil, co mu hrozí, aby nespolehal na vlastní síly a nepouštil se neuváženì do nebezpeèí. Nebyly to však obavy z tělesného a duševního utrpení, nebyl to strach z muèení nebo smrti, co ho plnilo hrùzou. Dostal se do krajní situace a cítil, že není schopen v ní obstát. Vìc pravdy by mohla utrpít jeho slabostí. Zápasil s Bohem ne o vlastní záchranu, ale o vítìzství evangelia. Trpìl úzkostí jako Izrael oné noci, když zápasil u opuštìného potoka. A podobnì jako Izrael také zvítìzil. Ve své krajní bezmocnosti se vírou upnul ke Kristu, mocnému Vysvoboditeli. Posílilo ho ujištìní, že nebude stát pøed snìmem sám. Do srdce se mu vrátil klid a zaèal se radovat, že mu bylo dopøáno vyvyšovat Boží slovo pøed vládci národù.

Luther se pøipravoval na nastávající zápas s myslí soustøedinou na Boha. Pøemýšlel o tom, jak odpoví, zkoumal statì svých vlastních spisù a vypisoval si z bible dùkazy, jimiž by podepøel svá tvrzení. Nakonec položil levou ruku na otevøené Písmo svaté, které leželo pøed ním, pravou ruku pozvedl k nebi a pøísahal, že „zùstane vírný evangeliu a bude otevøenì vyznávat svou víru, i kdyby mìl své svìdectví zpeèetit vlastní krví . (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Když jej znovu pøedvedli pøed snìm, nebylo na jeho tváøi ani stopy po strachu nebo rozpacích. Klidnì a pokojnì, pøitom však stateènì a dùstojnì stál jako Boží svìdek pøed mocnými svìta. Císaøský úøedník od něj nyní žádal, aby oznámil, zda chce odvolat své uèení. Luther na to odpovìdìl mírnì a pokornì, bez unáhlenosti a citového vzplanutí. Choval se ostýchavì a uctivì, pøi tom ale projevoval odvahu a radost, což shromáždìní pøekvapilo.

„Nejjasnìjší císaøi, vznešená knížata, milostiví pánové, zaèal Luther, „stojím dnes pøed vámi podle pøíkazu, který mi byl vèera doruèen. Milosrdenstvím Božím zapøísahám vaše Velièenstvo a vaše vznešené výsosti, abyste milostivì vyslechli obranu vìci, o níž jsem pøesvìdèen, že je spravedlivá a pravdivá. Prosím, abyste mi odpustili, jestliže se z nevídomosti prohøeším proti dvorním zvyklostem a øádùm, protože jsem nebyl vychován v královských palácích, ale v ústraní kláštera. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Pak pøistoupil k položené otázce a prohlásil, že jeho uveøejnìné spisy nejsou všechny stejného druhu. Nìkteré pojednávají o víøe a dobrých skutcích a i jeho nepøátelé o nich prohlašují, že jsou nejen neškodné, nýbrž prospìšné. Odvolat tyto spisy by znamenalo odsoudit pravdy, jež vyznávají všichni.

Druhou skupinu tvoří knihy, které odhalují zkaženost a zločiny papežství. Odvolat tyto spisy by posílilo krutovládu Říma a doširoka by otevřelo dveře mnoha velkým nepravostem. Třetí skupina spisů napadá ty, kdo hájí panující zločiny. O těchto spisech ochotně uznal, že v nich byl tvrdší, než příslušelo. Netvrdil, že je neomylný, avšak ani tyto knihy nemohl odvolat, protože by to povzbudilo nepřátele pravdy, kteří by pak utlačovali Boží lid ještě krutěji.

„Jsem však jen člověk, ne Bůh, pokračoval Luther dále, „proto se budu hájit, jako se hájil Kristus: Řekl-li jsem něco špatného, prokaž, že je to špatné... Pro Boží milosrdenství zapřísahám vás, nejjasnější císaři, a vás, nejvyšší knížata, a všechny příslušníky všech stavů, abyste dokázali ze spisů proroků a apoštolů, že jsem se mýlil. Jakmile o tom budu přesvědčen, odvolám každý blud a budu prvním, kdo vezme knihy, které jsem napsal, a hodí je do ohně.

„Co jsem právě řekl, doufám, jasně ukazuje, že jsem pečlivě promyslel a zvážil nebezpečí, jemuž se vystavuji. To mi však strach nenahání, naopak, raduji se, když vidím, že evangelium je dnes, stejně jako v dřívějších dobách, příčinou sporů a zápasů. To je podstata a údíl Božího slova. Pán Ježíš Kristus řekl: Nepřišel jsem uvést na zemi pokoj, ale meč. (Mat 10,34) Boží rozhodnutí jsou podivuhodná i nahánějí hrůzu. Stěže se, abyste ve snaze potlačit spory nepronásledovali svaté Boží slovo a nepřivodili tím na sebe hrozný příval nepřekonatelných nebezpečí, ěasných neštěstí a věné záhuby... Mohl bych uvést mnoho příkladů z Božího slova. Mohl bych mluvit o faraónech, o králech Babylóna a o králech Izraele, kteří si působili zkázu zdánlivě nejmoudřejšími ěiny, kterými se snažili posílit své panství. Bůh pěnáší hory, než by se kdo nadál. (Job 9,5) (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Luther mluvil německy. Když domluvil, byl požádán, aby přednesl totéž latinsky. Ačkoli byl vyčerpán předcházející námahou, vyhovil žádosti a pronesl svou řeč znovu s stejnou jasnou a se stejnou silou jako poprvé. Boží prozřetelnost to takto vedla. Myšlení mnoha knížat bylo totiž tak zatemněno bludem a povírami, že při prvním přednesu nepoznali závažnost Lutherových argumentů. Opakování jim však umožnilo jasně pochopit předložené body.

Lidé, kteří tvrdohlavě zavírali oči před světlem, rozhodnutí nedát se přesvědčit pravdou, byli rozzlobeni silou Lutherových slov. Když skončil svůj projev, řekl mu mluvčí sněmu zlostně: „Neodpověděl jsi na otázku, která ti byla položena... Žádá se od tebe, abys dal jasnou a přesnou odpověď... Odvoláš nebo neodvoláš?

Luther odpověděl: „Jelikož nejjasnější Veličanstvo a urozené panstvo žádá ode mne jasnou, prostou a přesnou odpověď, dám vám ji a zní takto: Nemohu podělit svou víru ani papeži ani sněmům, protože je nad slunce jasné, že se ěasto mýlí a navzájem si protirekují. Proto tedy dokud nebudu přesvědčen důkazy z Písma svatého nebo zdravým rozumem, dokud nebudu přesvědčen těmi statimi, jež jsem uváděl, a dokud se tím neuvolní mé svědomí vázané Božím slovem, nemohu odvolat a neodvolám, nebo se nesluší křesťanu, aby mluvil proti svému svědomí. Zde stojím a nemohu jinak. Bůh mi pomáhej. Amen. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Tento spravedlivý muž stál na pevném základi Božího slova. Nebeské světlo ozařovalo jeho tvář. Všichni poznali jeho velikost a povahovou ryzost, jeho vnitřní pokoj a radost, když mluvil proti bludu a o nadřazenosti víry, která přemáhá svět.

Celé shromáždění na chvíli oněmilo úžasem. Při svém prvním slyšení totiž Luther mluvil tiše a jeho jednání bylo uctivé a pokorné. Zastánci papežství si to vykládali jako znamení, že začíná ztrácet odvalu. Pokládali jeho žádost o odročení za předehru k odvolání. Sám císař Karel si všiml mnichovy tělesné sešlosti, jeho chudého oděvu a prostého vystupování a napůl opovrživě prohlásil: „Tento mnich ze mne nikdy neudělá kacíře. Odvaha a pevnost, jakou nyní Luther projevil, stejně jako pádnost a srozumitelnost jeho argumentů všechny posluchače překvapila. Císař s obdivem zvolal: „Tento mnich mluví srdnatě a s neochvějnou odvahou. Mnozí němečtí šlechtici sledovali s pýchou a obdivem tohoto představitele svého národa.

Přivrženci Říma byli zahnáni do úzkých. Jejich víc se dostala do nepřiznivého světla. Pokusili se udržet své postavení ne tím, že by se odvolali na Písmo, ale tím, že se uchýlili k osvědčenému prostředku Říma - k vyhrůzkám. Mluvě s ním prohlásil: „Jestliže neodvoláš, císař a říšští stavové uváží, jak zakročí proti nenapravitelnému kacíři.

Lutherovi přátelé, kteří s velkým potěšením naslouchali jeho skvělé obraně, se při těchto slovech zachvěli, avšak Luther klidně odpověděl: „Bůh buď mým pomocníkem, protože nemohu nic odvolat. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 8)

Dostal pokyn, aby opustil sněm, aby se knížata mohla poradit. Každý cítil, že nastala rozhodná chvíle. Lutherovo tvrdošíjné odmítání podrobit se může ovlivnit dějiny církve na celá staletí. Sněm rozhodl, že mu poskytne ještě jednu příležitost, aby odvolal. Znovu a naposledy byl přiveden do shromáždění. Znovu mu byla položena otázka, zda chce odvolat své učení. „Nemohu odpovědět jinak, prohlásil, „než jak jsem již odpověděl. Bylo zřejmé, že se ani sliby ani hrozbami nedá přimět k tomu, aby se podvolil příkazům Říma.

Obhájci papežství cítili zklamání, že jejich moc, před níž se třásli králové a šlechtici, byla takto zlehčena prostým mnichem. Rádi by mu dali pocítit svůj hněv a umučili ho k smrti. Luther chápal, jaké nebezpečí mu hrozí, proto mluvil ke všem s křesťanskou důstojností a klidem. V jeho slovech nezněla pýcha, vášně a předstírání. Přestal myslet na sebe i na vrchnost, před kterou stojí, a cítil jen, že je v přítomnosti někoho, kdo je nekonečně větší než papež, prelát, králové a císaři. Lutherovými ústy promluvil Kristus tak mocně a důstojně, že v té chvíli naplnila jak přátele tak nepřátele posvátná úcta a úžas. Na sněmu byl přítomen Duch Svatý a zapůsobil na srdce nejvyšších mužů říše. Někteří z knížat odvážně uznali, že Lutherova víc je spravedlivá. Mnozí byli přesvědčeni, kde je pravda, někteří na to však brzy zapomněli. Byla tam i skupina lidí, kteří tehdy neprojevili své přesvědčení, ale později sami studovali Písmo svaté a stali se neohroženými přivrženci reformace.

Kurfürst Bedřich očekával Lutherovo vystoupení před sněmem s obavami, s hluboce pohnutím pak poslouchal jeho projev. S potěšením a pýchou sledoval Lutherovu odvalu, jeho pevnost a sebeovládání a rozhodl se, že jej bude bránit ještě důrazněji. Poznal rozdíl mezi oběma stranami. Pochopil, že moc Boží pravdy porazila moudrost papežů, králů a prelátů. Papežství utrpělo porážku, kterou bude cítit mezi všemi národy a ve všech dobách.

Když papežský legát poznal, jaký účinek měla Lutherova řeč, začal se ještě více obávat o osud Říma a

rozhodl se, že použije všechny dosažitelné prostředky, aby Luthera zničil. Vynaložil celou svou výřečnost a diplomatický um, kterými byl tak známý, aby mladičkému císaři přesvědčil, jak bláhové a nebezpečné by bylo obětovat pro víc bezvýznamného mnicha přátelství a podporu mocného papeže.

Jeho slova nezůstala bez účinku. Den po Lutherově projevu dal císař Karel předložit sněmu poselství, v němž oznámil své odhodlání pokračovat v politice svých předchůdců zachovat a chránit křesťanství. Protože Luther odmítl zůči se svých „bludů“, budou použita nejpršisnější opatření proti němu a proti kacířství, které učil. „Prostý mnich, svedený svou vlastní pošetilostí, se postavil proti křesťanské víře. Abych zadržel šíření takové bezbožnosti, obětuji své království, své poklady, své přátele, své tělo, svou krev, svou duši i svůj život. Hodlám propustit Martina Luthera z úřadu a zakázat mu, aby vyvolával v národě nepořádky. Zakroím pak proti němu a proti jeho přívržencům jako proti zatvrzelým kacířům. Exkomunikuji je, dám je do klatby, abych je vyhubil. Vyzývám příslušníky stavů, aby jednali jako věrní křesťané. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 9) Přesto císař prohlásil, že Lutherův ochranný list musí být nadále respektován a že než budou proti němu zahájena opatření, musí mu být dovoleno vrátit se bezpečně domů.

Èlenové sněmu zastávali protichůdné názory. Vyslanci a zástupci papeže znovu požadovali, aby nebyl brán ohled na ochranný list. Prohlašovali: „Jeho popel by měl být vhozen do Rýna, jako byl do něho vhozen před stoletím popel Jana Husa. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 9) Avšak němečtí šlechtici, ač sami zastávali papeže a stavili se k Lutherovi nepřátelsky, nesouhlasili s porušením veřejné záruky, která by poskvřnila čest národa. Připomínali pohromy, které přišly po Husově smrti, a prohlásili, že se neodvážjí přivolat na Německo a na hlavu svého mladičkému císaři podobné hrůzy.

Císař Karel na tento proradný návrh odpověděl: „I kdyby čest a víra vymizely z celého světa, musí trvale zůstat v srdcích knížat. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 9) Když na něho nejzarytější Lutherovi odpůrci dále naléhali, aby s Lutherem naložil tak, jako Zikmund naložil s Husem, totiž aby ho vydal do rukou církve, vzpomněl si na výjev, kdy Hus na sněmu veřejně poukázal na své četizy a připomněl císaři daný slib. A při této vzpomínce Karel V. prohlásil: „Nechtěl bych se červenat jako Zikmund. (Lenfant, díl 1, str. 422)

Karel vědomě odmítl pravdy hlášané Lutherem. „Jsem pevně odhodlán čídit se příkladem svých předků, napsal tento panovník. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 9) Rozhodl se, že nesejde z vyšlapané cesty zvyků, i když by místo toho mohl kráčet po cestě pravdy a spravedlnosti. Protože tak jednali jeho předci, bude také on podporovat papežství s celou jeho krutostí a převráceností. Takové stanovisko zaujal. Odmítl přijmout více světla, než přijali jeho otcové, a vzít na sebe jakoukoli další povinnost, než jaké na sebe vzali oni.

I dnes mnoho lidí podobně lpí na zvycích a tradicích svých předků. Když jim Pán posílá další poznání, odmítají je přijmout s tím, že co nebylo poskytnuto jejich otcům, nepřijmou ani oni. Nejsme ve stejné situaci jako naši otcové, proto také nemáme stejné povinnosti a odpovědnost jako oni. Nevzbudíme Boží přízeč, budeme-li mít své povinnosti příkladem otců, místo abychom sami studovali Boží slovo. Máme větší odpovědnost než naši předkové. Jsme odpovědni za světlo, které přijali oni a které nám předali jako dědictví, a jsme odpovědni také za světlo, které nám září z Božího slova nyní.

Nevědícím Židům Kristus řekl: „Kdybych byl nepřišel a nemluvil k nim, byli by bez hříchů. Nyní však nemají výmluvu pro svůj hřích. (Jan 15,22) Stejná Boží moc oslovila prostřednictvím Luthera císaři a

německá knížata. Když zazářilo světlo z Božího slova, přesvědčoval Boží Duch mnohé členy sněmu naposled v jejich životě. Podobně jako před staletími Pilát dovolil, aby pýcha a touha po oblibě uzavřely jeho srdce pro Vykupitele světa, jako těsoucí se Felix kdysi vyzval posla pravdy: „Pro dnešek můžeš jít, až budu mít čas, dám si tě zase zavolat (Skut 24,25), jako pyšný Agrippa kdysi přiznal: „Málem bys mě přesvědčil, abych se stal křesťanem (Skut 26,28), ale přesto odmítl Bohem seslané poselství, tak se nyní také Karel V. podřídil požadavkům světské pýchy a světského rozumu a rozhodl se odmítnout světlo pravdy.

Zprávy o tom, co se proti Lutherovi chystá, se záhy roznesly a vyvolaly v městě velké vzrušení. Reformátor si získal mnoho přátel, kteří si dobře uvědomovali proradnost a krutost Říma vůči všem, kdo se odvážili odhalit jeho zkaženost. Tito přátelé si umínili, že Luther mu nesmí padnout za oběť. Stovky šlechticů se zavázaly, že ho budou chránit. Nebylo málo těch, kdo otevřeně označovali královo poselství za projev slabošské poddanosti moci Říma. Na vratech domu a na veřejných prostranstvích se objevily plakáty, některé Luthera odsuzovaly, jiné ho podporovaly. Na jednom z nich byla napsána pouze tato slova biblického mudrce: „Bída tobě, země, když král tvůj dítě jest. (Kaz 10,16) Nadšení lidu pro Lutherovu věc po celém Německu přesvědčilo císaře i sněm, že jakákoli nespravedlnost vůči němu, by ohrozila pokoj v říši a možná i pevnost trůnu.

Bedřich Saský se záměrně choval zdrženlivě, pečlivě skrýval své skutečné pocity vůči reformátorovi. Pozorně ho hlídal, sledoval každý jeho pohyb a zároveň každý čin jeho nepřátel. Mnozí se však nesnažili tajit svou náklonnost k Lutherovi. Luthera navštívili knížata, hrabata, baroni a další významné osobnosti církevní i laické. „Místnostka doktora Luthera, napsal Spalatin, „nemohla pojmout všechny návštěvníky, kteří přicházeli. (Martyn, díl 1, str. 404) Lidé se na něho dívali, jako by byl něco víc než pouhý ělovík. I lidé, kteří nepřijali jeho učení, museli obdivovat jeho ěstnost a poctivost, která ho vedla k tomu, že raději chtěl zemřít, než by znásilnil své svědomí.

Mnozí lidé se usilovně snažili Luthera přesvědčit, aby přijal určitý kompromis s Římem. Některé šlechtici ho varovali, že bude-li tvrdšíjně zastávat svůj názor proti názoru církve a koncilu, bude v krátké době vykázán z říše a nenajde zastání. Na to Luther odpověděl: „Kristovo evangelium nemůže být hlášáno, aniž vzbudí odpor... Proč by mě měl strach z nebezpečí odloučit od Pána a od Božího slova, jež jediné je pravdou? Ne, raději se vzdám svého těla, své krve a svého života. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 10)

Znovu jej vyzvali, aby se podřídil názoru císaře, že se pak nebude muset něeho obávat. „Z celého svého srdce souhlasím s tím odpověděl, „že císař, knížata, ba i nejposlednější křesťan by měl prozkoumat a posoudit má díla, avšak jen za podmínky, že je budou mluvit Božím slovem. ělovík nepotřebuje nic jiného, než poslouchat Boží slovo. Neznásilňujte mé svědomí, které je vázáno a spoutáno s Písmem svatým. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 10)

Na jiné varování odpověděl: „Jsem ochoten zřít se svého ochranného listu. Svěřím do rukou císaře sebe a svůj život, Boží slovo však nikdy! (D'Aubigné, sv. 7, kap. 10) Vyjádřil svou ochotu podříditi se rozhodnutí všeobecného koncilu, avšak jen za podmínky, že koncil bude rozhodovat na základě Písma svatého. „Pokud jde o Boží slovo a víru, prohlásil dále, „je každý křesťan právě tak dobrým soudcem jako papež, i kdyby měl podporu miliónu koncilů. (Martyn, díl 1, str. 410) Nakonec dospěli přátelé i nepřátelé k přesvědčení, že další snahy o usmíření jsou zbytečné.

Kdyby se Luther podvolil jen v jediném bodì, satan a jeho pomahaèi by zvítizili. Jeho neochvìjná pevnost byla však prostøedkem k osvobození církve a poèátkem nových a lepších èasù. Vliv jediného muže, který se opovážil myslet a jednat o náboženských vùcech samostatnì, ovlivnil církve i celý svìt, a to nejen své doby, ale i pozdìjších generací. Jeho pevnost a vùrnost bude posilovat až do konce èasu všechny, kdo budou prožívat podobné situace. Boží moc a svrchovanost triumfovala nad moudrostí lidí a nad silou satana.

Brzy nato Luther obdržel císaøské naøízení, aby se vrátil domù. Luther dobøe vidìl, že záhy bude následovat jeho odsouzení. Nad jeho životem se zaèaly stahovat hrozivé mraky. Z Wormsu však odcházel naplnìn radostí a vdìèností vùèi Bohu. Prohlásil: „Sám íábel støezil papežovu tvrz. Kristus však do ní uèinil široký prùlom a satan byl donucen uznat, že Pán je mocnìjší než on. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 11)

Luther nechtìl, aby jeho neochvìjnost byla chápána jako vzpoura, a proto po svém odjezdu napsal císaøi dopis. Mimo jiné v něm stálo: „Bùh, jenž zkoumá srdce, je mým svìdkem, že jsem hotov co nejochotnìji uposlechnout Vaši Výsost aè poctìn, èi zneuctìn, a• živý, èi umírající, ve všem bez výjimky, až na Boží slovo, kterým èlovìk žije. Ve všech vùcech pozemského života Vám budu neotøesitelnì vùrný, nebo• ztratit èi získat nic tady na zemi nemá žádný význam pro spasení. Jde-li však o vùèené zájmy, Bùh si nepøeje, aby se èlovìk podøizoval èlovìku, nebo• takové podøizování v duchovních vùcech je vlastnì uctívání, a to pøísluší jedinì Stvoøiteli. (D'Aubigné, sv. 7, kap. 11)

Cestou z Wormsu byl Luther pøijímán ještì s vùtšími poctami, než když jel tam. Církevní hodnostáøi vítali exkomunikovaného mnicha a svìtští vládcové prokazovali pocty muži, kterého císaø odsoudil. Prosili ho, aby kázal, a pøesto, že to mìl zakázáno, vystupoval za kazatelnu se slovy: „Neslìbil jsem, že spoutám Boží slovo, a ani to neuèiním. (Martyn, díl 1, str. 420)

Nedlouho po jeho odjezdu z Wormsu vymohli obhájci papežství na císaøi, aby vydal proti Lutherovi edikt. V ediktu byl Luther oznaèen za „samého satana v lidské podobì obleèeného v mnišské kutnì . (D'Aubigné, sv. 7, kap. 11) Edikt naøizoval, aby, jakmile pøestane platit ochranný list, byly podniknuty kroky k zastavení jeho pùsobení. Listina zakazovala, aby mu kdokoli poskytl pøístøeší, dal mu najíst nebo napít, aby mu poskytl pomoc slovem nebo èinem, veøejnì èi tajnì. Mìl být zajat, a• se zdržuje kdekoli, a vydán úradùm. Také jeho pøívrženci mìli být uvìznìni a jejich majetky zabaveny. Jeho spisy mìly být znièeny a koneènì všichni, kdo by se opovážili jednat proti tomuto naøízení, mìli být rovnìž prokleti. Saský kurfiøt a knížata, která se k Lutherovi chovala nejpøátelštìji, opustili Worms krátce po Lutherovì odjezdu, a tak císaøovo naøízení získalo souhlas snìmu. Zastánci papežství jásalì. Domnívali se, že osud reformace je tím zpeèetìný.

Bùh se postaral, aby jeho služebník byl zachránìn i v této hodinì nebezpeèí. Bdìlé oko sledovalo každý pohyb Luthera a vùrné a šlechtné srdce se rozhodlo jej zachránit. Bylo jasné, že se Øím uspokojí pouze jeho smrtí, proto jen bezpečný úkryt ho mohl zachránit pøed lví tlamou. Bùh vnukl Bedøichu Saskému nápad, jak reformátora zachránit. Vùrní pøátelé kurfiøtùv zámìr provedli a Luther byl ukryt tak dobøe, že o něm nevidìli ani pøátelé ani nepøátelé. Cestou domù, byl pøepaden, zajat, odtržen od svých prùvodcù a rychle dopraven pøes lesy na hrad Wartburg, osamìlou tvrz v horách. Jeho únos i úkryt byly zahaleny

tajemstvím, takže ani Bedøich sám dlouho nevidìl, kam byl Luther odveden. Toto utajení mìlo svùj smysl. Pokud kurfiøt nevidìl, kde se Luther zdržuje, nemohl nic vyzradit. Spokojil se ujištìním, že reformátor je v bezpečí, a to mu staèilo.

Minulo jaro, uplynulo léto a podzim, pøišla zima a Luther byl stále vèznìn. Aleander a jeho pøívrženci jásali, domnívali se, že svìtlo evangelia brzy zhasne. Místo toho však reformátor doplòoval svou lampu ze zásobárny pravdy a její svìtlo zanedlouho zazáøí ještì jasnìji a skvìleji.

V bezpečí a pøátelském ovzduší na Wartburgu se Luther po nijakou dobu zotavoval z napìtí zápasù. Avšak v klidu a odpoèinku nemohl najít uspokojení natrvalo. Byl navyklý na život plný èinorodosti a tuhých zápasù, proto tížce snášel neèinnost. Ve dnech osamìlosti mu vystával pøed oèima stav církve a Luther zoufale volal: „Bìda! Není nikoho, kdo by se v tìchto dnech Božího hnìvu postavil jako zeì pøed Pánem a zachránil Izraele! (D'Aubigné, sv. 9, kap. 2) Znovu se v myšlenkách zabýval sám sebou a zaèal se obávat, že by mohl být obvinìn ze zbabìlosti, protože utekl z boje. Vyèítal si lhostejnost a pohodlnost. Pøitom však v té dobì vykonal za den více práce, než se zdálo, že mùže jeden èlovìk vykonat. Jeho pero nezahálelo. A tak jeho nepøátelé, kteøí si namlouvali, že byl umlèn, byli pøekvapeni a zmateni, když dostali jasný dùkaz, že v èinnosti neustává. Po celém Nìmecku se šíøilo mnoho traktátù pocházejících z jeho pera. Prokázal také neobyèejnì důležitou službu svým krajanùm, když pøeložil do nìmèiny Nový zákon. Ze svého skalnatého Patmosu bez pøestání témìø celý rok hlásal evangelium a káral høích a bludy své doby.

Bùh ukryl svého služebníka z dijišti veøejného života nejen proto, aby ho zachránil pøed hnìvem jeho nepøátel nebo aby mu dopøál období klidu pro důležitou práci. Šlo o něco ještì důležitìjšího. V samotì a v ústraní horské pevnosti byl Luther odlouèen od podpory svìta a chránìn pøed lidskou chválou. Tím byl chránìn pøed pýchou a sebejistotou, které jsou tak èasto plodem úspìchu. Utrpením a pokoøováním byl pøipravován na to, aby znovu zanedlouho bezpečnì vystoupil na závratné výšiny.

Když se lidé tíší svobodì, kterou jim pøináší pravda, rádi oslavují ty, které Bùh vyvolil, aby rozlomili okovy bludu a povìry. Satan se snaží odvrátit myšlení a city lidí od Boha a zamìøit je na lidi. Vede je, aby uctívali nástroje a zapomínali na ruku, která prozøetelnì všechno øídí. Náboženští vùdcové, kteøí jsou oslavováni a ctìni lidmi, velmi èasto zapomínají na svou závislost na Bohu a zaèínají spoléhat na sebe. Pak se snaží ovládat myšlení a svìdomí lidí, kteøí jsou ochotni nechat se jimi vést, místo toho, aby hledali vedení v Božím sloví. Dílo nápravy je èasto brždìno práví tímto jevem. Pøed takovým nebezpečím chtìl Bùh ochránit reformaci. Pøál si, aby toto dílo neslo peèe• Boha nikoli èlovìka. Lidé se dívali na Luthera jako na tlumoèníka pravdy. Proto musel být odsunut do ústraní, aby se pohled všech mohl zamìøit na vièného Pùvodce pravdy.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

9. Švýcarský reformátor

Bůh vybíral pro reformaci církve své nástroje stejným způsobem, jako při počátečním budování církve. Nebeský učitel pomínil velikány světa, muže bohaté a mocné, kteří byli navyklí přijímat chválu a pocty jako vůdcové lidu. Projevovali pýchu, sebejistotu a zakládali si na své nadřazenosti tak, že je Bůh nemohl přetvořit, aby soucítili se svými bližními a stali se spolupracovníky pokorného Ježíše z Nazareta. Pozvání: „Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí“, (Mat 4,19) dostali prostí, nevzdělaní galilejští rybáři. Byli to skromní a učenliví následovníci. Ěím méně je ovlivnilo tehdejší falešné učení, tím lépe je mohl Kristus vyučovat a vychovávat pro svou službu. Podobně tomu bylo i v době velké reformace. Hlavní představitelé reformace pocházeli ze skromných poměrů, byli to lidé nejvíce vzdálení od pýchy na postavení, od vlivu fanatismu a klerikalizmu. Bůh záměrně používá skromné nástroje k uskutečnění velkých cílů. Pak lidé neoslavují ělovíka, ale Pána, který působí, že lidé chtějí a konají to, co si přeje on.

Několik týdnů poté, co se v chatrném hornickém domku v Sasku narodil Luther, narodil se v chatrě pastevce v Alpách Ulrych Zwingli. Prostředí, ve kterém žil jako dítě, a jeho výchova v dětství jej dobře připravily pro budoucí poslání. Vyrůstal uprostřed krásné a vznešené přírody, a to mu do mysli vtisklo vědomí velikosti, moci a svrchovanosti Boha. Vyprávění o statečných ěinech, které se odehrály v jeho rodných horách, rozvíčovala jeho mladické touhy. Zbožná babička mu vyprávěla několik krásných biblických příběhů, které vybrala ze spousty legend a pověstí církve. Nedočkavě poslouchal vyprávění o velkých ěinech patriarchů a proroků, o pastýřích, kteří pásli svá stáda na pahorcích Palestiny, kde k nim mluvili anděle, o dítěti z Betléma a o muži Golgoty.

Podobně jako Lutherův otec, také otec Zwingliho chtěl dát svému synkovi vzdělání, a proto musel chlapec záhy opustit rodné údolí. Rozumově se velmi rychle rozvíjel a brzy vyvstala otázka, kde najít učitele, kteří by ho mohli němu naučit. Když mu bylo třináct let odešel do Bernu, kde byla tehdy nejlepší škola ve Švýcarsku. Zde však byl vystaven nebezpečí, které ohrožovalo všechno, co mohl v životě vykonat. Mniši totiž velmi snažili, aby ho zlákali ke vstupu do kláštera. Dominikáni a františkáni soupeřili o oblibu lidu. Snažili se lidi přilákat honosně zdobenými kostely, okázalými oběady, prostřednictvím slavných ostatků svatých a zázračných obrazů.

Bernští dominikáni pochopili, že když získají tohoto mladého nadaného studenta, přinesou jim to užitek a přispěje to k jejich slávi. Jeho mládí, jeho vrozené ěeňnické a spisovatelské schopnosti, jeho hudební a básnické nadání by účinněji než všechna okázalost a nádhera přitahovaly lidi na jejich oběady a rozmnožily by přijmy jejich řádu. Různými úskoky a lichotkami se pokoušeli Zwingliho zlákat, aby vstoupil do jejich kláštera. Luther se jako student pohřbil do klášterní kobky a zůstal by pro svět ztracen, kdyby ho Boží prozřetelnost nevysvobodila. Zwingli nemusel prožít stejné nebezpečí. Jeho otec se naštěstí dověděl o záměrech mnichů. Nemínil dopustit, aby jeho syn vedl zahálčivý a nesmyslný mnišský život. Pochopil, že je ohrožena jeho budoucí užitečnost, a proto mu nařídil, aby se okamžitě vrátil domů.

Syn uposlechl, ale v rodném údolí se nemohl trvale cítit spokojený. Po ěase odešel do Basileje, kde pokračoval ve studiu. Tam také Zwingli poprvé slyšel evangelium o nezasloužené Boží milosti. Učitel

klasických jazyků Wittenbach se při studiu řečtiny a hebrejštiny dostal k Písmu svatému a ve svých přednáškách přenášel paprsky Božího světla do mysli svých žáků. Prohlašoval, že existuje pravda starší a mnohem hodnotnější než nauky, kterým učí teologové a filozofové. Je to stará pravda o tom, že smrt Ježíše Krista je pro hříšníka jediným výkupným. Pro Zwingliho to byly první paprsky světla, které předchází úsvit.

Zanedlouho byl Zwingli z Basileje povolán, aby nastoupil svou životní dráhu. Jeho prvním působišťim byla farnost v Alpách, nepříliš vzdálená od jeho rodného údolí. Když byl ustanoven za kníze, jak napsal jeden z jeho pozdějších spolupracovníků, „vinoval se celou svou duší studiu Boží pravdy, protože si uvědomoval, kolik toho musí znát člověk, kterému bylo svěřeno Kristovo stádce. (Wylie, díl 8, kap. 5) Čím více zkoumal Písmo, tím jasněji poznával rozdíl mezi jeho pravdami a bludy Říma. Podřídil se bibli jako Božímu slovu, jedinému, dostatečnému a neomylnému pravidlu. Poznal, že Písmo musí vykládat samo sebe. Neopovážil se vysvětlovat Písmo tak, aby to podpíralo předem vykonstruované učení. Považoval za svou povinnost poznat jeho původní a zřejmý smysl. Snažil se využít všechno, co mu mohlo pomoci plně a přesně poznat jeho smysl, prosil o pomoc Ducha svatého, který - jak Pán Ježíš slíbil - zjeví pravdu všem, kdo ji hledají upřímně a s modlitbou.

Zwingli prohlásil: „Písmo pochází od Boha, ne od člověka, a sám Bůh, který osvětluje, ti umožní pochopit, že pochází od něj. Boží slovo... nemůže selhat; je jasné, samo učí, samo se vykládá, osvětluje duši celou spásou a milostí, utišuje ji v Bohu, pokořuje ji, takže se sama ztrácí až propadá, aby přijala Boha. Pravdu těchto slov dokázal Zwingli vlastním životem. O tom, co v té době prožíval, později napsal: „Když... jsem se začal plně vnovat Písmu svatému, tu mne filozofie a teologie stále naváděly, abych se s nimi přel. Nakonec jsem dospěl k závěru: Musíš nechat všech lidí a poznat jaký je Bůh jen z jeho vlastního slova. Pak jsem začal prosit Boha o jeho světlo a začal jsem Písmo chápat mnohem jasněji. (Wylie, díl 8, kap. 6)

Učení, které Zwingli hlásal, nepřevzal od Luthera. Bylo to učení Kristovo. Švýcarský reformátor prohlásil: „Káže-li Luther Krista, činí to, co činím já. Přivedl ke Kristu více lidí než jsem jich přivedl já. To ale není důležité. Neponesu jméno nikoho jiného než Ježíše Krista, jsem jeho vojákem a on je můj jediný vůdce. Nikdy jsem Lutherovi nenapsal jediné slovo a Luther nenapsal mně. A proč?... Aby se mohlo projevit, jak je Boží Duch jednotný, protože oba, aniž jsme se spolu domluvili, učíme o Kristu naprosto shodně. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 9)

V roce 1516 Zwingli dostal nabídku, aby přijal místo kazatele v klášteře v Einsiedelnu. Tam měl možnost poznat ještě blíže zkaženost Říma a odtud mohl působit jako reformátor daleko za hranice svých rodných Alp. Do Einsiedelnu přitahoval lidi nejvíce obraz Panny Marie, o které se tvrdilo, že má zázračnou moc. Nad vstupem do kláštera bylo napsáno: „Zde lze získat úplné odpuštění hříchů. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 5) Po celý rok přicházeli poutníci k oltáři Panny Marie, o velkém výročním svátku Panny Marie sem přicházely obrovské zástupy lidí ze všech částí Švýcarska a dokonce i z Francie a Německa. Zwingliho tento pohled velmi rmoutil, využil proto danou příležitost, aby tímto otrokům pověř zvěstoval svobodu evangelia.

„Nemyslete si, prohlásil, „že Bůh přebývá v tomto chrámě víc než v kterékoli jiné části světa, který stvořil. A• žijete v kterékoli zemi, Bůh je všude okolo vás a slyší vás... Mohou vám neužitečné skutky,

dlouhé pouti, oběti, obrazy, vzývání Panny Marie nebo svatých získat Boží milost?... K čemu je dobré množství slov, do nichž odíváme své modlitby? Jaký smysl má nablýskaná kápi, dohola ostříhaná hlava, dlouhá vlající kutna nebo zlatem vyšíváné stěevíce?... Bůh hledí na srdce, a naše srdce jsou od něho na hony vzdálena. Kristus, kdysi obětovaný na kříži, je dostatečnou obětí a odplatou za hříchy vícečích po celou věčnost. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 5)

Mnoha posluchačům se toto učení nelíbilo. Byli zklamáni, když slyšeli, že jejich úmorná pouť je vlastně k ničemu. Nemohli pochopit, že se jim v Ježíši Kristu nabízí nezasloužené odpuštění. Více se jim líbil starý způsob jak získat nebe, který jim vyznačil Ojím. Zalekli se složitosti toho, že by měli hledat něco lepšího. Pro ně bylo jednodušší svěřit své spasení farářům a papeži, než usilovat o existenci srdce.

Jiní však radostně přijali zvěst o vykoupení v Ježíši Kristu. Obřady předepisované Ojím jim nepřinášely pokoj. Vírou přijímali krev Spasitele jako prostředek smíření a odpuštění. Tito lidé se vrátili do svých domovů a předávali dalším drahocenné světlo, které přijali. Tak se pravda šířila od vesničky k vesničce, od místa k místu a počet poutníků k oltáři Panny Marie se citelně zmenšoval. Ubývalo obětí a darů, a v důsledku toho se zmenšoval i plat Zwingliho, který byl na nich závislý. To mu však působilo jen radost, protože mohl sledovat, jak se zmenšuje vliv fanatismu a pověr.

Církevní úřady nebyly slepé, aby nevidily dílo, které Zwingli koná, prozatím se však obávaly zakročit. Stále ještě doufaly, že ho získají pro svou věc a snažily se zapůsobit na něho lichocením. Mezitím si však pravda získávala lidská srdce.

Působení v Einsiedelnu připravilo Zwingliho pro práci ve větším měřítku, kterou měl brzy začít. Po těchto letech působení v Einsiedelnu byl povolán jako kazatel do katedrály v Curychu. Curych byl tehdy nejvýznamnějším městem Švýcarské konfederace, odsud mohl jeho vliv zasahovat velmi daleko. Církevní představitelé, kteří ho do Curychu pozvali, chtěli zamezit jakýmkoli novotám a podle toho ho informovali, jaké jsou jeho povinnosti.

Poučovali ho: „Budeš vynakládat všechno úsilí, abys zajišťoval příjmy kapituly, a budeš brát ohled i na ty nejmenší. Budeš povzbuzovat a napomínat věrné, a to z kazatelny i ve zpovědnici, aby platili všechny desátky a poplatky a aby svými oběti prokazovali oddanost církvi. Horlivě budeš usilovat o zvyšování příjmů ze služby nemocným, ze mší a vůbec z každého duchovního úkonu. Dále mu kněží, kteří ho uváděli do jeho nové práce vysvětlovali: „Pokud jde o podávání svátostí, kázání a duchovenskou péči, to také patří k povinnostem kaplana. Můžeš si však na to obstarat zástupce, zvláště pokud jde o kázání. Svátosti budeš podávat jen významným osobám a jen když o to budeš požádán, nesmíš tak činit komukoli bez rozlišování. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 6)

Zwingli beze slova vyslechl poučení, podíkoval za čest, kterou mu prokázali povoláním na toto význačné místo, a potom začal vysvětlovat způsob, který chtěl zavést: „Kristův život byl lidem příliš dlouho skrytý. Budu o jeho životě kázat z evangelia svatého Matouše,... budu čerpat jen z pramene Písma svatého, zkoumat jeho hloubky, porovnávat jednu stať s druhou a snažit se jim porozumět prostřednictvím vytrvalých a opravdových modliteb. Svou službu zasvětim Boží slávi, chvále jeho jediného Syna, skutečné spásy duší a jejich vzdělávání v pravé víře. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 6) I když nikdo kněží nesouhlasili s jeho plánem a pokoušeli se mu ho rozmluvit, zůstal Zwingli neoblomný.

Prohlásil, že nehodlá zavádět žádné nové způsoby, nýbrž starý způsob používaný církví v dřívějších dobách.

Zájem o pravdy, které kázal, byl již vzburzen. Lidé začali přicházet na jeho kázání ve velkém počtu. Mezi jeho posluchači byli mnozí, kteří už dávno přestali chodit na bohoslužby. Zwingli začal své kázání tím, že otevřel evangelium, a pak četl a vysvětloval svým posluchačům inspirovaný záznam života, učení a smrti Ježíše Krista. Podobně jako v Einsiedelnu představoval i zde Boží slovo jako jedinou neomylnou autoritu a Kristovu smrt jako jedinou dokonalou oběť. Prohlašoval: „Chci vás přivést ke Kristu, k pravému zdroji záchrany. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 6) Kolem kazatele se shromažďovali lidé všech vrstev, od veřejných činitelů a učenců po řemeslníky a rolníky. S hlubokým zájmem naslouchali jeho slovům. Zwingli nejen představoval nabídku nezaslouženého spasení, ale také neobjektivně káral zločiny a zkaženost své doby. Mnozí lidé po návratu z chrámu chválili Boha. Říkali: „Tento muž je kazatelem pravdy. Bude naším Mojžíšem, aby nás vyvedl z této egyptské temnoty. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 6)

Zpočátku bylo jeho působení přijímáno s velkým nadšením, časem se však projevilo také nepřátelství. Mniši začali odsuzovat jeho učení a mařit jeho dílo. Některí ho začali zesměšňovat a snižovat, jiní se uchýlili k osočování a výhrůžkám. Zwingli všechno trpělivě snášel a říkal: „Chceme-li získat bezbožně pro Ježíše Krista, musíme nad mnoha věcmi zamhouřit oči. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 6)

V té době se objevila nová pomoc, která měla napomoci dílu reformace. Do Curychu přišel jakýsi Lucian s některými Lutherovými spisy. Poslal ho tam jeden přítel reformace z Basileje. Měl za to, že prodej těchto knih by mohl být účinným prostředkem šíření světla. Zwinglimu napsal: „Zjisti, zda je to člověk dostatečně opatrný a obratný, a je-li takový, nech ho roznášet mezi Švýcary, od místa k místu, od městečka k městečku, od vesnice k vesnici a dokonce od domu k domu Lutherovy spisy, zvláště jeho výklad modlitby Páně, psaný pro křesťany laiky. Čím více se o nich bude vidět, tím více je budou lidé kupovat. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 6) Tak se světlu podařilo proniknout.

Když se Bůh chystal zlomit okovy nevědomosti a pout, snažil se také satan ze všech sil, aby lidi zahalil tmou a spoutal jejich srdce ještě pevněji. Zatímco v různých zemích povstávali mužové a ukazovali lidem, že odpuštění a ospravedlnění lze získat jen díky oběti Ježíše Krista, čím s obnoveným úsilím otevíral ve všech křesťanských zemích trh a nabízel odpuštění za peníze.

Církev stanovila za každý hřích poplatek a dovolovala lidem svobodně páchat zločiny, jen když církevní pokladna byla stále plná. Oba směry uplatňovaly stále větší vliv - jeden nabízel odpuštění hříchu za peníze, druhý odpuštění v Ježíši Kristu. Čím podporoval hřích a udílal si z něho zdroj příjmů, reformátoři hřích odsuzovali a poukazovali na Krista jako na smýšlející oběť a vysvoboditele.

V Německu svěřili prodej odpustků dominikánským mnichům a řídil jej neslavně proslulý Tetzl. Ve Švýcarsku dostali obchod s odpustky do rukou františkáni a dohlížel na něj italský mnich Samson. Samson již vykonal pro církev dobrou službu, když zajistil pro papežskou pokladnu obrovské finanční částky z Německa a Švýcarska. Nyní projížděl křížem krázem Švýcarsko a vábil k sobě velké zástupy lidí. Obíral chudé rolníky o jejich skromné výdělky a vymáhal od zámožných bohaté dary. Vliv reformace se však již projevilo. Obchod sice nešlo zastavit, vynášel však podstatně méně. Zwingli působil

ještě v Einsiedelnu, když Samson krátce po svém příchodu do Švýcarska dorazil se svým zbožím do sousedního místa. Když se Zwingli dozvěděl o jeho poslání, vystoupil okamžitě proti němu. Nikdy se nepotkali, ale Zwingli odhalil Samsonovy záměry tak, že mnich musel odjet a začít obchodovat jinde.

V Curychu Zwingli kázal proti kramářům s odpušky tak horlivě, že když se pak Samson blížil k Curychu, vyslala k němu církevní rada posla se vzkazem, aby se místu vyhnul. Samson se nakonec do místa dostal lstí, neprodal tam však ani jediný odpustek a krátce nato opustil Švýcarsko nadobro.

V roce 1519 se přes Švýcarsko přehnal mor neboli „velká smrt“. Reformaci to ještě více posílilo. Lidé se octli tváří v tvář smrti a mnozí pochopili, jak marné a bezcenné jsou odpušky, které si krátce předtím koupili, a zatoužili po pevnějším základu pro svou víru. Zwingli žil v Curychu a ani jemu se mor nevyhnul. Nemoc ho tak zeslabila, že ztrácel naději na uzdravení. Začaly se šířit zprávy, že zemřel. I v této hodině zkoušky zůstala jeho naděje a odvaha neotřesená. Vzhlížel vírou ke gologotskému kříži a vložil v plné usmíření za hřích. Když se pak vrátil od bran smrti, hlásal evangelium ještě horlivěji než předtím a jeho slova působila nezvyklou mocí. Lidé uvítali s radostí svého milovaného kazatele, který se k nim vrátil z pokraje hrobu. Sami přicházeli od lůžek nemocných a umírajících a cítili více než dosud, jakou hodnotu má evangelium.

Zwingli dospěl k jasnějšímu pochopení pravd evangelia a sám na sobě plněji pocítil jeho obnovující sílu. Zabýval se nyní dvěma náměty: pádem ělovíka do hříchu a plánem vykoupení. Hlásal: „V Adamovi jsme všichni mrtví, propadlí zkáze a odsouzení. (Wylie, díl 8, kap. 9) „Kristus... však za nás zaplatil nekonečné vysvobození... Jeho utrpení... je věčná oběť, má trvale uzdravující moc, ěiní navždy zadost Boží spravedlnosti pro všechny, kdo na ni spoléhají pevnou a neochvějnou vírou. Přitom uěl, že lidé nesmíjí s odvoláním na nezaslouženou Kristovu milost pokračovat v hřích. „Kde je víra v Boha, tam je Bůh, a kde přebývá Bůh, tam je horlivost, která vede a nutí lidi k dobrým skutkům. (D'Aubigné, sv. 8, kap. 9)

Zájem o Zwingliho kázání byl takový, že chrám naplňovaly zástupy posluchačů až k prasknutí. Postupně, jak to mohli snést, odhaloval jim pravdu. Pečlivě dbal na to, aby zpočátku neuváděl ělánky, které by je ohromily a vyvolaly pøedsudky. Jeho úkolem bylo získat jejich srdce pro Kristovo uění, promítnit je Kristovou láskou a ukázat jim Kristův příklad. Přijmou-li zásady evangelia, nutně zmizí jejich pověrevé názory a zvyky.

Reformace v Curychu postupovala krok za krokem. Zdišení nepřátelé se vzchopili k aktivnímu odporu. Rok předtím prohlásil mnich z Wittenberka své „ne papeži a císaři ve Wormsu a nyní se zdálo, že se podobný odpor vůči papežským požadavkům projeví také v Curychu. Opakovaně na Zwingliho útočili. V kantonech věrných papeži byli ěas od ěasu upalováni přivrženci evangelia. To však nestačilo. Měl být umlěn uěl kacířství. Kostnický biskup proto poslal tõi vyslance k městské radě v Curychu a obvinil Zwingliho, že uěl lid přestupovat církevní zákony, a tím ohrožuje pokoj a řád společnosti. Jestliže nebude respektována autorita církve, tvrdil, nastane všeobecná anarchie. Zwingli odpověděl, že už ětyři roky káže evangelium v Curychu, „který je klidnější a pokojnější než kterékoli jiné místo švýcarské konfederace. Pak se ptal: „Není právě křesťanství nejlepší ochranou obecného pořádku? (Wylie, díl 8, kap. 11)

Vyslanci naléhali na členy městské rady, aby zůstali věrni církvi, mimo níž, jak tvrdili, není spásy. Zwingli odpověděl: „Nedejte se zviklat tímto obvičováním. Základem církve je táž Skála, týž Kristus, který dal Petrovi jeho jméno, protože ho Petr věrni vyznal. Každý, kdo celým srdcem věří v Pána Ježíše, a• je z kteréhokoli národa, je Bohu milý a Bůh ho přijímá. To je vpravdě církev, mimo níž nikdo nemůže být zachráněn. (D'Aubigné, londýnské vydání, sv. 8, kap. 11) Výsledkem zasedání rady bylo to, že jeden z biskupových vyslanců přijal reformovanou víru.

Městská rada odmítla podniknout proti Zwinglimu jakékoli opatření, proto se Řím chystal k novému útoku. Když se reformátor dozvěděl o úkladech svých nepřátel, zvolal: „Jen a• přijdou. Mám z nich takový strach, jako skalní útes z vln, které se vzdouvají u jeho paty. (Wylie, díl 8, kap. 11) Snahy kníží jen podpořily víc, kterou chtěli zničit. Pravda se šířila dále. Její přívrženci v Německu, zklamáni Lutherovým zmizením, se vzchopili, když viděli, jakého pokroku dosahuje evangelium ve Švýcarsku.

Když reformace zapustila v Curychu kořeny, projevíly se její plody v tom, že začalo ubývat nevěstí a začal růst pořádek a soulad. „V našem městě se usídlil pokoj, napsal Zwingli, „není tu sporů, nevyskytuje se tu pokrytectví, závist a øevnivost. Z èeho pramení taková jednomyslnost, z èeho pramení naše uèení, které nás plní pokojem a zbožností, ne-li od Pána? (Wylie, díl 8, kap. 15)

Vítězství, kterých reformace dosáhla, podnícovala zastánce papežství, aby se jí snažili ještě odhodlaněji zničit. Viděli, jak malé výsledky přineslo pronásledování, kterým se snažili potlačit Lutherovo dílo v Německu, a proto se rozhodli, že reformaci zničí jejími vlastními zbraněmi. Uspořádají s Zwinglim učenou rozpravu a protože budou jejími pořadateli, zajistí si vítězství tím, že určí nejen místo, kde se bude rozprava konat, ale i rozhodčí, kteří posoudí, kdo zvítězil. Dostanou-li jednou Zwingliho do své moci, dají si dobrý pozor, aby jim neunikl. Bude-li vůdce umlčen, bude celé hnutí rychle potlačeno. Svě plány ovšem pečlivě tajili.

Rozhodli, že se disputace bude konat ve městě Baden. Zwingli se však nedostavil. Městská rada v Curychu podezírala přívržence papežství z úkladů, a poučena hranicemi zapálenými v kantonech věrných papeži pro vyznavače evangelia, nedovolila svému kazateli, aby se sám vystavoval takovému nebezpečí. Zwingli byl ochoten setkat se s kýmkoli, koho Řím vyšle do Curychu. Jít však do Baden, kde už tekla krev mučedníků pro pravdu, znamenalo jít na jistou smrt. Reformátora měli zastupovat Ecolampadius a Haller, zástupcem Říma byl proslulý dr. Eck, doprovázený zástupem učených doktorů a prelátů.

I když se Zwingli rozpravy neúčastnil, jeho vliv byl patrný. Všechny zapisovatele vybrali obhájci papežství a ostatním pod trestem smrti zakázali psát si poznámky. Přesto Zwingli dostával každý den přesnou zprávu o tom, co bylo v Baden řečeno. Disputace se totiž zúčastnil jeden student, který každý večer zapsal argumenty, které byly toho dne předloženy. Jiní dva studenti dodávali tyto záznamy každý den Zwinglimu do Curychu spolu s dopisy od Ecolampadia. Reformátor každý den odpovídal, podával rady a návrhy. Dopisy psal v noci a studenti se s nimi vraceli do Baden ráno. Aby unikli pozornosti stráží u městské brány, nosili tyto poslové na hlavách koše s drůbeží, takže mohli procházet bez obtíží.

Tak Zwingli bojoval se svými lstivými protivníky. Myconius napsal: „Vykonal více svým přemýšlením, probdilými nocemi a radami, které posílal do Baden, než by byl mohl vykonat tím, že by se rozpravy se

svými nepřáteli účastnil osobně . (D'Aubigné, sv. 11, kap. 13)

Obhájci papežství se předem radovali z předpokládaného vítězství, proto přešli do Baden v nejdražších šatech a ozdobili se šperky. Pořádali slavnostní hody, jejich stoly se prohýbaly pod nejvzácnějšími lahůdkami a nejvybranějšími víny. Bøemeno svých duchovních povinností si ulehøovali radovánkami a hýøením. Zastánci reformace se od nich zásadně lišili. Pro obyèejné lidi to byla skupina jen o něco lepší než žebráci. Jejich skromné prostředky jim umožòovaly jen nejstøídmější živobytí. Majitel domu, v němž bydlel Ecolampadius, sledoval pøíležitostně svého nájemníka v jeho bytí a vždy ho našel buď při studiu nebo při modlitbì. Velmi se tomu podívoval a sdílovat, že kacíø je pøinejmenším „velmi zbožný“ .

Při rozpravì „vystoupil Eck nadutì za nádhernì vyzdobený øeènický pult, zatímco skromný a prostì obleøený Ecolampadius se musel posadit pøed svým protivníkem na hrubì vyøezanou židli . (D'Aubigné, sv. 11, kap. 13) Eckùv pronikavý hlas neselhával a jeho bezmezná jistota ho neopouštìla. Jeho horlivost povzbuzovala nadìje na odplatu a na slávu, protože obránce víry mìl dostat slušnou odmìnu. Když neuspìl se svými argumenty, uchyloval se k urážkám a k zapøísahání.

Ecolampadius, skromný a ostýchavý, se bál boje. Rozpravu zahájil slavnostním prohlášením: „Neuznávám žádné jiné kritérium než Boží slovo. (D'Aubigné, sv. 11, kap. 13) Aèkoli se choval jemně a zdvoøile, prokázal, že je schopný a nezdolný. Zatímco obhájci papežství se podle svého zvyku dovolávali jako autority církevních zvykù, držel se reformátor pevnì Písma svatého. Prohlásil: „Obyèeje v našem Švýcarsku neplatí, pokud nejsou v souladu s ústavou. Ve vícech víry je však naší ústavou bible. (D'Aubigné, sv. 11, kap. 13)

Rozdíl mezi obìma diskutujícími nezùstal bez úèinku. Klidné a jasné argumenty reformátora, pøednášené skromně a laskavì, zapùsobily na mysl pøítomných, takže se znechucenì odvraceli od Eckova hluèného naparování.

Rozprava trvala osmnáct dní. Když skonèila, zastánci papežství si mysleli, že zvítìzili. Vítšina poslancù podpoøila Øím, s ním oznaèil reformátory za poražené a prohlásil, že jsou spolu se svým vůdcem Zwinglim vyobcováni z církve. Plody, které rozprava pøinesla, však ukázaly, které stranì prospìla. Rozprava významně posílila víc protestantizmu, netrvalo dlouho a pro reformaci se vyslovila významná mìsta Bern a Basilej.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

10. Postup reformace v Nìmecku

Lutherovo tajupné zmizení vyvolalo ohromení v celém Nìmecku. Všude zaznívaly dotazy, co s ním je. Šíøily se nejpodivnější povìsti a mnoho lidí se domnívalo, že byl zavraždìn. Mnozí naøíkali, a nebyli to jen jeho oddaní pøátelé, ale i tisíce lidí, kteøí se k reformaci veøejnì nepøihlásili. Mnozí lidé pøisahalì, že jeho smrt pomstí.

Pøedstavitelé øímské církve s obavami sledovali, jak se nálady zvedají proti nim. Nejprve nad domnílou Lutherovou smrtí jásalì, ale brzy by se nejradìji schovalì pøed hnìvem lidu. Ani jeho nejodvážnìjší èiny nezpùsobily jeho nepøátelùm takové starosti jako jeho zmizení. Lidé, kteøí ve své nenávisti chtìli znièit smìlého reformátora, dostali nyní, když se stal bezmocným zajatcem, strach. Jeden z nich prohlásil: „Jediné, co nám zbývá, abychom se zachránili, je zapálit pochodnì a prohledat celý svìt, abychom Luthera našli a vrátili ho národu, který po nìm volá. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 1) Ukázalo se, že císaøùv výnos vyznìl naprázdno. Papežští legáti zuøili, když poznali, že se lidé o nìj zajímají mnohem ménì než o Lutherùv osud.

Zprávy o tom, že je v bezpečí, i když jako vìzeò, uklidnily obavy lidu a ještì více povzbudily jeho nadšení pro Luthera. Lidé èetli Lutherovy spisy ještì horlivìji než pøed tím. Stále víc a více lidí se pøidávalo k vìci hrdiny, který hájil Boží slovo proti obrovské pøesile. Reformace stále nabývala na síle. Semeno, které Luther zasel, klìèilo všude. Jeho nepøítomnost dokonala dílo, které by jeho pøítomnost vykonat nedokázala. Ostatní pracovníci, když jejich vůdce byl v ústraní, cítili vìtší odpovìdnost. S novou vírou a horlivostí se snažili konat vše, co bylo v jejich silách, aby se dílo, tak šlechetnì zapoèaté, nezastavilo.

Satan však nezahálel. Pokusil se o to, o co se pokoušel v každém jiném reformním hnutí - oklamat a nièit lidi tím, že jim podstrèì padìlek, který vydává za originál. Tak jako povstávali falešní Kristové v prvním století køes•anské církve, tak vystupovali také falešní proroci v šestnáctém století.

Nìkolik mužù, které hluboce zasáhlo náboženské vzrušení, se domnívalo, že dostali zvláštní zjevení z nebe. Tvrdili, že je Bùh povìøil, aby dokonèili reformaci, kterou - jak prohlašovali - Luther pouze skromnì zahájil. Ve skuteènosti však maøili dílo, které Luther vykonal. Odmítali velkou zásadu, která je základem reformace - totiž že Boží slovo je jediným a dostateèným pravidlem víry a života. Na místo tohoto neomylného mìøítka stavili své nestálé a nejisté pocity a dojmy. Tím, že dali stranou Písmo svaté, které odhaluje blud a klam, otevøeli satanovi cestu, aby ovládal myšlení lidí.

Jeden z takových prorokù tvrdil, že dostal pokyny od andìla Gabriela. Jistý student, který se k nìmu pøidal, zanechal studií a prohlašoval, že mu Bùh dal moudrost k výkladu jeho slov. K nim se pak pøipojili další lidé, kteøí svou povahou tíhli k fanatizmu. Vystupování tìchto blouznivcù vyvolalo velké vzrušení. Lutherova kázání vyburcovala lid, všichni cítili potøebu nápravy. Nyní však tvrzení falešných prorokù svedla na scestí øadu skuteènì èestných a poctivých lidí.

Vùdcové tohoto hnutí se dostavili do Wittenberka a uplatòovali proti Melanchtonovi a jeho

spolupracovníkům své domnělé nároky. Prohlašovali: „Bůh nás poslal, abychom učili lid. Mili jsme s Pánem důvěrné rozmluvy. Víme, co se stane; zkrátka, jsme apoštolové a proroci a obracíme se na doktora Luthera. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7)

Reformátoři byli překvapení a bezradní. To bylo něco, s čím se dříve nesetkali, a nevěděli, jak se zachovat. Melancton prohlásil: „V těchto lidech je opravdu mimořádný duch, ale jaký to je duch?... varujme se, abychom na jedné straně neuhašovali Božího Ducha, na druhé straně abychom nebyli svedeni satanovým duchem. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7)

Brzy se ukázaly výsledky nového učení. Lidé začali zanedbávat bibli nebo ji úplně odložili. Na školách nastal zmatek. Studenti přestali zachovávat řád, opouštěli svá studia a odcházeli z univerzit. Lidem, kteří si mysleli, že jsou schopni oživit a řídit reformaci, se vlastně podařilo přivést ji na pokraj zničení. Přívrženci papežství získali znovu sebedůvěru a volali s jásotem: „Ještě jeden, poslední zápas a všechno bude naše. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7)

Když se Luther na Wartburgu doviděl, co se děje, dělал si velké starosti: „Čekal jsem, že satan na nás takový mor pošle. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7) Poznal pravou povahu těchto domnělých proroků a viděl nebezpečí, které ohrožovalo víc pravdy. Ani nepřátelství papeže a císaře mu nedělalo tak velkou starost, jakou cítil nyní. Z lidí, kteří se vydávali za příznivce reformace, se stali její nejhorší nepřátelé. Právě ty pravdy, které mu přinesly tolik radosti a útichy, použili k tomu, aby vyvolali spory a zmatek v církvi.

Luthera inspiroval k reformaci Duch svatý a vedl ho dál, než si Luther sám přál. Neměl v úmyslu zaujímat taková stanoviska, jaká zaujal, nebo dělat tak zásadní změny, jaké činil. Byl pouze nástrojem v rukou Někonečné moci. Přesto se často chvil o výsledek své práce. Jednou řekl: „Kdybych viděl, že mé učení škodí člověku, jednomu jedinému člověku, třeba tomu nejnižšímu a nejubožejšímu - což nemůže, protože je to evangelium - chtěl bych raději desetkrát zemřít než neodvolat. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7)

I samotný Wittenberk, středisko reformace, se rychle dostával pod vliv fanatismu a anarchie. Tento hrozný stav nebyl důsledkem Lutherova učení. Avšak nepřátelé po celém Německu z něj obviňovali Luthera. S hořkostí v srdci si Luther nikdy kladl otázku: „Je možné, aby takto skonělo velké reformační dílo? (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7) A pak znovu, když zápasil s Bohem v modlitbě, naplňoval jeho nitro pokoj. Prohlásil: „Není to moje dílo, ale tvé. Nestrpíš přece, aby se zkazilo pověřílostí nebo fanatismem. Pomyšlení, že by měl v tak těžké chvíli zůstat stranou zápasů, se pro něj stalo nesnesitelným. Rozhodl se, že se vrátí do Wittenberka.

Bez meškání se vydal na nebezpečnou cestu. Stále pro něj platila říšská klatba. Nepřátelé ho mohli připravit o život. Přátelům bylo zakázáno poskytnout mu pomoc nebo přístěší. Císařská vláda přijala nejpřísnější opatření proti jeho přívržencům. Luther však viděl, že dílo evangelia je ohroženo, a v Božím jménu vyrazil nebojácně do boje za pravdu.

V dopisu saskému kurfiřtovi, v němž oznámil úmysl odejít z Wartburgu, Luther napsal: „Budiž známo Vaší Výsosti, že odcházím do Wittenberka pod ochranou, jež je daleko vyšší než ochrana knížat a kurfiřtů. Nemám v úmyslu žádat podporu Vaší Výsosti, vůbec netoužím po vaší ochraně, spíše budu chránit já vás. Kdybych viděl, že Vaše Výsost mne může nebo chce ochránit, nešel bych do Wittenberka

vůbec. Není meče, který by mohl podpořit tuto věc. Bůh sám musí učinit vše, bez pomoci a součinnosti ělovíka. Ten, kdo má největší víru, ten může nejvíce ochránit. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 8)

Ve druhém dopisu, napsaném cestou do Wittenberka, Luther doplnil: „Vím, že vzbudím nelibost Vaší Výsosti a hněv celého světa. Avšak, což nejsou Wittenberští mé stádo? Což mi je Bůh nesvížil? A což bych se pro ně neměl v případě nutnosti vystavit nebezpečí smrti? Ostatně se obávám, že v Německu nastane strašný výbuch, kterým Bůh potrestá náš národ. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 7)

S velkou opatrností a pokorou, ale rozhodně a pevně zahájil Luther své dílo. Jak prohlásil: „Slovem musíme svrhnout a zničit to, co bylo ustaveno násilím. Nepoužiji sílu proti pověřivým a nevěřícím... Nikdo nesmí být donucován. Pravou podstatou víry je svoboda. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 8)

Brzy se po Wittenberku rozkřiklo, že se Luther vrátil a že bude kázat. Posluchači přišli ze všech stran a kostel se naplnil k prasknutí. Luther vystoupil na kazatelnu a s velkou moudrostí a laskavostí učil, napomínal a káral. Když mluvil o jednání lidí, kteří se snažili násilně zrušit mše, pravil:

„Mše je věc nedobrá. Bůh s ní nesouhlasí. Měla by být zrušena, a přál bych si, aby byla na celém světě nahrazena Večeří Páně. Nikdo však nesmí být od ní odtržen násilím. Musíme tuto věc nechat v Božích rukou. Musí jednat Boží slovo, ne my. Proč tomu tak má být? Protože nemáme srdce lidí ve svých rukou, jako má hrnět v rukou jíla. Máme právo mluvit, nemáme však právo konat. Modleme se, ostatní je už na Bohu. Kdybych použil násilí, co bych získal? Předstírání, formálnost, napodobování, náboženské úkony vymyšlené ělovíkem a pokrytectví... Nebude však v tom ani upřímnost srdce, ani víra, ani láska. Kde chybí tyto tři věci, chybí všechno, a za takový výsledek bych nedal zlámanou grešli... Bůh učiní pouhým slovem více než vy a já a než celý svět spojenými silami. Bůh se zmocňuje srdce. A je-li zasaženo srdce, je získáno všechno...

Budu kázat, vést rozpravy a psát. Nebudu však nikoho nutit, protože víra je svobodný projev ělovíka. Víte, co jsem udělal. Povstal jsem proti papeži, odpustkům a obhájcům papežství, ale bez násilí, a nevyvolával jsem rozruch. Prosazoval jsem Boží slovo. Kázal jsem a psal, a to je všechno, co jsem dělal. A papeže, zatím co jsem psal - slovo, které jsem kázal, svrhlo papežství. Žádné kníže ani císař mu tak neškodili. A papeže jsem já nečinil nic. Pouhé slovo učinilo vše. Kdybych býval chtěl použít sílu, bylo by snad celé Německo zalito krví. Co by to však přineslo? Zkázu a zpusťování těla i duše. Proto jsem byl tiše a nechal jsem slovo, aby samo prošlo světem. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 8)

Po celý týden kázal Luther každý den pozorným zástupcům. Boží slovo rozptýlilo ovzduší fanatického vzrušení. Moc evangelia přivedla svedené opět na cestu pravdy.

Luther netoužil setkat se s fanatiky, jejichž jednání přineslo tolik zla. Viděl, že jsou to lidé nesprávně myslící a neukázniní, kteří tvrdí, že dostali z nebe zvláštní osvícení, přitom ale nesnesou nejmenší odpor ani nejmírnější pokárání nebo radu. Osobují si nejvyšší autoritu a od každého vyžadují, aby bez námitek uznal jejich nároky. Protože však žádali, aby s nimi hovořil, souhlasil. Přitom tak jasně odhalil zhoubnost jejich tvrzení, že tito domnílí proroci ihned opustili Wittenberk.

Fanatizmus byl načas zastaven. O několik let později však vypukl s ještě větší silou a s ještě hroznějšími

následky. O vůdcích tohoto hnutí Luther řekl: „Pro ni bylo Písmo svaté jen mrtvou literou, všichni hned volali: 'Duch, Duch.' Zcela jistě nepůjdu tam, kam je vede jejich duch. Kéž mi Bůh ve svém milosrdenství uchrání před církví, v níž jsou jen samí 'svatí'. Chci žít s pokornými, slabými, bezmocnými, kteří vidí o svých hříších a kteří stále volají k Bohu z hloubi svých srdcí, aby od něho získali útichu a pomoc. (D'Aubigné, sv. 10, kap. 10)

Tomáš Münzer, nejhrošlivější z fanatiků, byl velmi schopný. Kdyby své schopnosti nechal správně usmírnit, mohl vykonat mnoho dobra. Münzer však nepřijal hlavní zásady pravého náboženství. „Byl posedlý touhou zreformovat svět a zapomínal na to, na co zapomínají všichni podobní pošetilci, že totiž s reformací musí začít u sebe. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 8) Toužil po tom, aby získal postavení a vliv. Nebyl ochotný být druhý, ani po Lutherovi. Tvrdil, že reformátoři místo papeže postavili autoritu Písma, a tím vlastně vytvořili jiné papežství. Prohlašoval o sobě, že ho Bůh pověřil, aby zavedl skutečnou reformaci. Münzer tvrdil: „Kdo má tohoto ducha, má pravou víru, i kdyby nikdy v životě bibli ani neviděl. (D'Aubigné, sv. 10, kap. 10)

Fanatické učitelé se poddávali svým dojmům a pokládali každý svůj pocit za Boží hlas. Proto zacházeli do extrémů. Někteří dokonce pálili své bible a prohlašovali: „Litera zabíjí, ale Duch oživuje. Münzerovo učení odpovídalo touze lidí po zázracích a přitom uspokojovalo jejich pýchu, protože lidské názory a představy kladlo nad Boží slovo. Jeho učení přijaly tisíce lidí. Zanedlouho Münzer veřejně při bohoslužbách odmítl jakýkoli společenský pořádek a prohlásil, že poslouchat vrchnost je totéž jako pokoušet se sloužit současně Bohu i satanu.

Lidé, kteří již začínali svrhávat jeho papežství, se stávali netrpěliví a nejradiji by se zbavili také světské vlády. Münzerovo revoluční učení, podle jeho tvrzení Bohem posvěcené, je svádělo k tomu, aby odmítli jakýkoli řád a popustili uzdu svým představám a vášním. Následovaly hrozné vzpoury a boje, německá pole nasákla krví.

Vnitřní muka, která Luther prožíval kdysi v Erfurtu, jej nyní, když viděl, že takové plody fanatismu jsou přepisovány reformaci, zasáhla znovu a s dvojnásobnou silou. Papeži nakloněná šlechta prohlašovala - a mnozí byli ochotni uvěřit jejímu tvrzení - že vzpoury jsou zákonitým důsledkem Lutherova učení. I když toto obvinění nemělo nejmenšího podkladu, způsobilo reformátorovi velký zármutek. Nemohl unést, že víc pravdy zneuctili tím, že ji srovnávali s nejhrošivším fanatismem. Na druhé straně také vůdcové vzpoury nenáviděli Luthera, protože nejen odmítal jejich učení a upíral jim božské vnuknutí, ale označoval je za povstalce proti státní správě. Na oplátku ho nařkl, že je sprostý lhář. Zdálo se, že vyvolal proti sobě nepřátelství šlechty i lidu.

Katolíci jásali a tišili se, že brzy uvidí konec reformace. Obviňovali Luthera z bludů, které se sám co nejoprávdověji snažil vymýtit. Skupině fanatiků, kteří lživě tvrdili, že se s nimi jedná velmi nespravedlivě, se podařilo získat sympatie značného množství lidí, a jak se tak často stává v případě lidí, kteří sejdou na scestí, pokládali je za mučedníky. Lidé, kteří se všemožně stavili proti reformaci, byli litováni a oslavováni jako oběti krutosti a útlaku. Byla to práce satana, vyvolaná stejným duchem vzpoury, který se poprvé projevil v nebi.

Satan se soustavně snaží klamat lidi a vést je k tomu, aby hřích nazývali spravedlností a spravedlnost

høíchem. A jak se mu dílo daøí! Jak èasto jsou vùrní Boží služebníci kritizováni a hanobeni, protože odvážnì stojí za pravdou. Zatímco lidé, kteøí konají satanovo dílo, jsou oslavováni a chváleni a dokonce pokládáni za muèedníky, ti, kteøí si zaslouží úctu a podporu za svou vùrnost Bohu, jsou opouštìni, podezírání a nevíøí se jim.

Napodobeniny svatosti, nepravé, pøedstírané posvìcení stále matou lidi. V rùzných podobách se projevuje stále stejný duch jako v dobì Lutheru, který odvádí mysl lidí od Písma svatého a svádí je, aby se øídili vlastními pocity a dojmy místo toho, aby poslouchali Boží zákon. Je to jeden z nejúspìšnějších nástrojù, jimiž satan hanobí èistotu a pravdu.

Luther neohroženì bránil evangelium proti útokùm, které pøicházely ze všech stran. Boží slovo se samo osvidèovalo jako mocná zbraò v každém boji. Tímto slovem bojoval Luther proti moci, kterou si pøivlastòoval papež, proti racionalistické filozofii vzdìlancù a stál pevnì jako skála proti fanatismu, který se snažil pøidružit k reformaci.

Všichni tito protivníci reformace ignorovali svým zpùsobem Písmo a povyšovali lidskou moudrost na zdroj náboženské pravdy a poznání. Racionalismus zbožšoval lidský rozum a považoval ho za mìøítko náboženství. Římská církev tvrdila, že její nejvyšší knìz má nejvyšší autoritu díky pøímé posloupnosti od apoštolù, a tím otevøela dokoøán dveøe pro všechny výstøednosti a špatnosti, které lze skrytì páchat pod rouškou svatosti apoštolského poslání. Mùnzer a jeho stoupenci tvrdili, že dostali vnuknutí, jejich vnuknutí však nebylo nièím jiným než jejich vlastní pøedstavy, svým vlivem podkopával jakoukoli lidskou i Boží autoritu. Pravé køes•anství pøijímá Boží slovo jako velkou pokladnici zjevené pravdy a jako mìøítko pro posouzení všech vnuknutí.

Po návratu z Wartburgu dokonèil Luther pøeklad Nového zákona a krátce nato nìmecký lid dostal evangelia ve své mateøštinì. Pøeklad pøijali s velkou radostí všichni, kdo milovali pravdu. Opovržlivì jej však odmítli lidé, kteøí dali pøednost lidským výmyslùm a lidským pøikázáním.

Knìze dìsilo pomyšlení, že prostí lidé budou nyní moci s nimi diskutovat o požadavcích Božího slova, a že tak vyjde najevo jejich vlastní nevídomost. Zbrání jejich svìtské argumentace byly bezmocné proti meìi Duchu. Øím se pokusil celou svou autoritou zabránit šíøení Písma, avšak dekrety, klatby a muèení nebyly nic platné. Èím více Øím odsuzoval a zakazoval bibli, tím více lidé toužili poznat, èemu vlastnì bible uèí. Všichni, kdo umìli èíst, toužili seznámit se s Božím slovem. Nosili bibli s sebou, èetli ji znovu a znovu a nespokojili se, dokud neumìli celé èásti zpamìti. Když Luther vidìl, jak byl pøijat Nový zákon, zaèal ihned pøekládat Starý zákon a uveøejòoval jej po èástech, jakmile nikterou z jeho knih dokonèil.

Lutherovy spisy radostnì vítali ve mìstech i na venkovì. „Co Luther a jeho pøátelé sepisovali, to druzí rozšiøovali. Nikteøí mniši pøesvìdèeni o nesprávnosti klášterních slibù a toužili vymìnit jednotvárný zahálèivý život za život èinorodý. Neumìli však hlásat Boží slovo a tak procházeli zemi, navštìvovali vesnice a osady a prodávali knihy, které napsal Luther a jeho pøátelé. Záhy se Nìmecko hemžilo lidmi, kteøí odvážnì šíøili knihy. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 11)

Knihy studovali s opravdovým zájmem bohatí i chudí, uèení i prostí. Vesniètí uèitelé je po nocích pøedèítali skupinám lidí, kteøí se shromáždili u krbu. Na základì velkého úsilí se nikteøí posluchaèi

přesvědčili o pravdě, přijali zvěst evangelia s radostí a zvěštovali ji pak dalším.

„Kam tvá slova proniknou, tam vzchází světlo, nezkušené nabývají rozumnosti. (Žalm 119,130)
Skutečnost ověřila pravdivost těchto slov inspirovaných Duchem svatým. Studium Písma způsobilo pronikavou změnu v myslích a v srdcích lidí. Církevní vláda nasadila poddaným papeže železné jho, které je udržovalo v nevědomosti a ponížení. Úzkostlivě je vedla k pověřivému dodržování obřadů a vnějších forem. Jejich srdce a rozum se takové službě téměř neúčastnily. Lutherovo kázání srozumitelně ukazovalo pravdy Božího slova, a pak slovo samo, když se dostalo do rukou prostého lidu, probudilo v nich dýchající síly, protože Boží slovo nejen očištuje a zušlechťuje ducha, ale dává také novou sílu a účinnost rozumu.

Lidé všech tříd a postavení hájili s biblí v rukou učení reformace. Zastánci papežství, kteří ponechali studium Písma kněžím a mnichům, je nyní volali, aby vyvrátili nové učení. Avšak kněží a mniši, kteří neznali ani Písmo ani Boží moc, byli těmi, které označovali za nevzdělance a kacíře, naprostou poráženi. Jeden katolický spisovatel napsal: „Luther naneštítí přesvědčil své stoupence, aby nevěřili ničemu jinému než Písmu svatému. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 11) Zástupy se shromažďovaly, aby poslouchaly pravdu, přednášenou muži, kteří sice neměli velké vzdělání, ale kteří dokázali oponovat učným a výšeňým teologům. Ostudná nevědomost význačných osobností se projevila, když se jejich argumenty střetly s prostým učením Božího slova. Děláci, vojáci, ženy, ba i děti znali učení bible lépe než kněží a učení doktoři.

Rozdíl mezi zastánci evangelia a zastánci papežských pověr byl v obřadách vzdělaných patrný stejně jako mezi prostým lidem. „Proti starým představitelům církevní hierarchie, kteří přestali studovat jazyky a písmovat literaturu... stála ušlechtilé smýšlející mládež, která se zasvětila studiu, zkoumala Písma a seznamovala se s mistrovským dílem starověku. Tito mladí lidé, kteří měli bystrý rozum, ušlechtilou mysl a nebojácné srdce, získali záhy takové znalosti, že se s nimi dlouho nikdo nemohl měřit... Pochopitelně, pokaždé, když se tito mladí obránci reformace setkali na nějakém shromáždění s katolickými doktory teologie, útočili na ně s takovou lehkostí a jistotou, že tito nevzdělaní doktoři tím byli zaskočení, bezradní a lidé jimi zasloužení opovrhovali. (D'Aubigné, sv. 9, kap. 11)

Když katolíci duchovní viděli, že se teně obřady jejich posluchačů, zavolali na pomoc světské úřady a všemi dostupnými způsoby se snažili přivést své ovečky zpět. Lid však našel v novém učení to, co uspokojovalo potřeby jejich duší, a odvracel se od duchovních, kteří je tak dlouho krmili bezcennými slupkami pověřivých obřadů a lidských tradic.

Když se proti hlasatelům pravdy rozhořelo pronásledování, odědili se pronásledování Kristovými slovy: „Když vás budou pronásledovat v jednom městě, přehněte do jiného. (Mat 10,23) Světlo pronikalo všude. Kde našli uprchlíci pohostinně otevřené dveře, zůstali tam a kázali Krista - nikdy v kostele - a pokud jim to bylo odepřeno, pak v soukromých domech nebo pod širým nebem. Všude, kde našli posluchače, byl zasvěcený chrám. Pravda hlášaná s takovým úsilím a jistotou, se šířila s neodolatelnou silou.

Marně byly církevní a státní úřady vyzývány, aby kacířství vyhubily. Marně se pokoušely vžnit, měřit, upalovat na hranicích a popravovat měem. Tisíce věřících zpečetily svou víru krví, a přesto se dílo šířilo dál. Pronásledování jen pomohlo pravdu rozšířit, a fanatismus, který chtěl nepřítel do ní

pøimíchat, zpùsobil jen to, že se jasnìji projevil rozdíl mezi pùsobením satana a Božím dílem.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

11. Protest knížat

Jedním z nejskvělejších svědectví, která kdy zazněla ve prospěch reformace, byl protest německých křesťanských knížat na sněmu ve Špýru roku 1529. Odvaha, víra a pevnost těchto Božích mužů vydobily pro následující staletí svobodu myšlení a svědomí. Jejich protest dal reformační církvi název protestantská. Základní myšlenky jejich protestu tvoří „nejvlastnější podstatu protestantizmu . (D'Aubigné, sv. 13, kap. 6)

Pro reformaci nastalo chmurné, hrozné období. Pøes wormský edikt, který postavil Luthera mimo zákon a zakazoval šířit jeho učení nebo mu vřít, vládla v německé říši dosud náboženská snášlivost. Boží prozřetelnost zadržovala síly, které se stavily proti pravdě. Karel V. chtěl reformaci rozdrtit, ale pokaždé, když se rozpřáhl, aby udeřil, byl nucen úder zdržet. Znovu a znovu se již zdálo, že nevyhnutelně přichází konec pro všechny, kdo se opovážili postavit se proti Římu, ale v rozhodný okamžik se na východní hranici objevila turecká vojska, podruhé vyhlásil německému císaři válku francouzský král nebo dokonce sám papež, žárlivý na jeho rostoucí vliv. Zatímco zuřily šarvátky a rozbroje mezi národy, mohla reformace sílit a šířit se.

Nakonec však katoličtí panovníci urovnali své spory, aby mohli proti reformátorům zakročit společně. Sněm ve Špýru, konaný v roce 1526 poskytl každému státu plnou svobodu ve věcech náboženských až do svolání všeobecného koncilu. Jakmile však pominula nebezpečí, která vedla k tomuto ústupku, svolal císař v roce 1529 do Špýru druhý sněm, který měl kacířství vyhladit. Na něm měla být knížata pokud možno pokojným způsobem přivedena k tomu, aby se postavila proti reformaci. Kdyby se to nepodařilo, byl Karel připraven sáhnout po meči.

Zastánci papeže jásali. Přišli do Špýru ve velkém počtu a veřejně projevovali své nepřátelství vůči reformátorům a všem, kdo stáli na jejich straně. Melancton o tom řekl: „Jsme vyvrheli a smetli světa. Kristus však shlédne na svůj ubohý lid a zachrání ho. (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5) Evangelická knížata, která se sněmu účastnila, nesměla nechat kázat evangelium ani ve svých domovech. Obyvatelé Špýru však toužili po Božím slově a přes zákaz se v tisících shromažďovali k bohoslužbám, které se konaly v kapli saského kurfiřta.

To uspíšilo příchod rozhodné chvíle. Císař poslal sněmu poselství, v němž ho žádal, aby zrušil usnesení zaručující svobodu svědomí, protože toto usnesení přineslo velké nepořádky. Tento svévolný počin císaře pobouřil evangelíky a vzbudil v nich obavy. Jeden z nich řekl: „Kristus znovu upadl do rukou Kaifáše a Piláta. Obhájci papežství se rozzuřili. Jeden fanatický katolík prohlásil: „Turci jsou lepší než luteráni, protože Turci dodržují postní dny, kdežto luteráni je nezachovávají. Budeme-li muset volit mezi Písmem svatým a starými církevními bludy, zavrhneme raději Písmo svaté. Melancton k tomu poznamenal: „Každý den zde na sněmu hodí Faber po nás, evangelících, nějaký nový kámen. (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5)

Náboženská tolerance byla zaručena zákonem a evangelické státy byly odhodlány postavit se proti porušování svých práv. Luther, pro něhož ještě stále platila klatba wormského ediktu, se nesměl sněmu ve

Špýru zúčastnit. Jeho místo však zaujali jeho spolupracovníci a šlechtici, které Bůh povolal, aby hájili Boží vůli v tak nebezpečné době. Šlechtný Bedřich Saský, bývalý Lutherův ochránce, zemřel, avšak vévoda Jan, jeho bratr a nástupce, uvítal reformaci s radostí. I když chtěl mít klid a pokoj, projevil velkou rozhodnost a odvahu ve všem, co se týkalo víry.

Kněží požadovali, aby se státy, které přijaly reformaci, bezpodmínečně podrobily římské pravomoci. Reformátoři naproti tomu žádali svobodu, která jim byla předtím zaručena. Nemohli souhlasit s tím, že by Řím měl znovu vládnout nad státy, které tak radostně přijaly Boží slovo.

Nakonec byl podán kompromisní návrh, aby v těch zemích, kde se reformace ještě neprosadila, byl přísně dodržován wormský edikt, a „v těch státech, kde se lid od něho odchýlil a kde nelze vynutit jeho dodržování bez nebezpečí vzpoury, aby nezaváděli žádné nové reformy, nedotýkali se sporných bodů, nestavili se proti sloužení mše a nepoupuštěli, aby římská katolíci přijímali luteránství. (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5) Tato opatření sním schválil k velké radosti katolických kněží a prelátů.

Kdyby dodržování tohoto ediktu bylo vynuceno, „nemohla by se reformace ani šířit tam, kde je dosud neznáma, ani by se nemohla upevnit na dobrých základech tam, kde se již rozšířila. (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5) Svoboda projevu by byla potlačena. Nebylo by dovoleno přestoupit na jinou víru. A od přívrženců reformace se žádalo, aby se tímto omezením a zákazům ihned podřídili. Zdálo se, že svět bude brzy připraven o jakoukoli naději. „Znovuzavedení nadvlády Říma... by nezbytně znamenalo návrat starých zlořádů a pak už by se jistě našla příležitost, „aby se dokončila zkáza díla, ostatně již silně otěšeného fanatismem a rozkolem. (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5)

Když se evangelíci sešli, aby se radili, díval se jeden na druhého se strachem a obavami v očích. Jeden se ptal druhého: „Co máme dělat? Šlo o otázky důležité pro celý svět. „Mají se vůdci reformace podříditi a přijmout edikt? Jak snadno mohli v tak těžké a rozhodné chvíli sklouznout na nesprávnou cestu. Kolik přijatelných záminek, výmluv a důvodů mohli najít pro to, že je nutné se podrobit. Luteránská šlechta měla zaručenu svobodu vyznání. Stejně právo měli i všichni jejich poddaní, kteří ještě před vydáním tohoto dekretu přijali reformační víru. Copak se s tím nemohli spokojit? Kolika nebezpečím by se mohli vyhnout, kdyby se podrobili. Do kolika neznámých nebezpečí a sporů je neochota poslechnout přivede? Kdo ví, jaké možnosti přinese budoucnost? Proto přijmeme olivovou ratolest míru, kterou Řím podává a zcelme rány Německa. Podobnými argumenty mohli reformátoři ospravedlnit svůj souhlas s postupem, který by jistě v krátké době vedl k porážce jejich vůli.

Naštítí rozeznali, z jakého principu vychází navrhované řešení, a jednali na základě své víry. O jaký princip šlo? O právo Říma znásilňovat svědomí a zakazovat svobodné studium. Což se jim a jejich protestantským poddaným nenabízela náboženská svoboda? Ano, ale jen jako zvláštní výhoda vyjádřená daným ujednáním, nikoli jako právo. Pro všechny ostatní, kteří nebyli do ujednání zahrnuti, měla platit velká zásada moci - pro svědomí není místa, Řím je neomylným soudcem a je nutné jej poslouchat. Přijetí navrhované dohody by znamenalo, že náboženská svoboda se bude vztahovat jen na reformované Sasko, a v celém ostatním křesťanském světě bude studium Písma a vyznávání reformační víry zločinem a bude trestáno vězením a smrtí na hranici. Mohou souhlasit, aby náboženská svoboda platila jen nikde? Mohou souhlasit s prohlášením, že reformace už nesmí získat žádného přívržence, a připustit, že tam, kde Řím vládne v této chvíli, bude vládnout na věky? Mohli by pak reformátoři tvrdit,

že jsou nevinní krví stovek a tisíců lidí, kteří v důsledku tohoto ujednání přijdou o život v papežem ovládaných zemích? Znamenalo by to zradu vůči evangelia a svobod křesťanstva v nejrozhodnějším okamžiku.,, Rozhodli se raději obětovat všechno, i své státy, své koruny a své životy.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5)

Knížata se dohodla: Odmítneme toto nařízení, v otázkách svědomí nerozhoduje většina.,, Prohlásili: Za klid a pokoj, kterým se tiší říše, vděčíme nařízení z roku 1526. Jeho zrušení by v Německu způsobilo rozbroje a rozkol. S ním nemá právo zrušit náboženské svobody, dokud se nesejde koncil.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5) Povinností státu je chránit svobodu svědomí a tam také končí jeho pravomoc v náboženských otázkách. Každá vláda, která se pokouší usmířovat nebo vynucovat náboženské přesvědčení mocí, opouští zásadu, za níž tak šlechetně bojovali evangelisté křesťané.

Zastánci papežství se rozhodli, že potlačí to, co nazývali nebezpečnou tvrdošijností.,, Nejdříve se pokusili způsobit rozkol mezi přívrženci reformace a zastrašit všechny, kdo se pro ni dosud otevřeně nevyslovili. Nakonec byli před ním pozváni zástupci svobodných měst a měli prohlásit, zda přistoupí na podmínky návrhu. Žádali o odklad, avšak nadarmo. Když měli přisáhat, téměř polovina se jich postavila na stranu reformátorů. Lidé, kteří odmítli obětovat svobodu svědomí a právo samostatně myslet, dobře viděli, že se tímto svým postojem vystavují budoucí kritice, odsouzení a pronásledování. Jeden z delegátů řekl: Musíme buď zapít Boží slovo, nebo se nechat upálit.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5.)

Král Ferdinand, který zastupoval na sněmu císaře, viděl, že nařízení by vyvolalo vážné neshody, nebudeli možné přimět knížata, aby je přijala a podporovala. Pokusil se je přesvědčit, dobře totiž viděl, že použití násilí proti takovým mužům by jen stupňovalo jejich odhodlanost. Prosil knížata, aby přijala nařízení, a ujišťoval je, že císař s nimi bude spokojen.,, Tito věrní mužové však uznávali moc, která převyšuje všechny pozemské vládcy. Klidně odpověděli: Uposlechneme císaře ve všem, co může přispět k zachování pokoje a ke cti Boží.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5)

Nakonec král oznámil před sněmem kurfiřtovi a jeho přátelům, že edikt bude vydán formou císařského nařízení.,, a že jim nezbyvá nic jiného než se podřídit většině.,, Po tomto vyhlášení král opustil shromáždění, aniž poskytl zastáncům reformace příležitost, aby o něm mohli jednat nebo na ně odpovědět. Nadarmo vyslali poselstvo ke králi s prosbou, aby se vrátil.,, Na jejich námitky král jen odpověděl: Je to hotová věc. Nezbyvá, než se podrobit.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 5)

Císařská strana byla přesvědčena, že evangelická knížata se budou držet Písma svatého jako nadřazeného nad lidské nauky a požadavky. Viděli, že kdekoli přijmou tuto zásadu, tam bude papežství nakonec svrženo. Avšak jako tisíce lidí, kteří přišli po nich, viděli jen to, co je možno vidět očima.,, a namlouvali si, že vůči císaři a papeži stojí dobře, kdežto vůči reformátorům je na tom špatně. Kdyby zastánci reformace spoléhali na lidskou pomoc, byli by opravdu bezmocní, jak si to jejich nepřátelé mysleli. I když byli početně slabí a odporovali Římu, byli silní. Odvolali se od sněmu k Božímu slovu, a od císaře Karla k Ježíši Kristu, Králi králů a Pánu pánů.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 6)

Když Ferdinand odmítl brát ohled na jejich přesvědčení v otázce svědomí, rozhodla se knížata, že nebudou dbát jeho nepřítomnosti a předloží neprodleně svůj protest národnímu sněmu. Sepsali slavnostní prohlášení a předložili ho sněmu. Prohlášení znělo:

Protestujeme tímto pøed Bohem, naším jediným Stvoøitelem, Ochráncem, Vykupitelem a Spasitelem, jenž bude jednoho dne naším Soudcem, a pøed všemi lidmi a pøed veškerým stvoøením, že my, za sebe i za svùj lid, v žádném pøípadi nesouhlasíme s navrhovaným naøízením a nepøipojíme se k nièemu, co se jakkoli pøíèí Bohu, svatému Božímu slovu, našemu pravému svìdomí, spáse našich duší...

Neschvalujeme vyhlášené naøízení. Jsme si jisti, že když všemohoucí Bùh povolá nijakého èlovíka, aby poznal Boha, pøesto tento èlovík nemùže Boha poznat... Bezpeèné uèení je jen to, které se shoduje s Božím slovem... Pán zakazuje hlásání každého jiného uèení... Písmo svaté má být vykládáno jinými, jasnějšími texty bible... tato svatá kniha je pro køes•ana nezbytná, je snadná k pochopení a jejím posláním je odstraøovat temnotu. Jsme rozhodnuti z Boží milosti zachovávat ryzí a výluènè hlásání jen Božího slova, tak jak je obsaženo v biblických knihách Starého a Nového zákona, a nepøipustit, aby se k nìmu cokoli pøidávalo, co by mu mohlo odporovat. Toto slovo je jediná pravda. Je bezpeèným mìøítkem veškerého uèení a života a nemùže selhat nebo nás zklamat. Kdo staví na tomto základi, odolá všem pekelným mocnostem a všechna lidská marnost, která se proti nìmu postaví, padne pøed Boží tváøí.

Z toho dùvodu odmítáme jho, jež se na nás vkládá... Souèasni oèekáváme, že Jeho císaøská Milost se vùèi nám zachová jako køes•anský vládce, který miluje Boha nade vše. Prohlašujeme, že budeme ochotni projevovat jemu i vám, milostiví páni, lásku a poslušnost, jak je naší spravedlivou a pravou povinností., (D'Aubigné, sv. 13, kap. 6)

Protest zapùsobil na sním hlubokým dojmem. Vítšina èlenù snìmu žasla nad smílostí protestujících a naplnily je obavy. Budoucnost se jim jevila jako bouølivá a nejistá. Rozkol, nesváry a krveprolévání se zdály neodvratitelné. Avšak zastánci reformace, jisti si spravedlností své vùci a spoléhající na ruku Všemohoucího, byli plni odvahy a odhodlání.,

Zásady obsažené v tomto proslulém protestu... jsou nejvlastnější podstatou protestantizmu. Tento protest se staví proti dvojímu lidskému zneužívání moci ve vícech víry: prvním je zasahování státních úøadù do náboženských otázek a druhým je samozvaná moc církve. Na místo tìchto zloøadù klade protestantismus právo svìdomí nad moc úøadù a autoritu Božího slova nad moc církve. Pøedevším odmítá svìtskou moc v duchovních vícech a odvolává se na slova apoštolù: „Lépe je poslouchat Boha než lidí. Nad korunu Karla V. vyvýšilo korunu Ježíše Krista. Šlo však ještì dále: vyhlásilo zásadu, že všechno lidské uèení má být podøízeno Božímu slovu., (D'Aubigné, sv. 13, kap. 6) Kromì toho vyhlásili protestující své právo svobodnì vyslovit své pøesvìdèení o pravdi. Budou nejen vìøit Božímu slovu a poslouchat je, ale budou i uèit tomu, co Boží slovo øíká, a neuznávají právo knìží nebo úøadu proti tomu zasahovat. Špýrský protest je slavnostním vystoupením proti náboženskému útlaku a požadavkem na právo všech lidí uctívat Boha podle vlastního svìdomí.

Protest byl veøejnì vyhlášen. Vepsal se do pamìti tisícù lidí a zaznamenaly ho nebeské knihy, odkud ho nemùže nikdo vymazat. Celé evangelické Nìmecko pøijalo protest jako vyjádøení své víry. Všude lidé cháпали toto prohlášení jako pøíslib nové a lepší doby. Jeden ze šlechticù øekl špýrským protestantùm: Kèž Všemohoucí, který vám dal milost vyznat se tak dùraznì, svobodnì a neohroženì, vás zachová v této køes•anské pevnosti až po vìènost., (D'Aubigné, sv. 13, kap. 6)

Kdyby si reformace po dosažení prvního úspěchu dovolila vyěkávat, až získá pøízeò svìta, zpronevìøila by se Bohu i sobì, a tím by si pøipravila vlastní zkázu. To, co tehdy prožili reformátoøi, je pouèením pro všechny následující vìky. Satan pùsobí proti Bohu a proti Božímu slovu stále stejným zpùsobem. Stejnì jako v šestnáctém století staví se i dnes proti tomu, aby se Písmo svaté stalo mìøítkem života. V naší době lidé odešli daleko od jeho uèení a pøíkazù, a je tøeba, aby se vrátili k vlastnímu základu protestantizmu - k bibli jako k jedinému pravidlu víry a života. Satan stále pùsobí všemi svými prostøedky, aby omezil náboženskou svobodu. Antikristovská mocnost, proti které vystoupili protestanté ve Špýru, se nyní pokouší s obnovenou silou znovu získat ztracenou vládu. Stejnì neochvìjná vìrnost Božímu slovu, která se projevila v reformaci bìhem tak kritické chvíle, je jedinou nadìjí pro nápravu dnes.

Urèitá znamení naznaèovala, že protestantùm hrozí nebezpeèí. Jiná znamení však ukazovala, že Boží ruka ochrání vìrné. V té době Melanchton ve spìchu provázal ulicemi Špýru smìrem k Rýnu svého pøítele Šimona Grynaea a naléhal na niho, aby prchl za øeku. Grynaeus byl tímto spìchem udiven a Melanchton mu na vysvìtlenou øekl: Ukázal se mi jakýsi staøec, kterého jsem neznal, vážného a slavnostního vzezøení, a øekl mi, že Ferdinand pošle za chvíli strážníky, aby Grynaea zatkli.,,

Toho dne totiž Faber, pøední obhájce papežství, ve svém kázání napadl Grynaea. Grynaeus se proti osoèení ohradil a nakonec Faberovi vytkl, že hájí ohavné bludy.,, Faber potlaèil svùj hnìv, ale ihned šel ke králi a získal od niho zatykaè na nepohodlného heidelberského profesora. Melanchton nepochyboval o tom, že jeho pøítele zachránil Bùh tím, že poslal jednoho ze svých andìlù, aby ho varoval.,,

Na bøehu Rýna pak nehybnì èekal, dokud proud øeky nezachrání Grynaea pøed jeho pronásledovateli. 'Koneènì', zvolal Melanchton, když ho uvidil na protìjším bøehu, 'koneènì je vytržen z krutých spárù lidí, kteøí touží po nevinné krvi.' Když se Melanchton vrátil domù, dozvidil se, že biøici, kteøí pátrali po Grynaeovi, prohledali dùm od pùdy až po sklep.,, (D'Aubigné, sv. 13, kap. 6)

Reformace však mìla ještì více zazáøit pøed mocnými tohoto svìta. Král Ferdinand odmítl evangelická knížata pøijmout. Místo toho dostali pøíležitost pøedložit svou vìc císaøi a shromáždìným církevním a státním hodnostáøùm. Císaø Karel V. chtìl totiž urovnat spory, které zachvátily øíší po vyhlášení protestu ve Špýru, a proto svolal do Augsburku snìm, kterému hodlal podle svého oznámení sám pøedsedat. Na tento snìm pozval pøedstavitelè protestantù.

Reformaci hrozilo velké nebezpeèí. Její pøívrženci však svìøili svou vìc Bohu a slíbili, že zùstanou evangeliu vìrni. Saského kurfiøta jeho rádci varovali, aby na snìm nechodil. Tvrdili, že císaø vyžaduje úèast protestantských knížat, aby je vlákal do pasti. Jít a dát se zavøít do hradeb mìsta a vydat se tak do rukou mocného nepøítele, to pøece znamená riskovat všechno?., Jiní však velkodušnì prohlašovali: A• se jen knížata chovají odvážnì a Boží vìc bude zachránìna.,, Bùh je vìrný, neopustí nás.,, prohlásil Luther. (D'Aubigné, sv. 14, kap. 2.) Kurfiøt se vypravil do Augsburku i se svým doprovodem . Všichni byli seznámeni s nebezpeèím, které jim hrozí. Mnozí se vydali na cestu s chmurami na èele a s obavami v duši. Luther, který je doprovázel až do Koburgu, povzbuzoval jejich slábnoucí víru tím, že jim zpíval chorál, který složil na tuto cestu: Hrad pøepevný je náš Bùh.,, Povzbudivá píseò zahrnala mnoho úzkostných pøedtuch, povzbudila mnohá skleslá srdce.

Evangelická knížata si pøála pøedložit snìmu své názory systematicky seøazené a doložené dùkazy z Písma. Pøípravu dokumentu svìřili Lutherovi, Melanchtonovi a jejich spolupracovníkùm. Takto vzniklé Vyznání pøijali protestanté jako projev své víry a pak se sešli, aby tento významný dokument podepsali. Byla to slavnostní i nebezpeèná chvíle. Reformátoøi se obávali, aby vìc reformace nebyla smíšována s politickými otázkami. Mìli za to, že reformace by mìla pùsobit jen vlivem, který vychází z Božího slova. Když chtìli Vyznání podepsat protestantští šlechtici, postavil se Melanchton proti tomu s odùvodnìním: To je záležitost teologù a kníží, aby navrhovali tyto vìci. Autoritu mocných zemì zachovejme pro jiné vìci., Jan Saský se ohradil: Chraò Bùh, abyste z toho vyluèovali mne. Jsem rozhodnut uèinit to, co je správné, i kdyby mì to mìlo stát korunu. Chci vyznávat Pána. Kurfiøtský klobouk a hermelín mi nejsou tak drahé jako køíž Ježíše Krista., Po tomto prohlášení vzal pero a podepsal se pod Vyznání. Jiný ze šlechticù vzal do ruky pero a øekl: Vyžaduje-li toho èest mého Pána Ježíše Krista, jsem ochoten... opustit statky a položit svùj život., A pak pokračoval: Spíše bych se vzdal svých poddaných a svých území a odešel ze zemì svých otcù s holí v ruce, než bych pøijal jiné uèení, než které je obsaženo v tomto vyznání., (D'Aubigné, sv. 14, kap. 6) Takovou víru a odvahu mìli tito Boží mužové.

Nadešla stanovená chvíle, kdy mìli pøedstoupit pøed císaøe. Karel V. pøijal evangelické reformátory v sedì na svém trùnu a obklopený kurfiøty a knížaty. Evangelíci pøeèetli vyznání své víry. Pøed tak vznešeným shromáždìním jasnì vyložili pravdy evangelia a oznaèili bludy katolické církve. Právem se tento den oznaèuje za nejvìtší den reformace a jeden z nejslavnìjších dnù v dìjinách køes•anstva a lidstva. , (D'Aubigné, sv. 14, kap. 7)

Jen několik let uplynulo od chvíle, kdy mnich z Wittenberka stál ve Wormsu sám pøed národní radou. Nyní stáli na jeho místì nejvznešenìjší a nejmocnìjší knížata øíše. Lutherovi bylo zakázáno jet do Augsburku, byl tam však pøítomen svými slovy a modlitbami. Jsem pøeš•astný., napsal, že jsem se dožil této hodiny, v níž byl Kristus veřejnì vyvýšen tak vynikajícími vyznavaèi a v tak slavném shromáždìní., (D'Aubigné, sv. 14, kap. 7) Tak se naplnila slova Písma: O tvých svìdectvích pøed králi budu mluvit., (Žalm 119:46)

Za života apoštola Pavla se evangelium, pro které byl vìznìn, dostalo právì Pavlovým uvìznìním pøed knížata a šlechtu císaøského mìsta. Podobnì i tehdy znìla v palácích zvìst, kterou císaø zakázal hlásat z kazatelen. To, co mnozí pokládali za nevhodné, aby se øíkalo poddaným, poslouchali nyní užaslí vládci a panstvo øíše. Králové a šlechtici tvoøili posluchaèstvo, korunovaná knížata byla kazateli a pøedmìtem kázání byla královská Boží pravda. Od apoštolských dob.,, poznamenal dobový spisovatel, se nepøihodilo nic vùtšího, ani nezaznìlo velkolepìjší vyznání., (D'Aubigné, sv. 14, kap. 7)

Všechno, co luteráni øíkají, je pravda, to nemùžeme popøít.,, prohlásil jeden katolický biskup. Mùžete rozumovými dùkazy vyvrátit Vyznání, které pøednesl kurfiøt a jeho druhové?., zeptal se nikdo doktora Ecka. Pomocí spisù apoštolù a prorokù nikoli.,, znìla odpovìi, avšak pomocí spisù církevních otcù a vyjádøení rad ano!., Tazatel ovšem pokračoval: Rozumím, luteráni vycházejí podle vás z Písma, kdežto my stojíme mimo Písmo., (D'Aubigné, sv. 14, kap. 8)

Nìkterá další nìmecká knížata se rozhodla pro reformovanou víru. Sám císaø prohlásil, že èlánky protestantù jsou ryzí pravda. Vyznání bylo pøeloženo do mnoha jazykù a rozšíøeno po celé Evropì. V dalších generacích je pøijaly milióny lidí jako vyjádøení své víry.

Vírní Boží služebníci však nemuseli pracovat sami. Když se proti nim spojovaly mocnosti a zlí duchové, Pán nezapomínal na svůj lid. Kdyby mohli vidět duchovním zrakem, viděli by jasné důkazy Boží přítomnosti a pomoci, jako prorok v pradávných dobách. Když Elizeus služebník upozorðoval svého pána na nepřátelské vojsko, které obklèilo místo a odøízlø jim všechny ústupové cesty, prorok se modlil: Hospodine, otevři mu prosím øe, aby viděl., (2 Král 6,17) Najednou sluha viděl, že strãð je plná vozù a ohnivých koní. Nebeské vojsko stálo připraveno ochránit Božího muže. Tak andělé chrání ty, kdo pracují pro obnovu církve.

Luther důsledně prosazoval mimo jiné zásadu, že reformace nesmí žádat o podporu světskou moc a že nesmí být bráněná pomocí zbraní. Radoval se z toho, že evangelium vyznávají øíšská knížata, když však knížata navrhovala vytvoření obranného svazu, prohlásil, že učení evangelia má hájit sám Bùh... Èím ménì se bude do díla mísit èlovìk, tím mocnìji zasáhne Bùh. Podle jeho názoru byla všechna navrhovaná politická opatøení projevem nedùstojného strachu a høíšné nedùvìry., (D'Aubigné, sv. 10, kap. 14)

Když se mocní nepřátelé spojovali, aby reformaci znièili, a když se zdálo, že se proti ní pozvedne tisíce meòù, Luther napsal: Satan stupøuje svou zuøivost. Bezbožní velekníží spøádají úklady, hrozí nám válka. Vybídnìte lid, aby statečně bojoval pøed Božím trùnem vírou a modlitbou, tak aby naši nepřátelé, pøemoženi Božím Duchem, byli pøinuceni pøistoupit na mír. Co hlavnì potøebujeme, co hlavnì musíme dèlat, je modlit se. Oznamte lidem, že jsou nyní vystaveni ostøí meèe a satanovì zlobì, a øeknìte jim, a se modlí., (D'Aubigné, sv. 10, kap. 14)

O nìco pozdìji se Luther ještì jednou zmínil o svazu, který zamýšlela založit evangelická knížata, a prohlásil, že jedinou zbraní, kterou bychom mìli používat, je meè Ducha., V listì saskému kurfiøtovi napsal: Nemùžeme s dobrým svìdomím schvalovat navrhovaný obranný svaz. Radìji bychom desetkrát zemøeli, než abychom vidìli, že pro víc evangelia byla prolita jediná kapka krve. Musíme být jako 'ovce vedené na zabití'. Musíme nést Kristùv køíž. Vaše Výsost mùže být bez obav. Dosáhne svými modlitbami více než všichni naši nepřátelé svým vychloubáním. Jen nepøspìte své ruce krví svých bratrù. Jestliže císaø žádá, abychom byli vydáni jeho soudùm, jsme pøipraveni pøed nì pøedstoupit. Nemùžete bránit naši víru. Každý pro svou víru podstupuje vlastní nebezpeèí., (D'Aubigné, sv. 14, kap. 1)

Ze skrytých modliteb vyšla síla, která v dobì velké reformace otøásla svìtem. V posvátném tichu vstupovali Boží služebníci na skálu Božích zaslíbení. V dobì zápasù v Augsburku se Luther každý den nejménì tøi hodiny modlil a byly to právnì hodiny nejvhodnìjší pro studium., Ve své soukromé svìtnici otevíral svou duši pøed Bohem slovy plnými úcty, strachu a nadìje, jako když se mluví s pøítelem., Øíkal: Víím, že jsi náš Otec a náš Bùh, a že zaženeš pronásledovatele svých synù, protože s námi jsi ohrožen i ty. Celá tato víc je tvá a jen z tvého donucení se jí uèastníme. Brað nás tedy, Otèe! , (D'Aubigné, sv. 14, kap. 6)

Melanchtonovi, kterého drtily obavy a úzkost, Luther napsal: Milost a pokoj v Kristu - v Kristu, øíkám, ne na svìtì. Amen. Velice nenávidím ty nesmírné starosti, které ti stravují. Jde-li o nespravedlivou víc, opus• ji, jde-li však o víc spravedlivou, proè nevøíš slibùm Pána, který nám pøíkazuje, abychom spali beze strachu?... Kristus neopustí dílo spravedlnosti a pravdy. Kristus žije, Kristus vládne, jakýpak strach tedy mùžeme mít?., (D'Aubigné, sv. 14, kap. 6)

Bùh vyslyšel volání svých služebníkù. Dal knížatùm a duchovním milost a odvahu, aby zastávali pravdu proti vládcùm tmy tohoto svìta. Pán prohlásil: Hle, kladu na Siónu kámen vyvolený, úhelný, vzácný; kdo v něj vìøí, nebude zahanben., (1 Petr 2,6) Protestantští reformátoøi stavìli na Kristu a brány pekla je nemohly pøemoci.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

12. Francouzská reformace

Po špýrském protestu a augsburském vyznání, které znamenaly vítězství reformace v Německu, nastala léta sporů a temna. Zdálo se, že protestantismus, oslabený rozkoem svých přívrženců a napadaný mocnými nepřáteli, je odsouzen k úplnému zániku. Tisíce lidí zpečetilo své svědectví vlastní krví. Vypukla občanská válka. Některí z dřívějších předních zastánců víc reformace zradili. Nejušlechtilejší z knížat, kteří se přidali k reformaci, padli do rukou císaře a byli vlázeni jako zajatci od místa k místu. Ve chvíli zdánlivého vítězství, stihla císaře porážka. Musel se dívat, jak mu kořist uniká z rukou, a nakonec musel zákonem zaručit svobodu pro uění, jehož zničení si předsevzal jako životní cíl. Dal v sázku své království, poklady i vlastní život, aby kacířství zničil. Dožil se jen toho, že viděl svá vojska zničená v bojích, vyprázdňovanou pokladnu, mnohá jeho území ohrožovaly vzpoury, zatímco víra, kterou se marně snažil potlačit, se šířila. Karel V. bojoval proti všemohoucí síle. Bůh prohlásil: „Buď světlo, avšak císař se pokoušel uchovat neporušenou tmou. Své záměry nedokázal uskutečnit. Předčasně zestárlý, vyčerpaný dlouhým bojem, vzdal se nakonec trůnu a uchýlil se do samoty kláštera.

Ve Švýcarsku nastaly pro reformaci černé dny jako v Německu. Mnoho kantonů přijalo reformaci, jiné se však se slepou umílností držely uění Říma. V katolických kantonech pronásledovali ty, kdo toužili poznat pravdu, a to vedlo nakonec k občanské válce. Zwingli a mnozí jeho spolupracovníci padli v krvavé bitvě u Kappelu. Ecolampadius zdrcený hroznými katastrofami zanedlouho zemřel. Řím slavil vítězství a na mnoha místech se zdálo, že znovu získá všechno, co ztratil. Avšak Pán, jehož rady jsou od věčnosti, neopustil svou vůli, a nezapomněl na své následovníky. Jeho ruka vysvobodí jeho lid. V dalších zemích povolal pracovníky, aby reformaci šířili.

Ve Francii začal svítat nový den ještě dříve, než tam zaznělo jméno Martina Luthera jako reformátora. Mezi první, kdo zahlédli světlo, patřil stařeček Lefèvre, velmi vzdělaný profesor na pařížské univerzitě, upřímný a horlivý zastánce papežství. Při studiu staré literatury upoutala jeho pozornost bible a Lefèvre zavedl její studium mezi svými studenty.

Lefèvre byl nadšeným ctitelem svatých a připravoval dějin světců a mučedníků, jak o nich hovoří církevní legendy. Dílo vyžadovalo mnoho práce, když však už měl značnou část knihy zpracovanou, napadlo ho, že by mu v práci mohla pomoci bible a začal ji s tímto záměrem studovat. Objevil, že se v ní opravdu píše o svatých, ale jinak než v římském kalendáři. Jeho mysl ozářil proud Božího světla. Překvapený a znechucený přestal pracovat na úkolu, který si předsevzal, a věnoval se Božímu slovu. Brzy začal učit drahocenné pravdy, které v něm objevil.

V roce 1512, tedy ještě předtím, než Luther nebo Zwingli zahájili reformační dílo, Lefèvre napsal: „Bůh nám prostřednictvím víry dává spravedlnost, která nám jedině díky jeho milosti dává právo na věčný život. (Wylie, sv. 13, kap. 1) Když přemýšlel o tajemství vykoupení, zvolal: „Jak nevýslovně velká je to promína - Bezohřšný je odsouzen a ohřšník je vysvobozen - Požehnaný snáší zločinné a zločinný dostává požehnání - Život umírá a mrtvý žije - Sláva je překonána tmou a člověk, který neznal nic než tápání, je oděn slávou. (D'Aubigné, sv. 12, kap. 2)

Uèil, že sláva za spasení patøí jen Bohu, ale také, že èlovìk má povinnost poslouchat. Prohlásil: „Jsi-li èlenem Kristovy církve, jsi èástí Kristova tìla, patøíš-li ke Kristovu tìlu, máš Boží pøirozenost... Kdyby jen lidé dokázali pochopit tuto výsadu, jak èistì, svatì a bezhøíšnì by žili a s jakým opovržením by posuzovali všechnu slávu tohoto svìta, když by ji porovnali se slávou, kterou dostali - se slávou, kterou lidské oko nedokáže vnímat. (D'Aubigné, sv. 12, kap. 2)

Nìkteøí Lefévrovi žáci nadšenì naslouchali jeho slovùm a pozdìji dále hlásali pravdu, i když hlas uèitele umlknul. Patøil mezi nì také Vilém Farel, syn zbožných rodièù, vychovaný k tomu, aby s bezvýhradnou vírou pøijímal uèení církve. Mohl o sobì prohlásit jako kdysi apoštol Pavel: „Žil jsem podle nejpøísnižšího smìru našeho náboženství jako farizeus. (Sk 26,5) Jako horlivý øímský katolík by nejraději znièil každého, kdo by se opovážil postavit se proti církvi. Pozdìji, když vzpomínal na toto období svého života, napsal: „Skøípal jsem zuby jako vzteklý vlk, když jsem slyšel nìkoho mluvit proti papeži. (Wylie, sv. 13, kap. 2) Neúnavnì uctíval svaté, spolu s Lefévrem obcházel paøížské kostely, modlil se u oltáøù a zdobil je svými dary. Tyto obøady však nepøinesly mír jeho nitru. Svíralo jej vìdomí vlastních høíchù, které všechny kající skutky nedokázaly odstranit. Jako hlas z nebe vnímal slova reformátora: „Spasení je z milosti. Nevinný je odsouzen a provinilý propuštìn. Jen Kristùv køíž otvírá brány nebes a zavírá brány pekla. (D'Aubigné, sv. 13, kap. 2)

Farel radostnì pøijal pravdu. Prožil podobné obrácení jako apoštol Pavel, odvrátil se od otroctví tradicím ke svobodì Božích synù. Jak sám øekl, „místo hltavého vlka s vražedným srdcem se stal „pokojný jako tichý a neškodný beránek, jehož srdce už nepatøilo papeži, ale Ježíši Kristu. (D'Aubigné, sv. 12, kap. 3)

Zatímco Lefévre dál šíøil svìtlo mezi svými studenty, vydal se Farel, který horlil pro vìc Ježíše Krista stejnì jako byl pøedtím pro papežství, hlásat pravdu veøejnì. Zanedlouho se k nim pøidal významný církevní hodnostáø, biskup z Meaux. Pak se k hlásání evangelia pøidali další uèitelé, kteøí vynikli svými schopnostmi a svým vzdíláním. Evangelium získávalo stoupence ve všech vrstvách spoleènosti, v domech øemeslníkù a rolníkù i v královském paláci. Sestra Františka I., který tehdy vládl, pøijala reformovanou víru. Zdálo se, že i sám král a královna matka jsou evangeliu pøíznivì naklonìni, a reformátoøi s nejvìtšími nadìjemi oèekávali, že celá Francie pøijme evangelium.

Jejich nadìje se však nesplnily. Kristovy následovníky èekaly zkoušky a pronásledování. Budoucnost však byla jejich oèím milosrdnì zastøena. Nastala doba míru, bìhem níž mohli naèerpat sílu, aby pak obstáli v bouøi, a reformace postupovala rychle kupøedu. Biskup z Meaux pùsobil horlivì ve své vlastní diecézi, uèil duchovenstvo i lid. Propouštìl nevzdílané a nemravné knìze a na jejich místo, pokud to jen bylo možné, pøijímal vzdílané a zbožné muže. Biskup velmi toužil po tom, aby jeho lid mìl pøístup k Božímu slovu, a brzy toho dosáhl. Lefévre pøeložil Nový zákon. Ve stejné dobì, kdy vycházela Lutherova nìmecká bible z tiskárny ve Wittenberku, byl vydáván v Meaux francouzský pøeklad Nového zákona. Biskup nešetøil námahou ani penìzi, aby se bible rozšíøila po jeho farnostech a zakrátko mìli rolníci z Meaux Písmo svaté.

Jako poutníci umírající žízní vítají radostnì pramen životodárné vody, tak pøijímali tito lidé Boží poselství. Rolníci na polích, øemeslníci v dílnách se navzájem povzbuzovali pøi své každodenní døinì tím, že spolu mluvili o drahocenných pravdách bible. Po veèerech se už nescházeli jako døíve v krèmì u vína, ale shromažðovali se v bytech, spoleènì èetli Boží slovo, modlili se a oslavovali Boha. Brzy se

projevila velká změna. I když patřili k nejnižší vrstvě společnosti - byli to nevzdělaní a těžce pracující zemědělci - projevila se v jejich životě obnovující a povznášející moc Boží milosti. Tito skromní, laskaví a svatí lidé byli důkazem toho, co může evangelium vykonat pro lidi, kteří je upřímně přijmou.

Světlo, které se rozzářilo v Meaux, proniklo svými paprsky široko daleko. Každý den rostl počet obrácených. Hněv církevní hierarchie po nějakou dobu brzdil král, který nenáviděl úzkoprsou bigotnost mnichů. Nakonec však zvítězili zastánci papežství a postavili hranice. Biskup z Meaux si musel vybrat mezi upálením a odvoláním. Rozhodl se pro snazší cestu. Přestože vůdce odpadl, stádecko zůstalo pevné. Mnozí podali svědectví o pravdě uprostřed plamenů. Svou odvahou a věrností na hranici promluvili tito prostí křesťané k tisícům lidí, kteří nezaslechli jejich svědectví v době pokoje.

Nebyli to však jen prostí a chudí lidé, kteří se v utrpení a za posměchu odvážili svědět pro Krista. I v panských komnatách zámků a paláců žili ušlechtilí lidé, kteří pravdu cenili více než bohatství, postavení i vlastní život. Ve šlechtickém brnění chodil silnější a pevnější duch, než jaký chodil v biskupském rouchu a mitě. Louis de Berquin byl šlechtického původu. Byl to udatný, dvorní rytíř, zabývající se o studium a vědění, uhlazeného chování a mravně bezúhonný. Dobový spisovatel o něm řekl: „Byl to nadšený vykonavatel papežských usnesení, pilně se účastnil mší a kázání... nad všechny ostatní své ctnosti vynikal mimořádnou nenávistí vůči luteránství. Boží prozřetelnost jej však, podobně jako mnoho dalších, přivedla k biblí, aby v ní ke svému úžasu našel „nikoli učení Říma, ale učení Lutherovo.“ (Wylie, sv. 13, kap. 9) Od té doby se plně dal do služeb evangelia.

Schopnosti a výšečnost tohoto „nejvzdělanějšího z francouzských šlechticů“, jeho nezdolná odvaha a hrdinská horlivost, jeho vliv u dvora - byl totiž královým oblíbencem - způsobily, že ho mnozí pokládali za ělovíka předurčeného stát se reformátorem své země. Beza o něm řekl: „Berquin by se byl stal druhým Lutherem, kdyby byl našel ve Františku I. druhého kurfiřta. „Je horší než Luther“, volali papeženci. (Wylie, sv. 13, kap. 9) Francouzští katolíci se ho opravdu báli. Uvznili ho jako kacíře, ale král ho propustil na svobodu. Boj trval léta. František kolísal mezi Římem a reformací, stěídavě snášel zuřivost mnichů a jindy ji zase tlumil. Papežské úřady Berquina třikrát uvznily, ale panovník jej vždy opět propustil na svobodu, obdivoval totiž jeho génia a ušlechtilou povahu a odmítl ho obítovat zlobě církevní hierarchie.

Berquin byl několikrát upozorněn na nebezpečí, které mu ve Francii hrozí. Přátelé ho prosili, aby se jako jiní zachránil dobrovolným odchodem ze země. Bojácný a přizpůsobivý Erasmus, který přes své jedinečné vzdělání neměl onu mravní velikost, která podřizuje život a ěst pravdě, Berquinovi napsal: „Požádej, aby tě poslali jako vyslance do některé cizí země. Jdi a cestuj po Německu. Znáš Bedeho a jemu podobné - je to tisícíhlavý netvor, chrlí jed na všechny strany. Tvých nepřátel jsou pluky. I kdyby tvé učení bylo lepší než učení Ježíše Krista, nenechají tě na pokoji, dokud tě potupně nezahubí. Nevíš přiliš královi ochráně. V žádném případě mi neuváděj v podezření v souvislosti s náboženskými otázkami.“ (Wylie, sv. 13, kap. 9)

Jak rostlo nebezpečí, sílila i Berquinova horlivost. Odmítl radu Erasma, aby začal chýtrařit a uhýbat. Rozhodl se, že vystoupí ještě směleji, bude nejen bránit pravdu, ale bude také napadat bludy. Obvinění z kacířství, které se papeženci stále snaží vznést proti němu, vznesl sám proti nim. Jeho nejhorlivějšími a nejrozhořčenějšími odpůrci byli učení profesori a mniši z teologické fakulty pařížské univerzity, jedné z

nejvyšších církevních autorit ve městě i celé zemi. Ze spisů těchto profesorů Berquin vybral dvanáct tvrzení a veřejně prohlásil, že „odporují bibli a jsou kacířská“. Pak vyzval krále, aby rozsoudil jejich spor.

Panovník byl ochoten uspořádat míření sil obou stran. Těšil se, že bude mít příležitost pokořit pýchu nadutých mnichů, a přikázal zastáncům papežství, aby svou věc obhájili pomocí bible. Dobře viděli, že jim tato zbraň nepomůže. Daleko lépe uměli používat jiné zbraně - vězení, mučení, upalování na hranicích. Nyní se karty obrátily a katolíci poznali, že padají sami do jámy, kterou kopali pro Berquina. Zdišení hledali možnost úniku.

„V té době kdosi poškodil sochu Panny Marie na rohu jedné z ulic. Celé město bylo ve varu. K místu se sbíhly zástupy lidí a projevovaly zármutek a rozhořčení. Také krále se to hluboce dotklo. Mnichům se tak naskytla jedinečná příležitost, kterou také pohotově využili. Začali volat: „To jsou plody Berquinova učení. Toto luteránské spiknutí brzy zničí všechno - náboženství, zákony i samotný trůn. (Wylie, sv. 13, kap. 9)

Znovu Berquina zatkli. Král odjel z Paříže a mniši proto mohli jednat podle své vůle. Postavili reformátora před soud a odsoudili ho k smrti. Aby král nemohl zasáhnout a osvobodit jej, ještě téhož dne rozsudek vykonali. V poledne byl Berquin veden na popraviště. Shromáždil se obrovský dav lidí, kteří chtěli popravu vidět. Mnozí si uvědomovali s úžasem a nevolí, že oběť patří k nejlepší a nejstatečnější z francouzských šlechtických rodin. Tvář lidí v davu se chmuřily zdišením, rozhořčením, pohrdáním a nenávisť, jen jediná tvář zůstala klidná. Mučedník byl ve svých myšlenkách daleko odtud, uvědomoval si jedinou přítomnost svého Pána.

Nevšímal si rozlámané káry, na které ho vezli, nevšímal si zamračených tváří svých katů, nebál se ani hrozné popravě, ke které se blížil. Po boku mu stál Pán, který zemřel, ale žije a bude živ navěky, a má klíče smrti a pekla. Berquinova tvář vyzařovala nebeské světlo a pokoj. Oblékl se do krásných šatů, měl na sobě „sametový plášť“, kabát ze saténu a damašku a zlatem prošíváné puněochy. (D'Aubigné, Dějiny reformace v Evropě v době Kalvínovi, sv. 2, kap. 16) Dosvěděl svou víru před Králem králů a před celým vesmírem, proto ani náznak smutku nesmí zkalit jeho radost.

Když průvod pomalu projížděl přeplněnými ulicemi, sledovali lidé s údivem naprostý klid, radost a pocit vítězství v jeho pohledu a chování. Říkali: „Vypadá jako nikdo, kdo sedí v chrámu a přemýšlí o svatých věcech. (Wylie, sv. 13, kap. 9)

Když přijeli až k hranici, pokusil se Berquin říci lidu několik slov, ale mniši, protože se báli následků, začali hlučet, vojáci začali řinčet zbraněmi, aby přehlušili hlas mučedníka. Tímto jednáním v roce 1529 dala nejvyšší církevní moc kulturní Paříže „obyvatelstvu, které bude žít v roce 1793, hanebný příklad, jak umlčet na popravišti poslední slova umírajícího“. (Wylie, sv. 13, kap. 9)

Berquin byl uškrcen a jeho tělo spáleno. Zpráva o jeho smrti zarmoutila příznivce reformace v celé Francii. Jeho příklad však nebyl zbytečný. „Také my jsme připraveni, říkali zastánci pravdy, „podstoupit smrt s radostí, s pohledem upřeným na život, který nás čeká. (D'Aubigné, Dějiny reformace v Evropě v době Kalvínovi, sv. 2, kap. 6)

Za pronásledování v Meaux odebrali zastánci papežství učitelům reformovaného vyznání povolení kázat, a proto museli přijmout jiná zaměstnání. Lefèvre odešel po nějaké době do Německa. Farel se vrátil do svého rodného místa ve východní Francii, aby šířil světlo tam, kde strávil své dětství. Zprávy o tom, co se stalo v Meaux, se donesly i tam, a pravda, kterou smile a horlivě hlásal, nacházela i zde posluchače. Nepřátelé brzy požádali úřady, aby ho umlčely, a Farel byl vykázan z místa. I když pak už nemohl působit veřejně, chodil po vesnicích a učil v soukromých bytech nebo na loukách a sám se skrýval v lesích a v jeskyních, které bývaly místem jeho dětských her. Bůh ho připravoval na větší zkoušky. Jak sám napsal: „Zkoušky, pronásledování a satanovy útoky, na které jsem byl předem upozorněn, se také dostavily, a byly krutější, než jsem dokázal snášet. Avšak Bůh je můj Otec, dal mi a vždy mi dá sílu, kterou potřebuji. (D'Aubigné, Dějiny reformace šestnáctého století, sv. 12, kap. 9)

Podobně jako v době apoštolů pronásledování sloužilo „spíše k prospěchu evangelia (Fil 1,12). Vyhnaní z Paříže a z Meaux, „lidé, kteří se rozprchli, začali kázat evangelium všude, kam šli. (Skut 8,4) A tak světlo našlo cestu do mnoha zapadlých koutů Francie.

Bůh i dále připravoval pracovníky, kteří budou šířit jeho dílo. V jedné pařížské škole tehdy studoval přemýšlivý, tichý mládenec, který prokázal silný a pronikavý úsudek. Vynikal bezúhonností života právě tak jako inteligencí a náboženskou horlivostí. Svým nadáním a pílí se stal brzy chloubou celé školy, a všeobecně se očekávalo, že se tento mladý muž, jménem Jan Kalvín, stane jedním z nejschopnějších a nejváženějších obhájců církve. Avšak paprsek Božího světla pronikl i za hradby filozofické scholastiky a pověr, které Kalvína obklopovaly. Když slyšel o novém učení těšil se hrůzou a nepochyboval, že kacíři zaslouží smrt na hranici. Náhodně se však setkal s kacířstvím a musel změřit sílu římské teologie s protestantským učením.

V Paříži žil jeden z Kalvínových bratranců, který se přidal k reformátorům. Kalvín se s ním často setkával a hovořil o otázkách vzrušujících křesťanstvo. Olivetan, který přijal protestantismus tvrdil: „Na světě existují jen dva druhy náboženství. První skupinu tvoří náboženství vymyšlená člověkem. Podle nich se člověk může zachránit sám pomocí obětí a dobrých skutků. Ve druhé skupině je jediné náboženství, zjevené v bibli, a vede člověka, aby spasení hledal pouze v nezasloužené Boží milosti.

Kalvín zvolal: „Nechci žádné z tvých nových učeních, myslíš si, že jsem žil celý život v bludu? (Wylie, sv. 13, kap. 7)

V hlavě se mu však objevily myšlenky, kterých se nedokázal zbavit. Když zůstal v pokoji sám, musel přemýšlet o slovech svého bratrance. Vidění hříchu ho svazovalo. Představoval si, jak stojí bez příměluce před svatým a spravedlivým Soudcem. Příměluvy svatých, dobré skutky, církevní oběti nemohly oděnit hříchu. Před sebou viděl jen tmou věčného zoufalství. Marně se mu snažili pomoci učitelé teologie, ani zpověď a pokání nepomáhaly, nemohly směřit jeho duši s Bohem.

V době, kdy takto vnitřně bez úspěchu zápasil, dostal se jednoho dne náhodou na veřejné prostranství a stal se svědkem upálení kacíře. Žasl nad tím, jaký pokoj vyzařoval z tváře mučedníka. V utrpení hrozně smrti a ještě hroznější církevní klatby projevoval víru a odvahu. Mladý student ji bolestně srovnával s beznadějí a temnotou, kterou prožíval, přestože co nejpřísněji poslouchal církev. Viděl, že kacíři

odvzdujú svou víru z bible. Rozhodl se, že ji bude studovat a že odhalí, pokud to dokáže, tajemství jejich radosti.

V bibli našel Krista. Zvolal: „Otè, Kristova obì• usmiøuje tvùj hnìv. Jeho krev smývá mou neèistotu. Jeho kříž snímá mé høíchy. Jeho smrt odèinila moji vinu. Vymysleli jsme si mnoho zbyteèných pošetilostí, ty jsi však pøede mne postavil své slovo jako pochodeò a dotýkáš se mého srdce, abych mohl odmítnout všechny zásluhy kromì zásluh Ježíše Krista. (Martyn, díl 3, kap. 13)

Kalvín se pøipravoval pro knìžství. Už v dvanácti letech byl ustanoven kaplanem malého kostela a biskup mu ostøíhal hlavu podle církevních pøedpisù. Nebyl vysvìcen, ani neplnil povinnosti knìze, poèítali ho však k duchovenstvu, mìl oficiální titul a dostával plat.

Protože cítil, že se nemùže stát knìzem, vìnval se nijaký èas studiu práv, nakonec se však tohoto úmyslu vzdal a rozhodl se zasvìtit svùj život evangeliu. Váhal ale, zda se má stát uèitelem. Byl pøirození plachý a ostýchavý a tížil ho pocit odpovědnosti, spojené s tímto povoláním. Navíc se chtìl dále vìnovat studiu. Nakonec však dal na naléhání svých pøátel. Prohlásil: „Je podivuhodné, že èlovìk tak nízkého pùvodu mùže být povýšen do tak vysokého postavení. (Wylie, sv. 13, kap. 9)

Kalvín zaèal své dílo tiše, ale jeho slova pùsobila jako rosa osvìžující zemi. Odešel z Paøíže a usídlil se v malém mìstì, které chránila knìžna Markéta. Oblíbila si evangelium a poskytovala ochranu i jeho uèedníkùm. Kalvín byl tehdy mladý muž, laskavého a skromného chování. Své pùsobení zaèal tím, že navštívoval lidi v jejich domovech. Když se kolem nìho shromáždila celá rodina, èetl jim z bible a vysvìtloval pravdu o spasení. Lidé, kteøí slyšeli toto poselství, je pøedávali dalším, a tak zanedlouho rozšíøil své pùsobení z mìsta do okolních mìsteèek a vesnic. Navštívoval zámky i chudé chaloupky a budoval základy pro sbory, které mìly pozdìji neohroženì svìdèit o pravdì.

Po několika mìsících se vrátil do Paøíže. Mezi uèenci vládlo nezvyklé vøení. Studium starých jazykù je pøivedlo k bibli a mnozí, které její pravdy dosud nezasáhly, o nich horlivì diskutovali a dokonce se pøeli se stoupenci øímské církve. Kalvín, i když byl schopný bojovník v oblasti teologických sporù, mìl splnit vyšší poslání než se úèastnit hluèných rozprav uèencù. Mysl lidí byla probuzena a nastal èas, kdy jim mìl nikdo ukázat pravdu. A tak zatímco v univerzitních halách znily rušné teologické rozpravy, chodil Kalvín dùm od domu, ukazoval lidem bibli a vyprávìl jim o ukøižovaném Kristu.

Boží prozøetelnost dala Paøíži další pøíležitost, aby pøijala evangelium. Lefévrovo a Farelovo volání lidé odmítli, poselství však mìli nyní znovu vyslechnout obyvatelé všech tøíd tohoto velkého mìsta. Král ovlivøovaný politickými hledisky, se ještì nepostavil plnì na stranu Øíma proti reformaci. Markéta stále doufala, že ve Francii zvítízí protestantismus. Rozhodla, že v Paøíži bude hlásáno reformované køes•anství. Když král nebyl pøítomen, pøikázala evangelickému knìzi, aby kázal v paøížských kostelech. Protože to ale katoliètí hodnostáøi zakázali, dala knìžna k dispozici palác. Jednu místnost paláce nechala upravit na kapli a dala oznámit, že každý den v urèenou hodinu se zde bude konat kázání a že jsou zváni lidé všech stavù a postavení. Na bohoslužby pøicházely zástupy lidí, zaplòovaly nejen kapli, ale i pøedsínì a chodby. Každý den pøicházely tisíce posluchaèù - šlechtici, státníci, právníci, obchodníci a øemeslníci. Král, místo aby tato shromáždìní zakázal, naøídil, aby pro nì byly v Paøíži vyhrazeny dva kostely. Ještì nikdy nebylo mìsto tak vyburcováno Božím slovem. Zdálo se, že na

obyvatelstvo působí Boží Duch. Místo opilství, prostopášnosti, øevnivosti a zahálky se začala projevovat støídmost, cudnost, poøádek a píle.

Církevní vrchnost však nelenila. Protože král nechtìl zasáhnout a zakázat kázání, obrátili se církevní hodnostáři na lid. Všemi prostøedky se snažili vyvolat strach, pøedsudky a fanatismus nevidomých a povìrøivých davù. Paøíž poslouchala slepì pøedstavitele církve jako kdysi Jeruzalém a „nepoznala, co vede ku pokoji“. Dva roky bylo v hlavním mìstì hlásáno Boží slovo, mnoho lidí sice evangelium pøijalo, ale vùtšina je odmítla. František projevoval náboženskou snášenlivost, jen aby tím posloužil vlastním zámìrùm, a katolíkùm se podaøilo získat opìt pøevahu. Kostely byly znovu zavøeny a znovu vzplály hranice.

Kalvín se v té dobì v Paøíži pøipravoval studiem, pøemýšlením a modlitbami na své budoucí působení a dále šíøil svìtlo. Nakonec však upadl do podezøení. Úøady rozhodly, že má být upálen. Domníval se, že je v ústraní a v bezpečí, a netušil jaké mu hrozí nebezpečí, když do jeho bytu pøibìhli pøátelé se zprávou, že strážníci jsou již na cestì, aby ho zatkli. V tom okamžiku nikdo silnì klepal na domovní dveøe. Nemohl ztrácat ani vteøinu. Zatímco nikteøí pøátelé zdrželi strážníky u dveøí, jiní mu pomohli, aby se dostal z domu oknem a rychle zmizel na pøedmìstí. Našel úkryt v domku jednoho dìlníka, který pøijal reformaci, pøevlékl se do šatù svého hostitele a s motykou na rameni se vydal na cestu. Šel na jih, až našel opìt útoèištì na panství Markéty. (viz D'Aubigné, Dijiny reformace v Evropì v dobì Kalvínovi, sv. 2, kap. 30)

Prožil tam několik mìsícù v bezpečí pod ochranou mocných pøátel a jako døíve se vùnoval studiu. Myslel však stále na evangelizaci Francie, a nedokázal zùstat dlouho neèinný. Jakmile bouøe trochu polevila, hledal si nové působíštì v Poitiers, kde byla univerzita a kde se nové názory již setkaly s pøíznivou odezvou. Lidé všech vrstev ochotnì a rádi naslouchali evangeliu. Kázání se nekonala na veřejnosti. Kalvín otevíral slovo vièného života ochotným poslouchaèùm v domì vysokého mìstského hodnostáøe nebo ve veřejných zahradách. Když se poèet posluchaèù zvùtšil, došli k názoru, že bude bezpečnější scházet se za mìstem. Jako místo shromáždìní byla vybrána jeskynì, do níž se vcházelo z hlubokého a úzkého prùsmyku, zakrytého stromy a pøevislými skalními výènìlky. Tam pøicházely malé skupiny lidí, které odcházely z mìsta rùznými cestami. Na tomto odlehlém místì nahlas pøedèítal bibli a pak ji vykládal. Zde slavili francouzští protestanté poprvé veøeøi Páni. Tento malý sbor vyslal také několik vùrných evangelistù.

Kalvín se do Paøíže vrátil ještě jednou. Nemohl se vzdát nadìje, že Francie jako národ pøijme reformaci. Našel však témìø všechny dveøe pro svou èinnost uzavøeny. Hlásat evangelium znamenalo jít pøímo na hranici, proto se nakonec rozhodl, že odejde do Nìmecka. Jen co opustil Francii, rozpoutala se proti protestantùm bouøe, která by jistì smetla i jej, kdyby tam zùstal.

Francouzští zastánci reformace chtìli, aby jejich zemì držela krok s Nìmeckem a Švýcarskem, proto se rozhodli zasadit øímským povìrám pádnou ránu, která by vyburcovala celý národ. Jedné noci byly po celé Francii vylepeny plakáty napadající mši. Tento horlivý, ale neuvážený èin nepøispìl k pokroku evangelia, naopak pøinesl zkázu nejen lidem, kteøí plakáty vylepili, ale všem pøívøencùm reformace v celé Francii. Poskytl totiž øímským katolíkùm to, po èem dlouho toužili - záminku, aby mohli požadovat úplné vyhubení kacíøù jako agitátorù, kteøí ohrožují bezpečnost trùnu a míru v národì.

Nièí ruka - nikdy se nezjistilo, zda to byla ruka nerozvážného pøítele nebo ruka úskoèného nepøítele - pøilepila jeden takový plakát na dveøe králova pokoje. Panovník se zdísil. List papíru hrubì napadal povìry, které lidé po celé vìky uznávali a ctíli. Bezpøíkladná smìlost vnutit králi tyto vývody vzbudila jeho hnìv. Král zùstal chvíli stát beze slova a tøásl se vztekem. Pak svou zlost vyjádøil strašnými slovy: „Zatknìte bez rozdílu všechny, kdo jsou podezøelí z luteránského kacíøství. Všechny je znièím. (D'Aubigné, Dìjiny reformace v Evropì v dobì Kalvínovì, sv. 4, kap. 10) Stalo se, král se pøidal plnì na stranu Øíma.

Všichni luteráni v Paøíži mìli být okamžitì zatèeni. Nejdøíve zatkli jednoho chudého øemeslníka, pøívržence reformace, který obvykle vodil vìøící na tajná shromáždìní. Pod hrozbou, že bude ihned upálen, musel uposlechnout rozkaz a vodit papežského povìøence po bytech protestantù v mìstì. Nejprve se hrùzou nad tak podlým rozkazem zhroutil, nakonec však podlehl strachu a svolil, že své bratry zradí. Doprovázení zástupem lidí, knìžími, nosièi kadidla, mnichy a vojáky, procházeli zrádce a královský detektiv Morin pomalu a tiše ulicemi mìsta. Prùvod mìl být okázalým projevem úcty k „svátosti oltáøní“, projevem pokání za to, jak protestanté urazili mši. Divadlo však mìlo zakrýt pomstychtivý zámìr. Když pøišli pøed dùm, kde bydlel luterán, udìlal zrádce beze slova znamení. Prùvod se zastavil, do domu vstoupila stráž, vyvlekla celou rodinu ven a spoutala ji, pak se hrozný prùvod vydal za další obìti. „Nevynechali jediný dùm, velký ani malý, nezapomnìli ani na kolej paøížské univerzity... Díky Morinovi se celé mìsto roztøáslo... Nastala hrùzovláda. (D'Aubigné, Dìjiny reformace v Evropì v dobì Kalvínovì, sv. 4, kap. 10)

Zajatci byli krutì muèeni a popravení. Podle zvláštního naøízení musely hranice hoøet jen slabým ohnìm, aby odsouzcenci trpìli co nejdéle. Ti však umírali jako vítizové. Zùstávali pevní a klidní. Jejich pronásledovatelé s nimi nedokázali pohnout a cítili se poraženi. „Ve všech paøížských ètvrtích stály šibenice, každý den plály ohni hranic, postupné popravy mìly ještì více šíøit hrùzu z kacíøství. Nakonec to však prospìlo jen evangeliu. Celá Paøíž mohla vidìt, jaké muže vytváøí nové uèení. Muèednický kùl se stal nejúèinnìjší kazatelnou. Klid a radost vyzaøující z tváøí odsouzených, když kráèeli... na popravištì, hrdinství, které projevovali uprostøed plamenù, laskavost, s jakou odpouštìli urážky, promìnily v mnoha pøípadech hnìv v lítost, nenávisť v lásku a výmluvnì promluvily ve prospìch evangelia. (Wylie, sv. 13, kap. 20)

Knìží, ve snaze udržovat v lidech hrùzu a dìs, rozšiøovali o protestantech nejstrašnìjší obvinìní. Naøkli je, že pøipravovali vyhlazení katolíkù, svržení vlády a zavraždìní krále. Svá tvrzení nemohli doložit sebemenším dùkazem. Pøesto se jejich tvrzení mìla jednou splnit jako neblahá pøedpovìi. Stalo se to ovšem za naprosto jiných okolností a z úplnì opaèných pøíèin. Krutosti, které katolíci páchali na nevinných protestantech, mìly jednou pøinést odplatu. O nikolik staletí pozdìji se stalo to, co pøedpovídali králi, jeho vládì i poddaným. Krutosti i potom páchali lidé nevìøící a sami pøívrženci papežství. Nikoli šíøení, ale potlaèování protestantizmu pøineslo o tøi staletí pozdìji ve Francii jmenované pohromy.

Ve všech vrstvách spoleènosti zavládlo podezírání, nedùvìra a strach. Pøes všeobecné vzrušení bylo zøejmé, jak hluboce zasáhlo Lutherovo uèení ty, kdo dosáhli nejvyššího vzdìlánì, mìli největší vliv a projevíli nejšlechetnìjší charakter, protože nejvyšší funkce zùstaly najednou neobsazené. Odcházeli

øemeslníci, tiskaøi, uèenci, univerzitní profesøi, spisovatelé i dvoøané. Paøíž opouštily stovky lidí, dobrovolnì odcházeli z rodné zemì, v mnoha pøípadech tím dali poprvé najevo, že jsou stoupenci reformace. Papeženci žasli, když si uvìdomili, kolik mezi sebou trpìli kacíøù, aniž to tušili. Zlost si pak vylévali na obìtech, které zùstaly v dosahu jejich moci. Vìzení se naplnila a zdálo se, že vzduch ztmavnul kouøem hranic, zapálených pro vyznavaèe evangelia.

František I. se proslavil podporou velkého hnutí za obnovu vùdeckého bádání, kterým se vyznaèoval zaèátek šestnáctého století. Rád shromažìoval u svého dvora vzdìlané muže ze všech zemí. Protože mìl rád vzdìlanost a pohrdal nevidomostí a povìrèivostí mnichù, reformaci do urèité míry toleroval. Snaha znièit kacíøství však vedla tohoto pøíznivce vzdìlanosti až k tomu, že zakázal v celé Francii tisk knih. František I. je jedním z mnoha pøíkladù, které dokazují, že intelektuální úroveň neochrání pøed náboženskou nesnášenlivostí a pronásledováním.

Francie se mìla veřejnì slavnostnì zavázat, že protestantismus znièí. Kniží požadovali, aby urážka nebes, zpùsobená zesmìšním mše, byla odèinìna krví a aby král v zájmu svého národa veřejnì hrozné dílo schválil.

Urèili, že hrùzný obøad se bude konat 21. ledna 1535. V celém národì rozdmýchali povìrèený strach a fanatickou nenávisť. Paøížské ulice naplnily zástupy lidí, kteøí pøišli ze všech okolních krajù. Obøad mìl zaèít ráno okázalým prùvodem. „Domy, kolem nichž prùvod procházel zdobily smuteèní prapory a na urèených místech stály oltáøe. Pøede dveømi každého domu plála pochodeò na poèest „svátosti“. Prùvod se seøadil pøed svítáním u královského paláce. „V èele nesli prapory a køíže z nìkolika farností, pak šli ve dvojicích mìš•ané s pochodnìmi. Potom následovali pøíslušníci ètyø mnišských øádù ve svých hábitech. Za nimi nesli velkou sbírku slavných ostatkù. Za ostatky jeli církevní hodnostáøi v purpurových rouchách, ozdobených drahými kameny. Byla to jedineèná a záøivá podívaná.

„Hostii nesl paøížský biskup pod nádherným baldachýnem, který drželi ètyøi šlechtici... Za hostií kráèel král... František I., na hlavì nemìl korunu, ani nebyl obleèený do královských šatù. S „nepokrytou hlavou, s oèima sklopenýma k zemi, se zapálenou svící v ruce kráèel král Francie „jako kajícník“. (Wylie, sv. 13, kap. 21) Pøed každým oltáøem se pokornì sklonil, ne za vlastní høíchy ani za nevinnou krev, kterou si poskrvnil ruce, ale za smrtelný høích poddaných, kteøí se opovážili zavrhnout mši. Za ním kráèela královna a ostatní hodnostáøi, vždy ve dvojici, každý s zapálenou svící.

Souèástí obøadu byl také panovníkùv projev k vysokým hodnostáøùm království ve velkém sále biskupského paláce. Vystoupil pøed nì se zarmoucenou tváøí a pohnutými slovy naøíkal nad „zloèiny, rouháním, nad dnem žalu a hanby“, který pøišel na národ. Vyzval každého vùrného poddaného, aby pomáhal vyhladit „mor kacíøství“, který hrozí Francii zkázou. Prohlásil: „Jakože jsem, pánové, vaším králem, kdybych vidìl, že jeden z mých údù je poskrvnìn nebo nakažen touto hnusnou hnilobou, požádal bych vás, abyste jej u•ali... Ba více, kdybych vidìl, že jedno z mých dítí je tím poskrvnìno, nešetøil bych je... Sám bych se ho vzdal a obìtoval bych ho Bohu. Slzy pøerušily jeho projev. Celé shromáždìní naøíkal a jedním hlasem volalo: „Dáme život za katolické náboženství!“ (D'Aubigné, Dìjiny reformace v Evropì v dobì Kalvínovì, sv. 4, kap. 12)

Nad národem, který pohrdnul svìtlem pravdy, zavládla strašná temnota. Projevila se milost, „která

přináší spásu, a Francie viděla její moc a svatost, obyvatele oslovila její krása, města i vesnice osvětila její záře, ale Francie ji odmítla a dala přednost tmě před světlem. Odmítla nabízený nebeský dar. Nazvala zlo dobrem a dobro zlem, až se stala obětí vlastního sebeklamu. I když se Francouzi mohli domnívat, že slouží Bohu, když pronásledují jeho lid, jejich upřímnost ve zlu je nezbavila viny. Vidomí odmítli světlo, které je mohlo ochránit před klamem a zabránit, aby se nepošpinili krví nevinných lidí.

Slavnostní přísaha o vymýcení kacířství se konala ve velké katedrále, v níž o tři staletí později nastolil na trůn bohyni rozumu národ, který zapomněl na živého Boha. Pak se průvod znovu seřadil a představitelé Francie se dali do díla, ke kterému se přísahou zavázali. „V krátkých vzdálenostech od sebe byly postaveny hranice, na nichž měli být zaživa upáleni protestanté. Hranice měly být zapalovány v okamžiku, kdy se přiblíží král s průvodem a bude přihlížet popravě. (Wylie, sv. 13, kap. 21) Utrpení těchto svědků Ježíše Krista, se nedá ani vylíčit. Oběti však nezakolísaly. Když byl vyzván, aby odvolal, odpověděl jeden z mučedníků: „Věřím jen tomu, co dříve hlásali proroci a apoštolové a čemu věřili všichni svatí. Má víra je zakotvena v Bohu a odolá všem pekelným mocnostem. (D'Aubigné, Dějiny reformace v Evropě v době Kalvínovi, sv. 4, kap. 12)

Znovu a znovu se průvod zastavoval na místech, kde byli umučeni protestanté. Když dorazil zpátky ke královskému paláci, dav se rozešel, a král a preláti se odebrali do svých komnat spokojeni s tím, co se toho dne odehrálo. Ubezpečovali se navzájem, že započaté dílo bude pokračovat až do úplného vykořenění kacířství.

Evangelium pokoje, které Francie odmítla, bude vykořeněno, přinese to však strašlivé následky. 21. ledna 1793, dvě stě padesát osm let po té, co Francie začala pronásledovat zastánce reformace, procházel ulicemi Paříže jiný průvod se zcela jiným záměrem. „Hlavní postavou byl opět král. Opět nastala vřava a opět se ozývaly výkřiky. Opět bylo slyšet volání po dalších obětech. Opět byly postaveny černé šibenice a opět den skončil hroznými popravami. Ludvík XVI. se rval se svými vězňáky a katy. Násilím ho dovlékli ke špalvu a přinutili pokleknout, pak dopadla sekera a jeho hlava se skutálela na pódium. (Wylie, sv. 13, kap. 21) Král nebyl jedinou obětí, nedaleko od jeho popraviště zemřelo během doby hrůzovlády pod gilotinou dva tisíce osm set lidí.

Reformace otevřela světu bibli, rozčetila předpisy zákona Božího a ukázala, jaké požadavky klade na svědomí člověka. Nekonečná láska odhalila lidem Boží zákony a zásady. Bůh radil: „Bedlivě je dodržujte. To bude vaše moudrost a rozumnost před zraky každého jiného lidu. Když uslyší všechna tato narození, řeknou: Jak moudrý a rozumný lid je tento veliký národ. (5 Moj 4,6) Francie odmítla Boží dar, a tím zasela semena anarchie a sebezničení. Jako nevyhnutelný následek přišla revoluce a hrůzovláda.

Ještě před tím, než plakáty proti mši vyvolaly pronásledování, musel odvážný a horlivý Farel uprchnout ze své rodné země. Odešel do Švýcarska. Svým působením podpořil práci Zwingliho a pomohl reformaci, že získala oblibu. I když další léta strávil ve Švýcarsku, nadále rozhodujícím způsobem ovlivňoval reformační hnutí ve Francii. V prvních letech vyhnanství usiloval o to, aby se v jeho rodné zemi šířilo evangelium. Znáenou část svého času trávil tím, že kázal svým krajanům žijícím blízko hranic. Neúnavně sledoval, co se ve Francii děje, pomáhal radami a povzbuzoval. Spolu s dalšími exulanty přeložil spisy německých reformátorů do francouzštiny a nechal je vytisknout ve velkých

nákladech podobně jako francouzský překlad bible. Kolportéři roznesli tyto knihy po celé Francii. Dostávali je za velmi nízké ceny a zisk z prodeje jim umožňoval pokračovat v práci.

Farel zahájil své dílo ve Švýcarsku jako skromný učitel. Odešel do odlehlé farnosti a věnoval se výchově dětí. Učil je obvyklým předmětům, přitom je však opatrně seznamoval s pravdami bible a doufal, že prostřednictvím dětí naváže styk s rodiči. Niktež uvěřili, ale kněží okamžitě zasáhli, aby dílo přerušili. Zburcovali pověřivý venkovský lid, aby se postavil proti němu. Tvrдили: „To nemůže být Kristovo evangelium, protože jeho hlásání nepřináší pokoj, ale válku. (Wylie, sv. 14, kap. 3) Podobně jako první učedníci když byli pronásledováni v jednom místě, odešel i Farel do jiného místa. Chodil pišky od vesnice k vesnici, od místa k místu, snášel hlad, zimu a únavu, všude byl jeho život ohrožen. Kázal na tržištích, v kostelech, nikdy i z kazatelen chrámů. Nikdy našel kostel prázdný, bez posluchačů. Nikdy bylo jeho kázání přerušováno výkřiky a posměšky. Nikdy byl dokonce násilím odveden z kazatelny. Nejednou ho přepadla lůza a zbila ho téměř k smrti. Přesto pokračoval ve své práci dál. I když se často setkával s odmítáním, nastupoval znovu a znovu s neumdlévající vytrvalostí k útoku. Mohl však sledovat, jak místa a místa, která byla dříve baštou papežství, jedno po druhém otevírají své brány evangeliu. Malá farnost, kde zahájil své působení, přijala brzy reformovanou víru. Také místa Morat a Neuchatel se zpekla římských obřadů a odstranila ze svých kostelů modloslužebné obrazy a sochy.

Farel dlouho toužil zasít protestantství v Ženevě. Kdyby mohlo být získáno toto místo, stalo by se střediskem reformace pro Francii, Švýcarsko a Itálii. S tímto předsevzetím pokračoval v práci a získal mnoho okolních míst a vesnic. Pak spolu s jedním spolupracovníkem odjel do Ženevy. Bylo mu však povoleno přednést pouze dvě kázání. Kněží, kteří se marně snažili, aby ho odsoudily státní úřady, jej pozvali před církevní radu, na kterou si přinesli zbraně ukryté pod kabáty, a byli odhodláni připravit ho o život. Před vchodem do síně se shromáždil rozvášněný dav s klacky a meči, aby ho sprovodil ze světa, kdyby se mu podařilo uniknout z rady. Zachránila ho přítomnost státních úředníků a vojáků. Druhého dne ráno jej i jeho druha převezli na druhou stranu jezera na bezpečné místo. Tak skončil jeho první pokus evangelizovat Ženevu.

Pro další pokus byl vybrán prostší nástroj - mladý muž jménem Froment, tak skromný a nenápadný, že i přátelé reformace s ním jednali chladně. ěho ale dosáhne tam, kde odmítli Farel? Jak mladík bez odvahy a zkušenosti odolá bouři, před kterou musel utéct i nejsilnější a nejodvážnější muž? „Ne mocí ani silou, nýbrž mým duchem, praví Hospodin. (Zach 4,6) „Co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné. „Nebo• bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. (1 Kor 1,27.25)

Froment začal pracovat jako učitel. Pravdy, kterým učil děti ve škole, opakovaly děti doma. Zanedlouho přicházeli rodiče, aby si poslechli výklad bible a brzy školní třídu zaplnili pozorní posluchači. Rozdával zdarma výtisky Nového zákona a různých traktátů. Dostaly se do rukou mnoha dalších, kteří neměli odvahu přijít veřejně, aby si poslechli nové učení. Po nějaké době musel i on utéct, ale pravdy, kterým učil, zakořenily v myslích lidí. Reformace zapustila kořeny, rostla a šířila se dále. Kazatelé se vrátili a nakonec v Ženevě zavedli protestantské bohoslužby.

Když do ženevských bran po dlouhém putování a mnoha útrapách vstoupil Kalvín, místo se už přihlásilo k reformaci. Vracel se z poslední návštěvy svého rodiště do Basileje, ale zjistil, že přímá cesta je obsazena vojsky Karla V. a byl nucen jít oklikou přes Ženevu.

Farel v této návštěvě rozpoznal Boží vedení. Ženeva sice přijala reformaci, ale bylo třeba vykonat ještě mnoho práce. Lidé se k Bohu obraceli jako jednotlivci, nikoli jako skupiny. Proces obnovy může uskutečnit v srdcích a svědomích lidí Duch svatý, nikoli úřední rozhodnutí. Obyvatelé Ženevy sice odmítli nadvládu Říma, nebyli však už tak ochotni vzdát se nepravostí, které kvetly za jeho vlády. Zavést skutečné zásady evangelia a připravit lidi, aby plnili poslání, ke kterému je povolala prozřetelnost, to nebyl snadný úkol.

Farel si byl jistý, že v Kalvínovi našel člověka, se kterým může spolupracovat při realizaci tohoto díla. V Božím jménu důrazně vyzval mladého evangelistu, aby v Ženevě zůstal a pracoval. Kalvín se polekal. Byl ostýchavý a miloval klid, bál se smělých, nezávislých až prudkých ženevanů. Měl křehké zdraví a rád se věnoval studiu, proto vyhledával spíše ústraní. Věřil, že reformaci může nejlépe posloužit svým perem. Toužil najít tiché místo, odkud by prostřednictvím tisku mohl učit a budovat sbory. Farelův slavnostní výzvu považoval za Boží povolání, proto se jí neodvážil odmítnout. Jak sám prohlásil, měl pocit „jako by se z nebe vztáhla Boží ruka, aby ho uchopila a postavila neodvolatelně na místo, odkud chtěl odejít.“ (D'Aubigné, Dějiny reformace v Evropě v době Kalvínovi, sv. 9, kap. 17)

V té době hrozilo reformaci velké nebezpečí. Papež hovořil proti Ženevě klatbami a velké národy jí vyhrožovaly zničením. Jak mohlo malé město odolat moci, která tak často donutila krále a císaře, aby se podrobili? Jak se mohlo postavit vojskům velkých dobyvatelů?

V celém křesťanském světě ohrožovali reformaci mocní nepřátelé. První úspěchy reformace skončily. Řím sbíral nové síly a doufal, že reformaci zničí. V té době byl založen jezuitský řád, nejkrutiší, nejbezohlednější a nejmocnější ze všech bojovníků za papežství. Odříznuti od všech pozemských svazků a lidských zájmů, zbaveni přirozených citů, s dokonale umlčeným rozumem a svědomím neznali jezuité žádnou vládu, žádný svazek, kromě vlády svého řádu, neznali jinou povinnost kromě povinnosti rozšiřovat jeho moc. (Viz Dodatek č. 21) Kristovo evangelium uschopňovalo lidi, kteří v něm věřili, aby obstáli v nebezpečí, snášeli utrpení, aby se nelekali zimou, hladem, námahou ani bídou, aby nesli praporek pravdy a nedbali hořících hranic, vězení a mučení. Aby překonali tyto síly, vyzbrojili jezuité své přívržence fanatismem, který jim umožnil obstát v nebezpečích a postavit proti moci pravdy všechny zbraně klamu a podvodu. Neštíteli se sebevětšího zločinu, používali nejpodlejší klamy, jakoukoli přetvářku. Slibovali sice věnou chudobu a pokoru, cílevědomě však usilovali o bohatství a moc. Oddali se plně záměru vymýtit protestantismus a znovu nastolit papežskou vládu.

Členové řádu se navenek chovali jako svatí. Navštěvovali věznice a nemocnice, sloužili nemocným a chudým, předstírali, že se zpekli světa a nosí svaté jméno Pána Ježíše, který chodil po světě, aby konal dobro. Pod bezvadným zevnějškem se často skrývaly nejzločinnější a nejhorší úmysly. Řád se řídil hlavní zásadou, že učel světí prostředky. Podle této zásady považovali lži, krádeže, křivopovězectví a vraždy nejen za přípustné a omluvitelné, ale přímo hodné doporučení, pokud sloužily zájmům církve. Různí maskovaní jezuité se vkrádali do státních úřadů, stávali se poradci královů a usměrňovali politiku národů. Stávali se sluhy, aby mohli sledovat jednání svých pánů. Založovali lycea pro syny knížat a šlechticů a školy pro prostý lid. Nutili děti protestantských rodičů účastnit se římskokatolických obřadů. Vnější okázalost a přepych římské bohoslužby měly zmást mysl lidí, oslnit a zaujmout představitelů. A tak se stávalo, že synové zrazovali svobodu, o níž bojovali a pro níž krváceli jejich otcové. Jezuité se

rychle rozšířili po celé Evropě a všude, kam přišli, znovu ožil vliv papežství.

Aby měli větší moc, vydal papež bulu, kterou obnovil inkvizici. (Viz Dodatek è. 22) Přestože inkvizice vzbuzovala všeobecný odpor i v katolických zemích, zastánci papežství znovu zavedli tento hrozný soud a v jeho tajných žalárních kobkách se znovu odehrávaly krutosti příliš strašné, než aby mohly snést denní světlo. V mnoha zemích popravili nebo přinutili odejít do exilu tisíce lidí. Obvykle to byl výkvět národa, nejryzejší a nejušlechtilejší, nejúčenější a nejvzdělanější lidé, zbožní a věrní kazatele, pilní a vlastenečtí občané, vynikající učenenci, nadaní umělci a zrušení řemeslníci.

Takovými prostředky se Řím snažil uhasit světlo reformace, vyrvat lidem bibli a znovu nastolil nevědomost a pověrčivost doby temna. Avšak díky Božímu požehnání a působení ušlechtilých mužů, které Bůh povolal, aby pokračovali v díle započatém Lutherem, nebyl protestantismus zničen. Za svou sílu nevděil přízni knížat ani jejich zbraním. Jeho pevností se staly nejmenší země, nejskromnější a nejméně mocné národy. Byla to malá Ženeva mezi mocnými nepřáteli usilujícími o její zničení, Holandsko na březích Severního moře, které bojovalo proti tyranii Španělska, tehdy největšího a nejbohatšího království, ponuré a chudé Švédsko, které dobylo vítězství pro reformaci.

Kalvín působil v Ženevě téměř třicet let. Nejprve tam založil církev, která se řídila mravními zásadami bible, a pak odtud šířil šíření reformace po celé Evropě. Jako veřejný činitel se dopustil řady chyb, ani jeho učení nebylo bez nedostatků. Stal se však nástrojem pro hlásání pravd, které byly zvláště důležité v jeho době, aby zůstaly uchovány zásady reformace proti novému náporu papežství, pro šíření životní prostoty a ryzosti v evangelických sborech místo pýchy a zkaženosti živé učením Říma.

Ze Ženevy vycházeli učitelé i knihy a šířili reformační učení. Sem se obraceli o radu, poučení a povzbuzení pronásledovaní lidé ze všech zemí. Kalvínovo místo se stalo útočištěm pro pronásledované z celé západní Evropy. Na útiku před strašnou bouří, která trvala staletí, přicházeli uprchlíci k branám Ženevy. Hladovějící, zkrvavení, oloupení o domovy a rodiny byli vše vítáni a dostali potřebnou péči. Našli tu nový domov a jejich zrušenost, účenost a zbožnost přinesly místu, které je přijalo, požehnání. Mnozí z lidí, kteří tu našli útočiště, se později vrátili do svých rodných zemí, aby tam bojovali proti tyranii Říma. Jan Knox, statečný reformátor Skotska, mnoho anglických puritánů, protestantů z Holandska a ze Španělska, ale také francouzští hugenoti - ti všichni odnášeli ze Ženevy pochodeň pravdy, aby osvětili temnotu svých rodných zemí.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

13. Holandsko a Skandinávie

V Holandsku vyvolala papežská krutovláda velmi záhy rozhodný odpor. Sedm set let před Lutherem odhalili podstatu římského papežství dva stateční biskupové, kteří byli posláni do Říma jako vyslanci a poznali skutečnou podstatu „svaté stolice“. Obvinili ho slovy: Bůh „učinil svou církev, svou královnu a choť, vznešeným a věným opatřením pro její dívky, dal jí věno, které nepomíjí ani se nekazí, dal jí věnou korunu a žezlo... z toho všeho tyjete jako zlodij. Usadil jste se v Božím chrámu, stal jste se vlkem ovčím, místo abyste jim byl pastýřem... chcete, abychom uvěřili, že jste nejvyšším knězem, chováte se však spíše jako tyran... Místo co byste měl být služebníkem služebníků, jak se sám nazýváte, usilujete stát se pánem pánů... Kvůli vám lidé opovrhují Božími příkázáními... Duch svatý buduje všechny církve na celé zemi... Místo našeho Boha, jehož jsme oběhny, sahá do všech končin nebes, a je větší než místo, nazvané svatými proroky Babylón,, které tvrdí, že je Boží, vyvyšuje se až do nebe a chvástá se, že jeho moudrost je nesmrtelná, a bez odůvodnění prohlašuje, že se nikdy nezmýlilo a ani zmýlit nemůže. (Gerhard Brandt: Dějiny reformace v Nizozemí a v okolních zemích, sv. 1, str. 6)

V následujících staletích povstávali další lidé a opakovali stejný protest. První učitelé, kteří procházeli různými zeměmi pod různými jmény jako kdysi valdenští misionáři a všude šířili známost evangelia, přišli také do Holandska. Jejich učení se rychle šířilo. Přeložili valdenskou bibli ve verších do holandštiny. Prohlašovali, že „má velkou přednost - nejsou v ní smyšlenky, klamy, podvody, nýbrž jen slova pravdy, lečacos je v ní tu a tam sice řečeno tvrdí, snadno se však v ní dá nalézt jádro toho, co je dobré a svaté“. (Gerhard Brandt: Dějiny reformace v Nizozemí a v okolních zemích, sv. 1, str. 14) Tak popisovali její působení přátelé staré víry ve dvanáctém století.

Pak začalo pronásledování. Ale přes mučení a hranice počet věřících stále rostl. Prohlašovali, že bible je jedinou neomylnou autoritou v náboženských záležitostech a že „nikdo nesmí být k víře nucen, ale má být pro víru získáván kázáním“. (Martyn, sv. 2, str. 87)

Lutherovo učení našlo v Holandsku příznivou půdu. Povstávali upřímní a věrní muži a hlásali evangelium. Z jednoho kraje Holandska přišel Menno Simons. I když byl vychován jako římský katolík a vysvěcen na kněze, bibli vůbec neznal a nechtěl ji číst ze strachu, aby ho nesvedla ke kacířství. Když v něm začaly kléit pochybnosti zda je pravdivé učení o proměňování vína a chleba, považoval je za pokušení od satana. Modlitbou a pokáním se pokoušel pochybností zbavit, ale marně. Snažil se umlčet hlas svědomí tím, že se účastnil různých zábav a radovánek, aby přišel na jiné myšlenky, avšak bez účinku. Po nějakém čase byl přiveden ke studiu Nového zákona. Po přečtení Nového zákona a Lutherových spisů přijal reformovanou víru. Krátce nato viděl, jak v sousední vesnici sáli muže jen proto, že se dal znovu pokřtít. Začal proto studovat, co se v bibli píše o křtu dětí. Nemohl pro to najít v Písmu jediný důkaz, naopak poznal, že bible požaduje pokání a víru jako podmínku křtu.

Menno vystoupil z římské církve a zasvětil svůj život vyučování toho, co přijal. V Nimecku i v Holandsku se objevili fanatici, kteří hlásali nesmyslné a buřičské učení, které podkopávalo pořádek a slušnost a vedlo k násilnostem a vzpourám. Menno pochopil jak strašným následkům by tato hnutí nevyhnutelně vedla, proto se horlivě se stavil proti bludnému učení a ztřeštěným názorům fanaticů.

Mnoho lidí, kteří byli tímto fanatiky svedeni, se zpeklo jejich zhoubného uení. V Holandsku zůstalo také mnoho potomků původních křesťanů, lidí, kteří přijali valdenské uení. Mezi nimi Menno horlivě a úspěšně pracoval.

Celých dvacet pět let cestoval i se svou manželkou a dětmi, prožíval velké těžkosti a strádání, často byl vystaven nebezpečí života. Prošel Holandsko a severní Německo, působil hlavně mezi prostými lidmi. Měl však dalekosáhlý vliv. I když získal jen omezené vzdělání, byl přirozeně výmluvný, neochvějně poctivý, skromný a laskavý, upřímně a opravdově zbožný. Vlastním životem dával příklad jak plnit zásady, kterým učil, a tím vzbuzoval v lidech důvěru. Jeho následovníci byli rozehnáni a pronásledováni. Trpěli tím, že je zamítali s fanatickými münsterovci. Přesto byl jeho působením obrácen velký počet lidí.

Nikde nebylo reformační uení přijímáno tak všeobecně jako v Holandsku. A jen v málo zemích byli jeho přívrženci tak strašně pronásledováni. V Německu zakázal reformaci Karel V., který by nejraději poslal všechny její přívržence na hranici, avšak knížata se postavila proti této tyranii jako hradba. V Holandsku měl však větší moc a jedno nařízení o pronásledování protestantů stíhalo druhé. Číst bibli, poslouchat ji nebo kázat o ní nebo dokonce jen mluvit o ní znamenalo vystavovat se nebezpečí trestu smrti upálením. Modlit se k Bohu tajně, přestat se klanět obrazům a sochám nebo zaspívat žalm bylo rovněž trestáno smrtí. I ti, kdo se zpekli svých „bludů“, byli odsouzeni k smrti stětím, pokud šlo o muže, nebo pohřbením za živa, pokud šlo o ženu. Za vlády Karla V. a Filipa II. takto zahynuly tisíce lidí.

Jednou byla před inkvizitory přivlečena celá rodina obviněná z toho, že se neúčastní mše v kostele a uctívá Boha doma. Když byli vyslýcháni jak uctívají Boha, nejmladší syn odpověděl: „Poklekneme na kolena a modlíme se, aby Bůh osvětlil naši mysl a odpustil nám naše hříchy. Modlíme se za našeho panovníka, aby jeho vláda byla úspěšná a jeho život šťastný, modlíme se za vrchnost, aby ji Bůh zachoval. (Wylie, sv. 18, kap. 6) Niktež soudci tím byli hluboce dojatai, přesto však byl otec a jeden z jeho synů odsouzen k upálení.

Zbíslost pronásledovatelů byla tak veliká jako víra mučedníků. Nejen muži, ale i ženy a mladé dívky projevovaly neochvějnou odvahu. „Ženy stávaly při svých mužích, když je upalovali a když trpěli žářem ohně, šeptaly jim slova útichy nebo jim zpívaly žalmy, aby je potíšily. „Mladé dívky se ukládaly do svých hrobů, v nichž je pochovávali zaživa, jakoby se ukládaly k spánku ve svých ložnicích, nebo vstupovaly na popraviště a na hranici oblečeny do nejlepších šatů, jakoby šly na svou svatbu. (Wylie, sv. 18, kap. 6)

Jako v době, kdy se pohanství snažilo zničit evangelium, stala se krev křesťanů semenem. (Viz Tertullianus: Apologie, odst. 50) Pronásledování mělo za následek jen to, že počet svědků pravdy rostl. Panovník rozzušený nezdolnou odhodlaností lidu, neustával ve svém krutém díle, ale nadarmo. Pod vedením ušlechtilého Viléma Oranžského přinesla revoluce nakonec Holandsku náboženskou svobodu.

V horách Piemontu, na francouzských rovinách a na pobřeží Holandska poznamenala pokrok evangelia krev mučedníků. Naopak severské země přijaly evangelium v klidu. Studenti přinesli z Wittenberka při návratu domů reformační víru do Skandinávie. Také vydání Lutherových spisů napomáhalo šíření světla. Prostý, tvrdý lid Severu se odvracel od zkaženosti, přepychu a pověr Øíma a vítal èistotu, prostotu

a životodárné pravdy bible.

Tausen, „reformátor Dánska, byl synem rolníka. Už jako malý chlapec prokázal bystrý rozum. Toužil po vzdilání, ale majetkové pomìry rodiù mu to neumožnily, proto vstoupil do kláštera. Èistotou svého života, pílí a vïrností si získal pøízeò pøedstaveného. Pøi zkouškách se ukázalo, že má nadání, které by církvi mohlo prokázat v budoucnu dobré služby. Pøedstavení rozhodli, že mu poskytnou vzdilání na některé nìmecké nebo holandské univerzitì. Mladý student si mohl vybrat školu sám s jedinou výhradou, že to nesmí být Wittenberk. Stipendista církve nesmí být ohrožován jedem kacíøství, tvrdili mniši.

Tausen si vybral Kolín nad Rýnem, který byl tehdy stejnì jako dnes jednou z bašt katolictví. Tady ho ovšem záhy znechutila mystika vzdilancù. Tehdy se mu dostaly do rukou Lutherovy spisy. Pøeèetl je s údivem a s nadšením a velice zatoužil, aby mohl na vlastní uši slyšet uèení z úst reformátora. Tím by ovšem mohl pobouøit svého pøedstaveného v klášteøe a ztratit jeho podporu. Pøesto se však rozhodl a zakrátko byl zapsán jako student ve Wittenberku.

Když se vrátil do Dánska, vstoupil opìt do svého kláštera. Nikdo ho do té chvíle nepodezøíval z luteránství. Sám si nechával své tajemství pro sebe, snažil se však vést své druhy k èistší víøe a svatìjšímu životu, aniž by v nich vzbudil nijaké pøedsudky. Otvíral bibli a vysvìtloval její pravý význam a nakonec jim kázal Krista jako jedinou spravedlnost pro høíšníka a jedinou nadìji na spasení. Pøedstavený kláštera, který do nìho vkládal velké nadìje jako do stateèného obránce církve, se na nìj velmi rozzlobil. Okamžitì ho poslal do jiného kláštera, kde ho zavøeli do cely a drželi pod pøísným dohledem.

Jeho strážci se zdìsili, když se nìkolik mnichù po krátké dobì pøihlásilo k protestantství. Pøes møíže své cely hlásal Tausen svým druhùm pravdu. Kdyby se dánští církevní otcové vyznali v tom, jak církev potírá kacíøství, okamžitì by Tausenùv hlas umlèeli. Místo toho, aby ho zavøeli do kobky v nijakém podzemním vïzení, vyhnali ho jen z kláštera. Nic jiného ani udìlat nemohli. Král totiž právi vydal výnos, kterým poskytoval ochranu uèitelùm nového uèení. Tausen zaèal kázat. Mìl pøístup do kostelù a lid se hrnul, aby poslouchal jeho kázání. Nebyl sám, kdo hlásal Boží slovo. Do dánštiny byl pøeložen Nový zákon a byl rozšíøen v mnoha výtiscích. Katolíci se snažili toto dílo maøit, nemohli však zabránit jeho šíøení. Zanedlouho se Dánsko prohlásilo k reformaci.

Do Švédska pøinesli vodu života také mladí lidé, kteøí se napili ze studnice ve Wittenberku. Dva z vůdcù švédské reformace, Olaf a Laurentius Petriovi, synové kováøe v Orebro, studovali pod vedením Luthera a Melanchtona. Pravdy, které poznali, horlivì šíøili. Olaf strhával lid jako velký reformátor svou horlivostí a výøeèností, zatímco Laurentius povahou podobný Melanchtonovi, byl spíše pøemýšlivý, hloubavý a rozvážný. Oba horlivì zbožní, mìli hluboké teologické vzdilání a neochvìjnou odvahu šíøit pravdu. Katolíci ovšem jejich dílo maøili. Duchovní podnikovali nevidomý a povìrèivý lid. Olaf Petri byl èasto napadán lùzou a v nìkolika pøípadech se na poslední chvíli zachránil útikem. Pøitom reformátory podporoval a chránil král.

Za vlády øímské církve upadl lid do chudoby a byl utlaèovaný. Církev ho pøipravila o Písmo, nechala mu náboženství tvoøené jen symboly a obøady, které nerozvíjely mysl, ale vracely lid k povìrám a pohanským zvykùm pøedkù. Národ se rozdìlil na soupeøící tábory. Jejichž neustálé tøenice jen

zvyšovaly bídu všech. Král se rozhodl, že provede reformu ve státi i v církvi, a vítal schopné pomocníky v boji proti Ōímu.

Olaf Petri pøesvìdìivì obhájl reformaèní uèení proti zástupcùm Ōíma pøed panovníkem a pøedními èiniteli Švédska. Prohlásil, že uèení církevních otcù je možno pøijmout jen tehdy, je-li v souladu s Písmem. Prohlásil, že podstata nauky o víøe je vyložena v bibli jasnì a prostì, takže všichni ji mohou pochopit. Kristus øekl: „Mé uèení není mé, ale toho, kdo mì poslal. (Jan 7,16) A Pavel prohlásil, že kdyby hlásal evangelium odchylné od toho, které pøijal, nech• je proklet. (Gal 1,8) Reformátor prohlásil: „Jak tedy, se mohou jiní odvažovat vydávat dogmata podle své libovùle a vnucovat je jako více nutné ke spáse? (Wylie, sv. 10, kap. 4) Dokázal, že církevní dekry nemají platnost, jestliže odporují Božím pøikázáním, a hlásal velkou protestantskou zásadu, že „jedinì Písmo je mìøítkem víry a života.

Tento zápas, aè se odehrával pomìrnì v ústraní, ukazuje, „jací lidé tvoøili øady a šiky vojska reformátorù. Nebyli to lidé nevzdìlaní, sektáøi, hluèní diskutéøi, vyhledávající spory. Toho byli vzdáleni. Byli to lidé, kteøí zkoumali Boží slovo a vùdili jak zacházet se zbranìmi z biblické zbrojnice. V uèenosti pøedstihli svou dobu. Vezmeme-li v úvahu tak skvilá støediska, jako byl Wittenberk a Curych, a tak slavná jména, jako je Luther a Melanchton, Zwingli a Ecolampadius, o nichž víme, že to byli vùdcové hnutí, budeme pøirozenì oèekávat, že mìli neobyèejnou sílu a dosahovali velkých úspìchù. Jejich žáci se jim samozøejmì nemohli vyrovnat. Podíváme-li se však na odlehlé Švédsko a vezmeme-li v úvahu neznámá jména jako Olaf a Laurentius Petri, uèedníky mistrù, co uvidíme? Uèence a bohoslovce, kteøí dokonale ovládli celou soustavu pravd evangelia a kteøí snadno zvítizili nad uèiteli katolických škol a hodnostáøi církve. (Wylie, sv. 10, kap. 4)

Výsledkem rozprav bylo to, že švédský král pøijal protestantskou víru a o nìco pozdìji se pro ni vyslovilo i národní shromáždìní. Olaf Petri pøeložil do švédštiny Nový zákon a na pøání krále zaèali oba bratøi pøekládat celou bibli. Tak dostal švédský lid poprvé Boží slovo v rodném jazyce. Snìmovna naøídila, aby kazatelé v celém království vysvìtlovali Písmo a aby se dìti ve škole uèily èíst bibli.

Požehnané svìtlo evangelia postupnì a jistì zahánìlo tmu nevidomosti a povìøivosti. Osvobozen od øímského útlaku, dosáhl národ takovou sílu a velikost jako nikdy pøedtím. Švédsko se stalo jednou z pevností protestantismu. O sto let pozdìji, v dobì nejvìššího ohrožení, se tento malý a do té doby slabý národ - a to jako jediný v Evropì - odvážil podat pomocnou ruku, aby vysvobodil Nìmecko z hrozného sevøení tøicetileté války. Zdálo se, že celá severní Evropa se zakrátko dostane znovu pod krutovládu Ōíma. Švédská vojska však pomohla Nìmecku zastavit nápor katolických vojsk, dobýt svobodu protestantùm - kalvinistùm i luteránùm - a obnovit svobodu svìdomí pro ty zemì, které pøijaly reformaci.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

14. Pozdější angličtí reformátoři

Zatímco Luther otvíral neznámou bibli lidem v Německu, vedl Duch svatý Tyndala, aby totéž vykonal pro Anglii. Viklef přeložil bibli z latinského textu, který obsahoval mnoho chyb. Tato bible nebyla nikdy vytištěna a ručení opis měl tak vysokou cenu, že si jej mohlo opatřit jen několik bohatých a urozených lidí. Byla poměrně málo rozšířena také proto, že ji církev přísně zakázala. Roku 1516, rok před tím, než Luther vyhlásil své články, vydal Erasmus řecký a latinský text Nového zákona. Boží slovo tak bylo poprvé vytištěno v původním jazyku. V tomto díle opravil mnohé chyby předchozích rukopisů, smysl textu byl srozumitelnější. Mnoha vzdělaným lidem to pomohlo k lepšímu poznání pravdy a povzbudilo je to v díle reformace. Většina prostých lidí však i nadále k Božímu slovu neměla přístup. Tyndale měl pokračovat ve Viklefovi díle tím, že dá svým krajanům bibli v jejich jazyku.

Tyndale pilně studoval a usilovně hledal pravdu. Evangelium pochopil z řeckého Erasmova znění Nového zákona. Neohroženě hovořil o svém přesvědčení a žádal, aby každé učení bylo prověřováno Písmem. Na námitku katolíků, že bibli vydala církev a že jen církev ji může vykládat, Tyndale odpověděl: „Víte, kdo naučil orly hledat si kořist? A tentýž Bůh učí své hladovějící děti, aby hledaly svého Otce v jeho slově. Vy jste nám Písmo nedali, naopak, vy jste je před námi ukryli. Upalujete ty, kdo je hlásají a učí mu, a kdybyste mohli, upálili byste i Písmo. (D`Aubigné: Dějiny reformace šestnáctého století, sv. 18, kap. 4)

Tyndalova kázání vzbudila velký zájem. Mnoho lidí přijalo pravdu. Knižní však sledovali situaci a jakmile se Tyndale vzdálil, snažili se hrozbami a překrucováním zmařit jeho dílo. V mnoha případech se jim to dařilo. Tyndale o tom řekl: Co mohu dělat. Zatímco já zasévám, nepřítel pustoší pole, které jsem opustil. Nemohu být všude. Kdyby jen křesťané měli Písmo svaté ve vlastním jazyku, sami by odolali tímto chytrákům. Bez bible laikové nemohou být utvrzeni v pravdě., (D`Aubigné: Dějiny reformace šestnáctého století, sv. 18, kap. 4)

Začal se zabývat novou myšlenkou. Říkal si: V Hospodinovi chrámu byly žalmy zpívány v jazyku Izraele, nemělo by tedy být evangelium hlášáno mezi námi v angličtině?... Má mít církev méně světla v poledne, než měla ráno?... Křesťané musí číst Nový zákon ve své mateřštině., Církevní učitelé a učenci se mnohdy liší ve svých názorech. Jen bible může člověka přivést k poznání pravdy. Jeden teolog hlásá to, druhý ono... Oba dva pak odporují ostatním... Jak můžeme poznat, kdo mluví pravdu a kdo hlásá lež?... Jak?... Opravdu jen podle Božího slova., (D`Aubigné, Dějiny reformace šestnáctého století, sv. 18, kap. 4)

Krátce nato jeden katolický teolog ve sporu s Tyndalem prohlásil: Snadnější se obejdeme bez Božích zákonů než bez papežových., Tyndale mu odpověděl: Odmítám papeže i se všemi jeho zákony a dopřejeli mi Bůh života, přičiním se o to - a nepotrvá to dlouho - aby každý zemědělský nádeník znal Písmo lépe než vy., (Anderson, Letopisy anglické bible, str. 19)

Myšlenka dát lidem Písmo svaté, Nový zákon v rodném jazyce, se kterou si do té doby jen pohrával, se

nyňí stala pevným rozhodnutím a Tyndale se hned pustil do práce. Když ho pronásledování vyhnalo z domova, odešel do Londýna a tam po nějakou dobu nerušeně pokračoval v práci. Zloba obhájců papežství ho však znovu donutila utíkat. Měl pocit, že celá Anglie stojí proti němu, a proto se rozhodl hledat útočiště v Německu. Tam také začal s tiskem anglického překladu Nového zákona. Dvakrát musel práci přerušit. Když mu zakázali tisknout v jednom místě, odešel do jiného. Nakonec se dostal do Wormsu, kde o několik let dříve hájil Luther evangelium před sněmem. V tomto starobylém místě žilo mnoho přátel reformace a Tyndale tam pokračoval ve svém díle bez dalších potíží. Brzy byly vytištěny tři tisíce Nových zákonů a ještě téhož roku následovalo další vydání.

Tyndale pokračoval v práci svědomitě a vytrvale. Přestože anglické úřady velmi pečlivě hlídaly přístavy, dostávalo se Boží slovo různými tajnými cestami do Londýna a odtud se šířilo po celé zemi. Zastánci papežství se pokoušeli potlačit pravdu, ale marně. Durhamský biskup koupil od jednoho knihkupce, Tyndalova přítele, celou zásilku biblí, aby je zničil, v naději, že tím do značné míry překazí celou věc. Dosáhl však pravého opaku. Takto získané peníze umožnily nákup materiálu pro nové a lepší vydání, ke kterému by jinak nemohlo dojít. Když byl Tyndale později uvězněn, nabídli mu svobodu za podmínky, že prozradí jména lidí, kteří mu pomáhali financovat tisk jeho biblí. Odpověděl jim, že durhamský biskup udělal pro to víc než všichni ostatní. Tím, že zaplatil velkou částku za celou zásilku knih, umožnil, že Tyndale mohl pokračovat v činnosti ještě odvážněji.

Tyndale se dostal do rukou svých nepřátel zradou a po mnoho měsíců trpěl ve vězení. Nakonec zaplatil svou víru mučednickou smrtí. Avšak zbraně, které připravil, umožnily jiným bojovníkům, že mohli zápasit po další staletí až do dnešní doby.

Latimer hlásal z kazatelny, že se bible má číst v jazyce lidu. Původcem Písma svatého, jak tvrdil, je sám Bůh,, a proto má Písmo také něco z moci a věčnosti svého Původce. Všichni - král, císař, úředník i správce,... jsou povinni poslouchat... svaté Boží slovo.,, Nechojme oklikami, čijme se Božím slovem. Nekráèejme cestami... našich předků, nedílejme to, co dělali, ale to, co měli dělat.,, (Hugh Latimer: První kázání před králem Edvardem VI.)

Barnes a Frith, věrní Tyndalovi přátelé, vystoupili na obranu pravdy. Po nich šli Ridleyové a Cranmer. Tito představitelé anglické reformace byli lidé vzdílaní a namnoze v katolických kruzích velice vážení pro svou zbožnost. Postavili se proti papežství, protože poznali bludy svaté stolice.,, Protože znali tajemství Babylóna,, mlo jejich svědectví o to větší sílu.

Nyní vám položím podivnou otázku,, prohlásil Latimer, kdo je nejpilnějším biskupem a prelátem v celé Anglii?... Vidím, že posloucháte a očekáváte, že ho budu jmenovat... Čeknu vám to, je to jábel... Nikdy neopouští svou diecézi. Zavolejte ho kdykoli, vždycky je doma. Je stále u svého pluhu... Nikdy ho nepřistihnete při zahálce. O tom vás mohu ujistit... Tam, kde se zabydlí jábel, tam mizí knihy a objevují se svěčky, mizí bible a objevují se ružence, tam mizí světlo evangelia a nahrazuje ho světlo svěček, a to i v poledne. Tam se ztrácí Kristus kříž a objevuje se prodej odpustků, přestává odívání nahých, sycení chudých a pomoc bezmocným a nastává uctívání rytin a obrazů, zdobení dřeva a kamene, vyzdvihují se výmysly ělovíka a jeho zákony a odmítají se Boží přikázání a nejsvětější Boží slovo... Kéž by naši preláti stejně přičinlivě zasévali semeno dobrého učení, jako je satan pilný v zasévání koukolu a plevelu! ,, (Hugh Latimer: Kázání)

Tito reformátoři vyznávali velkou zásadu - stejnou zásadu, jakou uznávali valdenští, Viklef, Jan Hus, Luther, Zwingli a jejich spolupracovníci - že Písmo svaté je neomylným měřítkem víry a života. Odmítali domnělé právo papežů, snímů, církevních otců a králů ovládat svědomí lidí ve věcech víry. Uznávali svrchovanou autoritu bible a všechno učení a všechny názory posuzovali jejím učením. Víra v Boha a jeho slovo podírala tyto svaté muže, když obitovali své životy na hranicích. Když plameny začaly uhlévat jejich hlas, obrátil se Latimer na svého druha v utrpení se slovy: Buď dobré mysli, ještě dnes zažehneme v Anglii z Boží milosti takovou svíci, která, doufám, nikdy nedohoří., (Dílo Hugh Latimera, díl 1, str. XIII)

Semeno pravdy, které zaslal ve Skotsku Columba a jeho spolupracovníci, nebylo nikdy úplně zničeno. Staletí po tom, co se anglické sbory podrobily Římu, udržovaly si sbory ve Skotsku svou svobodu. Ve dvanáctém století tam však papežství získalo moc a řádilo tak neomezeně jako v žádné jiné zemi. Nikde nepanovala větší temnota. Ale i tam se dostaly paprsky světla, pronikly tmou a slibovaly příchod nového dne. Lollardi sem z Anglie přinesli Viklefovu bibli a jeho učení. Vykonali mnoho pro to, aby evangelium neupadlo v zapomnění. Každé století mělo své svědky pravdy a své mučedníky.

Počátek velké reformace přinesl Lutherovy spisy a pak Tyndalův anglický Nový zákon. Tito hlasatelé tiše překračovali hory a údolí, aniž si toho všimla církevní vrchnost, a znovu zapalovali pochodě pravdy, která ve Skotsku téměř uhasla, a napravovali to, co Řím napáchal za čtyři staletí útlaku.

Krev mučedníků podnítila rozvoj reformačního hnutí. Představitelé římské církve si najednou uvědomili nebezpečí, které jim hrozilo, a převedli na hranici některé z nejušlechtilejších a nejváženějších synů Skotska. Tím však jen postavili kazatelnu, z níž zněla po celé zemi slova umírajících svědků, která rozechvívala srdce posluchačů a naplňovala je pevnou touhou svrhnout okovy Říma.

Hamilton a Wishart, šlechtici povahou i rodem, kteří vychovali mnoho oddaných učedníků, položili své životy na hranici. Wishartova hranice však probudila muže, kterého plameny neumrlí a který pod Božím vedením odzvoní papežství ve Skotsku umíráčkem.

John Knox zavrhl církevní tradici a mystiku a začal se sytit pravdou Božího slova. Wishartovo učení ho utvrdilo v odhodlání rozejít se s Římem a přidat se k pronásledovaným reformátorům.

Jeho druhové na něj naléhali, aby přijal kazatelský úřad. Knox se těšil před takovou odpovědností. Teprve po dnech přemýšlení o samotě a po těžkém vnitřním zápase souhlasil. Jakmile však jednu úkol přijal, plnil jej s vytrvalou odhodlaností a s nezkroutnou odvahou po celý svůj život. Tento upřímný reformátor se nebál lidí. Mučednické hranice, které hořely kolem něj, jen posilovaly jeho horlivost. I když nad jeho hlavou výhrůžně visela sekyra pronásledovatelů, stál pevně a silnými ranami na všechny strany ničil modlářství.

Když ho předvedli před skotskou královnu, v jejíž přítomnosti ochladla horlivost nejednoho představitele protestantů, podal John Knox přímé svědectví o pravdě. Nedal se získat lichotkami, nezalekl se hrozeb a necouvl před nimi. Královna ho obvinila z kacířství. Prohlásila, že navádí lid, aby přijal náboženství zakázané státem, a tím přestoupil Boží přikázání, které nařizuje, aby poddaní

poslouchali svou vrchnost. Knox rozhodně odpověděl:

Protože pravé náboženství neodvozuje svou sílu ani moc od světských knížat, ale jen od věčného Boha, nejsou poddaní povinni přizpůsobovat své náboženství podle své vrchnosti. Knížata často vidí o pravém náboženství méně než kdokoli jiný... Kdyby všichni Abrahámovi potomci přijali náboženství faraóna, kterému byli tak dlouho poddáni, řekněte, Vaše Veličenstvo, jaké náboženství by nyní na světě bylo? Nebo kdyby všichni lidé v době apoštolů přijali stejné náboženství jako óimští císařové, jaké náboženství by nyní bylo na zemi?... Z toho je možno, Vaše Veličenstvo, vidět, že poddaní nejsou povinni vyznávat náboženství své vrchnosti, i když ji mají poslouchat.,,

Královna Marie řekla: Vy vykládáte Písmo tak a oni (óimskokatolíetí učitelé) jinak. Komu mám věřit a kdo to rozsoudí?.,

Máte věřit Bohu, který mluví jasně ve svém slovu.,, odpověděl reformátor. A nad to, co Vás učí Boží slovo, nemáte věřit ani tomu ani onomu. Boží slovo je jasné a srozumitelné. Objeví-li se na některém místě nejasnost, vysvětluje Duch svatý, který si nikdy neodporuje, tutěž věc srozumitelněji na jiných místech, takže nemůže zůstat žádná pochybnost, s výjimkou lidí, kteří chtějí mermomocí zůstat v nevědomosti.,, (David Laing: Sebrané spisy Johna Knoxe, díl 2, str. 281,284)

Tuto pravdu přednesl neohrožený reformátor s nebezpečím ztráty života před královnou. Se stejně neochvějnou odvahou konal svůj záměr, modlil se a bojoval Boží boj, dokud Skotsko nebylo osvobozeno od papežství.

Pronásledování se v Anglii zavedením protestantství jako státního náboženství sice zmírnilo, úplně však neustalo. Anglikánská církev zavrhlala mnoho z učení Óíma, nemálo víc si však ponechala. Odstranila sice nadvládu papeže, ale na jeho místo se dostal panovník jako hlava církve. Její bohoslužba se ještě stále značně odchylovala od čistoty a prostoty evangelia. Nepochopila velkou zásadu náboženské svobody. Protestantští králové se jen výjimečně uchylovali ke krutostem, kterými Óim bojoval proti kacířství, neuznávali však právo každého člověka uctívat Boha podle hlasu svého vlastního svědomí. Od všech vyžadovali, aby přijali učení a zachovávali bohoslužebné formy předepsané státní církví. Po staletí byli lidé, kteří měli jiný názor, ve větší nebo menší míře pronásledováni.

V sedmnáctém století vyhnali nepřátelé tisíce kazatelů z jejich domovů. Pod hrozbou těžkých pokut, vězení nebo vyhnanství zakazovali lidem účastnit se jakýchkoli náboženských shromáždění, která církev neschválila. Věrní lidé, kteří chtěli i nadále společně uctívat Boha, se museli shromažďovat v tmavých chodbách, na půdách a nikdy i v noci po lesích. V hlubokém lese, v tomto Božím chrámu, se scházely pronásledované Boží děti, aby se modlily a oslavovaly Boha zpěvem. Přes všechnu opatrnost mnozí z nich trpěli pro víru. Plnila se vězení, rozpadaly se rodiny. Mnozí museli odejít do vyhnanství. Bůh však byl se svým lidem a jeho svědectví nemohlo umlčet žádné pronásledování. Mnoho lidí muselo odejít za moře do Ameriky, kde položili základy občanské a náboženské svobody, které tvoří bezpečí a slávu této zemi.

Podobně jako v době apoštolů, pronásledování jen podpořilo šíření evangelia. V odporném vězení naplněném zločinci, prožíval Jan Bunyan nebeskou atmosféru. Tam také napsal své podivuhodné dílo,

alegorii o cestě poutníka ze země zkázy do nebeského místa. Po třech staletích promlouvá tento hlas z bedfordského vízení a posiluje lidská srdce. Bunyanovy spisy Cesta poutníka,, a Milost dostatečná i pro největšího z hříšníků,, přivedly mnohé lidi na cestu života.

Baxter, Flavel, Alleine a další nadaní a hluboce vzdělaní lidé s velkou křesťanskou zkušeností vystoupili, aby statečně hájili víru, která byla jednou provždy dána svatým. Dílo, které tito muži vykonali, nemůže být nikdy zničeno, i když je vládci tohoto světa pronásledují a staví mimo zákon. Flavelovy knihy Pramen života,, a Metody milosti,, naučily tisíce lidí, jak se přiblížovat ke Kristu. Baxterův spis Protestantský pastor,, se stal požehnáním pro mnohé, kteří toužili po oživení Božího díla. Jeho kniha Vířný odpočinek vykoupěných,, splnila své poslání a přivedla mnohé vířící k odpočinku,, který má Boží lid ještě stále před sebou.

O sto let později, v době velké duchovní temnoty, vystoupili jako šlechtelé Božího světla Whitefield a bratři Wesleyové. Státní církev přivedla anglický lid do stavu náboženského úpadku, který se příliš nelišil od pohanství. Duchovní velice rádi studovali přirozené náboženství, což tvořilo hlavní část jejich teologie. Přislušníci vyšších společenských tříd se posmívali zbožnosti a chlubili se, že jsou povzneseni nad tím, co nazývali náboženským fanatismem. Nižší vrstvy byly nevzdělané, propadaly neštěstím, a církev neměla odvahu ani víru, aby bojovala za ztracenou věc pravdy.

Téměř úplně se zapomnělo na důležité učení o ospravedlnění z víry, kterému tak srozumitelně učil Luther. Jeho místo zaujala římská zásada spoléhat na to, že spasení lze získat dobrými skutky. Whitefield a Wesleyové byli přislušníky státní církve, upřímně však hledali Boží přízeň. Byli poučeni, že ji dosáhnou ctnostným životem a plněním náboženských předpisů.

Když Charles Wesley jednou onemocněl a cítil, že se blíží smrt, dostal otázku, z čeho odvozuje naději na věčný život. Jeho odpověď zněla: Snažím se co nejlépe sloužit Bohu,, Páně, který mu otázku položil, nebyl s jeho odpovědí ošidně vůbec spokojený. Wesley si pomyslel: Jakže! Moje snaha není dostatečným důvodem k naději? Chce mi snad upřít moje úsilí? Vždyť na nic jiného spoléhat nemohu. ,, (John Whitehead: Život kazatele Charlese Wesleyho, str. 102) Tak velké temno zahalilo církev a zastřelo učení o usmíření, oloupilo Krista o jeho slávu a odvrátilo pozornost lidí od jejich jediné naděje na spasení - od krve ukřižovaného Vykupitele.

Wesley a jeho přátelé dospěli k poznání, že pravé náboženství vychází ze srdce a že Božímu zákonu podléhají myšlenky právě tak jako slova a činy. Byli přesvědčeni, že je nutná svatost srdce právě tak jako bezúhonné chování, proto začali žít opravdu novým životem. Opravdově a s modlitbou se snažili potlačit přirozené zlé sklony lidského srdce. Žili nesobeckým, obětavým životem, v lásce a pokoře. Přísně dodržovali všechno, o čem se domnívali, že by jim mohlo pomoci dosáhnout to, po čem nejvíce toužili - svatost, která jim zaručí přízeň u Boha. Vytěšeného cíle však nedosáhli. Marně se snažili osvobodit se od vlivu hříchu nebo zlomit jeho moc. Bojovali stejně jako kdysi Luther v klášterní cele v Erfurtu. Trápila je stejná otázka - Což může člověk být před Bohem spravedlivý?,, (Job 9,2)

Oheň Boží pravdy, který téměř vyhasnul na protestantském oltáři, mohl být znovu zapálen ohněm staré pochodně, kterou po staletí udržovali ještě křesťané - Jednotou bratrskou. Po reformaci katolická církev v Řechách protestantismus udusila. Všichni, kdo se nechtili vzdát pravdy, museli uprchnout. Niktež

vyhnanci našli útočiště v Sasku a udrželi si starou víru. Potomci těchto křesťanů přinesli světlo Wesleymu a jeho přátelům.

John a Charles Wesleyové byli po svém vysvěcení ke kněžství posláni na misijní cestu do Ameriky. Stejnou lodí cestovala také skupina Moravanů (českých bratří). Plavbu provázely silné bouře a John Wesley tváří v tvář smrti poznal, že nemá jistotu smíření s Bohem. Moravané naproti tomu projevovali klid a důvěru, které on neznal.

Později napsal: Mnohem dříve jsem si všiml, jak vážně a opravdově jednájí. Trvale projevovali pokoru, sloužili ostatním cestujícím tak, jak by to žádný Angličan nedělal. Za své služby nepožadovali a ani by nepřijali odměnu. Tvrdili, že je to užitečné pro jejich pyšné srdce a že jejich milovaný Spasitel pro ně vykonal mnohem více. Každý den měli příležitost projevovat tichost, kterou nedokázala překonat žádná urážka. Když je ostatní odstrkovali, odháněli nebo sráželi, vstali a odešli, ale nestěžovali si. Pak měli možnost prokázat, zda jsou oproštěni strachu, právě tak jako pýchy, hněvu a pomstychtivosti. Při zpívání žalmu na počátku jejich bohoslužby se rozbouřilo moře, hlavní plachta se roztrhla na kusy, voda zaplavila loď a vnikla do podpalubí, jako kdyby nás už pohlcovala hlubina. Angličané začali strachy křičet. Moravané však zpívali klidně dál. Ptal jsem se později jednoho z nich: „Nemil jste strach? Odpověděl: „Díky Bohu, nikoli. Zeptal jsem se: „Nebály se však vaše ženy a děti? Odpověděl klidně: „Ne, naše ženy a děti se nebojí smrti. (Whitehead: Život kazatele Johna Wesleyho, str. 10)

Když se dostal do místa Savannah, žil Wesley nějaký čas s Moravany a jejich křesťanský život na něj hluboce zapůsobil. O jejich bohoslužbě, která se tak lišila od bezduchého formalizmu anglikánské církve, napsal: „Když jsem viděl tu neobyčejnou prostotu a slavnostnost, zapomněl jsem téměř na to, že už uplynulo sedmáct staletí, a představil jsem si, že jsem v jednom z oních shromáždění bez obřadů a okázalosti, které vedl apoštol Pavel, výrobce stanů, nebo rybář Petr, ve kterých se však projevovat Boží duch a moc. (Whitehead: Život kazatele Johna Wesleyho, str. 11,12)

Po návratu do Anglie Wesley pod vedením kazatele jednoty bratrské poznal jasněji biblickou víru. Pochopil, že chce-li být spasen, nesmí spoléhat na vlastní skutky, ale musí plně důvěřovat „Božímu Beránku, který snímá hříchy světa. Na shromáždění Jednoty bratrské v Londýně četli Lutherův článok o změní, kterou Duch Boží působí v srdci věřícího. Wesley vyslechl Lutherův článok a v jeho srdci se probudila víra. Popsal to slovy: „Pocítil jsem v srdci zvláštní teplo. Cítil jsem, že věřím v Krista, jen v Krista, jako ve zdroj spasení. Získal jsem jistotu, že Kristus sál mé hříchy a vysvobodil mě od zákona hříchu a smrti. (Whitehead: Život kazatele Johna Wesleyho, str. 52)

Po dlouhá léta únavného bezúspěšného snažení - po léta přísného odříkání, pokání a pokřování - sledoval Wesley vytrvale svůj cíl nalézt Boha. Nyní ho našel a poznal, že milost, kterou si chtěl zasloužit modlitbami a posty, almužnami a odříkáním, je dar, „který si nelze koupit nebo zasloužit.

Když plně přijal víru v Krista, celá jeho bytost zahořela touhou šířit všude známost evangelia o Boží milosti. „Celý svět chápu jako svou farnost, prohlásil, „a• jsem v kterékoli části světa, pokládám za vhodné, správné a za svou svatou povinnost hlásat všem, kdo jsou ochotni poslouchat, radostnou zvěst o spasení. (Whitehead: Život kazatele Johna Wesleyho, str. 74)

Žil dále pøísným, odøíkávým životem, nyní však už ne proto, aby si něco zasloužil, ale jako důsledek víry. Nebyla to podmínka ale ovoce svatosti. Boží milost v Kristu je základem køes•anské nadìje, tato milost však vede k poslušnosti. Wesley zasvìtil svùj život hlásání velkých pravd, které poznal - ospravedlnìní z víry v oèis•ující krev Pána Ježíše a promìdující moc Ducha svatého v lidském srdci. Tato moc pøináší v životì èlovìka ovoce a vede jej, aby se øídl pøíkladem Ježíše Krista.

Whitefield a Wesleyové byli ke svému dílu pøipraveni tím, že po dlouhou dobu žili v pøesvìdění jak jsou ztraceni a jak je jejich stav beznadìjný. Aby mohli snášet tížkosti jako dobøí bojovníci Ježíše Krista, byli vystaveni krutým zkouškám opovržení, výsmìchu a pronásledování jak na univerzitì tak ve své kazatelské práci. Jejich bezbožní spolužáci na univerzitì je a nikolik dalších opovrživì nazývali „metodisté“, tedy jménem, které jedna z největších náboženských spoleèností v Anglii a v Americe považuje dnes za hodné úcty.

Jako èlenové anglikánské církve lpìli na tradièních formách bohoslužby, Pán jim však ve svém sloví ukázal lepší formy. Duch svatý je vyzýval, aby kázali ukøižovaného Krista. Jejich snahu provázela Boží moc. Pøivedli tisíce lidí k poznání pravdy a opravdovému obrácení. Tyto ovce bylo tøeba chránit pøed dravými vlky. Wesley nemìl v úmyslu založit novou náboženskou spoleènost, zorganizoval je však do útvaru, který nazval Jednota metodistù.

Tito kazatelé naráželi na skryté i otevøené nepøátelství státní církve, Bùh však ve své moudrosti zpùsobil, že práví díky tomu obnova zaèala pùsobit v samotné anglikánské církvi. Kdyby reformaèní hnutí vzniklo zcela mimo církve, neproniklo by tam, kde ho bylo tak potøeba. Protože oživenetì kazatelé byli èleny církve a pùsobili jako kazatelé v øadách církve, kde k tomu jen našli pøíležitost, našla si pravda vstup tam, kde by jinak zùstaly zavøené dveøe. Nikteøí další duchovní se probrali z mravní otupìlosti a zaèali horlivì kázat ve svých farnostech. Sbory, které ustrnuly ve formalizmu, se probudily k životu.

V dobì Wesleyù, podobnì jako ve všech obdobích církve, vykonali lidé s rùznými dary dílo, ke kterému je Bùh povolal. Neshodovali se v každém bodu uèení, všechny však vedl Boží Duch a všechny spojoval cíl získávat lidi pro Krista. V urèité dobì hrozily názorové rozdíly mezi Whitefieldem a Wesleyovými, že zapøíèinì jejich odcizení, protože se však nauèili v Kristovì škole tichosti, usmìøila je vzájemná snášenlivost a láska. Nemìli èas se pøít, vždy• všude okolo vládly bludy a nepravosti a høíšníci spìli ke zkáze.

Boží služebníci kráèeli po úzké cestì. Proti nim se postavili vlivní a vzdìlaní muži. Po nijaké dobì nikteøí knìží zaujali vùèi nim rozhodný nepøátelský postoj a zavøeli dveøe kostelù pøed ryzí vírou a pøed timi, kdo ji hlásali. Jednání duchovních, kteøí je odsuzovali z kazatelen, vedlo k nevidomosti, temnotì a nepravosti. John Wesley opakovanì unikal smrti jen díky Boží milosti. Když vùèi nìmu zaèal dav projevovat nenávisť a když se už zdálo, že neunikne, objevil se po jeho boku andìl v lidské podobì, lùza se zalekla a Boží služebník odešel bez úhony.

Po jednom takovém vysvobození pøed rozzuøeným davem Wesley napsal: „Mnozí se mì pokoušeli srazit na zem, když jsme sestupovali s kopce po strmé, kluzké stezce do mìsta. Dobøe vidìli, že octnu-li se na zemi, tížko se znovu postavím na nohy. Já jsem však neklopýtl, ani neuklouzl, dokud jsem nebyl

zcela z jejich dosahu.... Mnozí se mi snažili chytit za límec nebo za šaty, aby mi mohli srazit, ale nemohli mi uchopit. Jen jediný zachytil kapsu mého kabátu a za chvíli mu zůstala v ruce, druhá kapsa, v níž jsem měl jednu bankovku, zůstala jen natržena... Jeden zuřivec, který stál těsně za mnou, mával velkou dubovou holí. Kdyby zasáhl můj zátylek, zbavil by mi všech dalších nesnází. Pokaždé však, když se rozpřáhl, šla jeho ruka vedle. Nevím, jak je to možné, protože jsem nemohl uhnout ani napravo ani nalevo... Jiný se protlačil kupředu a zvedl ruku, aby mi udeřil, náhle však jeho ruka zvolna klesla, takže mi jen pohladil po hlavě a řekl: Jaké má hebké vlasy!,... Celé místo znalo tyto muže jako největší výtržníky, vždycky stáli v čele lůžky. Jeden z nich dokonce vyhrál v zápase s medvědem...

„Jak laskavě a poznenáhlu nás Bůh připravuje, abychom plnili jeho vůli. Před dvěma lety zasáhl kus cihly mé rameno. Rok nato jsem dostal kamenem mezi oči. Před měsícem jsem dostal ránu, dnes večer dvě, jednu než jsme vešli do města, druhou když jsme odcházeli. Necítil jsem však ani jednu. Jeden muž mi udeřil silně do prsou, druhý do úst tak prudce, že mi hned vytryskla krev. Necítil jsem však ani takovou bolest, jako kdyby se mne dotkli stéblem. (John Wesley: Dílo, díl 3, str. 297, 298)

První metodisté, prostý lid i kazatelé, se stali terčem posměchu. Pronásledovali je jak členové anglikánské církve, tak i nevěřící lidé, které poštvalo zkreslené líčení jejich učení. Vláдели je před soudy, které prosazovaly spravedlnost jen podle jména, spravedlnost byla tehdy u soudu vzácným hostem. Pronásledovatelé se na nich často dopouštěli násilí. Lůžka pronikala do jejich domů, ničila jim nábytek a zařízení, kradla, co se jí zlíbilo, a týrala muže, ženy i děti. V několika případech se objevily plakáty a vyzývaly všechny, kdo se chtějí zúčastnit rozbíjení oken a rabování domů metodistů, aby se shromáždili v určenou dobu na určeném místě. Úřady trpěly a mlčky schvalovaly toto veřejné porušování lidských i Božích zákonů. Lidé, jejichž jediným přestupkem bylo to, že se snažili vést kroky hříšníků z cesty zkázy na cestu svatosti, byli soustavně pronásledováni.

John Wesley o obviněních vznesených proti němu a jeho přátelům prohlásil: „Některé lidé tvrdí, že učení těchto mužů je falešné, bludné a fanatické, že je nové a dosud neslychané, že je to quakerství, fanatismus a papežství. Všechna tato obvinění byla již vyvrácena a bylo podrobně dokázáno, že každý bod tohoto učení, jak je vykládá naše církev, vychází z Písma. Proto nemůže být ani falešné, ani bludné, přijímáme-li Písmo jako pravdivé. „Jiní tvrdí: Jejich učení je příliš pšísné, příliš zužují cestu do nebe. To je opravdu první námitka (a byla to téměř jediná námitka po nějakou dobu) a skrývá se za tisíce dalších námitek, které mají nejrůznější podobu. Opravdu dšlá cestu do nebe užší, než jak ji představil náš Pán a jeho apoštolové? Je opravdu jejich učení pšísnější než učení bible? Zamysleme se jen nad několika jasnými texty: „Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. „Z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat úěty v den soudu. „A• tedy jíte ěi pijete ěi cokoli jiného dšláte, všecko ěiöte k slávi Boží. (5 Moj 6,5; Mat 12,36; 1 Kor 10,31)

„Je-li jejich učení pšísnější než toto, zaslouží si výtku. Vy však dobře víte, že tomu tak není. A kdo může být by• o puntík méně pšísný, aniž by porušil Boží slovo? Mohl by být služebník Božích tajemství považován za věrného, kdyby zmínil nějakou část svatého pokladu? Nikoli. Nemůže nic zmírnit, nemůže nic zeslabit, musí hlásat všem lidem: 'Nesmím podřizovat Písmo vašemu vkusu. Vy se mu musíte podřídít, jinak zahynete.' Z toho vychází celý povyk, že tito lidé jsou 'pšísní a nemilosrdní'. Opravdu jsou pšísní a nemilosrdní? V jakém smyslu? Copak nesytí hladové a neoblékají nahé? Ne, v tom to není, v tom jsou pšišliví, jsou však pšísní a neúprosní v posuzování druhých lidí. Myslí si, že spasení budou

jen lidé, kteří to dělají jako oni., (John Wesley: Dílo, díl 3, str. 152,153)

Duchovní úpadek, který se projevil v Anglii krátce před tím, než vystoupil Wesley, byl do značné míry důsledkem učení bojujícího proti Božímu zákonu. Mnozí tehdy tvrdili, že Kristus zrušil mravní zákon a že křesťan ho už nemusí zachovávat, že vířící èlovík nemusí konat dobré skutky. Jiní sice pøipouštìli, že zákon je vìenný, avšak prohlašovali, že není tøeba, aby kazatelé vedli lid k poslušnosti pøikázání, protože ty, které Bùh vyvolil k spasení, Boží milost neodolatelnì vede k zbožnému a ctnostnému životu.,, zatímco lidé pøedurèeni k vìennému zatracení, nemají sílu plnit požadavky Božího zákona.,,

Ještì jiní, kteří tvrdili, že vyvolený nemùže odpadnout od milosti nebo pozbytí Boží pøízeò.,, dospìli k ještì hrùznìjšímu závìru, že totiž bezbožné èiny, které páchají, nejsou ve skuteènosti høíšné, že je nelze pokládat za pøestupování Božího zákona a že tedy nemusejí ze svých høíchu èinit pokání., (McClintock and Strong: Encyklopedie, heslo Antinomie) Tvrdili: Proto ani ten nejodpornìjší høích, považovaný všeobecnì za pøestoupení Božího zákona, není v Božích oèích høíchem, jestliže se ho dopustí nikdo z vyvolených, „protože jednou z podstatných a význaèných vlastností vyvolených je, že nemohou èinit nic, co by se nelíbilo Bohu nebo co by zakazoval jeho zákon.

Toto hrozné uèení se v podstatì shoduje s pozdìjším uèením lidových vychovatelù a teologù, kteří hlásali, že vlastnì neexistuje nemìnný Boží zákon jako mìøítka pravdy, ale že mìøítka mravnosti si urèuje spoleènost sama a že je stále mìní. Všechna tato uèení vymýšlí a podnìcuje týž mistrný duch. Už mezi bezhøíšnými obyvateli nebes zahájil kdysi své dílo, které si klade za cíl odstranit spravedlivé požadavky Božího zákona.

Takový pohled na Boží naøízení, která mìla zušlechtit povahu lidí, vedl mnohé k tomu, že zavrhlí Boží zákon úplnì. Wesley rozhodnì vystupoval proti bludùm hlasatelù uèení odstraòujících Boží zákon a dokazoval, že uèení, které pošlapává Boží zákon, odporuje Písmu. „Ukázala se Boží milost, která pøináší spásu všem lidem. „To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. Je totiž jeden Bùh a jeden prostøedník mezi Bohem a lidmi, èlovík Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny. (Tit 2,11; 1 Tim 2,3-6) Pán udìluje štìdøe svého Ducha všem lidem, kteří pøijímají jeho nabídku spasení. Tak Kristus, „pravé svìtlo, „osvìcuje každého èlovíka (Jan 1,9). Lidé ztrácejí spasení tím, že svévolnì odmítají dar života.

Na tvrzení, že smrt Ježíše Krista odstranila zákon o obøadech stejnì jako pøikázání desatera, Wesley odpovìdìl: „Mravní zákon, obsažený v desateru a potvrzený proroky, Kristus nezrušil. Úèelem Kristova pøíchodu nebylo odvolat nijakou jeho èást. Mravní zákon nemùže být nikdy zrušen, stojí pevnì jako vìrný svìdek v nebi... Tak tomu bylo na poèátku svìta, kdy zákon ještì nebyl vytesán do kamenných desek, ale pøi stvoøení byl vepsán do srdcí lidí. I když zákon, který kdysi napsala Boží ruka, je nyní do znaènè míry znetvoøen høíchem, pøesto nemùže být úplnì vymazán, protože bychom nevidìli nic o dobru a zlu. Každá souèást tohoto zákona musí platit pro všechny lidi ve všech dobách, zákon není závislý na èase ani na místì, ani na jiných okolnostech podléhajících zmìnám, ale jen na podstatì Boha a na pøirozenosti èlovíka a na jejich vzájemném nemìnném vztahu.

Nepøišel jsem rušit, ale naplnit... Není sporu, že tímto výrokem Ježíš Kristus myslí (shodnì se vším, co pøedcházelo, a s tím, co bude následovat): Pøicházím, abych nastolil zákon v jeho plnosti a odstranil

všechno, co k němu přidali lidé. Přicházím, abych objasnil, co je v něm zatemněného a nejasného. Přicházím, abych ukázal pravý a plný význam každé jeho části, abych ukázal délku a šířku a celý dosah každého přikázání, které zákon obsahuje, výšku a hloubku a nevýslovnou existenci a duchovnost zákona ve všech jeho částech., (Wesley, kázání 25)

Wesley prohlásil, že zákon je v dokonalém souladu s evangeliem. Zákon a evangelium pojí nejužší možný vztah. Na jedné straně zákon neustále připravuje cestu pro evangelium a odkazuje nás k němu. Na druhé straně nás evangelium trvale vede k důslednějšímu plnění zákona. Zákon například požaduje, abychom milovali Boha, abychom milovali svého bližního, abychom byli pokorní, tiší a svatí. Cítíme, že na to nestačíme, že 'pro člověka je to nemožné'. Bůh nám však slíbil, že nám takovou lásku, pokoru, tichost a svatost dá. Přijímáme toto evangelium, tuto radostnou zvěst, a ono se v nás uskutečňuje na základech naší víry. 'Spravedlnost zákona' se v nás naplňuje... vírou, jež je v Kristu Ježíši....,

Wesley také napsal: V prvních řadách nepřátel Kristova evangelia stojí lidé, kteří otevřeně a výslovně odmítají Boží zákon a pomlouvají jej, lidé, kteří udeřují ostatní, aby přestupovali ne jedno, a• už nejmenší nebo největší, ale všechna přikázání najednou... Nejprekvapivější na tom je to, že lidé, kteří přijali tento hrozný blud, opravdu věří, že uctívají Krista, když odmítají jeho zákon, a že oslavují Boha, když ruší Boží učen. Uctívají Krista právě tak, jako ho poctil Jidáš, když řekl: „Buď zdráv, Mistře, a políbil ho. A Kristus může zrovna tak právem říci každému z nich: „Zrazuješ Syna člověka políbením? Vždy• to není nic jiného než zrazování Krista polibkem, když nikdo mluví o jeho krvi a bere mu jeho korunu, když nikdo zlehčuje některou část jeho zákona pod záminkou, že pomáhá dílu evangelia. Odpovědnosti se nezbaví nikdo, kdo hlásá víru takovým způsobem, že přímě nebo nepřímě navádí k neposlušnosti, kdo káže Krista tak, že ruší nebo oslabuje třeba jen nejmenší z Božích přikázání., (Wesley, kázání 25)

Lidem, kteří tvrdili, že hlásání evangelia naplňuje všechny požadavky zákona., Wesley odpověděl: To naprosto odmítáme. Odporuje to prvotnímu požadavku zákona, totiž usvědčovat lidi z hříchu a probouzet ty, kdo dosud spí na pokraji záhuby., Apoštol Pavel napsal, že ze zákona pochází poznání hříchu., (Řím 3,20) a že dokud člověk nepozná svůj hřích, nepocítí potřebu smiřující Kristovy krve.,... Pán Ježíš řekl: Lékaři nepotřebují zdraví, ale nemocní., Je proto nesmyslné nabízet lékaře lidem zdravým nebo lidem, kteří jsou přesvědčeni o svém zdraví. Nejdříve je musíme přesvědčit, že jsou nemocní, jinak vám za vaši nabídku ani nepoděkují. Stejně nesmyslné je nabízet Ježíše Krista lidem, kteří mají pocit, že jsou dokonalí a nikdy neprožili lítost nad sebou., (Wesley, kázání 35)

Wesley podobně jako kdysi jeho Mistr hlásal evangelium o Boží milosti a přitom se snažil vyvýšit a zvelebit Boží zákon., (Iz 42,21) Věrně plnil Bohem svěřený úkol a dožil se velkých výsledků. Na sklonku jeho dlouhého života - dožil se více než osmdesáti let a více než půl století prožil na cestách jako kazatel - hlásalo se k jeho učení přes půl miliónu věřících. Počet lidí, které jeho působení pozvedlo ze zkázy a otroctví hříchu k vyššímu a existenci životu, a počet lidí, kteří díky jeho učení prožili hlubší a plnější zkušenost s Bohem, se dovíme, až se celá rodina vykoupených shromáždí jednou v Božím království. Wesleyův život poskytuje každému člověku velmi cenné poučení. Kéž by se víra a pokora, neúnavná horlivost, obětavost a oddanost tohoto Kristova služebníka projevovala i v dnešních církvích!

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

15. Bible a francouzská revoluce

V šestnáctém století se snažila proniknout do všech zemí Evropy reformace, která nabízela lidem bibli. Některé národy ji radostně přijaly jako posla z nebes. V jiných zemích papežská moc do značné míry zabránila jejímu vstupu a téměř zcela znemožnila, aby lidé poznali biblické poselství a jeho povznášející vliv. Do jedné země sice světlo pronikalo, panující temnota však neumožnila, aby ho lidé pochopili. Po staletí tam pravda a blud zápolily o moc. Nakonec zvítězilo zlo a Boží pravda byla potlačena. „Soud pak je v tom, že světlo přišlo na svět, ale lidé si zamilovali více tmu než světlo. (Jan 3,19) Onen národ musel sklídit plody toho, pro co se sám rozhodl. Duch svatý přestal klást omezení národu, který pohrdl darem Boží milosti. Zlo mohlo dozrát. A celý svět pak mohl sledovat, jaké ovoce to přináší, když lidé odmítnou světlo.

Boj proti bibli, který probíhal ve Francii po několik staletí, vyvrcholil v hrůzách revoluce. Tento strašlivý výbuch byl jen zákonitým důsledkem toho, jak Řím ve Francii potlačoval bibli. (Viz Dodatek è. 23) Je to nejprosvětlevnější ukázka důsledků papežské politiky, jakou kdy svět viděl, ukázka toho, kam vedlo po více než tisíc let učení římské církve.

Biblietí proroci předpovědili, že v době papežské nadvlády bude Písmo potlačováno. Apoštol Jan v knize Zjevení také ukazuje strašné následky, které přinese zvláště ve Francii vláda „muže hříchů .

Boží anděl prohlásil: „Budou pustošit svaté místo po dvaatřicet měsíců. A povolám své dva svědky, oblečení v smuteční šat budou prorokovat tisíc dvě stě šedesát dní... Až ukončí své svědectví, vynoří se z propasti dravá šelma, svede s nimi bitvu, přemůže je a usmrtí. Jejich těla zůstanou ležet na náměstí toho velikého místa, které se obrazně nazývá Sodoma a Egypt, kde byl také ukřižován jejich Pán... Obyvatelé země budou z toho mít radost, budou jásat a navzájem si posílat dary, protože tyto dva proroci jim nedopřáli klidu. Ale po těch a půl dnech vstoupil do nich duch života přicházející od Boha, postavili se na nohy a hrůza padla na ty, kdo to viděli. (Zj 11,2-11)

Období, o kterých se tu mluví - „dvaatřicet měsíců a „tisíc dvě stě šedesát dnů - jsou totožná a představují dobu, po kterou Řím utlačoval Kristovu církev. Papežská nadvláda, trvající 1260 let, začala v roce 538 a skončila v roce 1798. V tomto roce vstoupila francouzská armáda do Říma a zajala papeže, který potom zemřel ve vyhnanství. I když brzy nato byl zvolen nový papež, nedokázalo už papežství nikdy plně obnovit svou dřívější moc.

Pronásledování církve netrvalo celých 1260 let. Bůh z milosrdenství ke svému lidu zkrátil dobu jeho krutých zkoušek. Když předpovídal „velkou tíseň , která přijde na církev, Spasitel řekl: „Kdyby nebyly ty dny zkráceny, nebyl by spasen žádný člověk; ale kvůli vyvoleným budou ty dny zkráceny. (Mat 24,22) Vliv reformace ukončil pronásledování už před rokem 1798.

O dvou svědcích prorok dále napsal: „To jsou ty dvě olivy a ty dva svícny, které stojí před Pánem země. Žalmista vysvětluje: „Světlem pro mé nohy, je tvé slovo, osvětluje moji stezku. (Zj 11, 4; Žalm 119,105) Dva svědkové znázorňují Písmo Starého a Nového zákona. Oba podávají důležité svědectví o původu a

vìeném trvání Božího zákona. Oba také svìdìí o plánu záchrany èlovìka. Pøedobrazy, obìti a proroctví Starého zákona ukazují na budoucího Spasitele. Evangelia a epištoly Nového zákona vyprávìjí o Spasiteli, který pøišel pøesnì tak, jak to pøedpovìdily pøedobrazy a proroctví.

„Obleèeni v smuteènì šat budou prorokovat tisíc dvì stì šedesát dní. Po vìtšinu této doby zùstávali Boží svìdkové v skrytu. Papežská moc se snažila skrýt pøed lidmi slovo pravdy a dát jim falešné svìdectví, které je v rozporu s pravdou. (Viz Dodatek è. 24) Vìrní svìdkové prorokovali tehdy, když bibli zakazovaly církevní i svìtské úøady, když nepøátele pøekrucovali její svìdectví, když vynakládali všechno úsilí, aby lidé na ni nemysleli, když pronásledovali, zrazovali, muèili, zavírali do tmavých kobek, týrali pro jejich víru nebo vyhánili do hor a jeskyò každého, kdo se opovážil hlásat její svaté pravdy. Svìdìli po celé období 1260 let. I v nejtemnějších dobách žili vìrní lidé, kteøí milovali Boží slovo a horlivì obhajovali Boží èest. Tito vìrní Boží sluhové dostali moudrost, moc a autoritu, aby mohli hlásat Boží pravdu po celé uvedené období.

„Kdyby jim chtìl nikdo ublížit, vyšlehne oheò z jejich úst a sežehne jejich nepøátele; takto zahyne každý, kdo by jim chtìl ublížit. (Zj 11,5) Lidé nemohou beztrestnì pošlapávat Boží slovo. Toto vážné varování vysvìtluje závìreèná kapitola Zjevení: „Já dosvìdìuji každému, kdo slyší slova proroctví této knihy: Kdo k nim něco pøídá, tomu pøídá Bùh ran popsanych v této knize. A jestliže kdo ubere ze slov knihy tohoto proroctví, tomu Bùh odejme podíl na stromu života a místo ve svatém mìstì, jak se o nich píše v této knize. (Zj 22,18.19)

Takovými výstrahami Bùh varuje èlovìka, aby jakkoli mìnil to, co Bùh zjevil nebo naøídil. Varování platí pro všechny, kdo svým vlivem vedou jiné, aby nebrali Boží zákon vážnì. Mìla zpùsobit, aby se báli a tòasli lidé, kteøí lehkomyšlnì prohlašují, že není dùležité, zda respektujeme Boží zákon. Strašnou odpovědnost berou na sebe všichni, kdo kladou své vlastní názory nad Boží zjevení, kdo by chtìli mìnit smysl Písma tak, jak se jim to hodí nebo aby vyhovoval svìtu. Psané slovo, Boží zákon, posuzuje povahu každého èlovìka a odsoudí všechny, které tato spravedlivá zkouška prohlásí za nedostateènè.

„Až ukonèí své svìdectví... Období, ve kterém oba svìdkové prorokovali obleèeni do smuteènìho šatu, skonèilo v roce 1798. Když se blížil konec jejich skrytého pùsobení, rozpoutala proti nim válku mocnost, znázornìná v Písmu jako „dravá šelma“, která vystoupila z propasti. V mnoha evropských zemích øídil satan prostøednictvím papežství po celá staletí státní i církevní vládu. Zde se však satanská moc projevuje novým zpùsobem.

Øím z pøedstírané úcty uzavøel bibli v neznámém jazyku a skryl ji pøed lidmi. Za jeho vlády svìdkové prorokovali „obleèeni do smuteènìho šatu“. Mìla však povstat další mocnost - šelma vystupující z propasti - a vyhlásit otevøenou válku proti Božímu slovu.

„Veliké mìsto“, v jehož ulicích jsou svìdkové zabíjeni a kde leží jejich mrtvá tìla, je „duchovní Egypt“. Ze všech národù, o nichž se zmiòují biblické dìjiny, Egypt nejtroufaleji popíral existenci živého Boha a odmítal jeho naøízení. Žádný panovník se nikdy neodvážil postavit se otevøeníji a nadutíji proti Boží moci než egyptský vládce. Když mu Mojžíš pøednesl poselství ve jménu Hospodina, faraón pyšnì odpovìdìl: „Kdo je Hospodin, že bych ho mìl uposlechnout a propustit Izraele? Hospodina neznám a Izraele nepustím! (2 Moj 5,2) To je ateismus. A národ pøedstavovaný Egyptem mìl podobnì popírat

požadavky živého Boha a projevit podobnou nevíru a vzdor. „Veliké místo se také porovnává v duchovním smyslu k Sodomě. Zkaženost Sodomy, její přestupování Božího zákona se projevovalo zvláště v nemravnosti. Stejný hřích se měl také projevovat v národě, který naplní uvedené biblické proroctví.

Podle proroctví měla krátce před rokem 1798 povstát nějaká moc satanského původu a rázu, která povede tažení proti bibli. V zemi, kde byl hlas dvou Božích svědků umlčen, se měla projevit nevíra faraóna a nemravnost Sodomy.

Uvedené proroctví se s nápadnou přesností naplnilo v dějinách Francie. Za revoluce, v roce 1793, „svět poprvé uslyšel, jak shromáždění mužů, kteří se narodili a byli vychováni v civilizovaném světě a přisvojili si právo vládnout jednomu z nejušlechtilejších evropských národů, zvedlo svůj hlas, aby jednomyslně popřelo základní pravdu, kterou dělovík obdržel, a jednomyslně odmítlo víru a uctívání Boha. (Sir Walter Scott: Život Napoleonův, díl 1, kap. 17) „Francie je jediným národem na světě, který se zapsal do dějin tím, že jako národ pozvedl ruku ve zjevné vzpouře proti Stvořiteli vesmíru. Bylo a stále je mnoho rouhačů, mnoho nevěřících v Anglii, Německu, Španělsku a jinde, avšak Francie vystupuje v dějinách světa jako jediný stát, který výnosem svého Ústavodárného shromáždění prohlásil, že Bůh není, a jehož obyvatelé v hlavním městě i jinde, muži i ženy, tančili a zpívali radostí, když uslyšeli toto prohlášení. (Blackwood's Magazine, listopad 1870)

Francie vykazovala příznačné rysy, kterými se vyznačovala Sodoma. Za revoluce se projevila mravní zvrhlost a zkaženost podobná stavu, který přivodil zkázu měst v Jordánské nížině. Dějepisec spojuje ateismus Francie s její nemravností, podobně jak je to uvedeno v proroctví: „Na zákony týkající se náboženství, tisíce navazovaly další zákony, které snižovaly manželský svazek - nejsvětější svazek, který mohou lidské bytosti navázat, a jehož stálost nejsilněji přispívá k upevnění pořádku ve společnosti - na úroveň dočasné občanské smlouvy, kterou mohou lidé snadno uzavřít a také kdykoli zrušit... Kdyby se nepřátelé snažili najít způsob, jak nejučinněji zničit všechno, co je v rodinném životě účtyhodné, krásné a trvalé, a současně zajistit, aby se zkáza, kterou se snaží docílit, přecházela z pokolení na pokolení, nemohli vymyslet účinnější plán než snížit manželství... Sophie Arnoultová, herečka proslulá svými duchaplnými výroky, označila republikánské manželství za 'svátost cizoložství'. (Scott, díl 1, k ap. 17)

„Kde byl také ukřižován jejich Pán. (Zj 11,8) Tuto část proroctví Francie také naplnila. V žádné jiné zemi se tak nápadně neprojevilo nepřátelství vůči Kristu. V žádné jiné zemi se pravda nesešla s tak rozhořčeným a krutým odporem. Pronásledováním vyznavačů evangelia přibýjela Francie na kříž Krista v osobě jeho následovníků.

Století za stoletím tekla krev mučedníků. Zatímco v horách Piemontu umírali valdenští „pro Boží slovo a svědectví Ježíše Krista, přinášeli ve Francii podobné svědectví pro pravdu jejich bratři, albigenští. Později byli stoupenci reformace krutým způsobem mučeni a ubíjeni. Král, šlechta, urozené dámy i křehké slečny, pýcha a výkvět národa, se bavili pohledem na smrtelný zápas mučedníků. Stateční hugenoti, kteří bojovali za nejposvátnější lidská práva, prolévali svou krev na mnoha bojištích. Protestanté byli pokládáni za psance, na jejich hlavy byly vypisovány odměny a byli štváni jako divá zvířata.

„Církev na poušti, hrstka potomků prvotních křesťanů, která ve Francii žila v osmnáctém století, se skrývala v horách na jihu. Stále vyznávali víru svých otců. Když se odvážili scházet se v noci v horách nebo na pustých vřesovištích, pronásledovalo je vojsko a odvlékalo je do doživotního otroctví na galejích. Nejšlechtetnější, nejvdělanější a nejinteligentnější z Francouzů trpěli v okovech spolu s lupiči a vrahy. (Viz Wylie, sv. 22, kap. 6) S jinými jednali „milosrdněji - chladnokrevně je zastřelili, když neozbrojeni a bezmocní klesli na kolena, aby se modlili. Stovky starců, bezbranných žen a nevinných dětí zůstaly bez života ležet na místě, kde se shromáždili k bohoslužbě. V horách nebo lesích, kde se obvykle shromažďovali, mohl tehdy návštěvník najít „na každém čtvrtém kroku mrtvá těla ležící v trávě nebo těla oběšená na stromech. Jejich země, zpustošená mečem a sekerou, „se stala jedinou obrovskou pouští. „Tato zvěrstva se neodehrávala... v temném dávnověku, nýbrž za skvělé éry Ludvíka XIV. Tehdy se pěstovala věda, kvetla literatura a duchovními u dvora a v hlavním městě byli vzdělaní a výborní muži, kteří rádi vystavovali na odív svou laskavost a šlechtetnost. (Wylie, sv. 22, kap. 7)

Avšak nejžernější na seznamu zločinů, nejstrašnější z iábelských počinů všech staletí, je bartolomějská noc. Svět si stále s hrůzou připomíná výjevy tohoto nejzabíjejšího a nejkrutějšího vyvraždění. Francouzský král dal na naléhání představitelů římské církve k tomuto hroznému zločinu svůj souhlas. Zvon, vyzvánějící v noci umíráním, byl povel k vraždění. Protestanté, kteří klidně spali ve svých domovech, protože důvěřovali slibu svého krále, byli chladnokrevně vražděni po tisících.

Tak jako Kristus neviditelně vedl svůj lid z egyptského otroctví, satan neviditelně vedl své poddané v tomto strašném díle masového vraždění. Po sedm dní trvalo v Paříži vraždění, první tři dny se vyznačovaly nepochopitelnou zvělostí. Vraždění se neomezilo jen na Paříž, zvláštní královský rozkaz je rozšířil do všech krajů a měst, kde protestanté žili. Nebral se ohled na věk ani pohlaví. Nešetřil ani nevinné děti, ani šedovlasého starce. Šlechtic i sedlák, starý i mladý, matka i dítě, všichni byli společně popraveni. Vraždění po celé Francii pokračovalo dva měsíce. Zahynulo sedmdesát tisíc lidí, kteří představovali skutečný výkvět národa.

„Když zpráva o masakru došla do Říma, radost kněžstva neznala mezí. Kardinál z Lorraine odmítl poslat tisíce korunami. Z díla andělského hradu byla vypálena slavnostní salva, z každé věže znily zvony, slavnostní hranice proměnily noc v den. Papež Řehoř XIII. se v doprovodu kardinálů a dalších církevních hodnostářů odebral v dlouhém průvodu do chrámu sv. Ludvíka, kde kardinál z Lorraine zazpíval Te Deum, „... Na památku masakru byla vyražena medaile a ve Vatikánu je možno stále vidět tři fresky Vasariho, které zobrazují útok na admirála a krále jak s radou připravuje masakr a samotné vraždění protestantů. Řehoř poslal císaři Karlovi Zlatou růži. A čtyři měsíce po masakru... s uspokojením vyslechl kázání francouzského kněze, „... který mluvil o onom dni plném štěstí a radosti, kdy největšímu otci došla o tom zpráva a kdy se odebral v slavnostním průvodu, aby vzdal díky Bohu a svatému Ludvíkovi. (Henry White: Bartolomějská noc, kap. 14, odst. 34)

Duch, který vedl k bartolomějské noci, vedl také ke krutostem revoluce. Ježíš Kristus byl prohlášen za podvodníka a francouzští ateisté svorně volali: „Pryč s bídákem, a mysleli tím Krista. Opovržlivé rouhání vůči Bohu šlo ruku v ruce s nejpodlejší zločinností. Lidé páchající největší krutostí a nečestí se dostávali na přední místa. Tím vším vzdávali satanovi nejvyšší poctu. Krista znovu přibíjeli na kříž tím, že pošlapávali pravdu, existenci a nesobeckou lásku.

„Vynoší se z propasti dravá šelma, svede s nimi bitvu, pøemùže je a usmrtí. Ateistická moc, která vládla ve Francii za revoluce a za hrùzovlády, se opovážila vést proti Bohu a Božímu slovu válku, jakou svít nikdy pøed tím nevidil. Národní shromáždìní zrušilo uctívání Boha. Nechali sbírat bible a s posmìchem je veøejnì pálit. Pošlapávali Boží zákon. Odmítli biblická ustanovení. Zrušili den odpoèinku jednou v týdnu a místo niho ustanovili každý desátý den jako den radovánèek a rouhání. Zakázali konání kòtù a veøøe Páni. Oznámení vylepená na høbitovech hlásala, že smrt je vìnìný spánek.

Tvrdili, že úcta k Bohu je tak vzdálena zaèátku moudrosti, že je vlastnì zaèátkem hlouposti. Zakázali jakékoli náboženské uctívání kromì uctívání svobody a vlasti. „Povolali paøížského biskupa, aby sehrál hlavní roli v nejostudnìjší frašce, pøed národním shromáždìním... Pøišel s celým prùvodem, aby pøed snìmem prohlásil, že náboženství, kterému mnoho let uèil, je v každém bodì výmyslem knìží a že nevyplývá z dijin, ani ze svatých pravd. Slavnostnì popøel existenci Boha, k jehož uctívání byl vysvìcen, a zavázal se, že nadále bude uctívat jen svobodu, rovnost, ctnost a mravnost. Potom položil na stùl odznaky své biskupské hodnosti a pøedseda snìmovny ho bratrsky objal. Nikolik odpadlých knìží jednalo podle pøíkladu tohoto preláta. (Scott: Život Napoleonùv, díl 1, kap. 17)

„Obyvatelé zemì budou z toho mít radost, budou jásat a navzájem si posílat dary, protože tito dva proroci jim nedopøáli klidu. Nevìrná Francie umlèela kárající hlas dvou Božích svìdkù. Slovo pravdy leželo mrtvé v jejích ulicích a ti, kdo nenávidili omezení a požadavky Božího zákona, jásalì. Lidé se veøejnì stavili proti nebeskému vládci. Jako høišníci v dávných dobách volali: „Což se to Bùh dozví? Cožpak to Nejvyšší pozná? (Žalm 73,11)

Jeden z knìží nového øádu prohlásil témìø s neuvìøitelnou troufalostí: „Bože, jestliže existuješ, pomsti své uražené jméno. Vyzývám ti k boji. Ty mlèíš, neodvažuješ se vyslat své hromy. Kdo uvìøí, že existuješ? (Lacretelle: Dižiny, díl 11, str. 309; Archibald Alison: Dižiny Evropy, díl 1, kap. 10) Je to jen ozvìna faraónovy otázky: „Kdo je Hospodin, že bych ho mìl uposlechnout...? Hospodina neznám. (2 Moj 5,2)

„Bloud si v srdci øíká: Bùh tu není. (Žalm 14,1) Bùh však o lidech, kteøí pøevracejí pravdu, øíká: „Jejich zaslepenost bude všem stejnì zjevná. (2 Tim 3,9) Jakmile Francie odmítla uctívání živého Boha, „Velkého a Vznešeného, který žije ve vìnìnosti, netrvalo dlouho a klesla do ponižujícího modláøství. Zaèala uctívat bohyni rozumu v podobì nemravné ženy, a to ve shromáždìní poslancù národa, nejvyššími obèanskými a zákonodárnými pøedstaviteli. Dižepisec poznamenal: „Jeden z obøadù této šílené doby vyniká svou nesmyslností a bezbožností. Dveøe snìmovny se doširoka otevøely a vstoupila skupina hudebníků. Následoval je slavnostní prùvod èlenù mìstské rady zpívajících hymnu na oslavu svobody. Jako pøedmìt svého budoucího kultu vedli ženu v závoji, kterou nazývali bohynì rozumu,„. Když ji pøivedli na pódium, sòali jí obøadnì závoj s tváøe a posadili ji po pravici pøedsedy snìmu. Všichni v ní poznali baletku z opery... Této osobì, jako nejvhodnìjší pøedstavitelce onoho rozumu, který uctívali, vzdalo národní shromáždìní Francie veøejný hold.

„Tato bezbožná a smìšná maškaráda se stala jakýmsi vzorem. Uvedení 'bohynì rozumu' se pak konalo na mnoha místech po celé zemi, kde obyvatelé chtìli napodobit pøedstavitele revoluce. (Scott, díl 1, kap. 17)

Øeèník, který uvádil uctívání rozumu, prohlásil: „Zákonodárci! Fanatismus ustupuje rozumu. Jeho

zakalené oči nemohly snést jasnou zář světla. Dnes pod těmito gotickými klenbami, pod kterými se shromáždil obrovský zástup, poprvé zazněla pravda. Francouzi tu projevují jedinou oprávněnou úctu - uctívají svobodu a rozum. Tady jsme vyslovili přání, aby se republika dobře vedla. Tady jsme odmítli neživé modly a přijali rozum, živé božstvo, mistrovský a vrcholný výtvar přirody. (M. A. Thiers: Dějiny francouzské revoluce, díl 2, str. 370, 371)

Když byla do sněmovny přivedena bohyně rozumu, vzal ji řečník za ruku, obrátil se ke shromáždění a prohlásil: „Smrtelníci, přestaňte se těst před bezmocnými hromy Boha, kterého stvořil váš strach. Od této chvíle neuznávejte žádné božstvo, jedině rozum. Nabízím vám jeho nejkrásnější a nejryzejší symbol, chcete-li mít nějaké božstvo, obívejte jenom takovému... Skloňte se před vznešeným senátem svobody! A• žije rozum.

„Předseda senátu bohyni objal, a pak ji posadili do nádherného vozu a vezli za doprovodu obrovského zástupu lidí do katedrály Notre Dame, aby tam nahradila Boha. Tam ji posadili na oltář a všichni přítomní ji projevili úctu. (Alison, díl 1, kap. 10)

Zanedlouho pak došlo k veřejnému pálení biblí. Jednoho dne vešli členové Společnosti Národního muzea do sálu městské rady a provolávali „A• žije rozum! Na dlouhé žerdi nesli napíchnuté ohořelé zbytky několika knih, mezi nimi breviáře, misály a Starý a Nový zákon, které „odpykaly v ohni , jak prohlásil předseda, „za všechna bláznovství, ke kterým vedly lidstvo. (Pařížské noviny, 1793, č. 318)

Papežství zahájilo proces, který skončil otevřeným ateizmem. Politika Őima vytvořila takové sociální, politické a náboženské poměry, které vhnaly Francii do této situace. Spisovatelé, kteří popisovali hrůzy revoluce, tvrdili, že tuto situaci přivolali panovníci a církve. (Viz Dodatek č. 25) Po pravdě řečeno, zavinila je církev. Papežství otrávil mysl krále a poštvalo je proti reformaci jako nepříteli koruny, zdroji nepokojů, který ohrožuje mír a soulad v národě. Tímto způsobem Őim inspiroval panovníky k největším krutostem a nejhoršímu útlaku.

S biblí přicházela svoboda. Všude, kde lidé přijali evangelium, probudil se v nich rozum. Začali lámat okovy, které je držely v otroctví nevidomosti, nemravnosti a pověr. Začali myslet a jednat jako lidé. Když to panovníci viděli, začali se bát o svůj trůn.

Őim se urychleně snažil vyvolávat v panovnících obavy. Papež napsal v roce 1525 francouzskému regentu: „Tato mánie (čímž myslel protestantství) nejen znehodnotí a zničí náboženství, ale zničí také všechnu vrchnost, šlechtu, zákony, pořádek a řád. (G. de Félice: Dějiny protestantů ve Francii, díl 1, kap. 2, odst. 8) O několik let později přesvědčoval papežský nuncius krále: „Veličenstvo, nemylte se. Protestanté převedou všechno občanské pořádek právě tak jako pořádek náboženský... Trůn je ohrožen právě tak jako oltář... Zavedení nového náboženství musí nutně vést k zavedení nové vlády. (D`Aubigné: Dějiny reformace v Evropě v době Kalvínovi, díl 2, kap. 36) Teologové působili na předsudky lidí. Prohlašovali totiž, že protestantské učení „obrací lidi k novinkám a k poštilostem, olupuje krále o oddanou lásku jeho poddaných a přivádí do záhuby jak církve tak stát. Tak se Őimu podařilo poštvat Francii proti reformaci. „Meč, který stíhal protestanty, byl poprvé tasen ve Francii, aby bránil trůn, zachránil šlechtu a zachoval zákony. (Wylie, díl 13, kap. 4)

Vládcí země mohli stíží předvídat, kam tato osudná politika povede. Učení bible by vstípovalo do myslí a srdcí lidí zásady spravedlnosti, stídmosti, pravdy, rovnosti a lásky, které jsou základními kameny prospíchu národa. „Spravedlnost vyvyšuje pronárody. „Spravedlnost upevòuje trùn. (Pø 14:34; 16,12) „Spravedlnost vytvoří pokoj a jeho ovoce bude „klid a bezpečí navíky. (Iz 32,17) Èlovík, který poslouchá Boží zákon, bude také vñní ctít a poslouchat zákony své země. Kdo se bojí Boha, respektuje také krále a jeho spravedlivou a zákonnou moc. Francie však zakázala bibli a vyhnala její uèedníky. Èestní, mravní silní a bystíí lidé, kteíí mli odvahu pøiznat se k svému pøesvìdèení a trpít za pravdu, byli po staletí posíláni do otroctví na galeje, hynuli na hranicích nebo pomalu umírali ve vizeòských kobkách. Tísíce z nich hledaly záchranu v útíku. Tak to pokračovalo ještě dví stí padesát let po zahájení reformace.

„Po celé dlouhé období, mohla každá generace Francouzù sledovat, jak uèedníci evangelia prchají pøed zbísilostí pronásledovatelù a odnášejí s sebou vzdílanost, øemeslnický um, píli a pořádkumilovnost, v nichž zpravidla vynikali, aby jimi obohatili země, ve kterých našli azyl. A nakolik obohacovali svým pøínosem jiné země, chudla jejich pùvodní vlast. Kdyby všechno, co vyhnali, zùstalo ve Francii, kdyby píle a um vyhnancù po celých tích tìi sta let obdílavaly její pùdu, kdyby jejich umílecké nadání po celá tìi staletí zdokonalovalo její øemeslnou výrobu, kdyby jejich tvùrèí nadání a bystrý úsudek obohacovaly její literaturu a její vídu, kdyby jejich moudrost øídila její záležitosti, kdyby se jejich stateènost projevovala v bitvách, které Francie vedla, kdyby jejich smysl pro právo utváøel její zákony a kdyby se k tomu pøidalo náboženství bible, které posiluje rozum a øídí svìdomí lidí, jakou slávu by to Francii pøineslo. Jakou velkolepou, úspíšnou a š•astnou zemí - vzorem pro národy - mohla být.

„Slepý a neúprosný fanatismus však vyhnal z její pùdy každého uèitele ctnosti, každého zastánce pořádku, každého èestného obránce trùnu. Mužùm, kteíí mohli udílat ze své země 'vìhlas a slávu' svíta, dal na vybranou - hranici nebo vyhnanství. Nakonec dokonil zkázu státu. Nezùstalo svìdomí, které by se dalo zatratit, náboženství, které by šlo dovlèct na hranici, vlastenectví, které by šlo vyhnat ze země. (Wylie, díl 13, kap. 20) A revoluce se všemi svými hrùzami pøišla jako zákonitý následek.

„S odchodem hugenotù nastal ve Francii všeobecný úpadek. Kvetoucí pøumyslová místa zaèala chátrat, úrodné oblasti se zmìnily v pùvodní divoèinu. Období nezvyklého pokroku vystíídalo období intelektuální tuposti a mravního úpadku. Paøíř se stala jedním velkým chudobincem. Odhaduje se, že tísní pøed výbuchem revoluce dostávalo dví stí tisíc chudých almužnu od dvora. Jediní jezuitùm se daøilo v upadajícím národì, tyranicky øídili kostely a školy, vizení a galeje.

Evangelium by Francii pøineslo øešení politických a sociálních problémù, které vyvstávaly pøed jejím duchovenstvím, králem a zákonodárci a které nakonec pøivedly národ do anarchie a zkázy. Pod nadvládou Øíma lid nepoznal Spasitelovo blahodárné uèení o sebeobítování a o nesobecké lásce. Neseznámil se s projevy sebezapøení pro blaho druhých. Církev nekárala bohaté za to, že utlaèovali chudé, chudí nenacházeli pomoc ve svém útlaku a ponížení. Sobectví bohatých a mocných bylo stále otevøenìjší a krutìjší. Hrabivost a rozmaøilost šlechty trvající staletí vyústila v nelidské vydírání rolníků. Bohatí utlaèovali chudé a chudí bohaté nenávidíli.

V mnoha oblastech vlastnila zemídliské usedlosti šlechta. Lidé, kteíí v zemídlství pracovali, byli pouze nájemci, odkázáni na milost svých pánù, museli se podøizovat jejich pøemrštíným požadavkùm.

Bøemeno vydržování církve a státu leželo na ramenou středních a nižších tříd, kterým úřady a církve ukládaly těžké daně. „Názory šlechty byly pokládány za nejvyšší zákon. Zemědělci a rolníci mohli třeba hladovět, o to se jejich utlačovatelé pramálo starali... Lidé byli nuceni při každém svém kroku dbát na zájmy svého pána. Život zemědělských dělníků byl životem nepřetržité práce a nekoněící bídy. Jejich stížnosti, pokud si vůbec troufali stěžovat, byly odmítány s naprostým pohrdáním. Soudy se vždy vyslovovaly ve prospěch šlechty proti poddaným. Soudci běžně přijímali úplatky a pouhý rozmar aristokrata platil jako zákon v systému, kde vládlo všeobecné úplatkářství. Z daní, vyždímaných z prostých lidí světskými vládci na jedné straně a duchovenstvem na straně druhé, se do královské nebo církevní pokladny nikdy nedostala ani polovina. Všechno ostatní se ztratilo v rozmažilých radovánkách. Ti, kdo ožebračovali své poddané, byli sami osvobozeni od placení daní a podle zákona nebo podle zvyklostí jim patřily všechny úřady ve státě. Příslušníkům privilegovaných tříd bylo sto padesát tisíc, a aby uspokojili všechny jejich rozmáry, byly milióny lidí odsouzeny k bídnému životu bez naděje. (Viz Dodatek è. 26)

Královský dvůr propadl pøepeču a rozmažilosti. Lid a králové si vzájemně nedůvěřovali. Lid považoval všechny opatření vlády za podezřelá a sobecká. Více než půl století před vypuknutím revoluce seděl na trůnu Ludvík XV., který i v oněch zlých èasech proslul jako líný, smyslný panovník nevázaných mravů. Stát se zvrhlou a krutou aristokracií a se zbídačenými a nevědomými nižšími vrstvami obyvatelstva se ocitl v těžké finanční situaci. Lid ztratil naději a trpělivost. Nebylo třeba prorockého jasnozření, aby bylo jasné, že situace spíše ke strašnému výbuchu. Na varovné hlasy svých rádců král odpovídal: „Snažte se, aby všechno šlo tak dlouho, pokud budu žít, po mé smrti a• se děje cokoli. Nemělo smysl stále mu opakovat, že je třeba provést reformy. Král viděl všeobecné rozšíření zla, neměl však odvahu ani sílu, aby je odstranil. Údil, který čekal Francii, až příliš dobře vyjadřovalo jeho nestoudné a sobecké heslo: „Po nás potopa.

Øím podnicoval pýchu králů a vládnoucích tříd a vedl je, aby drželi lid v otroctví. Dobře viděl, že právní tím stát oslabí a bude si moci tím více k sobě připoutat vládce i lid. Øím jednal chytře, dobře chápal, že mají-li být lidé opravdu zotročeni, musí být spoutáni a zotročeni jejich duše. Nejjistější způsob, jak jim zabránit, aby se zbavili otroctví, je vychovat je tak, aby nebyli schopni těšit se ze svobody. Tisíckrát hroznější než tělesné utrpení, které přinášela politika Øíma, byla mravní zkáza. Lid, kterému vzali bibli a který vychovávali učením plným fanatismu a sobectvím, byl vydán napospas nevědomosti a pověrčivosti, upadl do neštěstí a naprosto nebyl schopný vládnout si sám.

Konečný výsledek se však podstatně lišil od toho, co si Øím přál. Nedokázal udržet lidové masy ve slepé poslušnosti svých dogmat, vychoval z nich nevěrce a revolucionáře, kteří viděli v øímském katolicismu jen opovržení hodné knížské intriky. Duchovenstvo chápali jako součást svého útlaku. Jediný bůh, kterého znali, byl bůh Øíma. Učení Øíma bylo jejich jediným náboženstvím. Hrabivost a krutost Øíma považovali za zákonité ovoce bible, a s tím nechtili nic mít.

Øím nesprávně představoval Boží povahu a převrátil Boží požadavky a lidé nyní odmítli bibli i jejího původce. Øím vyžadoval slepou víru ve svá dogmata a přitom se dovolával bible. Voltaire a jeho spojenci na to reagovali tím, že úplně odmítli Boží slovo a začali šířit jed nevíry. Øím srazil lid k zemi svou železnou patou, a nyní se tento ponižovaný a znásilňovaný lid, začal nejen zbavovat tyranie Øíma, ale odhodil také všechny zábrany. Natolik se rozzuřil proti podvodnému pozlátku, které tak dlouho

uctíval, že pak spolu s bludem odmítl i pravdu. Otroci neřesti zaměnili volnost za nevázanost a jákali nad svou domnílou svobodou.

Na počátku revoluce král udělal ústupek a poskytl lidu větší zastoupení, než byl počet zástupců šlechty a duchovenstva dohromady. Jazyček na vahách moci dostal do rukou lid, který však nebyl připraven jej moudře a prozíravě využít. V touze oděnit bezpráví, kterým trpěl, rozhodl se lid, že společnost přebuduje. Pokřovaný lid, který vzpomínal jen na dlouhou dobu křivd, se rozhodl, že revolucí změní svou nesnesitelnou bídu a že se pomstí těm, které považoval za původce svého utrpení. Utláčení pak dělali to, čemu se naučili za útlaku, a stali se utláčovateli těch, kdo je dříve utlačovali.

Nešťastná Francie sklízela krvavou žně své setby. Podrobení se nadvládě Říma přineslo strašné následky. Na místech, kde Francie pod vlivem římského katolicizmu založila na počátku reformace první hranici, tam revoluce vztyčila svou první gilotinu. Na stejném místě, kde byli v šestnáctém století upáleni první protestantští mučedníci, byly v osmnáctém století sáti gilotinou první oběti. Tím, že vyhnala evangelium, které by ji uzdravilo, otevřela Francie dveře nevíře a zkáze. Tam, kde lidé odmítli zábrany vyplývající z Božího zákona, se ukázalo, že lidmi vydané zákony nestačí zadržet přívál uvolněných vášní. Národ se vydal na cestu revoluce a anarchie. Boj proti bibli zahájil období, které je v dějinách označováno jako „hrůzovláda“. Mír a štěstí zmizelo z lidských domovů i srdcí. Nikdo si nebyl ničím jistý. Ten, kdo se dnes radoval z vítězství, propadl následujícího dne podezření a odsouzení. Vládlo násilí a lidské vášně.

Král, knížka a šlechta se museli podrobit nesmyslným požadavkům zfanatizovaných davů. Poprava krále jen podnítila touhu lidu po pomstě. Lidé, kteří jej odsoudili, ho brzy sami následovali na popraviště. Popravení měli být všichni domníli a podezřelí nepřátelé revoluce. Zaplnila se vězení. Jednu dobu v nich bylo více než dvě stě tisíc vězňů. Ve městech po celém království se odehrávaly hrůzné výjevy. Část revolucionářů se postavila proti jiné skupině a Francie se stala velkým bojištěm zneřázených skupin, ovládaných nespoutanými vášněmi. „V Paříži docházelo k jedné bouři za druhou, obětané se rozdělili do různých stran a skupin, které - jak se zdálo - usilovaly jen o to, aby se navzájem vyhubily. Všeobecnou bídu zvyšovalo ještě to, že se Francie zapletla do dlouhé a ničivé války s evropskými velmocemi. „Země dospěla na pokraj zkázy, vojska se domáhala žoldu, Pařížané hladověli, venkov pustošili lupiči a civilizace téměř zanikala v anarchii a nevázanosti.

Lid si přáliš dobře osvojil krutost a násilí, jak ho to svědomitě učil Řím. Konečně nastal den odplaty. Tentokrát už to ale nebyli následovníci Ježíše Krista, kdo byli vlečeni do vězení a na hranice. Ti už dávno vymřeli nebo byli vyhnáni do ciziny. Nemilosrdný Řím začal nyní pociňovat smrtící sílu lidí, které vychovával, aby si libovali v krvavém násilí. „Příklad pronásledování, který francouzské duchovenstvo tak dlouhou dobu předvádělo, se nyní obrátil s ještě větší silou proti nim. Popraviště rudla krví knížka. Galeje a vězení, kdysi plná hugenotů, se nyní zaplnila jejich pronásledovateli. Přikování ke galejní lavici museli tvrdě veslovat, nyní římskokatoličtí knížka zakoušeli utrpení, které jejich církve tak štědře rozdávala šlechtěným kacířům. (Viz Dodatek č. 27)

„Pak přišly dny, kdy nejbarbarštitější tribunály vydávaly nejbarbarštitější zákony, kdy nikdo se nemohl pozdravit se sousedy, ani se pomodlit, aniž by riskoval, že se tím dopustí smrtelného zločinu, kdy špiclové nahlíželi do všech koutů, kdy každé ráno pracovala gilotina, kdy byla vězení přeplněná jako

podpalubí otrokářské lodi, kdy krev proudila kanály do Sény... Vozy plné obětí projíždily denně ulicemi Paříže ke svému cíli a prokonzulové, které státní výbor vyslal do krajů, projevovali takovou krutost, jakou nepoznala ani Paříž. Jejich vražedné horlivosti ani gilotina nestačila. Dlouhé řady odsouzců kosily kartáčekové stěly z díla. Do lodí naplněných lidmi dělali díry, aby se potopily. Lyon se změnil v pouštinu. V Arrasu zajatcům odepřeli i milost rychlé smrti. Podél řeky Loiry, od Saumuru až k moři, se slétala velká hejna vran a dravých ptáků, aby hodovali na nahých tělech propletených v pořádném objetí. Popravě nebrali zřetel ani na pohlaví ani na věk. Tato hanebná vláda nechala popravit mnoho stovek chlapců a děvčat, kteří nedosáhli ještě sedmnácti let. Nemluvídata vyrvaná ženám z náručí nabodávali jakobíni na hroty svých pík. (Viz Dodatek è. 28) V krátké době deseti let zahynulo nesmírné množství lidí.

Všechno se vyvíjelo podle satanova plánu. Po celá staletí o to usiloval. Celé jeho působení je od počátku do konce založeno na podvodu a stále se snaží přivádět lidi do bídy a úpadku, znetvořovat a kazit Boží dílo, mařit působení jeho milosrdenství a lásky a působit tím v nebi zármutek. Svým uměním oslepuje mysl lidí a vede je, aby svůj nezdar svádili na Boha, jakoby všechna bída byla důsledkem plánu Stvořitele. Když pak lidé, které ponižoval a znásilňoval svou krutou mocí, získají svobodu, vede je, aby páchali výstřednosti a násilí. Případy takové nevázanosti používají pak tyrani a utlačovatelé, aby ukazovali, kam vede svoboda.

Když lidé prohlédnou klam v jedné podobě, oblékne ho satan do jiného šatu a lidé jej přijímají stejnou nadšením, jak jej přijali poprvé. Když lidé poznali, že římské katolictví je klam a když je už satan nemohl tímto nástrojem vést, aby přestupovali Boží zákon, svádil je k tomu, aby viděli v každém náboženství podvod a aby bibli pokládali za bajku. Zavrhli Boží ustanovení a oddali se nekontrolovanému zlu.

Obyvatelé Francie nepochopili velkou pravdu, že skutečná svoboda spočívá v dodržování požadavků Božího zákona. Tento osudný omyl jim přinesl tolik bídy. „Jen kdybys dal pozor na má přikázání, byl by tvůj pokoj jako řeka a tvá spravedlnost jako mořské vlny. „Nemají pokoj svévolníci, praví Hospodin. „Ale kdo mě poslouchá, v bezpečí bude bydlet a bude žít klidně beze strachu z něho zlého. (Iz 48,18.22; Pø 1,33)

Ateisté, lidé nevěrní a odpadlí neuznávají a odmítají Boží zákon. Důsledky jejich vlivu však ukazují, že prospěch člověka závisí na poslušnosti Božího přikázání. Kdo se nechce poučit z Boží knihy, může se přesvědčit z dějin národů.

Když satan prostřednictvím římskokatolické církve vedl lidi k neposlušnosti, působil tak skrytí a nenápadně, že lidé v ponížení a bídě, které přišly jako následek neposlušnosti, nepoznali plody přestoupení Božích zákonů. Duch svatý natolik působil proti satanově moci, že zabránil, aby satan mohl plně uskutečnit své úmysly. Lidé neobjevili skutečnou příčinu svého stavu a neodhalili zdroj svého utrpení. Za revoluce národní rada veřejně zavrhla Boží zákon. Za hrůzovlády, která následovala, mohli pak všichni poznat zákon příčiny a následku.

Když Francie veřejně zavrhla Boha a odmítla bibli, začali bezbožní lidé a duchové temnoty jásat proto, že dosáhli cíle, po kterém tak dlouho toužili - království, v němž neplatí meze stanovené Božím zákonem. Protože trest za zlo nepřichází okamžitě, je srdce lidí nakloněno tomu, „aby činili zlé věci .

(Kaz 8,11) Pøestupování správného a spravedlivého zákona musí nevyhnutelnì skonèit bídou a zkázou. Aèkoli lidskou høíšnost nepostihl okamžitì trest, pøipravovala si zákonitì svùj údil. Staletí odpadlictví a zloèinu hromadila hnìv pro den odplaty. Když se míra jejich nepravost naplnila, ti, kdo pohrdli Bohem, poznali pøíliš pozdì, jak strašné je pøekroèit hranici Boží trpìlivosti. Boží Duch, který krotil krutou satanovu moc, pøestal pùsobit, a íábel, jehož jedinou rozkoší je høíšnost èlovìka, mohl konat, co se mu zlíbilo. Satanovi sluhové mohli sklízet ovoce vzpoury, až zemi naplnily hrozné zloèiny, které nelze ani popsát. Ze zpusøøených krajù a poboøených míst znìl hrùzostrašný pláè - pláè vyvírající z nejvìtší úzkosti. Francie se otøásla jakoby zemìtøesením. Náboženství, zákon, společenský øád, rodinu, stát i církev - všechno smetly bezbožné ruce, které se pozvedly proti Božímu zákonu. Starozákonní mudrc øekl pravdu: „Svévolník svou svévolí padne. „Pøestože høíšník páchá zlo stokrát a lhùta se mu prodlužuje, já vím, že dobøe bude tím, kdo se bojí Boha, tím, kdo se bojí jeho tváøe. Avšak svévolníkovi se dobøe nepovede. (Pø 11, 5; Kaz 8,12.13) „Protože mìli poznání v nenávisti a bázeø pøed Hospodinem si nezvolili... budou jíst plody své cesty, pøesytí se svými plány. (Pø 1,29.31)

Vìrní Boží svìdkové, které zabila rouhaèská moc vystupující „z propasti , nemìli být umlèeni nadlouho. „Po tøech a pùl dnech vstoupil do nich duch života pøicházející od Boha, postavili se na nohy a hrùza padla na ty, kdo to vidìli. (Zj 11,11) V roce 1793 pøijalo francouzské Národní shromáždìní dekret, kterým zrušilo køes•anské náboženství a odmítlo bibli. O tøi a pùl roku pozdìji stejné shromáždìní tento dekret zrušilo a opìt povolilo šíøení biblí. Svìt se zdìsil velikosti zla, které pøišlo jako dùsledek odmítnutí Písma, a lidé poznali, jak důležitá je víra v Boha a v Boží slovo jako základ ctnosti a mravnosti. Pán øekl: „Koho jsi hanìl a hanobil? Proti komu jsi povýšil hlas a oèi pyšnì vzhùru zvedl? Proti Svatému Izraele. (Iz 37,23) „Proto hle, já jim dám poznat, tentokrát jim dám poznat svou moc a bohatýrskou sílu, poznají, že moje jméno je Hospodin. (Jer 16,21)

O dvou svìdcích prorok dále øekl: „Tu uslyšeli ti dva proroci mocný hlas z nebe: Vstupte sem! A vstoupili do nebe v oblaku, a jejich nepøátelé na to hledìli. (Zj 11,12) Od doby, kdy Francie rozpoutala válku proti dvìma Božím svìdkùm, dostalo se jim takových poct jako nikdy pøedtím. V roce 1804 byla založena Britská a Zahranièní biblická společnost. Nato zaèaly vznikat podobné společnosti s èetnými poboøkami na evropské pevninì. V roce 1816 byla založena Americká biblická společnost. V dobì založení Britské společnosti byla bible pøeložena již do 50 jazykù a v nich tiština a rozšiøována. Od té doby byla pøeložena do mnoha set jazykù a dialektù. (Viz Dodatek è. 29)

Padesát let pøed rokem 1792 nikdo vlastnì nevínoval pozornost práci misií v zahranièí. Nebyly zakládány žádné nové společnosti a jen několik církvi usilovalo o šíøení køes•anství v pohanských zemích. Koncem osmnáctého století však došlo k velké zmìnì. Výsledky racionalizmu lidi neuspokojily. Uvìdomovali si, jak potøebné je Boží zjevení a náboženství. Od té doby dosáhla èinnost misií v cizích zemích nebývalého rozmachu. (Viz Dodatek è. 30)

Zdokonalení tisku podnítilo zvýšené rozšiøování biblí. Zlepšené možnosti kontaktu mezi rùznými zemìmi, stržení starých pøehrad pøedsudkù a národní výluènosti a ztráta svìtské moci øímského papeže otevøely cestu pro postup Božího slova. Po několik let se bible prodávala bez omezení na øímských ulicích a dnes je bible šíøena do všech èástí svìta.

Nevìící Voltaire jednou chvástavì prohlásil: „Už mì unavuje poslouchat lidi, jak stále opakují, že

køes•anství založilo dvanáct mužù. Dokážu, že staěí jeden muž, aby je pøekonal. Od jeho smrti žilo na svìtì už mnoho generací. Milióny lidí se zúeastnily tažení proti bibli. Bible však není zdaleka poražena. Tam, kde byly v dobì Voltaira stovky, jsou dnes desetitisíce, ba statisíce výtiskù Boží knihy. Jeden z prvních reformátorù o køes•anské církvi prohlásil: „Bible je kovadlina, o níž se zniěilo nejedno kladivo. Pán øíká: „Žádná zbraò vyrobená proti tobì se nesetká se zdarem, každý jazyk, jenž proti tobì povstane na soudu, usviděíš ze svévole. (Iz 54,17)

„Slovo Boha našeho je stálé navìky. „Všechna jeho ustanovení jsou vìrná, spolehlivá navìky a navždy, pravdou a pøímostí vytvořená. (Iz 40,8; Žalm 111,7.8) Cokoli je postaveno na moci èlovìka, bude svrženo, avšak to, co je založeno na skále nemìnného Božího slova, potrvá navìky.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

16. Otcové Poutníci

Angličtí reformátoři se sice zpekli uění římského katolicizmu, ponechali si však mnohé jeho formy. I když odmítli vyznání víry a autoritu Říma, přešli do bohoslužeb anglikánské církve nemálo římskokatolických zvyků a obřadů. Tvrdili, že se dané věci netýkají svědomí. Nejen, že je Písmo nepožaduje, a proto nejsou důležité, ale také je ani nezakazuje, a proto nejsou ani špatné. Zachovávání těchto zvyků a obřadů mělo zmenšit propast mezi reformovanými církvemi a Římem. Tvrdili, že tím usnadní katolíkům přijetí protestantské víry.

Lidé konzervativní a lidé ochotní ke kompromisům považovali tyto argumenty za naprosto přesvědčivé. Některí však měli jiný názor. Právě to, že obřady a zvyky "zmenšovaly rozdíl mezi Římem a protestantizmem" (Martyn, díl 5, str. 22), považovali za dostatečný argument proto, aby je odmítli. Považovali je za znamení otroctví, z něhož se osvobodili a do něhož neměli chuť se vrátit. Byli přesvědčeni, že Bůh stanovil ve svém slovu pravidla, kterými se má bohoslužba řídit, a lidé k tomu nemají nic přidávat ani z toho ubírat. Velké odpadnutí začalo tehdy, když se lidé pokusili nahradit Boží autoritu autoritou církve. Řím začal tím, že přikazoval to, co Bůh nezakázal, a skončil tím, že zakazoval to, co Bůh výslovně nařídil.

Mnozí lidé si opravdově přáli vrátit se k čistotě a prostotě, kterou se vyznačovala prvotní církev. Mnohé z obřadů anglikánské církve považovali za pozůstatky modlářství a svědomí jim nedovolovalo se jich účastnit. Avšak církev, podporovaná světskými úřady, nepoužila, aby nikdo nesouhlasil s jejími formami. Zákon přikazoval účast na bohoslužbách a zakazoval jakákoli náboženská shromáždění bez úředního povolení pod trestem vězení, vyhnanství nebo smrti.

Začátkem sedmnáctého století prohlásil panovník, který právě nastoupil na anglický trůn, že je odhodlán přimět puritány, "aby se podřídili, ... nebo je vyhnat za země nebo ještě něco horšího." (George Bancroft, Dějiny Spojených států amerických, část 1, kap. 12, odst. 6) Zavržení, pronásledování a věznění - bez naděje na budoucí zlepšení - dospěli mnozí z nich k přesvědčení, že pro lidi, kteří chtějí sloužit Bohu podle vlastního svědomí, "přestala být Anglie navždy vhodným domovem" (J. G. Palfrey, Dějiny Nové Anglie, kap. 3, odst. 43). Některí se nakonec rozhodli, že budou hledat útočiště v Holandsku. Prožívali mnoho potíží, přicházeli o majetek, dostávali se do vězení. Ostatní často překrucovali jejich úmysly, zrazovali a vydávali je do rukou nepřátel. Jejich pevnost a vytrvalost nakonec zvítězily. Ve spřáteleném Holandsku našli útočiště.

Při útiku opouštěli domovy, majetek i zdroje obživy. Stali se cizinci v neznámé zemi, museli žít mezi lidmi, kteří mluvili jiným jazykem a dodržovali jiné zvyky. Aby se užívali, museli vykonávat práce, které neuměli. Muži, kteří strávili celý život obdíláváním půdy, se nyní museli učet řemeslům. Přijali to však radostně a nemarnili čas lenošením nebo nářekáním. I když je často sužovala chudoba, díkovali Bohu za požehnání, která obdrželi, a radovali se z toho, že mohou vést nerušený duchovní život. "Chápali, že jsou poutníky, proto nehleděli na bídu, ale pozvedali oči k nebesům, ke své nejdražší vlasti, a získávali pokoj srdce." (Bancroft, část 1, kap. 12, odst. 15)

Ve vyhnanství a v těžkostech sílila jejich láska a víra. Věřili Božím slibům a Bůh je v době nouze nezlamal. Boží andělé stáli při nich, povzbuzovali je a pomáhali jim. A když se zdálo, že Boží ruka jim ukazuje cestu přes oceán, do zemi, kde by mohli najít pro sebe vlast a zanechat svým dětem drahocenné dědictví náboženské svobody, bez váhání se vydali na cestu, kterou jim ukazovala Boží prozřetelnost.

Bůh dopustil na svůj lid zkoušky, a tím jej připravil, aby mohl splnit milostivé záměry, které s ním měl. Ponižil svou církev, aby ji mohl povýšit. Bůh se chystal zasáhnout v její prospěch a projevit svou moc, aby dal světu další důkaz, že nezapomíná na lidi, kteří mu důvěřují. Zmínil bůh událostí tak, že nakonec satanův hněv a úklady bezbožných lidí jen zvýraznily Boží slávu a dovedly Boží lid na bezpečné místo. Pronásledování a vyhnanství otevřelo cestu ke svobodě.

Když byli puritáni poprvé donuceni oddělit se od anglikánské církve, zavázali se slavnostním slibem, že budou jako svobodný Boží lid "společně chodit po všech Božích cestách, které znají nebo v budoucnu poznají" (J. Brown, Otcové Poutníci, str. 74). Projevili pravého ducha reformace, hlavní zásadu protestantizmu. Poutníci z Holandska odcházeli s úmyslem najít domov v Novém světě. Jejich kazatel John Robinson, kterému prozřetelnost nedovolila, aby je doprovázel, ve svém proslovu na rozloučenou s vystěhovalci řekl:

"Bratři, na krátkou chvíli se spolu rozloučíme a jen Pán ví, zda vás ještě nikdy uvidím. A to Pán dovolí nebo ne, vyzývám vás před Bohem a jeho svatými anděly, abyste mne následovali jen tam, kam já následuji Krista. Jestliže vám Bůh něco zjeví prostřednictvím jiného nástroje, přijměte to právě tak ochotně, jako jste ochotně přijímali každou pravdu ode mne. Jsem si naprosto jist, že Bůh nám ještě odhalí další pravdy a dá více světla, které je obsaženo v jeho svatém slovu." (Martyn, díl 5, str. 70)

"Nenalézám slov, jimiž bych dostatečně vyjádřil své politování nad stavem reformovaných církví, které dospěly ve svém náboženském vývoji do určitého stavu, a nepostupují dále, než kam se dostali reformátoři. Lutheráni se nemohou dostat dále, než kam dospěl Luther... a kalvinisté, jak víte, ustrnuli tam, kam je dovedl velký Boží muž, který ovšem nepoznal všechno. To je bída, nad kterou je třeba nářkat, vždy reformátoři ve své době hořeli a šířili světlo, nepoznali však dokonale celou Boží pravdu. Kdyby byli dnes naživu, přijali by právě tak ochotně další poznání, jak ochotně přijali první světlo." (D. Neal, Dějiny puritánů, díl 1, str. 269)

"Pamatujte na svůj církevní slib, kterým jste se zavázali, že budete chodit po všech cestách Páně, které znáte nebo v budoucnu poznáte. Pamatujte na svůj slib a smlouvu s Bohem i mezi sebou navzájem, že přijmete každé světlo a každou pravdu, která vysvitne z psaného Božího slova. Zapřísahám vás však, kdykoli budete přijímat nějakou pravdu, porovnávejte ji a poměrujte s ostatními pravdami Písma, dříve než ji přijmete. Vždy není možné, aby křesťanský svět vyšel tak brzy z tak husté protikřesťanské temnoty a aby náhle dospěl k naprosto dokonalé znalosti." (Martyn, díl 5, str. 70.71)

Touha po svobodě svědomí dala "poutníkům" sílu, aby statečně snášeli riziko dlouhé cesty přes moře i nesnáze a nebezpečí v nové zemi a aby s Božím požehnáním mohli v Americe položit základy pro velký

národ. Pøes svou upøímnost a zbožnost, Poutníci nepochopili plni velkou zásadu náboženské svobody. Svobodu, pro kterou tolik obitovali, nebyli ochotni poskytnout druhým. "Jen velmi málo lidí, i nejpøednějších myslitelù a moralistù sedmnáctého století, správnì chápalo velkou zásadu, vyplývající z Nového zákona, že jedinì Bùh má právo posuzovat lidskou víru." (Martyn, díl 5, str. 297) Nauka, že Bùh povìil církve dozorem nad svìdomím a dal jí právo urèovat, co je kacíøství a trestat je, je jedním z nejhloubìji zakoøenìných papežských bludù. Reformátoøi sice zavrhovali uèení Øíma, nezbavili se však úplnì jeho nesnášenlivosti. Hustá temnota, do níž papežství za dlouhou dobu své vlády zahalilo celé køes•anstvo, nebyla ještì úplnì odstranìna. Jeden z pøedních kazatelù osady v Massachusettském zálivu prohlásil: "Právì tolerance udílala svìt protikøes•anským. Trestání kacíøù církvi neuškodilo." (Martyn, díl 5, str. 335) Osadníci pøijali zásadu, že pøi volbách do samosprávy mají hlasovací právo jen èlenové církve. Založili jakýsi nový druh státní církve a od všech požadovali, aby podporovali duchovní. Úøady mìly právo potlaèovat kacíøství. Svìtská moc se tak dostala do rukou církve. Tato opatøení zanedlouho vedla k nevyhnutelnému následku - k pronásledování jiných.

Jedenáct let po založení první osady pøijel do Nového svìta Roger Williams. Podobnì jako první Poutníci pøišel proto, aby mohl prožívat náboženskou svobodu. Na rozdíl od nich však pochopil, co tehdy pochopili jen nemnozí - že totiž svoboda je nezcizitelným právem všech, bez ohledu na jejich náboženské pøesvìdèení. Opravdovì hledal pravdu a stejnì jako Robinson pøedpokládal, že ještì nepøijali všechno svìtlo z Božího slova. Williams "jako první v moderním køes•anstvu ustanovil svìtskou správu založenou na zásadì svobody svìdomí a rovnosti názorù pøed zákonem." (Bancroft, èást 1, kap. 15, odst. 16) Tvrdil, že státní správa má za úkol potlaèovat zloèiny, nikoli však znásilòovat svìdomí. Prohlašoval: "Veøejnost nebo úøady mohou rozhodovat, co je povinnost èlovìka vùèi èlovìku, jestliže se však pokouší pøedepisovat povinnosti èlovìka vùèi Bohu, pøekraèují svou pravomoc a vytváøí nebezpeènè prostøedí. Je totiž jasné, že má-li státní správa takovou moc, mùže dnes naøídit urèité názory nebo víru, a zítra zase jiné. Tak se v Anglii chovali rùzní králové a královny a v øímské církvi papežové a koncily. Tak by z víry vznikl zmatek." (Martyn, díl 5, str. 340)

Úèast na bohoslužbách státní církve vyžadovala pod hrozbou pokuty nebo vìzení. "Williams se proti tomuto zákonu postavil a kritizoval jej. Nejhorším ustanovením anglického zákoníku bylo, že naøizoval pøíslušnost ke státní církvi. Nutit lidi, aby se sdružovali s lidmi odlišné víry, pokládal Williams za zjevné porušování jejich pøirozených práv. Nutit násilím nevìòící a ty, kterým se nechce, k úèasti na bohoslužbách je totéž jako vyžadovat od nich pokrytectví... Tvrdil: 'Nikdo nemá být nucen úèastnit se bohoslužeb proti své vůli.' Jeho protivníci, ohromeni jeho uèením, volali?: 'Cože, není snad ðilník hoden své mzdy?' 'Ano,' odpovídal, 'je hoden mzdy, ale od tìch, kdo ho najímají.'" (Bancroft, èást 1, kap. 15, odst. 2)

Souèasníci si Rogera Williamse vážili a milovali jej jako vìrného Božího služebníka, muže výjimeèného nadání, mimoøádnì èestného a opravdovì laskavého. Nemohli však tolerovat, že vytrvale upíral státní správì právo vládnout nad církví a prosazoval požadavky náboženské svobody. Tvrdili, že kdyby se toto nové uèení zavedlo v praxi, "znièilo by základy státu a vlády v zemi" (Bancroft, èást 1, kap. 15, odst. 10). Nakonec Williamse odsoudili k vyhnanství z osad. Aby ho neuvìznili, musel uprchnout uprostøed mrazivé zimy do divokých lesù.

"Ètrnácet týdnù jsem prožil v drsné pøírodì, nemìl jsem co jíst a kde spát," napsal pozdìji. "Krkavci mì živili v pustinách." Dutiny stromù mu sloužily jako pøístøeší (Martyn, díl 5, str. 349.350). Tak pokračoval jeho namáhavý útik snìhem a divokým lesem, až našel útoèišti u jednoho kmene Indiánù, jejichž dùvìru a náklonnost si získal tím, že jim zvištoval evangelium.

Když se koneènì po mìsících putování dostal k bøehùm Narragensettského zálivu, položil tam základy prvního novodobého státu, který v plném rozsahu uznával právo na náboženskou svobodu. Základní zásadou osady Rogera Williamse bylo, "že každý smí uctívat Boha podle vlastního svìdomí" (Martyn, díl 5, str. 354). Jeho malý stát, Rhode Island, se stal útoèištim pronásledovaných a utlaèovaných. Rostl a prospíval, až se jeho zásady - obèanská a náboženská svoboda - staly nejdùležitějšími zásadami Americké republiky.

Ve slavném starém dokumentu, který naši pøedkové vydali jako svou chartu práv - v Prohlášení nezávislosti - se øíká: "Pokládáme za samozøejmé, že všichni lidé byli stvoøeni jako sobì rovni a Stvoøitel jim dal nezcizitelná práva, mezi nìž patøí právo na život, svobodu a úsilí o štìstí." Ústava zaruèuje nedotknutelnost a neporušitelnost svìdomí naprosto jasnými slovy: "Jako kvalifikace pro jakýkoli veøejný úøad ve Spojených státech nesmí být nikdy vyžadována náboženská pøíslušnost." "Kongres nesmí vydat zákon, který by ustanovoval nijaké náboženství nebo omezoval svobodné vyznávání náboženství."

"Tvùrci ústavy uznávali vìnou zásadu, že vztah èlovìka k Bohu je mimo rámec lidského zákonodárství a že jeho právo na svobodu svìdomí je nezadatelné. Tuto pravdu není nutné dokazovat, vyplývá z podstaty naší bytosti. Právì toto vìdomí dalo mnoha lidem sílu postavit se proti lidským zákonùm a nepovolit ani v plamenech hranic. Pochopili, že jejich odpovědnost vůèi Bohu je nadøazena nad lidská naøízení a jiní lidé nemají právo ovládat jejich svìdomí. Je to pøirozená zásada, která nemùže být nièím odstranìna." (Kongresové dokumenty USA, série 200, dokument è. 271)

Když se po Evropì rozšíøily zprávy o zemi, kde každý mùže užívat plodù své práce a žít podle hlasu svého svìdomí, vydaly se k bøehùm Nového svìta tisíce lidí. Poèet osad rychle narùstal. "Stát Massachusetts vydal zvláštní zákon, který poskytoval volný vstup a pomoc z veøejných prostøedkù køes•anùm jakékoli národnosti, kteøí utíkali za Atlantický oceán pøed válkami, hladem nebo pøed útlakem pronásledovatelù." Tak se uprchlíci a utlaèovaní stali podle ustanovení zákona hosty státu." (Martyn, díl 5, str. 417) Bìhem dvaceti let od prvního pøístání v Plymouthu se v Nové Anglii usadily tisíce "poutníkù".

Pro dosažení cíle, po kterém toužili, "se spokojili s tím, že uhájili holou existenci skromným životem v pilné práci. Nepožadovali od pùdy nic víc než úrodu úmìrnou vynaložené práci. Neutišovali se klamnými pøedstavami o záøivé budoucnosti... Byli spokojeni s pozvolným, ale stálým pokrokem svého společenského øádu. Trpìlivì snášeli útrapy a odøíkání života v divoèinì, svými slzami a svým potem zavlažovali strom svobody, až hluboko zakoøenil."

Bibli pokládali za základ víry, zdroj moudrosti a chartu svobody. Její zásady pilnì uèili v rodinách, ve

školách a v kostelech. Důsledky se projeví v dobrém hospodaření, moudrosti, poctivosti a střídmosti. Ělovík mohl v osadě puritánů žít léta, "aniž spatřil opilce, uslyšel proklínání nebo potkal žebráka" (Bancroft, část 1, kap. 19, odst. 25). Prokázalo se, že zásady Bible jsou nejjistější zárukou národní velikosti. Slabé a izolované osady vyrostly v konfederaci silných států a svět s údivem sledoval "církve bez papeže a stát bez krále", jak žije v pokoji a prosperitě.

Běhy Ameriky však také lákaly stále větší počet přistěhovalců, kteří sem přicházeli ze zcela jiných pohnutek, než jaké sem přivedly první "poutníky". Ačkoli jejich prostá víra a čistota měly velkou, přetvářející sílu, jejich vliv se nyní stále zmenšoval, úměrně stoupajícímu počtu obyvatel, kteří hledali jen hmotné výhody.

Zásada, přijatá prvními osadníky, že jen členové církve mohou volit nebo být voleni do státní správy, vedla k hrozným koncům. První osadníci ji původně přijali proto, aby uchovali čistotu státu, v důsledku však přivedla rozklad církve. Protože členství v církvi bylo podmínkou účasti při volbách i podmínkou k získání úřadu, připojili se k církvi mnozí, kteří neprožili změnu srdce a ovládaly je pouze světské pohnutky. Tak se církve postupně měnily; do značné míry je tvořili neobrácení lidé. Dokonce i kazateli se stávali lidé, kteří nejen učili bludy, ale ani neznali přetvářející moc Ducha svatého. Tím se znovu potvrdilo, co se už tolikrát projevilo v dějinách církve od doby Konstantina až do dnešních dnů, totiž jak neblahé následky přináší každý pokus budovat církev pomocí státu, snaha prosadit světskou mocí evangelium Ježíše Krista, který prohlásil: "Moje království není z tohoto světa." (J 18,36) Jakékoli spojení církve se státem, byť jen nepatrné, nepřibližuje svět církvi, i když se to tak může jevit, ale ve skutečnosti vždy přibližuje církev světu.

Další generace téměř úplně zapomněla na velkou zásadu hlášanou Robinsonem a Rogerem Williamsem, že poznání pravdy postupně roste a že věřící mají ochotně přijímat všechno světlo, které vyzařuje z Božího slova. Protestantské církve v Americe - právě tak jako v Evropě - , které přijaly bohatá požehnání reformace, nepokračovaly v započaté cestě. Ačkoli čas od času povstávali věrní muži, kteří odhalovali staré bludy, většina lidí se - jako Židé v době Pána Ježíše nebo jako zastánci papežství v době Luthera - spokojila s tím, že věřila tomu, čemu věřili jejich otcové a žila tak, jak žili oni. Proto náboženství znovu upadlo do formalizmu. Projevovaly se v něm bludy a pověry, které by církev odmítla, kdyby šla dále ve světle Božího slova. Duch vzbuzený reformací se postupně vytrácel, až vznikla téměř tak velká potřeba reformace v protestantských církvích, jaká byla v římskokatolické církvi v době Lutherovi. Projevovalo se v nich právě tolik světskosti a duchovní otuplosti, stejný obdiv lidských názorů a nahrazování zásad Božího slova lidskými výmysly.

Rozšiřování Bible na počátku devatenáctého století a velké světlo takto šířené po světě nepřineslo odpovídající pokrok v poznání zjevené pravdy a prakticky prožívaného náboženství. Satan už nemohl zatajovat před lidem Boží slovo, jak to dělal v dřívějších dobách, protože k Božímu slovu měli přístup všichni. Svého cíle však dosahoval tím, že vedl mnohé k tomu, aby nebrali Boží slovo vážně. Lidé přestali studovat Písmo a dále přijímali nesprávné výklady a učení, které nevycházejí z Bible.

Když satan poznal, že se mu nedaří ničit pravdu pronásledováním, znovu použil metodu kompromisu,

kteřá již dříve vedla k velkému odpadnutí a vzniku římské církve. Vedl křesťany, aby se spojili, tentokrát nikoli s pohany, ale s lidmi, kteří se lpíním na svítských věcech projevovali jako skuteční modláři, stejně jako kdysi ctitelé soch. Výsledek tohoto spojení byl neméně zhoubný než výsledek obdobného spojení v dobách minulých. Pýcha a výstřednosti se projevovaly pod rouškou náboženství a církve se rozkládaly. Satan dále převracel učení Bible. Tradice, které ničí miliony lidí, zapouštěly hluboké kořeny. Církev podporovala a obhajovala tradice, místo aby usilovala "o víru, jednou provždy odevzdanou Božímu lidu". Tak odložila zásady, pro které tolik vykonali a vytrpěli reformátoři.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

17. Ohlašovatelé nového jitra

Jednou z nejvznešenějších a nejslavnějších pravd zjevených v Bibli je zpráva o tom, že Ježíš Kristus přijde po druhé, aby dokončil velké dílo záchrany člověka. Boží lid, který musí tak dlouho putovat "údolím stínu smrti", dostává radostnou naději v zaslíbení o příchodu Pána, který je "vzkříšení a život" a který přijde, aby "přivedl vyhnance domů". Učení o druhém příchodu Ježíše Krista je základní myšlenka Písma svatého. Ode dne, kdy první lidé museli smutně odejít z ráje, čekají všichni na příchod slíbeného zachránce, který zlomí moc jejich odpurce a uvede je znovu do ztraceného ráje. Všichni lidé v dávných dobách očekávali slavný příchod Mesiáše - jako naplnění své naděje. Enochovi, který patřil k sedmé generaci potomků obyvatel ráje a který po tři sta let chodil tady na zemi s Bohem, Pán dovolil, aby z dálky spatřil příchod Vysvoboditele. Prohlásil: "Hle, přichází Pán s desetitisíci svých svatých, aby vykonal soud nade všemi." (Ju 14.15) Praotec Job zvolal ve svém utrpení s neochvějnou důvěrou: "Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad (mým) prachem... Uzřím Boha, já ho uzřím, pro mne tu bude, mé oči ho uvidí, ne nikdo cizí." (Jb 19,25-27)

Příchod Ježíše Krista, který nastolí vládu spravedlnosti, inspiroval pisatele Bible k překrásným i plamenným výrokům. Biblietní básníci a proroci o něm psali slovy planoucími nebeským ohněm. Žalmista zpíval o moci a slávě krále Izraele: "Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvíl se Bůh, přichází Bůh náš a nehodlá mlčet... Nebesa šůry i zemi volá, povede při se svým lidem." (Ž 50,2-4) "Nebesa se zaradují, rozjasá se země... vstoupí Hospodin, že přichází, že přichází soudit zemi. On bude soudit svět spravedlivě a národy podle své pravdy." (Ž 96,11-13)

Prorok Izaiáš napsal: "Probuďte se, plesejte, kdo přebýváte v prachu! Vždyť tvá rosa je rosou světla, porazíš i zemi stínů." "Tvoji mrtví obživnou, má mrtvá těla vstanou!" "Panovník Hospodin provždy odstraní smrt a setře slzu z každé tváře, sejme potupu svého lidu z celé země; tak promluvil Hospodin. V onen den se bude říkat: 'Hle, to je náš Bůh. Je to Hospodin, v něhož jsme skládali naději, budeme jásat a radovat se, že nás spasil.'" (Iz 26,19; 25,8.9)

Abakuk sledoval ve vidině Kristův příchod: "Z Témanu přichází Bůh, z hory Páranu Svatý. Nebesa překrývá jeho velebnost, země je plná chvalozpívů. Září jako světlo." "Stanul, a mohl zemi, pohlédl, a zatřásl pronárody; pukají odvíká horstva, pahorky pravě se hroutí; cesta věčnosti patří jemu." "Jedeš na svých očích, tvoje vozy přivážejí spásu." "Spatřily ti hory a chvějí se... propastná tůň do křiku se dala, vysoko vzpíná své ruce. Do svého obydlí se stáhlo slunce i měsíc, utekly před světlem tvých šípů, před září tvého blyštivého kopí." "Vyšel jsi spasit svůj lid, spasit pomazaného svého." (Abk 3,3.4.6.8.10.11.13)

Když se Spasitel chystal k odchodu od svých učedníků, utišoval je ujištěním, že znovu přijde: "Vaše srdce ať se nechvěje... V domě mého Otce je mnoho příbytků... Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě." (J 14,1-3) "Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před ním shromážděny všechny národy." (Mt 25,31.32)

Andělé, kteří se ukázali nad Olivovou horou po Kristově nanebevstoupení, opakovali ujednáním slib o Kristově návratu: "Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet." (Sk 1,11) A apoštol Pavel, který mluvil pod vlivem Ducha svatého, dosvědčil: "Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe." (1 Te 4,16) Prorok na ostrově Patmos praví: "Hle, přichází v oblacích! Uzáří ho každé oko." (Zj 1,7)

S příchodem Krista se spojuje sláva "chvilé, kdy bude všechno nové, jak o tom Bůh od věků mluvil ústy svých svatých proroků" (Sk 3,21). Tehdy bude zlomena dlouhotrvající vláda zla. "Vlády nad světem" se ujme "Hospodin a jeho Mesiáš; a bude kralovat na věky věků." (Zj 11,15) "I zjeví se Hospodinova sláva a všechno tvorstvo společně spatří, že promluvila Hospodinova ústa." "Panovník Hospodin dá vzkřít spravedlnosti a chvále pøede všemi pronárody." "V onen den se Hospodin zástupně stane ozdobnou korunou a nádherným vñncem pozůstatku svého lidu." (Iz 40,5; 61,11; 28,5)

Tehdy bude všude nastoleno dlouho očekávané Mesiášovo království míru. "Hospodin potíší Sijón, potíší všechna jeho místa, jež jsou v troskách. Jeho pouš• změní, bude jako Eden, jeho pustina jako zahrada Hospodinova." "Bude jí dána sláva Libanónu, nádhery Karmelu a Šáronu." "Už nikdy o tobě neřeknou: Opuštěná. A nikdy o tvé zemi neřeknou: Zpustošená. Budou tě nazývat: Oblíbená a tvou zemi: Vdaná." "Jako se ženich veselí z nevěsty, tak se tvůj Bůh bude veselit z tebe." (Iz 51,3; 35,2; 62,4.5)

Příchod Pána pánů byl ve všech dobách nadějí jeho věrných následovníků. Slib, že opět přijde, který Spasitel dal při loučení na Olivové hoře, ozařoval budoucnost jeho ujednání. Naplňoval jejich srdce radostí a nadějí, kterou nemohly uhasit nebo zkalit žádné útrapy a zkoušky. V utrpení a bñhem pronásledování byl "příchod velkého Boha a našeho Spasitele blaženou nadějí". Když zarmoucení křes•ané v Tesalonice pochovávali své milované, kteří doufali, že se dožijí příchodu Pána Ježíše, připomínal jim jejich učitel, apoštol Pavel, zmrtvýchvstání, ke kterému dojde při příchodu Spasitele. Tehdy mrtví v Kristu vstanou a spolu s živými budou uchvázeni, aby se potkali s Pánem v oblacích. "A pak už navždy budeme s Pánem. Tímto slovy se vzájemně potěšujte." (1 Te 4,16-18)

Na ostrově Patmos slyšel milovaný ujednání Pána Ježíše slib: "Ano, přijdu brzy," a jeho toužebná odpověď vyjádřila to, za což se modlí církev bñhem celé své pouti: "Amen, přijď, Pane Ježíši!" (Zj 22,20)

Ze žalostí, z hranic a popraviš•, kde praví věřící a muědníci svídělili pro pravdu, zní po staletí hlas jejich víry a naděje. Protože "byli přesvědčeni o tom, že Kristus vstal z mrtvých, a že tudíž i sami vstanou z mrtvých, až Kristus přijde, pohrdali smrtí," jak napsal jeden z těchto křes•anů, "a byli nad ni povzneseni." (Daniel T. Taylor, Kristova vláda na zemi ěli Hlas církve ve všech dobách, str. 33) Ochotně sestupovali do hrobu, aby z něho mohli "svobodně vstát" (Tamtéž, str. 54). Toužili setkat se s Pánem, "který přijde z nebe v oblacích a se slávou svého Otce", "aby přinesl spravedlivým království". Valdenští vyznávali tutéž víru (Tamtéž, str. 129-132). Viklef očekával příchod Vykupitele jako nadějí církve (Tamtéž str. 132-134).

Luther prohlásil: "Jsem opravdu přesvědčen, že nebude trvat ani tři sta let a dostaví se den soudu. Bůh nebude a nemůže již déle strpět tento bezbožný svět." "Blíží se velký den, v němž bude svrženo království zla." (Tamtéž, str. 158.134)

"Tento starý svět není daleko od svého konce," prohlásil Melancthon. Kalvín vyzval křesťany, "aby si bez váhání přáli příchod Kristova dne jako událost ze všech nejžádoucnější". Jindy prohlásil, že "na tento den bude stále myslet celá rodina věřících". "Musíme toužit po Kristu, musíme ho hledat a přemýšlet o něm, až do úsvitu toho velkého dne, kdy náš Pán plně zjeví slávu svého království." (Tamtéž, str. 158.134)

"Nevzal snad Pán Ježíš lidské tělo s sebou do nebe?" prohlásil skotský reformátor J. Knox. "Cožpak se nevrátí? Víme, že se vrátí, a to brzy." Ridley a Latimer, kteří položili své životy za pravdu, vyhlíželi ve víře příchod Pána. Ridley napsal: "Svět se nepochybně blíží ke svému konci - v to věřím, a proto to očekávám. Volejme s Janem, služebníkem Páně, ve svých srdcích k našemu Spasiteli Kristu: "Přijď, Pane Ježíši, přijď." (Tamtéž, str. 151.145)

"Pomyšlení na příchod Pána," napsal Baxter, "je pro mne nejmilejší a nejradostnější." (Richard Baxter, Dílo, díl 17, str. 555) "Výsledkem víry a charakteristikou pravých věřících je očekávat Kristův příchod a radovat se z této blažené naděje." "Je-li smrt posledním nepřitelem, který má být zničen při zmrtvýchvstání, pak až se prosadí toto konečné vítězství, zřejmě pochopíme, jak opravdově věřící mají toužit a modlit se za druhý příchod Ježíše Krista." (Tamtéž, díl 17, str. 500) "To je ten den, po něm mají všichni věřící toužit, v něj mají doufat a na něj mají čekat jako na dokončení svého vykoupení a splnění všech přání a tužeb své duše." "Urychli, Pane, tento blažený den." (Tamtéž, díl 17, str. 182.183) To byla naděje apoštolské církve, "církve na poušti" i reformátorů.

Proroctví předpovídá nejen způsob a úhel druhého příchodu Ježíše Krista, ale udává také znamení, podle kterých lidé poznají, že se blíží. Pán Ježíš řekl: "Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách." (Lk 21,25) "Zatměje se slunce a měsíc ztratí svou záři, hvězdy budou padat z nebe a mocnosti, které jsou v nebesích, se zachvějí. A tehdy uvidí Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou." (Mk 13,24-26) Jan v knize Zjevení popisuje první ze znamení, která budou předcházet druhý příchod, takto: "Nastalo veliké zemetřesení, slunce zžernalo jako smuteční šat, měsíc úplně zkrvavil." (Zj 6,12)

Tato znamení se ukázala před začátkem devatenáctého století. V roce 1755 se toto proroctví splnilo do té doby nejstrašnější známým zemetřesením. Všeobecně se o něm hovoří jako o lisabonském zemetřesením, i když zasáhlo velkou část Evropy, Afriky i Ameriky. Otřesy byly pozorovatelné i v Grónsku, v Západní Indii, na ostrově Madeira, v Norsku a ve Švédsku, ve Velké Británii a v Irsku. Zemetřesení zasáhlo území nejméně deseti milionů etverečních kilometrů. V Africe se zemetřesení projevilo téměř stejně silně jako v Evropě. Zničena byla velká část Alžírsko. Nedaleko hranic s Marokem zmizela celá vesnice s osmi nebo deseti tisíci obyvatel. Obrovská přílivová vlna zasáhla pobřeží Španělska a Afriky, zaplavovala místa a působila hroznou zkázu.

Nejsilněji se zemetřesení projevilo ve Španělsku a Portugalsku. Město Kádiz zasáhla přílivová vlna vysoká téměř dvacet metrů. Třásly se hory, "některé z největších v Portugalsku otevřely své vrcholky,

podivuhodným způsobem pukly, rozpadaly se na kusy a obrovské skalní masivy se valily do údolí. Oěití svídkové tvrdili, že z některých hor šlehaly plameny." (Sir Charles Lyell, Základy geologie, str. 495)

V Lisabonu "bylo z hlubin země slyšet jakoby dunění hromu. Vzápětí zpustošil velkou část města prudký otřes. Během šesti minut zahynulo na šedesát tisíc lidí. Může nejprve ustoupilo, obnažilo široký pruh písitého pobřeží. Za chvíli se však pohlátilo zpátky. Póilivová vlna vystoupila patnáct i více metrů nad obvyklou úroveň hladiny." Mezi neobyčejné události, ke kterým v Lisabonu za této katastrofy došlo, patří také zmizení nové přístavní hráze, vybudované s obrovskými náklady z mramoru. Na tuto hráz se seběhl velký zástup lidí v domnění, že tam jsou v bezpečí před padajícími zříceninami domů. Přístavní hráz se však najednou propadla se všemi lidmi, kteří na ní byli, do moře, ani jediné mrtvé tělo nevyplavalo na hladinu." (Tamtéž, str. 495)

V důsledku zemetřesení se zhroutily všechny kostely a kláštery, většina velkých veřejných budov a více než čtvrtina obytných domů. Asi dvě hodiny po zemetřesení vypukly v různých částech města požáry a zuřily téměř tři dny s takovou prudkostí, že místo úplně zničily. K zemetřesení došlo ve svátek, kdy byly kostely a kláštery plné lidí, jen málokdo se zachránil." (Encyclopedia Americana, heslo Lisabon) "Zdišení lidí se nedá popsat. Nikdo neplakal, nebylo slz. Ti, kdo přežili, šílením hrůzou pobíhali sem a tam, bili se do tváří i prsou a volali: "Slitování, to je konec světa." Matky zapomínaly na své děti a utíkaly pro obrazy nebo sochy Ukřižovaného. Mnozí lidé utíkali do kostelů, aby tam našli ochranu. Nadarmo však vystavovali Ukřižovaného, nadarmo objímali oltáře. Obrazy, sochy, kníží i návštěvníci kostelů byli společně pohřbeni v jedné zřícenině." Odhaduje se, že onoho osudného dne přišlo o život celkem devadesát tisíc lidí (Viz Dodatek è. 31).

O dvacet pět let později se ukázalo další znamení, o kterém se zmiňuje proroctví - zatmění slunce a měsíce. Zvláštní bylo to, že proroctví přesně předpovědilo čas jeho naplnění. Když Spasitel mluvil se svými učedníky na Olivové hoře, popsal dlouhé období zkoušek církve - tj. 1260 roků papežského pronásledování, které mělo být podle Kristova slibu zkráceno, a potom vyprávěl o některých jevech, které budou předcházet jeho příchodu. Vymezil rovněž dobu, kdy se ukáže první z nich: "Ale v těch dnech po onom soužení zatmí se slunce, měsíc ztratí svou záři." (Mk 13,24) Období 1260 prorockých dnů, neboli let, skončilo v roce 1798. O čtvrt století dříve téměř přestalo jakékoli pronásledování. Po skončení pronásledování mělo podle slov Ježíše Krista nastat zatmění slunce. Dne 19. května 1780 se toto proroctví splnilo.

"Temný den 19. května 1780 je, ne-li naprosto ojedinělý, pak jistě nejtajuplnější úkaz svého druhu. Bylo to naprosto nepředvídatelné a nejzáhadnější zatmění celé viditelné oblohy v Nové Anglii." (R. M. Devens, Naše první století, str. 89)

Oěitý svědek, který žil ve státě Massachusetts, popisuje událost takto: "Ráno vyšlo jasné slunce, brzy se však schovalo. Nebe se zakabonilo, mraky potemněly a záhy začaly z černých a hrozivých mračen šlehat blesky, ozývalo se hromové dunění a začalo drobně pršet. K deváté hodině mraky prořídly a zbarvily se do žlutočervena. Země, skály, stromy, budovy, voda i lidé změnili v tomto divném, nezemském světle svou podobu. Po několika minutách se po celé obloze až na úzký proužek na obzoru rozestřel těžký černý mrak a nastala taková tma, jaká je obvykle v létě v devět hodin večer."

"Lidi postupně zachvacoval strach, úzkost a posvátná bázeň. Ženy stály ve dveřích a rozhlížely se po

ztemnělé krajini. Muži se vraceli z práce na polích, tesaři odložili nástroje, kováři opustili kovadliny, obchodníci pulty. Ve školách přerušili vyučování a ustrašené děti se rozeběhly do svých domovů. Pocestní se uchýlovali do nejbližších usedlostí. Každý se ptal, co se bude dít. Vypadalo to, jako by se krajem měl přehnát uragán nebo jako by přicházel konec světa."

"Lidé zapalovali svíčky a oheď v krbech jako za bezmísěného večera na podzim... Slepice zalezly do kurníků a šly spát, dobytek na pastvě se shromažďoval u ohrad a buěl, žáby kvákaly, ptáci zpívali večerní písně a začali poletovat netopyři. Lidé však viděli, že to nepřichází noc..."

"Dr. Nathanael Whittaker, kazatel v Salemu, zorganizoval v modlitebně shromáždění a ve svém kázání tvrdil, že se jedná o nadpřirozenou tmu. Na mnoha dalších místech se konala shromáždění. Kazatelé spontánně mluvili o tom, že tma je zřejmě naplněním biblického proroctví... Kolem jedenácté hodiny byla tma největší." (The Essex Antiquarian, duben 1899, roč. 3, č. 4, str. 53. 54) "Na většině území Nové Anglie byla ve dne taková tma, že lidé nemohli bez svíček nepoznat, kolik je vlastně hodin, nemohli obídvat ani konat domácí práce..."

"Tma zasáhla neobyčejně velkou oblast. Na východě zasáhla až do Falmouthu. Na západě zahrnovala nejvzdálenější části státu Connecticut a místo Albany. Na jihu dosáhla až k mořskému pobřeží a na severu až tam, kam sahají americké osady." (William Gordon, Dějiny boje za nezávislost USA, díl 3, str. 57)

Po naprosté tmě, která trvala téměř celý den, se hodinu nebo dvě před příchodem večera obloha zčásti vyjasnila a objevilo se slunce, zahalené stále ještě tmavou, hustou mlhou. "Po západu slunce se znovu vytvořily mraky a velmi rychle se setmělo." "I noční tma však byla neobyčejná a naháněla hrůzu jako tma během dne. Přestože byl téměř úplně, nedaly se bez umělého světla rozpoznat žádné předměty. Zdálo se, že ani umělé světlo ze sousedních domů nebo ze vzdálenějších míst nemůže proniknout hustou temnotou; jako by to byla egyptská tma." (Isaiah Thomas v časopisu Massachusetts Spy, roč. 10, č. 472 z 25. května 1780) Očítý svědek vyprávěl: "Napadlo mě, že tma by nemohla být větší, ani kdyby byla všechna světelná tělesa ve vesmíru zahalena neproniknutelným závojem nebo kdyby přestala existovat." (list. dr. Samuela Tenneye z Exeteru, New Hampshire, z prosince 1785, uveřejněný v Massachusetts Historical Society Collections, 1792, sv. I, díl 1, str. 97) Ačkoli v devět hodin večer nastal úplně, ani v nejmenším to nezminilo tmou." Teprve po půlnoci tma zmizela a poprvé se ukázal měsíc, měl krvavou barvu.

Dějiny zaznamenaly 19. květen 1790 jako "temný den". Od doby Mojžíše nebylo zaznamenáno tak husté, rozsáhlé a dlouhotrvající zatmění. Popis této události, jak jej podal očítý svědek, je ozvěnou Božího výroku, který zaznamenal prorok Joel dvacet pět staletí před jejich naplněním: "Slunce se zastře tmou a měsíc krví, dříve než přijde den Hospodinův, veliký a hrozný." (Jl 2,31)

Ježíš Kristus vyzýval své následovníky, aby sledovali znamení jeho návratu a radovali se, až uvidí příznaky, že jejich Král přichází. "Když se toto začne dít, napojmte se a zvedněte hlavy, nebo vaše vykoupení je blízko." Poukázal svým následovníkům na pučící stromy na jaře a řekl: "Když se už zelenají, sami víte, že léto je blízko. Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vízte, že je blízko království Boží." (L 21,28.30.31)

Nakolik však pýcha a formalizmus nahradily v církvi skromnost a lásku, ochladla láska ke Kristu a víra v jeho příchod. Lidi, kteří se hlásí ke křesťanství, naplnil tak zájem o tento svět a touha po radovánkách, že přestali myslet na Spasitelovu výzvu, aby sledovali znamení jeho příchodu. Učení o jeho druhém příchodu dali stranou. Písmo, které o něm hovoří, zatemnili falešným výkladem, až na něj do značné míry zapomněli. Zvláště to platí o církvích v Americe. Svoboda a blahobyt, kterým se těšily všechny vrstvy společnosti, ctižádostivá touha po bohatství a přepychu, snaha vydělat co nejvíce peněz, touha po popularitě a moci, ke kterým měli zdánlivě přístup všichni, vedly lidi k tomu, že se soustředili na zájmy a naděje tohoto života a odsunovali do daleké budoucnosti slavný den, kdy pomine dnešní řád věcí.

Když Spasitel představoval svým následovníkům znamení svého návratu, předpověděl, že právě před jeho druhým příchodem nastane odpadnutí. Jako v době Noeho lidi plně zaujme světská činnost a touha po zábavě - budou kupovat a prodávat, sázet a stavět, ženit se a vdávat - a nikdo nebude myslet na Boha a budoucí život. Pro ty, kdo budou v té době žít, platí Kristovo napomenutí: "Míjte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestářími, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past." "Buďte bdělí a prostě v každý čas, abyste měli sílu uniknout všemu tomu, co se bude dít, a mohli stanout před Synem člověka." (L 21,34.36)

Stav církve v uvedené době popisují slova Pána Ježíše zaznamenaná v knize Zjevení: "Podle jména jsi živ, ale jsi mrtev." Na adresu lidí, kteří se nechtějí dát vyrušit ze svého bezstarostného klidu, vyslovil vážné varování: "Nebudeš-li bdít, přijdu tak, jako přichází zloděj, a nebudeš vidět, v kterou hodinu na tebe přijdu." (Zj 3,1.3)

Bylo nezbytné lidi vyburcovat, aby si uvědomili, že jim hrozí nebezpečí a aby se připravili na závažné události, které budou označovat konec doby milosti. Boží prorok vyhlásil: "Hospodinův den je veliký a pohrozný! Kdo mu odolá?" Kdo obstojí, až se zjeví Pán, jehož "oči jsou čisté, nemohou se dívat na zlo a hledět na trápení" (Jl 2,11; Abk 1,13). Pro lidi, kteří volají "Bože, my se k tobě hlásíme", a přitom přestupují Boží smlouvu a bíhají za cizími bohy, ve svých srdcích ukrývají nepravost a mají rádi cesty nepravosti, bude den Kristova návratu "tmou, a ne světlem, temnotou bez jasů" (Oz 8,2.1; Ž 16,4; Am 5,20). Pán prohlásil: "V té době prohledám Jeruzalém se svítilnami, ztrestám muže, kteří jsou jako zkysalé víno nad svým kalem, kteří si v srdci říkají: Hospodin neudělá nic dobrého ani zlého." (Sf 1,12) "A budu stíhat zlobu světa a nepravost svévolníků. Učiním přítrž pýše opovážlivců, ponížím troufalost ukrutníků." (Iz 13,11) "Jejich stěbro ani zlato je nedokáže vysvobodit, ... v plen bude vydán jejich blahobyt a jejich domovy ve zpusošení." (Sf 1,18.13)

Prorok Jeremiáš prorockým zrakem sledoval tuto dobu a zvolal: "Srdce se mi svírá, srdce mi buší, nemohu mlčet. Slyšíš, má duše, hlas polnice, válečný ryk? Zkáza za zkázou se hlásí." (Jr 4,19.20)

"Onen den bude dnem prchlivosti, dnem soužení a tísně, dnem ničení a zkázy, dnem tmy a temnot, dnem oblaku a mráкотy, dnem polnice a válečného ryku." (Sf 1,15.16) "Hle, přichází den Hospodinův..., aby zemi zmínil v poušť a vymýtil z ní její hříchy." (Iz 13,9)

Popisem onoho velikého dne vyzývá Boží slovo nejvážnějším a nejpůsobivějším způsobem Boží lid, aby

se probral ze své duchovní strnulosti a hledal s lítostí a pokorou Boží tvář: "Trubte na polnici na Sijónu, kŕiète na poplach na mé svaté hoøe, a• se tŕesou všichni obyvatelé zemì, nebo• pŕichází den Hospodinùv. Je blízko." "Uložte pùst, svolajte slavnostní shromáždíní! Shromáždíte lid, posvíte sbor, sezvíte starce, shromáždíte pacholátka..., a• vyjde ženich ze svého pokojíku a nevísta ze své komůrky. A• mezi chrámovou pŕedsíní a oltáøem pláèou kníží." "Navra•te se ke mnì celým srdcem, v postu, pláèi a náøku. Roztrhníte svá srdce, ne odív, navra•te se k Hospodinu, svému Bohu, nebo• je milostivý a plný slitování, shovívavý a nejvyšš milosrdný." (Jl 2,1.15-17.12.13)

Aby lidé mohli obstát v Boží den, muselo být vykonáno velké dílo duchovní obnovy. Bùh vidìl, že mnozí z jeho vyznavaèù nebudují pro vìènost. Ve své milosti jim chtìl poslat varovné poselství, aby je vyburcoval z jejich otupìlosti a pŕipravil je na pŕíchod Pána Ježíše.

Toto výstražné poselství je obsaženo ve 14. kapitole knihy Zjevení. Popisuje se zde trojnásobné poselství, které symbolicky vyhlašují nebeské bytosti. Pak následuje popis návratu Ježíše Krista, který pŕichází, aby sklídl "žeò svìta". První z těchto varovných poselství ohlašuje zaèátek Božího soudu. Apoštol Jan vidìl andíla letícího "støedem nebeské klenby, aby zvístoval vìèné evangelium obyvatelùm zemì, každé rase, kmeni, jazyku i národu. Volal mocným hlasem: Bojte se Boha a vzdejte mu èest, nebo• nastala hodina jeho soudu; poklekníte pŕed tím, kdo uèinil nebe, zemì, moøe i prameny vod." (Zj 14,6.7)

Bible uvádí, že toto poselství je souèástí "vìèného evangelia". Bùh nesvíòil hlásání evangelia andílùm, ale lidem. Boží andíle mají ŕídit toto dílo, mají na starosti velká hnutí pro záchranu lidí; skuteènè hlásání evangelia však uskuteèdují Kristovi služebníci na zemì.

Vìrní lidé, kteŕí se ŕídili hlasem Božího Ducha a uèením Božího slova, mìli hlásat varovné poselství svìtu. Byli to lidé, kteŕí pŕijali pevné "prorocké slovo" a stáli "jako svíce, svítící v temném místì, dokud se nerozøbøeskne den a jitøenka vám nevzejde v srdci" (2 Pt 1,19). Usilovali o poznání Boha více než o všechny poklady svìta. Byli pŕesvíðeni, že "získat ho je lepší nežli nabýt stŕíbra, jeho výnos je nad ryzí zlato" (Pø 3,14). A Pán jim zjevil velké vìci svého království. "Hospodinovo tajemství patŕí tím, kdo se ho bojí, ve známost jim uvádí svou smlouvu." (Ž 25,14)

Nebyli to uèení teologové, kdo porozumìli této pravdì a pak ji hlásali. Kdyby byli vìrnými strážci, kdyby usilovni a s modlitbou studovali Písmo, poznali by, že pŕichází noc. Proroctví by jim odhalila události, ke kterým mìlo brzy dojít. Nebyli takoví, a proto poselství svìtu ohlásili mnohem skromnìjší lidé. Pán Ježíš øekl: "Dokud máte svìtlo, neustávejte v cestì, aby vás nepøekvapila tma." (J 12,35) Lidé, kteŕí odmítají Bohem nabízené svìtlo, nebo lidé, kteŕí se je nesnaží hledat, i když je mají na dosah, zùstávají ve tmì. Spasitel však prohlásil: "Kdo mì následuje, nebude chodit ve tmì, ale bude mít svìtlo života." (J 8,12) Kdo se upŕímnì snaží konat Boží vůli a ŕídí se pŕesni svìtlem, které už obdržel, dostane vitší svìtlo. Takovému èlovìku Bùh pošle "hvìzdu nebeské záøe", aby ho uvedla do celé pravdy.

V dobì prvního Kristova pŕíchodu mohli jeruzalémští kníží a zákoníci, kteŕí mìli k dispozici Písmo, poznat znamení doby a ohlásit pŕíchod slíbeného Mesiáše. Micheášovo proroctví uvádí jeho rodišti, kniha Daniel urèuje dobu jeho pŕíchodu (Mi 5,2; Da 9,25). Bùh svíòil tato proroctví židovským vůdcùm.

Niëm nemohou omluvit to, že nevidli a neoznámili lidu blížící se pøíchod Mesiáše. Jejich nevidomost byla dùsledkem høíšné neteènosti. Stavili pomníky popraveným Božím prorokùm, ale nerespektováním velkých Božích mužù uctívali vlastní služebníky satana. Pohlceni svými ambicemi a bojem o pozice a moc nad lidmi, zapomnli na Boží pocty, které jim nabízel Král nebes.

Vedoucí izraelského národa mìli s hlubokým zájmem a úctou studovat, kdy, kde a za jakých okolností dojde k největší události v dijinách svíta - pøíchodu Božího Syna, který mìl pøijít, aby zachránil èlovíka. Všichni ho mìli oèekávat a vyhlížet, aby mohli jako první uvítat Vykupitele svíta. Avšak bída, Betlémem prošli dva unavení poutníci z Nazareta - celou úzkou ulíekou až na východní konec mìsta - , a marnì hledali místo k odpoèinku a pøístøeší pro pøenocování. Neotevøely se žádné dveøe, aby je pøijaly. Nakonec našli útulek v chatrném chlévì, pøipraveném pro dobytek. Tam se také narodil Spasitel svíta.

Andilè znali slávu, kterou sdílel Boží Syn s Otcem, døíve než byl stvoøen svít. S velkým zájmem sledovali, jak se Pán Ježíš objeví na zemi a jak tato událost vyvolá u všech lidí největší radost. Nikteøí andilè byli urèeni, aby donesli radostnou zvišt lidem, kteøí byli ochotni ji pøijmout a radostnì sdílit ostatním obyvatelùm svíta. Kristus sestoupil z nebe, aby pøijal lidskou pøirozenost. Vzal na sebe nekoneèné bøemeno zla, aby svùj život vydal jako obì za høích. Andilè si však pøáli, aby se Syn Nejvyššího i ve svém ponížení pøedstavil lidem s dùstojností a slávou, jaká odpovídá jeho podstatì. Shromáždí se v hlavním mìstì Izraele velikáni svíta, aby uvítali jeho pøíchod? Pøedstaví ho zástupy andilù èekajícím davùm lidí?

Jeden andil navštívil zemi, aby se pøesvidèil, kdo je pøipraven uvítat Pána Ježíše. Nikde nenašel známky toho, že Mesiáše nikdo oèekává. Nezaslechl žádné chvalozpìvy a fanfáry, že nadešel èas Mesiášova pøíchodu. Nižakou dobu zùstal nad vyvoleným mìstem a nad chrámem, kde se po staletí projevovala Boží pøítomnost, ale i tady pozoroval stejnou lhostejnost. Okázalí a pyšní kníží obítovali v chrámì poskvrnìné obìti. Farizeové mluvili k lidu a modlili se na nárožích ulic. V palácích králù, ve shromáždìních filozofù, ve školách rabínù se nikdo nezabýval mimoøádnou událostí, která naplòovala celá nebesa radostí a chválou, že na zem pøijde Vykupitel lidí.

Nikde nenašel dùkaz, že Mesiáše oèekávají, nikde nevidl pøípravy na uvítání Knížete života. Pøekvapený Boží posel se chtl vrátit do nebe, ale objevil nikolik pastýøù hlídajících v noci stáda. Pozorovali hvìzdnou oblohu, pøemýšleli o proroctvích, která pøedpovídala pøíchod Mesiáše na zem, a toužili, aby Vykupitel svíta už pøišel. Byla to malá skupinka lidí pøipravených pøijmout nebeské poselství. Náhle se jim ukázal Boží andil a oznámil jim tu radostnou dobrou zprávu. Nebeská sláva ozáøila celou rovinu, ukázal se nespoèetný zástup andilù a jako by to pro jednoho posla byla pøíliš velká radost, množství hlasù propuklo v chvalozpìv, který budou jednou zpívat zástupy spasených lidí: "Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi." (L 2,14)

Jaké pouèení nabízí tato zvláštní událost z Betléma. Jak se v ní ukazuje také naše nevìra, naše pýcha i naše samolibost. Varuje nás, abychom trestuhodnou lhostejností nepøehlíželi znamení doby, a nepropásli den, kdy se k nám Bùh skloní.

Andilè našli jedince, kteøí èekali na Mesiášùv pøíchod, nejen na judských kopcích, nejen mezi prostými pastýøi. Také v pohanské zemi žili lidé, kteøí oèekávali Zachránce. Byli to mudrci, bohatí a urození - filozofové Východu. Protože zkoumali pøírodu, poznali tito mudrci Boha z jeho díla. Z hebrejských Písem se dovìdili o hvìzdì, která má vzejít z Jákoba, a napjatì oèekávali pøíchod toho, kdo má být nejen "potišením Izraele", ale také "svìtlo, jež bude zjevením pohanùm" a spásou "až na sám konec zemì" (L 2,25.32; Sk 13,47). Hledali svìtlo, a svìtlo z Božího trùnu osvitlovalo cestu, po níž kráèeli. Zatímco jeruzalémští knìží a rabíni, ustanovení strážci a vykladaèi pravdy, tonuli ve tmì, vedla tyto cizince hvìzda seslaná nebem k místu, kde se právi narodil Král.

Kristus se "po druhé zjevì ne už kvùli høíchu, ale ke spásè tím, kdo ho oèekávají" (Žd 9,28). Podobnì jako zvìst o narození Spasitele nebylo ani poselství o druhém pøíchodu Ježíše Krista svìøeno náboženským vůdcùm. Ti totiž pøestali udržovat spojení s Bohem a odmítli Boží svìtlo. Proto nebyli zahrnuti mezi lidi, o nichž apoštol Pavel napsal: "Vy však, bratøí, nejste ve tmì, aby vás ten den mohl pøekvapit jako zlodij. Vy všichni jste synové svìtla a synové dne. Nepatøíme noci ani temnotì." (1 Te 5,4.5)

Strážci na hradbách Božího mìsta mìli být první, kdo zaslechnou zvìst o druhém pøíchodu Spasitele; mìli být první, kdo pozvedne hlas a oznámí, že se blíží; mìli být první, kdo upozorní lid, aby se pøipravil na jeho pøíchod. Byli však pohodlní, snili o pokoji a jistotì, zatímco lid "spal" ve svých høíších. Pán Ježíš vidìl svou církev jako neplodný fíkovník, pokrytý sice okázalým listovím, ale bez hodnotného ovoce. Dodržují se okázalé náboženské formy a obøady, schází však skuteèná pokora, pokání a víra, díky nimž by jedinì mohly být bohoslužby pro Boha pøijatelné. Místo plodù Ducha se projevují pýcha, formalismus, okázalost, sobectví a útlak. Upadající církev zavírá oèi pøed znameními doby. Bùh na ni však nezapomnìl, ani nepøestal být vìrný. Køes•ané se však vzdálili od Boha a odlouèili se od jeho lásky. Protože odmítli plnit podmínky, nenaplnily se na nich ani Boží sliby.

To je neodvratný následek toho, když si èlovìk neváží a nepøijímá svìtlo a výsady, které mu Bùh dává. Jestliže církev nebude plnit zámìr, který Bùh sledoval jejím založením, nepøijme-li každý paprsek svìtla a pøestane plnit všechny povinnosti, které jí Bùh uložil, zákonitì se celá její bohoslužba zvrhne v pouhé zachovávání forem a vytratí se skuteèná zbožnost. Dijiny køes•anské církve tuto pravdu nikolikrát doložily názornými pøíklady. Bùh vyžaduje od svého lidu projevy víry a poslušnosti - úmìrné požeňnáním a výsadám, které jim svìøil. Poslušnost vyžaduje obì• a je v ní obsažen køíž. Proto tolik Kristových následovníkù odmítlo pøijmout Boží svìtlo, a jako kdysi Židé nepoznali "èas, kdy se Bùh k nim sklonil" (L 19,44). Pán je pominul, protože byli pyšní a nevìøili, a zjevìl svou pravdu lidem, kteøí podobnì jako betlémští pastýøi a mudrci z Východu brali vážnì svìtla, které jim Bùh seslal.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

18. Americký reformátor

William Miller, poctivý a èestný farmáø, pùvodnì pochyboval o Boží autoritì Písma, upøímnì však toužil poznat pravdu. Bùh jej vybral, aby hlásal druhý Kristùv pøíchod. Podobnì jako mnoho jiných reformátorù potýkal se William Miller v mládí s chudobou, a tak se nauèil pracovat a snášet nedostatky. Pocházel z rodiny, jejíž èlenové se vyznaèovali nezávislostí a svobodomyšlností, vytrvalostí a horlivým vlastenectvím - tedy vlastnostmi, které se výraznì projeví i v jeho povaze. Jeho otec byl kapitánem v revoluèní armádì a skromné pomìry, které provázely Millerovo dítství, byly dány obìtmi a strádáním oné bouølivé doby (viz Dodatek è. 32).

Miller byl tělesnì velmi zdatný a od dítství také projevoval nadprùmìrnou inteligenci. Èím byl starší, tím to bylo výraznìjší. Mìl bystrého ducha a velkou touhu po poznání. Aèkoli nemìl možnost studovat na vysoké škole, díky lásce k poznání a návyku všechno peèlivì promýšlet a kriticky zkoumat se z nìho stal èlovìk se zdravým úsudkem a velkým rozhledem. Vykazoval bezúhonný charakter a tìšil se závidìníhodné povìsti. Lidé si ho všeobecnì vážili pro jeho poctivost, hospodárnost a dobroèinnost. Osobním úsilím a pilnou prací získal záhy dobré postavení, pøitom se však dále vzdìlával. Úspìšnì zastával nìkolik civilních i vojenských úøadù a zdálo se, že se pøed ním doširoka otevírá cesta k bohatství a slávi.

Jeho matka byla velmi zbožná, proto byl v dítství vystaven náboženskému vlivu. V raném mládí se však dostal do spoleènosti deistù, kteøí na nìj mìli velký vliv, byli to totiž pøevážnì vážení obèané a muži ušlechtilých vlastností. Protože žili v køes•anském prostøedí, byli køes•anstvím do urèité míry ovlivnìni. Bibli mohli vdìèit za vynikající povahové vlastnosti, které jim získaly uznání a dùvěru ostatních. Pøesto však tímto vlastnostmi pùsobili proti Božímu slovu. Miller se s takovými lidmi stýkal a postupnì pøíjal jejich názory. Tehdy bìžný výklad Bible pøedstavoval problémy, které se mu zdály nepøekonatelné. Jeho nová víra, která dala Bibli stranou, mu však místo ní nenabídla nic lepšího a zdaleka ho neuspokojovala. Pøesto se jí držel asi dvacet let. Když dosáhl vùku tøiceti ètyø let, oslovil ho Duch svatý, takže si uvìdomil svou høíšnost. Jeho dosavadní pøesvìdèení mu nepøineslo jistotu, co bude po smrti. Budoucnost se mu zdála temná a chmurná. Pozdìji o svých tehdejších pocitech napsal:

"Pomyšlení na smrt mì mrazilo; jestliže budou lidé vydávat poèet ze svého života, bude znamenat záhubu pro všechny. Nebe nad mou hlavou mì pøipadalo jako z bronzu a zemì pod mýma nohama jako železo. Vìènost - co to je? A smrt - proè je? Èím více jsem o tom uvažoval, tím ménì jsem tomu rozumìl. Èím více jsem na to myslel, docházel jsem ke stále zmatenìjším závìrùm. Pokoušel jsem se pøestat o tom pøemýšlet, ale nedokázal jsem své myšlenky ovládnout. Byl jsem opravdu zoufalý, ale nemohl jsem pochopit, èím to je. Nadával jsem a stìžoval si, ale nevidìl jsem na koho. Vidìl jsem, že se mýlím, nevidìl jsem ale, jak nebo kde najít pravdu. Byl jsem smutný, bez nadìje."

V takovém stavu žil nìkolik mìsícù. A pak, jak napsal: "Najednou jsem zaèal velmi intenzivnì pøemýšlet o povaze Spasitele. Uvìdomoval jsem si, že by opravdu mohla existovat bytost tak dobrá a soucitná, která by se obitovala za naše høíchy, a tím nás zachránila pøed trestem za høích. Okamžitì jsem pocítil,

jak laskavá by musela taková bytost být, a představoval jsem si, jak bych se schoval do její náruče a důvěřoval jejímu milosrdenství. Napadlo mě však: Jak však lze dokázat, že taková bytost existuje? Dospěl jsem k přesvědčení, že kromě Bible nemám jediný důkaz o existenci takového Spasitele, ani o tom, co přijde v budoucnu..."

"Poznal jsem, že Bible představuje právě takového Spasitele, jakého jsem potřeboval. Nemohl jsem pochopit jak to, že obyčejná kniha obsahuje zásady tak dokonale přizpůsobené potřebám hříšného světa. Musel jsem připustit, že Písmo je zjevení od Boha. Oblíbil jsem si je a v Pánu Ježíši jsem našel přítele. Spasitel se pro mne stal nejpřednějším mezi desetitisíci. Bible, o které jsem si dříve myslel, že je nesrozumitelná a že si odporuje, se nyní stala 'světlem pro mé nohy... a osvětluje mou stezku'. Vnitřně jsem se uklidnil a uspokojil. Poznal jsem, že Pán Bůh je pevnou Skálou uprostřed oceánu života. Bible se stala hlavním předmětem mého studia a mohu popravdě říci, že jsem ji studoval s velkým potěšením. Pochopil jsem, že jsem z ní neznal ani polovinu. Divil jsem se, proč jsem předtím neviděl její krásu a vznešenost, a žasl jsem, že jsem ji kdy mohl zavrhnout. Nacházel jsem v ní odpověď na všechno, po čem toužilo mé srdce, lék pro každou nemoc duše. Ztratil jsem chuť jíst cokoli jiného a jen jsem toužil získat moudrost od Boha." (S. Bliss, Paměti Willama Millera, str. 65-67)

Miller začal veřejně vyznávat svou víru v náboženství, které dříve zavrhnul. Jeho minulí přátelé však okamžitě začali přinášet důkazy, které také on dříve uváděl, aby dokázal, že Bible není inspirována Bohem. Tehdy jim nebyl schopen odpovídat. Uvažoval však: Je-li Bible zjevením od Boha, musí tvořit nedílný celek a její jednotlivé části si nesmí navzájem odporovat. Jestliže byla dána pro poučení lidí, musí být pro lidi srozumitelná. Rozhodl se, že Písmo prozkoumá a zjistí, zda lze najít řešení pro všechny zdánlivé rozpory.

Rozhodl se, že nebude brát v úvahu tehdy všeobecně přijímané názory a nebude používat ani současné komentáře k Bibli, ale že bude porovnávat jednu část Písma s druhou pomocí odvolávek uvedených na spodním okraji stránek bible a konkordance. Ve svém studiu postupoval systematicky a metodicky, začal první knihou Mojžíšovou, četl verš po verši a nepostoupil dále, dokud mu smysl několika přečtených vět nebyl úplně jasný. Kdykoli narazil na něco nejasného, podle svého zvyku porovnal nejasné místo se všemi ostatními místy, o kterých se domníval, že řeší stejnou otázku. Připouštěl, že každé slovo v textu má význam. Když měl pocit, že studovaný text zapadá do rámce všech ostatních obdobných textů, považoval problém za vyřešený. Kdykoli tedy narazil na těžce srozumitelnou stať, našel vysvětlení v některé jiné části Písma. Protože se při zkoumání Písma opravdově modlil, aby ho Pán osvětlil, objasnilo se mu všechno, co dříve považoval za nesrozumitelné. Ověřil si pravdivost slov žalmisty: "Kam tvá slova proniknou, tam vzchází světlo, nezkušená nabývají rozumnosti." (Ž 119,130)

S velkým zájmem studoval knihy Daniel a Zjevení a používal pro jejich výklad stejnou zásadu jako při výkladu ostatních částí Bible. Ke své velké radosti zjistil, že prorockým symbolům lze možno porozumět. Poznal, že proroctví - pokud se již splnila - se naplnila do posledního písmene, a že všechny obrazy, symboly, různá porovnání a podobně vysvětluje buď samotný oddíl nebo je vysvětlují jiné části Bible, a lze jim porozumět. Později napsal: "Tak jsem se přesvědčil, že Bible je soustava zjevených pravd, podaných tak jasně a jednoduše, že ani prostý člověk v nich nemusí zabloudit." (Bliss, str. 70) Článek po článku v řetězu pravdy se mu ukazoval jako odměna za úsilí, když krok za krokem zkoumal

biblická proroctví. Andělé ovlivňovali jeho mysl a zpřístupňovali Písmo jeho chápání.

Způsob, jakým se proroctví splnila v minulosti, vzal za měřítko, jímž posuzoval splnění všech proroctví, jež se teprve mají naplnit v budoucnu. Došel k přesvědčení, že tehdy obecný názor na duchovní vládu Ježíše Krista - tisícileté království tady na zemi před koncem světa - nemá biblické opodstatnění. Nauka, že před osobním příchodem Pána Ježíše bude na zemi tisíc let spravedlnosti a pokoje, odsouvá do vzdálené budoucnosti naléhavost Božího dne. I když se lidem může líbit, odporuje učení Ježíše Krista a jeho apoštolů, kteří tvrdili, že pšenice a plevel mají růst spolu až do žní, tedy do konce světa, "se zlými lidmi a podvodníky to půjde stále k horšímu" a "v posledních dnech nastanou zlé časy". Království temnoty potrvá až do příchodu Pána Ježíše a bude zničeno "dechem Kristových úst a zahubeno zjevením jeho příchodu" (Mt 13,30.38-41; 2 Tm 3,13.1; 2 Te 2,8)

Prvokřesťanská církev nevěřila, že se celý svět obrátí a Pán Ježíš bude vládnout na této zemi. Toto učení přijala většina křesťanů až počátkem osmnáctého století. Přineslo nedobré následky, ostatně jako přijetí každého jiného bludu. Příchod Ježíše Krista odsouvalo do daleké budoucnosti a vedlo lidi k tomu, aby nebrali vážně znamení, která ohlašují, že se blíží. Dávalo lidem falešný pocit jistoty a bezpečí, a mnohé vedlo k tomu, že naprosto zanedbávali přípravu na setkání s Pánem.

Miller poznal, že Bible hovoří jednoznačně o osobním příchodu Ježíše Krista. Apoštol Pavel napsal: "Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe." (1 Te 4,16) Spasitel řekl: "Užijí Syna ělovíka přicházející na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou." "Nebo jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna ělovíka." (Mt 24,30.27) Budou jej doprovázet všechny nebeské zástupy. "Přejde Syn ělovíka ve své slávi a všichni andělé s ním." (Mt 25,31) "On vyšel své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené." (Mt 24,31)

Při jeho příchodu budou spravedliví mrtví vzkříšeni a spravedliví živí budou prominěni. Apoštol Pavel napsal: "Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme prominěni, náraz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí prominěni. Pomíjitelné tělo musí totiž obléci nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost." (1 K 15,51-53) Ve svém listu Tesalonickým, když vylíčil příchod Páně, napsal: "Ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve, potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstoupit Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem." (1 Tm 4,16.17)

Teprve až Ježíš Kristus přijde osobně, může jeho lid "obdržet království". Spasitel řekl: "Až přijde Syn ělovíka ve své slávi a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před ním shromážděny všechny národy. I oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, ovce postaví po pravici a kozly po levici. Tehdy řekne král těm po pravici: Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa." Z citovaného textu vyplývá, že až Syn ělovíka přijde, mrtví vstanou "k nepomíjitelnosti" a živí budou prominěni. Touto velkou změnou budou připraveni "přijmout království". Apoštol Pavel napsal: "Ělovík, jak je, nemůže mít podíl na království Božím a pomíjitelné nemůže mít podíl na nepomíjitelném." (1 K 15,50) Ělovík ve svém dnešním stavu je smrtelný, pomíjející, Boží království je ale nepomíjející, potrvá navždy. Proto ělovík ve svém současném stavu

nemůže vstoupit do Božího království. Až Pán Ježíš přijde, dá svému lidu nesmrtelnost a pak jej povolá, aby přijal království, jehož byl dosud jen dědicem.

Tyto a další části Bible Millerovi jasně ukázaly, že události, které podle všeobecného očekávání měly nastat před příchodem Ježíše Krista - jako je celosvětová vláda pokoje a nastolení Božího království na zemi - , nastanou až po druhém příchodu Pána Ježíše. Dále poznal, že znamení doby a poměry na světě odpovídají prorockému popisu posledních dnů. Miller musel dospět k závěru, a to jen na základě studia Písma, že doba, vyhrazená pro existenci zemi v jejím současném stavu, se chýlí k závěru.

"Jiný důkaz, který mě zásadně ovlivnil," napsal Miller, "byly časové údaje uvedené v Písmu... Zjistil jsem, že předpovězené události, které v minulosti nastaly, se často udály v určeném čase. Sto dvacet let do potopy (1 M 6,3), sedm dní, jež ji budou předcházet, a čtyřicet dní předpovězeného deště (1 M 7,4), čtyři sta let, které stráví Abrahámovo potomstvo v cizí zemi (1 M 15,13), tři dny, o nichž se zdálo ve snu řečníkovi a pekaři (1 M 40, 12-20), sedm faraónových let (1 M 41,28-54), čtyřicet let na poušti (4 M 14,34), tři a půl roku hladu (1 Kr 17,1; viz L 4,25), ... sedmdesát let zajetí (Jr 25,11), sedm let Nebúkadnesara (Da 4,13) a sedm týdnů, šedesát dva týdnů a jeden týden, celkem sedmdesát týdnů oddělených pro Židy (Da 9,24-27) - všechny tyto předpovězené události se splnily v udaných lhůtách." (Bliss, str. 74.75)

Když tedy při studiu bible narazil na různé časové údaje, které se podle jeho chápání vztahovaly k druhému příchodu Ježíše Krista, považoval je za "časy předem stanovené", které Bůh ukázal svým služebníkům. Mojžíš napsal: "Skryté věci patří Hospodinu, našemu Bohu, zjevné však patří navěky nám a našim synům." Prostřednictvím proroka Ámosa nám Pán sdělil, že Hospodin "nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům" (5 M 29,29; Am 3, 7). Ti, kdo zkoumají Boží slovo, mohou pak s důvěrou očekávat, že nejúžasnější událost, ke které dojde v dějinách lidstva, je jasně oznámena v Písmu.

"Protože jsem byl plně přesvědčen," napsal Miller, "že veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré (2 Tm 3,16), že nikdy nevzniklo z lidské iniciativy, ale bylo napsáno z popudu Ducha svatého (2 Pt 1,21) pro naše poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději (Ø 15,4), musel jsem pokládat časové údaje obsažené v Bibli za právě tak důležitou součást Božího slova, jako kteroukoli jinou část Písma, kterou je nutno vážně zkoumat. Proto jsem cítil, že snažím-li se pochopit, co nám Bůh ve své milosti zjevil, nemám právo, abych přešel bez povšimnutí časová období udaná v proroctvích." (Bliss, str. 75)

Proroctví, které podle jeho názoru nejjasněji určovalo čas druhého příchodu Ježíše Krista, je proroctví z knihy Daniel 8,14: "Až po dvou tisících a třech stech veškerých a jitrech dojde svatyni spravedlnosti (očištění)." Podle pravidla, které přijal, že Písmo se musí vysvětlovat jen Písmem, Miller zjistil, že den v symbolických proroctvích představuje rok (4 M 14,34; Ez 4,6). Pochopil, že období 2300 prorockých dnů neboli skutečných let sahá daleko za konec židovského období, a nemůže se tedy týkat židovské svatyni. Miller převzal všeobecně rozšířený názor, že v křesťanské době je svatyní celá země, a proto proroctví porozuměl tak, že očištění svatyni předpovězené v knize Daniel 8,14 znamená očištění země

ohním při druhém příchodu Ježíše Krista. Důsledně pak vyvodil, že kdyby mohl být přesně určen výchozí bod pro období 2300 prorockých dnů, mohla by být přesně stanovena doba druhého příchodu Pána Ježíše. Tak by se zjistila doba velkého závěru, čas, kdy současný stav 'se vši svou pýchou a mocí, okázalostí a marností, zkažeností a útlakem skončí,' kdy bude ze země odčata kletba, smrt zahubena a kdy Pán odmíne své služebníky proroky a všechny, kdo jsou svatí a mají úctu k Božímu jménu, a kdy zahubí ty, kdo hubili zemi." (Bliss, str. 76)

Miller pokračoval ve studiu proroctví s novou a ještě větší opravdovostí. Celé dny i noci se věnoval studiu toho, co nyní považoval za tak nesmírně důležité a zajímavé. V osmé kapitole knihy Daniel nenašel klíč k tomu, odkdy počítat 2300 prorockých dnů. Anděl Gabriel, který dostal příkaz, aby objasnil Danielovi vidění, mu k tomu poskytl jen částečné vysvětlení. Když prorok ve vidění sledoval strašné pronásledování, které zasáhne církvev, opustily ho síly. Více už nedokázal snést a anděl ho na chvíli opustil. Daniel zůstal bez sebe a byl "těžce nemocen po řadu dní". Jak napsal: "Žasl jsem nad tím viděním, ale nikdo to nechápal." (Da 8,27)

Bůh pak vybídl svého posla: "Vysvětli mu to vidění." Tento příkaz musel být splněn. Proto se anděl po nějaké době vrátil k Danielovi a řekl: "Nyní jsem vyšel, abych ti posloužil k poučení," "pochop to slovo a rozuměj vidění." (Da 8,16; 9,22.23) Ve vidění popsaném v osmé kapitole zůstal nevysvětlen jeden důležitý bod týkající se uvedeného údobí 2300 dnů, proto se anděl při svém dalším vysvětlování zabýval hlavní otázkou času.

"Sedmdesát týdnů let je stanoveno tvému lidu a tvému svatému místu... Viz a pochop! Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma až do Mesiáše vévody uplyne sedm týdnů, potom šedesát dva týdnů, když bude opět vybudováno prostranství i příkop. Ale budou to svízelné doby. Po uplynutí šedesáti a dvou týdnů bude Mesiáš zabit, ale jemu to neuškodí... Upevní svou smlouvu s mnohými v posledním týdnu, v polovině toho týdne zastaví obětní hod i oběť přídavnou." (Dan 9,24-27)

Anděl přišel k Danielovi proto, aby mu vysvětlil, čemu Daniel neporozuměl ve vidění popsaném v osmé kapitole, totiž časový údaj - "až po dvou tisících a třech stech vešerech a jitrech dojde k očištění svatyni". Nejdříve vybídl Daniela, aby "pochopil a porozuměl vidění," jeho další slova pak zněla: "Sedmdesát týdnů let je stanoveno tvému lidu a tvému svatému místu." Slovo "stanoveno" doslova znamená "odseknuto". Sedmdesát prorockých týdnů, tedy doslovných 490 let, je podle prohlášení anděla odečteno Židům. Od čeho však mají být odečteny? Protože údobí 2300 prorockých dnů je jediným časovým údajem, který uvádí osmá kapitola, musí to tedy být doba, od níž se odečítá zmíněných sedmdesát týdnů. Sedmdesát týdnů je tedy součástí 2300 dnů, a obě období musí mít společný začátek. Anděl prohlásil, že období sedmdesáti týdnů začíná vydáním příkazu k obnově Jeruzaléma. Dá-li se zjistit, kdy byl takový příkaz vydán, bude tím stanoven výchozí bod pro velké období 2300 prorockých dnů.

O příkazu k obnově Jeruzaléma se mluví v sedmé kapitole knihy Ezdráše (Ezd 7,12-26). Nejúplnější takový příkaz vydal perský král Artaxerxes v roce 457 př. Kr. Kniha Ezdráš 6,14 ovšem uvádí, že Židé stavěli Boží dům v Jeruzalémě "podle rozkazu Kýra, Dareia a Artaxerxa, králů perských." Tito tři

králové vydali, potvrdili nebo doplnili pøíkaz, až splòoval požadavky proroctví, aby se podle niho mohl poèítat zaèátek období 2300 let. pøijmeme-li rok 457 pø. Kr. - tedy rok, kdy byl pøíkaz rozšíøen také na stavbu celého mìsta - jako rok vydání pøíkazu, zjistíme, že každý údaj proroctví, který se mìl stát v sedmdesáti týdních, se pøesně vyplnil.

"Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma až do Mesiáše vévody uplyne sedm týdnù, potom šedesát dva týdnù" - celkem tedy šedesát devít týdnù neboli 483 let. Artaxerxùv výnos vstoupil v platnost na podzim roku 457 pø. Kr. Poèítáme-li od toho roku 483 let dostaneme se k podzimu roku 27 po Kr. (viz Dodatek è. 33). V tom roce se proroctví splnilo. Slovo "Mesiáš" znamená "Pomazaný". Na podzim roku 27 po Kr. byl Kristus pokøtìn Janem Køtitelem a byl "pomazán" Duchem svatým. Apoštol Petr dosvìdèuje, že "Bùh obdaøil Ježíše z Nazareta Duchem svatým a mocí" (Sk 10,38). A Spasitel sám prohlásil: "Duch Hospodinùv jest nade mnou; proto mì pomazal, abych pøinesl chudým radostnou zvišì." (L 4,18) Po svém køtu Pán Ježíš odešel do Galileje "a kázal Boží evangelium: Naplnil se èas." (Mk 1,14.15)

"Upevní svou smlouvu s mnohými v posledním týdnù." (Da 9, 27) "Poslední týden", o kterém se tu hovoøí, je posledním ze sedmdesáti týdnù. Je to posledních sedm let z období urèeného Židùm. V této dobì, která trvala od roku 27 do roku 34 po Kr., hlásal Pán Ježíš evangelium zvláštì Židùm, nejprve osobnì a pozdìji prostøednictvím svých uèedníkù. Když se apoštolové vydali na cestu s radostnou zvišì o království, dostali od Spasitele rozkaz: "Na cestu k pohanùm nevstupujte, do samaøské obce nechoíte; jdìte radìji ke ztraceným ovcím z lidu izraelského." (Mt 10,5.6)

"V polovinì toho týdnù zastaví obìtní hod i obì• pøídavnou." (Da 9,27) V roce 31 po Kr., tøi a pùl roku po svém køtu, byl náš Pán ukøižován. Velkou obìtí na Golgotì skonèil obìtní systém, který po ètyøi tisíce let ukazoval na Božího Beránka. Symbol došel naplnìní, které pøedstavoval, a všechny zápalné a suché obìti podle obøadního systému mohly být zrušeny.

Sedmdesát týdnù neboli 490 let, urèených zvláštì Židùm, skonèilo, jak jsme poznali, v roce 34 po Kr. Tehdy zpeèetil židovský národ rozhodnutím velerady své odmítnutí evangelia tím, že umuèil Štìpána a zaèal pronásledovat Kristovy následníky. Poselství o záchranì se pak pøestalo omezovat na vyvolený národ a zaèalo se šíøit do celého svìtu. Pronásledování donutilo uèedníky uprchnout z Jeruzaléma, a "zaèali kázat evangelium všude, kam pøišli". "Filip odešel do mìsta Samaøi a zvištoval tam Krista." Petr vedený Duchem zvištoval evangelium bohobojnému Kornéliovi, øímskému setníkovi v Cezareji, a horlivý Pavel, který pøijal víru v Ježíše Krista, dostal pøíkaz, aby nesl radostnou zvišì "daleko k pohanùm" (Sk 8,4.5; 22,21).

Tím se beze zbytku vyplnily všechny údaje proroctví a zaèátek období sedmdesáti týdnù je možno s naprostou jistotou stanovit na rok 457 pø. Kr. a jeho konec na rok 34 po Kr. Známe-li výchozí bod, je velmi snadné vypoèítat, kdy období 2300 prorockých dnù skonèí. Odeèteme-li sedmdesát týdnù, tj. 490 dnù od 2300 dnù, zbývá 1810 dnù. Od roku 34 po Kr. uplyne 1810 let v roce 1844. Po vypršení této velké prorocké lhùty podle výroku andìla "dojde svatynì svého oèištìnì". Tak Miller pøesně urèil dobu oèištìnì svatynì, o níž se tehdy témìø všeobecnì vìøilo, že nastane pøi druhém pøíchodu Ježíše Krista.

Miller a jeho přátelé se nejdříve domnívali, že období 2300 dnů skončí na jaře roku 1844. Proroctví však odkazovalo na podzim toho roku. Toto nepochopení přineslo zklamání a rozčarování lidem, kteří stanovili dřívější datum příchodu Pána Ježíše. Ani v nejmenším však nezpochybnilo, že období 2300 dní skončí v roce 1844 a že tehdy dojde k velké události znázorněné očištěním svatyně.

Když Miller začal studovat Písmo, aby dokázal, že je Božím zjevením, ani v nejmenším nepředpokládal, že dojde k takovému závěru. Sám dokázal jen stěží vidět výsledkům svého studia. Biblické důkazy však byly příliš jednoznačné a přesvědčující, než aby je mohl odložit. Dva roky věnoval studiu Bible, až v roce 1818 došel k pevnému přesvědčení, že přibližně za dvacet pět let Kristus přijde, aby vykoupil svůj lid. Miller o tom napsal: "Nemohu ani vypovědět, jaká radost naplnila moje srdce, když jsem pomyslel na tu skvělou naději, a jak opravdově jsem zatoužil, abych mohl prožívat radost vykoupených. Bible se pro mne stala novou knihou. Představovala hody pro můj rozum. Všechno, co v jejím učení bylo pro mne nejasné, tajemné nebo neznámé, se v mé mysli rozplynulo před jasným světlem, které nyní zazářilo z jejích svatých stránek. Pravda mi připadala jasná a slavná. Všechny rozpory a nesrovnalosti, které jsem dříve v Božím slově nacházel, nyní zmizely a přestože jsem ještě nebyl spokojen s tím, jak jsem chápal řadu míst, vyzařovalo nyní z Bible pro mne tolik světla a osvětlovalo mou dosud zatemněnou mysl, že jsem při studiu Písma prožíval uspokojení, o jakém bych nikdy před tím nepředpokládal, že může plynout ze studia Bible." (Bliss, str. 76.77)

"Byl jsem opravdově přesvědčen, že nejzávažnější událost předpovězená v Písmu se brzy splní, a silně jsem pocítil odpovědnost vůči světu, že o tom musím říci ostatním." (Bliss, str. 81) Nemohl se zbavit pocitu odpovědnosti, že musí předat dalším lidem světlo, které přijal. Očekával, že narazí na odpor nevěřících lidí, očekával však také, že všichni křesťané se budou radovat z naděje, že se brzy setkají se Spasitelem, kterého, jak tvrdili, milují. Obával se jen toho, že díky velké radosti z naděje na slavné vysvobození, které přijde tak brzy, mnozí lidé přijmou toto učení, aniž budou dostatečně studovat Písmo, aby se o pravdi přesvědčili. Váhal, zda má o svém objevu hovořit, kdyby se snad dopustil omylu, aby nepřivedl jiné lidi k pádu. Proto znovu prověřil všechny důvody, z nichž vyvodil své závěry, a pečlivě zvažoval všechny námitky, které ho napadly. Dospěl k závěru, že všechny námitky ve světle Božího slova mizí jako mlha před slunečními paprsky. Po pěti letech dalšího studia dospěl ke skálopevnému přesvědčení o správnosti svého stanoviska.

Pak na něj znovu s novou silou dolehl pocit odpovědnosti oznámit druhým, co bylo podle jeho přesvědčení jasným učením Písma. Jak napsal: "Když jsem pracoval, znělo mi stále v uších: 'Jdi a pověz světu, jaké mu hrozí nebezpečí.' Stále se mi vracel výrok: 'Očeknu-li o svévolníkovi: Svěvolníku, zeměš, a ty bys nepromluvil a nevaroval ho před jeho cestou, ten svévolník zemře za svou nepravost, ale za jeho krev budu volat k odpovědnosti tebe. Jestliže budeš svévolníka varovat před jeho cestou, aby se od ní odvrátil, ale on se od své cesty neodvrátí, zemře pro svou nepravost, ale ty jsi svou duši vysvobodil.' (Ez 33,8.9) Měl jsem pocit, že kdyby bezbožní lidé byli účinně varováni, činili by mnozí pokání, a že kdyby nebyli upozorněni, budu volán k odpovědnosti." (Bliss, str. 92)

Začal své názory šířit soukromě, kdykoli se k tomu naskytla vhodná příležitost, a modlil se, aby některý kazatel uznal jejich přesvědčivost a začal je hlásat. Nemohl se však zbavit přesvědčení, že je osobně povinen varovat ostatní. Stále mu v mysli zněla slova: "Jdi a pověz světu... Za jeho krev budu volat k

odpovědnosti tebe." Ěkal devět let, ale svědomí ho tak tížilo, že v roce 1831 poprvé veřejně vysvětloval a zdůvodňoval své předsvědění.

Podobně jako byl prorok Elizeus povolán, aby opustil své voly na poli a přijal pláš, který jej zasvěcoval k prorockému úřadu, tak byl William Miller povolán, aby opustil svůj pluh a ukazoval lidem tajemství Božího království. S obavami přistoupil k úkolu vést posluchače krok za krokem prorockými údobími až k druhému příchodu Ježíše Krista. Pokusil se o to, a když viděl, jak velký zájem vzbuzují jeho slova, rostla jeho síla a odvaha.

Jen na naléhání svých spoluvěřících, v jejichž slovech rozpoznal Boží volání, se Miller nechal přimít, aby vyložil své názory veřejně. Bylo mu tehdy padesát let, nebyl zvyklý mluvit a vystupovat na veřejnosti. Tížil ho pocit, že se nehodí pro dílo, které je třeba vykonat. Od samého počátku však Bůh žehnal jeho působení; vedlo lidi mimořádným způsobem k záchraně. Jeho první vystoupení vyvolalo náboženské probuzení, při němž se obrátili s výjimkou dvou osob všichni členové třinácti rodin. Okamžitě dostal pozvání, aby promluvil na jiných místech a téměř všude přispěla jeho vystoupení k rozvoji a oživení Božího díla. Hříšní lidé se obraceli, křesťané se probouzeli k většímu posvěcení, deisté a bezvěrci přijímali Písmo a křesťanské náboženství. Lidé, mezi nimiž působil, potvrzovali: "Získal mnohé, na něž jiní nezapůsobili." (Bliss, str. 138) Ve svých kázáních se snažil vést lidi k velkým pravdám křesťanství a zastavit růst bezbožnosti a požívačnosti oné doby.

Téměř v každém místě byly desítky, v některých i stovky lidí, které přivedl k obrácení. Na mnoha místech se mu otevíraly protestantské kostely skoro všech vyznání, aby v nich kázal, a pozvání přicházela obvykle od kazatelů několika sborů najednou. Přijal zásadu, že bude mluvit jen tam, kam ho pozvou. Brzy však zjistil, že nemůže vyhovět ani polovině pozvání. Mnozí lidé, kteří nepřijali jeho výpočet přesného data druhého příchodu, dospěli k přesvědčení, že Kristův příchod se blíží a je třeba se na něj připravit. V některých velkých místech zanechalo jeho působení velký vliv. Obchodníci s lihovinami přestávali prodávat alkohol a proměňovali výčepy na shromažďovací místnosti a rušili hazardní herny, bezvěrci, deisté, univerzalisté, dokonce i lidé bez jakýchkoli zásad, z nichž nikteří nenavštívili celá léta žádný kostel, minili svůj způsob života. Některé církve konaly modlitební shromáždění v různých čtvrtích téměř každou hodinu, pracující lidé se shromažďovali v poledne, aby se modlili a oslavovali Boha. Nedošlo k nějakému mimořádnému vzrušení, ale v myslích lidí panovala téměř všeobecně vážnost a slavnostnost. Millerovo působení - podobně jako činnost dřívějších reformátorů - se snažilo přesvědčit lidi, vyburcovat jejich svědomí, nikoli vzbuzovat nějaké citové vzrušení.

V roce 1833 dostal Miller povolení kázat od baptistické církve, jejímž byl členem. Mnoho kazatelů tohoto vyznání schvalovalo jeho činnost, s jejich souhlasem pokračoval Miller ve svém působení. Bez ustání cestoval a kázal, i když jeho osobní práce se zaměřovala především na Novou Anglii a státy Středozápadu. Po několik let hradil všechny náklady sám a ani později nepřijal nikdy tolik, aby to plně pokrylo náklady spojené s cestou na místo, kam byl pozván. Veřejná činnost tedy silně zatěžovala jeho rozpočet, takže v tomto období života jeho majetek postupně mizel. Měl početnou rodinu, a jen díky tomu, že všichni byli skromní a pracovití, stačila jeho farma uživit jeho i ostatní členy rodiny.

Roku 1833, tedy dva roky poté, co začal veřejně předkládat důkazy o brzkém příchodu Ježíše Krista, objevilo se poslední ze znamení, které měl podle slov Spasitele ohlásit druhý příchod. Pán Ježíš řekl: "Hvězdy budou padat z nebe." (Mt 24,29) A Jan v knize Zjevení napsal, když ve vidění sledoval výjevy, které budou ohlašovat Boží den: "Nebeské hvězdy začaly padat na zem, jako když fík zmítaný vichrem shazuje své pozdní plody." (Zj 6,13) Toto proroctví se překvapujícím a jasným způsobem splnilo 13. listopadu 1833, kdy došlo k velkému meteorickému dešti. Bylo to největší a nejpodivuhodnější "padání hvězd", jaké kdy dějiny zaznamenaly: "Celá obloha nad územím Spojených států byla šadu hodin v pohybu. Od chvíle, kdy tuto zemi osídlili první lidé, neukázal se na obloze podobný úkaz, který by jedni sledovali s tak velkým obdivem a druzí s takovou hrůzou a zděšením." "Velkolepost úkazu a jeho divná krása se zapsaly mnohým do paměti a nikdy z ní nevymizí... Nikdy nepadal déšť hustěji jako tehdy meteority. Na východě, západě, na severu i jihu - všude mohli lidé pozorovat stejný úkaz. Zdálo se, že se pohybuje celé nebe... Úkaz, jak jej popsal ve svém Deníku profesor Silliman, pozorovali obyvatelé na celém území Spojených států... Od dvou hodin v noci až do rozednění se na celé obloze, která byla úplně jasná a bezmračná, odehrával skvělý úkaz, neprotržitá hra oslnivě zářících světél." (R. M. Devens, Americký pokrok neboli Velké události největšího století, kap. 28, odst. 1-5)

"Lidský jazyk nedokáže vyléit nádheru této velkolepé podívané... Kdo ji neviděl, nedokáže si vytvořit ani přibližnou představu o té nádhře. Vypadalo to, jako by se celé hvězdné nebe soustřeiovalo v jednom místě u středu oblohy a souasně odtud rychlostí světla vystøelovalo na všechny strany. Tisíce záblesků stíhaly v rychlém sledu další tisíce, a přesto jim nebylo konce, jako by byly pro tuto příležitost stvořeny." (F. Reed v listu Christian Advocate and Journal, z 13. prosince 1833) "Není možné si představit přesnější zobrazení symbolu fíkového stromu, který shazuje své plody, když jím zatøese silný vítr." (Portlandský list Evening Advertiser z 26. listopadu 1833)

Newyorské noviny Journal of Commerce z 14. listopadu 1833 otiskly obsáhlý èlánek o tomto podivuhodném úkazu. Uvádí se v něm: "Myslím, že žádný filozof nebo uèenec dosud nepopsal a nezaznamenal událost, jaká se stala vèera ráno. Přesně ji předpovídl prorok před osmnácti sty lety. Kdybychom snad nechtěli pochopit, že padání hvězd je opravdu padáním hvězd..., pak veřejší úkaz doslovně odpovídá významu jeho slov."

Tak se ukázalo poslední ze znamení příchodu Pána, o nichž Ježíš Kristus řekl svým učedníkům: "Až toto všechno uvidíte, vízte, že ten čas je blízko, přede dvěma." (Mt 24,33) Po těchto znameních uvidil apoštol Jan ve vidění další velkou událost - nebe se rozestoupilo jako rozvinutá kniha, nastalo silné zemitøesení, každá hora a každý ostrov se pohnul ze svého místa a bezbožní se v hrøze pokoušeli prchnout a skrýt před Synem èlovíka (Zj 6,12-17).

Mnozí lidé, kteří padání hvězd viděli na vlastní oèi, je považovali za předzvěst přicházejícího soudu, "strašný symbol, nezvratný náznak, milostivé znamení onoho velkého a hrozného dne" (Portlandský list Evening Advertiser z 26. listopadu 1833). Tak se lidé začali zajímat o splnění proroctví a mnozí začali brát vážně upozornění na blízký druhý příchod Ježíše Krista.

V roce 1840 vzbudilo zájem široké veřejnosti další podivuhodné naplnění proroctví. O dva roky dříve uveřejnil Josiah Litch, jeden z hlavních kazatelů, kteří hlásali druhý příchod Ježíše Krista, výklad deváté kapitoly knihy Zjevení a předpovídl v něm pád osmanské říše. Podle jeho výpoètů měla být tato

mocnost poražena "v roce 1840, nikdy v měsíci srpnu". Jen několik dnů před uvedeným datem napsal: "Vycházíme-li z toho, že první údobí 150 let skoněilo přesně tehdy, když nastoupil na trůn se souhlasem Turků Konstantin XI., a období 391 let a 15 dnů začalo po skoněení prvního údobí, pak prorocké období skoněí 11. srpna 1840, kdy se rozpadne osmanská říše, která má hlavní místo v Konstantinopoli. A to se také, jak vím, stane." (Josiah Litch v časopisu Signs of the Times z 1. srpna 1840)

Přesně v určené době přijalo Turecko prostřednictvím svých vyslanců ochranu spojeneckých velmocí Evropy, a tím se podrobilo křesťanským národům. Tato událost přesně naplnila předpověď (viz Dodatek č. 34). Když se tato zpráva rozšířila v Americe, mnoho lidí to přesvědčilo, že zásady vypracované Millerem a jeho společníky pro výklad biblických proroctví jsou správné a přesné. Adventní hnutí dostalo nový impuls. K Millerovi se přidali vzdělaní a vlivní lidé, kteří hlásali a zveřejňovali jeho názory. Od roku 1840 do roku 1844 se toto hnutí rychle šířilo.

William Miller projevoval velkou sílu ducha, vycvičenou myšlením a studiem. Přidal k ní nebeskou moudrost, protože se spojil se zdrojem moudrosti. Byl to muž ryzí povahy, budil úctu a vážnost všude, kde si cenili poctivosti a mravní bezúhonnosti. Spojoval opravdovou laskavost srdce s křesťanskou pokorou a sebeovládáním. Byl pozorný a vlídný ke všem, vždy ochotný vyslechnout názory druhých a zvážit jejich argumenty. Bez předpojatosti a rozěilování posuzoval všechny názory a každé učení Božím slovem. Jeho zdravý úsudek a dokonalá znalost Písem mu umožňovaly odmítnout bludy a odhalit klam.

Přesto i jeho působení naráželo na rozhořčený odpor. Podobně jako v případě dřívějších reformátorů, nesetkaly se pravdy, které hlásal, s příznivým ohlasem u populárních náboženských učitelů. Protože nemohli doložit své názory Písmem, uchýlovali se k výrokům lidí a k tradicím otců. Hlasatelé adventní pravdy přijímali pouze důkazy z Božího slova. "Jedině Písmo" - znělo jejich heslo. Odpůrci nahrazovali nedostatek důkazů z Písma zesměšňováním a pošklebky. Věnovali svůj čas, prostředky i důvtip, jen aby škodili lidem, kteří se provinili pouze tím, že radostně očekávali návrat svého Pána, snažili se žít čistým životem a vybízet druhé, aby se připravili na Kristův druhý příchod.

Nepřátelé vynakládali velké úsilí, aby lidi odvedli od myšlenek na druhý příchod Pána Ježíše. Tvrdili, že studovat proroctví, která se vztahují k příchodu Ježíše Krista a konci světa, je hřích a nic, za č by se lidé měli stydět. Tím podkopávali víru v Boží slovo. Tak duchovní různých církví způsobili, že se lidé odvraceli od víry, a mnozí z nich se oddali hříchů a vydali se na cestu špatnosti. Tyto důsledky pak jejich původci svalovali na adventisty.

I když Millerova kázání přitahovala zástupy inteligentních a pozorných posluchačů, objevovalo se Millerovo jméno jen výjimečně na stránkách náboženského tisku, a jen jako předmět posměchu a odsuzování. Lehkomyšní a bezbožní lidé, kterým názory představitelů církví dodávaly odvahy, zesměšňovali jej i jeho působení hanlivými přívlastky, nemravnými a rouhavými vtipy. Šedovlasého muže, který opustil pohodlí domova a cestoval na vlastní náklady od místa k místu, od vesnice k vesnici, který bez odpočinku pracoval, aby svět upozornil na blížící se soud, posměšně nazývali bláznem, lhářem a vypočítavým podvodníkem.

Zesměšňování, lži a nadávky používané proti Millerovi vyvolaly rozhořčený odpor, a to i světského

tisku. "Chovat se k předmětu tak neobyčejné vznešenosti, který má tak strašné následky," lehkomyšlně a sprostě, psalo se v tisku, "znamená nejen se vysmívat citům lidí, kteří o něm káží a zastávají jej," ale "tropit si žerty ze dne soudu, vysmívat se samému Bohu a zlehčovat závažnost Božího soudu," (Bliss, str. 183)

Původce všeho zla se snažil nejen mařit vliv adventního poselství, ale také zničit hlasatele poselství. Když Miller přednášel svým posluchačům pravdy Písma, káral jejich hříchy a rušil jejich sebeuspokojení, vzbudila jeho přesná a otevřená slova jejich nepřátelství. Odpor, který projevovali k jeho poselství členové církvi, povzbuzoval spodinu společnosti, aby si troufala ještě více. Jeho nepřátelé se rozhodli, že ho zabijí, až bude odcházet ze shromáždění. Andělé však stáli na stráž a jeden z nich v podobě muže vzal Božího služebníka za ruku a vyvedl ho z rozrušeného davu do bezpečí. Své dílo ještě nedokončil, a tak satan a jeho pomahači zažili jen zklamání, když se jim nepodařilo provést, co měli v úmyslu.

Navzdory všemu odporu zájem o adventní hnutí stále rostl. Počet přívrženců vzrostl z desítek a stovek na mnoho tisíc. Různé církve zaznamenaly velký přírůstek členstva. Po krátké době se však začal projevovat odpor i proti těm nově obráceným a církve začaly proti členům, kteří přijali Millerovy názory, zavádět kázeňská opatření. Miller na to reagoval písemným svoláním ke křesťanům všech vyznání. Požadoval v něm, aby mu dokázali z Písma, v čem se mýlí.

Miller napsal: "Cožpak víme němu, co nepřikazuje Písmo, které vy sami prohlašujete za jediné pravidlo víry a života? Co jsme provedli, že se na nás sypou zlomyslná odsouzení z kazatelen i ze stránek novin a jsme vyloučeni z vašich církví a společenství?" "Nemáme-li pravdu, ukažte nám, prosím, v čem se mýlíme. Dokažte nám z Božího slova, že zastáváme bludy. Zakusili jsme dost posměchu, nemůže nás však přesvědčit, že se mýlíme. Jedině Boží slovo může změnit naše názory. Dospěli jsme k svým závěrům po zralé úvaze a modlitbách, když jsme našli důkazy v Písmu." (Bliss, str. 250.252)

Varování, která Bůh posílá světu prostřednictvím svých služebníků, jsou nikdy přijímána se stejnou nedůvěrou. Když zkaženost lidí před potopou přiměla Boha, aby seslal na zemi potopu, oznámil nejprve lidem svůj záměr, aby jim poskytl příležitost odvrátit se od zla. Po sto dvacet let slyšali varování, aby činili pokání, jinak že se projeví Boží trest a oni zahynou. Poselství však považovali za nesmyslnou báčorku, nevěřili mu. Utvrzení ve své bezbožnosti, posmívali se Božímu poslu, tropili si posměch z jeho proseb a dokonce ho obvinili z nafoukanosti. Jak se může jeden člověk stavět proti všem velikánům světa? Kdyby poselství Noeho bylo pravdivé, proč je nepřijal celý svět, proč mu neuvěřil? Tvrzení jednoho člověka proti moudrosti tisíců! Proto varování nepřijali a nehledali úkryt v arše.

Odpůrci ukazovali na přírodu - na neměnné stádní ročních období, na modrou oblohu, ze které ještě nikdy nepršelo, na zelená pole, osvěžovaná noční rosou - a volali: "Nemluví snad v podobstvích?" A s opovržením prohlašovali, že hlasatel pravdy je naprostý pomatenec a ještě více se oddávali svým radovánkám, nevzdávali se svých zlých činů. Jejich nevěra nezabránila tomu, aby se předpovědiná událost nestala. Bůh dlouho snášel jejich bezbožnost a dal jim mnoho příležitostí k pokání. Ve

stanovený èas však lidí, kteøí odmítli jeho milost, postihl trest.

Ježíš Kristus prohlásil, že podobní lidé nebudou vìøit v jeho druhý pøíchod. Jako souèasníci Noeho "nic nepoznali, až pøišla potopa a zachvátila všechny - takový bude i pøíchod Syna èlovìka" (Mt 24,39). Až se lidé, kteøí se považují za Boží lid, zaènou smìšovat se svìtem, žít tak jak žije svìt a úèastnit se zapovìzených zábav, až se rozmaøilost svìta stane rozmaøilostí církve, až budou znít svatební zvony a všichni se budou radovat, že je èeká na zemi mnoho let blahobytu - tehdy, náhle - jako blesk z nebe - pøijde konec jejich slibných vidin a klamných nadíjí.

Tak jako Bùh poslal svého služebníka, aby upozornil svìt na pøicházející potopu, tak také poslal vyvolené posly, aby ohlásili, že se již blíží poslední soud. A jako se Noemovi souèasníci posmívali pøedpovìdím hlasatele pravdy, tak se v Millerovì dobì vysmívali mnozí lidé - a to i èlenové køes•anských církví - varovným slovùm.

Proè se uèení i hlásání o druhém pøíchodu Ježíše Krista církvím nelíbilo? Zatímco pro bezbožné lidi znamená druhý pøíchod Ježíše Krista hrozbu a záhubu, pro vìøící je radostí a nadíjí. Tato velká pravda povzbuzovala Boží vìrné následovníky ve všech dobách. Proè se tedy stala - podobní jako sám Ježíš Kristus - "kamenem úrazu" a "skálou pohoršení" pro Boží lid? Náš Pán slíbil svým uèedníkùm: "Odejdou-li, abych vám pøipravil místo, opìt pøijdu a vezmu vás k sobì." (J 14,3) Laskavý a soucitný Spasitel pøedvídal, jak budou jeho následovníci osamìlí a zarmoucení, proto pøikázal andìlùm, aby je potìšili ujištìním, že se vrátí tak, jak odešel do nebe. Když uèedníci pozornì hledili vzhùru, aby zachytili poslední pohled na Pána, kterého milovali, slyšeli tato slova: "Muži z Galileje, co tu stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl od vás vzat do nebe, znovu pøijde právì tak, jak jste ho vidìli odcházet." (Sk 1,11) Poselství andìlù v nich vzbudilo novou nadíji. Uèedníci "se s velikou radostí navrátili do Jeruzaléma, byli stále v chrámì a chválili Boha" (L 24,52.53). Neradovali se proto, že Pán Ježíš od nich odešel, a tedy zùstali sami, aby bojovali se zkouškami a pokušenímì svìta, ale proto, že je andìlé ujistili, že se Pán Ježíš opìt vrátí.

Zvìst o návratu Ježíše Krista by mìla být i dnes, podobní jako v Betlémì, když ji andìlé oznámili pastýøùm - dobrou zprávou, která pøináší velkou radost. Lidé, kteøí opravdu milují svého Spasitele, musí s radostí uvítat zprávu vycházející z Božího slova, že Pán, k nìmuž se upínají jejich nadíje na vìnìný život - znovu pøichází, ne proto, aby snášel urážky, posmìch a opovržení - jak tomu bylo pøi jeho prvním pøíchodu - ale v moci a slávi, aby vysvobodil svůj lid. Pouze lidé, kteøí nemají rádi Spasitele, si pøejí, aby se nevrátil. Neexistuje jasnìjší dùkaz, že se církve odklonily od Boha, než podráždìní a odpor, který v nich vyvolává toto Bohem seslané poselství.

Vìøící, kteøí pøijali uèení o brzkém pøíchodu Ježíše Krista, si uvìdomili nutnost pokání a pokory pøed Bohem. Mnozí dlouho váhali mezi Kristem a svìtem, nyní však cítili, že nastal èas, aby se rozhodli. "Vìnìnost se pro nì stala nezvyklou skuteèností. Nebe se pøiblížilo, zaèali cítit svou vinu pøed Bohem." (Bliss, str. 146) Køes•ané se probouzeli k novému duchovnímu životu. Uvìdomovali si, že zbývá málo èasu a že to, co mají vykonat pro své bližní, musí vykonat rychle. Svìt ustupoval do pozadí, zdálo se jim, že se pøed nimi otevírá vìnìnost. Cítili, že život se vším, co patøí k jeho trvalému blahu

nebo záhubì, zastiòuje všechno èasné. Spoèinul na nich Boží Duch a dodal sílu jejich vážným výzvám, když se obraceli na své bratry i høíšníky, aby se pøipravili na Boží den. Svìdectví beze slov, které dávali svým každodenním životem, pøedstavovalo trvalou výèitku neposvíceným èlenùm církví, kteøí ustrnuli na formalitách. Ti si nepøáli, aby je nikdo rušil z jejich radovánek, honby za penìzi a úsilí po svìtských počtách. Odtud pramenilo nepøátelství a odpor proti víøe v pøíchod Ježíše Krista i proti tím, kdo ho hlásali.

Když odpùrci poznali, že dùkazy z proroctví nelze vyvrátit, pokoušeli se odrazovat lidi od dalšího studia tvrzení, že proroctví jsou zapeèetina. Tím se protestanté vydali cestou øímských katolíků. Zatímco papežství Bibli lidem zakazovalo (viz Dodatek è. 35), protestantské církve tvrdily, že důležitým èástem Božího slova - a to èástem, které odhalují pravdy zvláš• důležité pro dnešní dobu - nelze rozumít.

Kazatelé i èlenové církví prohlašovali, že proroctví z knihy Daniel a Zjevení jsou nesrozumitelná tajemství. Pán Ježíš však upozoròoval své následovníky na výroky z knihy proroka Daniela, které se uskuteèní v urèené dobì. Øekl: "Kdo èteš, rozumij!" (Mt 24,15) Tvrzení, že kniha Zjevení je tajemstvím, kterému nelze rozumít, odporuje samotnému názvu této knihy. Kniha Zjevení zaèíná slovy: "Zjevení, které Bùh dal Ježíši Kristu, aby ukázal svým služebníkùm, co se má brzo stát... Blaze tomu, kdo pøedèítá slova tohoto proroctví, a blaze tím, kdo slyší a zachovávají, co je tu napsáno, nebo• èas je blízko." (Zj 1,1-3)

Prorok napsal: "Blaze tomu, kdo pøedèítá." Nikteøí lidé tedy nebudou chtít èíst, pro ni požehnání neplatí. "Blaze tím, kdo slyší" - jiní lidé odmítají poslouchat cokoli, co se týká proroctví, pro ni požehnání také neplatí. "A zachovávají, co je tu napsáno" - mnozí lidé odmítají dbát na upozornìní a pokyny obsažené v knize Zjevení. Žádný z nich nemùže poèítat se slíbeným požehnáním. Všichni lidé, kteøí zesmìšòují proroctví a zlehòují vážni mínìné prorocké symboly, všichni, kdo odmítají zmìnit svùj život a pøipravit se na pøíchod Božího Syna, zùstanou bez požehnání.

Jak mohou pøes toto svìdectví Písma tvrdit, že kniha Zjevení je tajemství, které èlovìk nemùže pochopit? Kniha Zjevení je odhalené tajemství, otevøená kniha. Její studium vede mysl k proroctví Daniela a obì tyto prorocké knihy poskytují nejdùležitìjší Boží pokyny ohledni událostí, ke kterým dojde v závìru dìjin tohoto svìta.

Pán Janovi ve vidìni ukázal pozoruhodné a zajímavé události z dìjin církve. Jan vidìl stav Božího lidu, hrozící nebezpeèí, zápasy i jeho koneènè vysvobození lidu. Zaznamenal závìreèná poselství, která povedou k dozrání žni svìta buì do snopù pro nebeskou sýpku, nebo do otepí pro oheò zkázy. Jan vidìl nesmìrni důležité skuteènosti - zvlášti pro církve posledních dnù - aby lidé, kteøí se odvrátí od bludu k pravdi, mohli vidìt o nebezpeèích a bojích, jež je èekají. Nikdo nemusí žít v nejistoti, co pøijde na tento svìt.

Proè tedy lidé tak málo vidí o tak důležité èásti Písma svatého? Proè se projevuje tak všeobecná nechu• studovat její poselství? Je to výsledek zámìrného úsilí knížete temnoty zatajovat pøed lidmi to, co odhaluje jeho podvody a klamy. Proto Ježíš Kristus, který Janovi zjevil budoucnost - protože pøedvídal

odpor proti studiu knihy Zjevení - , slíbil požehnání všem, kdo budou číst, poslouchat a zachovávat slova tohoto proroctví.

[Předmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

19. Světlo proniká tmou

Ve všech dobách i velkých reformačních nebo náboženských hnutích na této zemi působil Bůh nápadně stejným způsobem. V jednání s lidmi se řídí stále stejnými zásadami. Dnešní významná hnutí mají obdobu v minulosti, a to, co církve prožila kdysi, skýtá cenné naučení pro naši dobu.

Bible jasně uči, že Bůh prostřednictvím Ducha svatého zvláštním způsobem vede své služebníky na zemi, aby pomocí velkých hnutí dovedl k závěru dílo záchrany. Lidé jsou nástroji v Božích rukou. Pán je povolává, aby jejich prostřednictvím uskutečnil záměry své milosti a svého milosrdenství. Každý věstník má určitý úkol. Pán dává každému tolik poznání, kolik potřebuje pro svou dobu, aby mohl splnit úkol, který mu Bůh svěřil. Žádný věstník - bez ohledu na to, jak jej Bůh počil - nikdy plně nepochopil velký plán záchrany lidstva ani dokonale nedocenil Boží záměr, který se měl uskutečnit v jeho době. Lidé plně nerozumí, čeho chce Bůh dosáhnout prostřednictvím úkolu, který jim svěřil. Nechápejí dokonale všechny důsledky poselství, které v Božím jménu hlásají.

"Dokážeš vystihnout Boha či obsáhnout dokonalost Všemohoucího?" "Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše." "Já jsem Bůh a jiného už není, jsem Bůh a nic není jako já. Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo." (Jb 11,7; Iz 55,8.9; Iz 46,9.10)

Ani proroci, které Duch svatý osvětlil mimořádným způsobem, plně neporozuměli důsledkům zjevení, které obdrželi. Význam jednotlivých poselství měl být odhalován postupně, nakolik bude Boží lid potřebovat naučení, která jsou v nich obsažena.

Apoštol Petr, když psal o záchraně, s níž se lidé seznamují prostřednictvím evangelia, prohlásil: "Toto spasení hledali, a po něm se ptali proroci, kteří prorokovali o milosti, která je vám připravena; zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje Duch Kristův v nich přítomný, když předem svědčí o utrpeních, jež má Kristus vytrpět, i o veliké slávě, která potom přijde. Bylo jim zjeveno, že tím neslouží sami sobě, nýbrž vám." (1 Pt 1,10-12)

I když Bůh nedopřál prorokům plně porozumět tomu, co jim zjevil, tyto Boží muži se usilovně snažili pochopit, co Bůh ve své milosti jejich prostřednictvím lidem sdělil. Proroci "zkoumali a ptali se", "zkoumali, na který čas a na jaké okolnosti ukazuje Duch Kristův v nich přítomný". Jaké naučení z toho vyplývá pro Boží lid křesťanské éry, kterému Pán poslal prostřednictvím svých služebníků dané proroctví? "Bylo jim zjeveno, že tím neslouží sami sobě, nýbrž vám." Všimněme si, že tyto svatí Boží muži "zkoumali" poselství, která Pán poslal teprve budoucím generacím. Porovnejme jejich zápal s netečností a nezájmem pozdějších "šťastnějších" generací k tomuto daru nebes. Je to odsudek lhostejnosti, která miluje pohodlí a tento svět, a spokojí se s prohlášením, že proroctvím nelze porozumět.

I když rozum omezeného věstníka nemůže proniknout do myšlení nekonečného Boha, ani plně pochopit jeho záměry, velice často nejsou lidé schopni porozumět Božímu poselství proto že se dopouštějí nějaké

chyby nebo něco přehlížejí. Často je myšlení lidí a dokonce i Božích služebníků tak zaslepeno lidskými názory, tradicemi a nesprávnými naukami, že dokáže jen částečně pochopit velké pravdy zjevené v Božím slovu. Podobně na tom byli také učedníci Ježíše Krista v době, kdy s nimi Pán Ježíš osobně žil. Přejali lidovou představu mesiáše jako pozemského vládce, který povýší Izrael na světovládný trůn, tak že nebyli schopni rozumět jeho slovům, když předpovídal své utrpení a smrt.

Ježíš Kristus je vyslal s poselstvím: "Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a vstupte evangelium." (Mk 1,15) Toto poselství bylo založeno na proroctví z knihy Daniel, deváté kapitoly. Anděl prohlásil, že po šedesáti devíti proročích týdnů přijde "Pomazaný vévoda". Apoštolové tedy s velkými nadějemi a s radostným očekáváním vyhlíželi, kdy už bude nastoleno v Jeruzalémě království mesiáše, které bude vládnout nad celým světem.

Hlásali poselství, které jim Kristus svěřil, i když mu sami správně nerozuměli. Jejich poselství sice vycházelo z textu Daniel 9,25, nechápali však smysl následujícího verše téže kapitoly, který předpovídá, že "Pomazaný bude ztlacen," jemu to však neublíží. Od nejútlejšího dětství byla jejich srdce naladěna na očekávání slávy pozemské říše, a to je tak zaslepilo, že nepochopili ani smysl proroctví, ani význam Kristových slov.

Splnili svou povinnost tím, že židovskému národu tlumočili nabídku milosti. Ale pak - když čekali, že uvidí svého Pána nastupovat na Davidův trůn - zděšeně sledovali jeho zatčení, bičování, zesměšňování, odsouzení a nakonec ukřižování. Jaká beznaděj a jaké zklamání naplňovalo jejich srdce, zatímco jejich Pán odpočíval v hrobě.

Kristus přišel přesně tehdy a tak, jak to předpověděla proroctví. Svou službou do podrobnosti naplnil biblické záznamy. Kázal poselství o spasení a "jeho slovo bylo mocné". Jeho posluchači ve svých srdcích pocítili, že toto poselství pochází z nebe. Písmo a Duch svatý dosvědčovali, že Boží Syn splnil Boží poslání.

Učedníci milovali svého drahého Mistra opravdově, přesto jejich mysl zatemňovaly pochybnosti a nejistota. V zármutku si pak ani nevzpomněli, že Pán Ježíš své utrpení a smrt předpovídal. Mohli by prožívat takový zármutek a zklamání, kdyby Ježíš z Nazareta byl opravdu mesiášem? Tato otázka je trýznila během dlouhých beznadějných hodin oné soboty mezi jeho smrtí a vzkříšením, zatímco Spasitel odpočíval v hrobce.

I když tyto Kristovy následovnice zahalovala temná noc zármutku, přece nebyli opuštěni. Prorok napsal: "Sedím-li ve tmě, mým světlem je Hospodin... Vyvede mě na světlo a užijím jeho spravedlnost." "Žádná tma pro tebe není temná: noc jako den svítí, temnota je jako světlo." Pán Bůh prohlásil: "Ve tmách vstává přímým světlo." "Slepě povedu cestou, již neznají, stezkami, o nichž nic nevidí, je budu vodit. Tmu před nimi zmíním v světlo, pahorkatiny v roviny. Toto jsou věci, jež učiním, od toho neupustím." (Mi 7,8.9; Ž 139,12; 112,4; Iz 42,16)

Poselství, které učedníci hlásali v Kristově jménu, bylo v každé podrobnosti správné a předpovězené

události se skutečně odehrály. "Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží," hlásali. Po uplynutí "času" - šedesáti devíti týdnů podle proroctví knihy Daniel, deváté kapitoly, kdy měl vystoupit "Pomazaný", tedy Mesiáš - byl Pán Ježíš skutečně pomazán Duchem svatým, když ho Jan pokřtil v Jordánu. "Boží království", které se přiblížilo, jak hlásali, bylo nastoleno smrtí Ježíše Krista. Toto království nebylo pozemskou říší, jak se tomu tehdy všeobecně věřilo a uěřilo. Nebude jí ani to budoucí, věčné Kristovo království, které bude nastoleno až "království, vladařská moc a velikost všech království pod celým nebem budou dány lidu svatých Nejvyššího," v němž "všechny vladařské moci ho budou uctívat a poslouchat" (Da 7,27). Bible označuje slovním spojením "Boží království" jak království milosti, tak i království slávy. O království milosti psal apoštol Pavel v listu Židům. Nejdříve ukázal Krista, laskavého Přímiluvce, který je schopen "mít soucit s našimi slabostmi", a pak prohlásil: "Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas." (Žd 4,15.16) Trůn milosti představuje království milosti, protože existence trůnu předpokládá existenci království. Také v mnoha svých podobnostech Pán Ježíš představoval "Boží království" a popisoval působení Boží milosti na lidská srdce.

Podobně trůn slávy představuje království slávy. O tom království Pán Ježíš řekl: "Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůn své slávy; a budou před ním shromážděny všechny národy." (Mt 25,31.32) Toto království patří ještě budoucnosti. Bude nastoleno až při druhém příchodu Ježíše Krista.

Království milosti bylo zřízeno hned po pádu prvních lidí do hříchu, když byl vypracován plán pro záchranu hříšného lidstva. Tehdy toto království existovalo jako Boží úmysl a slib, a přesto se lidé mohli už tehdy vírou stát jeho občany. Skutečně je nastolila smrt Ježíše Krista. I když Spasitel už začal svou pozemskou službu, mohl unavený umíniností a nevdikem lidí odmítnout smrt na golgotském kříži. V zahradě Getsemane se kalich hořkosti v jeho ruce chvíl. Ještě i tehdy mohl setřít z čela krupičku krvavého potu a nechat hříšné lidstvo, aby zahynulo ve svých vinách. Kdyby to byl udělal, nebyla by pro hříšníky možnost záchrany. Když však Spasitel obětoval svůj život a posledním dechem zvolal: "Je dokonáno," zajistil skutečnou plánu záchrany člověka. Zabezpečil tak skutečnou slibu záchrany, který Bůh dal prvním lidem po pádu do hříchu. Boží království milosti, které do té doby existovalo jako Boží slib, bylo nyní skutečně nastoleno.

Tak se Kristova smrt - událost, v níž uědníci viděli konec svých nadějí - stala věnou zárukou pravé naděje. I když jim přinesla kruté zklamání, představovala vrcholný důkaz správnosti jejich víry. Událost, která je naplnila zármutkem a zoufalstvím, otevřela dveře naděje pro každého Adamova potomka. Na ní závisí budoucí život a věné štěstí věrných Božích následovníků všech věků. Uskutečnily se záměry nekonečné milosti, i když apoštolům přinesly zklamání. Přestože jejich srdce uchvátila Boží milost a síla jeho učení - vždy uěl "jako ten, kdo má moc" - , do ryzího zlata jejich lásky ke Kristu se přimíchala bezcenná struska světské pýchy a sobecké ctižádosti. Dokonce ještě ve slavnostní chvíli při velikonoční večeři, kdy Pán Ježíš vstupoval do temnoty Getsemane, "vznikl mezi nimi spor, kdo z nich je asi největší". (L 22,24) Mysleli jen na trůn, na korunu a na slávu, zatímco před nimi stálo pohanění a utrpení v zahradě, soudní dvorana a golgotský kříž. Pýcha a touha po světské slávě zapovědily, že se tak křečovitě drželi nauk své doby, a nepochopili, co jim Spasitel vyprávěl o podstatě svého království, o svém utrpení a smrti. Tyto omyly jim přinesly utrpení - tvrdé, ale nezbytné - , aby

našli správný směr. I když uèedníci nepochopili smysl poselství, které hlásali, a nedoèkali se splnìní svých nadìjí, kázali varovné poselství, které jim Bùh svìøil, a Pán odmìní jejich víru a poslušnost. Oni pak smìli hlásat slavnou zvištvì o zmrtvýchvstalém Spasiteli všem národùm. Proto - aby byli pøipraveni pro tento úkol - Pán dopustil, aby prožili zklamání, které jim pøipadalo tak hoøké.

Po svém zmrtvýchvstání se Pán Ježíš zjevil dvìma uèedníkùm na cestì do Emaus a "zaèal od Mojžíše a všech prorokù a vykládal jim to, co se na niho vztahovalo ve všech èástech Písma" (L 24,27). Srdce uèedníkù zahoøela. Jejich víra znovu vzplála. "Novì se narodili k živé nadìji" (1 Pt 1,3) - dokonce ještì døíve, než se jim Pán Ježíš nechal poznat. Chtìl osvìtìt jejich mysl a upevnit jejich víru v pevné "prorocké slovo". Pøál si, aby pravda pevnì zakoøenila v jejich myslích, a to nejen proto, že se s ním osobnì setkali, ale spíše na základì nepochybných dùkazù, které pøedstavuje Písmo - na základì symbolù a pøedobrazù Starého zákona a na základì proroctví. Následovníci Pána Ježíše potøebovali víru založenou na rozumových dùvodech, a to nejen pro sebe, ale proto, aby mohli zvištvì o Kristu nést celému svìtu. Aby takovou víru získali, vedl je Pán Ježíš tak, že "zaèal od Mojžíše a všech prorokù". Takovým zpùsobem doložil zmrtvýchvstalý Spasitel hodnotu a dùležitost Starého zákona.

Jakou promìnu uèedníci prožili, když mìli možnost znovu pohlédnout do milované tváøe svého Mistra (L 24,32). Mnohem plnìji a dokonaleji než døíve "nalezli toho, o nìmž psal Mojžíš v zákonì i proroci". Nejistotu, pochybnosti, beznadìji vystøídala dokonalá jistota, neochvìjná víra. Není divu, že po jeho nanebevstoupení "byli stále v chrámì a velebili Boha" (L 24,53). Lidé, kteøí vidìli o potupné smrti jejich Pána, oèekávali, že uvidí v jejich tváøích výraz zármutku, bezradnosti a porážky, vidìli však radost a vítìzství. To byla pøíprava uèedníkù pro jejich další úkol. Prošli nejtìžší zkouškou, jakou jen mohli snést, a zakusili, jak se Boží slovo vítìznì naplnilo, i když podle lidského úsudku bylo již všechno ztraceno. Co mohlo pozdìji ohrozit jejich víru nebo zeslabit vøelost jejich lásky? I v nejtìšším zármutku mìli "mocné povzbuzení" a nadìji, v níž byli "pevnì a bezpeènì zakotveni" (Žd 6,18.19). Byli svìdky Boží moudrosti a moci a mìli jistotu, "že ani smrt ani život, ani andìlé ani mocnosti, ani pøítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odlouèit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu". Vyznávali: "Ale v tom všem slavnì vítìzíme mocí toho, který si nás zamiloval." (Ø 8,38.39.37) "Slovo Hospodinovo zùstává na vìky." (1 Pt 1,24) "Kdo je odsoudí? Vždy• Kristus Ježíš, který zemøel a který byl vzkøíšen, je na pravici Boží a pøimlouvá se za nás!" (Ø 8,34)

Pán prohlašuje: "Mùj lid nebude zahanben na vìky." (Jl 2,26) "Veèer se uhostí pláè, ale ráno všechno plesá." (Ž 30,6) Když se v den vzkøíšení uèedníci setkali s Pánem a jejich srdce hoøelo; když na cestì do Emaus naslouchali jeho slovùm; když se dívali na jeho hlavu, ruce a nohy, které nesly stopy ran; když je pøed svým nanebevstoupením zavedl k Betánii, pozvedl ruce, požehnal jim a vyzval je: "Jdìte do celého svìta, kažte evangelium" a dodal: "já jsem s vámi po všecy dny až do skonání tohoto vìku" (Mk 16,15; Mt 28,20); když o letnicích pøišel slíbený Utìšitel, uèedníci obdrželi Boží moc a získali jistotu, že jejich Pán, který vystoupil na nebesa, je s nimi - nebyli by ochotni vymìnit službu evangelia jeho milosti spolu s "korunou spravedlnosti", kterou obdrží v den jeho druhého pøíchodu - i kdyby je tato služba vedla cestou obìti a muèednictví - za slávu svìtských trùnù, na které se zpoèátku tak tìšili. Pán, který "mùže uèinit neskonale víc, než zaè prosíme a co si dovedeme pøedstavit," jim poskytl možnost úèastnit se jeho utrpení a také sdìlet jeho radost - radost "pøivést mnoho synu k slávi", nevýslovnou radost "pøenesmìrné

váhy věné slávy", s níž se, "toto krátké a lehké soužení" jak píše apoštol Pavel "nedá srovnat" (Ef 3,20; Žd 2,10; 2 K 4,17; Ø 8,18).

Prožitek uèedníkù, kteøí hlásali "evangelium o království" pøi prvním pøíchodu Pána Ježíše, se podobá zkušenosti lidí, kteøí hlásali zvišt o jeho druhém pøíchodu. Tak jako apoštolové vyšli a začali kázat: "Naplnil se èas a pøiblížilo se království Boží," vyšel i Miller a jeho spolupracovníci a hlásali, že se brzy naplní nejdelší èasové proroctví Bible, že se blíží soud a brzy bude nastoleno Boží věné království. Kázání apoštolù vycházelo z èasového údaje o sedmdesáti týdnech z proroctví knihy Daniel, deváté kapitoly. Poselství Millera a jeho spolupracovníkù upozoròovala na ukonèení období 2300 veèerù a jiter z knihy Daniel 8,14. Souèástí tohoto údobí je i zmínìných sedmdesát týdnù. Obojí kázání bylo založeno na splnìní rùzných èástí téhož velkého prorockého údobí.

Podobnì jako apoštolové ani Miller a jeho spolupracovníci plnì nepochopili význam poselství, které hlásali. Bludy, tak dlouho zakoøenìné v církvi, jim nedovolily správnì pochopit důležité prvky proroctví. I když kázali poselství, které mìli z Božího povìøení oznámit svìtu, nepochopili správnì jeho význam, a proto zažili zklamání.

Pøi výkladu proroctví Daniela 8,14: "Až po dvou tisících a tøech stech veèerech a jitrech dojde svatynì spravedlnosti (oèištìnì)," pøijal Miller, jak již bylo øeèeno, tehdy všeobecnì rozšíøený názor, že svatynì je tato zemì. Domníval se, že oèištìnì svatynì znamená oèištìnì zemì ohnìm pøi druhém pøíchodu Ježíše Krista. Když došel k závìru, že konec údobí 2300 veèerù a jiter lze pøesnì urèit, domníval se, že tím je nám oznámena doba druhého pøíchodu Ježíše Krista. Mýlil se, protože pøijal obecnì rozšíøený názor na to, co v Bibli pøedstavuje svatynì.

V pøedobrazném systému, který znázoròoval obì• a knížskou službu Pána Ježíše, bylo oèištìnì svatynì poslední službou, kterou veleknìz konal podle roèního liturgického kalendáøe. Byl to poslední akt procesu smíøení - jím byly odstranìny nebo pøeneseny høíchy Izraele. Tento svátek obraznì pøedstavoval závìreènè dílo našeho veleknìze v nebi, odstraòování høíchù Božího lidu z nebeských záznamù. Tato služba zahrnuje vyšetøování, soud, a bezprostøednì pøedchází pøíchod Pána Ježíše na nebeských oblacích s velkou slávou a mocí. Když bude Pán pøicházet, bude už o každém èlovìku rozhodnuto. Pán Ježíš prohlásil: "Hle, pøijdu brzo, a má odplata se mnou; odplatím každému podle toho, jak jednal." (Zj 22,12) První èást soudu bude bezprostøednì pøedcházet druhý pøíchod Pána Ježíše, jak to zvištuje poselství prvního andìla ze Zjevení 14,7: "Bojte se Boha a vzdejte mu èest, nebo• nastala hodina jeho soudu."

Lidé, kteøí hlásali toto varování, kázali pravé poselství v pravý èas. Podobnì jako apoštolové, kteøí zvištovovali: "Naplnil se èas a pøiblížilo se království Boží" na základì proroctví z knihy Daniel deváté kapitoly, ale pøitom nepochopili, že tato èást Písma pøedpovídá smrt Mesiáše, hlásal Miller a jeho spolupracovníci poselství založené na proroctví z knihy Daniel 8,14 a Zjevení 14,7, a nepochopili, že ve Zjevení ètrnácté kapitole jsou ještì další proroctví, která je tøeba také lidem oznámit pøed druhým pøíchodem Pána Ježíše. Tak jako se apoštolové mýlili v otázce království, které má být nastoleno na konci sedmdesáti týdnù, tak se první adventisté mýlili v tom, k jaké události dojde po uplynutí 2300 veèerù a jiter. V obou pøípadech myšlení lidí zatemnily tehdy bìžné názory nebo spíše lpìnì na nich. V obou pøípadech lidé splnili Boží vůli a hlásali poselství, které jim Pán svìøil, ale v obou pøípadech zažili

zklamání, protože své poselství správně nepochopili.

Přesto Pán uskutečnil svůj milostivý záměr. Zaznělo varování, že se blíží soud. Velký den se přiblížil a Pán ve své prozřetelnosti vyzkoušel lidi tím, že jim nechal oznámit určitý čas, aby se ukázalo, co je v jejich srdcích. Poselství mělo vyzkoušet a otestit křesťanskou církev. Mělo ukázat, zda členové církve milují tento svět, nebo svého nebeského Pána. Vyznávali, že milují svého Spasitele - nyní měli svou lásku dokázat. Budou ochotni vzdát se světských nadějí a ambicí a radostně přijmout zvěst o druhém příchodu svého Pána? Poselství jim mělo umožnit poznat skutečný vlastní duchovní stav. Bylo jim posláno z milosti, mělo je vyburcovat, aby v pokání a pokoře hledali svého Pána.

Také zklamání - i když bylo výsledkem jejich nesprávného chápání poselství - jim mělo přinést užitek. Vyzkoušelo pohnutky lidí, kteří tvrdili, že varovné poselství přijali. Zavrhnou po zklamání všechno, co prožili, a přestanou důvěřovat Božímu slovu, nebo se pokorně a s modlitbou budou snažit poznat, v čem se dopustili chyby a budou se snažit pochopit smysl daného proroctví? Kolik z nich jednalo jen ze strachu, z chvilkového popudu nebo vzrušení? Kolik z nich vlastně věřilo jen polovičatě nebo vůbec? Mnoho lidí tvrdilo, že se těší na příchod Pána Ježíše, když však měli snášet posměch a odmítání ostatních, když byli vystaveni zkoušce - protože Pán nepřišel a oni zažili zklamání - , opustí to, čemu uvěřili? Zavrhnou pravdu doloženou jasným svědectvím Božího slova proto, že okamžitě nepochopí, proč Pán jedná tak, jak jedná?

Zklamání také ukázalo skutečnou sílu lidí, kteří s opravdovou vírou uposlechli to, o čem byli přesvědčeni, že je učení Božího slova a Ducha svatého. Naučili se, čemu může lidí naučit jen podobná zkušenost - totiž jak je nebezpečné přijímat názory a výklady lidí místo toho, abychom dovolili Bibli, aby se vykládala sama. Zklamání a zármutek, který byl výsledkem jejich vlastního omylu, vedl právě věřící k nápravě. Vedl je k důkladnějšímu studiu biblických proroctví. Vedl je k tomu, že začali ověřovat základy své víry a odmítli všechno, co sice ostatní křesťané obecně uznávali, ale co se nezakládalo na Písmu.

To, co se zdálo tímto věřícím - podobně jako kdysi apoštolům - zdálo v hodině zkoušky těžko pochopitelné, bylo jim později jasné. Když pak viděli, "k čemu je Pán nakonec přivedl" (Jk 5,11), pochopili, že se v jejich případě splnil Boží laskavý záměr, i když prožili zklamání, které bylo důsledkem jejich omylu. Na základě vlastní zkušenosti poznali, že Pán je "lítostivý a milostivý" a že "všechny stezky Hospodinovy jsou milosrdenství a věrnost pro ty, kteří dodržují jeho smlouvu a svědectví". (Ž 25,10)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

20. Velké náboženské probuzení

Poselství prvního anděla ze čtrnácté kapitoly knihy Zjevení předpovídá velké náboženské probuzení, ke kterému dojde po hlásání brzkého příchodu Ježíše Krista. Jan viděl anděla letícího "prostředkem nebe, majícího věčné evangelium, aby je zvěstoval obyvatelům zemi, každému národu a kmeni, jazyku a lidu." Volal "mocným hlasem": "Bojte se Boha a vzdejte mu čest, nebo nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod." (Zj 16,6.7)

Významné je to, že podle Bible je hlasatelem uvedeného poselství anděl. Boží moudrosti se zalíbilo znázornit čístotou, slávou a mocí nebeského posla vznešenost díla, které má toto poselství vykonat, a zároveň moc a slávu, jež je budou provázet. Andělův let "prostředkem nebe", "mocný hlas", který poselství zvěstuje, a hlásání poselství všem "obyvatelům zemi" - "každému národu a kmeni, jazyku i lidu" - naznačují, jak rychle se hnutí bude šířit i jeho celosvětový rozsah.

Poselství samo naznačuje dobu, kdy má hnutí nastat. Uvádí, že hnutí je součástí "věčného evangelia" a ohlašuje začátek soudu. Poselství o záchraně člověka bylo hlášáno ve všech dobách, uvedené poselství je však část evangelia, která má být hlášána až v době konce, protože jen tehdy bude platit, že nastala hodina soudu. Proroctví ukazují řadu událostí, které budou předcházet zahájení soudu. To platí zvláště o biblické knize Daniel. Pán však proroka Daniela vyzval, aby tu část proroctví, která se vztahuje na dobu konce, zavěsel a zapečetil "až do doby konce" (Da 12, 4). Teprve tehdy - až dospějeme do určené doby - může být hlášáno poselství o soudu, založené na splnění předchozích proroctví. V době konce, jak napsal prorok, "mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží" (Da 12,4).

Apoštol Pavel varoval církev, aby neočekávala příchod Ježíše Krista za jeho života. Ten den "nenastane", napsal, "dokud nedojde ke vzpouše proti Bohu a neobjeví se člověk nepravosti". (2 Tes 2,3) Teprve po velkém odpadnutí a dlouhém období vlády "člověk nepravosti" můžeme očekávat příchod Pána. "Člověk nepravosti", nazývaný také "tajemství nepravosti", "syn zatracení" a "ten hříšný", představuje papežství, které - jak předpověděl proroctví - mohl vládnout 1260 let. Toto období skončilo v roce 1798. Druhý příchod Ježíše Krista nemohl tedy nastat před uvedeným rokem. Pavlovo varování platí pro celé křesťanské období až do roku 1798. Teprve po tomto datu má být hlášáno poselství o druhém příchodu Ježíše Krista.

Uvedené poselství nemělo být zvěstováno v předcházejících staletích. Apoštol Pavel, jak víme, toto poselství nehlásal. Pokud šlo o druhý příchod Pána Ježíše, odkazoval své bratry do tehdy vzdálené budoucnosti. Ani reformátoři nehlásali druhý příchod Ježíše Krista. Martin Luther očekával, že soud nenastane ani za tři sta let po něm. Po roce 1798 byla však biblická kniha Daniel "odpečetěna", niktež lidé proroctví pochopili a začali hlásat poselství o blízkém soudu.

Podobně jako velká reformace v 16. století, začalo i adventní hnutí současně v různých zemích. V Evropě i v Americe studovali věrní a zbožní lidé proroctví, zkoumali Duchem svatým inspirované texty a nacházeli v nich přesvědčující důkazy, že se přiblížil konec světa. V různých zemích se nezávisle na

sobì objevily skupiny kòes•anù, kteøí výhradnì studiem Písma dospìli k pøesvìdìení, že se blíží pøíchod Spasitele.

V roce 1821, tøi roky poté, co Miller dospìl studiem proroctví k pøesvìdìení, že se pøibližila doba soudu, zaèal o blízkém pøíchodu Ježíše Krista kázat dr. Josef Wolff, "misionáø celého svìta". Wolff se narodil v Nìmecku v židovské rodinì, jeho otec byl rabín. Už jako velmi mladý byl pøesvìdìen o pravdivosti kòes•anství. Èiperný a zvídavý chlapec pozornì naslouchal rozhovorùm zbožných Židù, kteøí se každý den scházeli v domì jeho otce a hovoøili o nadìjích a oèekávání národa, o slávi pøicházejícího Mesiáše a o obnovì Izraele. Jednou zaslechl jméno Ježíše z Nazareta a zaèal se zajímat, kdo to je. "Byl to neobyèejnì nadaný Žid, když se však vydával za Mesiáše, odsoudil ho židovský soud k smrti," znìla odpovìì. Zvídavý chlapec se však ptal: "Proè je Jeruzalém rozboøen a my v zajetí?" Otec odpovìdìl: "Žel, žel, protože Židé vraždili proroky," odpovìdìl mu otec. Chlapci navždy utkvìla myšlenka: "Co když byl také Ježíš prorokem a Židé ho usmrtili, i když byl nevinný." (Cesty a dobrodružství Josefa Wolffa, sv. 1, str. 6) Ten pocit byl tak silný, že se èasto zastavil pøed kòes•anským kostelem, do nihož mu bylo zakázáno vstupovat, a poslouchal kázání.

Když mu bylo sedm let, chlubil se pøed jedním starším kòes•anským susedem, jak Izrael zvítìzí, až jednou pøijde Mesiáš. Starý pán na to vlídnì odpovìdìl: "Milý chlapèe, øeknu ti, kdo byl skuteèný Mesiáš: Byl to Ježíš z Nazareta..., kterého tvoji pøedkové ukøižovali, podobnì jako pøedtím zabíjeli proroky. Jdi domù a pøeètì si padesátou tøetì kapitulu z knihy proroka Izaiáše, a pøesvìdìš se, že Ježíš Kristus je Syn Boží." (Tamtéž, díl 1, str. 7) Chlapce to pøesvìdìilo okamžitì. Šel domù, pøeèetl si udanou èást Písma a s údivem zjistil, jak dokonale se pøedpovìì splnila na Ježíši z Nazareta. Mají kòes•ané pravdu? Chlapec požádal otce, aby mu proroctví vysvìtlil, ten však reagoval zarytým mlèním, takže se ho už neodvážil zeptat na to podruhé. To jen posílilo jeho touhu dovidìt se o kòes•anství více.

Informace, které hledal, byly pøed ním v jeho židovském domovì peèlivì utajovány. Když mu bylo pouhých jedenáct let, opustil rodièovský dùm a vydal se do svìta, aby sám získal vzdìlánì a vybral si náboženství a životní povolání. Naèas našel domov u pøíbuzných, brzy ho však jako odpadlíka vyhnali. Zùstal bez prostøedkù mezi cizími lidmi a musel se o sebe postarat sám. Stìhoval se z místa na místo, pilnì studoval a vydìlával si na živobytí vyuèováním hebrejštiny. Vlivem jednoho katolického uèitele se stal katolíkem a rozhodl se, že bude pùsobit jako misionáø mezi Židy. S tímto zámìrem odešel o nìkolik let pozdìji do Øíma, aby pokračoval ve svých studiích v katolickém Ústavu pro šíøení víry. I tam byl díky svému zvyku myslet nezávisle a mluvit otevøenì naøèen z kacíøství. Otevøenì napadal zlošády v církvi a zdùrazòoval potøebu nápravy. I když mu byli katoliètí hodnostáøi zpoèátku velmi naklonìni, musel po nìjaké dobì Øím opustit. Pod dohledem církve prošel rùzná místa, až bylo nakonec všem jasné, že se nikdy nepodòdí autoritì øímské církve. Prohlásili ho za nepolepšitelného a nechali ho odejít, kam chtìl. Odešel do Anglie, pøijal protestantství a pøestoupil do anglikánské církve. Po dvou letech pilného studia zahájil v roce 1821 své veøejné pùsobení.

Když Wolff pøijal velkou pravdu o prvním pøíchodu Pána Ježíše, jako "muže bolesti, který zkusil nemoci," poznal, že proroctví stejnì zøetelnì pøedpovídají také jeho druhý pøíchod v moci a slávi. A tak se snažil pøivést svùj národ k Ježíši z Nazareta jako k slíbenému Mesiáši a poukazoval na jeho první pøíchod v pokoøe jako obì• za høíchy lidí, a souèasnì je uèil, že pøijde podruhé jako král a vysvoboditel.

"Ježíš z Nazareta, pravý Mesiáš," hlásal, "jehož ruce a nohy byly probity, vedený jako beránek na porážku, muž bolesti, který zkusil nemoci, přišel poprvé, když Judovi bylo oděto žezlo a zákonná moc, přijde podruhé v nebeských oblacích za zvuku trouby archanděla" (Josef Wolff: Bádání a misijní činnost, str. 62), "postaví se na Olivové hoře a přijme panství nad tvorstvem, udělené a promrhané kdysi Adamem (1 M 1,26; 3,17). Ježíš Kristus bude králem nad celým světem. Pláč a nářek stvoření ustane, zazní písně chvály a díkyvdání... Až Ježíš přijde v slávi svého Otce, se svatými anděly..., vstanou nejprve mrtví vířící (1 Tes 4, 16; 1 Kor 15,32). My, křesťané, to nazýváme prvním zmrtvýchvstáním. Pak změní šíř svou povahu (Iz 11,6-9) a podědí se Pánu Ježíši (Ž 8). Zavládne všeobecný mír." (Wolff: Deník, str. 378.379) "Pán opět pohlédne na zemi a prohlásí: Hle, všechno je velmi dobré." (Tamtéž, str. 294)

Wolff věřil, že příchod Ježíše Krista je blízko. Jeho výklad proroctví o posledních událostech se jen o několik let lišil od Millerova výkladu. Lidem, kteří mu na základě textu Písma "O onom dni nebo hodině neví nikdo" tvrdili, že lidé nikdy nebudou znát čas Kristova příchodu, Wolff odpovídal: "Řekl nám Pán, že onen den a hodinu lidé nikdy nebudou znát? Neoznámil nám znamení doby, abychom mohli přinejmenším poznat, že se jeho příchod blíží, podobně jako člověk poznává příchod léta, když fíkovník vyrazí listy? (Mt 24,32) Nemáme snad nikdy poznat onu dobu, i když nás sám vybízí, abychom proroctví knihy Daniel nejen četli, ale také abychom mu rozuměli? A právě v knize Daniel je napsáno, že její slova budou 'zapečetěna' až do času konce (což platilo v jeho době) a že mnozí budou chodit sem a tam (to je hebrejský výraz pro uvažování a zkoumání o čase) a že se rozmnoží lidské poznání (to znamená poznání o uvedeném čase) - (Da 12,4). Náš Pán tím nechtěl říci, že nebudeme vidět, o jeho blízkém se příchodu, ale že nikdo nebude znát přesný den a přesnou hodinu jeho návratu. Řekl, že znamení doby by měla stačit, aby nás pohnula k přípravě na jeho příchod, jako se Noe připravoval tím, že stavěl koráb." (Wolff, Bádání a misijní činnost, str. 404.405)

O tehdy běžném výkladu Písma nebo spíše o jeho nesprávném výkladu Wolff napsal: "Většina křesťanů opustila jasný smysl Písma svatého a přijala buddhistický způsob hledání jakéhosi tajemného smyslu jednotlivých pojmů: věří, že budoucí štěstí vykoupených spočívá v jakémsi poletování ve vzduchu, když slyší slovo Židé, rozumí tím pohany, když slyší o Jeruzalémě, rozumí tím církve, když se v Bibli píše o zemi, domnívají se, že se mluví o nebi a když je řeč o příchodu Ježíše Krista, rozumí tím pokrok misijních společností, výraz "jít na Boží horu" chápou jako "velké shromáždění metodistů" (Wolff, Deník, str. 96).

Během dvaceti let, od roku 1821 do roku 1845, procestoval Wolff mnoho zemí. V Africe navštívil Egypt a Etiopii, v Asii Palestinu, Sýrii, Persii, Bucharu a Indii. Navštívil také Spojené státy a cestou se zastavil na Ostrově svatě Heleny, kde kázal. Do New Yorku přijel v srpnu 1837. Nejdříve kázal tam, později také ve Philadelphii a Baltimore. Nakonec navštívil Washington. Jak napsal: "Zde mi udělila jedna ze snímků kongresu na návrh bývalého prezidenta Johna Quincy Adamse jednomyslně povolení použít kongresový sál ke konání přednášky, kterou jsem měl v sobotu před všemi členy kongresu, před biskupem z Virginie a před duchovními a obyvateli Washingtonu. Tutéž počtu mi prokázali členové vlády v New Jersey a v Pensylvánii. Přednášel jsem jim o svých cestách po Asii, ale také o království Ježíše Krista." (Tamtéž, str. 398.399)

Dr. Wolff cestoval po nejménì civilizovaných zemích bez ochrany nijaké evropské vlády. Prožil mnoho nesnází a musel èelit nesèetným nebezpeèím. Trpìl hladem, bili ho, byl prodán do otroctví a tøikrát byl odsouzen k smrti. Nikolikrát ho pøepadli lupièi a nikolikrát témìø zemìl žízni. Jednou byl oloupen o všechno, co mìl, a musel putovat stovky kilometrù píšky pøes hory, sníh mu šlehal do tváøe a jeho bosé nohy ztuhly, jak šel po zmrzlé zemi.

Když ho varovali, aby neozbrojen nechodil k divokým a nepøátelským kmenùm, prohlašoval, že je ozbrojen - "modlitbou, horlivostí pro Krista a vírou v jeho pomoc". Jak øíkal: "Jsem také zásoben láskou k Bohu a láskou k bližním a mám v rukou Bibli." (W. H. D. Adams, Èasto v nebezpeèí, str. 192) A• šel kamkoli, vždy mìl s sebou Bibli v hebrejštinì a v angliètinì. O jedné ze svých pozdìjších cest napsal: "Držel jsem v ruce otevøenou Bibli. Cítil jsem, že v této knize je má síla a že její moc mi dává sílu." (Tamtéž, str. 201)

Ve své práci pokračoval, až se poselství o Božím soudu rozšíøilo do velké èásti obydleného svìta. Mezi Židy, Turky, Pársy, Hindy a mnoha jinými národy a kmeny šíøil Boží slovo v rùzných jazycích a všude hlásal, že se blíží království Mesiáše.

Na cestách se setkal u jednoho izolovaného kmene s uèením o brzkém pøíchodu Pána. Napsal také, že "jemenští Arabové mají knihu, zvanou Seera, která podává zprávu o druhém pøíchodu Ježíše Krista a o jeho vládì ve slávi. Oèekávají, že v roce 1840 dojde k velkým událostem." (Wolff, Deník, str. 377) "V Jemenu... jsem strávil šest dní u rechabitu. Ti nepijí víno, nepìstují vinice, nesejí, žijí ve stanech a drží se slov Jonadaba, syna Rechabova. Našel jsem mezi nimi také Izraelce z kmene Dan..., kteøí spolu s rechabity oèekávají brzký pøíchod Mesiáše na nebeských oblacích." (Tamtéž, str. 389)

Podobnou víru našel jiný misionáø u Tatarù. Jeden tatarský knìz položil misionáøi otázku, kdy pøijde Kristus podruhé. Když mu misionáø odpovìdìl, že o tom nic neví, byl knìz velice pøekvapen takovou neznalostí èlovìka, který o sobì tvrdí, že je uèitel Bible, a vysvìtlil své pøesvìdèení založené na proroctvích, že Ježíš Kristus pøijde asi v roce 1844.

Již od roku 1826 znìlo adventní poselství v Anglii. Hnutí tady nemìlo tak výraznou podobu jako v Americe, neuèilo pøesné datum Kristova druhého pøíchodu, pøesto však hlásalo velkou pravdu o brzkém pøíchodu Ježíše Krista v moci a slávi, a to nejen mezi pøíslušníky anglikánské církve. Mourant Brock, anglický spisovatel, uvádí, že asi sedm set kazatelù anglikánské církve zvištovalo "evangelium o království". Ve Velké Británii ovšem také zaznìlo poselství, že Pán Ježíš pøijde v roce 1844. Ze Spojených státù sem pøicházely tiskoviny o adventním hnutí. V Anglii byly také tištiny podobné knihy a èasopisy. V roce 1842 se vrátil do své vlasti Robert Winter, rodilý Anglièan, který pøijal adventní víru v Americe, aby v Anglii hlásal blízký pøíchod Pána Ježíše. Pøidali se k nìmu mnozí další a poselství o soudu znìlo v rùzných èástech Anglie.

V Jižní Americe, kde panovala naprostá nevidomost a kde vládli katoliètí knìží, se dostal k Písmu španìlský jezuita Lacunza a vlastním studiem poznal pravdu o brzkém pøíchodu Ježíše Krista. Cítil

nutnost sdílet své poznatky dalším lidem, nechťil se však vystavovat nebezpečí, že ho Őím postihne církevním trestem, proto své poznatky zveřejnil pod pseudonymem "Rabbi Ben-Ezra" a představil se jako obrácený Őid. Lacunza žil v 18. století a jeho kniha se pøesto dostala do Anglie. Do anglietiny byla pøeložena až v roce 1825. Její vydání pøispìlo k prohloubení zájmu o druhý pøíchod Ježíše Krista, který se v Anglii již tehdy probudil.

V Nìmecku hlásal toto uèení v osmnáctém století duchovní luterské církve Bengel, proslulý znalec Bible a kritik. Když dokonèil své školní vzdìlánì, vìnval se Bengel "studiu teologie, k níž ho pøitahovala jeho vrozená vážná povaha a náboženské zamìøení, umocnìnè jeho výchovou a vzdìláním v mládí. Jako jiní hloubaví mladí lidé, kteøí žili pøed ním i po nìm, musel bojovat s náboženskými pochybnostmi a tížkostmi. Bengel s dojetím vzpomínal na "mnohé šípy, které probodávaly jeho ubohé srdce a ztìžovaly mu jeho mládí?" (Encyclopaedia Britannica, heslo Bengel) Když se stal èlenem wùrtemberské konzistoøe (zemského církevní úøadu), zasazoval se o náboženskou svobodu. "Hájil práva a výsady církve, a souèasnì se zasazoval o to, aby byla zaruèena plná svoboda lidem, kteøí cítì, že musí z pøesvìdèení vystoupit ze své církve." Blahodárné ùèinky jeho pùsobení lze dosud pociøovat v kraji, odkud pocházel.

Když si Bengel jednou pøipravoval kázání pro adventní nedìli ze Zjevení dvacátè první kapitoly, najednou pochopil pravdu o druhém pøíchodu Ježíše Krista. Proroctví z knihy Zjevení zaèal chápat jasnì jako nikdy pøedtím. Pøemožen vìdomím nesmìrnè dùležitosti a nepøekonatelnè slávy výjevù pøedpovìdìných prorokem, musel na chvíli zanechat uvažování. Když však vystoupil na kazatelnu, vnucovala se mu celá otázka znovu v celè živosti a síle. Od té chvíle se vìnval studiu proroctví, zvláštì proroctví v knize Zjevení. Brzy dospìl k pøesvìdèení, že poukazují na blížící se pøíchod Ježíše Krista. Datum, které stanovil jako dobu druhého Kristova pøíchodu, se jen o několik rokù lišilo od data, které pozdìji vypoèítal Miller.

Bengelovy spisy se rozšíøily mezi všemi køes•any. V jeho vlasti - ve Wùrtemberku - a do jisté míry i v ostatních èástech Nìmecka lidé jeho výklady proroctví pøijímali. Hnutí pokračovalo po jeho smrti a adventní poselství se šíøilo v Nìmecku ve stejné dobì, kdy znìlo také v jiných zemích. V té dobì odešli níkteøí vìøící z Nìmecka do Ruska a založili tam kolonie. Vìra v brzký pøíchod Pána Ježíše se v nìmeckých sborech v Rusku dlouho udržovala.

Svìtlo zazáøilo také ve Francii a ve Švýcarsku. V Őenevì, kde Farel a Kalvín šíøili pravdu reformace, kázal Gaussen poselství o druhém pøíchodu Ježíše Krista. Jako student pøijal Gaussen racionalismus, který zachvátil celou Evropu v druhé polovinì osmnáctého a zaèátkem devatenáctého století. Když nastoupil kazatelský úøad, nejen že nevidìl nic o pravè víøe, ale mìl sklon spíše ke skepticizmu. Jako mladý se zaèal zajímat o proroctví. Když si pøeèetl Rollinovy "Dijiny starovìku", upoutala ho druhá kapitola knihy Daniel. Udivilo jej, s jak obdivuhodnou pøesností se proroctví splnilo, jak vyplývalo ze zprávy dijepisce. To byl pro nìj dùkaz Boží inspirace Písma, který mu v pozdìjších letech posloužil ve chvílích nebezpečí jako kotva. Racionalismus jej pøestal uspokojovat. Studium Bible a hledání vùtšího poznání ho po urèitè dobì pøivedly k pevnè víøe.

Bihem dalšího studia proroctví dospěl k přesvědčení, že příchod Pána Ježíše je blízko. Uvědomil si vážnost a význam této velké pravdy a chtěl ji sdílet lidem. Avšak obecní rozšířené přesvědčení, že proroctví knihy Daniel jsou tajemství, kterým nelze porozumět, se pro něj stalo vážnou překážkou. Nakonec se rozhodl - jak to před ním udělal Farel, když kázal v Ženevě evangelium - začít s dětmi a doufal, že jejich prostřednictvím vzbudí zájem rodičů.

Jak později řekl o smyslu svého úsilí: "Chtěl bych, aby bylo jasné, že tuto otázku předkládám v této formě a obracím se s ní k dětem ne proto, že jde o bezvýznamnou věc, nýbrž právě naopak, protože jde o věc velice závažnou. Chtěl jsem, aby mi lidé slyšeli, a obával jsem se, že bych nevzbudil pozornost, kdybych se obrátil nejprve k dospělým... Rozhodl jsem se proto, že získám ty nejmladší. Shromáždil jsem kolem sebe skupinu dětí. Až se skupina rozroste, až se uvidí, že poslouchají, oheň se jim líbí a rozumíjí mu, zajímají se o ni a umíjí je samy vysvětlit, pak se jistě brzy utvoří druhá skupina posluchačů a dospělí uvidí, že se vyplatí věnovat tomu čas a studium. Až se to stane, bude vyhráno." (L. Gaussen, Prorok Daniel, sv. 2, úvod)

Gaussenova námaha přinesla úspěch. Když mluvil k dětem, přicházeli starší, aby poslouchali. Ochozy jeho kostela se plnily pozornými posluchači. Byli mezi nimi vážení a vzdělaní lidé i cizinci, kteří byli v Ženevě na návštěvě. Tak se poselství dostalo do jiných oblastí.

Povzbuzen tímto úspěchem, uveřejnil Gaussen své učení a doufal, že tím podpoří studium prorockých knih ve francouzsky mluvících sborech. Gaussen prohlásil: "Uveřejním výkladu přednášeného dětem se obracíme k dospělým, kteří často takové knihy zanedbávají pod falešnou záminkou, že jsou nesrozumitelné. Jak mohou být nesrozumitelné, když jim rozumíjí vaše děti? ... Velice jsem si přál rozšířit pokud možno známost proroctví v našich sborech... Neexistuje jiný předmet studia, který by podle mého soudu odpovídal lépe potřebám doby... Tím se musíme připravit na nastávající třetí, být bdělí a očekávat Ježíše Krista."

I když Gaussen patřil mezi nejvýznačnější a nejoblíbenější francouzsky mluvící kazatele, byl po nějaké době zbaven úřadu hlavně proto, že místo katechizmu, nudné a racionalistické učebnice, ve které zůstalo pramálo skutečné víry, používal při vyučování mládeže Bibli. Později se stal učitelem na teologické škole a o nedělích pokračoval v práci s dětmi - učil je znát Bibli. Jeho publikace o proroctví vzbudily velký zájem. Z profesorské katedry, v tisku i ve svém oblíbeném zaměstnání učitele dětí mohl dlouhá léta účinně působit na velký počet posluchačů a zaměřovat pozornost mnoha z nich na studium proroctví, která ukazují, že příchod Pána Ježíše je blízko.

Také ve Skandinávii zaznělo adventní poselství a vzbudilo velký zájem. Mnozí lidé se probudili z bezstarostné jistoty, vyznávali a opouštěli své hříchy a hledali u Krista odpuštění. Faráři státní církve se však postavili proti tomuto hnutí a díky nim se niktež hlasatelé poselství dostali do vězení. Na mnoha místech, kde byli hlasatelé brzkého příchodu Pána Ježíše tímto způsobem umlčeni, považoval Bůh za vhodné oznámit poselství zázračným způsobem - prostřednictvím malých dětí. Protože nebyly plnoleté, nešlo proti nim uplatnit zákon a směly nerušeně mluvit.

Toto hnutí se ujalo zvláště v lidových vrstvách. Lidé se shromažďovali v prostých bytech dílníků, aby vyslechli varovné poselství. Také dítěti kazatelé pocházeli většinou z chudých obydlí. Některým nebylo více než šest nebo osm let. Svým životem dokazovali, že milují Spasitele a snaží se žít podle jeho svatých požadavků. Obvykle neprojevovali více inteligence a schopností než ostatní děti jejich věku. Když se však postavili před posluchače, bylo zřejmé, že je veďe síla, která přesahuje jejich vrozené schopnosti. Jejich hlas i celý jejich vzhled se změnil. Důrazně a naléhavě ohlašovali přicházející soud. Citovali přitom slova Písma: "Bojte se Boha a dejte mu čest, nebo přišla hodina jeho soudu." (Zj 14,7) Kárali hříchy lidí, odsuzovali nemravnost a nečest, vytýkali světský život a odpadlictví, napomínali své posluchače, aby si pospíšili a zachránili se před přicházejícím hněvem.

Posluchači se chvěli. Jejich srdce přesvědčivě oslovoval Boží Duch. Mnohé přivedl ke studiu Písma s novým a hlubším zájmem. Alkoholici a nemravní lidé začali měnit své životy, jiní se vzdali nečestného způsobu života. Výsledky byly tak zřejmé, že i duchovní státní církve museli uznat, že je to Boží dílo.

Bůh si přál, aby se zpráva o druhém příchodu Spasitele rozšířila do skandinávských zemí. Když byly umlčeny hlasy Božích služebníků, vložil svého Ducha na děti, aby se dílo uskutečnilo. Když se Pán Ježíš blížil k Jeruzalému v doprovodu nadšených zástupců, kteří ho za jásotu a mávání palmovými ratolestmi provolávali Synem Davidovým, vyzvali ho žárliví farizeové, aby je umlčel. Pán Ježíš jim však odpověděl, že se tím plní proroctví a kdyby lidé mlčeli, křičelo by kamení. Když vešli do jeruzalémských bran přestali dospělí zastrašeni pohrůzkami kněží a vládců radostně provolávat, ale na nádvoří začaly zpívat a mávat palmovými ratolestmi děti a volaly: "Hosana synu Davidovu!" (Mt 21,8-16) Nazlobení farizeové namítali: "Slyšíš, co to říkají?" Pán Ježíš jim odpověděl: "Ovšem. Nikdy jste nečetli: Z úst nemluvoátek a kojenců připravil sis chválu?" (Mt 21,16) Tak jako Bůh působil prostřednictvím dětí v době prvního příchodu Ježíše Krista, tak jejich prostřednictvím působil při zvěstování jeho druhého příchodu. Musí se naplnit Boží výrok, že zprávu o druhém příchodu Spasitele uslyší celé lidstvo, všechny národy, kmeny a jazyky.

William Miller a jeho spolupracovníci měli hlásat varovné poselství v Americe. Tato země se stala střediskem velkého adventního hnutí. V ní se vyplnilo proroctví z poselství prvního anděla. Spisy Millera a jeho spolupracovníků se šířily do vzdálených zemí. Všude, kam pronikli misionáři, zazněla také radostná zvěst o brzkém příchodu Ježíše Krista. Poselství věného evangelia: "Bojte se Boha a dejte mu čest, nebo přišla hodina jeho soudu" se rozšířilo velmi daleko.

Výklad proroctví, který ukazoval, že příchod Ježíše Krista se uskuteční na jaře roku 1844, na lidi velice zapůsobil. Když se poselství šířilo do jednotlivých států unie, všude vzbuzovalo velký zájem. Mnozí lidé přijali výklad prorockých období za správný, překonali vlastní pýchu a s radostí přijali pravdu. Někteří kazatelé se zřekli svých sektářských názorů a pocitů, vzdali se svých placených míst, opustili své sbory a začali hlásat příchod Pána Ježíše. Kazatelů, kteří poselství přijali, bylo poměrně málo, proto je většinou hlásali prostí laici. Farmáři opouštěli svá pole, řemeslníci své dílny, obchodníci své obchody, zaměstnanci svá zaměstnání, přesto však byl počet pracovníků malý v porovnání s úkolem, který měli splnit. Stav zesvícené církve a hříšného světa tížil mysl věrných strážců, kteří s radostí snášeli námahu, strádání a utrpení, jen aby přivedli lidi k pokání a záchraně. I když se satan stavil proti nim, dílo vytrvale postupovalo a pravdu o příchodu Pána přijalo mnoho lidí.

Všude znìlo poselství upozoròující hõišníky - jak nevíící, tak èleny církví - aby se zachránili pøed pøicházejícím hnìvem. Podobnì jako Jan Kòitel, pøedchùdce Ježíše Krista, pøikládali tito kazatelé "sekeru ke koøeni stromu" a vyzývali všechny, aby pøinášeli ovoce hodné pokání. Jejich naléhavé volání tvoøilo naprostý protiklad k ujišování, že je klid a bezpečí, které znìlo z kazatelen. Kdekoli poselství zaznìlo, zasáhlo posluchaèe. Prosté, pøímé svìdectví Písma, které mocí Ducha svatého pronikalo do srdcí, mìlo tak pøesvìdèující sílu, že mu dokázalo odolat jen málo lidí. Formální kòesany vyburcovalo z falešné jistoty. Zaèali si uvìdomovat své odpadlictví, zesvìtáètilost a nevíru, svou pýchu a své sobectví. Mnozí lidé hledali Boha s lítostí a pokorou. Zájem, který tak dlouho zamìøovali na pozemské vìci, upnuli nyní k nebi. Sestoupil na nì Duch svatý a oni se s rozcitlivìlým a pokorným srdcem pøidávali k volání: "Bojte se Boha a dejte mu èest, nebo pøišla hodina jeho soudu."

Nejeden hõišník se s pláèem ptal: "Co mám dítat, abych byl zachránìn?" (Sk 16,30) Lidé, kteøí v minulosti nejednali èestnì, se snažili odèinit spáchané kòivdy. Všichni, kdo našli v Kristu pokoj, toužili, aby stejné poøehnání zakusili také ostatní. Srdce rodièù se obracela k dítìm a srdce dítí se obracela k rodièùm. Mizely bariéry, které vytváøí pýcha a nezájem. Lidé upøímnì vyznávali své nedostatky a èlenové rodin usilovali o záchranu svých neblížších a nejdražších. Èasto znìly pøímluvné modlitby. Všude lidé opravdovì volali k Bohu. Nikteøí zápasili celou noc v modlitbì o ujištìní, že jim Pán odpustil hõíchy nebo za obrácení pøíbuzných èi známých.

Na shromáždìní adventistù pøicházely zástupy lidí všech vrstev. Bohatí i chudí, lidé vysoce postavení i prostí chtìli z rùzných dùvodù sami slyšet uèení o druhém pøíchodu. Pán zadržoval projevy nepøátelství, když jeho služebníci vysvìtlovali dùvody své víry. Èasto to byly slabé nástroje, ale Boží Duch dodal pravdì sílu. Shromáždìní návštívníci cítili pøítomnost andìlù a poèet víících každý den rostl. Velké zástupy posluchaèù s napítím a bez dechu sledovaly dùkazy o brzkém pøíchodu Ježíše Krista. Zdálo se, že se nebe pøiblížilo k zemi. Boží pùsobení vnímali mladí i staøí. Lidé se vraceli do svých domovù a nahlas chválili Boha. Jejich šastné hlasy znìly tichem noci. Kdo se zùeastnil tìchto shromáždìní, nedokázal na to nikdy zapomenout.

Hlásání pøesného data Kristova pøíchodu narazilo na velký odpor u mnoha lidí ze všech vrstev, od duchovních až po nejtroufalejší hõišníky. Splnila se slova proroctví: "Ke konci dnù pøijdou posmìvaèi, kteøí žijí, jak se jim zachce, a budou se posmívat: Kde je ten jeho zaslíbený pøíchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zùstává tak, jak to bylo od poèátku stvoøení." (2 Pt 3,3.4) Mnozí kòesané, kteøí prohlašovali, že milují Spasitele, tvrdili, že nejsou proti uèení o druhém pøíchodu, že jsou jen proti stanovení data. Bùh však vidìl, co je v jejich srdci. Nechtìli slyšet o tom, že Kristus pøijde, aby spravedlivì soudil. Byli to nevírní sluhové, jejich èiny nemohly obstát pøed zkoumavým Božím pohledem. Mìli strach setkat se se svým Pánem. Stejnì jako Židé v dobì Kristova prvního pøíchodu nebyli ani oni pøipraveni uvítat Pána Ježíše. Nejen že nechtìli slyšet jasné dùkazy z Písma, ale navíc se vysmívali lidem, kteøí Pána èekali. Satan a padlí andìlé jásalí a posmívali se Kristu a jeho andìlùm, že lidé, kteøí si øíkají Boží lid, ho miluje tak málo, že po jeho návratu netouží.

"Nikdo nezná den ani hodinu," znìla nejèastìjší námitka lidí, kteøí odmítli adventní poselství. Písmo øíká: "O onom dni a hodinì však neví nikdo, ani andìlé v nebi, ani Syn; jenom Otec sám." (Mt 24,36) Lidé, kteøí oèekávali svého Pána, tento text vysvìtlovali prostì a pøiléhavì, dokládali, že si je jejich

odpùrci nesprávnì vykládají. Uvádìli slova, která Pán Ježíš pronesl bìhem památné rozmluvy se svými uèedníky na Olivové hoøe, když odešel naposledy z chrámu. Uèedníci se tehdy ptali: "Povìz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého pøíchodu a skonání vïku?" Pán Ježíš jim pøedstavil znamení a øekl: "Až toto všechno uvidíte, vïzte, že ten èas je blízko, pøede dveømi." (Mt 24,3.33) Jeden výrok Spasitele nesmíme vykládat tak, aby odporoval jinému výroku. I když nikdo nezná den a hodinu Kristova pøíchodu, Pán nás pouèuje a vyzývá, abychom poznali, kdy se urèená doba blíží. Písmo nás dále uèí, že nebrat vážnì Kristovo upozornìní a odmítat nebo ignorovat, že se blíží doba jeho pøíchodu, by pro nás bylo stejnì tragické, jako bylo tragické pro souèasníky Noeho, že nevidìli, kdy nastane potopa. Podobenství, které srovnává vïrného a nevïrného služebníka, uvádí, jak dopadne ten, který si v srdci øíká: "Mùj pán dlouho nejde." Ukazuje, jak bude Ježíš Kristus posuzovat a odmìòovat ty, kdo jsou bdìlí a hlásají jeho pøíchod, i ty, kdo jej popírají. "Bdìte tedy!" øekl. "Blaze tomu služebníku, kterého pán pøi svém pøíchodu nalezne, že tak èiní." (Mt 24,42.46) "Nebudeš-li bdít, pøijdu tak, jako pøichází zlodìj, a nebudeš vidít, v kterou hodinu na tebe pøijdu." (Zj 3,3)

Apoštol Pavel mluví o lidech, pro které pøíchod Pána Ježíše nastane neoèekávanì. "Den Páni pøijde jako pøichází zlodìj v noci. Až budou øíkat: 'je pokoj, nic nehrozí', tu je náhle pøepadne zhouba... a neuniknou." Pro ty, kdo berou Kristovo varování vážnì, dodává: "Vy však, bratøí, nejste ve tmì, aby vás ten den mohl pøekvapit jako zlodìj. Vy všichni jste synové svìtla a synové dne. Nepatøíme noci ani temnotì." (1 Te 5,2-5)

Ukazovali, že Písmo neomlouvá lidskou nevidomost, že pøíchod Pána Ježíše je blízko. Kdo však hledal jen dùvod, aby mohl pravdu odmítnout, ten si zacpával uši, aby vysvìtlení neslyšel. Výrok: "Nikdo nezná dne ani hodiny" opakovali dále otevøení posmìvaèi, ale i domnílí Kristovi služebníci. Když se lidé probudili a zaèali se ptát na cestu k záchranì, postavili se pøedstavitelé církví mezi nì a pravdu a pokoušeli se uklidnit jejich obavy nesprávným výkladem Božího slova. Nevïrní "strážní" se tak pøipojili k největšímu podvodníkovi a volali: "Klid, pokoj", když Bùh nemluví o pokoji. Jako farizeové v dobì Pána Ježíše odmítali mnozí vejít do nebeského království a bránili jiným, kteøí tam vejít chtìli. Bùh bude brát tyto lidi k odpovědnosti za ty, kteøí zahynou.

Jako první obvykle pøijali poselství ti nejpokornìjší a nejvíce odevzdaní Bohu. Lidé, kteøí zkoumali Bibli, museli nutnì poznat, že obecné názory na proroctví odporují Písmu a že lidem, kteøí nepodléhají vlivu duchovenstva a sami zkoumají Boží slovo, staèí, aby porovnali adventní poselství s Písmem a poznají, že pochází od Boha.

Mnohé pronásledovali jejich nevíøící bratøi. Aby neztratili postavení ve sboru, nechávali si nikteøí lidé své pøesvìdčení pro sebe. Jiní ovšem cítili, že jim vïrnost Bohu nedovoluje, aby tajili pravdu, kterou jim Bùh svìòil. Mnoho lidí bylo z církví vylouèeno jen proto, že pøiznali svou víru v druhý pøíchod Ježíše Krista. Lidé, kteøí prošli takovou zkouškou víry, si vážili slov proroka: "Øíkávají vaši bratøi, kteøí vás nenávidí, kteøí vás vypovídají pro mé jméno: 'A• se Hospodin oslaví, a• vidíme vaši radost!' Ale budou zahanbeni." (Iz 66,5)

Andìlé s hlubokým zájmem sledovali, jaký výsledek pøinese hlásání varovného poselství. Když církve

všeobecně poselství odmítaly, andělé se smutně odvraceli. Mnozí lidé však neměli příležitost projevit svůj postoj k adventnímu poselství. Mnohé svedli jejich manželé, manželky, rodiče nebo děti, aby uvěřili, že už poslouchat takové kacířství, jakému učí adventisté, je hřích. Andělé dostali příkaz, aby takové jedince věrně sledovali, mило je ozářit ještě další světlo od Božího trůnu.

Lidé, kteří poselství přijali, toužebně očekávali příchod svého Spasitele. Doba, kdy očekávali, že se s ním setkají, byla blízko. Blížili se k určenému času se slavnostním klidem. Žili ve společenství s Bohem, v předchuti pokoje, který budou prožívat během nádherné budoucnosti. Žádný, kdo prožil tuto naději a víru, nezapomene na nádherné hodiny čekání. Už několik týdnů před stanovenou dobou dala většina věřících stranou veškerou světskou činnost. Upřímní věřící pečlivě zkoumali každou myšlenku a každý pocit, jako by leželi na smrtelné posteli a měli v několika málo hodinách naposledy zavolat oči. Nevyrábili si žádné "šaty pro nanebevzetí" (viz Dodatek č. 36). Všichni ovšem cítili potřebu vnitřní jistoty, že jsou připraveni setkat se s Pánem Ježíšem. Za bílý šat považovali čistotu duše, povahu očištinou od hříchu krví Ježíše Krista. Kéž by Boží lid projevoval stejnou upřímnost a opravdovou víru i dnes. Kdyby se stále tak pokoušel před Pánem a vysílal své prosby k trůnu milosti, měl by nyní mnohem bohatší zkušenosti, než má. Boží lid se málo modlí, málo si uvědomuje své hříchy a projevuje nedostatek živé víry. Proto mnozí přijímají tak málo milosti, kterou tak štědře nabízí náš Vykupitel.

Bůh chtěl vyzkoušet svůj lid. Jeho ruka zakryla chybu, která vznikla při výpočtu prorockých období. Adventisté chybu neobjevili, neobjevili ji ani nejučenější z jejich odpůrců. I oni přiznávali: "Váš výpočet prorockých období je správný. Dojde k nějaké velké události, nebude to však ta, kterou předpovídá pan Miller, jedná se o obrácení celého světa a ne o druhý příchod Kristův." (viz Dodatek č. 37)

Očekávaná doba minula a Kristus nepřišel, aby vysvobodil svůj lid. Lidé, kteří s upřímnou vírou a láskou očekávali svého Spasitele, zažili trpké zklamání. Boží záměr se však splnil. Bůh vyzkoušel srdce těch, kdo tvrdili, že čekají na Kristův návrat. Mnohé z nich nevedly jiné pohnutky než strach. Víra, kterou vyznávali, nezasáhla jejich srdce ani nepřinesla změnu jejich života. Když očekávaná událost nenastala, prohlašovali, že nejsou zklamáni, že nikdy nevěřili, že Kristus přijde. Byli mezi prvními, kteří se posmívali bolesti opravdově věřících.

Pán Ježíš a zástupy nebeských andělů sledovali s láskou a soucitem zkoušené a zklamané věřící. Kdyby mohl být odhalen závoj, který odděluje viditelný svět od neviditelného, lidé by viděli anděly, jak chrání tyto věrné jedince před satanovými útoky.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

21. Odmítnuté varování

William Miller a jeho spolupracovníci kázáním o druhém příchodu Ježíše Krista sledovali jediný cíl - chtěli vyburcovat lidi, aby se připravili na soud. Snažili se, aby formální vůdci přijali pravou naději církve a poznali, že potřebují křesťanství plněji prožívat. Neobrácené lidi se snažili přesvědčit, že potřebují prožít okamžitě pokání a obrátit se k Bohu. "Nesnažili se přivést nikoho k určité církvi nebo náboženské organizaci. Působili ve všech církvích a společenstvích vůdčích a nezasahovali do jejich organizace nebo řádů."

Miller prohlásil: "Nikdy jsem neměl přání nebo zájem založit nějakou samostatnou organizaci vedle stávajících církví, nedával jsem přednost nikteré církvi na úkor ostatních. Snažil jsem se být prospěšný všem. Měl jsem za to, že se z naděje na příchod Ježíše Krista budou radovat všichni křesťané a že lidé, kteří se mnou nebudou souhlasit, nebudou mít méně rádi ty, kdo toto učení přijmou. Netušil jsem, že nikdy bude třeba konat samostatná shromáždění. Měl jsem jediný cíl - obracet lidi k Bohu, oznamovat světu, že přichází soud, a přesvědčovat své bližní, že se musí připravit, aby se mohli setkat s Bohem v míru. Velká většina lidí, které jsem přivedl k obrácení, vstoupila do stávajících církví." (Bliss, Paměti Williama Millera, str. 328)

Protože Millerova činnost podporovala růst církví, církve ji po určitou dobu vítaly. Když se však kazatelé a představitelé církví rozhodli zakročit proti adventnímu učení a potlačit všechny diskuze na toto téma, začali vystupovat proti adventnímu hnutí nejen z kazatelen, ale zakazovali také členům svých církví, aby chodili na shromáždění, kde se kázalo o druhém příchodu Pána Ježíše. Dokonce jim zakazovali mluvit o této naději během církevních shromáždění. Tím se vůdci ocitli v těžkém postavení. Měli rádi své sbory, a nechtili se od nich odloučit. Když však viděli, jak církve odmítají svědectví Božího slova a jak jim upírají právo studovat proroctví, poznali, že jim věrnost k Bohu nedovoluje, aby se podvolili. Nemohli považovat za Kristovu církev, za "sloup a pevnost pravdy" (1 Tm 3,15) takové lidi, kteří zavrhnou svědectví Božího slova. Proto považovali za správné odejít ze svých dosavadních církví. V létě roku 1844 vystoupilo z různých církví asi padesát tisíc členů.

V té době bylo možno pozorovat nápadnou změnu ve většině církví ve Spojených státech. Po mnoho let se církve pomalu ale jistě stále více přizpůsobovaly světským způsobům a zvyklostem, proto se v nich projevil úpadek opravdového duchovního života. V uvedeném roce se však téměř ve všech církvích ukázaly příznaky náhlého a výrazného úpadku. Hodně se o tom psalo v tisku, hovořilo z kazatelen, ale - jak se zdálo - nikdo tento jev neuměl vysvětlit.

Na jednom shromáždění presbyteriánské církve ve Philadelphii prohlásil pan Barnes, pastor jednoho z největších sborů ve městě a autor známého komentáře k Bibli, že "působí jako duchovní už dvacet let a s výjimkou posledního případu dosud nezažil slavnost večeře Páně, při které by nebyl do církve přijat větší či menší počet nových členů. Nyní se však neprojevuje žádné probouzení, žádné obrácení, není vidět, že by vůdci rostli v milosti, nikdo nepřichází do mé pracovny, aby se mnou mluvil o svém spasení. S růstem podnikání, se stoupajícími vyhlídkami na rozkvět obchodu a průmyslu jde ruku v ruce i růst zájmu o tento svět. Tak je tomu ve všech církvích." (Congregational Journal, 23. května 1844)

V únoru téhož roku prohlásil profesor Finney z Oberlin College: "Můžeme konstatovat, že protestantské církve v naší zemi jsou všeobecně lhostejné nebo se staví proti jakýmkoli mravním reformám této doby. Existují díle výjimky, není jich však dost na to, aby změnily všeobecnou situaci. Máme ještě jiný přesvědčivý důkaz: v církvích všeobecně nepůsobí probuzenecký vliv. Téměř všechno zachvátila hrozná hluboká duchovní otupilost, potvrzuje to náboženský tisk celé země... Ělenové církví se do značné míry oddávají dnešní módě, spolu s nevěřícími se účastní různých nevázaných večírků, tanečních zábav, oslav atd... Není třeba tento smutný jev dále rozvádět. Máme o tom dostatek důkazů a velice nás tíží, že církve všeobecně upadají. Odešly daleko od Pána a Pán se vzdálil od nich."

Jiný pisatel v časopisu Religious Telescope podává následující svědectví: "Nikdy jsme nezažili tak všeobecný úpadek náboženství, jaký nyní prožíváme. Církev by se měla probudit a hledat příčinu tohoto stavu, protože každý, kdo miluje Boží církev, musí daný stav pokládat za nešťastí. Když sledujeme, jak málo lidí se skutečně obrací k Bohu, a pozorujeme bezpříkladnou nevázanost a zatvrzelost hříšníků, musíme mimoděk zvolat: Pěstal snad Bůh být milostivý? Zavěly se snad už dveře milosti?"

Příčiny takového stavu musíme vždy hledat také v samotné církvi. Duchovní temnota, která postihuje národy, církve i jednotlivce, není způsobena tím, že by Bůh svévolně odal svou milost, ale tím, že lidé odmítají nebo neberou vážně Boží poselství. Nápadný příklad této pravdy můžeme sledovat v dějinách Židů v době Ježíše Krista. Protože se zabývali pouze záležitostmi tohoto světa a zapomínali na Boha a jeho slovo, zatemnilo se jejich chápání a jejich srdce se zaměřila jen na svět a smyslnost. Proto neviděli o příchodu Mesiáše a ve své pýše a nevěře Spasitele zavrhli. Ale ani tehdy Bůh nevzal židovskému národu možnost poznat záchranu nebo mít na ní podíl. Ovšem lidé, kteří pravdu zavrhli, ztratili jakoukoli touhu po Božím daru. Považovali "tmu za světlo a světlo za tmu" (Iz 5,20), až se světlo v nich změnilo v tmu, a byla to velká temnota.

Satanovým záměrem vyhovuje, když lidé zachovávají náboženské formy, jen když jim chybí opravdová živá zbožnost. Po odmítnutí evangelia Židé dále horlivě dodržovali staré obřady, přísne hlídali svou národní jedinečnost, museli však doznat, že se mezi nimi už neprojevuje Boží přítomnost. Danielovo proroctví ukazovalo na dobu příchodu Mesiáše tak přesně a předvídalo jeho smrt tak jednoznačně, že rabíni lidé odrazovali od studia této knihy a nakonec vyhlásili klatbu nad každým, kdo by se pokoušel vypočítat dobu příchodu Mesiáše. Další staletí prožili Židé v slepotě a zatvrzelosti, stáli se lhostejní k milostivé nabídce záchrany, přehlíželi požehnání evangelia, slavnostní i vážné varování před nebezpečím, že odmítají to, co jim nabízí Bůh.

Stejně příčiny přinášejí všude stejné následky. Kdo úmyslně potlačuje vědomí povinnosti, protože to odporuje jeho sklonům, ztratí nakonec schopnost rozlišovat mezi pravdou a bludem. Jeho rozum se zatemní, svědomí otupí, srdce se zatvrdí a duše se odloučí od Boha. Tam, kde lidé zlehčují nebo pohrdají poselstvím Boží pravdy, tam církev zahálá temnota, víra a láska ochladnou, projeví se odcizení a rozkol. Ělenové církve vinují svůj zájem a své síly záležitostem tohoto světa a hříšníci se ještě více zatvrdí ve svém odporu vůči Bohu.

Poselství prvního anděla ze Zjevení čtrnácté kapitoly, které oznamuje příchod Božího soudu a vyzývá

lidi, aby vzdávali úctu a poctu Bohu, mlo oddlit pravý Boží lid od zhoubného vlivu svta a probudit ho, aby poznal svůj zesvtaètilý a odpadlý stav. Tímto poselstvím Bùh církve varoval. Kdyby poselství pøijaly, mohlo vést k nápravì špatností, které je od nìho oddilovaly. Kdyby èlenové církví pøijali Boží poselství, pokoøili se pøed Pánem a upómni se snažili se pøipravit, aby mohli obstát v Boží pøítomnosti, projevil by se mezi nimi Boží Duch a Boží moc. Církev by znovu dospìla k jednotì víry a lásky, v jaké byla za dnù apoštolù, kdy vòící "byli jedné mysli a jednoho srdce" a "s odvahou mluvili Boží slovo", kdy "Pán dennì pøidával k jejich spoleèenství ty, které povolával ke spáse" (Sk 4,32.31; 2,47).

Kdyby formální následovníci Ježíše Krista pøijali zvlst, která vychází z Božího slova, dosáhli by jednoty, o níž se modlil Pán Ježíš a kterou apoštol oznaèil za "jednotu Ducha ve svazku pokoje". "Jedno tìlo a jeden Duch," jak øekl, "k jedné nadìji jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden køest." (Ef 4,3-5)

Takové požehnání pøineslo adventní poselství lidem, kteøí je pøijali. Tito vòící pøišli z rùzných náboženských organizací, ale konfesijní pøehrady padly, dali stranou, co je dílilo; pøestali vòit v tisíciletou øíši pokoje na zemi, protože to odporuje Písmu, opravovali své nesprávné názory na druhý pøíchod Pána Ježíše, zmizela pýcha a pøizpůsobování se svtu, napravovali kòivdy a vytváøeli nejnìtější spoleèenství - vládla mezi nimi láska a radost. Jestliže toto uèení vykonalo tolik pro tìch nikolik lidí, kteøí je pøijali, vykonalo by totéž pro všechny, kdyby je pøijali.

Církev však vòšinou poselství nepøijaly. Jejich duchovní, kteøí jako strážci "Izraelského domu" mìli jako první poznat znamení pøíchodu Ježíše Krista, nerozpoznali pravdu ani z proroctví ani ze znamení doby. Protože jejich srdce naplnily svtské tužby a ambice, ochladla jejich láska k Bohu a víra v jeho slovo. Když zaslechli adventní uèení, vzbudilo v nich jen pøedsudky a nevíru. Skuteènost, že poselství hlásali vòšinou laikové, uvádìli kritikové jako dùkaz proti nìmu. Jako kdysi vyvolávalo i nyní svìdectví Božího slova otázku: "Uvìøil v nìj nikdo z pøedních mužù èi farizeù?" (J 7,48) Když zjistili, že není snadné vyvrátit dùkazy o èasových údajích z proroctví, odrazovali jiné, aby proroctví nestudovali, protože - jak tvrdili - prorocké knihy jsou zapeèetìné a lidé jim nemají rozumìt. Mnoho lidí slepì vòilo svým faráøùm a odmítlo vyslechnout poselství. Jiní - i když se pøesvìdìli, co je pravda - se to neodvážili pøiznat ze strachu, "aby nebyli vylouèeni ze synagogy" (J 12,42). Poselství, které Bùh poslal, aby vyzkoušel a oèistil církev, jasnì ukázalo, kolik lidí miluje spíše tento svt než Krista. Pouta, která je vázala k zemi, byla silnìjší než pouta k nebeskému domovu. Rozhodli se øídit radìji svtskou moudrostí a odmítli poselství, které ukazuje, co je v srdci.

Odmítnutím poselství prvního andìla zavrhlí prostøedky, které jim Bùh dal pro jejich nápravu. Nepøijali posla, který mohl napravit bludy, jež je odlouèily od Boha, a ještì více usilovali o pøízeò svta. To byla pøíèina zesvtaètìní, odpadlictví a duchovní smrti v církích v roce 1844.

Podle ètrnácté kapitoly knihy Zjevení následuje prvního andìla druhý a volá: "Padl, padl veliký Babylón, který opojil všechny národy svým smilstvem a dal jim pít z poháru hnìvu." (Zj 14,8) Slovo "Babylón" je odvozeno od slova "Bábel" a znamená zmatek. Písmo tímto termínem oznaèuje rùzné formy falešného

nebo odpadlého náboženství. Zjevení sedmnáctá kapitola porovnává Babylón k ženě - žena totiž v Bibli symbolizuje církev, ctnostná žena představuje pravou církev, hříšná žena církev odpadlou.

Svatý a trvalý vztah mezi Kristem a jeho církví znázorňuje Bible manželským svazkem. Pán připojil svůj lid k sobě slavnostní smlouvou, v níž slíbil, že bude jeho Bohem, a v níž se lidé zavázali, že budou patřit jenom jemu. Pán řekl: "Zasnoubím si tě navěky, zasnoubím si tě spravedlností a právem, milosrdenstvím a slitováním." (Oz 2,21) A jindy prohlásil: "Já jsem váš manžel." (Jr 3,14) Apoštol Pavel pak používá v Novém zákoně stejný obraz, když říká: "Zasnoubil jsem vás jedinému muži, abych vás jako čistou pannu odevzdal Kristu." (2 K 11,2)

Církev se dopouští nevěry vůči Kristu, když dovoluje, aby se její důvěra a láska od něho odvrátily a srdce ovládla láska k světským věcem. Bible to porovnává k porušení manželského slibu. Také hřích, kterého se Izrael dopustil tím, že odešel od svého Boha, je znázorněn stejným obrazem. Obdivuhodná Boží láska, kterou odmítli, je popsána tak dojemně: "Přísahal jsem ti a vešel s tebou v smlouvu, je výrok Panovníka Hospodina, a stala ses mou." "Stala ses nesmírně krásnou a dosáhla jsi královských počt. Tvé jméno proniklo mezi pronárody pro tvou krásu; byla dokonalá pro důstojnost, kterou jsem na tebe vložil... Ty jsi však spoléhala na svou krásu a zhanobila jsi své jméno smilstvem." "Jako žena věrolomně opouští svého druha, tak věrolomně jste se zachovali vůči mně, dome izraelský, je výrok Hospodinův." "Jako cizoložná manželka brala sis cizí místo svého muže." (Ez 16,8.13-15.32; Jr 3,20)

Nový Zákon promlouvá podobnými slovy k vyznavačům křesťanství, kteří touží po pozici světa více než po pozici Boha. Apoštol Jakub napsal: "Proradná stvoření! Což nevíte, že přátelství se světem je nepřátelství s Bohem? Kdo tedy chce být přítelem světa, stává se nepřitelem Božím." (Jk 4,4)

Babylón, žena ze Zjevení sedmnácté kapitoly, je vylíčena jako žena "oděná purpurem a šarlatem a ozdobená zlatem, drahokamy a perlami; v ruce držela zlatý pohár, plný ohavností a nečistoty ... a na čele měla napsáno jméno - je v něm tajemství: Babylón veliký, Matka všeho smilstva a všech ohavností na zemi." Prorok dále popisuje: "Viděl jsem tu ženu, zpitou krví svatých a krví Ježíšových svědků." O Babylónu se také říká, že je to "veliké místo, panující nad králi země" (Zj 17,4-6.18). Moc, která po dlouhá staletí neomezeně vládla nad křesťanskými panovníky, je Ōím. Purpur a šarlat, zlato, drahé kamení a perly živě zobrazují velkolepost a více než královskou okázalost, kterou stavěl na odív pyšný Ōím. O žádné jiné moci než o římské církvi, která tak kkrutě pronásledovala Kristovy následovníky, se nedalo právem říci, že je "opilá krví svatých". Babylónu se také vytýká nezákonné spojení "s králi země". Tím, že se odloučila od Pána a spojila se s pohany, stala se nevěstkou židovská církev. Podobně upadla a zaslouží si stejný odsudek také římská církev, protože hledala oporu světských mocností.

O Babylónu se říká, že je to "matka všeho smilstva". Jako její dcery jsou označeny církve, které přijaly její učení, její tradice a řídí se jejím příkladem tím, že obíhají pravdu i Boží přízeň, aby mohly vytvořit protizákonné spojení se světem. Poselství ze Zjevení čtrnácté kapitoly, které ohlašuje pád Babylóna, musí označovat ty náboženské organizace, které byly kdysi čisté, ale které se zvrhly. Protože toto poselství následuje po upozornění na soud, bude hlášáno až v posledních dnech. Nemůže tedy označovat pouze římskou církev, protože ta odpadla od Boha už před mnoha staletími. Navíc, osmnáctá kapitola

knihy Zjevení vyzývá Boží lid, aby "vyšel z Babylóna". To znamená, že velká část Božího lidu je ještě stále v Babylónu. Ve kterých církvích můžeme dnes najít většinu Kristových následovníků? Nepochybně v různých protestantských církvích. V době svého vzniku se tyto církve postavily čestně k Bohu a k pravdě, proto je provázelo Boží požehnání. I nevěřící svět musel uznat, že přijetí zásad evangelia přináší blahodárné výsledky, jak to prorok slíbil Izraeli: "Tvé jméno proniklo mezi pronárody pro tvou krásu; byla dokonalá pro důstojnost, kterou jsem na tebe vložil, je výrok Panovníka Hospodina." Ztratily se však jako důsledek snahy napodobovat nevěřící a získat jejich přívěs, ty se staly kletbou a zhoubou Izraele. "Ty jsi však spoléhala na svou krásu a zhanobila jsi své jméno smilstvem." (Ez 16,14.15)

Mnohé protestantské církve napodobují příklad Říma v hříšném spojení s "králi země" - státní církve spojenectvím se světskými vládami, jiné církve úsilím o přívěs světa. Označení "Babylón" - zmátek - můžeme právem použít pro církve, které sice tvrdí, že své učení vyvozují z Bible, přesto se však rozštěpily na nespočet skupin a zásadně se liší svým vyznáním víry a svým učením. Kromě hříšného spojení se světem vykazují církve, které se oddělily od Říma, také další rysy římské církve.

Jistá římskokatolická kniha tvrdí: "Kdyby se římská církev uctíváním svatých dopouštěla modloslužebnictví, pak se její dcera, anglikánská církev, dopouští téhož, protože na deset kostelů zasvěcených Panně Marii připadá jen jeden zasvěcený Kristu." (Richard Challoner v "The Catholic Christian Instructed, úvod, str. 21.22)

A dr. Hopkins prohlašuje ve svém pojednání o tisíciletém království: "Není důvodu tvrdit, že antikristovské postoje a zvyky projevuje pouze římská církev. Protestantské církve mají v sobě mnoho antikristovského a jsou na hony vzdáleny tomu, aby se o nich mohlo říci, že jsou opravdu oproštěny od ... zkaženosti a bezbožnosti." (Samuel Hopkins, Dílo, díl 2, str. 328)

O odluce presbyteriánské církve od Říma dr. Guthrie napsal: "Před dvěma sty lety opustila naše církev s otevřenou Bibli na svém praporu a s heslem 'Zkoumejte Písmo' brány Říma." A pak klade důležitou otázku: "Vyšla čistá z bran Babylóna?" (Thomas Guthrie, The Gospel in Ezekiel, str. 237)

Jak řekl Ch. Spurgeon: "Anglikánská církev je, jak se zdá, úplně prosáklá učením, že spasení záleží na svátostech. Ovšem lidé, kteří se od této církve odlučují, jsou téměř vždy naplněni filozofickou nevěrou. Lidé, od nichž bychom očekávali lepší postoje, se jeden po druhém odvracejí od základů víry. Obávám se, že srdce Anglie je skrzskrz prostoupeno zhoubnou nevěrou, která se navíc odvažuje vystupovat na kazatelnu a nazývat se křesťanskou vírou."

Z čeho pramení takové odpadlictví? Jak církev na počátku opustila čistotu evangelia? Tím, že přijala pohanské zvyky, aby usnadnila pohanům přijmout křesťanství. Apoštol Pavel prohlásil už ve své době: "Ta nepravost již působí." (2 Te 2,7) Pokud žili apoštolové, církev zůstala poměrně čistá. "Koncem druhého století však většina sborů přijala novou podobu. Když zemřeli staří učedníci, jejich potomci spolu s novými obrácenými ... přijali nové formy a způsoby." (Robert Robinson, Ecclesiastical Researches, kap. 6, odst. 17, str. 51) Aby získali nové členy, nevyžadovali dodržování vznešených křesťanských zásad. Následkem toho proudila do církve "pohanská krev a přinášela s sebou pohanské zvyky, názory a

modly" (Gavazzi, Lectures, str. 278). Pokud si křesťanské náboženství získalo přízeň a podporu světských vládců, přicházely formálně do církve velké zástupy lidí. Byli to však křesťané jen navenek, ve skutečnosti mnozí z nich "zůstali v podstatě pohany, a dále tajně uctívali své bohy" (Tamtéž, str. 278).

Neopakuje se totéž též v každé církvi, která se nazývá protestantskou? Když zemřeli zakladatelé prochnutí pravým duchem nápravy, nastoupila další generace a začala církev přetvářet. Potomci reformátorů obvykle slepě lpí na vírouce otců a odmítají uznat cokoli, co jejich otcové nepřijali, přitom se však rozcházejí s jejich příkladem pokory, sebezapření a odmítání světa. Tak "se vytrácí původní prostota". Do církve pak proniká záplava světa a "přináší s sebou světské zvyky, názory a modly".

Žel, domnílí následovníci Ježíše Krista dnes do značné míry usilují o přátelství se světem, které je "nepřátelstvím vůči Bohu" (Jk 4,4) Jak daleko odešla většina křesťanských církví od biblického vzoru pokory, sebezapření, prostoty a zbožnosti. John Wesley jednou o správném používání peněz řekl: "Neplýtvajte ani nejmenší částí této hořivny, jen abyste uspokojili žádost oka zbytečným nebo drahým oblečením nebo nepotřebnou ozdobou. Nepromrhejte prostředky na výzdobu svých domů zbytečným nebo nákladným nábytkem, drahými obrazy, malbami, zlacením... Nevynakládejte peníze, abyste ukojili svou pýchu a dosáhli toho, aby vás lidé obdivovali nebo vychvalovali... Pokud se budeš oblékat do purpuru a jemného prádla, každý den žít v přepychu a zábavách, budou mnozí lidé jistě chválit tvůj vybraný vkus, tvou štedrost a pohostinnost. Nekupuj si však jejich potlesk tak draze, spokoj se raději s poctou, kterou dává Bůh." (Wesley, Dílo, kázání 50, Užívání peněz) V mnoha církvích se však dnes takové učení nebere vážně.

Ve světě se stalo populárním hlásit se k nějakému náboženství. Vládci, politici, právníci, lékaři, obchodníci vstupují do církví, aby získali společenskou vážnost a důvěru, a tak podpořili své zájmy. Křesťanským vyznáním se snaží zakrýt nečestné jednání. Různé náboženské organizace, podporované dary a vlivem takových lidí, dělají všechno možné, aby získaly popularitu a příznivce. Staví co nejnápadněji vyzdobené kostely na hlavních ulicích. Návštěvníci přicházejí oblečení v drahých módních oděvech. Vyplácejí vysoké mzdy obratným kazatelům, aby lidi zaujali a pobavili. Kázání se nesmí dotýkat rozšířených hříchů, ale musí znít uším posluchačů příjemně a chlácholivě. Hříšníci pak vstupují do církve, protože je to módní, jejich hříchy pak kryje pláštík zbožnosti.

Přední americký časopis napsal o současném postoji amerických křesťanů ke světu: "Církve se nepozorovaně podrobila duchu doby a přizpůsobila bohoslužebné formy moderním požadavkům... Využívá opravdu všechny dostupné prostředky, aby se náboženství stalo přitažlivým." Autor jednoho článku v newyorském časopisu Independent napsal, jaký je metodizmus: "Dílčí čára mezi věřícími a bezbožnými vybledla do jakéhosi polostínu a horlivci na obou stranách se snaží smazat všechny rozdíly mezi jejich způsobem života a zábavy... Obliba náboženství přispívá k tomu, že přibývá lidí, kteří chtějí získat požehnání, aniž by přijali nějaké povinnosti."

Howard Crosby prohlásil: "Je na pováženou, že Kristova církev tak málo plní záměry svého Pána. Právě tak jako kdysi staří Židé přátelskými svazky s pohanskými národy odvraceli svá srdce od Boha, tak i dnes Kristova církev nesprávným spojováním s nevěřícím světem opouští Boží směrnicí správného života a přijímá škodlivé - i když často zdánlivě správné - zvyky nekřesťanské společnosti. Používá přitom argumenty a dospívá k názorům, které jsou cizí Božímu zjevení a neslučitelné s růstem v

milosti." (Howard Crosby, *The Healthy Christian, An Appeal to the Church*, str. 141.142)

V tomto pøílivu svìtskosti a honby za požitky se témìø ztrácí sebezapøení a sebeobìtování pro víc Ježíše Krista. "Mnozí dnešní èlenové našich církví byli v dìtství vychováni, aby pøinášeli obìti a pro Krista něco vykonali." I když má dnes "církev nedostatek prostøedkù, ... nesmí nikoho vyzývat, aby něco dal. To se údajnì nesmí! Je tøeba konat burzy, výstavy, prodej starožitností nebo společenská setkání, prostì něco, aby se lidé bavili."

Guvernér Washburn z Wisconsinu ve svém novoroèním poselství z 9. ledna 1873 øekl: "Zdá se, že je tøeba vydat zákon, aby se mohly uzavøít školy, kde se vychovávají hazardní hráèi. Nacházím to všude. I cirkve (jistì nevídomky) nikdy konají iáblovø dílo. Poøádají dobroèinné koncerty, tomboly, loterie, soutìže o ceny - èasto pro náboženské nebo dobroèinné úèely, ale nikdy také pro ménì ušlechtilé cíle. To jsou všechno akce, které mají získat peníze, aniž se za ni poskytují odpovídající hodnoty. Nic není tak demoralizujícího, tak jedovatého - zvláštì pro mladé - jako získávání peníz nebo majetku bez práce. Když se úctyhodní lidé angažují v takových vlastnì hazardních podnikích, uklidòují své svìdomí tím, že získané peníze poslouží dobrým úèelùm. Nelze se pak divit, že mládež tak snadno propadá vzrušení, které pøinášejí hazardní hry."

Sklon pøizpùsobovat se svìtu prostupuje všechny cirkve. Robert Atkins vykreslil v jednom svém kázání v Londýni ponurý obraz duchovního úpadku, který zavládl v Anglii: "Opravdu spravedliví lidé se ztrácejí a nikdo si s tím nedílá starosti. Dnešní køes•ané - a• patøí k jakékoli církvi - milují svìt, pøizpùsobují se mu, usilují o osobní pohodlí a touží po tom, aby mìli úctu a vážnost. Pán je povolal, aby trpìli s Kristem, oni se však hrou•í, už když slyší urážku... Odpadlictví, odpadlictví, odpadlictví je vytesáno nad vchodem do každého kostela. Kdyby si to uvìdomovali, kdyby to cítili, byla by ještì nadìje, ale bída, oni jen volají: Jsme bohatí, máme všeho dost a nic nepotøebujeme." (Robert Atkins, *Second Advent Library*, traktát è. 39)

Velký høích, který Písmo vytýká Babylónu, spoèívá v tom, že "opojil všechny národy svým smilstvem" (Zj 14,8). Opojný pohár nabízený svìtu pøedstavuje falešné uèení, které církev pøijala jako dùsledek svého nesprávného spojení s mocnými tohoto svìta. Pøátelství se svìtem znehodnocuje víru vìøících a na druhé stranì má zhoubný vliv na svìt, protože šíøí uèení, které odporuje jasným výrokùm Písma.

Øím vzal lidem Bibli a vyžadoval ode všech, aby pøijali jeho uèení. Úkolem reformace bylo vrátit lidem Boží slovo. Pøesto však cirkve naší doby lidi uèí, aby zakládali svou víru na vyznání a na uèení své cirkve spíše než na Písmu. Charles Beecher o protestantských církvích prohlásil: "Dìsí se každého tvrdšího slova proti své vírouce, stejnì jako se svatí otcové dìsili každého tvrdšího slova proti rostoucímu uctívání svatých a muèedníkù, které zavádìli... Protestantské evangelické cirkve si tak svázaly navzájem i každá sobì ruce, že se u nich nemùže stát kazatelem nikdo, kdo kromì Bible neuzná také jejich další knihy... Nepøeháním, øeknu-li, že moc církevních vyznání je tak velká, že zaèíná zakazovat Bibli, jako to dílal Øím, i když to dílá mnohem chytøejí." (Charles Beecher, kázání "Bible je dostateènou víroukou", pøednesené ve Fort Wayne, ve státì Indiana, 22. února 1846).

Když vírní učitelé vykládají Boží slovo, povstávají vzdílanci a kazatelé, kteří tvrdí, že rozumíjí Písmu, a označují správné učení za kacířství, a odrazují tak lidi, kteří hledají pravdu. Kdyby svět nebyl beznadíjně opilý vínem Babylóna, pravdy Božího slova by přesvědčily a přivedly k obrácení mnoho lidí. Křesťanská vírouka se však jeví tak zmatená a rozporná, že lidé nevidí, čemu mají vlastně věřit. Vina za to, že svět se neobrací k Bohu, spočívá na církvích.

Poselství druhého anděla ze Zjevení čtrnácté kapitoly bylo poprvé kázáno v létě roku 1844. Tehdy se nejvíce hodilo na církve ve Spojených státech. Tam znělo nejvíce poselství o blížícím se soudu, církve ho také nejvíce zavrhovaly a nejrychleji se zde projevil úpadek církví. Poselství druhého anděla se v roce 1844 nenaplnilo úplně. Tehdy církve zažily mravní úpadek jako důsledek toho, že odmítly adventní poselství. Úpadek však nebyl úplný. Když pak dále zavrhovaly jednotlivé pravdy potřebné pro tuto dobu, klesaly stále hlouběji a hlouběji. Ani potom se však nedalo říci beze zbytku, že "padl Babylón, který opojil všechny národy svým smilstvem". Ještě k tomu nesvedl všechny národy. Snaha přizpůsobit se světu a lhostejnosti k aktuálním pravdám pro naši dobu stále vládne a získává další půdu v protestantských církvích ve všech zemích. Tímto církvím platí obvinění druhého anděla z knihy Zjevení, i když jejich odpadnutí ještě nedosáhlo vrcholu.

Bible varuje, že před příchodem Pána Ježíše bude satan konat "kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky a všemožnou nepravostí bude svádět ty, kdo ... nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila. Proto je Bůh vydá do moci klamu, aby uvěřili lži." (2 Te 2,9-11) Teprve až nastane takový stav a až se křesťanské církve plně spojí se světem, bude pád Babylóna úplný. Církve k tomu spijí, ale proroctví z knihy Zjevení 14,8 se naplní teprve v budoucnosti.

I když v církvích, které jsou znázorněny Babylónem, vládne duchovní temnota a odcizení od Boha, žije v nich stále ještě většina pravých Kristových následovníků. Mnozí z nich ještě neslyšeli zvláštní pravdy pro tuto dobu. Mnoho z nich není spokojeno se svým stavem a touží po hlubším poznání. Marně hledají podobu Ježíše Krista v církvích, ke kterým patří. Nakolik se tyto církve stále více uchylují od pravdy a přibližují světu, zvětšuje se rozdíl mezi oběma skupinami, až nakonec skončí rozchodem. Přijde doba, kdy lidé, kteří milují Boha nade všechno, nebudou moci zůstat pospolu s lidmi, kteří "budou mít raději rozkoš než Boha; budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat" (2 Tm 3,4.5).

Osmnáctá kapitola zjevení ukazuje dobu, kdy po odmítnutí trojího varovného poselství ze Zjevení 14,6-12 upadnou církve do stavu, jak jej předpověděl druhý anděl, kdy Boží lid, který bude ještě stále v Babylónu, bude vyzván, aby se od těchto církví oddílil. Bude to poslední poselství pro tento svět a svůj úkol splní. Až lidé, kteří "neuvěřili pravdi, ale našli zalíbení v nepravosti" (2 Te 2,12), budou ponecháni vlivu klamu a uvěřili lži, pak světlo pravdy zazáří všem, jejichž srdce jsou otevřena ji přijmout, a všechny Boží děti, které zůstaly v Babylónu, uposlechnou výzvu: "Vyjdi, lide můj, z toho místa." (Zj 18,4)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

22. Splněná proroctví

Když na jaře roku 1844 uplynulo první určené datum pro příchod Pána Ježíše, věřící, kteří na jeho příchod očekali, prožívali určité období pochybností a nejistoty. I když se ostatní lidé na ně dívali jako na naprosto poražené a jejich zklamání považovali za důkaz, že se živilo jen iluzemi, oni sami nacházeli stálý zdroj útichy v Božím slově. Mnozí nich dále hledali v Písmu, znovu prověřovali důvody pro svou víru a pečlivě studovali proroctví, aby získali další poznání. Zdálo se jim, že Bible jasně a jednoznačně potvrzuje jejich stanovisko. Znamení, která nebylo možné přehlížet, neklamně poukazovala, že příchod Ježíše Krista je blízko. Mimořádné Boží požehnání, které se projevilo obrácením hříšníků a oživením duchovního života mezi křesťany, svědčilo o nebeském původu poselství. I když věřící neuměli vysvětlit, proč došlo k jejich zklamání, cítili, že je v minulosti vedl Bůh.

Proroctví, o nichž se domnívali, že se vztahují na druhý příchod Ježíše Krista, obsahovala také naučení, která zvláštním způsobem promlouvala do jejich situace nejistoty a pochybností a povzbudila je, aby trpělivě očekali ve víře, dokud v pravý čas nepochopí to, čemu nyní nerozuměli.

Mezi taková proroctví patřil také výrok proroka Abakuka 2,1-4: "Postavím se na své strážné stanovišti, budu stát na hlásce a vyhlížet, abych seznal, co ke mně promluví a jakou odpověď dostanu na svoji stížnost. Hospodin mi odpověděl, řekl: Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst. Vidění už ukazuje k určitému času, mýlí neomylně k cíli; prodlévá-li, vyčkej, nebo přijde zcela jistě, zadržet se nedá. Pozor na opovážlivce; není v něm duše přímá. Spravedlivý bude žít pro svou věrnost."

Již v roce 1842 na základě výzvy proroctví "Zapiš to vidění, zaznamenej je na tabulky, aby si je čtenář mohl snadno přečíst," dostal Charles Fitch nápad sestavit "mapu prorockých symbolů" z knih Daniel a Zjevení Jana. Uveřejnění této tabulky tiskem pokládali mnozí za splnění příkazu daného Abakukem. Nikdo si však tehdy nevšiml, že citované proroctví otevřeně hovoří o odkladu splnění prorocké odpovědi. Po zklamání dostala tato část Písma pro věřící velký význam: "Vidění už ukazuje k určitému času, mýlí neomylně k cíli; prodlévá-li, vyčkej, nebo přijde zcela jistě, zadržet se nedá... Spravedlivý bude žít pro svou věrnost."

Zdrojem síly a útichy věřícím se stala také stať z knihy proroka Ezechiela: "I stalo se ke mně slovo Hospodinovo: Lidský synu, copak to máte za překážku o izraelské zemi: 'Dny ubíhnou a každé vidění selže'? Proto jim řekl: Toto praví Panovník Hospodin: ...Blízko jsou dny, kdy se splní všechna vidění... Když já Hospodin promluví, mluvím slovo, které se splní bez odkladu." "Izraelský dům říká: Vidění, které on vidí, se splní za mnoho dnů; on prorokuje pro vzdálené časy. Proto jim řekl: Toto praví Panovník Hospodin: Už nebude odloženo žádné mé slovo. Promluví slovo a ono se splní." (Ez 12,21-25.27.28)

Čekatelé na příchod Pána Ježíše se radovali z těchto slov a věřili, že Pán, jenž zná konec od počátku, viděl do budoucích staletí, viděl jejich zklamání a nechal jim napsat slova povzbuzení a naděje. Bez

takových částí Písma, které je vyzývaly, aby trpělivě čekali a nepřestali věřit v Boží slovo, by zejména jejich víra v těžké zkoušce selhala.

Také podobenství o deseti družičkách z Matouše 25. kapitoly znázorňuje prožitek adventistů. V 24. kapitole Matoušova evangelia v odpovědi na otázku učedníků, kdy nastane zničení Jeruzaléma a jaká znamení tomu budou předcházet, Pán Ježíš odpověděl některé z nejdůležitějších událostí v dějinách světa a církve, které se měly odehrát v době mezi jeho prvním a druhým příchodem: Zničení Jeruzaléma, velké zatmění slunce i měsíce a padání hvězd. Potom vyprávěl o příchodu svého království formou podobenství o dvou služebnicích, kteří očekávají příchod svého Pána. Následující 25. kapitola pak začíná slovy: "Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných. Pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej. Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách. Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly. Uprostřed noci se rozlehl křik: Ženich je tu, jděte mu naproti!"

Příchod Ježíše Krista, který podle jejich chápání ohlašovalo poselství prvního anděla z knihy Zjevení, chápali jako příchod ženicha z tohoto podobenství. Velké náboženské probuzení provázející zvěstování brzkého příchodu Ježíše Krista chápali jako dobu, kdy podle podobenství deset družiček vyšlo naproti ženichovi. Toto podobenství - stejně jako 24. kapitola Matoušova evangelia - představuje dvě různé skupiny lidí. Všechny družičky si vzaly lampy, to znamená Bibli, a s jejím světlem vyšly naproti ženichovi. Zatímco "pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej, rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách". Druhá skupina tedy přijala Boží milost, oběrstvující, osvícující moc Ducha svatého, která z Bible dává světlo pro naše nohy a osvětluje naši stezku. Bibli studovali s úctou k Bohu, aby poznali pravdu a opravdově usilovali o existenci srdce a života. Tito lidé prožili osobní zkušenost. Jejich víru v Boha a jeho slovo nemohlo zlomit žádné zklamání ani odklady. Lidé znázorňující první skupinu družiček - jež "vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej" - jednali z chvilkového popudu. Varovné poselství v nich vyvolalo strach, byli závislí na víře svých bratrů a spokojili se s blikavým světlem dobrých pocitů, aniž doopravdy porozuměli pravdě nebo působení Boží milosti na lidská srdce. Vyšli Pánu naproti v naději, že za to budou okamžitě odměněni. Naprosto však nebyli připraveni na odklad nebo na zklamání. Když přišly zkoušky, zakolísali ve víře a jejich světlo pohaslo.

"Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly." To, že ženich dlouho nešel, znázorňuje, že doba, kdy očekávali Pána, uplynula, věřící prožívali zklamání a měli pocit, že se Pán opozdil. V této době nejistoty ochabla zájem povrchních a malověrných lidí, přestali se snažit. Naopak lidé, jejichž víra vycházela z osobního poznání Bible, stáli na skále, kterou nemohla strhnout vlna zklamání. "Na všechny přišla ospalost a usnuly." Jedny družičky zhloustly, druhé trpělivě čekaly, až se jim víc vyjasní. V noci zkoušky se však zdálo, že i ty druhé do určité míry ztratily horlivost a oddanost. Malověrní a povrchní lidé se už nemohli opírat o víru svých spoluvěřících. Každý se musel postavit na vlastní nohy. Tehdy se začal objevovat také fanatismus. Některé lidé, kteří se vydávali za nadšené zastávce poselství, zavrhlí Boží slovo jako jedinou neomylnou autoritu. Tvrdili, že je vede Duch svatý, ale přitom se řídili svými pocity, dojmy a představami. Některé z nich projevovali slepou, fanatickou horlivost a odsuzovali všechny, kdo s nimi nesouhlasili. Většina adventistů jejich blouznivé nápady a jednání nepřijala. Dělali však pravdu špatnou pověst.

Satan se tímto způsobem snažil mařit a ničit Boží dílo. Adventní hnutí vyburcovalo mnoho lidí,

pøivedlo k obrácení tisíce høíšníkù, vìrní lidé hlásali poselství, i když Pán nepøišel tehdy, když jej oèekávali. Vládce zla ztrácel poddané. Aby Boží dílo zdiskreditoval, snažil se nikteré vìøící svést k extrémùm. Jeho pomocníci pak využili každý omyl, každý chybný krok, každý nesprávný èin a pøehnaní ho zvýraznili, aby lidem zošklivili adventisty i jejich víru. Podaøilo se mu pøivést znaèný poèet lidí k tomu, že sice ústy vyznávali víru v druhý pøíchod Pána Ježíše, jejich srdce však ovládal satan. Další výhody získal tím, že soustøeioval pozornost na ni jako na pøedstavitele všech vìøících.

Satan je "žalobce svých bratøí". Vede lidi, aby sledovali chyby a nedostatky Božího lidu, aby o nich hovoøili a aby pøehlíželi všechny jejich dobré èiny. Když Bùh pùsobí pro záchranu lidí, projevuje aktivitu také satan. Když Boží synové pøedstupují pøed Pána, pøichází s nimi i satan. Do každého oživeneckého hnutí pøivádí lidi neposvíceného srdce a nevyrovnané mysli. Když takoví lidé pøijmou nikteré body pravdy a získají si místo mezi vìøícími, pùsobí satan skrze ni, aby šíøil uèení, které oklame nerozvážné. Nikdo se nestane dobrým køes•anem tím, že se zdržuje ve spoleènosti Božích dìtí, v Božím domì nebo dokonce u stolu Páni. Satan se èasto úèastní i nejslavnostních pøíležitostí v podobì lidí, které mùže použít jako své nástroje.

Vládce zla bojuje o každou pøí území, na kterém Boží lid pokroèí na své cestì k Božímu království. V celých dìjinách køes•anské církve nenajdeme jedinou reformaci, která by se nepotýkala s vážnými pøekážkami. Tak tomu bylo i v dobì apoštola Pavla. Kdekoli založil sbor, našlo se v něm nikolik lidí, kteøí zdánlivì pøijali víru, vnášeli však do sboru bludné uèení, které - kdyby je lidé pøijali - by nakonec vytlaèilo lásku k pravdì. Luthera velmi tránilo a znepokojovalo jednání fanatikù, kteøí tvrdili, že Bùh mluví pøímo jejich prostøednictvím, a své vlastní myšlenky a názory kladli nad uèení Písma. Mnozí lidé, kterým scházela víra i zkušenost, si zato dostateènì zakládali na sobì, rádi poslouchali a vyprávìli nièto nového, byli okouzleni tvrzeními nových uèitelù. Pøidali se k satanovým pomahaèùm, aby maøili to, co Luther na základì Božího povìøení vybudoval. Bratøi Wesleyové a další, kteøí svým vlivem, a vírou pøinesli svìtu požehnání, na každém kroku naráželi na nástrahy satana, který vhánil pøepjaté, nevyrovnané a neposvícené lidi do kdejakých forem fanatismu.

William Miller nepøál vlivùm, které vedly k fanatismu. Prohlašoval podobnì jako Luther, že "každý duch" má být provìøen Božím slovem. Miller prohlásil: "Satan v dnešní dobì ovládá myšlení mnoha lidí. Jak poznáme, který duch je ovládá? Bible odpovídá: "Po jejich ovoci je poznáte..." (Mt 7,16), "nebo• mnoho falešných prorokù vyšlo do svìta" (1 J 4,1) a my je máme zkoušet. Duch, který nás nevede, abychom v tomto svìtì žili skromnì, spravedlivì a zbožnì, není Kristùv Duch. Jsem stále víc a více pøesvìdèen o tom, že v tìchto divokých hnutích má své prsty satan... Mnozí mezi námi pøedstírají úplné posvícení, øídí se však lidskými tradicemi a zdá se, že vidí o pravdì právì tak málo jako jiní, kteøí nic nepøedstírají." (Bliss, Pamìti Williama Millera, str. 236.237) "Duch bludu nás odvádí od pravdy, ale Duch Boží nás uvádí do pravdy; pøesto øíkáte, že èlovìk mùže být v bludu, a pøitom si myslet, že je v pravdì. Jak to øešit? Odpovídáme: Boží Duch a Boží slovo se shodují. Jestliže èlovìk posuzuje sám sebe Božím slovem a neshledá rozpor, mùže vìøit, že má pravdu. Jestliže však zjistí, že duch, který ho vede, se plnì neshoduje se smyslem Božího zákona nebo celého Božího slova, a• jedná velmi opatrnì, aby neuvízl v satanovì lèèce." (The Advent Herald and Signs of the Times Reporter, roè. 8, è.23 z 15. ledna 1845) "Vidím více dùkazù o vnitøní zbožnosti v slzách, které kanou z oèí, ve zvlhlé tváøi, ve sloví proneseném tlumeným hlasem, než v celém hluku, který zní v køes•anstvu." (Bliss, str. 282)

V době reformace popisovali nepřátelé reformace vinu za všechny projevy fanatismu lidem, kteří proti fanatismu nejvíce bojovali. Podobně jednali odpůrci adventního hnutí. Nespokojili se jen s tím, že šířili přehnané zprávy o bludech extrémistů a fanatiků, ale rozšiřovali také pomluvy, které se ani v nejmenším nezakládaly na pravdě. Tito lidé jednali z pozice předsudků a nenávisti. Zvěst o blízkém příchodu Ježíše Krista je vyrušila z jejich klidu. Obávali se, že by to mohla být pravda. Doufali však, že tomu tak není, a to byla příčina jejich nepřátelského postoje vůči adventistům a jejich víře.

Skutečnost, že mezi adventisty proniklo několik fanatiků, je právě tak málo důvodem k tvrzení, že toto hnutí není od Boha, jako nebyla přítomnost fanatiků a podvodníků v církvi v době apoštola Pavla nebo Luthera důkazem, že jejich dílo je odsouzeníhodné. Jakmile se Boží lid probudí ze spánku a začne opravdově konat dílo pokání a obnovy, začne studovat Boží slovo, aby poznal pravdu, která je v Pánu Ježíši, a plně se odevzdá Bohu, okamžitě se ukáže, že také satan je stále aktivní a je stále na stráži. Svou moc projeví všemožným klamem a přivolá si na pomoc všechny padlé anděly.

Zdrojem fanatismu a rozkolu nebylo poselství o druhém příchodu Ježíše Krista. Tyto jevy se projeví v létě 1844, kdy adventisté znejistili a zapochybovali, zda zastávají správné stanovisko. Hlásání poselství prvního anděla a "půlnočního volání" potlačovalo fanatismus a rozkolnictví. Lidé, kteří se zapojili do tohoto hnutí, byli jednotní, jejich srdce naplňovala vzájemná láska a láska ke Kristu, jehož příchod očekávali. Tato jediná víra, tato jediná blahoslavená naděje je pozvedla nad všechny lidské vlivy a chránila je před satanovými útoky.

"Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly. Uprostřed noci se rozlehl křik: Ženich je tu, jděte mu naproti! Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy." (Mt 25, 5-7) V létě roku 1844 - tedy v době mezi datem, kdy mělo podle původních výpočtů skončit období 2300 prorockých dnů, a podzimem téhož roku, který byl později pokládán za dobu konce - hlásali poselství vyjádřené slovy Písma: "Ženich přichází!"

Toto hnutí vyvolalo zjištění, že Artaxerxův výnos o obnově Jeruzaléma, který je výchozím bodem k výpočtu období 2300 prorockých dnů, začal platit od podzimu roku 457 př. Kr. a nikoli od počátku toho roku, jak se předtím věřilo. Začneme-li počítat od podzimu roku 457 př. Kr., skončí období 2300 roků na podzim roku 1844 (viz Dodatky).

Také symbolika starozákonní chrámové bohoslužby naznačuje, že událost znázorněná "očištěním svatyní" by se měla odehrát na podzim. To se velmi zřetelně ukázalo, když začali věnovat pozornost tomu, jak se splnily předobrazy a symboly prvního příchodu Ježíše Krista.

Zabití velikonočního beránka bylo symbolem smrti Pána Ježíše. Apoštol Pavel napsal: "Byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus." (1 K 5,7) Snopek prvotín, který byl v době velikonoce obrácen před Pánem, byl symbolem zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Když apoštol Pavel mluví o zmrtvýchvstání Ježíše Krista a celého Božího lidu, píše: "První vstal Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho." (1 K 15,23) Jako tento první snop požatý před vlastní sklizní, byl Kristus prvotinou oné nesmrtelné sklizně vykoupených, která bude při budoucím zmrtvýchvstání shromážděna do Boží sýpky.

Tyto předobrazy se splnily, a to nejen tím, že došlo k vlastní události, kterou symbolicky znázorňovaly, ale splnily se také v příslušném čase. Ètrnáctého dne prvního měsíce židovského kalendáře, tedy v den,

kdy byl po dlouhých patnáct staletí zabíjen velikonoční beránek, jedl Pán Ježíš se svými učedníky velikonočního beránka a ustanovil oběd, který má být památkou jeho vlastní smrti jako "Božího Beránka, který snímá hříchy světa" (J 1,29). Též noci se ho chopily bezbožné ruce, aby ho ukřižovaly a zabily. A jako naplnění symbolu snopu obráceného před Hospodinem byl náš Pán třetího dne vzkříšen z mrtvých, "první z těch, kdo zesnuli," vzor všech vzkříšených spravedlivých, jejichž "tílo poníženosti" promění "v podobu těla své slávy" (1 K 15,20; Fp 3,21).

Podobně se musí splnit předobrazy, které ukazovaly na jeho druhý příchod, a to v době, kterou naznačuje symbolická starozákonní bohoslužba. V mojíšiovském řádu se očištění svatyně neboli velký Den smíření konal podle židovského kalendáře desátého dne sedmého měsíce (3 M 16,29-34). Tehdy velekněz, když vykonal smíření za celý Izrael, a očistil tak svatostánek od hříchu, vyšel a požehnal lidu. Domnívali se, že podobně se zjeví Ježíš Kristus, náš Velekněz, aby očistil zemi od zkažky způsobené hříchy a hříšníky, a požehná svůj čekající lid nesmrtelností. Desátý den sedmého měsíce - Den smíření, dobu očištění svatyně - , který v roce 1844 připadl na 22. říjen, začali pokládat za datum příchodu Ježíše Krista. Odpovídalo to totiž výše zmíněnému zjištění, že období 2300 dní skončí na podzim. Zdálo se, že tento závěr je naprosto jistý.

V podobenství uvedeném v 25. kapitole Matoušova evangelia následuje příchod ženicha po době čekání a spánku. To jen doplňovalo právě uvedené důkazy jak z proroctví, tak i ze starozákonních předobrazů. Všechno to jen umocnilo přesvědčení tisíců věřících, kteří hlásali "půlnoční volání". Toto hnutí se přehnalo zemí jako přílivová vlna. Šířilo se od místa k místu, od vesnice k vesnici, i na samoty, až plně vyburcovalo čekající lid. Toto poselství nešlo fanatismus, jako vycházející slunce rozpouští ranní jinovatku. Mizely pochybnosti a nejistota věřících a jejich srdce naplňovala naděje a odvaha. Hnutí se zbavilo všech extrémů, které se projevuje všude tam, kde se lidské vzrušení nenechá ovládat Božím slovem a Božím Duchem. Podobalo se oním obdobím pokory a návratu k Pánu, která přicházela ve starém Izraeli, když je Bůh káral ústy svých proroků. Neslo charakteristické rysy, jimiž se Boží dílo vyznačuje ve všech dobách. Neprojevovalo se v něm extatické nadšení, ale spíše opravdové zpytování srdce, vyznání hříchů a odmítnutí světa. Zápasící lidé se toužili připravit na setkání s Pánem, vytrvale se modlili a bezvýhradně odevzdávali Bohu.

Miller o tomto hnutí napsal: "Neprojevuje se v něm velká radost, ta jako by se odkládala pro budoucnost, kdy bude nebe a země spolu jásat v nevýslovné radosti a v dokonalé slávi. Také se zde nekonečně - čekají na volání z nebe. Zpívající nezpívají, čekají, až se budou moci připojit k andělským sborům... Nedochozí k citovým rozporům, všichni jsou jednoho srdce a jedné mysli." (Bliss, str. 270.271)

Jiný účastník hnutí podal toto svědectví: "Hnutí vyvolalo všude důkladné zpytování srdce a pokoru před Bohem. Způsobilo, že lidé přestali milovat věci tohoto světa, odstranilo spory a nepřátelství; lidé vyznávali své nepravosti, křivili se před Bohem a opravdově ho prosili o odpuštění a milost. Vedlo k pokoře a oddanosti, jaké jsme nikdy předtím neviděli. Jak Bůh předpověděl prostřednictvím proroka Joela, až se přiblíží velký den Hospodinův, lidé roztrhnou svá srdce, a ne šaty, obrátí se k Bohu s postem, pláčem a nářeky. Jak Bůh slíbil prostřednictvím proroka Zachariáše, vylil na svůj lid ducha milosti a proseb o smilování, vzhlíželi k tomu, kterého probodli a nářkali ... a lidé, kteří očekávali Pána, se před ním pokoušovali." (Bliss, v časopise Advent Shield and Review, leden 1845)

Ani jedno náboženské hnutí od doby apoštolů nebylo tak oproštěno od lidských nedokonalostí a satanových nástrah jako hnutí z podzimu roku 1844. Ještě po mnoha letech cítili všichni, kdo se ho účastnili a kdo stáli plně na straně pravdy, blahodárny vliv tohoto díla, a mohli svědčit, že pocházelo od Boha.

Na výzvu "Ženich je tu, jděte mu naproti" čekající "procitli, dávali do pořádku své lampy", a zkoumali Boží slovo znovu s dříve neznámým zájmem a úsilím. Bůh poslal anděly, aby vyburcovali zklamané a připravili je pro přijetí poselství. Hnutí nestálo na moudrosti a učenosti lidí, ale na Boží moci. Jako první nezaslechli a neuposlechli výzvu lidé nejučenější a nejnadanější, ale lidé nejskromnější a nejvíce odevzdaní Bohu. Farmáři nechali zrající obilí na polích, řemeslníci odložili své nástroje a se slzami i radostí vyšli, aby poselství šířili dál. Dřívější vedoucí hnutí se připojili až jako poslední. Církev všeobecně uzavřela své dveře před tímto poselstvím, a mnoho lidí, kteří je přijali, se rozloučilo se svými církvemi. Boží prozřetelnost spojila toto hlásání s poselstvím druhého anděla, a dodala mu tak zvláštní sílu.

Poselství "Ženich je tu!" nebylo ani tolik záležitostí důkazů, i když důkazy z Písma jsou jasné a přesvědčující. Provázela je síla, která si lidi podmaňovala. Neprojevíly se pochybnosti, otázky. Když Kristus vjížděl vítězně do Jeruzaléma, shromáždili se lidé, kteří přišli ze všech částí země k oslavě svátku na Olivové hoře, a když se připojili k zástupcům, které provázely Pána Ježíše, strhlo je nadšení chvíle, takže rovněž povolávali: "Požehnaný, který přichází ve jménu Hospodínově!" (Mt 21,9) Stejně tak pocítovali nevěřící, kteří se zúčastnili shromáždění adventistů - nikteří ze zvědavosti, jiní spíše z legrace - přesvědčující sílu provázející poselství "Ženich je tu!"

Tehdy se projevovala víra, která přináší vyslyšení modliteb - víra, která "upírá mysl k odplatě" (Žd 11,26). Jako děš na vyprahlou zemi tak sestupoval Duch milosti na ty, kdo ho opravdově hledali. Lidé, kteří očekávali, že se brzy postaví před svého Vykupitele, pocítovali nevýslovnou radost. Proměňující, podmaňující moc Ducha svatého si podrobovala lidská srdce, když věrným věřícím udílovala bohaté Boží požehnání.

Lidé, kteří přijali poselství, se pečlivě a slavnostně blížili k okamžiku, kdy - jak doufali - se setkají se svým Pánem. Každé ráno cítili, že je jejich první povinností ujistit se, že je Bůh přijímá. Vzájemně byli těsně spjatí, hodně se modlili spolu a jeden za druhého. Často se scházeli na odlehlých místech, aby rozmlouvali s Bohem. Prosby stoupaly k Bohu z polí i lesů. Více než potravu potřebovali každý den ujištění, že je Spasitel přijímá. Když jejich mysl zahalil mrak pochybností, nedopřáli si klidu, dokud nebyl zažehnán. Když cítili, že přijali odpouštějící milost, toužili už vidět Pána, kterého tolik milovali.

Znovu však měli prožít zklamání. Doba, kterou čekali, uplynula, a jejich Spasitel nepřišel. S tak pevnou vírou čekali na jeho příchod - a nyní prožívali to, co cítila Marie, když přišla k hrobu Spasitele, našla jej prázdný a zvolala: "Odesli mého Pána a nevím, kam ho položili." (J 20,13)

Pocit posvátné úcty, strach, že poselství by mohlo být pravdivé, způsobil, že se nevěřící po nějakou dobu drželi zpátky. I když doba čekání minula, tento vliv ihned neustal. Zpočátku se nevěřící neodvažovali posmívat zklamaným, když se však neobjevovaly žádné příznaky Božího hněvu, setřásli se sebe strach a začali je opět shazovat a zesměšňovat. Mnoho lidí, kteří věřili v brzký příchod Pána Ježíše, se nyní zpeklo své víry. Jiní si byli velice jistí a jejich raněná pýcha by se nejradiji schovala před světem. Jako

Jonáš si sťažovali na Boha a chtěli raději zemřít než žít. Lidé, kteří svou víru zakládali na názoru druhých, a nikoli na Božím slovu, nyní opět ochotně minili své názory. Posměvaři získali na svou stranu slabé a zbabělé, všichni se pak shodli, že se není třeba ničeho obávat, ani není třeba nic očekávat. Doba minula, Pán nepřišel a svět půjde dál svou cestou po tisíce let.

Opravdoví, upřímní věřící se vzdali všeho pro Krista a prožívali jeho blízkost jako nikdy dříve. Věřili, že předali světu poslední varování. Protože očekávali, že brzy budou žít v přítomnosti svého nebeského Pána a jeho anděla, porušili do značné míry styk se všemi, kdo poselství nepřijali. Toužebně se modlili: "Při, Pane Ježíši, při brzy!" Pán Ježíš však nepřišel. Vzít nyní na sebe znovu břemeno životních starostí a tížností, a k tomu snášet nářky a posměch nevěřících, to pro ně bylo strašnou zkouškou víry a trpělivosti.

Jejich zklamání však nebylo tak velké jako zklamání uědníků v době prvního příchodu Ježíše Krista. Když Pán Ježíš vjížděl vítězoslavně do Jeruzaléma, věřili jeho následovníci, že se chystá nastoupit na Davidův trůn a osvobodit Izrael od jeho utlačovatelů. S velkými nadějemi a s radostným očekáváním se navzájem předhánili v prokazování úcty svému Králi. Mnozí před něj kladli své pláště a koberce nebo mu stlali cestu palmovými ratolestmi. Ve svém nadšení a radosti svorně provolávali: "Hosana Synu Davidovu!" Když farizeové, zneklidnění a podráždění tímto výkřiky radosti, chtěli po Pánu Ježíši, aby své uědníky pokáral, Pán Ježíš jim odpověděl: "Budou-li oni mlčet, bude volat kamení!" (L 19,40) Proroctví se muselo vyplnit. Uědníci plnili Boží vůli, přesto museli prožít trpké zklamání. Jen o několik dnů později se stali očitými svědky mučednické smrti Spasitele a ukládali ho do hrobu. Jejich očekávání se nesplnila ani v jediném bodu. Jejich naděje zemřely s Ježíšem Kristem. Teprve až jejich Pán vítězně vstal z hrobu, pochopili, že proroctví všechno předpověděla a "že Mesiáš musel trpět a vstát z mrtvých" (Sk 17,3).

Pět set let předtím Pán prostřednictvím proroka Zachariáše prohlásil: "Rozjásěj se, siónská dcero, dcero jeruzalémská, propukni v hláhol! Hle, přichází k tobě tvůj král, spravedlivý a spásu nesoucí, pokořený, jede na oslu, na oslátku, osliím mláditi." (Za 9,9) Kdyby uědníci pochopili, že se Pán Ježíš ubírá k soudu a smrti, nebyli by schopni toto proroctví naplnit.

Podobně také Miller a jeho spolupracovníci splnili proroctví a šířili poselství, které mělo podle Písma ve světě zaznít. Nikdy by tento úkol nesplnili, kdyby porozuměli proroctvím, která předvíдалa jejich zklamání. Zvěstovali by jiné poselství, které má být hlášáno až před příchodem Pána všem národům. Poselství prvního a druhého anděla byla kázána v pravý čas a vykonala dílo, které Bůh skrze ně chtěl uskutečnit.

Okolí sledovalo celé díní a očekávalo, že se hnutí adventizmu zhroutí, jestliže v očekávanou dobu Kristus nepřijde. I když mnozí podlehli silnému pokušení, a zřekli se své víry, jiní odolali, a zůstali pevní. Ovoce adventního hnutí - duch pokory a zpytování srdce, zřeknutí se světa a změny života - , které provázelo adventní hnutí, dokazovalo, že je to Boží dílo. Neodvažovali se popírat, že kázání o druhém příchodu Ježíše Krista provázela moc Ducha svatého. Ve výpoětu prorockých období nemohli také najít žádnou chybu. Ani jejich nejschopnější protivníci nedokázali vyvrátit jejich výklad proroctví. Bez důkazů z Bible nemohli opustit stanovisko, k němuž dospěli upřímným studiem Písma, osvětleni Božím Duchem a se srdcem planoucím živou mocí, stanovisko, které odolalo pronikavé kritice a rozhořeným útokům ze strany všeobecně uznávaných náboženských učitelů i proslulých uěnců a

obstálo navzdory spojeným útokům učenosti, výřečnosti i výsměchu lidí úctyhodných i nízkých.

Je pravda, že očekávaná událost nenastala, ale to nemohlo otáčet jejich vírou v Boží slovo. Když Jonáš hlásal v ulicích Ninive, že za čtyřicet dnů bude město zničeno, přijal Pán pokání obyvatel Ninive a prodloužil jejich zkušební lhůtu. Přesto poslal Jonáše Bůh a Ninive bylo zkoušeno podle jeho vůle. Adventisté věřili, že Bůh je vedl při šíření poselství o soudu stejným způsobem. Měli za to, že "poselství prověřilo srdce posluchačů, buď v nich vzbudilo lásku k příchodu Pána Ježíše, nebo vyvolalo otevřenou či skrytou nenávisť, kterou však Bůh zná. Vytvořilo dílčí řádu, ... takže lidé, kteří chtěli poznat svá vlastní srdce, mohli mít jistotu, na které straně by byli, kdyby Pán tehdy přišel. Zda by byli volali: Hle, to je náš Bůh, na kterého čekáme, on nás spasí, nebo zda by byli volali hory a skály, aby je skryly před tváří Pána, který sedí na trůnu, a před hřívem Beránka. Máme za to, že je Bůh tímto způsobem zkoušel, vyzkoušel jejich víru, prověřil je a zjistil, zda v hodině zkoušky ustoupí z místa, kam je Pán postavil, zda se zžeknou světa a budou bezpodmínečně důvěřovat Božímu slovu." (The Advent Herald and Signs of the Times Reporter, roč. 8, č. 14 z 13. listopadu 1844)

Pocity lidí, kteří i po zklamání věřili, že je Bůh vedl, vyjadřují následující slova Williama Millera: "Kdybych měl prožít svůj život ještě jednou a měl tutéž jistotu, jakou jsem měl, musel bych být stejně čestný k Bohu i lidem... Jsem přesvědčen, že nenesu žádnou vinu za druhé lidi. Mám za to, že jsem udělal všechno, co bylo v mých silách, abych nenesl vinu za odsouzení jiných lidí... I když jsem byl dvakrát zklamán," napsal tento Boží muž, "nejsem zklamán a znechucen... Věřím v příchod Ježíše Krista stejně jako dříve. Udělal jsem jen to, co jsem po létech poctivého studia pokládal za svou povinnost. Pokud jsem se mýlil, pak jsem se mýlil na straně křesťanské lásky, lásky k bližním a přesvědčení o mé odpovědnosti vůči Bohu... Jedno vím: kázal jsem jen to, čemu jsem věřil. Bůh byl se mnou, jeho moc se projevovala v celém hnutí, které přineslo mnoho dobrého... Mnoho tisíc lidí začalo po kázání o konci času naprosto zřejmě studovat Písmo, víru a krev Ježíše Krista byli smísení s Bohem." (Bliss, str. 256, 255, 277, 280, 281) "Nikdy jsem se neucházel o přívěz pyšných, ani jsem neklesal na mysli, když mi svět hrozil. Ani teď se nebudu ucházet o jejich přívěz, ani nepůjdu za svou povinností, abych je dráždil k nenávisti. Nikdy nebudu hledat svůj život v jejich rukou, ani, jak doufám, nezaváhám, budu-li jej muset položit, jestliže to Bůh ve své laskavé prozřetelnosti rozhodne." (J. White: Život Williama Millera, str. 315)

Bůh neopustil svůj lid. Boží Duch i nadále zůstával s lidmi, kteří zbrkle neodmítli dříve přijaté poznání a neopustili adventní hnutí. Dopis Židům přináší povzbuzení a varování pro zkoušené čekatele v době krize: "Neztrácejte proto odvahu, nebo bude bohatě odměněna. Potřebujete však vytrvalost, abyste splnili Boží vůli a dosáhli toho, co bylo zaslíbeno. Vždy už jen 'docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se. Avšak můj spravedlivý - říká Bůh - bude žít, protože uviděl. Kdo by však odpadl, v tom nenajdu zalíbení.' Ale my přece nepatříme k těm, kdo odpadají a zahynou, nýbrž k těm, kdo věří a dosáhnou života." (Žd 10,35-39)

Toto napomenutí je určeno církvi v posledních dnech, vyplývá to ze slov, které ukazují na blízkost příchodu Ježíše Krista: "Docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se." Text jasně naznačuje, že dojde k zdánlivému prodlení a že se Pán zdánlivě opozdí. Podané naučení se velmi dobře hodí pro tehdejší adventisty. Lidé, na které se text obrací, byli v nebezpečí, že jejich víra ztroskotá.

Splnili Boží vůli tím, že se nechali vést Božím Duchem a jeho slovem. Přesto nechápali, proč je Pán vedl v minulosti takovou cestou, ani kudy mají jít dál. Byli v pokušení zapochybovat, zda je skutečně vedl Bůh. Tehdy i pro ně platilo: "Spravedlivý bude žít pro svou věrnost." Když jejich cestu ozařovalo jasné světlo "půlnočního volání", když sledovali, jak jsou proroctví odpečetěna a rychle se stýdající znamení svítila, že příchod Ježíše Krista je blízko, "žili z toho, co viděli". Ale nyní, pokoušeni zklamanými nadějemi, mohli existovat jen z víry v Boha a jeho slovo. Okolí se jim posmívalo a říkalo: "Byli jste podvedeni. Vzdejte se své víry a přiznejte, že adventní hnutí pocházelo od satana." Boží slovo je však ujišťovalo: "Kdo by však odpadl, v tom nenajdu zalíbení." (Žd 10,38) Kdyby se zřekli své víry a popřeli, že hlásání poselství provázela moc Ducha svatého, znamenalo by to, že se vrátili na cestu do záhuby. K vytrvalosti je povzbuzovala slova apoštola Pavla: "Neztrácejte proto odvalu..., potřebujete však vytrvalost..., vždy• už jen docela krátký čas, a přijde ten, který má přijít, a neopozdí se." Jediným bezpečím pro ně bylo držet se toho, co jim Bůh již sdělil, držet se pevně Božích slibů, dále studovat Písmo svaté, trpělivě čekat a sledovat, kdy jim Pán svítí další světlo.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

23. Co je to svatyně?

Základem i hlavním pilířem víry v příchod Ježíše Krista se stal především text: "Až po dvou tisících a tøech stech veèerech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti (oèištiní)." (Da 8,14) Tato slova znali velmi dobře všichni, kdo vèřili v brzký příchod Pána Ježíše. Tisíce úst opakovaly toto proroctví jako heslo své víry. Vèřili, že na událostech předpovídných tímto slovy závisí splnění jejich nekrásnější nadje a největší touhy. Vypoèítali, že lhùta urèená proroctvím skonèí na podzim roku 1844. Spolu s ostatními køes•any adventisté vèřili, že svatyní je zemì nebo nìjaká její èást. Mìli za to, že oèištiní svatynì bude znamenat oèištiní zemì ohnìm posledního soudu a dojde k tomu pøi druhém příchodu Ježíše Krista. Proto došli k závìru, že se Kristus vrátí na tuto zem v roce 1844.

Stanovené datum ovšem uplynulo a Pán nepøišel. Vèřící vidìli, že Boží slovo nemùže selhat, že chyba musí být v jejich výkladu proroctví. V èem se ale mýlili? Nìkteøí øešili problém prohlášením, že období 2300 dnù neskonèilo v roce 1844. Nemìli pro to však jiné zdùvodnìní než to, že Pán Ježíš nepøišel tehdy, když ho èekali. Dospìli k závìru, že kdyby lhùta předpovídná proroctvím skonèila v roce 1844, Kristus by se vrátil, aby oèistil svatyni - vyèistil zemì ohnìm. Protože nepøišel, nemohla lhùta skonèit.

Pøijmout takový závìr znamenalo zavrhnout dosavadní výpoèet prorockých období. Dalším studiem zjistili, že období 2300 prorockých dnù zaèalo na podzim roku 457 pø. Kr., kdy vstoupil v platnost Artaxerxùv dekret o obnovì Jeruzaléma. Vezmeme-li toto datum jako výchozí bod, souhlasí dokonale sled všech předpovídných událostí v knize Daniel 9,25-27. Šedesát devìt týdnù, prvních 483 let z 2300 let, sahá k Mesiáši, Pomazanému. Kristùv køest a jeho pomazání Duchem svatým v roce 27 po Kr. se vyplnily pøesnì podle předpovìdi. Uprostøed sedmdesátého týdne mìl být Mesiáš zabit. Tøi a pùl roku po svém køtu, na jaøe roku 31 po Kr., byl Kristus ukøižován. Sedmdesát týdnù, neboli 490 let, bylo oddìleno přednostnì pro Židy. Koncem tohoto období zpeèetil národ zavržení Krista pronásledováním jeho uèedníkù a apoštolové se v roce 34 po Kr. obrátìli k pohanùm. Tehdy skonèilo 490 let, první èást z 2300 prorockých dnù, a zbývalo 1810 let. Období 1810 let od roku 34 po Kr. skonèilo v roce 1844. Jak prohlásil andìl: "Tehdy pøijde svatynì ke svému oèištiní." Všechny proroctvím předpovídné údaje se neklamnì splnily v urèenou dobu.

Všechno v tomto výkladu bylo srozumitelné a jasné až na to, že nevymezoval, jaká událost je předpovìdná oèištiním svatynì, ke kterému došlo v roce 1844. Popøít, že prorocké období skonèilo v uvedeném roce, by znamenalo vnést do celé vìci zmatek a nebrat v úvahu, že se øada dùležitých událostí odehrála pøesnì v dobì urèené proroctvím.

Bùh vedl svùj lid ve velkém adventním hnutí. Provázel toto dílo svou mocí a slávou a nepøipustil, aby skonèilo zklamáním a aby lidé mohli tvrdit, že šlo o falešné a fanatické nadšení. Bùh nedovolí, aby se jeho slovo stalo pøedmìtem pochybností a nejistoty. I když po zklamání mnozí lidé odmítli výpoèty prorockých lhùt a zavržli hnutí, které na jejich základi vzniklo, jiní vèřící nebyli ochotni vzdát se své víry a svých prožitkù, které stály na Písmu a svìdectví Ducha svatého. Vèřili, že studiem proroctví došli k správnému výkladu a jejich povinností je držet se poznané pravdy a pokračovat dál ve studiu Bible. S opravdovou modlitbou provìøovali svùj výklad Písma a snažili se odhalit svou chybu. Protože ve svém

výpoètu prorockých údobí nemohli najít žádnou chybu, zaèali se podrobnìji zabývat otázkou svatynì.

Studiem zjistili, že v Písmu není jediný doklad podporující obecnì pøijatý názor, že svatynì znázoròuje naši zemi. Našli však v Bibli vysvìtlení, co je to svatynì, jaký má úèel, kde se nachází a jaká služba se v ní koná. Svìdectví biblických pisatelù je tak jasné a podrobné, že nedává prostor pro pochybnosti. Apoštol Pavel napsal v listì Židùm: "I ta první smlouva mìla ovšem bohoslužebný øád i posvátné místo, ale pozemské. To byl stánek, v jehož pøední èásti, zvané svatynì, byly svícny a stùl na pøedložené chleby. Za oponou byla druhá èást stánku, nazývaná svatynì svatých (nejsvìtìjší svatynì). Tam byla truhla smlouvy ze všech stran krytá zlatem, v ní pak byla zlatá nádoba s manou, Áronova hùl, která se kdysi zazelenala, a desky smlouvy. Nad ní byli cherubové Boží slávy, kteøí zastìðovali slitovnici." (Žd 9,1-5)

Svatynì, o níž apoštol hovoøí, byl stánek postavený na Boží pøíkaz Mojžíšem jako pozemský pøíbytek Nejvyššího. "A• mi udílají svatyni a já budu bydlet uprostøed nich," (2 M 25,8) pøikázal Bùh Mojžíšovi, když s ním byl na hoøe. Když Izraelci putovali pouští, bylo možno svatyni stìhovat z místa na místo, pøesto to však byla velkolepá stavba. Její stìny byly z prken bohatì obložených zlatem a zasazených do støíbrných soklù, støechu tvoøila vrstva kobercù a pokrývek, její vrchní èást byla z kùže. Vnitøek byl z jemného plátna pøekrásnì zdobeného postavami cherubínù. Kromì vnìjšího nádvoøí, na kterém stál oltáø pro zápalné obìti, tvoøily samotný svatostánek dvì místnosti, nazývané svatynì a svatynì svatých. Oddìlovala je od sebe krásná a drahocenná opona, podobná oponì, která uzavírala vchod do první místnosti, do svatynì.

Ve svatynì stál na jižní stranì svícen se sedmi lampami a osvìtloval svatyni ve dne i v noci. Na severní stranì stál stùl s pøedkládanými chleby a pøed oponou, oddìlující svatyni od svatynì svatých, byl zlatý kadidlový oltáø, z nihož každý den stoupal k Bohu oblak pøíjemné vůni spolu s modlitbami Izraele.

Ve svatynì svatých stála truhla zhotovená ze vzácného døeva, obloženého zlatem, schránka to pro dvì kamenné desky, na které Bùh vyryl Desatero pøíkázání. Truhlu pøikrývala slitovnice, drahocenné umìlecké dílo, které tvoøilo víko posvátné schránky. Nad ní se vypínali dva cherubíni, každý na jedné stranì, zhotovení z ryzího zlata. V této èásti svatynì se ukazovala Boží pøítomnost v podobì oblaku slávy mezi cherubíny.

Když se Hebrejové usadili v Kanaánu, postavili jako náhradu za tento svatostánek Šalomounùv chrám, tedy už pevnou stavbu mnohem vìtších rozmìrù, zachovali však pùvodní proporce a vnitøní zaøízení. V této podobì svatynì existovala - s výjimkou doby proroka Daniela, kdy byla v sutinách - až do roku 70 po Kr., kdy ji znièili Øímané.

Je to jediná pozemská svatynì, o níž Bible podává nijaké zprávy. Apoštol Pavel ji nazývá svatynì první smlouvy. A co nová smlouva, nemá žádnou svatynì?

Když se lidé, kteøí hledali pravdu, znovu obrátili k listu Židùm, zjistili, že již citovaná slova apoštola Pavla hovoøí o existenci druhé svatynì neboli svatynì nové smlouvy: "I ta první smlouva mìla ovšem bohoslužebný øád i posvátné místo." Spojkou "i" apoštol Pavel naznaèuje, že se o této svatynì zmínil již døíve. Když se vrátíme na poèátek pøedchozí kapitoly dopisu Židùm, mùžeme èíst: "Z toho, co bylo øeèeno, plyne: máme veleknìze, který usedl po pravici Božího trùnu v nebesích jako služebník pravé

svatyni a stánku, který zřídil sám Hospodin, a nikoli èlovìk." (Žd 8,1.2)

Zde se hovoří o svatyni nové smlouvy. Svatyni první smlouvy vybudovali lidé, postavil ji Mojžíš. Nebeskou svatyni postavil Pán, a ne èlovìk. Ve starozákonní svatyni konali službu lidé jako knìží, v nebeské svatyni slouží Ježíš Kristus, náš velký Veleknìz. První svatyni byla na zemi, druhá je v nebi.

Navíc, Mojžíš zhotovil svatostánek podle nebeského vzoru. Pán mu pøikázal: "Udíláte všechno pøesní podle toho, co ti ukazují jako vzor svatého pøíbytku i vzor všech bohoslužebných pøedmìtù." Tento pøíkaz dostal opakovanì: "Hleì, abys všechno udìlal podle vzoru, který ti byl ukázán na hoøe." (2 M 25,

9.40) Apoštol Pavel dodává, že první svatostánek byl "náznakem nebeských vìcí", že knìží, kteøí obìtují dary podle zákona, slouží podle "obrazu a stínu nebeské svatyni" a "Kristus nevešel do svatyni, kterou udìlaly lidské ruce jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil pøed Boží tváøí." (Žd 9,9.23; 8,5; 9,24)

Nebeská svatyni, ve které slouží Ježíš Kristus v náš prospìch, je originál, zatímco svatyni vystavená Mojžíšem byla její napodobeninou. Bùh vložil svého Ducha na stavitele pozemské svatyni. Øemeslnická zruènost a umìní projevené pøi stavbì byly výrazem Boží moudrosti. Stìny vypadaly jako z jednoho kusu zlata a odrážely svìtlo sedmi lamp zlatého svícnu na všechny strany. Stùl s pøedkládanými chleby a kadidlový oltáø záøily jako ryzí zlato. Nádherné koberce, které tvoøily strop a v nichž byly vetkány postavy andìlù v modré, purpurové a šarlatové barvì, zvýrazòovaly krásu stavby. Za druhou oponou se ukazovala záøe nad slitovnicí, viditelný projev Boží slávy, do jejíž pøítomnosti mohl pøijít pouze nejvyšší knìz, kdokoli jiný by zemøel.

Nevyrovnatelná nádhera pozemské svatyni znázoròovala pro lidský pohled slávu nebeské svatyni, v níž Ježíš Kristus, náš Vùdce, slouží za nás pøed Božím trùnem. Velikost a nádheru pøíbytku Krále králù, kde mu slouží "tisíce tisícù a kde pøed ním stojí desetkrát tisíckrát sto tisícù" (Da 7,10), onen chrám - naplnìný slávou vìného trùnu, kde serafíni, jeho záøící strážci, zakrývají v úctì své tváøe - mohla jen matnì znázornit nejznamenitìjší stavba, jakou kdy vybudovaly lidské ruce. Pøesto pozemská svatyni a služby, které se v ní konaly, uèily dùležitým pravdám o nebeské svatyni a velikém díle, které tam probíhá pro záchranu èlovìka.

Nebeskou svatyni znázoròovala dvì oddìlení pozemského svatostánku. Když apoštol Jan smìl ve vidìní pozorovat Boží chrám v nebi, vidìl, že "pøed trùnem hoøelo sedm svìtel." (Zj 4,5) Vidìl andìla "se zlatou kadidelnicí, jak pøedstoupil pøed oltáø; bylo mu dáno množství vonných vìcí, aby je s modlitbami všech posvácených položil na zlatý oltáø pøed trùnem." (Zj 8,3) Apoštol Jan smìl sledovat první oddìlení nebeské svatyni. Vidìl tam "sedm svìtel" a "zlatý oltáø", které ve svatyni na zemi znázoròoval zlatý svícen a kadidlový oltáø. Nebeská svatyni se otevøela znovu (Zj 11,19) a Jan nahlédìl za vnitøní oponu svatyni svatých. Tam uvidìl "truhlu (schránu) Boží smlouvy", kterou na zemi znázoròovala posvátná truhla, do níž Mojžíš uložil Boží zákon.

Lidé, kteøí hledali øešení vzniklé otázky, našli neklamný dùkaz, že v nebi existuje svatyni. Mojžíš postavil na zemi svatyni podle vzoru, který mu Pán ukázal. Apoštol Pavel uèí, že vzorem je pravá svatyni, která je v nebi. A Jan dosvìdèuje, že ji v nebi vidìl.

V nebeském chrámu, v Božím pøíbytku, stojí Boží trùn spravedlnosti a soudu. Ve svatyni svatých je uložen Boží zákon, základní mìøítko pravdy, podle nihož Pán posuzuje celé lidstvo. Schrána úmluvy, v které jsou uloženy desky zákona, je pøikrytá slitovnicí, pøed níž nabízí Kristus svou krev za høíšníka. Tím je znázornìno spojení spravedlnosti a milosti v plánu vykøpení èlovìka. Jen nekoneèná moudrost mohla vymyslet takové spojení a jen nekoneèná moc je mohla uskuteènit. Toto spojení naplòuje celé nebe úžasem a úctou. Sochy cherubínù v pozemské svatyni shlížely uctivì na slitovnici a znázoròovaly zájem, s jakým nebeské zástupy sledují dílo vykøpení lidstva. To je tajemství milosti, které by i andìlé chtìli pochopit: že totiž Bùh mùže zùstat spravedlivý, i když ospravedlòuje kajícího høíšníka a obnovuje spojení s høíšným lidstvem, že Kristus mùže sestoupit, aby zachránil nespoèetné zástupy lidí z propasti zkázy, a pøikryt je neposkvrnìným rouchem své spravedlnosti, aby spolu s andìly, kteøí nepadli, mohli navždy žít v Boží pøítomnosti.

Dílo Ježíše Krista jako Pøímluvce za èlovìka jedineènì znázornil prorok Zachariáš v proroctví o muži "jménem Výhonek". Napsal: "On zbuduje chrám Hospodinùv a bude obdaøen velebností. Bude sedít na svém trùnu a vládnout a bude na svém trùnu knìzem; mezi obojím bude pokojná shoda." (Za 6,12.13)

"On zbuduje chrám Hospodinùv." Svou obìtí a službou prostøedníka je Kristus zakladatelem a stavitelem Boží církve. Apoštol Pavel ukazuje na Krista, který je "úhelným kamenem, v němž je celá stavba pevnì spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; v něm jste i vy společènì budováni v duchovní pøíbytek Boží." (Ef 2,20-22)

"Bude obdaøen velebností." Kristu náleží sláva za vykøpení lidského rodu, který padl do høíchu. Po vìènost bude znít zpìv vykøpených: "Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil høíchù..., jemu patøí sláva i moc na vìky." (Zj 1,5.6)

"Bude sedít na svém trùnu a vládnout a bude na svém trùnu knìzem." Ještì nesedí na trùnu své slávy, protože království slávy ještì nebylo nastoleno. Teprve až ukonèí své dílo prostøedníka, "Bùh mu dá trùn jeho otce Davida" a "jeho království nebude konce" (L 1,32.33). Jako knìz sedí nyní Ježíš Kristus se svým Otcem na Božím trùnu (Zj 3,21). Na trùnu s Vìèným Bohem, který má život sám v sobì, sedí nyní Pán Ježíš, který "nesl naše nemoci, naše bolesti na sebe vzal", "na sobì zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se høíchu", "proto mùže pomoci tím, na které pøicházejí zkoušky". "Zhøeší- li kdo, máme u Otce pøímluvce." (Iz 53,4; Žd 4,15; 2,18; 1 J 2,1) Pøímlouvá se svým probodeným a ztýraným tělem, svým neposkvrnìným životem. Ranìné ruce, probodnutý bok, probité nohy prosí za padlého èlovìka, jehož spasení vykøpil za tak nezmìrnou cenu.

"Mezi obojím bude pokojná shoda." Láska Otcova je stejnì jako láska Syna zdrojem záchrany pro ztracené lidstvo. Pán Ježíš øekl svým uèedníkùm, døíve než od nich odešel: "Neøíkám vám, že já budu prosit Otce za vás; vždy• Otec sám vás miluje." (J 16,26.27) Bùh byl v Kristu, když "usmíøil svìt se sebou" (2 K 5,19). A ve službì v nebeské svatyni je "mezi obìma pokojná shoda". "Nebo• Bùh tak miloval svìt, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v niho vìøí, nezahynul, ale mìl život vìèný." (J 3,16)

Bible dává jasnou odpovìi na otázku: Co je svatynì? Termínem "svatynì" Bible oznaèuje nejdøíve svatyni postavenou Mojžíšem jako napodobeninu nebeské skuteènosti, a za druhé "pravou svatyni" v

nebi, kterou pozemská svatyně jako napodobenina znázorňovala. Smrtí Ježíše Krista skončila obrazná služba. "Pravá svatyně" v nebi je svatyně nové smlouvy. A protože proroctví Daniel 8,14 se splnilo v nové smlouvě, musí být svatyně, k níž se proroctví vztahuje, svatyně nové smlouvy. Když v roce 1844 skončilo období 2300 prorockých dnů, na zemi už po mnoho století izraelská svatyně neexistovala. Proto proroctví: "Až po dvou tisících a třech stech letech a jitrech dojde svatyně spravedlnosti (očištění)" se nepochybně týká svatyně v nebi.

Zbývá však ještě odpovědět na nejdůležitější otázku: Co je to očištění svatyně? Bible podrobně popisuje takovou službu v pozemské svatyni. Může však být v nebi něco, co je třeba očistit? V listu Židům 9. kapitole se hovoří o očištění pozemské i nebeské svatyně: "Podle zákona se skoro vše očišťuje krví, a bez vylití krve není odpuštění. To, co je jen náznakem nebeských věcí, bylo nutno očistovat takovým způsobem; nebeské věci samy však vyžadují vzácnějších obětí," (Žd 9,22.23) totiž drahocennou krev Ježíše Krista.

Očištění, a to v obrazné i ve skutečné službě, musí být vykonáno krví. V obrazné službě krví zvířat, ve skutečné službě krví Pána Ježíše. Apoštol Pavel jako důvod, proč očištění musí být vykonáno krví, uvádí, že bez prolití krve není odpuštění. Odpuštění neboli vymazání hříchů je dílo, které je třeba vykonat. Jakou souvislost však mají hřichy se svatyní, a už v nebi, nebo na zemi? To můžeme pochopit studiem obrazné služby v pozemské svatyni, "ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské" (Žd 8,5).

Služba v pozemské svatyni se dělila do dvou fází. Kněží sloužili každý den ve svatyni, a pak jednou za rok konal velekněz ve svatyni svatých zvláštní úkon smíření a očištění svatyně. Každý den přinášeli kající hříšníci své oběti ke dveřím svatostánku, pokládali ruku na hlavu obětního zvířete a vyznávali své hřichy. Tím obrazně přenášeli svoji vinu ze sebe na nevinnou oběť. Pak bylo zvíře usmrceno. "Bez vylití krve," vysvětluje apoštol, "není odpuštění hříchu." "V krvi je život těla." (3 M 17,11) Porušení Božího zákona vyžaduje smrt přestupníka. Krev znázorňuje život hříšníka propadlý odsouzení. Jeho vinu přenesenou na oběť zanesl kněz v krvi obětního zvířete do svatyně a kropil jí před oponou, za níž byla truhla s deskami zákona, který hříšník přestoupil. Tímto obědem byl hřích prostřednictvím krve obrazně přenesen do svatyně. V případě některých obětí nebyla krev vnášena do svatyně, ale její maso snědl kněz, jak Mojžíš přikázal Áronovým synům: "Vám ji (Bůh) dal, abyste nesli nepravost pospolitosti." (3 M 10,17) Oba obědy jsou symbolem přenesení hříchu z člověka, který hřích vyznal, do svatyně.

Taková služba probíhala ve svatyni každý den po celý rok. Hřichy Izraele byly přenášeny do svatyně a zvláštním obědem je bylo třeba odstranit. Podle Božího přikazu bylo nezbytné vykonat smíření obědy pro každé oddělení svatyně. "Tak vykoná smíření obědy za svatyni pro nečistotu Izraelců, pro jejich přestoupení se všemi jejich hřichy. Stejně bude postupovat při stanu setkávání, který stojí u nich, uprostřed jejich nečistot." Smíření oběd bylo třeba vykonat také pro oltář, a tím "jej očistí od nečistot Izraelců a posvětit ho" (3 Moj 16,16.18).

Jednou za rok ve velký Den smíření vstoupil nejvyšší kněz do svatyně svatých, aby očistil svatyni. Tento úkon uzavřel celoroční cyklus služby ve svatyni. V Den smíření postavili před dveře svatostánku dva kozly. Potom určili "jeden los pro Hospodina, druhý pro Azázela" (3 M 16,8). Kozel, na kterého padl los

pro Hospodina, měl být poražen jako oběť za hřích lidí a kněz měl jeho krev zanést za oponu a pokropit jí slitovnici a před slitovnicí. Krví měl být pokropen také kadidlový oltář, který stál před oponou.

"Áron vloží oběť ruce na hlavu živého kozla. Vyzná nad ním všechny nepravosti Izraelců a všechna jejich přestoupení se všemi jejich hříchů a vloží je na hlavu kozla; pak ho dá připraveným mužem vyhnat do pouště. Kozel na sobě ponese všechny jejich nepravosti do odlehlé země. Toho kozla vyžene na poušť." (3 M 16,21.22) Kozel určený k vyhnání se už do izraelského tábora nevrátil, a muž, který ho odvedl do pouště, musel - dříve než se vrátil do tábora - omýt sebe a svůj oděv vodou.

Celý obřad měl Izraelcům ukázat, jak je Bůh svatý a jak je pro něj hřích odporný. Navíc jim měl ukázat, že každý styk s hříchem je znečistí. Bůh požadoval, aby se každý Izraelce toho dne, kdy se konalo dílo smíření, pokoušel ve svém srdci. Museli odložit jakoukoli práci a prožít celý den v opravdové pokoře před Bohem, s modlitbami, postem a opravdovým zpytováním srdce.

Předobrazná služba v pozemské svatyni představovala důležité pravdy o smíření. Místo hřišníka byla v ní přijímána krev zástupné oběti. Krev obětních zvířat však nemohla odstranit hřích. Byl to jen prostředek, který přenášel hřích do svatyně. Obětováním krve hřišník uznal autoritu zákona, vyznal, že se provinil a vyjádřil touhu dosáhnout odpuštění vírou ve Vykupitele, který přijde. Tím ale ještě nebyl úplně osvobozen od odsouzení zákona. V Den smíření vešel velekněz do svatyně svatých s krví obětního zvířete, které přineslo celé shromáždění, a pokropil jí slitovnici nad zákonem, aby učinil zadost požadavkům zákona. Potom jako prostředník vzal všechny hříchů na sebe a vynesl je ze svatyně. Položil ruce na hlavu živého kozla, vyznal nad ním všechny tyto hříchů, čímž je obrazně přenesl ze sebe na kozla, a ten pak byl vyhnán do pouště. Tím byly hříchů lidu symbolicky navždy odstraněny.

"Ti však sloužili ve svatyni, která je jen náznakem a stínem svatyně nebeské." (Žd 8,5) A co se při službě v pozemské svatyni konalo obrazně, koná se při službě v nebeské svatyni ve skutečnosti. Po svém nanebevstoupení začal náš Spasitel konat dílo jako náš velekněz. Apoštol Pavel napsal: "Kristus nevešel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář." (Žd 9,24)

Služba kněze během roku v prvním oddělení svatyně, "za oponou", která oddělovala svatyni od nádvoří, představovala službu, kterou Ježíš Kristus zahájil po svém nanebevstoupení. Úkolem kněze při každodenní službě bylo přinášet před Boha krev oběti za hřích a kadidlo, jehož vůně stoupala s modlitbami Izraele. Kristus přinesl před Otce svou krev prolitou za hřišníky a předložil před něho také vzácnou vůni své spravedlnosti spolu s modlitbami kajících věřících. To byla služba v prvním oddělení nebeské svatyně.

Tam provázela Ježíše Krista víra jeho uědniců, když od nich odešel do nebe. Tam se upírala jejich naděje a "v této naději", jak napsal Pavel, "jsme bezpečně a pevně zakotveni, jí pronikáme až do nitra nebeské svatyně, kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova". "Nevešel do svatyně s krví kozlů a telat, ale jednou provždy dal svou vlastní krev, a tak nám získal věčné vykoupění." (Žd 6,19.20; 9,12)

Po osmnáct staletí trvala tato služba znázorněná prvním oddělením svatyně. Krev Ježíše Krista představovala přímělu za věřící, kteří projevovali pokání, a zajišťovala jim odpuštění a přijetí u Otce.

Jejich hříchů však zůstávaly stále zaznamenány v nebeských knihách. Jako v obrazné službě v pozemské svatyni se na konci roku konalo dílo smíření, tak se musí - dříve než skončí Kristovo dílo pro vykoupení ělovíka - vykonat smíření tím, že ze svatyni bude odstraněn hřích. Tato služba měla začít po uplynutí 2300 prorockých dnů. V určenou dobu, jak předpověděl prorok Daniel, vstoupil náš Velekněz do svatyni svatých, aby vykonal poslední část svého slavného díla - očištění svatyni.

Jako byly kdysi hříchů lidu vírou přeneseny na oběť za hříchů a pak obrazně její krví vnášeny do pozemské svatyni, tak jsou podle nové smlouvy hříchů kajících lidí vírou vkládány na Ježíše Krista a ve skutečnosti přeneseny do nebeské svatyni. Tak jako v obrazné službě očištěním pozemské svatyni byly odstraněny hříchů, které ji znečistily, tak musí být očištění nebeská svatyni tím, že z ní budou odstraněny nebo vymazány záznamy hříchů. Než se to však může stát, musí být záznamy prozkoumány, aby se rozhodlo, na koho se může vztahovat smíření v Ježíši Kristu, kdo je pokáním a vírou v Pána Ježíše přijal. Očištění svatyni proto zahrnuje také vyšetřování - soud. Toto dílo se musí uskutečnit dříve, než Ježíš Kristus přijde, aby vykoupil svůj lid. Protože až Ježíš Kristus přijde, přinese s sebou odplatu, aby odmínil každého podle jeho činů (Zj 22,12).

Lidé, kteří sledovali světlo prorockého slova, poznali, že Kristus - místo aby přišel na tuto zem - zahájil po skončení údobí 2300 prorockých dnů v roce 1844 dílo v nebeské svatyni svatých, aby vykonal závěrečné dílo smíření před svým příchodem na zem.

Pochopili také, že oběť za hříchů předobrazně představovala Ježíše Krista jako oběť a velekněz znázorňoval Pána Ježíše jako Prostředníka, ale také, že kozel - určený k vyhnání, na něhož velekněz přenesl hříchů celého lidu - symbolizoval satana, původce hříchů, na něhož budou nakonec vloženy všechny vyznané hříchů lidí. Když velekněz krví oběti za hříchů očistil svatyni od hříchů, vložil hříchů na kozla. Když Ježíš Kristus svou vlastní krví na konci své služby odstraní hříchů svého lidu z nebeské svatyni, vloží je na satana, který musí nést konečný trest uložený soudem. Kozel byl vyhnán do pouště, aby se už nikdy nemohl vrátit mezi Izraelce. Satan bude navždy odstraněn z přítomnosti Boha a jeho lidu. Bude zahuben při závěrečném zničení hříchů a hříšníků.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

24. Ve svatyni svatých

Otázka svatyni se stala klíčem k vysvětlení zklamání z roku 1844. Otevřela celou soustavu vzájemně spojených pravd, které ukazují, že velké adventní hnutí řídila Boží ruka, a odhalují, jaký má v současné době Boží lid úkol a postavení. Podobně jako se uědníci Pána Ježíše po strašné noci zármutku a zklamání "zaradovali, když spatřili Pána," (J 20,20) tak se nyní zaradovali vířící, kteří očekávali druhý příchod Ježíše Krista. Ěekali, že přijde ve své slávi, aby odmínil své služebníky. Když se ve svých nadějích zklamali, ztratili Pána Ježíše z očí a jako Marie u hrobu volali: "Vzali Pána..., a nevíme, kam ho položili." (J 20,2) Nyní jej viděli ve svatyni svatých jako svého milosrdného Veleknize, který brzy přijde jako jejich král a vysvoboditel. Světlo nebeské svatyni jim osvětlilo minulost, přítomnost i budoucnost. Pochopili, že je vedla Boží neomylná prozřetelnost. I když jako první uědníci nepochopili obsah poselství, které hlásali, nemění to nic na skutečnosti, že toto poselství bylo v každém ohledu správné. Hlásáním poselství plnili Boží záměr a jejich práce nebyla před Pánem marná. Znovuzrozeni "k živé naději", radovali se "nevýslovnou a vznešenou radostí" (1 Pt 1,3.8).

Jak proroctví knihy Daniel: "Až do dvou tisíc a tří set vešerů a jiter a bude očištění svatyni", tak i poselství prvního anděla: "Bojte se Boha a vzdejte mu čest, nebo nastala hodina jeho soudu," (Zj 14,7) odkazuje na službu Ježíše Krista ve svatyni svatých, na vyšetřující soud, nikoli na příchod Pána Ježíše, kdy přijde, aby vysvobodil svůj lid a odstraní bezbožné. Omyl nebyl ve výpočtu prorockých lhůt, ale ve stanovení události, ke které mělo dojít po uplynutí 2300 prorockých dnů. Tento omyl způsobil, že vířící prožili zklamání, ačkoli se splnilo všechno, co proroctví předpovědělo a co mohli podle Písma očekávat. Právě v té době, kdy oplakávali konec svých nadějí, došlo k události, kterou poselství předpovědělo a k níž muselo dojít, dříve než bude Pán moci přijít, aby odmínil své služebníky.

Ježíš Kristus přišel nikoli na zem, jak očekávali, ale - jak ukazoval předobraz - do svatyni svatých Božího chrámu v nebi. Prorok Daniel popisuje, jak Kristus v určenou dobu přichází k "Vikovitému": "Viděl jsem v nočním vidění, hle, s nebeskými oblaky přicházel jakoby Syn ělovíka;" - ne na zem, ale - "došel až k Vikovitému, přivedli ho k němu." (Da 7,13)

Tento příchod předpovídá také prorok Malachiáš: "I vstoupí nenadále do svého chrámu Pán, kterého hledáte, posel smlouvy, po němž toužíte. Opravdu přijde, praví Hospodin zástupů." (Mal 3,1) Pán přišel do svého chrámu náhle, jeho lid to nečekal. Tam ho nehledali. Ěekali, že přijde na tuto zemi, "aby v plameni ohně vykonal trest na těch, kteří neznají Boha, a na těch, kteří odpírají poslušnost evangelium." (2 Te 1,8)

Lidé ještě nebyli připraveni setkat se se svým Pánem. Bylo třeba, aby se na to připravili. Museli poznat učení, které jejich pozornost nasměruje k Božímu chrámu v nebi. Až budou vírou sledovat svého veleknize, jak tam slouží, poznají nové povinnosti. Církev musí dostat další varovné poselství a další naučení.

Prorok napsal: "Kdo však snese den jeho příchodu? Kdo obstojí, až se on ukáže? Bude jak oheď taviče, jako louh těch, kdo bílí plátno. Tavič usedne a pročistí stříbro, pročistí syny Léviho a přetaví je jako

zlatu a stříbru. I budou patřit Hospodinu a spravedlivě přinášet obětní dary." (Mal 3,2.3) Až se Kristus přestane přimlouvat za lidstvo v nebeské svatyni, budou muset lidé žijící na zemi stát před tváří svatého Boha bez prostředníka. Jejich šat musí být bez poskvrny, jejich povaha musí být očištěna od hříchu krví Pána Ježíše. Prostřednictvím Boží milosti a vlastním vytrvalým úsilím musejí zvítězit v boji se zlem. Zatímco v nebi probíhá vyšetovací soud, zatímco vyznané hříchy věřících jsou odstraňovány ze svatyně, musí Boží lid na zemi vykonat zvláštní dílo očištění, odstranění hříchu. Tento proces je jasně popsán ve 14. kapitole knihy Zjevení.

Až bude toto dílo dokončeno, budou Kristovi následovníci připraveni na příchod svého Pána. "Obětní dary Judy a Jeruzaléma budou pak Hospodinu vítány jako za dávných dnů, jako v dřívějších letech." (Mal 3,4) Pak bude církev, kterou Pán vezme k sobě při svém příchodu, církví "slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného" (Ef 5,27). Bude "krásná jako Luna, čistá jako žhoucí Slunce, strašná jako vojsko pod praporem" (Pís 6,10).

Vedle příchodu Mesiáše do jeho chrámu předpovídá Malachiáš také druhý příchod Pána, kdy přijde, aby vykonal soud: "Předtím vás však přijdu soudit, rychle usvidím cizoložníky a čaroděje, křivopověsníky, utiskovatele námezdníků, vdov a sirotků, ty, kdo odpírají právo bezdomovci a mne se nebojí, praví Hospodin zástupce." (Mal 3,5) Juda popisuje stejnou událost, když říká: "Hle, přichází Pán s desetitisíci svých svatých, aby vykonal soud nade všemi a usviděl všechny bezbožné z jejich skutků." (Ju 14.15) Tento příchod a vstup Pána do chrámu jsou dvě různé a oddělené události.

Vstup Ježíše Krista jako našeho velekněze do svatyně svatých, aby ji očistil, jak je vylíčen v knize Daniel 8,14, příchod Syna ělovíka k Vikovitému, jak jej popisuje Daniel 7,13, a příchod Pána do jeho chrámu, předpovídaný Malachiášem, představují stejnou událost. Tato událost je také znázorněna příchodem ženicha na svatbu, jak o tom Pán Ježíš vyprávěl v podobenství o deseti družičkách podle Matouše 25. kapitoly.

V létě a na podzim roku 1844 znělo volání: "Ženich přichází!" Tehdy se vytvořily dvě skupiny lidí znázorněné rozumnými a početnými družičkami. Jedni radostně čekali na příchod Pána Ježíše a odpovídně se připravovali na setkání s ním, druzí jednali ze strachu a chvilkového popudu, spokojili se s teoretickým poznáním pravdy, nepřijali však Boží milost. V podobenství se vypráví, že když ženich přišel, ty, "které byly připraveny, vešly s ním na svatbu". Příchod ženicha, o kterém se tu mluví, předchází svatbu. Svatba znázorňuje, jak se Kristus ujímá svého království. Svaté místo - nový Jeruzalém, který je hlavním místem a představitelem království - je nazýváno "nevěstou, chotí Beránkovou". Anděl Janovi řekl: "Pojď, ukážu ti nevěstu, choť Beránkovu." Apoštol Jan pak popisuje: "Ve vytržení ducha mne vyvedl na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté místo Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha." (Zj 21,9.10) Svaté místo jednoznačně představuje Beránkovu nevěstu a družičky, které šly ženichovi naproti, znázorňují církev. V knize Zjevení se o Božím lidu říká, že jsou hosty na Beránkově svatbě (Zj 19,9). Jsou-li hosty, nemohou být současně nevěstou. Prorok Daniel popisuje, že mu "Vikovitý" dal "vladařskou moc, slávu a království" (Da 7,14) . Dostane nový Jeruzalém - hlavní místo svého království - , "krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha" (Zj 21,2). Až přijme království, přijde Kristus ve slávi jako Král králů a Pán pánů, aby vykoupil svůj lid, který usedne "s Abrahamem, Izákem a Jákobem" v jeho království k jeho stolu (Mt 8,11; L 22,30), aby se účastnil Beránkovy svatební večeře.

Volání "Ženich přichází," které zaznělo v létě roku 1844, vedlo tisíce lidí k tomu, že očekávali okamžitě

příchod Páně. V určenou dobu Ženich přišel - ne však na zem, jak očekávali - , ale k "Vikovitému" - v nebi, na svatbu - , aby přijal své království. Ty, "které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny." (Mt 25,10) Nemusely se osobně účastnit svatby, protože se konala v nebi, kdežto oni žili na zemi. Následovníci Ježíše Krista mají očekávat "svého pána, až se vrátí ze svatby" (L 12,36). Musí však rozumět tomu, co se děje a ve víře ho následovat, když vchází před Boží trůn. V tomto smyslu se o nich může říci, že se svatby účastní.

V podobenství se svatby zúčastnily ty družičky, které měly kromě lamp také olej v nádobkách. Ti, kdo znali pravdu z Písma a přijali také Božího Ducha a milost, kdo v noci své trpké zkoušky trpělivě čekali a zkoumali bibli, aby poznali jasnější světlo - pochopili pravdu o svatyni v nebi i zmluvu Spasitelovy služby a vírou sledovali jeho dílo v nebeské svatyni. Všichni, kdo na základě svědectví Písma přijali tuto pravdu a vírou sledovali Krista, jak předstupuje před Boha, aby vykonal poslední část prostřednického díla a přiblížil se k okamžiku, kdy přijme své království - všichni tyto lidé se podle podobenství účastní svatby.

Podobenství z 22. kapitoly Matoušova evangelia používá také obrazu svatby a zřetelně ukazuje, že vyšetřovací soud probíhá před svatbní hostinou. Před svatbou vchází král, aby si prohlédl stolovnice, zda si všichni oblékli svatební roucho, neposkvrněné roucho povahy omyté a očištěné krví Beránka (Mt 22,11; Zj 7,14). Kdo si neoblékne takový šat, bude ze svatební hostiny vyloučen. Král však přijme všechny, které při vyšetřování najde oblečené ve svatebním šatu a uzná je za hodné, aby vstoupili do jeho království a usedli s ním na jeho trůn. Toto zkoumání povahy, zjišťování, kdo je připraven pro Boží království, je vyšetřovací soud, závěrečný úkon v nebeské svatyni.

Až vyšetřování skončí, až budou prověřeny případy všech lidí, kteří se kdy hlásili k Bohu, až bude rozhodnuto o každém z nich, tehdy - a ne dříve - doba milosti pro lidstvo skončí a dveře milosti se uzavřou. Jediná kratičká vta: "Které byly připraveny, vešly s ním na svatbu; a dveře byly zavřeny," (Mt 25,10) nás provází celým údobím závěrečné služby našeho Spasitele až do chvíle, kdy velké dílo záchrany člověka skončí.

V pozemské svatyni, která, jak jsme viděli, je obrazem služby v nebeské svatyni, konala služba v prvním oddělení - ve svatyni tehdy, když velekněz v Den smíření vstoupil do druhého oddělení - do svatyni svatých. Bůh přikázal: "Nikdo z lidí nesmí být ve stanu setkávání, když vejde do svatyně k vykonávání smíření obětí, dokud nevyjde." (3 M 16,17) Stejně tak skončil Kristus první část své služby, když přešel do svatyně svatých, aby vykonal závěrečnou část díla smíření. Když však skončila služba v prvním oddělení, začala služba v druhém oddělení. Když v obrazné službě opustil velekněz v Den smíření svatyni, vstoupil na místo, které znázorňovalo Boží přítomnost, aby před něj předložil krev obětí za hříchy všech Izraelců, kteří svých hříchů upřímně litovali. Tak také Pán Ježíš skončil jen první část svého díla, které koná jako náš zástupce, a zahájil druhou část stejné služby, při níž stále předkládá před Otcem svou krev jako oběť za hříšníky.

V roce 1844 tomu adventisté neporozuměli. Když uplynula doba očekávaného příchodu Spasitele, nepřestali věřit, že jeho příchod je blízko. Domnívali se, že nastala rozhodná chvíle a služba Pána Ježíše jako zástupce lidstva před Bohem skončila. Měli za to, že podle Bible doba milosti pro lidstvo skončí krátce před příchodem Pána na nebeských oblacích. Zdálo se jim, že to jasně vysvětluje z textů Písma svatého, v nichž se hovoří o době, kdy lidé budou hledat, klepat a volat u dveří Boží milosti, nikdo jim však neotevře. Kládli si otázku, zda doba, kdy očekávali druhý příchod Ježíše Krista, není spíše

začátkem tohoto období, které bezprostředně předchází jeho příchod. Protože hlásali poselství o přicházejícím soudu, domnívali se, že splnili svůj úkol vůči světu. Přestali cítit odpovědnost za záchranu hříšníků a zdálo se jim, že nafoukané a rouhavé posmišky bezbožných jsou dalším důkazem, že Boží Duch už nepůsobí na lidi, kteří odmítli Boží milost. To všechno je utvrzovalo v přesvědčení, že doba milosti skončila neboli - jak to vyjadřovali - "dveře milosti se zavřely".

Studiem otázek svatyně získali jasnější poznání. Pochopili, že správně určili, že konec období 2300 prorockých dnů v roce 1844 označuje rozhodný okamžik. I když se opravdu zavřely dveře nadje a milosti, jimiž lidé po osmnácti staletí přicházeli k Bohu, otevřely se jiné dveře a Bůh lidem nabízí odpuštění hříchů díky službě Ježíše Krista ve svatyni svatých. Jedna část služby Pána Ježíše skončila a začala druhá. Dveře do nebeské svatyně, kde Kristus slouží ve prospěch hříšníků, jsou stále otevřené.

Teprve nyní pochopili slova Ježíše Krista z knihy Zjevení, určená církvi v jejich době: "Toto prohlašuje ten Svätý a Pravý, který má klíč Davidův; když on otvírá, nikdo nezavře, a když on zavírá, nikdo neotevře: Vím o tvých skutcích. Hle, otevřel jsem před tebou dveře, a nikdo je nemůže zavřít." (Zj 3,7.8)

Všichni, kdo vírou následují Ježíše Krista ve velkém díle smíření, mají prospěch z jeho prostřednické služby. Pochopitelně lidé, kteří zavrhnou světlo, jež objasňuje tuto Kristovu službu, nemají z ního žádný užitek. Podobně ani Židé, kteří odmítli světlo při prvním příchodu Ježíše Krista a neuvěřili v něho jako ve Spasitele světa, nemohli přijmout odpuštění, které nabízí. Když Pán Ježíš po svém nanebevstoupení vešel se svou krví do nebeské svatyně, aby své následovníky poctil požehnáním své prostřednické služby, zůstali Židé v naprosté nevědomosti, a dále pokračovali nepotřebné oběti a dary. Obrazná služba skončila. Dveře, jimiž lidé dříve mohli přicházet k Bohu, už nebyly otevřené. Židé odmítli hledat Boha jediným způsobem, kterým k němu mohli přijít, totiž prostřednictvím služby v nebeské svatyni. Proto už dále neměli s Bohem spojení. Pro ně se dveře zavřely. Nepoznali v Kristu pravou oběť a jediného prostředníka před Bohem, a proto nedostali požehnání jeho prostřednické služby.

Jednání nevěřících Židů je obrazem jednání lhostejných a nevěřících mezi křesťany, kteří záměrně nechťí nic vidět o službě našeho milosrdného Veleknize. Když v obrazné starozákonní službě vstoupil velekněz do svatyně svatých, měli se všichni Izraelci shromáždit kolem svatyně a nejslavnostnějším způsobem se v srdci kořit před Bohem, aby jim mohlo být odpuštěno a nemuseli být vyloučeni ze shromáždění. Ode důležitější je pochopit službu našeho Veleknize ve skutečném Dni smíření a vidět, co od nás požaduje.

Lidé nemohou beztrestně odmítat varování, která jim Bůh milostivě posílá. Bůh varoval lidi v době Noeho a jejich záchrana závisela na tom, jaký postoj k poselství zaujmou. Protože výstrahu odmítli, Bůh odšel hříšnému lidstvu svého Ducha a lidé zahynuli ve vodách potopy. V době Abrahama se Milost přestala přimlouvát za hříšné obyvatele Sodomy, a všechny - kromě Lota, jeho ženy a dvou dcer - zničil oheň seslaný z nebe. Podobně také v době Pána Ježíše slyšeli tehdejší nevěřící Židé varování z úst Božího Syna: "Váš dům se vám ponechává pustý." (Mt 23,38) Při pohledu do závireného období lidských dějin prohlásil věčný Bůh o lidech, kteří "nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila", že "je Bůh vydáván do moci klamu, aby uvěřili lži. Tak budou odsouzeni všichni, kdo neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti." (2 Te 2,10-12) Když odmítají učení jeho slova, Bůh jim odjímá svého

Ducha a ponechává je na pospas bludùm, které mají rádi.

Kristus se však stále pøimlouvá za lidstvo a dává svìtlo poznání všem, kdo po nìm touží. I když to adventisté zpoèátku nechápali, porozumìli tomu pozdìji, když pochopili texty Písma, které vymezují jejich postavení.

Po uplynutí urèeného data v roce 1844 nastalo pro vìřící, kteøí se i nadále drželi adventní víry, období velké zkoušky. Jedinou pomocí, která jim pomohla pochopit jejich situaci, bylo uèení o nebeské svatyni. Nìkteøí zavrhnli svou døívìjší víru ve výpoèet prorockých období a mocný vliv Ducha svatého, který provázel adventní hnutí, pøipisovali lidským nebo satanským silám. Jiní i nadále vìøili, že je vedl Pán. Když èekali, hledali a modlili se, aby jim Pán ukázal svou vůli, pochopili, že jejich Veleknìz zahájil druhou èást své služby. Vírou ho sledovali a pochopili také, co je závìreèným úkolem církve. Plnìji porozumìli poselství prvního a druhého andìla a byli pøipraveni pøijmout a hlásat svìtu slavností varování tøetího andìla ze Zjevení 14. kapitoly.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

25. Boží zákon je neměnný

"Tu se otevřel Boží chrám v nebesích, a bylo v něm vidět schránu jeho smlouvy." (Zj 11,19) Schránka neboli truhla Boží smlouvy je ve svatyni svatých, v druhém oddělení svatyni. Při službě v pozemském svatostánku, který je "obrazem a stínem nebeské svatyni", vstupoval velekněz do tohoto oddělení pouze ve veliký Den smíření, aby svatyni očistil. Proto sdělení, že se otevřel Boží chrám v nebi a bylo vidět truhlu jeho smlouvy, odkazuje na otevření svatyni svatých v nebeské svatyni v roce 1844, kdy tam vstoupil Kristus, aby vykonal závěrečné dílo smíření. Lidé, kteří vírou sledovali svého Velekněze, když zahájil službu ve svatyni svatých, postřehli také truhlu Boží smlouvy. Studium otázky svatyni pochopili změnu služby Spasitele a poznali, že nyní slouží před schránou Boží smlouvy a nabízí svou krev za hříšníky.

Truhla v pozemském svatostánku ukrývala dvě kamenné desky, na nichž byla vyryta přikázání Božího zákona. Truhla obsahovala pouze desky zákona a přítomnost Božích přikázání jí dodávala hodnotu a svatost. Když se v nebi otevřel Boží chrám, viděcí uviděli schránu Boží smlouvy. Ve svatyni svatých nebeské svatyni je uchováván Boží zákon - zákon, který Bůh vydal za hříchů hromu na Sinaji a zapsal svým prstem na kamenné desky.

Boží zákon v nebeské svatyni je velký originál. Přikázání zaznamenaná na kamenné desky a zapsaná Mojžíšem do knih jsou jeho přesným opisem. Lidé, kteří přijali tuto důležitou pravdu, pochopili svatost a neměnnost Božího zákona. Pochopili jako nikdy předtím význam Spasitelových slov: "Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona." (Mt 5,18) Boží zákon je zjevením Boží vůle a projevem jeho charakteru, proto musí trvat navěky "jako věrný svědek v nebi". Bůh nezrušil ani jediné přikázání, nezminil ani jediné písmeno nebo háček. Žalmista prohlásil: "Věni, Hospodine, stojí pevně v nebesích tvé slovo." "Všechna jeho ustanovení jsou věrná, spolehlivá navěky a navždy." (Ž 119,89; 11,7.8)

Uprostřed Desatera je zapsáno čtvrté přikázání, jak bylo původně ohlášeno: "Pamatuj na den sobotní, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dílat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dílat žádnou práci ani ty ani tvůj syn a tvá dcera ani tvůj otrok a tvá otrokyně ani tvé dobytce ani tvůj host, který žije v tvých branách. V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinkul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku a oddělil jej jako svatý." (2 M 20,8-11)

Boží Duch zapůsobil na srdce lidí, kteří studovali Písmo. Došli k přesvědčení, že nevědomě přestupovali toto přikázání, protože nesvítily den odpočinku Boha Stvořitele. Začali hledat důvody, které vedly k zachování prvního dne týdne - neděle - místo dne, který posvětil Bůh. V Bibli nenašli jediný doklad, že Bůh zrušil čtvrté přikázání nebo přenesl požehnání ze soboty na jiný den. Upřímně se snažili poznat a naplnit Boží vůli. Když poznali, že přestupují Boží zákon, pocítili hlubokou bolest v srdci a projevíli svou věrnost Bohu tím, že začali zachovávat svatou Boží sobotu.

Některé lidé vynaložili mnoho opravdového úsilí, aby jejich přesvědčení vyvrátili. Všem bylo jasné, že

byla-li pozemská svatyně kopií svatyně v nebi, pak zákon uložený v pozemské truhle je přesným opisem zákona uloženého v nebi, a že přijmout pravdu o nebeské svatyni znamená také uznat požadavky Božího zákona a tím i závaznost zachování soboty podle čtvrtého přikázání. To je důvod, proč se projevil tak rozhodný odpor proti výkladu Písma, který objasňoval Kristovu službu v nebeské svatyni. Lidé se pokoušeli zavolat dveře, které Bůh otevřel, a otevřít dveře, které Bůh zavřel. Avšak Pán, který "když otvírá, nikdo nezavře, a když zavírá, nikdo neotevře," prohlásil: "Hle, otevřel jsem před tebou dveře, a nikdo je nemůže zavolat." (Zj 3,7.8) Kristus otevřel dveře, to znamená, že zahájil službu ve svatyni svatých. Z otevřených dveří nebeské svatyně zazářilo světlo a ukázalo nám, že zákon, který je tam uschován, obsahuje také čtvrté přikázání. Co Bůh ustanovil, člověk nemá právo zrušit.

Lidé, kteří přijali poznání o prostřednické službě Ježíše Krista a o neměnnosti Božího zákona, pochopili, že tyto pravdy obsahuje kniha Zjevení ve 14. kapitole. Poselství uvedené kapitoly obsahuje trojnásobné varování (viz Dodatek č. 38) a mělo připravit obyvatele země na druhý příchod Pána Ježíše. Zpráva "nastala hodina jeho soudu" ukazuje na závěrečné dílo Kristovy služby pro záchranu lidstva. Oznamuje pravdu, jež musí znít, dokud Spasitel neukončí službu Přímlovce a nevrátí se na tuto zemi, aby vzal svůj lid k sobě. Soud, který začal roku 1844, musí pokračovat tak dlouho, dokud nebude rozhodnuto o údělu všech lidí, živých i mrtvých, proto potrvá až do konce doby milosti. Aby se lidé mohli připravit na to, aby při soudu obstáli, poselství je vyzývá: "Bojte se Boha a dejte mu čest," "poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod." K jakému výsledku povede přijetí těchto poselství, ukazují slova: "Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věrnost Ježíši." Je nezbytné, aby lidé zachovávali Boží zákon, a tak se připravili na soud. Podle tohoto zákona bude při soudu Bůh posuzovat povahu lidí. Apoštol Pavel napsal: "Ti, kteří znali zákon a hřešili, budou odsouzeni podle zákona... Nastane den, kdy Bůh skrze Ježíše Krista bude soudit..., co je v lidech skryto." Dodává k tomu ještě: "Ospravedlněni budou, kdo zákon svými činy plní." (Ø 2,12-16) Člověk potřebuje víru, aby mohl plnit Boží zákon, protože "bez víry není možné zalíbit se Bohu". A "cokoli není z víry, je hřích" (Žd 11,6; Ø 14,23).

Poselství prvního anděla lidem vyzývá, aby se "báli Boha a vzdali mu čest", aby ho uctívali jako Stvořitele nebe a země. Naplnit to mohou pouze poslušností jeho zákona. Kniha Kazatel radí: "Boha se boj a jeho přikázání zachovávej; na tom u člověka všechno závisí." (Kaz 12,13) Jestliže člověk neplní Boží přikázání, Pán nemůže od něj přijmout ani projev úcty. "V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání." "Odvrací-li se někdo od slyšení Zákona, i jeho modlitba je ohavností." (1 J 5,3; Pø 28,9)

Povinnost uctívat Boha vyplývá z toho, že je Stvořitel, jemu vděčí všichni za to, že existují. Kdykoli Bible uvádí, že Bůh má nárok na úctu a uctívání před pohanskými modlami, vždy to odvoduje doklady jeho stvořitelství. "Všechna božstva národů jsou bůžci, ale Hospodin učinil nebe." (Ž 96,5) "Ke komu mne chcete připodobnit, aby mi byl roven? praví Svätý. K výšini zvedněte zraky a hleďte: Kdo stvořil toto všechno?" "Toto praví Hospodin, stvořitel nebe, onen Bůh, jenž vytvořil zemi, jenž ji učinil...: Já jsem Hospodin a jiného už není." (Iz 40,25.26; 45,18) Žalmista prohlásil: "Vizte, Hospodin je Bůh, on nás učinil, a ne my sami sebe." "Přistupme, klaďme se, klekněme, skloďme kolena před Hospodinem, který nás učinil." (Ž 100,3; 95,6) Nebeské bytosti uctívají Boha a udávají jako důvod, proč to považují za svou povinnost: "Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc,

nebo• ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest." (Zj 4,11)

Zjevení 14. kapitola vyzývá lidi, aby uctívali Stvořitele. Proroctví pak také popisuje skupinu lidí, kteří na základě trojnásobného poselství zachovávají Boží přikázání. Jedno z přikázání přímo ukazuje na Boha jako Stvořitele. Ve čtvrtém přikázání se totiž říká: "Sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha... V šesti dnech učinil Hospodin nebe i zemi, může a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto požehnal Hospodin den odpočinku (sobotu) a oddělil jej jako svatý." (2 M 20,10.11) O sobotě Pán také nechal napsat, že je "znamením..., abyste viděli, že já jsem Hospodin, váš Bůh." (Ez 20,20) Zdůvodnění zní: "V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe a zemi, ale sedmého dne odpočinul a oddechl si." (2 M 31,17)

"Význam soboty jako památníku stvoření spočívá v tom, že stále zpřítomňuje pravý důvod, proč Bohu náleží úcta" - protože je Stvořitel a my jsme jeho stvoření. "Sobota je proto pravým základem bohoslužby, protože učí tuto velkou pravdu účinněji než cokoli jiného. Pravý důvod pro uctívání Boha - nejen pro uctívání sedmého dne, ale pro uctívání Boha vůbec - je dán rozdílem mezi Stvořitelem a jeho stvořeními. Tato úžasná skutečnost nemůže nikdy zastarat a nesmí upadnout v zapomnění." (J. N. Andrews, Dějiny soboty, kap. 27) Proto Bůh ustanovil sobotu už v ráji, aby tuto pravdu lidem provždy připomínal. Pokud skutečnost, že Bůh je náš Stvořitel, bude důvodem, proč ho máme uctívat, potud bude sobota znamením a památníkem této skutečnosti. Kdyby všichni lidé zachovávali sobotu, nasměrovala by jejich myšlenky a city ke Stvořiteli jako k předmětu úcty a uctívání a nikdy by se z nich nestali modláři, lidé Bohu nevěrní a nevěřící. Zachovávání soboty je znamením věrnosti pravému Bohu, tomu, "kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod" (Zj 14,7). Z toho vyplývá, že poselství, které vyzývá lidi k uctívání Boha a zachovávání jeho přikázání, je zvláště• vybízí k tomu, aby dodržovali čtvrté přikázání.

Vedle lidí, kteří zachovávají Boží přikázání a mají víru v Ježíše, představuje poselství třetího anděla další skupinu a vyslovuje proti jejím bludům důrazné varování: "Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, bude pít víno Božího rozhoření." (Zj 14,9.10) K porozumění uvedeného poselství je třeba správně pochopit použité symboly. Co představuje šelma, socha (nebo také obraz) a cejch neboli znamení?

Série proroctví, která používají uvedené symboly, začíná ve 12. kapitole knihy Zjevení drakem, který se pokusil zahubit Krista při jeho narození. Ve Zjevení 12,9 se vysvětluje, že drak je satan. To on podnítl Heroda, aby se snažil Ježíše zabít. Hlavním satanovým nástrojem v boji proti Kristu a jeho lidu v prvních staletích křesťanské éry byla římská říše a její převažující pohanské náboženství. Proto drak, i když především představuje satana, v druhé řadě symbolizuje pohanský Řím.

Třináctá kapitola (verše 1-10) popisuje jinou šelmu, která "byla jako levhart". Drak jí dal "svou sílu i trůn i velikou moc". Tento symbol, jak viděla většina protestantů, představuje papežství, které převzalo moc, vládu a autoritu dřívější pohanské římské říše. O šelmě podobné levhartovi se říká: "A bylo jí dáno, aby mluvila pyšně a rouhavě... A tak otevřela ústa a rouhala se Bohu, jeho jménu i jeho přibytku, všem, kdo přebývají v nebi. A bylo jí dáno, aby vedla válku proti svatým a aby nad nimi zvítězila. Dostala moc nad každým kmenem, národem, jazykem i rasou." Popis se téměř doslovně shoduje s popisem malého rohu z knihy Daniel 7. kapitoly a nepochybně představuje papežství.

"A mla moc po ètyøicet dva mìsíce." "Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelnì ranìná." Dále prorok uvádí: "Kdo má jít do zajetí, pùjde do zajetí. Kdo má zemøít meèem, musí meèem zemøít." Ètyøicet dva mìsícù je tøi a pùl roku, neboli 1260 dnù ze 7. kapitoly knihy Daniel, doba, v níž mla papežská moc utlaèovat Boží lid. Toto období, jak bylo uvedeno v pøedchozích kapitolách, zaèalo nadvládou papežství v roce 538 po Kr. a skonèilo roku 1798. V uvedeném roce francouzská armáda zajala papeže, a papežská moc tím utrpìla smrtelnou ránu. Splnilo se proroctví: "Kdo má jít do zajetí, pùjde do zajetí."

Pak proroctví uvádí další symbol. Prorok píše: "Vtom jsem vidìl jinou šelmu, jak vyvstala ze zemì: mla dva rohy jako beránek." (Zj 13,11) Vzhled této šelmy i zpùsob jejího zrodu naznaèují, že pøedstavuje mocnost, která se od pøedchozích liší. Bùh pøedstavil proroku Danielovi velká království, která vládla svìtem, jako divé šelmy. Postupnì povstávaly, když "ètyøi nebeské vìtry rozbouøily velké moøe" (Da 7,2). V 17. kapitole knihy Zjevení andìl vysvìtlil, že "vody" pøedstavují "národy, davy, rasy a jazyky" (Zj 17,15). Vìtry jsou symbolem válek a bojù. Ètyøi nebeské vìtry bojující na velkém moøi znázorùují dobyvaènè válek a pøevraty, jimiž se jednotlivá království dostávala k moci.

Avšak šelma s beránèími rohy "vyvstala ze zemì". Tato mocnost nemusela porazit jiné národy, aby se postavila na jejich místo. Takto pøedstavený národ musel vzniknout na dosud neobydleném území a postupnì a v klidu vyrùst ve velký národ. Nic takového se nemohlo stát ve Starém svìtì, pøelidnìném mezi sebou soupeøícími národy, v rozbouøeném moøi "národù, davù, ras a jazykù". Tuto mocnost musíme hledat na západní polokouli.

Který národ Nového svìta nabýval v roce 1798 na moci, zaèal rùst k síle a velikosti a upoutávat pozornost svìta? Výklad symbolu neponechává žádné otazníky. Jediný národ odpovídá údajùm tohoto proroctví, které zcela jistì odkazuje na Spojené státy americké. Když øeènící a dìjepisci popisují vznik a vzestup tohoto národa, neuvìdomile opakují myšlenky i témìø doslovné znìní prorockého popisu. Šelma podle proroctví "vyvstala ze zemì". Jak uvádíjí nìkteøí pøekladatelé, slovo "vyvstala" znamená doslova "vypuèela nebo vyrostla jako rostlina". A jak jsme již uvedli, musel tento národ vzniknout na dosud neosídleném území. Význaèný spisovatel popisuje vznik Spojených státù a mluví o "tajemství jejich vzniku z prázdna". Øíká: "Nehluènì jako semínko jsme vyrostli ve velmoc." (G. A. Townsend, *The New World Compared with the Old*, str. 462) Dublinský deník psal v roce 1850 o Spojených státech jako o podivuhodné mocnosti, která "se zrodila" a "v tichu zemì nabývala dennì na síle a hrdosti" (*The Dublin Nation*). Edward Everett øekl v kázání o otcích poutnících, zakladatelích tohoto národa: "Hledali nìjaké zapadlé místo, v jehož skrytosti a odlehlosti by byli bezpeèni a kde by malá církev z Leidenu mohla prožívat svobodu svìdomí. Pohleíte na rozsáhlá území, která dobyli bez boje, ... vztyèili na nich prapor køíže." (Projev pronesený v Plymouthu, Massachusetts, 22. prosince 1824, str. 11)

"Mla dva rohy jako beránek." Rohy podobné beránèím naznaèují mládí, nevinnost a laskavost. Výstižnì charakterizují Spojené státy v dobì, kterou prorok vidìl jako dobu jejich vzniku, tedy rok 1798. Mnozí z køes•anských vyhnancù, kteøí jako první pøišli do Ameriky a tam hledali útoèištì pøed útlakem králù a nesnášenlivostí knìží, chtìli založit vládu na pevném základu obèanské a náboženské svobody. Svè názory vyjádøili v Prohlášení nezávislosti, které vyslovilo velkou zásadu, že "všichni lidé se narodili sobì rovní a mají nezadatelné právo na život, svobodu a úsilí o štìstí". Ústava zaruèuje všem lidem právo na sebeurèení. Pøedpokládá, že zástupci zvolení všeobecným hlasováním budou vydávat zákony a øídit

se jimi. Ústava zaručila také náboženskou svobodu a každý směl uctíval Boha podle vlastního svědomí. Republikánství a protestantismus se staly základními zásadami národa. Tyto principy jsou tajemstvím jeho moci a úspěchu. Utlačovaní a pokošovaní lidé z celého křesťanského světa se obraceli k této zemi se zájmem a s nadějí. Miliony lidí se vydaly k jejím břehům a Spojené státy se zařadily mezi nejmocnější národy Země.

Šelma s beráňemi rohy však "mluvila jako drak". "Z pověšení té první šelmy vykonává veškerou její moc. Nutí zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou, které se zahojila její smrtelná rána, ... rozkazuje obyvatelům zemi, aby postavili sochu té šelmy, která byla smrtelně zraněna mečem, a pøece zůstala naživu." (Zj 13, 11-14)

Beráňe rohy a dračí hlas symbolické šelmy ukazují na zásadní rozpor mezi tím, co tak představený národ říká a co dělá. "Mluvení" národa představuje rozhodnutí jeho zákonodárných a soudních orgánů. V nich se popírají liberální a mírové zásady, které si tento národ vytyčil jako základ své politiky. Předpověď, že bude mluvit "jako drak" a bude vykonávat "veškerou moc té první šelmy" jasně naznačuje, že v tomto národě vyrostle nesnášenlivost a pronásledování jako u mocností, které představuje drak a šelma podobná levhartu. Proroctví, že šelma se dvěma rohy bude nutit "zemi a její obyvatele, aby klekali před první šelmou," naznačuje, že tato mocnost silou prosadí určité nařízení, která budou počtou papežství.

Toto nařízení bude v přímém rozporu se zásadami její vlády, jejími svobodnými institucemi, jasnými principy obsaženými v Prohlášení nezávislosti, s duchem ústavy. Zakladatelé Spojených států se moudře snažili zabránit, aby státní moc zasahovala do záležitostí církví, protože by to nevyhnutelně vedlo k nesnášenlivosti a pronásledování. Ústava stanoví, že "Kongres nevydá zákon, kterým by se zavádělo náboženství nebo kterým by se zakazovalo jeho svobodné vyznávání," a že "k přijetí do jakékoli veřejné funkce ve Spojených státech nebude požadováno žádné osvědčení o náboženské příslušnosti." Státní úřady mohou něco v oblasti náboženství nařídit jen tehdy, bude-li hrubým způsobem ohrožena zásada národní svobody. Rozpor mezi zásadami a jednáním není větší, než jak jej vyjadřuje proroctví. Šelma s beráňemi rohy je sice na pohled čistá, laskavá a neškodná, ale přitom mluví jako drak.

"Rozkazuje obyvatelům zemi, aby postavili sochu té šelmy." Tím je jasně udána forma vlády, v níž zákonodárná moc spočívá v rukou lidu. Je to nejpřeléhavější potvrzení toho, že uvedené proroctví označuje Spojené státy.

Co však představuje socha nebo také obraz šelmy? Jak má vypadat? Jde o napodobení první šelmy, které zhotoví šelma s dvěma rohy. Říká se o ní, že je sochou šelmy. Abychom poznali, jak socha vypadá a jak má být vytvořena, musíme prozkoumat charakteristiku první šelmy, to je papežství.

Když raná církev tím, že opustila prostotu evangelia a přijala pohanské obřady a zvyklosti, přestala být čistou církví Ježíše Krista, pozbyla Božího Ducha a Boží moc. Pak hledala podporu u světské moci, aby ovládla svědomí lidí. Výsledkem bylo papežství, církev, která ovládla státní moc a používala ji k prosazování svých záměrů - zvláště pro trestání "kacířství". Mají-li Spojené státy vytvořit sochu šelmy, musí náboženská moc ovládnout státní správu tak, že ji církev bude využívat k uskutečnění svých cílů.

Kdykoli církev dostala světskou moc, použila ji k trestání lidí, kteří se odchýlili od jejího učení. Protestantské církve, které se řídily vzorem Říma tím, jak se spojovaly se světskými vládami, projevovaly podobnou snahu omezit svobodu svědomí. Příkladem toho je dlouhodobé pronásledování nekonformních členů anglikánskou církví. V šestnáctém a sedmáctém století byly tisíce jinak smýšlejících (nekonformních) kazatelů nuceno opustit své sbory a mnozí z nich, kazatelé i prostí členové, byli trestáni pokutami, vězňi, mučení i popravováni.

Odpadnutí vedlo ranou církev k tomu, že hledala podporu u světské moci, a tím připravila cestu ke vzniku papežství - šelmy. Apoštol Pavel napsal, že nastane odpadnutí a objeví se "žlovík nepravosti" (2 Te 2,3). Odpadnutí v církvi připraví také cestu pro vznik obrazu šelmy.

Bible říká, že před druhým příchodem Pána Ježíše nastane náboženský úpadek podobný náboženskému úpadku v prvních staletích. "V posledních dnech nastanou zlé časy. Lidé budou sobečtí, chamtiví, chvástaví, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní, bez lásky, nesmiřitelní, pomlouvační, nevázaní, hrubí, lhostejní k dobrému, zrádci, bezhlaví, nadutí, budou mít rádi rozkoš než Boha, budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat." (2 Tm 3,1-5) "Duch výslovně praví, že v posledních dobách nikdo neodpadne od víry a přidrží se těch, kteří svádí démonskými naukami." (1 Tm 4,1) Satan bude působit "kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky". Lidé, kteří "nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila," budou ponecháni "moci klamu, aby uvěřili lži" (2 Te 2,9-11). Až nastane takový náboženský úpadek, přinese stejné ovoce, jaké zplodil v prvních staletích.

Velkou rozdílnost vyznání mezi protestantskými církvemi nikdo lidé pokládají za jistý důkaz, že se nelze ani násilím pokusit tyto církve sjednotit. A přece po léta lze pozorovat v protestantských církvích silnou a stále rostoucí snahu dosáhnout jednoty na základě společných věroučných bodů. Pro dosažení takové jednoty by nutně musely být postaveny mimo diskuzi ty body věrouky, v nichž jsou patrné rozpory - i kdyby z biblického hlediska byly sebedůležitější.

Charles Beecher (význačný americký kazatel) prohlásil ve svém kázání v roce 1846, že duchovenstvo "evangelikálních protestantských církví" je "od počátku pod silným tlakem čisti lidského strachu, žije, pracuje a dýchá v prostředí naprosto zkaženém a musí se v každé hodině obracet k nižší složce své povahy, aby se přimělo nemluvit o pravdě, a sklonit se před mocí odpadlictví. Neprožil nic podobného už Řím? Neprožíváme stejný vývoj jako římská církev? Jaký máme výhled? Další všeobecný koncil. Světové církevní shromáždění. Evangelickou alianci a všeobecné jednotné vyznání víry." (Kázání "The Bible a Sufficient Creed", pronesené ve Fort Wayne, Indiana, dne 22. února 1846) Až k tomu všemu dojde, bude scházet už jen krok, aby se naprostá jednota prosadila násilím.

Až se přední církve Spojených států sjednotí v těch bodech věrouky, které stejně zachovávají, a ovlivní stát, aby prosadil jejich nařízení a podpořil jejich ustanovení, protestantská Amerika tím vytvoří obraz římské církevní vlády, jehož nevyhnutelným výsledkem bude zavedení civilních trestů pro lidi, kteří se nepodvolí.

Šelma se dvěma rohy "nutí všechny, malé i velké, bohaté i chudé, svobodné i otroky, aby měli na pravé

ruce nebo na èele cejch, aby nemohl kupovat ani prodávat, kdo není oznaèn jménem té šelmy nebo èislicí jejího jména." (Zj 13,16.17) Varování tøetího anděla zní: "Kdo kleká pøed šelmou a pøed její sochou, kdo pøijímá její cejch na èelo èi na ruku, bude pít víno Božího rozhorlení..." "Šelma", o které mluví toto varování - k jejímuž uctívání nutí dvourohá šelma - , je první šelma podobná levhartu ze Zjevení 13. kapitoly, to znamená papežství. "Socha šelmy" pøedstavuje onu formu odpadlého protestantizmu, která vznikne, až budou protestantské církve hledat pomoc státu k prosazování své vírouky. Zbývá ještě vysvětlit termín "cejch šelmy".

Proroctví varuje pøed uctíváním šelmy a její sochy a pak øíká: "Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteøí zachovávají Boží pøíkázání a vírnost Ježíši." (Zj 14,12) Protože lidé, kteøí zachovávají Boží pøíkázání, jsou líèeni jako protiklad tìch, kdo uctívají šelmu, její sochu a pøijímají její cejch, vyplývá z toho, že zachovávání Božího zákona na jedné stranì a jeho nerespektování na druhé stranì rozliší ctitele Boha a ctitele šelmy.

Zvláštním poznávacím znamením šelmy, a tím také její sochy, je pøestupování Božích pøíkázání. O malém rohu, neboli o papežství, prorok Daniel napsal: "Bude se snažit zmìnìt doby a zákon." (Da 7,25) Apoštol Pavel oznaèuje stejnou mocnost slovy "èlovìk høíchu", který se bude vyvyšovat nad Boha. Jedno proroctví doplòuje druhé. Jedinì tím, že zmìnìlo Boží zákon, mohlo se papežství vyvyšovat nad Boha. Kdo bude vídomì zachovávat takto zmìnìný zákon, bude vzdávat nejvyšší poctu moci, která zmìnu provedla. Poslušnost papežských zákonù bude znamením vírnosti papeži namísto vírnosti Bohu.

Papežství se pokusilo zmìnìt Boží zákon. Druhé pøíkázání, které zakazuje uctívání obrazù a soch, ze zákona vypustilo a ètvrté pøíkázání pozmnìlo tak, že naøizuje zachovávat první den v týdnu - nedìli - místo sedmého dne, soboty. Obhájcì papežství však tvrdí, že druhé pøíkázání vypustili proto, že je obsaženo už v prvním pøíkázání, a je tedy zbyteènè. Snaží se všechny pøesvídèit, že vykládají zákon pøesnì tak, jak Bùh chtìl, abychom mu rozumìli. Podle nich to pøece nemùže být zmìna pøedpovìzená prorokem. Prorok však mluví o úmyslné, zámìrné zmìnì: "Bude se snažit zmìnìt doby a zákon." Zmìna ètvrtého pøíkázání odpovídá pøesnì prorocké formulaci. Takovou zmìnu provedla pouze øímská církev. Tím se papežská moc zjevnì vyvýšila nad Boha.

Praví ctitelé Boha se budou zvláš• vyznaèovat zachováváním ètvrtého pøíkázání, protože je znamením stvoøitelské Boží moci a svìdectvím, že Bùh má právo na to, aby ho èlovìk uctíval. Ctitelé šelmy se naopak budou vyznaèovat tím, že se budou snažit odstranit tento památník Stvoøitele a budou vyvyšovat ustanovení Øíma. Právì v otázce nedìle papežství poprvé zaèalo prosazovat své opovážlivé požadavky (viz Dodatek è. 39) a poprvé požádalo státní moc o podporu, aby vynutilo zachovávání nedìle jako "dne Pánì". Když Bible mluví o "dni Pánì", mluví vždy o sobotì, nikoli o nedìli. Ježíš Kristus prohlásil: "Syn èlovìka je pánem i nad sobotou." (Mk 2,28) Ètvrté pøíkázání øíká: "Sedmý den je den odpoèinutí Hospodina." Ústy proroka Izaiáše oznaèuje Hospodin sobotu jako "mùj svatý den" (Iz 58,13).

Èasto opakované tvrzení, že sobotu zmìnìl Ježíš Kristus, vyvracejí jeho vlastní slova. V Kázání na hoøe Pán Ježíš prohlásil: "Nedomnívejte se, že jsem pøišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepøišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a zemì, nepomine jedinè písmenko ani jediná èárka za Zákona, dokud se všechno nestane. Kdo by tedy zrušil jedinè z tìchto nejmenších pøíkázání a tak uèil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by je však zachovával a uèil, ten

bude v království nebeském vyhlášen velkým." (Mt 5,17-19)

Protestanté všeobecně uznávají, že Písmo neposkytuje oprávnění ke změně soboty. Jednoznačně se to poznává v tiskovinách vydávaných americkými společnostmi "American Tract Society" a "American Sunday School Union". Jedna z těchto tiskovin poznává, že "Nový zákon nikde výslovně nepřikazuje zachovávání neděle, prvního dne týdne, ani nedefinuje zásady, které se k ní vztahují." (George Elliott, The Abiding Sabbath, str. 184)

Jiná protestantská tiskovina uvádí: "Až do Kristovy smrti nedošlo k žádné změně dne odpočinku;" a "z textu Nového zákona je zřejmé, že (apoštolové) nedali výslovný příkaz, aby byl zrušen sedmý den, sobota a zachovávání první den týdne." (A. E. Waffle, The Lord's Day, str. 186-188)

Římská církev uznává, že sobotu změnila jejich církev, a prohlašují, že zachováváním neděle uznávají protestanté autoritu římské církve. V "Katolickém katechizmu křesťanského náboženství" se v odpovědi na otázku, který den se má zachovávat podle čtvrtého přikázání, říká: "Podle Starého zákona byla svátcem dnem sobota; avšak církev, poučená Ježíšem Kristem a řízená Duchem Božím, nahradila sobotu nedělí, takže nyní svítíme první, a nikoli sedmý den. Neděle nyní nahrazuje den Páně a je dnem Páně."

Jako důkaz autority katolické církve uvádí katoličtí pisatelé "právní přeložení odpočinku ze soboty na neděli, čemuž se podrobují i protestanté; ... nebo zachováváním neděle uznávají autoritu církve zřizovat svátky a jejich nerespektování považovat za hřích." (Henry Tuberville, An Abridgment of the Christian Doctrine, str. 58) Co jiného je tedy změna soboty než znamením, cejchem moci římské církve - "cejchem šelmy"?

Římská církev se svých nároků na pozemskou vládu nevzdala. Jestliže svět a protestantské církve přijímají den odpočinku ustanovený touto církví a odmítají biblickou sobotu, uznávají vlastní její mocenské nároky. I když se přitom odvolávají na tradici nebo na autoritu církevních Otců, popírají právní zásadu, která je dává od Páně, že totiž "Bible, a jedině Bible, je náboženskou autoritou protestantů". Katolíci mohou sledovat, jak se tyto církve samy obelhávají a úmyslně zavírají oči před skutečností. Když hnutí, které se snaží prosadit nucené zachovávání nedělního klidu, nachází kladnou odezvu, může se radovat a těšit se, že časem se možná celý protestantský svět vrátí pod prapor římské církve.

Katolíci prohlašují, že "když protestanté zachovávají neděli, uznávají tím proti své vůli autoritu (katolické) církve" (Mgr. Segur, Plain Talk About the Protestantism of Today, str. 213). Vynucují-li protestantské církve zachovávání neděle, vynucují tím vlastní uctívání papežství, šelmy. Kdo poznal požadavek čtvrtého přikázání, a přesto se rozhodne zachovávat nikoli pravý, ale falešný den odpočinku, uctívá moc, která ho ustanovila. Tím, že vynucují náboženskou povinnost státní mocí, zřizují církve šelmě sochu. Proto bude vynucené zachovávání neděle ve Spojených státech vynuceným uctíváním šelmy a její sochy.

Křesťané v minulých dobách však zachovávali neděli v domnění, že tím zachovávají biblickou sobotu. I dnes jsou ještě v každé církvi, římskokatolickou církev nevyjímaje, opravdoví křesťané, kteří upřímně

vìøí, že nedìle je Bohem ustanovený den odpoèinku. Bùh pøijímá jejich upøímnost a poctivost. Když však bude zachovávání nedìle pøíkázáno zákonem a svìt bude seznámen s tím, co je to sobota - pravý den odpoèinku, pak bude každý, kdo pøestoupí Boží pøíkázání a bude poslouchat pøíkazy vydané Øímem, uctívat papežství více než Boha. Bude uctívat øímskou autoritu a moc, která vynutila zachovávání nedìle, naøízené Øímem. Bude uctívat šelmu a její sochu. Když lidé odmítnou ustanovení - o nìmž Bùh prohlásil, že je znamením jeho moci - a budou místo nìho uctívat to, co Øím považuje za znamení své svrchovanosti, pøijmou tím znak oddanosti šelmì - "cejch šelmy". Teprve až bude tato otázka lidem jasnì vyložena a až lidé budou postaveni pøed volbu mezi Božími pøíkázáními a lidskými pøíkazy, tehdy ti, kdo pøijmou lidskou autoritu, dostanou "cejch šelmy".

Poselství tøetího andìla pøináší nejkritiètší varování, jaké kdy Bùh lidem poslal. Musí se jednat o hrozný høích, když vyvolává Boží hnìv bez milosti. Lidé nezùstanou v nejistotì o této dùležité otázce. Svìt bude pøed tímto høíchem varován, døíve než na nìj dopadnou Boží soudy. Všichni lidé musí vidìt, proè je Bùh bude trestat, aby mìli možnost se trestu vyhnout. Podle proroctví první andìl pøinese své poselství "každé rase, kmeni, jazyku i národu". Varování tøetího andìla, které je èástí toho trojnásobného poselství, bude rozšíøeno stejným zpùsobem. Proroctví také uvádí, že poselství bude hlásat mocným hlasem andìl letící prostøedkem nebeské klenby, a proto na sebe upoutá pozornost celého svìta.

V závìru zápasu mezi dobrem a zlem se celé køes•anstvo rozdílí na dvì skupiny - jednu budou tvoøit lidé, kteøí zachovávají Boží pøíkázání a víru v Ježíše, a druhou ti, kdo uctívají šelmu, její sochu a pøijímají její cejch. Až církve a stát spojí svou moc, aby donutily "malé i veliké, bohaté i chudé, svobodné i otroky" (Zj 13,16), aby pøijali "cejch šelmy", Boží lid vytrvá a "cejch šelmy" nepøijme. Prorok na ostrovì Patmos vidìl, "jakoby jiskøící moøe ... a ty, kteøí zvítizili nad dravou šelmou, nesklonili se pøed jejím obrazem a nenechali se oznaèit èislicí jejího jména. Stáli na tom jiskøícím moøi, mìli Boží loutny a zpívali píseò Božího služebníka Mojžíše a píseò Beránkovu." (Zj 15,2.3)

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

26. Dílo obnovy

Obnovu zachování soboty, ke které má dojít v době konce, předpovídá proroctví Izaiáše: "Toto praví Hospodin: Dodržujte právo, jedněte spravedlivě, protože má spása se už přiblížila, už se zjevuje má spravedlnost. Blaze člověku, který tak jedná, lidskému synu, který se toho drží a dbá na to, aby nezneshvěcoval den odpočinku, který se má na pozoru, aby jeho ruka neučinila nic zlého." "Tím z cizinců, kteří se připojili k Hospodinu, aby mu sloužili a z lásky k jeho jménu se stali jeho služebníky, praví: Všechny, kdo dbají na to, aby nezneshvěcovali den odpočinku, kdo se pevně drží mé smlouvy, přivedu na svou svatou horu a ve svém domě modlitby je oblaším radostí." (Iz 56,1.2.6.7)

Tato slova se vztahují na křesťanský věk, vyplývá to z kontextu: "Je výrok Panovníka Hospodina, který shromažďuje zahanené z Izraele. Shromáždím k němu ještě další, k těm, kteří už k němu byli shromážděni." (Iz 56,8) Text naznačuje shromáždění pohanů prostřednictvím hlásání evangelia a vyslovuje požehnání pro ty, kdo budou zachovávat sobotu. Závaznost čtvrtého přikázání platí i po ukřižování, vzkříšení a nanebevstoupení Ježíše Krista až do doby, kdy budou Kristovi služebníci kázat všem národům radostnou zvěst evangelia.

Pán prostřednictvím proroka Izaiáše přikazuje: "Zavaž svědectví a zapeče zákon mezi mými učenými." (Iz 8,16) Peče Božího zákona se nachází ve čtvrtém přikázání. Je to jediné ze všech deseti přikázání, které uvádí jméno i titul Zákonodárce. Představuje ho jako Stvořitele nebe i země a ukazuje, že proto Bohu náleží přede vším ostatním naše úcta a uctívání. Kromě tohoto údaje Desatero neuvádí nic, co by ukazovalo totožnost Zákonodárce. Když papežství zminilo sobotu, odstranilo tím z Božího zákona peče. Pán Ježíš vyzývá své následovníky, aby ji obnovili tím, že vyvýší sobotu čtvrtého přikázání na místo, které jí náleží jako památníku Stvořitele a symbolu jeho moci.

"K zákonu a svědectví!" Setkáváme se s mnoha vzájemně si odporujícími naukami a teoriemi, Boží zákon je však jediné neomylné pravidlo, kterým máme měřit všechny názory, nauky a teorie. Proto prorok napsal: "Což oni neřekají takové slovo, že mu z něho nevzejde jitroní záře?" (Iz 8,20)

Bůh přikazuje: "Volej z plna hrdla, bez zábran! Rozezvuč svůj hlas jako polnící! Mému lidu ohlas jeho nevěrnost, domu Jákobovu jeho hříchy." Ne bezbožný svět, ale ti, které Pán považuje za svůj lid, mají být káráni za své přestupky. Dále Pán přikazuje: "Den co den se mne dotazují, chtějí poznat moje cesty jako pronárod, jenž koná spravedlnost a řád svého Boha neopouští." (Iz 58,1.2) Prorok hovoří o lidech, kteří se pokládají za spravedlivé a okázale dávají najevo horlivost pro Boží věc. Pěšné a vážné pokárání od toho, kdo zná jejich srdce, však dokazuje, že nerespektují Boží přikázání.

Prorok mluví o zapomenutém přikázání: "Co bylo od věků v troskách, vybudují ti, kdo z tebe vzejdou, opít postavíš, co založila minulá pokolení. Nazvou tě tím, jenž zazdívá trhliny a obnovuje stezky k sídlům. Jestliže v den odpočinku upustíš od svých pochůzek, od prosazování svých zálib v můj svatý den, nazveš-li den odpočinku rozkošným, svatý den Hospodinův přeslavným, budeš-li jej slavit tak, že se vzdáš svých cest, že přestaneš hovořit svým zálibám a nepovedeš plané řeči, tu nalezeš rozkoš v Hospodinu." (Iz 58,12-14) Toto proroctví se také vztahuje na naši dobu. Římská církev zminila sobotu

na neděli, a tím narušila Boží zákon. Nastal však čas, aby toto Boží ustanovení bylo obnoveno. Má být obnoveno to, co leželo po mnoho generací v troskách.

Sobotu, kterou Stvořitel posvětil pokojem a požehnáním, zachovával už Adam v rajské zahradě před pádem do hříchu. Zachovával ji také po pádu do hříchu, když musel jako kající odejít z původního šťastného domova. Zachovávali ji všichni patriarchové od Ábela po spravedlivého Noema, Abrahama a Jákoba. Když se vyvolený národ dostal do egyptského otroctví, ztratili mnozí Izraelci v pohanském prostředí povědomí o Božím zákonu. Když je však Pán vysvobodil, oznámil slavnostně svůj zákon celému shromáždění, aby všichni znali jeho vůli, vždycky mu prokazovali úctu a poslouchali ho.

Od onoho dne až dodnes nikteří lidé stále uchovávali známost Božího zákona a zachovávali sobotu podle čtvrtého přikázání. I když se "ělovíku hříchu" podařilo pošlapat Boží svatý den, zůstali i v době jeho největší nadvlády na skrytých místech věrní lidé, kteří sobotu zachovávali. Od dob reformace byli v každé generaci lidé, kteří ji svítali. Navzdory častému posměchu a pronásledování stále svědčili o neměnnosti Božího zákona a o svaté povinnosti zachovávat sobotu, připomínku stvoření.

Tyto pravdy, o nichž mluví kniha Zjevení ve 14. kapitole v souvislosti s "věným evangeliem", budou charakteristickým rysem Kristovy církve v době před jeho příchodem. Výsledkem hlásání poselství tří andělů je: "Vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží přikázání a věnost Ježíši." (Zj 14,12) Apoštol Jan viděl bezprostředně po ohlášení tohoto poselství přicházet Syna ělovíka ve slávi, aby sklidil žed zemi.

Když věřící, kteří přijali učení o svatyni a o neměnnosti Božího zákona, poznali krásu a soulad soustavy poznávaných pravd, naplnily je radost a úžas. Páli si, aby to, co považovali za drahocenné, poznali všichni křesťané, a pevně věřili, že to radostně přijmou. Avšak pravdy, které nesouhlasily s tím, co svět uznával, mnoho údajných následovníků Ježíše Krista nepřijalo. Poslušnost čtvrtého přikázání vyžadovala obě, před kterou většina lidí ustoupila.

Proti požadavku zachovávat sobotu stavěli mnozí lidé velmi přízemní námitky. Říkali: "Vždycky jsme zachovávali neděli, naši otcové ji svítali a mnozí dobří a zbožní lidé zesnuli v pokoji a jistotě - i když svítali neděli. Jestliže měli pravdu, máme ji i my. Zachováváním soboty bychom se odlišili od světa a neměli bychom pak na něj vliv. Co zmůže malá skupinka lidí, kteří svítí sedmý den týdne - sobotu - proti celému světu, který zachovává neděli? Podobnými argumenty se kdysi pokoušeli Židé ospravedlnit své odmítnutí Ježíše Krista. Bůh přijímal jejich otce na základě přinášených obětí, proě by jejich děti nemohly dosáhnout spasení stejným způsobem? Podobně v době Luthera namítali zastánci papežství, že praví křesťané zesnuli v katolické víře, a proto katolické náboženství staě ke spasení. Takové argumenty jsou účinnou překážkou jakéhokoli pokroku v náboženských otázkách.

Mnozí namítali, že zachovávání neděle patří mezi zavedené křesťanské nauky, rozšířenou a po mnoho staletí zachovávanou tradicí církve. Proti této námitce stojí argument, že zachovávání soboty je mnohem starší a rozšířenější, je tak staré jako svět sám. Potvrdili je andělé i samotný Bůh. Když byly položeny základy země, když jitěné hvězdy společně plesaly a všichni Boží synové propukli v hlahol, tehdy byl položen základ soboty (Job 38,6-7; 1 M 2,1-3). Toto zřízení od nás právem vyžaduje úctu. Nezavedla je lidská autorita, nevychází z lidských tradic; ustanovil je "Věkovitý" a nařídil je svým věným slovem.

Když se lidé začali zajímat o sobotu, oblíbení kazatelé přepracovali Boží slovo a vykládali je tak, aby uklidnili všechny, kdo se o tuto otázku zajímali. Lidé, kteří sami nestudovali Písmo, se spokojili s názory, které odpovídaly jejich přáním. Mnozí lidé se snažili pravdu překonat sofistickou, názory a tradicemi otců a autoritou církve. Její obhájci používali k doložení platnosti čtvrtého přikázání jen Bibli. Skromní lidé, vyzbrojeni pouze slovem pravdy, odolávali útokům vzdílanců. Ti s údivem a se zlostí poznávali, že jejich výšečnost nic nezmuže proti prostým a přímým důkazům lidí, kteří se vyznají spíše v Písmu než v intelektuálních kličkách.

Protože neměli důkazy z Bible, argumentovali někteří lidé s neúnavnou tvrdošijností - a přitom zapomínali, že stejné argumenty použili kdysi jiní odpůrci proti Kristu a jeho apoštolům: "Proč nauku o sobotě nepřijali naši velikáni? Jen málo lidí věří tomu, čemu věříte vy. Není přece možné, abyste vy měli pravdu a všichni učenci světa, aby se mýlili."

Všechny podobné argumenty vyvrací Písmo a poznání, jak Pán jednal ve všech dobách se svým lidem. Bůh působí prostřednictvím lidí, kteří slyší jeho hlas. Jsou poslušní a - pokud je to třeba - dokáží říkat i nepřijemné pravdy a se nebojí se vytknout všeobecně rozšířené hříchy. Bůh častěji nevybírá učené a vysoce postavené muže za vůdce reformních snah, protože tito lidé věří svým vyznáním, teoriím a teologickým systémům, a necítí potřebu učit se od Boha. Pouze lidé, kteří jsou osobně spojeni se Zdrojem moudrosti, mohou pochopit a vykládat Písmo. Nikdy Bůh povolává k hlásání pravdy muže s nízkým školním vzdíláním ne snad proto, že jsou nevzdílaní, ale proto, že nejsou ješitní a domýšliví, a dají se Bohem poučit. Učí se v Kristově škole, svou pokorou a poslušností se stávají velikými. Bůh jim svěřuje poznání své pravdy a prokazuje jim tím poctu, proti níž jsou pozemské počty a lidská velikost naprosto nicotné.

Většina adventistů pravdu o svatyni a o Božím zákonu nepřijala. Mnozí z nich také ztratili důvěru v adventní hnutí a přijali bludné a nesmyslné názory na proroctví o druhém příchodu Ježíše Krista. Někteří se mylně pokoušeli opakovaně určovat datum Kristova příchodu. Biblické učení o svatyni jim mělo ukázat, že žádné proročké údobí nesahá až k druhému příchodu Ježíše Krista a Bible nepředpovídá přesné datum této události. Oni však odmítli poznání z Božího slova, pokračovali v určování data příchodu Pána Ježíše a prožívali stále nová zklamání.

Když tesalonický sbor přijal mylné názory na příchod Ježíše Krista, radil jim apoštol Pavel, aby své naděje a očekávání pešlivě prověřili Božím slovem. Citoval jim proroctví, která předpovídají události před Kristovým příchodem, a ukázal jim, že nemají důvod očekávat příchod Spasitele za svého života. "Žádným způsobem se nedejte od nikoho oklamat," (2 Te 2,3) zněla jeho varovná slova. Kdyby se utišovali nadějemi nepodloženými Písmem, svedlo by je to k nesprávnému jednání. Jejich zklamání by vyvolalo jen posmích nevěřících. Hrozilo by jim nebezpečí, že zmalomyslní a upadnou do pokušení pochybovat také o pravdách nezbytných pro spasení. Apoštolovo napomenutí věřícím v Tesalonice obsahuje důležité poučení pro ty, kdo žijí v poslední době. Mnoho adventistů si myslelo, že pokud nestanoví konkrétní datum Kristova příchodu, nebudou se ani horlivě a pilně připravovat. Jestliže se však znovu a znovu nadchnou nadějí, jen aby prožili další zklamání, dostává jejich víra takové rány, že je takřka nemožné, aby je oslovily velké pravdy proroctví.

Hlásání konkrétní doby jako začátku hodiny soudu - obsažené v poselství prvního anděla - nařídil Bůh.

Výpočet prorocké doby, na němž je toto poselství založeno a který klade konec údobí 2300 prorockých dnů na podzim roku 1844, je nesporně přesný. Opakované pokusy stanovit nová data pro začátek a konec tohoto prorockého údobí a nesmyslné argumenty hájící nová stanoviska nejen odváděly pozornost lidí od dobově aktuálního poselství, ale navíc znevažovaly jakýkoli výklad prorockví. Ěím ěastěji lidé stanoví data druhého pŕíchodu Ježíše Krista a ěím intenzivněji je rozhlásí, tím lépe to slouží záměrem satana. Když pak určené datum pomine a nic se nestane, vede satan ostatní, aby zesměšňovali zastánce takových názorů a odsoudili také velké adventní hnutí z let 1843 a 1844. Lidé, kteří setrvávají v tomto bludu, stanoví nakonec pro pŕíchod Ježíše Krista na tuto zem velmi vzdálené datum. To je ukolébává ve falešné jistotě a mnozí poznají svůj omyl, až bude pŕiliš pozdě.

Dějiny starého Izraele jsou pŕiléhavou ilustrací toho, co zažilo adventní hnutí. Bůh vedl svůj lid v adventním hnutí podobně jako vedl Izraelce, když vycházeli z Egypta. Velké zklamání prověřilo jejich víru podobně jako byla zkoušená víra Hebrejů u Rudého moře. Kdyby stále důvěřovali Boží ruce, která je v minulosti vedla a provázela, viděli by také Boží vysvobození. Kdyby všichni, kdo se aktivně účastnili adventního hnutí v roce 1844, přijali poselství třetího anděla a hlásali je s mocí Ducha svatého, Pán by jejich prostřednictvím vykonal velké dílo. Svět by zalila záplava světla. Obyvatelé celého světa by už dávno byli varováni, závěrečné dílo by bylo dokončeno a Kristus by už přišel, aby vykoupil svůj lid.

Bůh nechtěl, aby Izrael bloudil čtyřicet let po poušti. Chtěl Izraelce vést přímou cestou do Kanaánu a usadit je v ní jako svatý a šťastný národ. Avšak "nemohli vejít pro svou nevěru" (Žd 3,19). Protože se bouřili a odmítali Boha, zahynuli na poušti. Do zaslíbené země vešli jiní. Podobně si Pán nepřejal, aby se pŕíchod Ježíše Krista tak oddálil a jeho lid zůstal tolik let ve světě hŕichu a zármutku. Jejich nevěra je však oddělila od Boha. Když odmítli splnit úkol, který jim Bůh svěřil, povolal k hlásání poselství jiné. Z milosrdenství ke světu Pán Ježíš odkládá svůj pŕíchod, aby poskytl hŕišníkům možnost vyslechnout varování a najít záchranu u Spasitele dříve, než na svět dopadne Boží soud.

Nyní stejně jako dříve hlásání pravdy, která kárá hŕichy a vytýká bludy, vyvolává odpor a nepřátelství. "Nebo každý, kdo dŕlá něco špatného, nenávidí světlo a nepřichází k světlu, aby jeho skutky nevyšly najevo." (J 3,20) Když lidé poznají, že své názory neobhájí Písmem, snaží se mnozí hájit svá stanoviska za každou cenu a zlostně osočují povahu a pohnutky lidí, kteří obhajují nepopulární pravdy. To se dŕlo ve všech dobách. Eliáš byl obviněn z toho, že trápí Izrael, Jeremiáše označili za zrádce, Pavla obvinili, že zneuctil chrám. Od té doby až dodnes jsou lidé věrní pravdě označováni za svůdce, kacíře nebo rozkolníky. Zástupy lidí, kteří mají pŕiliš málo víry, aby přijali pevné prorocké slovo, ochotně a bez výhrad důvěřují obviněním vznášeným proti těm, kdo se opovažují kárat obecně rozšířené hŕichy. Tento jev bude stále ěastější. Bible uěí, že se blíží doba, kdy budou státní zákony v takovém rozporu s Božím zákonem, že každý, kdo bude chtít zachovávat Boží nařizení, bude odsuzován a trestán jako zločinec.

Jaké povinnosti má v takové situaci posel pravdy? Má z toho vyvodit, že nemůže pravdu hlásat, protože lidi vede jen k tomu, aby se vyhýbali jejím požadavkům nebo proti ní bojovali? Ne, podobně jako dřívější reformátoři nemá právo ponechat si svědectví Božího slova pro sebe jen proto, že vyvolává odpor. Svědectví pro víru, které přinesli věrní a mučedníci, byla zaznamenána pro užitek následujících pokolení. Tyto životní pŕíklady svatosti a vytrvalosti byly zachovány proto, aby budily odvahu v lidech, které Bůh nyní povolává, aby o něm svědčili. Bůh jim dal milost a poznání pravdy, ne aby si ji nechali

pro sebe, ale aby jejich prostøednictvím poznání Boha osvítilo celou zemi. Svìøil Bùh poselství také svým služebníkùm v tomto pokolení? Pak by jím mìli osvítit svìt.

Kdysi Pán øekl proroku, který mluvil v jeho jménu: "Izraelský dùm ti však nebude chtít poslechnout, ponìvadž nejsou ochotni poslechnout mne." Pøesto Pán pokračoval: "Promluvíš k nim má slova, a• poslechnou nebo ne." (Ez 3,7; 2,7) Božím služebníkùm v dnešní době platí pøíkaz: "Rozezvuè svùj hlas jako polnici! Mému lidu ohlas jeho nevírnost, domu Jákobovu jeho høíchy." (Iz 58,1)

Každý, kdo pøijal svìtlo poznání pravdy, má v rámci svých možností stejnì slavnou a závažnou odpovědnost jako prorok Izraele, kterému Pán øekl: "Ty, lidský synu, slyš. Ustanovuji ti strážcem izraelského domu. Uslyšíš-li z mých úst slovo, vyøídíš jim mé varování. Øeknu-li o svévolníkovi: Svévolníku, zemøeš, a ty bys nepromluvil a nevaroval ho pøed jeho cestou, ten svévolník zemøe za svou nepravost, ale za jeho krev budu volat k odpovědnosti tebe. Jestliže budeš svévolníka varovat pøed jeho cestou, aby se od ní odvrátil, ale on se od své cesty neodvrátí, zemøe pro svou nepravost, ale ty jsi svou duši vysvobodil." (Ez 33,7-9)

Velkou pøekážkou pro pøijetí a hlásání pravdy je skuteènost, že pøináší nepøíjemnosti a odpor lidí. To je jediný argument proti pravdi, který její obhájci nikdy nemohli popøít. Vírné Kristovy následovníky to však nemůže zastavit. Neèekají, až se pravda stane populární. Jsou pøesvědèeni o své povinnosti, ochotni berou na sebe køíž a vidí - jako kdysi apoštol Pavel - , že "toto krátké a lehké soužení pùsobí pøenesmírnou váhu vìèné slávy" a pokládají - jako kdysi Mojžíš - "Kristovo pohanìní za vìtší bohatství než všechny poklady Egypta" (2 K 4,17; Žd 11,26).

Pouze lidé, kteøí v srdci slouží svìtu - bez ohledu na to, jakého jsou vyznání - , jednají v náboženských vìcech vypoèítavì a bezzásadovì. Máme se rozhodovat pro to, co je správné, jen proto, že je to správné, a dùsledky ponechat Bohu. Zásadním, vírným a stateèným mužùm vdììí svìt za velké reformy. A práví takoví lidé musí pokračovat v díle reformace v naší době.

Pán prohlašuje: "Slyšte mì, kdo znáte spravedlnost, lide, v jehož srdci je mùj zákon. Nebojte se lidských pomluv, nedìste se jejich hanobení! Moli je sežerou jako roucho, larvy je sežerou jako vlnu, ale má spravedlnost bude tu vìènì a moje spása po všechna pokolení." (Iz 51,7.8)

[Pøedmluva vydavateli](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

27. Moderní probuzenecká hnutí

Kdekoli lidé věrně hlásali Boží slovo, všude se dostavily výsledky, které dosvědily jeho nebeský původ. Duch svatý provázel poselství Božích služebníků a slovo mělo mocný účinek, pohnulo svědomím hříšníků. "Pravé světlo, které osvětluje každého člověka," ozářilo tajné kouty jejich nitra, odhalilo tajné hříchy. V mysli a srdci byli hluboce přesvědčeni. Duch svatý je přesvědčil o hříchu, spravedlnosti isoudu, který přijde. Uvědomili si, jak spravedlivý je Hospodin, a prožívali hrůzu při pomyslení, že by se tak hříšní a nečistí měli postavit před Pána, který zkoumá lidská srdce. V úzkosti volali: "Kdo nás vysvobodí z tohoto těla smrti?" Když se pak seznámili s golgotským křížem a nezměrnou obětí za hříchy lidstva, poznali, že pouze zásluhy Ježíše Krista mohou oděnit jejich přestoupení, jen ony mohou smířit Boha s člověkem. S vírou a pokorou přijali Božího Beránka, který snímá hříchy světa. Jen díky krvi Pána Ježíše získali odpuštění svých hříchů.

Tito hříšníci projevíli skutečné ovoce pokání. Uvěřili, dali se pokřtít a začali nový život - jako nová stvoření v Kristu Ježíši, ne aby žili jako dříve podle svých hříšných sklonnů, ale aby vírou v Božího Syna žili podle jeho vzoru, napodobovali jeho povahu a očištovali se tak, aby byli čisti jako on. To, co kdysi nenáviděli, začali nyní milovat, co jim bylo kdysi příjemné, začali si nyní ošklivit. Dříve pyšní a panovační lidé se stali pokorní a laskaví. Dříve ješitní a domýšliví lidé se stali skromní a zdrženliví. Z bezbožných lidí se stávali zbožní, z opilců abstinenti, ze zhýralců lidé ctnostní. Odložili marnosti světa. Vědící nehledali "vnější ozdoby - splétání vlasů, ovišování se zlatem, stáidání odívů - nýbrž to, co je skryto v srdci a co je nepomíjitelé: tichý a pokorný duch; to je před Bohem převzácné." (1 Pt 3,3.4)

Probuzenecká hnutí vedla k důkladnému sebezpytování a k pokoře. Vyznačovala se slavnostními, vážnými výzvami k hříšníkům a velkým soucitem k lidem vykoupeným krví Pána Ježíše. Muži i ženy se modlili a prosili Boha, aby je zachránil. Plody takových probuzení se projevíly u lidí, kteří se nebáli sebezapření a obětí, ale kteří se radovali, že mají tu čest trpět výsměch a soužení pro Ježíše Krista. Zmína nastala také v životě formálních křesťanů. Jejich vliv prospíval celé společnosti, ve které žili. "Shromažďovali s Kristem" a "zasévali s Duchem svatým", aby sklidili věčný život.

Mohlo se o nich říci: "Zármutek je vedl k pokání... Zármutek podle Boží vůle působí pokání ke spáse, a toho není proě litovat, zármutek po způsobu světa však působí smrt. Pohleďte, k čemu vás vedl tento zármutek podle Boží vůle: jakou ve vás vzbudil opravdovost, jakou ochotu k omluvě, jaké znepokojení, jakou bázeň, jakou touhu, jakou horlivost, jakou snahu potrestat viníka! Tím vším jste prokázali, že jste se v té věci zachovali správně." (2 K 7,9-11)

To je výsledek působení Božího Ducha. Jediným důkazem skutečného pokání je náprava života. Teprve když člověk splní, co slíbil, když vrátí, co uloupil, když vyzná své hříchy a začne milovat Boha a své bližní, může mít hříšník jistotu, že se smířil s Bohem. Takové výsledky se v minulosti vždy projevíly jako následek náboženského obrození. Podle plodů, které tato období přinesla, je zřejmé, že je Bůh požehnal pro záchranu člověka a pro pozvednutí lidstva.

Mnohá probuzenecká hnutí moderní doby se však zásadně liší od projevů Boží milosti, které v dřívějších

dobách provázely působení Božích služebníků. Je sice pravda, že vyvolávají velký ohlas, mnozí lidé tvrdí, že se obrátili a církve zaznamenávají pøirùstek èlenù. Dlouhodobé výsledky nás však neopravdují k domněnce, že pøinesla odpovídající vzrùst skuteèného duchovního života. Svìtlo, které nakrátko vzplane, brzy opìt uhasne a zanechá po sobì ještì vìtší temnotu, než jaká byla pøedtím.

Populární probuzenecká hnutí se pøíliš èasto dovolávají obrazotvornosti tím, že vzbuzují pocity a uspokojují touhu po něem novém a vzrušujícím. Tímto způsobem obrácení lidé projevují malou touhu po biblické pravdì, málo se zajímají o svìdectví prorokù a apoštolù. Bohoslužba pro ni není pøitažlivá, pokud neobsahuje něco vzrušujícího. Poselství, jež se dovolává støizlivého rozumu, na ni nepůsobí. Nezajímají se o prostá varování Božího slova, která se pøímo dotýkají jejich vèného života.

Nejvyšším životním zájmem každého opravdovì obráceného je vztah k Bohu a k vèným hodnotám. Kde je však v dnešních církvích opravdová oddanost Bohu? Novì obrácení lidé neodkládají svou pýchu, ani lásku ke svìtu. Nejsou o nic ochotnější zapøít se, vzít na sebe svùj køíž a následovat milujícího a pokorného Ježíše, než byli pøed svým obrácením. Náboženství se pro nevíící a pochybovaèe stalo pøedmìtem posmìchu, protože mnoho vyznavaèù køes•anství neví nic o jeho zásadách. Z mnoha církví se témìø vytratila síla zbožnosti. Myšlenky na Boha vytlaèily církevní výlety, divadelní pøedstavení, bazary, krásné budovy a okázalost. Majetek, bohatství a svìtské záležitosti zamìstnávají lidí tak, že si jen stìží povšimnou vícì vèného zájmu.

Navzdory všeobecnému úpadku víry a zbožnosti jsou v tìchto církvích stále ještì praví následovníci Ježíše Krista. Døíve než na zem dopadnou koneèné Boží soudy, dojde mezi Božím lidem k takovému oživení pùvodní zbožnosti, jaké se neprojevilo od doby apoštolù. Na Boží lid sestoupí Boží Duch a moc. Pak se mnoho lidí oddílí od tìch církví, v nichž láska ke svìtu potlaèila lásku k Bohu a jeho slovu. Mnozí - jak duchovní, tak èlenové tìchto církví - radostnì pøijmou velké pravdy, které nechal hlásat Bùh, aby se lidé pøipravili na druhý pøíchod Pána Ježíše. Nepøítel spasení by rád toto dílo zmaøil. Døíve než pøijde doba pro toto hnutí, pokusí se je napodobit. V církvích, které dostane pod svou klamnou moc, vzbudí dojem, že na ni Bùh seslal své požehnání a projeví se něco, co budou považovat za velké náboženské probuzení. Zástupy lidí budou jásat, že Bùh pro ni koná úžasné vícì, pøitom však pùjde o působení jiného ducha. Pod náboženským pláštíkem se satan pokusí rozšíøit svùj vliv na celý køes•anský svìt. V mnoha probuzeneckých hnutích, ke kterým došlo v posledních padesáti letech, působily v menší èi vìtší míøe stejné vlivy, jaké se projeví v ještì vìtších hnutích v budoucnu. Je to citové vzrušení, smìs pravdy a klamu dobøe pøipravená k tomu, aby zmátla lidi. Nikdo se však nemusí nechat oklamat. Ve svìtle Božího slova není obtížné rozpoznat podstatu tìchto hnutí. Mùžeme si být jisti, že tam - kde lidé neberou vážnì svìdectví Bible, a odmítají prosté pravdy, které provìøují lidská srdce a vyžadují sebezapøení i odmítnutí svìta - Bùh své požehnání neudíluje. A podle pravidla, které nám dal Pán Ježíš: "Po jejich ovoci je poznáte," (Mt 7,16) je zøejmé, že tato hnutí nejsou dílem Božího Ducha.

V pravdách svého slova se Bùh zjevuje lidem. Všem, kdo je pøijímají, jsou štítem proti satanovým podvodùm. Pøehlížení tìchto pravd, které je dnes v náboženském svìtì tak rozšíøené, otevírá dveøe všemu zlému. Lidé do znaèné míry ztrácejí ze zøetele podstatu a dùležitost Božího zákona. Nesprávné chápání povahy, trvalé platnosti a závaznosti Božího zákona vede k mylným názorùm na obrácení a posvícení a působí úpadek zbožnosti v církvích. Tady hledejme tajemství, proè v oživeneckých hnutích naší doby schází Boží Duch a jeho moc.

V různých církvích jsou lidé známí svou zbožností, kteří to vidí a trápí se nad daným stavem. Profesor Edwards A. Park vyjmenovává nebezpečí, která v současné době ohrožují církve, a výstižně píše: "Jedním zdrojem nebezpečí je to, že se z kazatelen nezděrazuje Boží zákon. V dřívějších dobách bývala kazatelna ozvěnou hlasu svědomí... Naši nejskvělejší kazatelé dávali svým kázáním jedinečnou vznešenost tím, že po vzoru Mistra vyzvedali Boží zákon, jeho přikázání a jeho varování. Opakovali dvě velké zásady, totiž že zákon je projevem Boží dokonalosti a člověk, který nemiluje zákon, nemiluje ani evangelium, protože zákon - stejně jako evangelium - je zrcadlem, které odráží Boží povahu. Toto nebezpečí vede k dalšímu, totiž k podceňování závažnosti hříchu, jeho rozšíření a zločnosti. Význam neposlušnosti zákona je přímo úměrný důležitosti zákona..."

Se zmíněným nebezpečím se pojí nebezpečí podceňování Boží spravedlnosti. V současné době mají kazatelé sklon oddělovat Boží spravedlnost od jeho dobroty, nevzdvihují Boží dobrotu jako zásadu, ale snižují ji na pouhý cit. Tyto nové teologické názory rozlišují to, co Bůh spojil. Je Boží zákon dobrý, nebo špatný? Je dobrý. Pak je i spravedlnost dobrá, protože se snaží zákon plnit. Ze zvyku podceňovat Boží zákon a spravedlnost, z rozsahu a zločnosti lidské neposlušnosti člověk snadno dojde ke zvyku nedeceňovat Boží milost, která přináší odpuštění hříchu." Tím evangelium ztrácí v myslích lidí cenu a význam, a tyto lidé jsou zakrátko ochotni vlastně dát Bibli stranou.

Mnozí náboženští učitelé tvrdí, že Kristus svou smrtí zrušil zákon a že od té doby lidé nemusí plnit požadavky zákona. Jiní pokládají zákon za těžké břemeno a jako protiklad závaznosti zákona vyzdvihují svobodu evangelia.

Proroci a apoštolové však posuzovali svatý Boží zákon úplně jinak. David prohlásil: "Volně budu chodit, na tvá ustanovení se dotazuji." (Ž 119,45) Apoštol Jakub, který psal po Kristově smrti, nazývá Desatero "královským zákonem" a "dokonalým zákonem svobody" (Jk 2,8; 1,25). A Jan, více než půl století po ukřižování, vyslovuje požehnání tím, "kdo jednají podle jeho přikázání a mají přístup ke stromu života i do bran města" (Zj 22,14).

Tvrzení, že Kristus svou smrtí zrušil zákon svého Otce, postrádá jakýkoli základ. Kdyby bylo možné zákon změnit nebo zrušit, pak by Kristus nemusel zemřít, aby zachránil člověka od trestu za hřích. Kristova smrt zdaleka neruší zákon, naopak dokazuje, že zákon je nezměnitelný. Boží Syn přišel, aby "vyvýšil a zvelebil zákon" (Iz 42,21). Prohlásil: "Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon... Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona." (Mt 5,17.18) Sám o sobě Pán Ježíš řekl: "Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru." (Ž 40,8)

Boží zákon je ve své podstatě nezměnitelný. Je zjevením vůle a charakteru Zákonodárce. Bůh je láska a jeho zákon je láska. Dvě velké zásady zákona jsou láska k Bohu a láska k člověku. "Láska je naplněním zákona." (Ø 13,10) Boží charakter je spravedlnost a pravda, to je také podstata Božího zákona. Žalmista napsal "Tvůj Zákon je pravda... Všechna tvá přikázání jsou spravedlivá." (Ž 119,142.172) A apoštol Pavel prohlásil: "Zákon je tedy svatý a přikázání svaté, spravedlivé a dobré." (Ø 7,12) Zákon, který je výrazem Božího myšlení a Boží vůle, musí být právě tak trvalý jako Zákonodárce.

Obrácení a posvěcení směřuje lidi s Bohem tím, že je vede k souladu se zásadami Božího zákona. Na počátku žil člověk stvořený k Božímu obrazu v dokonalém souladu s Božím charakterem a zákonem.

Zásady spravedlnosti byly vepsány v jeho srdci. Høích však èlovìka odcizil Stvoøiteli. Pak už èlovìk Boží obraz nenesl. "Tìlesné smýšlení (soustøedìní na sebe) je Bohu nepøátelské, nebo• se nechce ani nemùže podøídit Božímu zákonu." (Ø 8,7) Vždy• "Bùh tak miloval svìt, že dal svého jediného Syna," aby se èlovìk mohl smíøit s Bohem. Zásluhou Ježíše Krista mùžeme být znovu pøivedeni v soulad se svým Stvoøitelem. Lidské srdce musí promìnit Boží milost, èlovìk musí pøijmout nový život od Boha. Tato zmìna je znovuzrození, bez nihož - jak øekl Pán Ježíš - nikdo "nemùže spatøit Boží království".

Prvním krokem ke smíøení s Bohem je pøesvìdèení o vlastní høíšnosti. "Høích je porušení zákona." "Ze zákona pochází poznání høíchu." (1 J 3,4; Ø 3,20) Má-li høíšník poznat svou vinu, musí posuzovat svůj charakter podle Božího mìøítka spravedlnosti. Zákon je zrcadlo, které ukazuje dokonalost spravedlivého Božího charakteru a umožňuje èlovìku, aby poznal své nedostatky.

Zákon ukazuje èlovìku jeho høíchy, neposkytuje však žádné øešení. Slibuje život poslušnému, ale ukazuje, že údílem pøestupníka je smrt. Jen Kristovo evangelium mùže èlovìka osvobodit od trestu za høích nebo od zneèištìní høíchem. Musí projevit lítost pøed Bohem, jehož zákon pøestoupil, a vìøit v Krista a jeho zástupnou obì•. Tím mu budou høíchy odpuštìny, "stane se úèastným božské pøirozenosti" (2 Pt 1,4). Stává se Božím dítìtem, protože pøijal ducha synovství, jehož mocí volá: "Abba, Otèe!" (Ø 8,15)

Smí èlovìk pøestupovat Boží zákon? Apoštol Pavel napsal: "To tedy vírou rušíme zákon? Naprosto ne. Naopak, zákon potvrzujeme." "Høíchu jsme pøece zemøeli - jak bychom v něm mohli dále žít?" A apoštol Jan uvádí: "V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho pøikázání; a jeho pøikázání nejsou tìžká." (Ø 3,31; 6,2; 1 J 5,3) Pøi znovuzrození se srdce èlovìka ztotožní s Bohem, protože se ztotožní s Božím zákonem. Když se v høíšníku odehrála tato pronikavá zmìna, pøešel ze smrti do života, z høíchu do svatosti, z neposlušnosti a vzpoury k poslušnosti a vìrnosti. Starý život odcizení od Boha skonèil, zaèal nový život usmíøení, víry a lásky. Tehdy "spravedlnost požadovaná zákonem" bude "naplnìna v nás, kteøí se neøídíme svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha" (Ø 8,4). A lidské srdce vyjádøí: "Jak jsem si tvùj Zákon zamiloval. Každý den o něm pøemýšlím." (Ž 119,97)

"Hospodinùv zákon je dokonalý, udržuje pøi životì." (Ž 19,8) Bez zákona èlovìk nemùže správnì pochopit Boží èistotu a svatost ani svou vlastní vinu a neèistotu. Není pøesvìdèen o høíchu a necítí potøebu, že by mìl èinit pokání. Nevidí, že je jako pøestupník Božího zákona ztracen, a neuvìdomuje si, že potøebuje usmiøující krev Ježíše Krista. Pøijímá nadìji na záchranu bez pronikavé zmìny srdce a nápravy života. Proto je tak mnoho povrchnì obrácených, proto do církví pøichází tolik lidí, kteøí nepøišli ke Kristu.

V soudobých náboženských hnutích také pøevládají mylné názory na posvìcení, které vycházejí z pøehlížení nebo odmítání Božího zákona. Tyto teorie jsou vìrouènì falešné a v praktických dùsledcích nebezpeèné. Protože se tìší tak široké oblíbì, je dvojnásob potøebné, aby všichni pøesnì vidìli, co o tom uèí Písmo.

Uèení o opravdovém posvìcení je biblické. Apoštol Pavel v listu Tesalonickým napsal: "Toto je vůle Boží, vaše posvìcení." A modlil se: "Sám Bùh pokoje nech• vás cele posvítí." (1 Te 4,3; 5,23) Bible jasnì uèí, co to posvìcení je a jak ho mùžeme dosáhnout. Spasitel se modlil za své uèedníky: "Posvì• je

pravdou; tvoje slovo je pravda." (J 17,17) Apoštol Pavel uèí, že vòíci mají být "posvìceni Duchem svatým" (Ø 15,16). Co pùsobí Duch svatý? Pán Ježíš øekl svým uèedníkùm: "Jakmile však pøijde On, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy." (J 16,13) Žalmista napsal: "Zákon tvùj je pravda." Boží slovo a Boží Duch seznamují lidi s velkými zásadami spravedlnosti vyjádøenými v Božím zákonu. Protože Boží zákon je "svatý, spravedlivý a dobrý", protože je projevem Boží dokonalosti, vyplývá z toho, že povaha formovaná poslušností tohoto zákona bude svatá. Dokonalým pøíkladem takové povahy je Ježíš Kristus, který øekl: "Já jsem zachovával pøíkazy svého Otce." "Stále dìlám, co se líbí jemu." (J 15,10; 8,29) Následovníci Pána Ježíše se mu mají podobat - z Boží milosti mají utváøet svou povahu shodnì se zásadami svatého Božího zákona. To je biblické posvìcení.

Posvìcení se uskuteèuje pouze vírou v Ježíše Krista, mocí Božího Ducha, který v èlovìku pùsobí. Apoštol Pavel vòíci napomíná: "S bázní a chvìním uvádijte ve skutek své spasení. Nebo• je to Bùh, který ve vás pùsobí, že chcete i èinit, co se mu líbí." (Fp 2,12.13) Kòes•an prožívá pokušení k høíchu, trvale však proti nìmu bojuje. K tomu potøebuje Kristovu pomoc. Lidská slabost se spojí s Boží silou a víra zvolá: "Chvála buì Bohu, který nám dává vítìzství skrze našeho Pána Ježíše Krista!" (1 K 15,57)

Písmo také jasnì ukazuje, že dílo posvìcení je postupné. Když høíšník pøi obrácení získává díky usmiøující krvi pokoj s Bohem, jeho kòes•anský život teprve zaèíná. Pak má "smìøovat k dospìlosti" a "dorùst zralého lidství, mìøeno mírou Kristovy plnosti." (Žd 6,1; Ef 4,13) Apoštol Pavel napsal: "Zapomínaje na to, co je za mnou, upøen k tomu, co je pøede mnou, bìžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši." (Fp 3,13.14) A Petr nám ukazuje, co je zapotøebí uèinit k dosažení biblického posvìcení: "Vynaložte všecku snahu na to, abyste ke své víøe pøipojili ctnost, k ctnosti poznání, k poznání zdrženlivost, ke zdrženlivosti trpìlivost, k trpìlivosti zbožnost, ke zbožnosti bratrskou náklonnost a k bratrské náklonnosti lásku... Budete-li to èinit, nikdy neklopýtnete." (2 Pt 1,5-10)

Lidé, kteøí prožívají biblické posvìcení, projevují pokoru. Uvìdomí si - jako kdysi Mojžíš - úžasnou velikost Boží svatosti a uvidí svou vlastní nehodnost jako protiklad èistoty a vznešené dokonalosti Hospodina.

Pøíkladem pravého posvìcení je prorok Daniel. Celý jeho dlouhý život naplòuje ušlechtilá služba pro Pána. Z Božího pohledu byl "mužem velmi milým (vzácným)" (Da 10,11). Pøesto však o sobì netvrdil, že je èistý a svatý. Naopak, tento nebem poctìný prorok se považoval za souèást høíšného Izraele, když prosil pøed Bohem za svùj národ: "Ne pro své spravedlivé èiny ti pøedkládáme své prosby o smilování, ale pro tvé velké slitování." "Zhøøili jsme, byli jsme svévolní." Jak sám napsal: "Rozmlouval jsem a modlil se, vyznával høích svùj i høích Izraele." A když se mu pozdìji zjevil Boží Syn, aby mu podal vysvìtlení, Daniel prohlásil: "Velebnost mé tváøe se zmìnila a byla zcela porušena; nezachoval jsem si sílu." (Da 9,18.15.20; 10,8)

Když Job uslyšel Boží hlas z vichru, zvolal: "Odvolávám a lituji všeho v prachu a popelu." (Jb 42,6) Když Izaiáš spatøil Boží slávu a zaslechl volání cherubína: "Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupù," zvolal: "Bìda mi, jsem ztracen." (Iz 6,3.5) Apoštol Pavel poté, co byl vtržen do tøetího nebe a slyšel víc, které žádný èlovìk nemùže vyslovit, mluví o sobì jako o nikom, kdo je "daleko nejmenší ze všech bratøí" (2 K 12,2-4; Ef 3,8). Milovaný Jan, který se kdysi opíral o Ježíšovu hruì, padl jako mrtvý k

nohám Syna ělovika, když uvidil jeho slávu (Zj 1,17).

Lidé, kteří chodí ve stínu golgotského kříže, se nepovyšují, ani se nevychloubají, že zvítězili nad hříchem. Uvědomují si, že jejich hřích zavinil smrtelný zápas, který zlomil srdce Božího Syna. Tyto myšlenky je vedou k pokoře. Lidé, kteří žijí v blízkosti Pána Ježíše, nejlépe poznávají, jak je ělovik křehký a hřišný; jejich jedinou naději jsou zásluhy ukřižovaného a vzkříšeného Spasitele.

Posvěcení, jak mu dnes rozumí křesťanský svět, je naprosto cizí biblickému náboženství. Poináší sebezvyšování a pohrdání Božím zákonem. Obhájci tohoto pojetí uěí, že posvěcení je dílo okamžiku a ělovik dosahuje svatosti jen vírou. "Jen vřø," říkají, "a dostaneš Boží požehnání." Mají za to, že ělovik nemusí pro získání posvěcení vynaložit žádné další úsilí. Popírají závaznost Božího zákona a tvrdí, že jsou osvobozeni od povinnosti zachovávat pøikázání. Může však být ělovik svatý a žít v souladu s Boží vůlí a povahou, aniž by se ztotožnil se zásadami, které jsou projevem Boží povahy i vůle a ukazují, co se Bohu líbí?

Touha po snadném a pohodlném náboženství, které nevyžaduje žádnou námahu, sebezapøení a zøeknutí se nesmyslnosti světa, velmi zpopularizovala uěení o víøe jako jedině podmínce. Co však o tom říká Boží slovo? Apoštol Jakub napsal: "Co je platné, moji bratøi, když nikdo říká, že má víru, ale pøitom nemá skutky? Může ho snad ta víra spasit? ... Neuznáš, ty nechápavý ělovìe, že víra bez skutkù není k nièemu? Což nebyl náš otec Abraham ospravedlněn ze skutkù, když položil na oltář svého syna Izáka? Nevidíš, že víra působila spolu s jeho skutky a že ve skutcích došla víra dokonalosti? ... Vidíte, že ze skutkù je ělovik ospravedlněn, a ne pouze z víry!" (Jk 2,14-24)

Boží slovo svìděl proti tomuto falešnému uěení o víøe bez skutkù. Požadovat pøízeò nebes, a pøitom neuznávat podmínky, za nichž Bùh milosrdenství udíljuje, to není víra, ale troufalost. Pravá víra je založena na zaslíbeních a naříceních Písma svatého.

A• se nikdo neklame pøesvìdèením, že se může stát svatým, když svévolnì porušuje by• jediný Boží požadavek. Vnitøní souhlas s jediným vřdomým hříchem umlèuje hlas Ducha svatého a odluèuje ělovika od Boha. "Hřích je pøestoupení zákona." A "každý, kdo høeší (pøestupuje zákon), Boha nevidil ani nepoznal." (1 J 3,6) I když Jan ve svých listech mluví tak obširnì o lásce, neváhá odhalit skuteènou povahu lidí, kteří tvrdí, že jsou posvěceni, a pøitom stále pøestupují Boží zákon. "Kdo říká: poznal jsem ho a jeho pøikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy. Kdo však zachovává jeho slovo, vpravdì v něm láska Boží dosáhla svého cíle." (1 J 2,4.5) To je zkušební kámen každého vyznání. Nemžeme pokládat za posvěceného nikoho, kdo neobstojí pøi posuzování jediným Božím mìøítkem svatosti na nebi i na zemi. Jestliže lidé neuznávají závažnost mravního zákona, podceòují a zlehèují Boží pøikázání, jestliže pøestupují by• i nejmenší z tich pøikázání a uěí tomu ostatní, Bùh je nepøijímá, a my z toho poznáme, že jejich tvrzení není pravdivé.

Jestliže nikdo o sobì tvrdí, že je bez hřichu, už to je dùkaz, že je od svatosti na hony daleko. Vùbec nechápe nekoneènou Boží èistotu a svatost, ani to, jaký je ělovik, který odpovídá vzoru Boží povahy. Nechápe èistotu a vznešenost lásky Pána Ježíše a zhoubnost a špatnost hřichu, proto může sám sebe pokládat za svatého. Èím je vzdálenější od Krista a èím má nesprávnější pøedstavy o Boží povaze a požadavcích, tím spravedlivější si pøipadá.

Posvícení, o němž mluví Písmo, zahrnuje celého člověka - ducha, duši i tělo. Apoštol Pavel se modlil za Tesalonické: "Sám Bůh pokoje nech vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista." (1 Te 5,23) Jindy napsal: "Vybízáím vás, bratři, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť." (Ø 12,1) V době starého Izraele byla každá oběť přinášená Bohu pečlivě prohlédnuta. Pokud byla na přinášeném zvířeti odhalena nějaká vada, bylo zvíře odmítnuto, protože Bůh přikázal, že oběti musí být "bez vady". Proto Pán i křesťanům přikazuje, aby "přinášeli svá těla jako živou, svatou, Bohu milou oběť". Má-li být tato oběť přijatelná, musí všechny své síly uchovávat v nejlepším stavu. Všechno, co oslabuje tělesné nebo duševní síly, zneschopňuje člověka pro službu Stvořiteli. Může mít Bůh radost, jestliže mu nenabízíme to nejlepší, čeho jsme schopni? Pán Ježíš prohlásil: "Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem." (Mt 22,37) Lidé, kteří milují Boha celým srdcem, budou mu chtít svým životem co nejlépe sloužit a budou stále ze všech sil usilovat o to, aby žili v souladu se zákony, které rozvíjejí jejich schopnost plnit Boží vůli. Nebudou hovíním svým choutkám a vášním oslabovat nebo poskvřelovat oběť, kterou přináší svému nebeskému Otci.

Apoštol Petr píše: "Zdržujte se sobeckých vášní, které vedou boj proti duši." (1 Pt 2,11) Každé uspokojování hříšných tužeb vede k otupení duchovních sil a k oslabení duchovní a duševní vnímavosti, takže Boží slovo nebo Boží Duch mohou působit na srdce jen slabě. Apoštol Pavel napsal věřícím v Korintu: "Očistěte se od každé poskvrny těla i ducha a přiveďte k cíli své posvěcení v báni Boží." (2 K 7,1) A nesme plody Ducha, jimiž jsou "láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání" (Ga 5,22.23).

Jak mnozí z těch, kdo si říkají křesťané, nedbá na tyto inspirované výpovědi a oslabuje své síly honbou za majetkem nebo uctíváním módy. Kolik z nich snižuje své lidství stvořené k Božímu obrazu obžerstvím, pijanstvím a zapovězeným požitkářstvím! A církve, místo aby zlo káraly, mu často ještě napomáhají tím, že podporují požitkářství a povzbuzují touhu po majetku nebo požitcích, aby znovu naplnily své pokladny, protože láska ke Kristu to nedokáže. Kdyby Pán Ježíš přišel dnes do některých církví a viděl tam hodování a světské kramaření podnikané ve jménu náboženství, nevyhnal by znesvícovatele, jako kdysi vyhnal z chrámu penězomince?

Apoštol Jakub napsal, že moudrost pocházející od Boha je "především čistá" (Jk 3,17). Kdyby se setkal s lidmi, kteří berou vzácné jméno Pána Ježíše do úst poskvřelých tabákem, jejichž dech a tělo jsou prosyceny odporným tabákovým zápachem, kteří jím znečišťují vzduch a nutí všechny kolem sebe, aby vdechovali jed - kdyby se apoštol setkal se zlovykem tak odporujícím čistotě evangelia, neodsoudil by je jako "přízemní, smyslný, ďábelský"? Otroci tabáku mohou tvrdit, že prožili požehnání úplného posvěcení, mohou mluvit o nadiji na nebe, Boží slovo však praví, že "tam nevstoupí nic, co znečišťuje" (Zj 21,27).

"Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě! Bylo za vás zapláceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha." (1 K 6,19.20) Člověk, který ví, že jeho tělo je chrámem Ducha svatého, se nedá zotročit zločnými zlovyky. Jeho síly patří Kristu, který ho vykoupil vlastní krví. Jeho majetek náleží Pánu. Jak by mohl beztrestně mrhat svěřeným majetkem? Lidé, kteří se považují za křesťany, vydávají každoročně obrovské částky na

zbytečné a škodlivé požítky, zatímco vnitřně odumírají a stávají se necitliví ke slovu života. Okrádají Boha o desátky a dary, a dávají na oltář zhoibných požítků více, než kolik vřnují na pomoc chudým nebo pro šíření evangelia. Kdyby všichni, kdo se považují za následovníky Ježíše Krista, byli opravdu posvěceni, nevydávali by své prostředky na zbytečné nebo škodlivé požítky, ale vřnovali by je do Boží pokladnice. Křesťané by pak byli příkladem střídmosti, sebezapření a obřtivosti. Byli by světlem světa.

Svět se oddává požítkářství. "Po něm dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na něm si v životě zakládá," to ovládá lidi. Pán Ježíš však volá své následovníky ke svatosti: "Vyjděte z jejich středu a oddělte se... a něeho něistého se nedotýkejte." (2 K 6,17) Ve světle Božího slova smíme prohlásit, že posvěcení, které nepřesobí naprosté zřeknutí se hřššných zlovyků a světských vášní, není pravé.

Lidem, kteří uposlechnou výzvy: "Vyjděte z jejich středu a oddělte se... a něeho něistého se nedotýkejte," platí Boží slib: "Já vás přijmu a budu vám Otcem a vy budete mými syny a dcerami, praví Hospodin zástupě." (2 K 6,18) Každý křesťan má právo a povinnost prožít bohaté zkušenosti v náboženských věcech. "Já jsem světlo světa," prohlásil Pán Ježíš. "Kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života." (J 8,12) "Stezka spravedlivých je jak jasné světlo, které svítí stále víc, až je tu den." (Př 4,18) Každý krok víry a poslušnosti přivádí člověka do užšího spojení se Světlem světa, v němž není "nejmenší tmy". Boží služebníky osvícují paprsky Slunce spravedlnosti. Oni mají odrážet jeho paprsky. Jako nás planety učí, že je na nebi velké světlo, jehož zář odrážejí, tak mají křesťané ukazovat, že na trůnu vesmíru je Bůh a zaslouží si, abychom ho chválili a napodobovali. V jeho následovnících se projeví plody Božího Ducha, ěistota a svatost jeho povahy.

Apoštol Pavel v listu Koloským píše o požehnáních, která Bůh uděluje svým dětem: "Nepřestáváme za vás v modlitbách prosit, abyste plně, se vši moudrostí a duchovním pochopením poznali jeho vůli. Tak budete svým životem dílat Pánu ěest a stále se mu líbit, ve všem poneseťe ovoce dobrých skutků, budete růst v poznání Boha, a z moci jeho božské slávy nabudete síly k trpělivosti a radostné vytrvalosti." (Ko 1,9-11)

Jindy napsal o své touze, aby bratři v Efezu mohli plně poznat velikost výsady být křesťanem. Líěi jim nejsrozumitelnějším jazykem, jakou podivuhodnou moc a jaké poznání mohou dosáhnout jako Boží synové a dcery. Mají možnost, aby se v nich Božím Duchem "posílil a upevnil vnitřní člověk", aby byli "zakřesněni a zakotveni v lásce", aby "mohli spolu se všemi bratřimi pochopit, co je skutečná šířka a délka, výška i hloubka: poznat Kristovu lásku, která přesahuje každé poznání". O vrcholné přednosti křesťanů se však apoštol zmiňuje ve své modlitbě, aby se dali "prostoupit vši plností Boží" (Ef 3,16-19).

Zde vidíme vrcholný prožitek, kterého můžeme dosáhnout vírou ve sliby našeho nebeského Otce, splníme-li jeho požadavky. Díky zásluhám Ježíše Krista máme přístup k trůnu nekonečné moci. "On nešetěl svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno?" (Ø 8,32) Otec dal Synovi plnost svého Ducha a my smíme mít podíl z této plnosti. Pán Ježíš řekl: "Jestliže tedy vy, aě jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, ěm spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého tím, kdo ho prosí!" (L 11,13) "Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to uěiním." "Proste a dostanete, aby vaše radost byla plná." (J 14,14; 16,24)

Život křesťana se má vyznačovat pokorou, ale to neznamená, že se v něm má projevovat smutek a

sebeopodceňování. Každý člověk má žít tak, aby ho Bůh přijal a požehnal mu. Náš nebeský Otec si nepřeje, abychom žili stále s pocitem odsouzení a zármutku. Důkazem pokory není to, že nikdo chodí se svíšenou hlavou a se srdcem plným myšlenek zaměřených na sebe. Máme možnost přijít k Pánu Ježíši a dát se jím očistit, pak smíme stát před zákonem beze studu a výtek svědomí. "Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši." (Ø 8,1)

Díky Pánu Ježíši se synové Adama, kteří padli do hříchu, stávají "syny Božími". "On, který posvěcuje, i ti, kdo jsou posvěcováni, jsou z téhož Otce. Proto se nestydí nazývat je svými bratry." (Ž 2,11) Život křesťana má být životem víry, vítězství a radosti v Bohu. "Kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra." (1 J 5,4) Boží služebník Nehemiáš řekl pravdu: "Radost z Hospodina bude vaší záštitou." (Neh 8,10) A apoštol Pavel prohlásil: "Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!" "Stále se radujte, v modlitbách neustávejte. Za všech okolností děkujte, neboť to je vůle Boží v Kristu Ježíši pro vás." (Fp 4,4; 1 Te 5,16-18)

To jsou plody biblického obrácení a posvěcení. Tyto plody lze vidět jen výjimečně proto, že křesťané jsou většinou lhostejní k velkým zásadám spravedlnosti, které obsahuje Boží zákon. Proto se projevuje tak málo skutečných, trvalých účinků působení Božího Ducha, kterými se vyznačovala dřívější probuzenecká hnutí.

Míníme se tím, že se zaměříme na Pána Ježíše. Protože lidé nedbají na biblické předpisy, jimiž Bůh zjevuje lidem dokonalost a svatost svého charakteru, a protože mysl lidí se zaměřuje na lidská učení a teorie, není divu, že se živá zbožnost z církví vytrácí. Pán prohlásil: "Opustili mne, zdroj živých vod, a vytesali si cisterny, cisterny rozpukané, jež vodu neudrží." (Jr 2,13)

"Blaze muži, který se neodírá radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posmívání, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří." (Ž 1,1-3) Původní víra a zbožnost mezi Božím lidem může ožít pouze tehdy, když Boží zákon zaujme opět místo, které mu náleží. "Takto praví Hospodin: Stůjte na cestách a vyhlížejte, ptejte se na stezky věčnosti: kde je ta dobrá cesta? Vydejte se po ní a vaše duše naleznou klid." (Jr 6,16)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

28. Tváøí v tváø soudu

Prorok Daniel napsal: "Vidíl jsem, že byly postaveny stolce a že usedl Víkovitý. Jeho oblek byl bílý jako sníh, vlasy jeho hlavy jako èistá vlna, jeho stolec - plameny ohnì, jeho kola - hoøící oheð. Øeka ohnivá proudila a vycházela od niho, tisíce tisícù sloužily jemu a desetitisíce desetitisícù stály pøed ním. Zasedl soud a byly otevøeny knihy." (Da 7,9.10)

Tímto zpùsobem Bùh prorokovi ve vidinì pøedstavil velký a slavný den, kdy pøed Soudcem zemì budou pøedvedeny povahy a životy lidí a každý èlovìk bude souzen "podle skutkù". "Vikovitý" je Bùh Otec. Žalmista øíká: "Než se hory zrodily, než vznikl svìt a zemì, od víkù na víky jsi ty, Bože." (Ž 90,2) On, pùvodce všeho živého, zdroj všech zákonù, bude pøedsedat soudu. A "desetitisíce desetitisícù" svatých andílù budou jako služebníci a svìdkové pøítomni tomu velkému soudu.

"Hle, s nebeskými oblaky pøicházel jakoby Syn èlovìka; došel až k Víkovitému, pøivedli ho k nìmu. A byla mu dána vladaøská moc, sláva a království, aby ho uctívali všichni lidé rùzných národností a jazykù. Jeho vladaøská moc je moc vìená, která nepomine." (Da 7,13.14) Pøíchod Ježíše Krista, který se tu popisuje, není jeho druhý pøíchod na zem. Ježíš Kristus pøichází k "Vikovitému" v nebi, aby pøijal panství, slávu a království, které mu bude dáno na závìr jeho prostøednické služby. Tuto událost, nikoli jeho druhý pøíchod na zem, pøedpovìdìlo prorocství o 2300 prorockých dnech, které skonèilo v roce 1844. V doprovodu nebeských andílù vstoupil náš Veleknìz do svatynì svatých a pøedstoupil pøed nebeského Otce, aby vykonal závìreènè dílo své služby pro èlovìka - aby uskuteènil vyšetøování a smíøil s Bohem všechny, kdo jeho dílo smíøení pøijali.

V obrazné starozákonní službì mìl Den smíøení význam je pro ty, kdo pøedstoupili pøed Boha s vyznáním svých høíchù a pokáním, jejichž høíchy byly prostøednictvím krve obìti pøeneseny do svatynì. Podobnì také i ve velký den koneèného smíøení a vyšetøujícího soudu budou pøicházet v úvahu jen pøípady těch, kdo se hlásí k Božímu lidu. Soud nad bezbožnými je naprosto odlišná záležitost a bude se konat pozdìji. "Pøišel totiž èas, aby soud zaèal od domu Božího. Jestliže zaèíná od vás, jaký bude konec těch, kteøí se Božímu evangeliu vzpírají?" (1 Pt 4,17)

Nebeské knihy, v nichž jsou zaznamenána jména a èiny lidí, jsou podkladem pro rozhodnutí soudu. Prorok Daniel napsal: "Zasedl soud a byly otevøeny knihy." (Da 7,10) Apoštol Jan, popisuje ve Zjevení stejný výjev a dodává: "Ještì jedna kniha byla otevøena, kniha života. A mrtví byli souzeni podle svých èinù zapsaných v těch knihách." (Zj 20,12)

Knihy života zachycuje jména všech lidí, kteøí kdy vstoupili do Boží služby. Pán Ježíš vyzýval své uèedníky: "Radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebesích." (L 10,20) Apoštol Pavel mluví o svých vìrných spolupracovnících, "jejichž jména jsou v knize života" (Fp 4,3). Daniel prorockým zrakem vidìl "soužení, jaké nebylo," a ujiš•uje, že Boží lid bude vysvobozen, "každý, kdo je zapsán v Knize". Pisatel knihy Zjevení zaznamenal, že do Božího mìsta vstoupí jen ti, "kdo jsou zapsáni v Beránkovì knize života" (Dan 12,1; Zj 21,27).

Před Bohem je psána "pamětní kniha". Jsou v ní zaznamenány dobré činy lidí, "kteří se bojí Hospodina a mají na mysli jeho jméno" (Mal 3,16). Jejich skutky víry, jejich činy lásky jsou zaznamenány v nebi. Nehemáš se o tom zmiňuje, když volá: "Pamatuj na mne, Bože můj, ... a nevymaž mou oddanost, kterou jsem prokázal domu svého Boha." (Neh 13,14) V Boží pamětné knize je zachycen každý spravedlivý čin. Je tam přesně zaznamenáno každé odmítnuté pokušení, každé překonané zlo, každé vyslovené soucitné slovo. Je tam zapsána každá oběť, každá bolest a zármutek vytrpěný pro Ježíše Krista. Žalmista volá: "O mém vyhnání si vedeš záznam; ukládej si do mých slzy. Což je v svých záznamech nemá?" (Ž 56,9)

Nebeské knihy také zaznamenávají hříchy lidí. "Veškeré dílo Bůh postaví před soud, i vše, co je utajeno, a dobré i zlé." "Z každého planého slova, jež lidé promluví, budou skládat účty v den soudu." Spasitel prohlásil: "Podle svých slov budeš ospravedlněn a podle svých slov odsouzen." (Kaz 12,14; Mt 12,36.37) Tento neomylný záznam zachytí i tajné úmysly a pohnutky, protože Bůh "vyneset na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí" (1 K 4,5). "Hle, je to přede mnou zapsáno, ... nepravosti vaše a nepravosti vašich otců zároveň, praví Hospodin." (Iz 65,6.7)

Bůh zkoumá skutky každého člověka a zaznamenává je jako skutky věrné nebo nevěrné. Ke každému jménu v nebeských knihách je s naprostou přesností zapsáno každé nesprávné slovo, každý sobecký čin, každá nesplnitelná povinnost, každý tajný hřích i každé nečestné jednání. Všechna nebem poslaná varování nebo napomenutí, která člověk ignoroval, všechny promrhané okamžiky, nevyužité příležitosti, každý vliv, který působil k dobrému nebo k zlému se svými dalekosáhlými následky, to všechno zapisuje anděl, který vede nebeské knihy.

Boží zákon je měřítkem, podle něhož bude Boží soud posuzovat povahu a život každého člověka. Starozákonní mudrci prohlásili: "Boha se boj a jeho přikázání zachovávej; na tom u člověka všechno závisí. Veškeré dílo Bůh postaví před soud." (Kaz 12,13.14) Apoštol Jakub napomíná své bratry: "Mluvte a jednejte jako ti, kteří mají být souzeni zákonem svobody." (Jk 2,12)

Soud rozhodne o tom, kdo bude "hoden", aby byl vzkříšen se spravedlivými. Pán Ježíš řekl: "Ti, kteří byli hodni dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, ... jsou rovni andělům a jsou syny Božími." (L 20,35.36) Jindy Spasitel prohlásil, že "ti, kdo činili dobré, vstanou k životu" (J 5,29). Spravedliví mrtví budou tedy vzkříšeni až po první části soudu, na němž budou shledáni hodni "vstát k životu". Osobně se tedy - když budou zkoumány jejich záznamy a rozhodováno o jejich případě - soudu neúčastní.

Pán Ježíš vystoupí jako jejich obhájce a bude je zastupovat před Bohem. "Zhoří-li kdo, máme u Otce přímluvce, Ježíše Krista spravedlivého." (1 J 2,1) "Vždy Kristus nevěšel do svatyně, kterou lidské ruce udělaly jen jako napodobení té pravé, nýbrž vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tvář." "Proto přináší dokonalé spasení tím, kdo skrze něho přistupují k Bohu; je stále živ a přimlouvá se za ně." (Žd 9,24; 7,25)

Až budou při soudu otevřeny knihy záznamů, budou před Bohem vyšetřeny životy všech, kdo věřili v Pána Ježíše. Náš přímluvce začíná těmi, kteří žili na zemi nejdříve, pak předkládá případy následujících generací a konečně žijícími. Na požádání přijde každé jméno, každý případ bude podrobně

prozkoumán, některé Bůh přijme, jiné odmítne. Jestliže se u některých jmen najdou záznamy hříchů, které nebyly vyznány a odpuštěny, budou taková jména odstraněna z knihy života a záznam o jejich dobrých skutcích bude vymazán z Boží pamětné knihy. Hospodin řekl Mojžíšovi: "Vymažu ze své knihy toho, kdo proti mně zhořel." (2 M 32,33) A prorok Ezechiel doplňuje: "Když se spravedlivý odvrátí od své spravedlnosti a bude se dopouštět bezpráví..., žádné jeho spravedlivé činy, které konal, nebudou připomínány." (Ez 18,24)

Záznam o odpuštění bude v nebeských knihách zanesen u všech, kdo opravdově litovali svých hříchů a vírou přijali krev Ježíše Krista jako očiščující oběť. Protože přijali Kristovu spravedlnost a jejich charakter je v souladu s Božím zákonem, budou jejich hříchy vymazány a oni sami budou považováni za hodné vstoupit do věčného života. Prostřednictvím proroka Izaiáše Pán prohlásil: "Já, já sám vymažu kvůli sobě tvoje nevěrnosti, na tvé hříchy nevzpomenu." (Iz 43,25) Pán Ježíš řekl: "Kdo zvítězí, bude oděn bílostným rouchem a jeho jméno nevymažu z knihy života, nýbrž poznám se k němu před svým Otcem a před jeho anděly." "Každý, kdo se ke mně pozná před lidmi, k tomu se i já poznám před svým Otcem v nebi; kdo mě však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi." (Zj 3,5; Mt 10,32.33)

I ten největší zájem lidí o rozhodnutí pozemských soudů je jen slabým odleskem zájmu, který mezi obyvateli nebes vzbudí, až se před Soudcem celé země začnou probírat jména zaznamenaná v Beránkově knize života. Náš Půmluvce bude žádat, aby všem, kdo zvítězili vírou v jeho krev, byla odpuštěna přestoupení a mohli se vrátit do svého rajskeho domova a dostat korunu jako spoludědici jeho "dávivějšího vládnutí" (Mi 4,8). Satan se snažil klamáním a pokoušením lidí zmařit záměr, který Bůh sledoval stvořením člověka. Kristus však nyní žádá, aby se tento plán uskutečnil, jako kdyby člověk nikdy nepadl. Žádá pro svůj lid nejen plné odpuštění a ospravedlnění, ale také podíl na své slávě a místo na svém trůnu.

Zatímco se Pán Ježíš půmlouvá za ty, kdo přijali jeho milost, satan je před Bohem obviňuje jako přestupníky. Velký podvodník se je snažil svést, aby začali pochybovat, aby přestali věřit v Boha, aby se odvrátili od Boží lásky a nerespektovali jeho zákon. Nyní ukazuje na záznam o jejich životě, na jejich povahové nedostatky, na to, jak málo se podobají Kristu, čímž svého Vykupitele zneuctili, na všechny hříchy, k jejichž spáchání je navedl a pro něž je pokládá za své poddané.

Pán Ježíš neomlouvá jejich hříchy, ale ukazuje jejich lítost a jejich víru, a žádá pro ně odpuštění, ukazuje své raněné ruce před Otcem a svatými anděly a říká: "Znám je jménem. Vyryl jsem je na dlaních svých rukou." "Zkroušený duch, to je oběť Bohu. Srdcem zkroušeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdáš!" (Ž 51,19) Žalobci svého lidu říká: "Hospodin ti dává důtku, satane, důtku ti dává Hospodin, který si vyvolil Jeruzalém. Což to není oharek vyrvaný z ohně?" (Za 3,2) Kristus překryje své věrné svou spravedlností, aby je mohl představit svému Oci jako "církve slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného" (Ef 5,27). Jejich jména jsou zapsána v knize života a je o nich napsáno: "Budou chodit se mnou v bílém rouchu, protože jsou toho hodni." (Zj 3,4)

Tak se plně uskuteční slib nové smlouvy: "Odpustím jim jejich nepravost a jejich hřích už nebudu připomínat." "V oněch dnech a v onen čas, je výrok Hospodinův, budou hledat Izraelovu nepravost, ale žádná nebude, a Judův hřích, ale nebude nalezen." (Jer 31,34; 50,20) "V onen den bude výhonek

Hospodinův chloubou a slávou, plod zemi důstojností a okrasou pro ty z Izraele, kdo vyvázli. Kdo zůstane na Sijónu a kdo zbude v Jeruzalémì, bude zván svatým, každý zapsaný k životu v Jeruzalémì." (Iz 4,2.3)

Úkol vyšetřujícího soudu a vymazání hříchů skončí před druhým příchodem Pána Ježíše. Protože mrtví budou souzeni podle toho, co je o nich zapsáno v knihách, je nemožné, aby byly hříchy lidí vymazány před skončením soudu, který vyšetřuje jejich případy. Apoštol Pavel jednoznačně říká, že hříchy věřících budou vymazány, až nastane "čas Hospodinův, čas odpočívání" a až Bůh pošle "Ježíše, Mesiáše, kterého vám určil" (Sk 3,19.20). Až skončí vyšetřující soud, přijde Ježíš Kristus a přinese s sebou svou odplatu každému podle jeho skutků.

Když v obrazné starozákonní službě velekněz dokončil smíření pro Izrael, vystoupil ze svatyně a požehnal shromážděným věřícím. Podobně se po dokončení svého prostřednického díla objeví Kristus "ne už kvůli hříchu, ale ke spáse" (Žd 9,28), aby jako požehnání dal věčný život svému lidu, který ho očekával. Tak jako kněz vyčistil svatyni od hříchů a vložil je na hlavu kozla určeného k vyhnání, tak Kristus vložil všechny vyznané hříchy na satana, původce a podnikovatele hříchu. Kozel, nesoucí hříchy Izraele, byl zahnán "na poušť" (3 M 16,22), satan ponese vinu za všechny hříchy, k nimž svedl Boží lid. Po tisíc let bude uvězněn na zemi, která bude v té době pustá a neobydlená. Nakonec podstoupí plný trest za hříchy v ohni, který zničí také všechny bezbožné. Konečným odstraněním hříchu a osvobozením všech, kdo dobrovolně odmítli zlo, se uskuteční a dovrší velký plán záchrany člověka.

V předpovědné době - po uplynutí 2300 prorockých dnů, v roce 1844 - začal vyšetřovací soud a odstraňování hříchů. Všichni, kdo se kdy hlásili k Pánu Ježíši, musí podstoupit vyšetřování. Živí i mrtví jsou souzeni "podle svých činů zapsaných v těch knihách" (Zj 20,12).

Hříchy, kterých hříšník nelitoval a nezanechal, nebudou odpuštěny a vymazány z knih, naopak budou v Boží den svědčit proti hříšníkovi. A hříšník spáchal své hříchy za denního světla nebo v noční tmě, Pán, v jehož jsme rukou, je zná. Boží andělé byli svědky každého hříchu a zaznamenali jej do neomylných knih. Člověk může hřích skrýt, popřít, zatajit před otcem, matkou, ženou, dětmi nebo přáteli, nikdo kromě viníka nemusí mít nejmenší podezření o spáchaném zlu, nebeské bytosti však vidí o každém hříchu. Tma nejtemnější noci, nejvíce podvodná tajemství nestačí ukrýt ani jedinou myšlenku před vševědčností Hospodina. Bůh má přesný seznam všech nespravedlivých činů a každého neštěstného jednání. Nedá se oklamat předstíranou zbožností. Nemýlí se při posuzování charakteru člověka. Člověk mohou zkažení lidé podvést, Boha však nikoli. Prohlédne každou pětiváňku a vidí do srdce lidí.

Jak závažné je to zjištění! Den po dni ubíhá do věčnosti a nebeské knihy zaznamenávají všechno, co se v nich odehrálo. Pronesené slovo, vykonaný čin nelze už nikdy vzít zpět. Andělé zaznamenávají dobré i špatné činy. Ani nejmocnější dobyvatel na této zemi nemůže zrušit záznam jediného dne. Všechny naše činy, všechna naše slova, dokonce i naše nejtajnější myšlenky přispívají k rozhodování o našem údělu, a to buď k dobrému nebo ke zlému. I když jsme je třeba už zapomněli, jednou promluví, aby nás ospravedlnily, nebo odsoudily.

Tak jako umělec přesně zachytí rysy tváře, zaznamenávají nebeské knihy charakter člověka. Jak málo si však lidé dělají starosti o tyto záznamy, které prohlížejí nebeské bytosti. Kdyby mohl být odstraněn

závoj, který dílí viditelný svět od neviditelného, kdyby lidé mohli vidět anděla, jak zaznamenává každé slovo a každý skutek, kdyby si uvědomovali že se s těmi záznamy setkají u soudu, kolik slov, které denně pronesou, by zůstalo nevyřčeno, kolik činů by zůstalo nevykonáno!

Při soudu bude Pán pečlivě posuzovat, jak kdo využil nadání, které dostal. Jak jsme naložili s prostředky, které nám Pán propůjčil? Odevzdáme Pánu při jeho návratu jeho vlastnictví i s úroky? Využili jsme schopnosti, které svěřil do našich rukou, srdcí a mozků, k oslavě Boha a k prospěchu světa? Jak jsme využili svůj čas, jak jsme používali své pero, hlas, peníze nebo svůj vliv? Co jsme učinili pro Ježíše Krista v osobě chudých, postižených, sirotků nebo vdov? Bůh nám svěřil své svaté slovo, co jsme učinili s poznáním a pravdou, kterou nám svěřil, abychom vedli ostatní k záchraně? Pán nebude brát vážně pouhé vyznání víry v Krista, uznává jedině lásku, která se projevuje skutky. Čin má v Božích očích cenu jen tehdy, je-li vykonán z lásky. Cokoli konáme z lásky, Bůh přijme a odmění, i když jde podle úsudku člověka o sebeopatrnější čin.

Nebeské knihy zaznamenávají skryté sobectví lidí. Zachycují nesplněné povinnosti vůči lidem, nebrání vážně požadavků Spasitele. Z nich lidé poznají, jak často vřnovali satanu čas, myšlenky a síly, které patřily Kristu. Zprávy, které andělé zaznamenávají, nejsou radostné. Rozumné bytosti, lidé, kteří se vydávají za Kristovy následovníky, pohlcuje úsilí hromadit pozemský majetek nebo holdování světským radovánkám. Plýtvají penězi, časem a silami, aby se předváděli nebo ukájeli své choutky. Jen málo času věnují modlitbě, studiu Písma, sebepokořování a vyznávání hříchů.

Satan se snaží stále novými podněty zaměstnat naši mysl, aby se nemohla zabývat tím, co bychom měli znát nejlépe. Velký podvodník nenávidí pravdy, které ukazují zástupnou oběť a všemocného prostředníka. Uvědomuje si, že všechno závisí na tom, jak se mu daří odvracet mysl lidí od Ježíše a jeho pravdy.

Kdo chce mít užitek z přímělné služby Spasitele, nesmí dovolit, aby mu něco mařilo jeho úkol rozvíjet v účtě před Bohem posvěcení. Nesmí vřnovat drahocenný čas zábavě, rozmařilosti nebo hromadění majetku, ale opravdovému studiu slova pravdy a modlitbě. Boží lid musí jasně a správně pochopit podstatu svatyně a vyšetřujícího soudu. Všichni potřebují osobně znát, co koná náš Velekněz, jinak nebudou schopni uchovat si víru, která je v této době tak důležitá, a zaujmout postoj, který podle Boží vůle zaujmout mají. Každý člověk má život, který může zachránit nebo ztratit. Každý se musí postavit před Boží soud. Příklad každého člověka bude jednou projednáván. Je tedy důležité, aby každý člověk často a vážně přemýšlel o situaci, kdy soud zasedne a otevřou se knihy, kdy na konci dnů bude muset každý člověk, podobně jako Daniel, přijmout svůj úděl.

Všichni lidé, kteří o tom vědí, mají podávat svědectví o velkých pravdách, jež jim Bůh svěřil. Nebeská svatyně je nejvlastnějším středem Kristovy služby ve prospěch lidí. Jeho dílo se týká každého člověka žijícího na světě. Ukazuje nám plán vykoupení, který se završí na konci času, a ukazuje vítězný závěr boje mezi spravedlností a hříchem. Je neobyčejně důležité, abychom se s tím všichni podrobně seznámili a mohli odpovědět každému, kdo by se ptal na naději, kterou máme.

Kristova prostřednická služba za člověka v nebeské svatyni je právě tak podstatná součástí plánu vykoupení jako jeho smrt na kříži. Svou smrtí zahájil Kristus své dílo a po svém zmrtvýchvstání

vystoupil na nebesa, aby je dokončil v nebi. Vírou smíme vstoupit za oponu, "kam jako první za nás vstoupil Kristus" (Žd 6,20). Tam se odráží světlo z golgotského kříže. Tam můžeme plni pochopit tajemství vykoupění. Záchrana èlovìka stála Boha nesmírnou obì. Zástupná obì odpovídá maximálním požadavkùm pøestoupeného Božího zákona. Pán Ježíš otevøel cestu ke trùnu Otce a díky jeho prostøednické službì mohou být Otci pøedložena upøímná pøání všech, kdo k nìmu pøicházejí s vírou.

"Kdo kryje svá pøestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování." (Pø 28,13) Kdyby lidé, kteøí omlouvají a zakrývají své chyby, mohli vidít, jak nad nimi a jejich jednáním satan jásá, jak se pošklebuje Kristu a jeho andìlùm, snažili by se co nejrychleji vyznat své høíchy a vzdát se jich. Satan využívá povahové nedostatky a pokouší se ovládnout myšlení èlovìka. Ví, že se mu to podaøí, jestliže se s tìmi nedostatky nebojuje. Proto se trvale snaží klamat následovníky Kristovy svými výmysly, kterým nedokáží odolat. Pán Ježíš se za nì pøimlouvá svými probítyma rukama a svým ranìným tìlem a všechny, kdo ho chtějí následovat, ujišuje: "Staèí, když máš mou milost." (2 K 12,9) "Vezmìte na sebe mé jho a uète se ode mne, nebo• jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpoèinutí svým duším. Vždy• mé jho netlaèí a bøemeno netíží." (Mt 11, 29.30) Nikdo nemá právo považovat své nedostatky za nenapravitelné. Bùh nabízí víru a milost, abychom je pøekonali.

Žijeme v dobì velkého Dne smíøení. Když veleknìz v pøedobrazné starozákonní službì konal obøad smíøení za Izrael, požadovalo se od všech, aby v srdci litovali svých høíchù a košili se pøed Pánem, jinak by byli z národa vylouèeni. Podobnì by mìli dnes - v posledních dnech doby milosti - všichni, kdo chtějí mít svá jména zaznamenána v knize života, pokoøovat svá srdce pøed Bohem a opravdovì litovat svých høíchù. Musejí opravdovì a dùkladnì zkoumat svá srdce. Musí odložit lehkomyšlnost a bezstarostnost, kterou projevuje tolik vyznavaèù køes•anství. Pøed všemi, kteøí chtějí pøekonat zlé náklonnosti, jež se je snaží ovládnout, stojí tìžký boj. Pøipravit se musí každý sám. Spasení nebude kolektivnì. Èistota a zbožnost jednoho èlovìka nemùže nahradit nedostatek tìchto vlastností u druhého. I když pøed Božím soudem musí projít všechny národy, bude Bùh zkoumat pøípad každého jednotlivce tak podrobnì a pøesnì, jako by to byl jediný èlovìk na zemi. Každý musí být posouzen a shledán bez vady, bez vrásky nebo nìèeho podobného.

Závìreènè události díla vykoupění jsou slavné a mají závažné dùsledky. Nyní se soud odehrává v nebeské svatyni. Probíhá už øadu let. Brzy - a nikdo neví, jak brzy - se budou projednávat pøípady žijících. Ve vznešenè pøítomnosti Boha bude projednáván i náš život. V této dobì je pøednì tøeba, aby každý plnil napomenutí Spasitele: "Buíte bdilí a modlete se, nebo• nevíte, kdy ten èas pøijde." (Mk 13,33) "Nebudeš-li bdít, pøijdu tak, jako pøichází zlodìj, a nebudeš vidít, v kterou hodinu na tebe pøijdu." (Zj 3,3)

Až skonèí vyšetøující soud, bude rozhodnuto o vìnèm údílu všech lidí, o jejich životì nebo smrti. Doba milosti skonèí krátce pøed tím, už se na nebeských oblacích ukáže Pán Ježíš. Kristus pøedpovìdìl ten okamžik v knize Zjevení: "Kdo køivdí, a• køivdí dál, kdo je pošpinìn, a• zùstane ve špínì - kdo je spravedlivý, a• zùstane spravedlivý, kdo je svatý, a• setrvá ve svatosti. Hle, pøijdu brzo, a má odplata se mnou; odplatím každému podle toho, jak jednal." (Zj 22,11.12)

Spravedliví i bezbožní pak budou ještì žít na zemi jako smrtelníci - budou orat i stavít, budou jíst a pít, a nikdo nebude vidít, že v nebeské svatyni bylo vyneseno koneènè, neodvolatelnè rozhodnutí. Když Noe

vstoupil pøed potopou do korábu, Bùh za ním zavøel dveøe a bezbožné nechal venku. Po sedm dní žili lidé v nevidomosti - aè o jejich údílu už bylo rozhodnuto, pokračovali ve svém bezstarostném, rozmaøilém životì a posmívali se varováním o hrozícím soudu. Pán Ježíš øekl: "Takový bude i pøíchod Syna èlovìka." (Mt 24,39) Tiše, nepozorovanì - jako zlodìj o pùlnoci pøijde rozhodující hodina, kdy se naplní údil každého èlovìka a navždy skonèí nabídka Boží milosti høíšníkùm.

"Bdìte tedy, ... aby vás nenalezl spící, až znenadání pøijde." (Mk 13,35.36) Ve velkém nebezpeèí jsou lidé, kteøí se unavili bdìním a pøijali nabídky svìta. Právì tehdy, když bude podnikatel plnì zamìstnán honbou za ziskem, kdy se bude milovník radovánek oddávat požitkùm, kdy se marnivá žena bude ovìšovat šperky, se mùže stát, že Soudce celé zemì vynese rozsudek: "Byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký." (Da 5,27)

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

29. Původ zla

Mnohé lidi znepokojuje otázka, jak vzniklo a proč existuje zlo. Vidí, jak zlo působí, jaké přináší strašné následky - utrpení a zkázu - a kladou si otázku, jak se něco takového může stát, jestliže vládne nekonečně moudrý, laskavý a mocný Bůh. Narážejí na tajemství, pro které nenacházejí vysvětlení. Nejistota a pochybnosti je zaslepují natolik, že nevidí pravdy, jasně zjevené v Božím slovu a nezbytné pro záchranu. Některé lidé se při hledání odpovědi na otázku, proč existuje zlo, zabývají věcmi, které nám Bůh nezjevil, a proto nenacházejí odpovědi na své otázky. Lidé, kteří mají sklon k pochybování a chytračení, tím omlouvají svůj odmítavý postoj k Bibli. Jiní nenacházejí uspokojivé vysvětlení otázky zla, protože přežívající tradice a nesprávné výklady zatemnily učení Bible o tom, jaký Bůh je, jaké jsou zásady jeho vlády a jak Bůh řeší problém zla a hříchu.

Není možné vysvětlit původ zla tak, abychom zdůvodnili, proč vůbec existuje. Můžeme však získat dostatek informací jak o vzniku, tak také o konečném řešení otázky zla, aby se prokázalo, že Bůh řeší problém zla spravedlivě a laskavě. Nic jiného nezdůrazňuje Písmo tak výrazně jako skutečnost, že Bůh nenese odpovědnost za vznik zla, že vzpoura v nebi nevznikla proto, že Bůh svévolně odhal některé bytosti svou milost nebo se dopustil nějaké chyby v řízení vesmíru. Zlo je vetelec, jehož existenci nelze zdůvodnit. Je tajemné a nelogické; omlouvat je, znamená je hájit. Kdybychom je mohli omluvit, kdybychom našli příčinu, proč vzniklo, přestalo by zlo být zlem. Jedinou definici zla, hříchu, nám podává Boží slovo: je to "přestoupení zákona". Je to projev postoje, který stojí v nepřátelském vztahu k velkému zákonu lásky, základu Boží vlády.

Než se objevilo zlo, vládl v celém vesmíru mír a radost. Všechno bylo v dokonalém souladu s vůlí Stvořitele. Lásky k Bohu byla nad vším, stvořené bytosti si vzájemně projevovaly nesobeckou lásku. Kristus, Slovo, jednorozený Boží Syn, byl jedno s věčným Otcem - jedno v podstatě, jedno v povaze, jedno v úmyslu - jediná bytost v celém vesmíru, která mohla znát všechny Boží plány a úmysly. Skrze Krista stvořil Otec všechny nebeské bytosti. "V něm bylo stvořeno všechno na nebi... - jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti." (Ko 1,16) Celé nebe uznávalo vládu Krista stejně jako vládu Otce.

Protože zákon lásky je základem Boží vlády, záviselo štěstí všech stvořených bytostí na jejich dokonalém souladu se vznešenými zásadami spravedlnosti. Bůh si přeje, aby mu celé stvoření sloužilo z lásky a úcty, která vyvívá z uvědomilého ocenění Božího charakteru. Nemá zájem o vynucenou věrnost a oddanost. Všem dává svobodnou vůli, aby mu mohli sloužit dobrovolně.

Jedna stvořená bytost se však rozhodla, že tuto svobodu zneužije. Hřích vznikl u toho, koho Bůh nejvíce poctil hned po Kristu, kdo mocí a slávou převyšoval ostatní obyvatele nebes. Před svým pádem do hříchu byl Lucifer (Svítlonoš) prvním z cherubínů, svatý a neposkvrněný. "Toto praví Panovník Hospodin: Byl jsi věrným obrazem pravzoru, plný moudrosti a dokonale krásný. Byl jsi v Edenu, zahradi Boží, ozdoben všemi drahokamy... Byl jsi zářivý cherub ochránce, k tomu jsem tě určil, pobýval jsi na svaté hoře Boží, procházel ses uprostřed ohnivých kamenů, na svých cestách jsi byl bezúhonný ode dne svého stvoření, dokud se v tobě nenašla podlost." (Ez 28,12-15)

Lucifer mohl mít i nadále Boží pøízeò, zástupy andilù by jej dále milovaly a ctily, dále mohl používat své velké nadání pro blaho druhých a k oslavì svého Stvoøitele. Prorok však øíká, "pro tvou krásu se stalo tvé srdce domýšlivým, pro svou skvìlost jsi zkazil svoji moudrost" (Ez 18,17). Poznenáhlu Lucifer v sobì zaèal pìstovat touhu po sebepovyšení. "Své srdce vydáváš za srdce božské." "V srdci sis øíkal:... vyvýším svùj trùn nad Boží hvìzdy, zasednu na Hoøe setkávání... Vystoupím na posvátná návrší oblakù, s Nejvyšším se budu mìøit." (Ez 28,6; Iz 14,13.14) Místo aby vyvyšoval Boha jako svrchovaný objekt lásky a vìrnosti všech stvoøených bytostí, usiloval Lucifer o to, aby získal jejich službu a pocty pro sebe. Tento kníže andilù bažil po poctì, kterou dal vièný Otec svému Synu, a zatoužil po moci, která pøísluøela výhradnì Kristu.

Celé nebe s radostí odráželo slávu Stvoøitele a oslavovalo jej. Všichni uctívali Boha a všechno naplòoval mír a radost. Nebeský soulad však zaèal rušit falešný tón. V myslích bytostí, pro niž byla oslava Boha tím nejvyšším, vyvolávaly snahy po sebevyvyšování neblahé pøedtuchy. Nebeská rada se snažila Lucifera pøesvidìit. Boží Syn mu pøedstavil velikost, dobrotu a spravedlnost Stvoøitele, svatost a nemìnnost jeho zákona. Bùh stanovil øád v nebi, a Lucifer by zneuctil svého Stvoøitele a znièil sám sebe, kdyby se tímto øádem neøídil. Avšak varování, vyslovené v nekoneènèé lásce a milosti, vyvolalo jen odpor. Lucifer dovolil, aby ho ovládla žárlivost vůèi Kristu, a zaèal jednat ještì rozhodnìji.

Lucifer zaèal být pyšný na svou slávu, a to živilo jeho touhu po nadvládì. Pocty, které mu nebeš•ané prokazovali, nechápal jako Boží dar a nebyl za ni vdìený svému Stvoøiteli. Vyžíval se ve své slávì a vznešenosti a usiloval o to, aby se vyrovnal Bohu. Zástupy nebeš•anù ho milovaly a ctily. Andilè radostnì provádìli jeho pøíkazy, byl nejvíce obdaøen moudrostí a slávou. Božího Syna však nebeš•ané uznávali za knížete nebes, vždy• byl jedno s Otcem v síle a moci. Kristus se podílel na všech Božích plánech, kdežto Lucifer nebyl do Božích zámìrù tak hluboce zasvìcen. "Proè," ptal se tento mocný andìl, "má být Kristus vyvýšenìjší? Proè má vznešenìjší postavení než já?"

Opustil své místo v bezprostøední blízkosti Boha a zaèal mezi andily zasévat nespokojenost. Pùsobil tajuplnì a skrytì, po urèitou dobu kryl svùj skuteèný úmysl pøedstíranou úctou k Bohu, pøitom se snažil vzbudit nespokojenost se zákony, kterými se nebeské bytosti øídily, a tvrdil, že jsou to zbyteèná omezení. Hlásal, že andilè by se mìli øídit svou vlastní vůlí, protože jsou pøirozenì svatí. Snažil se v nich vyvolat soucit nad sebou tím, že líèil vícì tak, jako by s ním Bùh jednal nespravedlivì, když prokazoval nejvyšší èest Kristu. Tvrdil, že mu nejde o vìtší moc a èest, aby se vyvýšil, ale že chce získat svobodu pro všechny obyvatele nebes, aby se tím dostali na vyšší úroveò bytí.

Bùh ve svém velkém milosrdenství snášel dlouho Luciferovo jednání. Nesesadil ho z jeho vysokého postavení ihned, jakmile poprvé projevil nespokojenost, ani když pozdìji zaèal šíøit své lživé dùvody mezi andily. Trpìl ho v nebi ještì dlouho. Znovu a znovu mu nabízel odpuštìní za podmínky, že uzná svou chybu a podòdí se. Bùh vynaložil úsilí, jaké mùže projevit jen nekoneèná láska a nekoneèná moudrost, aby ho pøesvidìil, že nejedná správnì. Do té doby v nebi nikdo neznal nespokojenost. Lucifer sám zpoèátku nevidìl, kam ho zavede, nepochopil skuteènou podstatu svých pocitù. Když se však ukázalo, že jeho nespokojenost není odùvodnìná, Lucifer se pøesvidìil, že není v právu, Boží požadavky jsou spravedlivé a mìl by je veøejnì uzнат. Kdyby to udìlal, zachránil by sebe i mnoho andilù. V té dobì ještì zcela neodložil vìrnost Bohu. I když opustil své místo cherubína, Bùh by ho jistì znovu dosadil do

jeho služebnosti, kdyby byl ochotný navrátit se k němu, uznat jeho moudrost a spokojit se s úkolem, který mu Bůh vyhradil ve svém plánu. Pýcha mu však nedovolila, aby se podrobil. Umínění hájil své stanovisko, tvrdil, že nepotřebuje ěinit pokání, a dal se plně do boje proti svému Stvořiteli.

Všechny své mistrovské síly a schopnosti použil nyní k tomu, aby oklamal anděly, kteří mu podléhali, a získal jejich sympatie. Dokonce i to, že ho Kristus varoval a radil mu, převrátil tak, aby to sloužilo jeho zrádným záměrům. Andělům, kteří ho milovali nejvšeleji a nejvíce mu věřili, namluvil, že s ním Bůh jedná nespravedlivě, nectí jeho postavení a omezuje jeho svobodu. Od nesprávného výkladu Kristových slov přešel k překrucování a k hrubému falšování. Obvinil Božího Syna, že ho chce pokořit před obyvateli nebes. Pokusil se také vyvolat roztržku mezi sebou a anděly věrnými Bohu. Všechny, které nedokázal svést a přetáhnout na svou stranu, obvinil, že jim nezáleží na blahu nebeských bytostí. Obviňoval je přesně z toho, co sám dělal. Aby podepřel svá obvinění, že Bůh s ním jedná nespravedlivě, překrucoval slova i ěiny Stvořitele. Snažil se zmást anděly rafinovanými argumenty o Božích záměrech. Prosté skutečnosti zahalil tajemstvím a zrušeným překrucováním zpochybnil i nejsrozumitelnější Boží výroky. Jeho původní vysoké postavení tak, úzce spjaté s Boží vládou, dodávalo jeho výmyslům větší váhu a svedlo mnohé anděly k tomu, že se k němu připojili ve vzpouše proti Stvořiteli vesmíru.

Bůh ve své moudrosti dopustil, aby satan pokračoval ve svém díle, až nespokojenost přerostla v otevřenou vzpouru. Bylo třeba, aby satan plně rozvinul své plány, aby všichni mohli poznat jejich podstatu a skutečné záměry. Lucifer zaujímal jako pomazaný cherubín vysoké postavení. Nebeské bytosti ho milovaly a on měl na ně velký vliv. Boží vláda zahrnovala nejen obyvatele nebes, ale také všechny světy, které Bůh stvořil. Satan doufal, že podaří-li se mu vtáhnout do vzpoury anděly, podaří se mu to i v případě ostatních stvořených bytostí. S mimořádnou obratností představoval problém ze svého hlediska, snažil se dosáhnout svého cíle lstí a sofistickou. Vyvinul velké úsilí, aby druhé oklamal. Získal velký náskok tím, že používal podvod a klam. Ani věrní andělé nedokázali prohlédnout jeho povahu a rozeznat, kam směřuje jeho působení.

Satan dostal tak vysoké pocty a své jednání tak zahalil tajemstvím, že pro anděly bylo velmi těžké odhalit pravou podstatu jeho vlivu. Pokud se hřích plně nerozvinul, nevypadal tak zlý, jaký ve skutečnosti je. Do té doby se v Božím vesmíru hřích nevyskytl a bezhříšné bytosti neměly ponětí o jeho podstatě a zhoubnosti. Nemohly vidět, jak strašné následky bude mít odmítnutí Božího zákona. Satan zpočátku maskoval své působení zdánlivou věrností Bohu. Tvrdil, že chce hájit Boží ěst, stálost jeho vlády a dobro všech obyvatel nebes. Rozdmýchával nespokojenost mezi svými podřízenými anděly, ale obratně vzbuzoval dojem, že chce nespokojenost odstranit. Když požadoval, aby Bůh zmínil nařizení a zákony své vlády, dělal to pod záminkou, že tyto změny jsou nutné pro zachování jednoty v nebi.

Bůh mohl při jednání s hříchem uplatnit pouze spravedlnost a pravdu. Satan mohl používat také prostředky, které Bůh používat nemůže - lichocení a lež. Snažil se zfalšovat Boží slovo a nesprávně vykládat andělům záměry Boží vlády. Tvrdil, že Bůh není spravedlivý, když pro obyvatele nebes vydává zákony a nařizení, a že vyžadováním podřízenosti a poslušnosti stvořených bytostí se chce sám vyvýšit. Proto bylo třeba jasně ukázat obyvatelům nebes i všech světů, že Boží vláda je spravedlivá a jeho zákon dokonalý. Satan vzbudil zdání, že se pokouší hájit dobro vesmíru. Proto budou muset všichni pochopit, jaká je jeho skutečná povaha a oě mu jde. Musel dostat ěas, aby se sám projevil svým zlým působením.

Rozkol, který vyvolal v nebi svým jednáním, svaloval satan na Boží zákon a vládu. Prohlašoval, že všechno zlo je výsledkem Boží vlády. Tvrdil, že chce zlepšit Hospodinovy řády. Proto bylo třeba, aby ukázal podstatu svých požadavků a předvedl, jak budou působit změny Božího zákona, které navrhoval. Odsoudit ho budou muset jeho vlastní činy. Satan od počátku tvrdil, že nevyvolává vzpouru. Podvodník se bude muset odhalit před celým vesmírem.

I když Boží nekonečná moudrost rozhodla, že nemůže déle zůstat v nebi, nebyl satan zahuben. Protože Bůh přijímá jen službu z lásky, musí oddanost stvořených bytostí vycházet z přesvědčení, že Bůh je spravedlivý a laskavý. Obyvatelé nebes a ostatních světů nebyli připraveni pochopit podstatu zla a jeho důsledky, a nemohli by zničení satana chápat jako projev Boží spravedlnosti a milosti. Kdyby byl satan okamžitě zničen, sloužili by Bohu spíše ze strachu než z lásky. Vliv původce zla by nebyl plně odstraněn, nebyl by úplně vymýcen ani duch vzpoury. Bylo třeba nechat zlo dozrát. Pro věčné dobro celého vesmíru musí satan plně rozvinout své myšlenky, aby všechny stvořené bytosti mohly poznat skutečnou podstatu jeho vzpoury proti Boží vládě a aby Boží spravedlnost a milost, i neminnost Božího zákona byly obhájeny jednou provždy.

Satanova vzpoura měla být pro celý vesmír poučením pro všechny budoucí věky, stálým svědectvím o podstatě hříchu a o jeho strašných následcích. Působení satanových myšlenek a jejich následky na lidi i anděly ukáže, jaké plody přináší vzpoura proti Boží autoritě. Dosvědčí, že prospích všech stvořených bytostí zajišťuje Boží vláda a Boží zákon. Tak se dějiny tohoto strašného pokusu o vzpouru stanou pro všechny stvořené bytosti trvalým varováním, které je uchrání, aby nepodlehly lžím o podstatě zla, budou je chránit, aby se nedopustily zla a nemusely nést následky.

Až do konce sporu v nebi se velký uchvatitel nepřestával ospravedlňovat. Když Bůh oznámil, že musí být se všemi svými příznivci z nebe vyhnán, vůdce vzbuřenců otevřeně prohlásil, že pohrdá zákonem Stvořitele. Znovu opakoval své tvrzení, že andělé nepotřebují žádný dozor, že mají mít svobodu jednat podle své vůle, která je povede vždy správně. Odsoudil Boží nařízení jako omezování svobody a prohlásil, že chtěl dosáhnout zrušení zákona, aby obyvatelé nebes zbavil tohoto omezení a aby mohli dosáhnout vyššího a vznešenějšího stupně bytí.

Satan a jeho přívrženci jednomyslně svalovali odpovědnost za svou vzpouru na Krista a prohlašovali, že kdyby je nenapomínal, že by se nikdy nevzbouřili. Protože původce vzpoury a všichni jeho přívrženci umínili a vyzývavě trvali na svém postoji, neúspěšně se pokusili svrhnout Boží vládu a přitom rouhavě tvrdili, že jsou oběmi nespravedlivého útlaku, byli nakonec z nebe vyhnáni.

Stejný postoj, který způsobil vzpouru v nebi, dodnes podněcuje odpor vůči Bohu na zemi. Satan jedná s lidmi podobně, jako jednal s anděly. Jeho myšlenky nyní ovládají lidi, kteří odmítají Boha. Tito lidé se podobně jako satan pokoušejí odstranit omezení Božího zákona a slibují jiným, že přestupováním Božích požadavků získají svobodu. Jestliže jim nikdo hřích vytkne, vyvolá to v nich nenávist a odpor. Když Boží varovná poselství zasáhnou jejich svědomí, svádí je satan, aby se obhajovali a snažili se získat podporu druhých pro své jednání. Místo aby napravili své chyby, projevují odpor vůči tomu, kdo je pokáral, jako by byl jedinou příčinou všech nesnází. Od doby spravedlivého Ábela až podnes se projevuje stejný odpor proti těm, kdo se opovažují vytknout jiným jejich hřích.

Satan svádí lidi k hříchům také tím, že jim falešně představuje Boha, jak to dělal v nebi, když označoval Boha za pohnutého a panovačného. A když se mu to podařilo, tvrdil, že nespravedlivé Boží požadavky jsou příčinou pádu člověka do hříchů, právě tak jako zapříčinily jeho vzpouru.

Věčný Bůh však zjevuje svou povahu, sám o sobě říká, že je "Hospodin, Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích; avšak viníka nenechává bez trestu." (2 M 34,6.7)

Vyháněním satana z nebe Bůh projevil svou spravedlnost a uchoval čest své vlády. Když se však dopustil hříchů člověk, protože podlehl lži odpadlého anděla, Bůh prokázal svou lásku tím, že dal svého jednorozného Syna, aby zemřel za lidstvo, které padlo do hříchů. V nabídce záchrany člověka se projevil Boží charakter. Kristus křížem dokazuje celému vesmíru, že Bůh není odpovědný za to, že se Lucifer vydal cestou zla.

Skutečná povaha původce zla se naplno odhalila během zápasu mezi ním a Pánem Ježíšem - v době, kdy Spasitel žil na této zemi. Nic nemohlo satana tak účinně připravit o sympatie anděla a celého věrného vesmíru jako jeho krutý boj proti Vykupiteli světa. Rouhavá žádost, aby se mu Kristus poklonil, jeho troufalost, když vynesl Krista na vrchol vysoké hory a na stěchu svatyni, jeho zákeřný návrh, aby Kristus skočil dolů, neutuchající zloba, se kterou ho pronásledoval z místa na místo a podněcoval kněze a lid, aby odmítli Kristovu lásku a aby nakonec volali: "Ukřižuj ho! Ukřižuj ho!" - to všechno vzbuzovalo údiv a odpor vesmíru.

To satan naváděl tehdejší svět, aby odmítl Krista. Kněz zla vynaložil všechnu svou moc a prohnalost, aby Pána Ježíše zničil. Viděl totiž, že milosrdenství a láska Spasitele, jeho soucit a dobrota ukazovaly světu, jaký Bůh je. Satan se snažil popírat všechno, co Boží Syn řekl, a použil lidi jako své nástroje, aby život Spasitele naplnil utrpením a zármutkem. Lež a překrucování, jimiž se snažil mařit dílo Ježíše Krista, nenávisť projevovaná neposlušnými lidmi, kruté obžaloby Spasitele, jehož život byl nedostižným příkladem služby lásky, to vše vycházelo z hluboko zakoreněné pomstychtivosti. Dlouho zadržovaný oheň závidění a zloby, nenávisť a pomsta se proti Božímu Synu naplno projevil na Golgotě, celé nebe to sledovalo v němé hrůze.

Když byla přinesena velká oběť a Kristus vystoupil na nebesa, odmítl přijmout uctívání andělů, dokud nepředloží Otci prosbu: "Chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já." (J 17,24) Tehdy zazněla s nevýslovnou láskou a mocí z Otcova trůnu odpověď: "Ať se mu pokloní všichni andělé Boží!" (Žd 1,6) Na Pána Ježíši nezůstala jediná poskvrna. Když skončilo jeho ponížení, když přinesl svou oběť, bylo mu dáno jméno nad každé jiné jméno.

Teď už bylo jasné, že satan nemá pro své provinění žádnou omluvu. Odhalil svou pravou povahu lháče a vraha. Ukázalo se, že by stejného ducha, který ovládal lidi pod jeho mocí, projevil sám také v nebi, kdyby mu bylo dovoleno vládnout obyvatelům nebe. Tvrdil, že přestoupení Božího zákona přinese svobodu a vyšší úroveň života, ukázalo se však, že přináší jen otroctví a zkázu.

Satanova lživá obvinění Božího charakteru a vlády se ukázala v pravém světle. Satan obvinil Boha, že vyžaduje od stvořených bytostí poslušnost a podřízenost jen proto, aby se sám vyvyšoval; prohlásil, že

Stvořitel vyžaduje od všech sebezapírání, sám však žádné oběti nepřináší. Ukázalo se, že Vládce vesmíru přinesl pro spásu lidstva, které padlo do hříchů, největší oběť, jakou může láska přinést, "v Kristu Bůh usmířil svět se sebou" (2 K 5,19). Prokázalo se také, že Lucifer svou touhou po počtách a vládě otevřel dveře pro vstup hříchů, kdežto Kristus se pokoril a byl poslušný až do smrti, aby hříchů zničil.

Bůh projevil svůj odpor ke vzpouře. Celé nebe pochopilo, že se v odsouzení satana a v záchraně člověka projevila Boží spravedlnost. Lucifer tvrdil, že je-li Boží zákon neměnný a trest nevyhnutelný, musí být každý přestupník navždy vyloučen z Boží řízně. Prohlašoval, že hříšné lidstvo nemůže být vykoupeno, a je proto jeho právoplatnou kořistí. Kristova smrt však byla důkazem svědčícím pro člověka, který nelze vyvrátit. Trest vyžadovaný zákonem padl na toho, který je roven Bohu, a člověk může přijmout Kristovu spravedlnost a životem pokání a pokory zvítězit nad mocí satana, podobně jako zvítězil Boží Syn. Tak Bůh zůstal spravedlivý a současně ospravedlňuje všechny, kdo věří v Ježíše Krista.

Ježíš Kristus však nepřišel na zemi, aby tu trpěl a zemřel jen proto, aby zachránil člověka. Přišel také, aby "vyvýšil a zvelebil zákon" (Iz 42,21). Nejen aby obyvatelé tohoto světa správně chápali zákon, ale aby dokázal všem světům ve vesmíru, že Boží zákon je nezměnitelný. Kdyby požadavky Božího zákona bylo možné obejít, Boží Syn by nemusel obětovat svůj život jako trest za jeho přestoupení. Smrt Ježíše Krista dokazuje neměnnost zákona. A oběť, k níž Otce a Syna vedla nekonečná láska, aby hříšníci mohli být zachráněni, ukazuje celému vesmíru - a nic jiného to nemohlo ukázat lépe než tento plán vykoupení - že spravedlnost a milosrdenství jsou základem Božího zákona a vlády.

Při konečném soudu se ukáže, že hříchů nelze omluvit. Až se Soudce celé zemi zeptá satana: "Proč ses vzbouřil proti mně a proč jsi mě oloupil o oběť mého království?" nebude původce zla moci uvést žádnou omluvu. Všechna ústa zůstanou zavězena a všechny zástupy vzbouřenců onímí.

Golgotský kříž hlásá, že zákon je neměnný, a současně pro celý vesmír demonstruje, že mzdou hříchů je smrt. Ve smrtelném zvolání Spasitele "Dokonáno jest" zazněl satanovi umíráček. Dlouhotrvající velký spor byl tak s konečnou platností rozhodnut a bylo zaručeno konečné odstranění zla. Boží Syn prošel branami smrti, "aby svou smrtí zbavil moci toho, kdo smrtí vládne, totiž ďábla" (Žd 2,14). Touha po sebepovýšení přivedla Lucifera k prohlášení: "Vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy... S Nejvyšším se budu měřit." Bůh mu odpověděl: "Pohodím tě na zem jako popel... Zanikneš navěky." (Iz 14,13; Ez 28,18.19) Až přijde "ten den hořící jako pec... všichni, kdo páchají svévolností, se stanou strništěm. A ten přicházející den je sežehne, praví Hospodin zástupců; nezůstanou po nich kořen ani větve." (Mal 4,1)

Celý vesmír pozná podstatu i následky hříchů. Konečné a dokonalé odstranění hříchů, které by na počátku vzbudilo v andělech strach a zneuctilo by Boha, nyní ospravedlní Boží lásku a upevní jeho ěst před všemi bytostmi vesmíru, které s nadšením plní Boží vůli a mají v srdcích Boží zákon. Zlo se už nikdy neobjeví. Boží slovo slibuje: "Soužení už podruhé nenastane." (Na 1,9) Stvořené bytosti budou ctít Boží zákon, který satan označil za otrocké břemeno, jako zákon svobody. Prošly zkouškou a obstály v ní, nikdy nepřestanou být věrné Bohu, jehož povaha se před nimi plně prokázala jako nezměrná láska a nekonečná moudrost.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

30. Nepřátelství mezi ělovíkem a satanem

"Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símí tvé a símí její. Ono ti rozdrtí hlavu a ty jemu rozdrtíš patu." (1 M 3,15) Boží rozsudek vynesený nad satanem po pádu ělovíka do hříchů byl současně proroctvím, které ukazuje na velký zápas probíhající po všechny věky až do konce času, jehož se zúčastní všechna lidská pokolení, která budou na zemi žít.

Bůh prohlásil: "Položím nepřátelství." Toto nepřátelství není tedy přirozené. Když ělovík přestoupil Boží zákon, zkažila se jeho povaha a souznil se satanem - nebyli v nepřátelském poměru. Nepřátelství mezi hříšným ělovíkem a původcem hříchů není přirozené. Oba se odpadnutím stali zkaženými. Odpadlík není nikdy spokojen, pokud nesvede svým příkladem druhé a nezíská jejich sympatie a podporu. Z toho důvodu se padlí andělé a bezbožní lidé spojují do beznadějných společenství. Kdyby Bůh nezasáhl, spojil by se satan a ělovík do jednoho spolku proti nebi. Místo toho, aby se všechno lidstvo postavilo na odpor satanovi, spojilo by se s ním ve vzpouře proti Bohu.

Satan naváděl podobně ělovíka k hříchům, jako sváděl ke vzpouře anděly, aby získal spojence ve svém boji proti Bohu. Pokud jde o nenávisť ke Kristu, panuje mezi ním a padlými anděly naprostá shoda; i když v ostatních bodech se plně neshodovali, v odporu vůči Vládci vesmíru byli naprosto jednotní. Když však satan uslyšel prohlášení, že Bůh položil nepřátelství mezi ním a ženou a mezi jeho semeno a její semeno, pochopil, že jeho úsilí zkažit lidskou povahu bude mít své meze a ělovík nějakým způsobem odvrátí sílu odolávat jeho moci.

Satanovo nepřátelství proti lidem vyvolává skutečnost, že lidé jsou díky Kristu předmětem Boží lásky a milosrdenství. Satan by rád zmařil Boží plán záchrany ělovíka, rád by zneuctil Boha tím, že znetvoří a poskvrní jeho dílo. Rád by způsobil zármutek v nebi a zemi naplnil bídou a zkázou. Všechno zlo pak představuje jako důsledek toho, že Bůh stvořil ělovíka.

Nepřátelství proti satanovi vyvolává v ělovíku milost, kterou Kristus vkládá do lidského srdce. Bez této milosti a obnovující síly by ělovík zůstal satanovým zajatcem, sluhou vždy ochotným vykonávat jeho rozkazy. Avšak nový prvek v nitru ělovíka vytváří nepřátelství tam, kde dosud vládla shoda. Moc, kterou dává Kristus, umožňuje ělovíku, aby odolal tyranovi a uchvatiteli. Na kom se ukazuje, že si oškliví hřích, místo aby jej miloval, kdo odolává a vítězí nad vášněmi, které ho chtějí ovládnout, na takovém ělovíku se projevuje působení síly, která přichází jen od Boha.

Rozpor mezi duchem Kristovým a duchem satana se nejnápadněji projevil v tom, jak svět přijal Pána Ježíše. Židé ho zavrhnuli - ani ne proto, že přišel bez světského bohatství, bez okázalosti a velikosti. Poznali totiž, že má moc, která bohatě nahradí nedostatek těchto vnějších výhod. Nenávisť bezbožných lidí nejvíce vyvolávala ěistota a svatost Ježíše Krista. Kristův život, plný sebezapření a bezhříšné zbožnosti, byl stálou výčitkou pyšnému a smyslnému národu, a vyvolal nepřátelství proti Božímu Synu. Satan a zlí andělé se spojili se zlými lidmi. Všechny síly zla se spojily proti Zastánci pravdy.

Proti následovníkům Ježíše Krista se projevuje stejné nepřátelství, jaké zakoušel jejich Mistr. Kdo vidí odpornou podstatu hříchů a silou z nebe odolává pokušení, vzbudí jistě hněv satana a jeho přívrženců.

Nenávist proti èistým zásadám pravdy, tupení a pronásledování jejich obhájci potrvá tak dlouho, pokud bude existovat hõích a hõišníci. Následovníci Ježíše Krista a satanovi sluhové nemohou žít v souladu. Urážka, kterou působí kříž, nepøestala. "Všichni, kdo chtějí zbožni žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování." (2 Tm 3,12)

Satanovi pøisluhovaèi neustále působí pod jeho vedením, aby nastolili jeho vládu a budovali jeho království navzdory Boží vládì. Proto se pokoušejí oklamat následovníky Ježíše Krista a zlákat je, aby pøestali být vìrní Spasiteli. Jako jejich vůdce pøekrucují a pøevracejí Písmo, aby dosáhli svého cíle. Jako se satan pokoušel obvinít Boha, tak se jeho následovníci pokoušejí zostudít Boží lid. Nepøítel, který pøivedl Krista na kříž, vede bezbožné lidi, aby nièili Kristovy následovníky. To všechno je naznaèeno v onom prvním proroctví: "Mezi tebe a ženu položí nepøátelství, mezi sími tvé a sími její." To potrvá až do konce èasu.

Satan sbírá všechny své síly a vrhá se plni do boje. Proè nenaráží na vùtší odpor? Proè jsou bojovníci Ježíše Krista tak malátní a lhostejní? Protože nejsou dostateènì spojeni s Kristem, protože se tak málo nechají vést Duchem svatým. Hõích jim nepøipadá odporný a hrozný jako jejich Mistru. Nevystupují proti nimu tak rozhodni a odhodlanì, jak to èinil Kristus. Neuvìdomují si hroznou špatnost a zhoubnost hõíchu, nechápou povahu knížete temna a jeho moc. Cítí malý odpor proti satanu a jeho dílu, protože nevidí o jeho moci a zlobì a o obrovském rozsahu jeho boje proti Kristu a Kristovì církvi. V tom se mýlí mnoho lidí. Neuvìdomují si, že jejich nepøítel je mocný vojevùdce, který ovládá mysl zlých andílù a podle dobøe promyšlených plánù obratnými tahy vede válku proti Kristu, aby znemožnil záchranu lidí. Mezi vyznavaèi køes•anství, dokonce mezi služebníky evangelia se jen výjimeènì mluví o satanovi, snad jen s výjimkou okrajových zmínek z kazatelny. Pøehlízejí dùkazy jeho soustavné èinnosti a jeho úspìchy. Neberou vážni varování o jeho prohnanosti. Zdá se, jako by úplni ignorovali, že existuje.

Zatímco lidé nevidí nic o jeho lstivých úmyslech, je jim tento bdilý nepøítel stále v patách. Proniká do každé domácnosti, do každé ulice našich míst, do kostelù, do národních shromáždìní, do soudních síní, všude mate, klame, svádí a nièí muže, ženy a dìti tělesni i duševni, narušuje rodiny, zasévá nenávist, závist, spory, rozkol a vraždy. A zdá se, že køes•anský svìt se na tyto jevy dívá, jako by je ustanovil Bùh a jako by musely existovat.

Satan se stále pokouší pøemoci Boží lid tím, že strhává pøehrady, které jej dìlí od svìta. Staré Izraelce svedl k hõíchu, když se opovážili navázat zakázané spojení s pohany. Podobným způsobem svádí Boží lid nové doby. "Bùh tohoto svìta oslepil jejich nevící mysl, aby jim nevzešlo svìtlo evangelia slávy Kristovy, slávy toho, který je obrazem Božím." (2 K 4,4) Každý, kdo není vidomì následovníkem Ježíše Krista, je služebníkem satana. V nepromìnìném srdci vládne láska k hõíchu, sklon hovìt hõíchu a omlouvat ho. Naproti tomu obnovené srdce cítí nenávist k hõíchu a odhodlaný odpor proti nimu. Když køes•ané vyhledávají spoleènost bezbožných a nevící lidí, vystavují se pokušení. Satan se pøed nimi ukrývá a pøikrývá jim oèi rouškou klamu. Nejsou pak schopni rozeznat, že taková spoleènost jim mùže jen škodit. Mezitím se ovšem stále více pøizpůsobují svìtu povahou, svými slovy i èiny, a stávají se stále více a více zaslepenìjší.

Tím, že se církev pøizpůsobuje svìtským zvykùm, nevede svìt ke Kristu, ale postupni splývá se svìtem. Bližší styk s hõíchem nevyhnutelnì způsobuje, že hõích vypadá ménì odporný. Kdo se druží se

satanovými sluhy, přestane se brzy bát jejich pána. Když se na cestě povinnosti dostaneme do zkoušky, jako například Daniel na dvoře krále Nebukadnésara, můžeme mít jistotu, že nás Bůh ochrání. Jestliže se však vystavujeme pokušení sami, dříve nebo později mu podlehneme.

Pokušitel dosahuje často největších úspěchů prostřednictvím lidí, které nejméně podezíráme, že jsou pod jeho nadvládou. Nadané a vzdělané lidi ostatní obdivují a ctí, jako by nadání a vzdělanost mohly vyvážit nedostatek úcty k Bohu nebo člověka opravdovaly k nároku na Boží přívěš. Vzdělání a nadání jsou Boží dary, jestliže však nahrazují zbožnost, pak nepřivádí člověka blíže k Bohu, ale od Boha jej odvádí a stávají se člověku kletbou a léčkou. Lidé se obvykle domnívají, že všechno, co se vypadá jako zdvořilé nebo jemné a ušlechtilé, musí nějak souviset s Kristem. Neexistuje větší omyl. Tyto vlastnosti mají zdobit povahu každého člověka, mohly by dobře působit ve prospěch pravého náboženství, musejí však být zasvěceny Bohu, protože se mohou stát také silou vedoucí k zlému. Nejedna vzdělaný člověk s vybraným chováním, který by se nesnížil k němu, co se obecně považuje za nečestné jednání, je účinným nástrojem v rukou satana. Záludnost a přitažlivost jeho vlivu a příkladu z něho dělá nebezpečnějšího nepřitele pro Kristovu věc, než jsou nekultivovaní a nevzdělaní lidé.

Opravdovou modlitbou a vírou v Boha Šalomoun získal moudrost, která vzbuzovala úžas a obdiv světa. Když se však odvrátil od Zdroje své síly a začal spoléhat sám na sebe, podlehl pokušení a podivuhodné nadání propůjčené tomuto nejmoudřejšímu z králů učinilo z něho jen účinnější nástroj nepřitele člověka.

I když se satan snaží zaslepit mysl člověka, aby si to neuvědomovali, neměli by zapomínat na to, že nebojují "proti lidským nepřítelům, ale proti mocnostem, silám a všemu, co ovládá tento svět tmy, proti nadzemským duchům zla" (Ef 6,12). Po celá staletí až do naší doby zaznívá Boží varování: "Buďte střízliví! Buďte bdělí! Váš protivník, šábel, obchází jako lev švoucí a hledá, koho by pohltit." (1 Pt 5,8) "Oblect se plnou Boží zbrojí, abyste mohli odolat šábelovým svodům." (Ef 6,11)

Od doby Adama až po naše časy dělá náš velký nepřítel všechno proto, aby utlačoval a ničil. Nyní se připravuje na závěrečné tažení proti pravé církvi. Všichni, kdo chtějí následovat Pána Ježíše, se dostanou do sporu s tím nelítostným nepřitelem. Čím důsledněji se člověk řídí Božími požadavky, tím jistěji se stává cílem satanových útoků. Všichni, kdo aktivně pracují pro Boží věc, kdo se snaží odhalit klam nepřitele a ukázat lidem Krista, budou moci vydat svědectví jako apoštol Pavel, že slouží Pánu v pokore ducha, v mnohých slzách a pokušeních.

Satan útočil na Ježíše Krista nejprudšími a nejrafinovanějšími pokušeními. Pán Ježíš však jeho útok odrazil. Bojoval za nás, svým vítězstvím umožnil, abychom zvítězili i my. Spasitel dá sílu každému, kdo o ni prosí. Satan nemůže člověka přemoci, pokud s tím člověk nesouhlasí. Pokušitel nemá moc ovládnout vůli nebo donutit člověka k hříchu. Satan může týrat, nemůže však poskvřnit. Může přivodit úzkost, nemůže však znečistit. To, že Kristus zvítězil, by mělo jeho následovníkům dát odvahu, aby zmužile bojovali proti hříchu a satanu.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

31. Kdo jsou padlí andilé?

Písma jasnè ukazuje souvislost mezi viditelným a neviditelným svìtem, službu Božích andilù a působení zlých duchovních bytostí, které je nerozluènè spjato s dìjinami lidstva. Lidé projevují stále vùšší sklon pochybovat o existenci zlých duchovních bytostí a Boží andily vysílané "k službì tím, kdo mají dojít spasení" (Žd 1,14) považují mnozí za duchy zemøelých. Písma však uèí, že existují dobøí i zlí andilé. Podává také nezvratné důkazy o tom, že andilé nejsou bezhmotní duchové mrtvých lidí.

Andilé byli už pøed stvoøením èlovìka, protože když byly kladeny základy zemì, "jižní hvìzdy společnè plesaly a všichni synové Boží propukli v hlahol" (Jb 38,7). Po pádu èlovìka do høíchu byli poslání andilé, aby hlídali strom života. Stalo se tak ještě døíve, než zemøel první èlovìk. Andilé jsou svou podstatou nadøazení lidem, proto žalmista prohlásil, že èlovìk byl stvoøen "málo menší andilù" (Ž 8,6).

Písma nás informuje o poètu, moci a slávì nebeských bytostí, o jejich vztahu k Boží vládì a dílu vykopení. "Hospodin si postavil trùn na nebesích, všemu vládne svou královskou mocí." Prorok prohlásil: "Vidil jsem, jak kolem trùnu ... stojí množství andilù." V pøítomnosti Krále králù stojí "andilé, silní bohatýøi, kteøí plní, co øekne" (Ž 103,19-21; Zj 5,11). Desettisíckrát deset tisícù a tisícové tisícù byl poèet nebeských bytostí, které vidil prorok Daniel. Apoštol Pavel o nich mluví jako o "nesèetném zástupu" (Da 7,10; Žd 12,22). Tito Boží poslové se pohybují tak rychle, že vypadají "jako blýskavice" (Ez 1,14), tak oslòující je jejich sláva a tak rychlý jejich let. Pøi pohledu na andila, který se zjevil u Spasitelova hrobu a vypadal "jako blesk a jeho roucho bílé jako snìh", vojáci z hlídky utekli, chvíli se a "strnuli jako mrtví" (Mt 28,3.4). Když se pyšný Asyøan Senacherib posmíval a rouhal Bohu a hrozil Izraeli znièením, "stalo se pak té noci, že vyšel Hospodinùv andil a pobil v asyrském táboøe sto osmdesát pìt tisíc". "Zahubil všechny bohatýry, vévody a velitele" v Senacheribovì vojsku. "Král musel s ostudou odtáhnout zpìt do své zemì." (2 Kr 19,35; 2 Pa 32,21)

Bùh vysílá ke svým dìtem andily jako posly milosti. Poslal je k Abrahamovi se zaslíbením požehnání, do bran Sodomy, aby zachránili spravedlivého Lota z mìsta odsouzeného ke znièení ohnìm, k Eliášovi, když umíral únavou a hladem na poušti, k Elizeovi s ohnivými vozy a koømi k mìsteèku, ve kterém byl uvìznìn svými nepøáteli, k Danielovi, když prosil o Boží moudrost na dvoøe pohanského krále nebo když byl pøedhozen lvùm, k Petrovi odsouzenému na smrt v Herodovì vùzení, k vùzòùm ve Filipis, k Pavlovi a jeho druhùm v bouølivé noci na moøi, ke Korneliovi, aby otevøel jeho mysl pro evangelium, k Petrovi, aby ho poslal s poselstvím záchrany k pohanskému cizinci. Tak Boží andilé sloužili ve všech dobách Božímu lidu.

Pán pøidìlil každému Kristovu následovníku strážného andila. Tito nebeští strážci ochraòují spravedlivé pøed mocí nepøítele. To vidil i satan, když namítal: "Cožpak se Jób bojí Boha bezdùvodnè? Vždy• jsi ho ze všech stran ohradil, rovnìž jeho dùm a všechno, co má." (Jb 1,9.10) Způsob, jakým Bùh chrání svùj lid, popisuje žalmista: "Hospodinùv andil se položí táboøem kolem tìch, kteøí se bojí Boha, a bude je bránit." (Ž 34,7) Když Spasitel mluvil o lidech, kteøí v niho vùøí, øekl: "Mìjte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z tìchto malièkých. Pravím vám, že jejich andilé v nebi jsou neustále v blízkosti mého nebeského Otce." (Mt 18,10) Andilé ustanovení k tomu, aby sloužili Božím dìtem, mají stále pøístup k Bohu.

Tak Pán ujiš•uje svùj lid, vystavený nátlaku a neochabující zlobì knížete temnosti a bojující proti všem silám zla, že ho stále ochraďují nebeští andìlé. Bùh nás neujiš•uje bezdùvodnì. Dává svým dítèm zaslíbení milosti a ochrany proto, že proti nim stojí velké mocnosti zla, poèetní, odhodlaní a neúnavní satanovi pomocníci, jejichž zlobu a moc jistì pocítí každý èlovìk.

Dnešní padlé duchovní bytosti stvoøil na poèátku Bùh jako bezhøíšné tvory, povahovì, mocí a slávou na stejné úrovni jako jsou i nyní Boží andìlé. Zhøešili, a tím padli, spojili se, aby zneuctili Boha a znièili èlovìka. Pøipojili se k satanovi v jeho vzpouøe proti Bohu, spolu s ním byli vyhnáni z nebe a v následujících dobách s ním spolupracovali v boji proti Boží svrchovanosti. Písmo mluví o jejich spojení, o jejich vládì, jejich rùzných øádech, o jejich schopnostech i o jejich prohnání, a o tom, jak zákeønì nièí pokoj a štìstí èlovìka.

Starý zákon se pøíležitostnì zmiòuje o existenci padlých andìlù a o jejich pùsobení, nejvýraznìji však zlí duchové projevovali svou moc v dobì, kdy na zemi žil Pán Ježíš. Kristus pøišel, aby uskuteènil pøipravený plán pro záchranu èlovìka, a satan byl odhodlán prosadit své domnilé právo ovládnout svìt. Podaøilo se mu zavést modloslužbu ve všech èástech svìta - kromì Palestiny. Do této jediné zemì, která se nepodrobila plnì vládì nepøítele, pøišel Ježíš Kristus, aby lidem pøinesl svìtlo z nebe. Tyto soupeøící strany se tu utkaly o nadvládu. Pán Ježíš otevøel svou náruè lásky a pozval k sobì všechny, kdo hledají odpuštìní a pokoj. Padlé duchovní bytosti vidìly, že nemají neomezenou moc, a pochopily, že jejich vláda brzy skonèí, pokud se Kristovo poslání zdaøí. Satan bìsnil jako spoutaný lev a demonstroval svou moc nad tìlem a duší lidí.

Nový zákon jednoznaènì svìdìí o tom, že démoni nìkteré lidi úplnì ovládli. Takto postižení lidé netrpìli jen nemocemi z pøirozených pøíèin. Pán Ježíš velmi dobøe rozumìl pøípadùm, s nimiž se setkával, rozpoznal v nich bezprostøední pøítomnost zlých duchovních bytostí.

Mimoøádným svìdectvím o jejich poètu, moci a zlomyslnosti, ale také o moci a milosti Ježíše Krista je biblický záznam pøíbìhu o uzdravení posedlého muže v Gerase. Neš•astný postižený ztratil všechny zábrany, svìjel se a bìsnil s pìnou u úst, øval, zraďoval se a ohrožoval všechny, kdo se k nìmu pøiblížili. Jeho krvácející, zmrzaèené tìlo a pomatený rozum poskytovaly knížeti temnosti pøíjemnou podívanou. Jeden ze zlých duchù, kteøí toho ubožáka ovládali, tvrdil: "Mé jméno je legie, ponìvadž je nás mnoho." (Mk 5,9) V øímském vojsku tvoøilo legii 3000 až 5000 mužù. Také satanovy zástupy jsou rozdíleny do skupin a zástup, k nimuž patøili tito zlí duchové, nebyl ménì poèetný než legie.

Na pøíkaz Ježíše Krista zlí duchové opustili svou obì•. Uzdravený muž si klidnì sedl k nohám Spasitele, byl mírný, rozumný a pokojný. Zlí duchové vstoupili do stáda vepøù, kteøí se pak utopili v jezeøe. Pro obyvatele Gerasy pøevýšila ztráta vepøù požehnání, která jim Pán Ježíš pøinesl, a proto nebeského Lékaøe požádali, aby od nich odešel. Takový výsledek si satan pøál. Vinu za ztrátu vepøù, kterou utrpìli, svalil satan na Ježíše, vyvolal v lidech sobecké obavy, a zabránil jim, aby poslouchali, co jim Pán Ježíš øíkal. Satan stále obviďuje køes•any, že jsou pøíèinou nezdarù, neštìstí a utrpení, aby vina nepadla na skuteèného pùvodce - na satana a jeho pomocníky.

Kristùv zámìr však nebyl zmaøen. Dovolil, aby zlí duchové znièili stádo vepøù, a tak pokáral Židy, kteøí

přistovali tato nečistá zvířata pro zisk. Kdyby byl Kristus zlé duchy neomezil, vehnali by do jezera nejen vepře, ale i jejich pastýře a majitele. Majitelé vepřů a pastýři mohli za záchranu života děkovat moci Pána Ježíše, která se milostivě zasadila za jejich vysvobození. K této příhodě došlo také proto, aby učedníci mohli sledovat, jak krutě satan vládne nad lidmi i zvířaty. Spasitel chtěl, aby jeho následovníci znali nepřítel, s nímž se budou muset setkat, aby nebyli podvedeni a přemoženi jeho úskoky. Spasitel si také přál, aby obyvatelé gerasenské krajiny viděli, že má moc zlomit satanovo otroctví a osvobodit jeho zajatce. I když Pán Ježíš z toho kraje odešel, zůstal tam ďelovík, kterého tak podivuhodným způsobem vysvobodil, aby vyprávěl o milosrdenství svého Dobrodince.

Písmo svaté zaznamenává ještě další podobné příklady. Dceru syrofenické ženy zle trápil nečistý duch a Pán Ježíš ho vyhnal svým slovem (Mk 7,26-30). "Posedlý, který byl slepý a němý" (Mt 12,22); mládenec, kterého zlý duch "často srazil, dokonce do ohně i do vody, aby ho zahubil" (Mk 9,17-27); ďelovík, který byl "posedlý nečistým duchem" (L 4,33-36) a rušil sobotní ticho synagogy v Kafarnaum - ty všechny uzdravil soucitný Spasitel. Téměř v každém případě Pán Ježíš zlého ducha oslovil jako rozumnou bytost a poručil mu, aby svou obě opustil a přestal ji trápit. Když účastníci shromáždění v Kafarnaum uviděli, jak velkou moc Kristus má, "na všechny padl úžas a říkali si navzájem: Jaké je to slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům a oni vyjdou!" (L 4,36)

O lidech posedlých ďablem se zpravidla říká, že velmi trpěli. Toto pravidlo však má také výjimky. Některí lidé satanův vliv vítali, protože jim dodával nadpřirozenou moc. Tito lidé ovšem se zlými duchy nebojovali. K této skupině patřili rovněž lidé s višteckým duchem, jako Šimon ze Samařie, kouzelník Elymas a otrokyně, která chodila za Pavlem a Sílase ve Filipis.

Největší nebezpečí, že podlehe vlivu zlých duchů, hrozí ďelovikovi, který navzdory přímému a jasnému svědectví Písma popírá existenci a působení satana a jeho andělů. Dokud nic nevíme o jejich záměrech, mají nepředstavitelnou výhodu. Mnoho lidí uposlechne jejich našeptávání a přitom se domnívá, že se řídí vlastním rozumem. Protože se blížíme k závěru dějin tohoto světa, kdy satan vynaloží celou svou moc, aby klamal a ničil, šíří nyní všude názor, že vůbec neexistuje. Pomocí této taktiky skrývá sebe i své působení.

Velký podvodník se nejvíce obává toho, že se seznámíme s jeho plány. Aby lépe zamaskoval svou skutečnou povahu a své záměry, zařídil to tak, že jeho jméno nevzbuzuje nic jiného než úsměv a pohrdání. Líbí se mu, když ho lidé zobrazují jako směšnou nebo odpudivou bytost, jako netvora - napul zvíře, napul ďelovika. Líbí se mu, když slyší, jak jeho jméno používají ze žertu a v legraci lidé, kteří se považují za rozumné a vzdělané.

Protože se tak obratně zamaskoval, lidé si kladou otázku: "Existuje vůbec taková bytost?" Důkazem úspěšnosti jeho podvodu je i to, že náboženský svět tak všeobecně přijímá názory, které prohlašují za nepravdivé i nejjasnější výroky Písma. A protože satan může snadno ovládnout mysl lidí, kteří si jeho vliv neuvědomují, podává nám Boží slovo mnoho příkladů jeho zlomyslného působení, a odhaluje nám jeho tajné síly, abychom si dávali pozor na jeho útoky.

Moc a zloba satana a jeho následovníků by nás mohly právem znepokojovaly, kdyby nám svrchovaná moc Vykupitele neposkytovala útočiště a vysvobození. Svě domy pečlivě zamykáme, abychom chránili svůj majetek a život před zlými lidmi. Málokdy však myslíme na zlé anděly, kteří se stále snaží dostat

se k nám a proti jejichž útokům se vlastními silami nedokážeme ubránit. Pokud jim to Pán dovolí, mohou narušit naši mysl, napadnout a trápit naše tělo, zničit náš majetek a ukončit náš život. Radují se jedině z utrpení a zkázy. Lidé, kteří odmítají Boží požadavky a podrobují se satanovým svodům tak dlouho, až je Bůh nakonec nechá pod satanovou mocí, se dostávají do hrozného postavení. Ti, kdo následují Ježíše Krista, jsou pod Boží ochranou v bezpečí. Pán posílá své anděly, kteří jsou mocnější, aby takové lidi chránili. Boží nepřítel nemůže prolomit ochranný val, který Bůh staví kolem svého lidu.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

32. Satanovy nástrahy

Velký spor mezi Kristem a satanem, který už trvá bezmála šest tisíc let, brzy skončí. Kristus nepřítel násobí své snahy, aby mařil Kristovo úsilí zachránit ělovíka a chytal lidi do svých léček. Snaží se dosáhnout toho, aby lidé zůstali v nevědomosti a nečinili pokání, dokud neskončí prostřednická služba Spasitele, a tím i možnost odpuštění hříchů.

Pokud se lidé nijak zvlášť nesnaží odolat jeho moci, pokud panuje lhostejnost v církvi i ve světě, je satan spokojen. Nehrozí totiž nebezpečí, že by ztratil ty, které drží podle své vůle v zajetí. Když však někdo začne upozorňovat na věčné skutečnosti a lidé se ptají: "Co mám dělat, abych byl zachráněn?" (Sk 16,30), začne být i satan aktivní, a snaží se bojovat proti moci Ježíše Krista i proti vlivu Ducha svatého.

Bible popisuje, jak jednoho dne přišli "Boží synové", aby se postavili před Hospodinem, a jak s nimi přišel i satan (Jb 1,6). Ne snad proto, aby se poklonil před Věným panovníkem, ale aby prosazoval své zlomyslné záměry proti spravedlivým lidem. Se stejným záměrem navštívuje shromáždění, kde lidé chtějí uctívat Boha. I když jej lidé nevidí, působí ze všech sil, aby ovládl myšlení účastníků shromáždění. Jako obratný vojevůdce pracuje podle předem promyšleného plánu. Sleduje, jak kazatelé studují Písmo, všímá si, o čem budou kázat. Pak využívá všechny své možnosti i svou chytrost a prohanost, aby se poselství nedostalo k lidem, které v dané věci klame. ělovík, který dané varování nejvíce potřebuje, je povolán na nějakou neodkladnou poradu nebo mu jiným způsobem zabrání, aby vyslechl slova, která pro něj mohou být "vění života k životu".

Satan také sleduje, když Boží služebníky trápí duchovní temnota, která zahaluje lid. Slyší, jak se opravdově modlí, aby Boží milost a síla překonala panující lhostejnost, bezstarostnost a nevšímavost. Pak se znásobenou horlivostí podniká své útoky. Pokouší lidi, aby uspokojovali své choutky a zabývali se sami sebou a svými požitky. Tím otupuje jejich vnímavost, takže jsou pak hluchí právě k těm skutečnostem, které potřebují slyšet ze všeho nejvíce.

Satan dobře ví, že všichni, které dokáže svěst, aby se přestali modlit a studovat Bibli, podlehnou jeho útokům. Proto vymýšlí všechno možné, aby zaujal lidské myšlení. Vždycky tu byli lidé, kteří se sice vydávali za zbožné, ve skutečnosti však - místo aby toužili po poznání pravdy - hledají povahové vady nebo nedostatky ve víře jiných, s nimiž nesouhlasí. To je jejich náboženství. Jsou to právě satanovi pomocníci. Takových "žalobců bratří" není málo. Jsou horliví vždy, když působí Bůh a Boží služebníci věrně slouží svému Pánu. V nesprávném světle představují slova a činy lidí, kteří milují pravdu a žijí podle ní. Nejopravdivější, nejhorlivější a nejobětavější Kristovy následovníky představují jako podvedené nebo podvodníky. Zkreslují pohnutky každého dobrého a ušlechtilého činu, šíří výmysly a vyvolávají podezření u nezkušených lidí. Všemi způsoby se pokoušejí, aby to, co je čisté a spravedlivé, lidé považovali za falešné a špatné.

Nikdo se však jimi nemusí nechat oklamat. Dá se lehce poznat, čí jsou to "dítí", jakým příkladem se řídí a čí dílo konají. "Po jejich ovoci je poznáte." (Mt 7,16) Jednají jako satan, jedovatý pomlouvač, "žalobník bratrů" (Zj 12,10).

Velký podvodník má mnoho přísluhovačů, kteří ochotně vymýšlejí různé bludy, aby oklamali lidi - bludné nauky odpovídající různým páním a zaměření těch, které ničí. Jeho záměrem je přivést do církve neupřímné, neobracené lidi, kteří šíří pochybnosti a nevěru, a brzdí každého, kdo chce, aby Boží dílo šlo kupředu a kdo chce jít dál. Mnozí lidé ve skutečnosti neví Bohu ani jeho slovu, přijali však některé zásady pravdy a vystupují jako křesťané, proto mohou některé své výmysly představit jako biblické učení.

Jedním z nejúspěšnějších satanových klamů je tvrzení, že je vlastně jedno, čemu člověk ví. Satan ví, že pravda přijatá s láskou posvěcuje člověka, který ji přijímá. Proto se tak vytrvale snaží podsouvat falešné učení, bajky, a "jiné evangelium". Boží služebníci museli od počátku bojovat proti falešným učitelům nejen jako proti zlým lidem, ale jako proti šlechtitelům falešného učení, které vede lidi do záhuby. Eliáš, Jeremiáš i apoštol Pavel se pevně a nebojovně postavili proti těm, kdo odvraceli lidi od Božího slova. Obránci pravdy nemohou přijmout svobodomyšlnost, která pokládá pravou víru za něco nepodstatného.

Milhavé a kuriózní výklady Písma, mnoho vzájemně si odporujících pojetí víry, které můžeme sledovat v křesťanském světě, jsou dílem našeho velkého nepřítele, který se pokouší zmást lidi, aby nepoznali, co je pravda. Nejednota a rozkol, který se projevuje mezi křesťanskými církvemi, je do značné míry způsoben zvykem překrucovat Písmo, aby se jím podepřely určité teorie. Místo aby pečlivě studovali Boží slovo s pokorou v srdci, aby se seznámili s Boží vůlí, hledají mnozí lidé v Bibli jen něco podivuhodného a nového.

Některé lidé vytrhují určité texty Písma ze souvislosti a uvádějí třeba polovinu jednoho verše, aby jím doložili své tvrzení - přičemž druhá polovina verše třeba říká přesný opak - , jen aby obhájili mylné učení nebo nekřesťanské zvyky. S hadí lstivostí se schovávají za výroky vytržené z kontextu, které spolu nesouvisí, a sestavují je tak, aby vyhovovaly jejich tělesným páním. Vidomně překrucují Boží slovo. Jiní lidé, kteří mají bujnou fantazii, berou z Bible obrazy a symboly a vykládají je podle svých představ. Neberou vážně Písmo, které se vykládá samo, a své výmysly představují jako učení Bible.

Kdykoli se lidé pokoušejí studovat Písmo bez modlitby, bez skromnosti a ochoty nechat se poučit, převracejí smysl i těch nejjasnějších, nejprostších a nejsrozumitelnějších míst Bible. Zastánci papežství vybírají takové texty z Písma, které slouží jejich cílům, a vykládají je tak, jak se jim to hodí. Pak je předkládají lidem, a upírají jim právo studovat samostatně Písmo a porozumět mu. Každý člověk by měl mít přístup k celé Bibli. Pro mnohé by bylo lepší, kdyby je nikdo o Bibli nepoučil, než aby přijímali učení Písma tak překroucené.

Podle Božího záměru měla Bible být průvodcem všem, kdo se chtějí seznámit s vůlí svého Stvořitele. Bůh dal lidem jasné prorocké slovo. Andělé a dokonce sám Ježíš Kristus přišli, aby oznámili Danielovi a Janovi události, které se měly v budoucnu odehrát. Důležité skutečnosti, které se týkají naší záchrany, nejsou zahaleny tajemstvím. Bůh je zjevil tak, aby nemohly zmást a zavést na scestí lidi, kteří upřímně hledají pravdu. Pán prohlásil prostřednictvím proroka Abakuka: "Zapiš to vidění..., aby si je čtenář mohl snadno přečíst." (Ab 2,2) Boží slovo je srozumitelné každému, kdo je zkoumá s modlitbou v srdci. Každý opravdu upřímný člověk dospěje k poznání pravdy. "Pro spravedlivého je zaseto světlo." (Ž 97,11) Žádná církev nemůže růst v posvěcení, nebudou-li její členové opravdově hledat pravdu jako

skrytý poklad.

Voláním po liberalizmu se lidé zaslepují, a nevidí pak plány nepořitele, zatímco on trvale sleduje své cíle. Jestliže se mu podaří nahradit Bibli lidskými spekulacemi, odstraní Boží zákon. Církev se pak dostanou do otroctví hříchu, přičemž budou tvrdit, že jsou svobodné.

Pro mnohé lidi se vědecký výzkum stal kletbou. Bůh dopustil, aby svět dostal ve vědeckých objevech a v uměleckých dílech velké poznání, avšak i největší myslitelé se mýlí, když se snaží vymezit vztah mezi zjevením a poznáním, pokud se nenechají vést Božím slovem.

Lidské poznání hmotných i duchovních skutečností je jen dílčí a nedokonalé, proto niktež lidé nejsou s to sladit své poznání vídy s výroky Písma. Mnozí pokládají teorie a domněnky za vědecká fakta a domnívají se, že Boží slovo by mělo být prověřováno učením, "které se lživě nazývá 'poznání'" (1 Tm 6,20). Nejsou schopni pochopit Stvořitele a jeho dílo, a protože si je neumí vysvětlit přírodními zákony, považují výroky Bible za nepravdivé. Lidé, kteří pochybují o spolehlivosti údajů Starého a Nového zákona, zacházejí často ještě dál, pochybují o existenci Boha a nekonečnou moc připisují přírodě. Odmítli kotvu, a jsou ponecháni, aby se rozbili na útesech nevěry.

Mnoho lidí tak opouští víru a jsou sváděni satanem. Pokouší se být moudřejší než jejich Stvořitel, snaží se svým rozumem vypátrat a objasnit tajemství, která zůstanou zahalena do konce času. Kdyby však lidé hledali a pochopili, co Bůh sdělil o sobě a o svých záměrech, získali by takovou představu o slávi, vznešenosti a moci Hospodina, že by si uvědomili vlastní nicotnost a spokojili se s tím, co jim a jejich dítětem Pán zjevil.

Mistrovským satanovým klamem je podněcovat lidi, aby se stále zabývali zkoumáním a dohady o věcech, které nám Bůh nesdělil a jimž - podle jeho vůle - nemáme porozumět. Podobně ztratil také Lucifer své místo v nebi. Začal být nespokojený, protože mu Bůh nesvětil všechna tajemství svých záměrů. Pohlížel, že mu Bůh ukázal, co má splnit ve vysokém postavení, které mu světil. Stejnou nespokojenost přenesl na anděly, kteří mu byli podřízeni. Tím způsobil jejich pád. Nyní se pokouší přenést tutéž nespokojenost do myšlení lidí, a také je svést k tomu, aby nerespektovali jednoznačná Boží nařízení.

Lidé, kteří nejsou ochotni přijmout jasné pravdy Bible, neustále hledají přijemné výmysly, kterými by uklidnili své svědomí. Čím méně duchovní je předkládané učení, čím méně vyžaduje sebezapření a pokoru, tím větší oblibu se těší. Tito lidé zneužívají své rozumové schopnosti, aby hověli svým tělesným žádostem. Považují se za příliš moudré, než aby s kajícím srdcem a s upřímnou modlitbou hledali v Písmu Boží vedení, a proto nejsou chráněni před zaslepeností. Satan je připraven uspokojovat žádosti srdce a podsouvá své klamy namísto pravdy. Tím způsobem získalo kdysi papežství moc nad lidmi. Protestanté kráčí stejnou cestou, když odmítají pravdu, která s sebou přináší také kříž. Všechny, kdo se z pohodlnosti nebo chytráctví nezajímají o Boží slovo, aby se nemuseli odlišit od světa, Bůh zanechá, aby přijali místo pravdy bludy. Lidé, kteří vědomě odmítají pravdu, přijmou jakýkoli podvod. S odporem odmítají jeden klam, ale ochotně přijímají jiný. Apoštol Pavel psal o lidech, kteří "nemilovali pravdu, která by je zachránila," a prohlásil: "Proto je Bůh vydává moci klamu, aby uvěřili lži. Tak budou odsouzeni všichni, kdo neuvěřili pravdě, ale našli zalíbení v nepravosti." (2 Te 2,10-12) Takové varování stojí za to brát vážně, proto je třeba pečlivě zkoumat každé učení, které přijímáme.

K neúspěšnějším trikům největšího podvodníka patří klamné učení a falešné zázraky spiritizmu. Přestrojen za anděla světla roztahuje satan své síťi tam, kde to lidé nejméně očekávají. Budou-li však s modlitbou studovat Boží knihu, aby jí porozuměli, nebudou ponecháni v nevědomosti, aby přijali falešné učení. Odmítnou-li však pravdu, stanou se obětí klamu.

Jiným nebezpečným bludem je učení, které popírá božství Ježíše Krista a tvrdí, že Pán Ježíš před svým příchodem na tento svět neexistoval. Tento názor přijímá také mnoho lidí, kteří tvrdí, že všichni v Bibli, přestože odporuje naprosto jednoznačným prohlášením našeho Spasitele o jeho božské přirozenosti, o jeho vztahu s Otcem a o tom, že existoval již dříve. Tento názor nelze přijmout bez překrucování Písma. Snižuje nejen náš lidský pohled na dílo vykoupení, ale podkopává také víru v Bibli jako Boží zjevení. O to je nebezpečnější, a tím nesnadnější se mu čelit. Jestliže lidé odmítají svědectví inspirovaného Písma o božství Ježíše Krista, je zbytečné se s nimi o to hádat, protože je nepřesvědčitelní ani nejpádňjší důkaz. "Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem." (1 K 2,14) Kdo přijal tento blud, nemůže správně chápat povahu a poslání Ježíše Krista nebo Boží plán záchrany člověka.

Dalším rafinovaným a zákludným bludem je šířící se přesvědčení, že satan neexistuje jako bytost, že Bible tímto termínem označuje pouze zlé myšlenky a plány lidí.

Učení, které tak často zaznívá z kazatelen, že druhý příchod Ježíše Krista je ve skutečnosti setkání každého člověka s Kristem ve chvíli, kdy člověk umírá, je výmysl, který má odvést pozornost lidí od osobního příchodu Pána Ježíše na nebeských oblacích. Po léta satan tvrdí: "Hle, je v tajných úkrytech." (Mt 24,23-26) Mnozí lidé se zblázneli, protože tento podvod přijali.

Světská moudrost dále učí, že modlitba není důležitá. Vědci tvrdí, že modlitba nemůže přinést nějaké výsledky, protože by to bylo porušení zákonů - zázrak, a zázraky podle nich neexistují. Podle jejich názoru se celý vesmír řídí pevnými zákony, a ani Bůh nedělá nic, co by tím zákonům odporovalo. Představují Boha tak, jako by byl svázán svými vlastními zákony, jako by působení Bohem daných zákonů mohlo omezit Boží svobodu. Takové učení odporuje učení Písma. Nekonal snad Pán Ježíš a jeho apoštolové zázraky? Stejně laskavý Spasitel žije i dnes a je právě tak ochotný vyslyšet modlitbu víry, jako když chodil viditelně mezi lidmi. Přirozené spolupůsobí s nadpřirozeným. Součástí Božího plánu je poskytovat nám jako odpověď na modlitbu víry to, co by nám nedal, kdybychom o to neprosili.

Falešných učení a nesmyslných představ, které se vyskytují i v křesťanských církvích, je snad bezpočet. Nemůžeme ani domyslet, jak špatné důsledky přináší neuznávání jednoho základního bodu biblického učení. Lidé, kteří se toho odváží, jen málokdy zůstanou u odmítnutí jediné pravdy. Většinou se nezastaví, a pošlapávají jednu zásadu pravdy za druhou, až se stanou skutečně nevěstíci.

Falešné nauky populární teologie zavedly k pochybnostem nejméně jednoho člověka, který by jinak věřil Bibli. Nemůže přijmout učení, které uráží jeho pojetí spravedlnosti, milosrdenství a dobroty. Pokud mu někdo takové učení předkládá jako učení Bible, odmítá ji přijmout jako Boží slovo.

A to je přesně cíl, který satan sleduje. Nic si nepřeje tolik jako podkopat víru v Boha a jeho slovo. Satan stojí v čele velkého davu pochybovačů a s vypětím všech sil se snaží zatáhnout další lidi do jejich řad. Pochybovat o všem se stalo módou. Mnoho lidí se z tohoto důvodu dívá na Boží slovo se stejnou

nedůvěrou jako na samotného Boha - protože odmítá a odsuzuje hořích. Lidé, kteří se Bibli nechtějí ořídít, odmítají také její autoritu. Ětou Bibli nebo poslouchají kázání jen proto, aby našli nějakou chybu. Őada lidí se stává nevěřícími jen proto, aby ospravedlnili nebo omluvili to, že zanedbávají své povinnosti. Jiní přijímají nevěrecké postoje z pýchy nebo z lenosti. Jsou příliš pohodlní, než aby vykonali něco, co by jim bylo ke cti a co vyžaduje námahu a sebezapření, a proto se snaží získat vřhlas svrchované moudrosti tím, že kritizují Bibli. Bible obsahuje mnohé, ěmu rozum neosvícený Boží moudrostí nemůžer rozumět, a to je pro ni důvod ke kritice. Jak se zdá, někteří lidé považují za ctnost, že stojí na straně nevěry a pochybovaěství. Pod slupkou upřimnosti se obvykle ukrývá, že jsou motivováni samolibostí a pýchou. Některým lidem dila velkou radost, když v Bibli najdou něco, co znepokojí myšlení jiných lidí. Další se pouštř do kritiky a diskuzí a zastávají nesprávné stanovisko jen proto, že mají rádi spory. Neuvědomují si, že se tím sami zaplétají do pasti. Když už jednou veřejně vyjádřili, že nevěřř, mají pocit, že musí stejný názor obhajovat i dále. Tím se spojujř s bezbožnými a zavřrajř si bránu do Božího raje.

Bůh poskytl ve svém slovu dostatek dokladů o tom, že Bible pocházř od něj. Jasně jsou v ní představeny velké pravdy, které se týkají našeho spasení. S pomocí Ducha svatého, kterého Bůh slřbil všem, kdo o něj upřimně prosř, můžer každý ělovřk tímto pravdám porozumět. Bůh poskytl lidem pevný základ, na němž mohou založit svou víru.

Omezený lidský rozum nestaěř na to, aby plně pochopil plány a zámřry nekoneěného Boha. Vlastním úsilím nemůžereme Boha nikdy nalézt. Naše opovážlivá ruka se nesmř nikdy pokoušet nadzvedávat oponu, kterou Bůh zastřel svou vznešenost. Apoštol volá: "Jak nesmřrná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti a vřdřinř!" (Ő 11,33) Můžereme však pochopit Boží jednání s námi a pohnutky, kterými se řřřř, abychom mohli poznat neomezenou lásku a milosrdenství spjaté s nekoneěnou mocř. Náš nebeský Otec řřřř všechno moudře a spravedlivě a my - místo nespokojenosti a nedůvěry - se před nřm musřme sklonit v ũctř a pokoře. Bůh nám sdřlř o svřch zámřrech tolik, kolik je pro nás dobré, abychom vřdřili. V ostatních záležitostech musřme důvěřovat Boží všemohoucí ruce a laskavému srdci.

I když Bůh poskytuje dostatek důvodů pro víru, neodstraňuje nikdy všechny argumenty pro nevěru. Kdo hledá oporu pro své pochybnosti, urěitř ji najde. Kdo odmřtá přijmout a respektovat Boží slovo, dokud nebudou odstraněny všechny námřtky a všechno, co vzbuzuje pochybnosti, nikdy Boží zvěst nepřijme.

Nedůvěra Bohu je přřrozeným projevem neobráceněho srdce, které se stavř vřeř Bohu nepřátelsky. Víru vřtřpuje Duch svatý a dařř se jř jen tam, kde se o ni peěuje. Nikdo se nemůžer stát silným ve víře bez vytrvalého úsilř. Také nevěra povzbuzováním slřř. Jestliže se lidé zabřvají pochybnostmi a kritikou, místo aby se zabřvali důkazy, které Bůh dal k upevněni jejich víry, propadajř pochybnostem stále více.

Boha zneuctřvají lidé, kteří pochybujř o jeho slřbech a nevěřř ujištřním o jeho milosti. Jejich vřiv nevede druhé ke Kristu, spřše je odpuzuje. Jsou jako neplodné stromy, které rozprostřrajř široko daleko své vřtve a bránř ostatním rostlinám, aby na nř svřtřlo slunce; ty pak v jejich studeném střnu uvadajř a umřrajř. Vřsledky jejich života budou svřdřit proti nim. Zasěvajř pochybnosti a nevěru, a to nutně přřnese žed. Kdo se chce opravdu zbavit pochybností, má jen jednu mořžnost - přestat klást zbyteěné otázky a rozebřrat to, ěmu nerozumř, a naopak se řřřř tím, co už poznal; pak zřská vřšřř poznání. Až přesně splnř kařždř ũkol, který dobře pochopil, pak bude schopen porozumět a splnit i dalřř ũkoly, o kterých nyní ještř pochybuje.

Satan je schopen pøinést klam tak podobný pravdì, že jím oklame všechny, kdo se chtìjí nechat oklamat a vyhnout sebezapøení a obìtem, které pravda vyžaduje. Nemùže však ve své moci držet jediného èlovìka, který si upøímnì pøeje poznat pravdu, a• to stojí cokoli. Ježíš Kristus je pravda a "svìtlo, které osvìcuje každého èlovìka" (1 J 1,9). Poslal Ducha pravdy, aby uvedl lidi do celé pravdy. Boží Syn ze své autority prohlásil: "Hledejte, a naleznete!" "Kdo chce èinit jeho vůli, pozná, zda je mé uèení z Boha." (Mt 7,7; J 7,17)

Následovníci Ježíše Krista vidí málo o úkladech, které proti nim osnuje satan a jeho pomocníci. Avšak Pán, který trùnì na nebesích, pøemùže všechny úklady a uskuteèení své zámìry. Pán dopouští, aby se jeho lid dostal do ohnì zkoušek pokušení ne proto, že by mu jejich zápasy a utrpení dílaly potíšení, ale proto, že je to nezbytné pro jejich koneènè výtìzství. Nemùže je uchránit pøed pokušením, to by neodpovídalo jeho charakteru, protože zkoušky mají za cíl pøipravit je, aby dokázali odolat všem nástrahám zla.

Ani bezbožní lidé, ani satan nemohou pøekazit Boží dílo, ani pøipravit vùøící o Boží pøítomnost, jestliže s pokorným a kajícím srdcem vyznávají své høíchy a opouští je, jestliže se s vírou budou dovolávat Božích slibù. Každému pokušení, každému nepøátelskému vlivu - a• otevøenému nebo skrytému - lze úspìšni èelit, "ne mocí ani silou, nýbrž mým duchem, praví Hospodin zástupù" (Za 4,6).

"Oèi Pánì hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevøeny jejich prosbám... Kdo vám ublíží, budete-li horlit pro dobro?" (1 Pt 3,12.13) Když Balám, zlákaný slibem bohaté odmìny, se snažil použít kouzla proti Izraeli a pokusil se obítí pøinesenou Pánu svolat prokletí na Boží národ, Boží Duch mu znemožnil svolávat zlo, které chtìl Balám vyøknout, a pøinutil ho zvolat: "Jak mám zatratit, když Bùh nezatrácuje? Jak mám zaklínat, když Hospodin nezaklíná?" "Kèž umøu smrtí lidí pøímých, kèž je mùj konec jako jeho!" Když pøinášel novou obì•, bezbožný prorok prohlásil: "Hle, dostal jsem úkol žehnat. On dal požehnání a já to nezvrátím. Nehledí na kouzla proti Jákobovi, nedbá tìch, kdo pøejí bídu Izraeli. Hospodin, jeho Bùh je s ním, hlaholí to v nìm královským holdem." "Proti Jákobovi není zaklínadla, proti Izraeli není vùštby. Od tohoto èasu bude hlásáno o Jákobovi, zvìstováno o Izraeli, co mu Bùh prokázal." Pøesto nechal potøetí postavit oltáøe a znovu se pokoušel pronést kletbu. Ale Boží Duch pronesl ústy proroka, který chtìl øíci nìco jiného, požehnání Božímu vyvolenému lidu a pokáral bláhovost a zlobu jejich nepøátel: "Kdo ti bude žehnat, buì požehnán, kdo ti bude proklínat, buì proklet." (4 M 23,3.10.20.21.23; 24,9)

Izraelský národ byl tehdy Bohu vùrný a dokud poslouchal Boží zákon, nemohla ho pøemoci žádná pozemská ani iábelská síla. Nakonec se však Balámovi, jemuž Pán nedovolil pronést kletbu nad vyvoleným národem, pøece podaøilo uvalit na tento národ kletbu tím, že jej svedl k høíchu. Když pøestoupili Boží pøíkázání, oddìlili se od Boha a pocítili moc nepøítele.

Satan dobøe ví, že i ten nejslabší èlovìk, který žije v Kristu, je silnìjší než zástupy temnosti, že odolá a odrazí otevøený útok. Proto se snaží vylákat bojovníky køíže z jejich bezpečné pevnosti a napadnout je se svými zástupy zákeøní; je rozhodnut znièit každého, kdo se opováží vkroèit na jeho území. Bezpečí nalezneme jen v pokorné víøe v Boha a v poslušnosti všech jeho pøíkázání.

Nikdo není v bezpečí ani den, ba ani hodinu bez modlitby. Mìli bychom prosit Pána zvláš• o moudrost,

abychom byli schopni rozumět jeho slovu. Písmo ukazuje úklady pokušitele a způsoby, jak může být poražen. Satan umí velmi dobře citovat Písmo a dávat vlastní výklad textům, kterými nás chce přivést k pádu. Musíme studovat Bibli s pokorným srdcem a nesmíme nikdy zapomenout, že jsme na Bohu závislí. Musíme být stále na stráži před satanovými útoky, a současně se bez přestání s vírou modlit: "Nevydej nás v pokušení." (Mt 6,13)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

33. První velký podvod

Od samého začátku lidských dějin se satan snažil člověka svést. Vyvolal vzpuru v nebi a chtěl, aby se obyvatelé naší planety s ním spojili v boji proti Boží vládě. Pokud se oddili Božím zákonem, byli Adam a Eva dokonale šťastni. Tato skutečnost trvale svědčila proti tvrzení, které satan šířil v nebi, že Boží zákon omezuje stvořené bytosti, a není pro ně dobrý. Navíc, pohled na krásný domov připravený pro nevinný pár vyvolal satanovu závist. Rozhodl se, že přivede jejich pád, odloučí je od Boha a podvede je pod svou moc, tím ovládne tuto zemi a zvede zde své království jako opozici proti Nejvyššímu.

Kdyby se satan projevil takový, jaký ve skutečnosti je, Adam a Eva by ho okamžitě odmítli, protože Bůh je před tímto nebezpečným nepřitelem varoval. Satan však pracoval skrytě a tajil své úmysly, aby se snadněji dostal ke svému cíli. Jako nástroj použil hada, který tehdy vypadal velmi krásně, a oslovil Evu otázkou: "Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?" Kdyby se Eva nezačala s pokušitelem dohadovat, byla by v bezpečí. Odvážila se však s ním mluvit, a stala se obětí jeho lsti. Podobným způsobem se i dnes mnoho lidí stává satanovou obětí. Vyslovují pochybnosti o Božích požadavcích a vedou o nich spory. Místo respektování Božích nařízení, přijímají lidské teorie, ve kterých se skrývají satanovy nástrahy.

"Žena hadovi odvětila: Plody ze stromů v zahradě jíst smíme. Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli. Hada žena ujistila: Nikoli, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojedíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé." (1 M 3,2-5) Sliboval, že se stanou podobni Bohu, získají vyšší moudrost, než jakou mají dosud, a budou schopni postoupit na vyšší úroveň bytí. Eva pokušení podlehla a svým vlivem svedla k hříchu i Adama. Uvěřili slovům hada, že Bůh nemyslí vážně to, co řekl. Přestali věřit svému Stvořiteli a začali si myslet, že Bůh omezuje jejich svobodu a že kdyby nerespektovali jeho zákon, mohli by získat větší moudrost a vyšší postavení.

Jaký smysl našel Adam po pádu do hříchu ve slovech: "V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti"? Přesvědčil se, že znamenají, jak mu satan namlouval, uvedení na vyšší úroveň bytí? Pak by přestoupení opravdu přineslo velký užitek a satan by se projevil jako velký dobrodinec lidského rodu. Adam se ovšem přesvědčil, že Boží výrok má jiný význam. Bůh prohlásil, že důsledkem hříchu bude pro člověka návrat do prachu, z něhož ho Bůh stvořil. "Navrátíš se do země, z níž jsi byl vzat." (1 M 3,19) Ukázalo se, že satanův slib: "Otevřou se vám oči," je pravdivý jen v jednom smyslu. Když totiž Adam a Eva neuposlechli Boha, otevřely se jejich oči, a poznali svou pošetilost, okusili zlo a ochutnali hořký plod neposlušnosti.

Uprostřed rajske zahrady rostl strom života, jehož plody měly schopnost udržovat při životě. Kdyby Adam nepřestal poslouchat Boha, mohl mít i nadále volný přístup k tomu stromu a žil by věčně. Když však zhoužel, odloučil se od stromu života, a propadl smrti. Boží rozsudek: "Navrátíš se do země, z níž jsi byl vzat," hovoří o úplném zániku života.

Přestoupením Božích požadavků člověk ztratil nesmrtelnost, kterou mu Bůh slíbil za podmínky, že bude poslušný. Adam nemohl svým potomkům předat, co neměl. Kdyby Bůh hříšnému lidskému rodu

neukázal cestu k nesmrtelnosti prostřednictvím oběti svého Syna, neměl by člověk naději. Zatímco "smrt zasáhla všechny, protože všichni zhoušili," Ježíš Kristus "zlomil moc smrti a zjevil nepomíjející život v evangeliu" (Ø 5,12; 2 Tm 1,10). Jen v Ježíši Kristu lze dosáhnout nesmrtelnosti. Pán Ježíš řekl: "Kdo věří v Syna, má život věčný. Kdo Syna odmítá, neuzoží život." (J 3,36) Každý člověk může získat ten nejvyšší Boží dar, jestliže splní podmínky. Všichni, "kteoí vytrvalostí v dobrém jednání hledají nepomíjející slávu a eest," obdrží "věčný život" (Ø 2,7).

Jediní podvodník slíbil Adamovi za neposlušnost život. Tvrzení hada Evì v ráji: "Nepropadnete smrti," bylo prvním kázáním, které kdy bylo prosloveno o nesmrtelnosti duše. Toto tvrzení, které se může odvolávat jediní na autoritu satana, zní z koes•anských kazatelen a většina lidstva je pøijímá tak ochotní, jako je pøijali naši prarodièe. Boží výrok: "Duše, která høeší, ta umøe" (Ez 18,20), by podle toho výkladu musel znamenat: Duše, která høeší, nezemøe, ale bude žít věčně. Můžeme se jen divit podivnému zaslepení lidí, kreoí tak lehkovìrnì vèí satanovi, zatímco Božímu výroku nevèí.

Kdyby měl člověk po pádu do høíchu pøístup ke stromu života, žil by věčně a høích by se tím stal neznièitelným. Cherubín s ohnivým meèem však hlídal "cestu ke stromu života" (1 M 3,24), a nikdo z Adamovy rodiny nesml tuto zábranu pøekroèit a jíst plody ze stromu života. Proto neexistují nesmrtelní høišníci.

Po pádu človìka do høíchu satan pøikázal svým spolupracovníkùm, aby se obzvláš• snažili vštìpovat lidem víru v pøirozenou nesmrtelnost človìka a - až se jim podaøí lidi svést, aby pøijali tento blud - pak je mají svést k pøesvìdčení, že høišník bude věčně trpìt. Vládce temna prostřednictvím svých pøisluhovaèù pøedstavuje Boha jako mstivého tyрана. Tvrdí, že Bùh uvrhne do pekla všechny, kdo se mu nelíbí, aby navìky poci•ovali jeho hnìv. Až budou trpìt nevýslovná muka a svìjet se ve věčném ohni, bude se na to Stvoøitel údajnì dívat s uspokojením.

Takovým zpùsobem nepøítel pøipisuje Stvoøiteli a Dobrodinci lidstva své vlastnosti. Krutost je vlastnost satana. Bùh je láska a vše, co stvoøil, bylo èisté, svaté a laskavé, dokud do toho pùvodce zla nezanesl høích. Satan sám je tím nepøítelem, který svádí človìka k høíchu, a pak ho nièí. Pokud se mu to podaøí a má jistotu, že mu človìk padne za obì•, raduje se z kázy, kterou zpùsobil. Kdyby mu to Bùh dovolil, pochytil by do svých sítí všechny lidi. Kdyby nezasáhla Boží moc, neunikl by ani jeden Adamùv potomek.

Satan se snaží i dnes zvítìzit nad lidmi - podobnì jako vyhrál nad našimi prvními rodièi - tím, že zpochybòuje jejich vírou ve Stvoøitele a vede je, aby pochybovali o moudrosti jeho vlády a spravedlnosti jeho zákona. Satan a jeho pomocníci pøedstavují Boha tak, jako by byl ještì horší než oni sami - aby tím ospravedlnili svou vlastní zlobu a vzpouru. Velký podvodník se snaží pøipisovat krutost své povahy našemu nebeskému Otci, aby vypadal jako nikdo, komu bylo velmi ukøivdìno, když byl vyhnán z nebe proto, že se nechtìl podøídit tak nespravedlivému vládci. Pøesvìdèuje svìt, že pod jeho vládou by mohl mít svobodu, která by se lišila od otroctví zpùsobeného pøísnymi naøizeními Boha. Daøí se mu tak získávat na svou stranu lidi, aby pøestali dùvìøovat Bohu.

Nauka, že bezbožnì jsou trápeni ohnìmi a sírou ve věčném pekle a že za høíchy, které spáchali za svého krátkého života na zemi, budou muèeni tak dlouho, jak dlouho bude žít Bùh, je nesluèitelná s Boží

láskou a milosrdenstvím i s naším lidským smyslem pro spravedlnost. Přesto bylo toto učení všeobecně hlášáno a dodnes je součástí některých vyznání. Jeden učený teolog řekl: "Pohled na pekelná muka zvýrazní blaženost vykoupených. Až uvidí, jak druzí lidé, kteří byli stejné podstaty a narodili se za stejných okolností, trpí taková muka, zatímco oni se mají tak dobře, poznají, jak jsou šťastni." Jiný prohlásil: "Zatímco bude navždy vykonáván rozsudek nad lidmi, na niž dopadl hněv, bude kouř jejich muk věčně stoupat před vykoupené, tišící se milosti, kteří nesdílejí osud zatracených a budou provolávat: Amen. Aleluja. Chvalte Hospodina!"

Kde lze v Božím slovu nalézt takovou nauku? Vykoupení v nebi by museli být zbaveni lítosti a soucitu, ali i prosté lidskosti? Budou snad jejich city nahrazeny lhostejností stoiků nebo krutostí divochů? Ne, to Boží slovo neučí. Lidé, kteří hlásají uvedené názory teologů, mohou být vzdělaní, ba i čestní, podléhají však satanovým klamům. Satan je svádí, aby určitým termínům v Bibli podsouvali jiný význam, aby v textu Božího slova viděli tvrdost a zlobu, která je vlastní satanu, nikoli našemu Stvořiteli: "Jako že jsem živ, je výrok Panovníka Hospodina, nechci, aby svévolník zemřel, ale aby se odvrátil od své cesty a byl živ. Odvrá•te se, odvrá•te se od svých zlých cest! Proč byste měli zemřít, dome izraelský?" (Ez 33,11) Co by z toho Bůh měl, kdybychom připustili, že si libuje v pohledu na mučení, že má radost ze sténání, výkřiků a proklínání trpících stvoření v plamenech pekla? Mohou být tak strašné zvuky příjemnou hudbou pro Věčnou lásku? Zastánci nauky o věčném pekle tvrdí, že věčné utrpení bezbožných ukazuje, jak Bůh nenávidí hříšné, který není pokoj a pořádek ve vesmíru. To je hrozné rouhání! Má snad hříšné trvat navždy proto, že je pro Boha nepřijatelný? Podle učení zmíněných teologů utrpení bez naděje na slitování přivádí trpící k šílenství, takže své běsnění projevují kletbami a rouháním, a tím stále zvišují svůj hřích. Boží slávu nezviší po nekonečné věky stále rostoucí hříšníci.

Lidský rozum není s to docenit, kolik zla napáchalo falešné učení o věčném utrpení bezbožných. Učení Bible, plné lásky a dobroty, oplývající soucitem a slitováním, tak zastírají povíry a strach. Když si uvědomíme, jak falešnými barvami satan líčí Boží povahu, nemůžeme se divit, že lidé mají z našeho milosrdného Stvořitele strach, hrůzu a dokonce ho nenávidí. Příšerné představy o Bohu, které jsou tímto učením šířeny z kazatelen po celém světě, učinily z tisíců, ba milionů lidí pochybovače a ateisty.

Nauka o věčném utrpení bezbožných je jednou z falešných nauk, které tvoří "víno smilství" duchovního Babylóna, jímž opájí všechny národy (Zj 14,8; 17,2). Je nepochopitelné, že Kristovi služebníci přijali toto kacířství a hlásali je z kazatelen. Přijali je od Říma, právě tak jako nesprávný den odpočinku. Je pravda, že toto učení hlásali také velcí a dobří muži, neměli však v této otázce takové poznání, jaké máme my dnes. Byli odpovědní jen za to světlo poznání, které zářilo v jejich době, my jsme však odpovědní za světlo, jež září v naší době. Jestliže odmítáme svědectví Božího slova a přijímáme falešné nauky proto, že tomu tak učili naši otcové, vztahuje se na nás odsouzení vynesené nad Babylónem - pijeme "víno jeho smilstva".

Mnoho lidí, pro niž je učení o věčných mukách nepřijatelné, zachází do opačného extrému. Uvědomují si, že Písmo představuje Boha jako bytost plnou lásky a soucitu, a nemohou věřit, že by vydal své stvoření ohni věčně hořícího pekla. Protože se však domnívají, že duše je nesmrtelná, docházejí k závěru, že všichni lidé budou nakonec zachráněni. Podle nich mají všechna varování v Bibli přivést lidi k tomu, aby se báli a poslouchali Boha, nejsou však míněna doslovně. Hříšník může rozvíjet své sobectví, nerespektovat Boží požadavky, a přesto očekávat, že ho Bůh nakonec milostivě přijme. Takové učení

spoléhá na Boží milost, ale nebere vážně Boží požadavky; líbí se lidskému sobectví a povzbuzuje bezbožné, aby žili dále ve špatnosti.

Jako příklad toho, jak zastánci nauky o univerzálním spasení překrucují Písmo, aby tím podpořili svou nauku, která působí na lidi naprosto zhoubně, stačí uvést jejich vlastní výroky. Na pohøbu jednoho nevěstičího mladíka, který zemøel náhle při nehodì, vybral si duchovní jako ètení z Písma text, který říká o Davidovi: "Amnónovu smrt oželel." (2 S 13,39)

A pak o něm hovořil takto: "Èasto se mi lidé ptají, jaký osud postihne ty, kdo odcházejí ze světa v høíchu, kdo zemøou tøeba v opilosti, s krvavými skvrnami po zloèinech nesmytých z jejich odívù, nebo zemøou tak, jako zemøel tento mladík, bez jakéhokoli vyznání, bez náboženské zkušenosti. Písmo svaté nás uspokojí, dá nám odpovìi na tuto obtížnou otázku. Amnón byl neobyèejně høišný, nelitoval svých høíchù, byl opilý a v opilém stavu zemøel. David jako Boží prorok musel vidìt, povede-li se Amnónovi v pøíštím svìtì zle nebo dobøe. Jak promluví jeho srdce? Amnónovu smrt oželel."

Øeèník pak pokračoval: "A jaký závìr mùžeme vyvodit z těchto slov? Že souèástí jeho náboženské víry nebylo uèení o vìných mukách lidí. Tak to chápeme a objevujeme v tom pádný dùkaz na podporu pøíjemnější, osvícenější, blahodárnější domněnky o koneèném univerzálním oèištìní a pokoji. David oželel smrt svého syna. A proè? Protože prorockým zrakem mohl nahlédnout do skvilé budoucnosti a vidìt, že jeho syn - vzdálen všech pokušení, zbaven otroctví a oèištìn od høíchu, když se stal dostateènì svatý a osvícený - byl pøijat do shromáždìní radujících se duchù v nebi. Útichou pro Davida bylo, že jeho milovaný syn byl vzdálen od pøítomného stavu høíchu a utrpení a odebral se tam, kde se do jeho duše bude vlévat nejvznešenější vliv Ducha svatého, kde se jeho mysl otevøe pro moudrost nebes a prožitek z vìné lásky, a takto pøipraven a posvěcen bude moci prožívat pokoj a spoleènost nebeského dìdictví."

"Tyto myšlenky by nás mìly pøesvědèit, že záchrana pro nebe nezávisí na nièem, co mùžeme udìlat za svého života na této zemi, ani na zmìnì srdce, ani na víøe, ani na náboženském vyznání."

Takovým zpùsobem opakují údajní Kristovi služebníci lež, kterou vyslovil had v ráji: "Nepropadnete smrti... V den, kdy z niho pojíte, otevøou se vám oèi a budete jako Bùh." Satan tvrdí, že i nejhorší høišník - vrah, zlodij, cizoložník - bude po smrti mít možnost vstoupit do vìné blaženosti.

Z èeho vyvodil zmínìný falšovatel Písma své závìry? Z jediné vìty, která vyjadøuje, že David se smíøil s tím, co se stalo. "David upustil od tažení proti Abšolónovi, nebo• Amnónovu smrt oželel." (2 S 13,39) Když se síla jeho zármutku èasem zmírnila, odvrátily se jeho myšlenky od mrtvého k živému synovi, který ze strachu pøed spravedlivým trestem odešel dobrovolně do vyhnanství. Je to dùkaz, že krvesmilný, opilý Amnón byl hned po smrti pøenesen do nebeské blaženosti, aby tam byl pøipravován pro život se svatými andily? Možná je to pøíjemně znìjící báchorka, urèená k tomu, aby uspokojila neobrácené srdce. Je to však satanova úèinnì působící lež. Divíme se, že takové uèení podporuje bezbožnost?

Podobně jako zmínìný falešný uèitel jednají mnozí další. Vytrhnou ze souvislosti několik slov Písma, pøièemž v mnoha pøípadech je zøejmé, že smysl textu je právě opaèný, než co z niho vyvozují. A tak

citovaný text používají jako důkaz pro učení, které odporuje Božímu slovu. Výrok uváděný jako důkaz, že opilý Amnón je v nebi, odporuje jasnému a jednoznačnému prohlášení Písma, že žádný opilec nevstoupí do Božího království (1 K 6,10). Takovým způsobem dělají pochybovači a nevěrci z pravdy lež. Jejich lež oklame mnoho lidí a ukolébá je ve falešné jistoti.

Kdyby bylo pravda, že duše všech lidí odcházejí při smrti přímo do nebe, pak bychom si měli raději přát smrt než život. Tato víra může některé lidi přivést k tomu, že sami ukončí svůj život. Když na ni dolehnou strasti, tížkosti a zklamání, zdá se jim výhodnější ukončit tento život a přijít do věčné blaženosti.

Bůh dává ve svém slovu jednoznačný doklad, že potrestá přestupníky svého zákona. Ti, kdo si namlouvají, že Bůh je příliš milosrdný, než aby projevil spravedlnost vůči hříšníkům, by se měli podívat na golgotský kříž. Smrt bezhříšného Božího Syna dosvědčuje, že "mzdou hříchu je smrt", že každé přestoupení Božího zákona přináší spravedlivou odplatu. Kristus, který byl bez hříchu, se stal hříchem kvůli člověku. Nesl vinu za přestoupení. Tvář jeho Otce se před ním ukryla, až jeho srdce puklo a život v něm uhasl. Přinesl takovou oběť proto, aby hříšníci mohli být zachráněni. Žádným jiným způsobem nemohl být člověk zproštěn trestu za hřích. Každý člověk, který odmítá tak draze vykoupené odpuštění, musí sám nést vinu a trest za své přestoupení.

Všimněme si, co Bible dále učí o bezbožných lidech, kteří odmítají pokání, jež zastánci univerzálního spasení vidí v nebi jako svaté, šťastné anděly.

"Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé." (Zj 21,6) Toto zaslíbení platí jen tím, kdo žízní. Splní se jen na lidech, kteří cítí potřebu vody života a hledají ji bez ohledu na případnou cenu. "Kdo zvítězí, dostane toto vše; já mu budu Bohem a on mi bude synem." (Zj 21,6) Zde jsou uvedeny také podmínky. Abychom se stali dědici Božího království, musíme bojovat proti hříchu a zvítězit nad ním.

Pán prohlásil prostřednictvím proroka Izaiáše: "Spravedlivému bude dobře, bude jíst ovoce svých skutků. Bída, zle bude svévolníku, tomu se dostane odplaty za to, co páchal." (Iz 3,10.11) "Přestože hříšník páchá zlo stokrát," praví moudrý muž, "a lhůta se mu prodlužuje, já vím, že dobře bude tím, kdo se bojí Boha, tím, kdo se bojí jeho tváře. Avšak svévolníkovi se dobře nepovede." (Kaz 8,12.13) A apoštol Pavel dosvědčuje, že hříšník hromadí proti sobě "Boží hněv pro den hněvu, kdy se zjeví spravedlivý Boží soud. On odplatí každému podle jeho skutků." "Soužení a úzkost padne na každého, kdo působí zlo." (Ø 2,5.6.9)

"Žádný smilník, prostopášník ani lakomec, jehož bohem jsou peníze, nemá podíl v království Kristovu a Božím." (Ef 5,5) "Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespasí Pána." (Žd 12,14) "Blaze tím, kdo si vyprali roucha, a tak mají přístup ke stromu života i do bran města. Venku zůstanou nečistí, zaklínači, smilníci, vrahové, modláři - každý, kdo si libuje ve lži." (Zj 22,14.15)

Bůh sám nechal pro člověka napsat o své povaze a o tom, jak jedná s hříchem. "Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích; avšak viníka nenechává bez trestu." (2 M 34,6.7) "Všechny svévolníky vyhlazuje." "Vzpurní budou do jednoho vyhlazeni, potomstvo svévolníků bude

vymýceno." (Ž 145,20; 37,38) Moc a autorita Boží vlády ukončí vzpouru. Všechny projevy spravedlnosti se však budou naprosto shodovat s povahou Boha, který je milosrdný, shovívavý a dobrotivý.

Bůh neznásilňuje nikomu ani úsudek. Nemá zalíbení v otročké poslušnosti. Přeje si, aby ho bytosti, které stvořil, milovaly, protože si jejich lásku zaslouží. Chce, aby ho poslouchaly, protože si uvědomují hodnotu jeho moudrosti, spravedlnosti a lásky. Lidé, kteří správně chápou tyto vlastnosti, jej budou milovat, protože obdivují jeho vlastnosti.

Zásady laskavosti, milosrdenství a lásky, jak jim učil a ztělesňoval je náš Spasitel ztělesňoval, jsou projevem Boží vůle a povahy. Pán Ježíš prohlásil, že neučí nic jiného, než co přijal od Otce. Zásady Boží vlády se dokonale shodují s příkazem Spasitele: "Milujte své nepřátele." Bůh vykoná spravedlnost nad bezbožnými pro blaho vesmíru, a vlastně i pro blaho jich samých. Chtěl by je učinit šťastnými, kdyby to neodporovalo zákonům jeho vlády a spravedlnosti jeho povahy. Projevuje jim svou lásku, umožňuje jim poznat svůj zákon a nabízí jim svou milost. Oni však pohrdají jeho láskou, přestupují jeho zákon a odmítají jeho milost. Stále sice přijímají Boží dary, ale Dárce zneuctvují. Nenávidí Boha, protože vidí, že nemůže přijmout jejich hříchy. Pán dlouho snáší jejich převrácenost. Nakonec však přijde rozhodující hodina, kdy se rozhodne o jejich údělu. Připoutá Bůh tyto vzbuřence k sobě násilím? Přinutí je, aby plnili jeho vůli?

Lidé, kteří si vybrali za svého vůdce satana a nechali se ovládnout jeho mocí, nejsou připraveni, aby mohli vstoupit do Boží přítomnosti. V jejich povaze zakořenila pýcha, faleš, požitkářství a krutost. Mohli by vstoupit do nebe a žít věčně s lidmi, kterými tady na zemi pohrdali a které nenáviděli? Pravda nebude pro lháře nikdy příjemná. Pokora nikdy neuspokojí domýšlivost a pýchu. Ěistota není přijatelná pro zkaženého a nesobecká láska se sobci nikdy nezalíbí. Jakou radost by mohlo nebe nabídnout lidem, které zajímají výhradně světské a sobecké záliby?

Mohou být lidé, kteří celý život prožili ve vzpouře proti Bohu, náhle přeneseni do nebe a sledovat vysoký a svatý stav dokonalosti, který tam panuje, dívat se, jak je každá bytost naplněna láskou, každá tvář zářící radostí, jak zní krásná hudba k počti Boha a Beránka a nepřetržitý proud světla vyzařuje na vykoupené z tváře Boha, který sedí na trůnu? Mohou lidé, kteří nenávidí Boha, pravdu a svatost, přijít mezi nebeské zástupy a zpívat s nimi chvalozpěvy? Mohli by snést slávu Boha a Beránka? Ne. Bůh jim poskytl lhůtu milosti, aby si mohli vytvořit povahu pro nebesa. Oni však nikdy neučili svou mysl, aby si zamilovala ěistotu, nikdy se neučili jazyku nebes - a nyní je už pozdě. Život prožitý ve vzpouře proti Bohu je nepřipraven pro nebe. Svatost a pokoj nebe by jim působily utrpení. Boží sláva by pro ně byla zničujícím ohněm. Nutně by se z tak svatého místa snažili uprchnout. Páli by si zemřít, aby se ukryli před tváří Spasitele, který zemřel, aby je zachránil. Bezbožní lidé sami rozhodují o svém údělu. Sami se dobrovolně vyloučili z nebe, Bůh to ve své spravedlnosti a milosti jen přijme.

Podobně jako voda potopy ohlašuje také oheň Božího soudu, že ty, kteří si vědomě vybrali zlo, nelze zachránit. Nejsou ochotni podřídit se Boží autoritě. Navykli si žít ve vzpouře a když jejich život končí, je už pozdě, aby obrátili proud svých myšlenek opačným směrem, aby se obrátili od svévole k poslušnosti, od nenávisti k lásce.

Bùh nechal na živu vraha Kaina, a tím ukázal svìtu, jak by to vypadalo, kdyby høíšník mohl žít vìnì a dál neomezenì páchat zlo. Kainùv pøíklad svedl mnoho jeho potomkù k høíchu, až "se na zemi rozmnožila zlovùle èlovìka" a Bùh vidìl, že "každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý". "Zemì byla pøed Bohem zkažená a plná násilí." (1 M 6,5.11)

Z milosti ke svìtu Bùh v dobì Noeho odstranil všechny pachatele zla ze zemì. Z milosti vyhubil zvrhlé obyvatele Sodomy. Satan svým podvodným vlivem vzbudil soucit a obdiv vìnì pachatelùm nepravostí a ti jen dále navádìli druhé ke vzpouøe proti Bohu. Tak tomu bylo v dobì Kaina i Noeho, v dobì Abrahama i Lota, tak je tomu i dnes. Z milosti k vesmìru Bùh nakonec odstraní všechny, kdo odmítají jeho milost.

"Mzdou høíchu je smrt, ale darem Boží milosti je život vìnìný v Kristu Ježíši, našem Pánu." (Ø 6,23)
Život je dìdictví spravedlivých, smrt je údìl bezbožných. Mojžíš Izraeli øekl: "Pøedložil jsem ti dnes život a dobro i smrt a zlo." (5 M 30,15) Smrt, o níž se mluví v tìchto textech Písma, není pøirozená smrt, kterou umírají všichni lidé od Adama, protože jsou høíšníci. Je to "druhá smrt", opak vìnìného života.

V dùsledku Adamova pádu do høíchu postihla smrt celý lidský rod. Všichni bez rozdílu odcházejí do hrobu. Plán spasení však zajistil, aby všichni lidé mohli být vzkøíšení. "Spravedliví i nespravedliví vstanou k soudu;" "jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života." (Sk 24,15; 1 K 15,22) Z hrobù však povstanou dvì rozdílné skupiny lidí. "Všichni v hrobech uslyší jeho hlas a vyjdou: Ti, kdo èinili dobré, vstanou k životu, a ti, kdo èinili zlé, vstanou k odsouzení." (J 5,28.29) Koho Pán shledá, že jsou hodni vzkøíšení k životu, jsou "blahoslavení a svatí". "Nad tìmi druhá smrt nemá moci." (Zj 20,6) Ostatní, kteøí vírou a pokáním nepøijali odpuštìní, musejí nést trest za pøestoupení - "mzdu høíchu". Podstoupí trest rùzné délky a rùzného stupnì - podle svých èinù - a pak zemøou druhou smrtí. Bùh nemùže zachránit høíšníka s jeho høíchy, protože to odporuje Boží spravedlnosti a milosti. Ukonìí jeho život, který høíšník svým pøestoupením odmítl a prokázal, že ho není hoden. Žalmista volá: "Malièko, a bude po svévolníkovi, všimneš-li si jeho místa, bude prázdné." A jiný øíká: "Zmizí, jako by nikdy nebývali." (Ž 37,10; Abd 16) Pokrytí hanbou zmizí v beznadìjném vìnìném zapomnìní.

Tak bude odstranìn høích a celá bída a zkáza, kterou pøináší. Žalmista napsal: "Do záhuby svrhl svévolníka, jejich jméno zahladil jsi navìky a navždy. Po nepøíteli zùstaly provždy jen trosky." (Ž 9,6.7) Apoštol Jan, jak je zaznamenáno v knize Zjevení, prorockým zrakem vidìl vìnìnost a slyšel chvalozpìv nerušený jediným falešným tónem. Slyšel, jak celé tvorstvo na nebi i na zemi provolává Bohu slávu (Zj 5,13). Pak už nebudou existovat odsouzení lidé, kteøí by se v nekoneèném trápení rouhali Bohu. Trpící bytosti v pekle nebudou svými výkøiky rušit zpìv vykøupených.

Ze základního bludu o pøirozené nesmrtelnosti lidské duše vychází uènì o vìdomém stavu po smrti. Tato nauka, podobnì jako uènì o vìnìném utrpení, odporuje uènì Písma, zdravému úsudku i lidskému citu. Podle všeobecnì rozšíøeného pøesvìdèení vidí vykøupení lidé v nebi všechno, co se dìje na zemi, zvláštì pokud jde o jejich pøátele, které tu zanechali. Byl by to pro zesnulé dùvod k radosti, kdyby vidìli o strastech žijících lidí, sledovali høíchy, kterých se dopouštìjí jejich milovaní, a museli se dívat, jak prožívají starosti, zklamání a nesnáze života? Jak by pak mohli prožívat blaženost nebe lidé, kteøí by v myšlenkách byli u svých blízkých na zemi? Jak pobuøující je pøedstava, že jakmile èlovìk vydechne naposled, dostane se duše høíšníka, který neèinil pokání, do pekelných plamenù. Jaký strach musí prožívat lidé, kteøí sledují, jak jejich milí odcházejí do hrobu nepøipraveni, a dostanou se tak do vìnìného

utrpení a zla. Nikteré lidi tyto trýznivé pøedstavy dovedly k šílenství.

Co na toto téma øíká Písmo? David prohlásil, že mrtví nevidí nic. "Jeho duch odchází, on se vrací do své zemi, tím dnem berou za své jeho plány." (Ž 146,4) Šalomoun dosvidèuje totéž: "Živí totiž vidí, že zemrou, mrtví nevidí zhola nic." "Jak jejich láska, tak jejich nenávisť i jejich horlení dávno zanikly a nikdy se již nebudou podílet na nièem, co se pod sluncem dìje." "Není díla ani myšlenky ani poznání ani moudrosti v øíši mrtvých, kam odejdeš." (Kaz 9,5.6.10)

Když Bùh splnil prosbu krále Ezechiáše a prodloužil mu život o patnáct let, chvaloøeèil vdièný král Bohu za jeho velkou milost. Ve svém chvalozpìvu uvedl dùvod, proè se tak raduje: "Vždy• podsvìtí nevzdává ti chválu, smrt ti nedovede chválit, ti, kdo sestoupili do jámy, už nevyhlížejí tvou vírnost. Živý, jenom živý, vzdá ti chválu jako já dnes." (Iz 38,18.19) Všeobecnì se rozšíøila pøedstava, že spravedliví zesnulí jsou v nebi, kde žijí v blaženosti a chválí Boha nesmrtelným jazykem. Ezechiáš však nevidil ve smrti tak skvìlou vyhlídku. S jeho slovy souhlasí výrok žalmisty: "Mezi mrtvými ti nebude nic pøipomínat; což ti v podsvìtí vzdá nikdo chválu?" "Mrtví nechválí už Hospodina, nikdo z tìch, kdo sestupují v øíši tìcha." (Ž 6,5; 115,17)

Petr se o letnicích zmínil o praotci Davidovi a prohlásil, že "zemøel a byl pohøben; jeho hrob tu máme až dodnes". "David nevstoupil na nebe." (Sk 2,29.34) To, že David zůstává v hrobì až do vzkøíšení, dokazuje, že spravedliví lidé neodcházejí pøi smrti do nebe. Jedinì vzkøíšením a v dùsledku toho, že Kristus vstoupil na nebesa, mùže David nakonec zasednout po pravici Božího trùnu.

Apoštol Pavel napsal: "Není-li vzkøíšení z mrtvých, nebyl vzkøíšen ani Kristus. Nebyl-li však Kristus vzkøíšen, je vaše víra marná, ještì jste ve svých høíších, a jsou ztraceni i ti, kteøí zesnuli v Kristu." (1 K 15,16-18) Kdyby po ètyøi tisíce let spravedliví mrtví odcházeli pøi smrti do nebe, nemohl by Pavel øíct, že kdyby nebylo vzkøíšení, byli by "ztraceni i ti, kteøí zesnuli v Kristu"? Vzkøíšení by totiž nebylo tøeba.

Muèedník Tyndale o stavu lidí po smrti prohlásil: "Otevøenì pøiznávám, že nejsem pøesvidèn o tom, že již žijí ve slávi, v jaké žije Kristus nebo v jaké žijí Boží andìlé. Takové uèení není èlánkem mého vyznání víry; nebo• kdyby tomu tak bylo, musel bych kázání o vzkøíšení tìla považovat za zbyteènost." (William Tyndale, Úvod k Novému zákonu, 1534)

Nelze popøít, že uèení o nesmrtelnosti, do které èlovìk pøechází okamžitì po smrti, vedlo k pøehlížení biblického uèení o vzkøíšení. Všiml si toho také dr. Adam Clarke, který prohlásil: "Zdá se, že uèení o vzkøíšení mìlo pro první køes•any mnohem vitší význam, než má dnes. Proè tomu tak je? Apoštolové je soustavnì zdùrazòovali a jím povzbuzovali Kristovy následovníky k pilnosti, poslušnosti a radostné mysli. A jejich následovníci se dnes o nìm zmiøují jen výjimeènì. Tak kázali apoštolové a v to vìøili první køes•ané, tak kážeme my a v to vìøí i naši posluchaèi. Na žádné uèení v evangeliu není kladen vitší dùraz a žádné uèení není v dnešních kázáních tak zanedbáváno." (Adam Clarke, Komentáø k Novému zákonu, poznámky k 1 K 15)

Tento stav trvá již tak dlouho, že jedineèná pravda o vzkøíšení se témìø vytratila a køes•anský svìt na ni zapomnil. Proto jistý pøední náboženský spisovatel ve svých poznámkách ke slovùm apoštola Pavla v 1 Te 4,13-18 napsal: "Pro poskytování útìchy je pro nás uèení o nesmrtelnosti výhodnìjší než nejisté uèení

o druhém příchodu. Pán si pro nás přijde v okamžiku naší smrti. Na to máme čekat a připravovat se. Zemělí už vešli do slávy. Nečekají na hlas Boží polnice, která ohlásí jejich soud a blaženost."

Než Pán Ježíš opustil své učedníky, neřekl jim, že za ním brzy přijdou. Slíbil jim: "Jdu, abych vám připravil místo, a odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě. (J 14,2.3) Také apoštol Pavel napsal, že "zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstoupit k Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem." A k tomu praví: "Tímto slovy se vzájemně potěšujte." (1 Te 4,16-18) Tato slova útichy se zásadně rozcházejí s výše uvedenými výroky duchovního, který zastává univerzální spasení. Duchovní utišoval pozůstalé, že Pán přijal zesnulého mezi své anděly ihned poté, co vydechl naposled, bez ohledu na to, jak byl hříšný. Apoštol Pavel odkazoval své spoluvěřící na budoucí příchod Pána Ježíše, až bude zlomena moc smrti a hrobu "a ti, kdo zemřeli v Kristu," budou vzkříšeni k věčnému životu.

Dříve než nikdo bude moci vstoupit do věčných přibytků, musí být jeho případ prošetřen a Bůh musí posoudit jeho povahu a skutky. Všichni lidé budou souzeni podle záznamů v nebeských knihách a všichni dostanou odměnu podle svých skutků. Tento soud se nekoná při smrti jednotlivého člověka. Všimněme si slov apoštola Pavla: "Ustanovil den, v němž bude spravedlivě soudit celý svět skrze muže, kterého k tomu určil. Všem lidem o tom poskytl důkaz, když jej vzkřísil z mrtvých." (Sk 17,31) Apoštol zde jasně říká, že pro soud světa je pevně stanoven konkrétní den v budoucnosti.

Apoštol Juda odkazuje na stejnou dobu: "Také anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží" Hospodin "ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu." Dále cituje slova Enocha: "Hle, přichází Pán s desetitisíci svých svatých, aby vykonal soud nade všemi." (Ju 6.14.15) Apoštol Jan zaznamenal, že uviděl "mrtvé, mocné i prosté, jak stojí před trůnem, a byly otevřeny knihy ... a mrtví byli souzeni podle svých činů zapsaných v těch knihách." (Zj 20,12)

Kdyby se mrtví už těšili v nebeské blaženosti nebo kdyby se svíjeli v pekelných plamenech, k čemu by byl soud? Boží slovo dává na tyto důležité otázky jasné a jednoznačné odpovědi, kterým mohou porozumět i prostí lidé. Můžeme však najít něco moudrého nebo spravedlivého v běžně rozšířené nauce? Mohli by spravedliví po vyšetření svých případů před soudem přijmout pochvalu: "Správně, služebníku dobrý a věrný, ... vejdi a raduj se u svého pána" (Mt 25,21), kdyby už žili v Boží přítomnosti po celá staletí? Povolá snad Soudce nebe a země bezbožné z místa muk, aby nad nimi vynesl rozsudek: "Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně!" (Mt 25,41) To je rouhání, hanebné zesměšňování Boží moudrosti a spravedlnosti.

Učení o nesmrtelnosti duše patří mezi falešné nauky, které Kristus převzal z pohanství a zanesl do křesťanského náboženství. Martin Luther je přičítal k oním "nehorázným výplodům, které patří na smetiště římských dekretů" (E. Petavel, Problém nesmrtelnosti, str. 255). Ve svých poznámkách ke slovům Šalomouna, že mrtví nevidí nic, reformátor uvedl: "Tu je další důkaz, že mrtví nic nevidí. Nemají povinnosti, ani důmysl, ani umění, ani moudrost. Šalomoun tvrdí, že mrtví spí a necítí vůbec nic, nebo leží, nepočítají ani dny ani roky. Když se však probudí, bude se jim zdát, že spali sotva okamžik." (Martin Luther, Výklad Šalomounovy knihy zvané Kazatel, str. 152)

Nikde se v Písmu nenajde tvrzení, že spravedliví dostanou odčinu a bezbožní budou potrestáni okamžitě po smrti. Patriarchové a proroci nic takového nezaznamenali. Kristus a jeho apoštolové nic podobného neřekli. Bible jasně uči, že mrtví neodcházejí hned do nebe, ale že spí až do vzkříšení (1 Te 4,14; Jb 14,10-12). V ten den, když "se přetrhne provaz stříbrný a než se rozrazí ještě zlatá" (Kaz 12,6), zmizí myšlení člověka. Ti, kdo vcházejí do hrobu, již nepromluví. Nevidí o ničem, co se děje pod sluncem (Jb 14,21), Je to blažený odpočinek pro unavené spravedlivé. Ěas, a• dlouhý nebo krátký, je pro ni jen okamžikem. Spí, a probudí je Boží polnice k slavné nesmrtelnosti. "Až se naposled ozve polnice, ... mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti... A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: Smrt je pohlcena vítězstvím!" (1 K 15,52.54) Až budou povoláni z hlubokého spánku, začnou přemýšlet o tom, na co přestali myslet, než zemřeli. Posledním pocitem byl strach ze smrti, poslední myšlenkou to, že propadají moci hrobu. Až povstanou z hrobu, jejich první radostnou myšlenku vyjádří vítězné zvolání: "Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?" (1 K 15,55)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

34. Mohou s námi mluvit zemøelí lidé?

Služba andílù, jak o ní mluví Boží slovo, je pro každého Kristova následovníka mimoøádnì potìšující a drahocenná pravda. Toto biblické uèení však zatemòují a pøevracejí bludy populární teologie. Uèení o pøirozené nesmrtelnosti, pøevzaté z pohanské filozofie a v dobì temna a velkého odpadnutí pøièleninè ke kòes•anské vírouce, zatlaèilo pravdu, kterou tak jasnì uèí Písmo, že "mrtví nevidí zhola nic" (Kaz 9,5). Mnoho lidí vìøí, že andilè vysílání "k službì tím, kdo mají dojít spasení," (Žd 1,14) jsou duchové mrtvých, pøestože Písmo vysvìtluje, že nebeští andilè existovali ještì pøed tím, než zemøel první èlovìk.

Nauka, že èlovìk i po smrti existuje ve stavu vìdomí, zvláštì víra, že duchové mrtvých se vracejí, aby sloužili živým lidem, pøipravila cestu modernímu spiritizmu. Jestliže mrtví mohou pøijít do pøítomnosti Boha a andílù a jestliže jejich poznání zdaleka pøesahuje poznání, které mìli za živa na zemi, proè by se nemohli vrátit na zem, aby pouèovali žijící? Jestliže se duchové mrtvých, jak uèí populární teologové, vznášejí nad svými pøáteli na zemi, proè by s nimi nemohli komunikovat, varovat je pøed zlem nebo je tìšit v jejich zármutku? Jak mohou lidé, kteøí vìøí ve stav vìdomí èlovìka po smrti, zavrhnout to, co jim oslavení duchové sdílují jako poznání pocházející od Boha? Tímto zpùsobem, který je pokládán za posvátný, uskuteèòuje satan své úmysly. Jako poslové ze svìta duchù pøicházejí padlí andilè a provádìjí rozkazy satana. Kníže zla pøedstírá, že umožòuje komunikaci mezi živými a mrtvými, ve skuteènosti však pùsobí na jejich mysl okouzlujícím vlivem on sám.

Satan má moc pøedvést lidem podobu jejich zesnulých pøátel. Podvod je dokonalý - jejich vzhled, slova, hlas - všechno napodobuje s podivuhodnou pøesností. Mnozí lidé se nechávají potìšit ujištìním, že jejich milovaní se tìší v radosti nebes a - aniž si uvìdomují nebezpeèí - poskytují sluch "svùdným duchùm a naukám íábla".

Když lidé uvìøí, že mrtví se opravdu vracejí, aby s nimi mluvili, pøedvede jim satan takové lidi, kteøí zemøeli nepøipraveni. Duchové však tvrdí, že jsou v nebi š•astni, že tam dokonce zaujímají vznešené postavení, a tak se šíøí blud, že mezi spravedlivými a bezbožnými není žádný rozdíl. Domnílí návštìvníci ze svìta mrtvých pronášejí nikdy výstrahy a varování, které se pak prokáží jako správné. Tím si získají dùvìru a pak šíøí uèení, které pøímo podkopává víru v Písmo. Pøedstírají hluboký zájem o blaho svých pøátel na zemi a namlouvají jim nejnebezpeènější bludy. To, že nikdy øíkají pravdu a nikdy mohou pøedpovìdit budoucí události, dává jejich výpovìdím zdání spolehlivosti. Proto tolik lidí ochotnì pøijímá jejich falešné uèení a slepì mu vìøí, jako by to byla nejsvìtější pravda. Zapomínají na Boží zákon, pohrdají Duchem milosti, krev smlouvy pokládají za nice nesvatého. Duchové popírají Kristovo božství a Stvoøitele srovnávají se sebou. Tak pokračuje starý buøì v nové masce ve svém boji proti Bohu, který zaèal v nebi a vede ho na zemi již témìø šest tisíc let.

Nìkteøí lidé se pokoušejí vysvìtlit spiritistické projevy tím, že je pokládají za podvod a pøipisují je obratnosti média. Je sice pravda, že nìkteøí lidé pøedvádìli rùzné triky, existují však také jednoznaènè projevy nadpøirozené moci. Tajemné klepání, jímž zaèal moderní spiritizmus, nebylo výsledkem lidské obratnosti nebo klamu, ale pøímé dílo zlých andílù. Zavedli tím jeden z nejúspìšnějších klamù, které nièí lidské duše. Nìkteøí lidé jsou svedeni práví proto, že spiritizmus považují pouze za lidský podvod. Když

se pak blíže seznámí s některými projevy, které musí pokládat za nadpřirozené, jsou svedeni, a považují je za projev Boží moci.

Tito lidé přehlížejí výroky Bible o dívech, které působí satan a jeho společníci. Satanova pomoc umožnila faraonovým kouzelníkům, aby napodobili Boží dílo. Apoštol Pavel napsal, že před druhým příchodem Ježíše Krista satan podobně projeví svou moc. Před příchodem Pána Ježíše se díky satanu projeví "kdejaký mocný ěin, klamná znamení a zázraky a všemožná nepravost" (2 Te 2,9.10). A apoštol Jan líeí moc konající divy, jež se projeví v posledních dnech, a říká: "Ěiní veliká znamení, dokonce i oheð s nebe nechá před zraky lidí sestoupit na zem. Bylo jí dáno dílat znamení ... a svádít jimi obyvatele zemí." (Zj 13,13.14) Proroctví nepředpovídá jen podvody. Lidé budou podvedeni zázraky, které satanovi pomocníci mohou konat a ne je jen předstírat.

Kníže temnosti, který tak dlouho vnoval síly svého mistrovského ducha podvodnému dílu, obratně přizpůsobuje svá pokušení lidem všech skupin a tříd. Lidem vzdílaným a kultivovaným předkládá spiritizmus v jemnější a rozumnější formě, a tím se mu daří vtáhnout mnohé do svých sítí. Apoštol Jakub napsal, že moudrost, kterou dává spiritizmus, "není moudrost přicházející shůry, ale přizemní, živoěišná, iábelská" (Jk 3,15). To ovšem pokušitel skrývá, když se to hodí jeho záměrem. Satan, který se mohl objevit ve slávě nebeského serafína před Kristem na poušti pokušení, přichází k lidem v podobě krásného anděla svítla. Působí na rozum tím, že předkládá povznášející náměty. Dokáže nadchnout obrazotvornost strhujícími představami a získat si náklonnost výmluvným líčením lásky a lidumilnosti. Podnícuje fantazii k rozletu a svádí lidi k tomu, aby byli pyšní na svou vlastní moudrost a v srdci pohrdali Bohem. Mocná bytost, která mohla Vykupitele světa vynést na vysokou horu a ukázat mu všechna království zemí i jejich slávu, přichází k lidem se svými pokušeními způsobem, který zmate smysly každého, koho nechrání Boží moc.

Satan nyní klame lidi, jako oklamal Evu v ráji, když jí lichotil a vzbudil v ní touhu po zakázaném poznání a po sebepovýšení. To je zlo, kterému sám podlehl a které způsobilo jeho pád. Proto se nyní pokouší stejným zlem přivést do záhuby lidi. Slibuje: "Budete jako Bůh znát dobré i zlé." (1 M 3,5) Spiritizmus učí, "že ělovík je tvor pokroku a je určen, aby se od narození až do věčnosti vyvíjel k božství." Učí také, že "každý duch bude soudit sám sebe, nebude ho soudit nikdo jiný... Soud bude spravedlivý, protože jde o vlastní soud... Každý máte v sobě trůn." Jeden učitel spiritizmu, když se v něm probudilo "duchovní vědomí", prohlásil: "Všichni moji bližní jsou nepadlí polobozi." Jiný řekl: "Každá spravedlivá a dokonalá bytost je Kristem."

Tak na místo spravedlnosti a dokonalosti věného Boha, jemuž náleží úcta, na místo dokonalé spravedlnosti Božího zákona, pravého měřítka lidských projevů, dosadil satan hříšnou, omylnou přirozenost samého ělovíka jako jediný předmět uctívání, jediné kritérium soudu, jediné měřítko povahy. Je to pokrok, nikoli však vzhůru, ale dolů.

V oblasti intelektuální i duchovní platí zákon, že zabýváme-li se něčím blíže, miníme se podle toho. Mysl se postupně přizpůsobuje předmětům, kterými se zabývá. Připodobuje se tomu, co se naučila milovat a uctívat. Ělovík se nikdy nedostane nad své měřítko ěistoty, dobroty nebo pravdy. Je-li jeho nejvyšším ideálem vlastní já, nedosáhne nikdy něeho vznešenějšího. Spíše bude klesat hlouběji a hlouběji. Pouze Boží milost má moc povznést ělovíka. Pokud je ělovík ponechán sám sobě, vede jeho cesta nevyhnutelně dolů.

Smyslným lidem, kteří prosazují sebe a ženou se za požitky, předkládá satan spiritizmus v hrubší podobě než lidem vzdělaným a na vyšší úrovni, protože hrubí lidé v jeho hrubších formách nachází to, co odpovídá jejich sklonům. Satan sleduje každý projev lidské křehkosti a všimá si, k jakým hříchům má kdo sklon. A pak se snaží, aby člověku nescházely příležitosti uspokojovat sklony ke zlému. Svádí lidi, aby přehánili to, co je jinak samo o sobě správné a dobré, a aby nestědmostí oslabovali své tělesné, duševní i duchovní síly. Satan zničil a stále ničí tisíce lidí tím, že je svádí, aby uspokojovali své vášně, a tím se stávali stále hrubší. A aby dokonal své dílo zkázy, prohlašuje prostřednictvím duchů, že "pravé poznání pozvedá člověka nad každý zákon," že "vše, co existuje, je správné," že "Bůh nikoho neodsuzuje" a že "všechny hříchy jsou neškodné". Když lidi svede, aby uvěřili, že nejvyšším zákonem je žádost, že svoboda je nezávanost a člověk je odpovědný pouze sobě a jen sám sobě bude skládat úcty, nedivme se, že se šíří zkaženost a mravní úpadek. Tisíce lidí rády přijímají učení, které jim dovoluje hovořit tělesným žádostem. Úzdu sebeovládání svěřují svým choutkám, duchovní a duševní síly podřizují animálním sklonům a satan s uspokojením nachází ve svých léčkách tisíce lidí, kteří se považují za následovníky Ježíše Krista.

Lživá tvrzení spiritizmu nemusí nikoho oklamat. Bůh dal lidem dostatek informací, aby mohli podvod odhalit. Jak jsme si již ukázali, učení, které tvoří vlastní základ spiritizmu, naprosto odporuje jasným výrokům Písma. Bible říká, že mrtví nevidí nic, že jejich myšlení vymizelo, že se neúčastní ničeho, co se děje pod sluncem, a nevidí nic o radostech a starostech lidí, kteří jim byli na zemi nejdražší.

Navíc, Bůh výslovně zakázal jakýkoli styk s duchy zesnulých. V době starého Izraele niktež lidé tvrdili, podobně jako dnes spiritisté, že se stýkají s mrtvými. Avšak "víštické duchy", jak nazývali tyto návštěvníky z jiných světů, prohlašuje Bible za "démony" (Srov. 4 M 25,1-3; Ž 106,28; 1 K 10,20; Zj 16,14). Komunikaci s takovými duchy Hospodin označil jako ohavnost a zakázal ji pod trestem smrti (3 M 19,31; 20,27). Dnes se lidé usmívají i názvu čarodějnictví. Názor, že lidé mohou komunikovat s démony, pokládají za středověkou bajku. Spiritizmus, který má statisíce, ba miliony přívrženců, však pronikl i do vědeckých kruhů, vkradl se do církví, do zákonodárných sborů i na dvory panovníků, není nic jiného než čarodějnictví ve starých dobách odsouzené a zakázané, a dnes oživené v nové podobě.

I kdybychom neměli žádný jiný důkaz o podstatě spiritizmu, mlo by křesťanu stačit to, že duchové nerozlišují mezi spravedlností a hříchem, mezi nejušlechtilejším a nejěistším následovníkem Ježíše Krista a nejzkaženějším sluhou satana. Když satan namlouvá světu, že i nejhorší lidé jsou v nebi a mají tam vysoká postavení, říká tím: "Nezáleží na tom, jak jste bezbožní, zda víříte nebo nevíříte v Boha a v Bibli. Žijte, jak se vám líbí, do nebe se stejně dostanete." Hlasatelé spiritizmu ve skutečnosti říkají: "Každý, kdo se dopouští zlého, líbí se Hospodinu, takovým on přeje. Anebo: Kde je Bůh zastávající právo?" (Mal 2,17) Boží slovo varuje: "Bída tím, kdo říkají zlu dobro a dobru zlo, kdo vydávají tmu za světlo a světlo za tmu." (Iz 5,20)

Tito lživí duchové představují také apoštoly a vkládají jim do úst výroky, které naprosto protěeí tomu, co apoštolové napsali pod vlivem Ducha svatého, když žili na zemi. Popírají Boží původ Bible, a tím bojí základ křesťanské naděje a ničí světlo, které ukazuje cestu do nebe. Satan přesvědčuje lidi, aby uvěřili, že Bible je výmysl nebo snad kniha, která se hodila pro naše předky, dnes ji však nemusíme brát vážně a můžeme ji odložit jako něco zastaralého. Jako náhradu za Boží slovo předkládá satan projevy

duchů. To je prostředek, který dokonale ovládá, jím přesvědčí lidi o všem, co chce. Knihu, která odsuzuje jej i jeho následovníky, odsouvá stranou - právě tam, kde ji chce mít - a Spasitele světa představuje jako obyčejného člověka. A jako římské vojáky, hlídající Ježíšův hrob, šířili lživou zprávu, kterou jim našeptali kněží a starší lidu, aby popřeli zprávy o vzkříšení Ježíše Krista, tak se přívrženci spiritistických projevů pokouší vzbudit zdání, že v životě našeho Spasitele není nic mimořádného. Snaží se zatlačit Pána Ježíše do pozadí, aby mohli upoutat pozornost na své divy, a prohlašovat, že jejich zázraky zdaleka překonávají činy Ježíše Krista.

Spiritizmus nyní má své formy. Zakrývá některé své pochybné rysy a halí se do pláštíku křesťanství. Jeho prohlášení veřejnost zná již mnoho let z řečnických projevů a z tiskovin, z nichž je patrná jeho pravá podstata. Toto učení nelze popřít ani zakrýt.

Ani v jeho dnešní podobě nelze tento podvod nadále tolerovat. Ve skutečnosti je nebezpečnější než dříve, protože je záložnější. Dříve spiritizmus odmítal Ježíše Krista a Bibli, nyní předstírá, že je přijímá a uznává. Bibli však vykládá tak, aby to vyhovovalo neobrácenému srdci, znehodnocuje její životně důležité pravdy. Mluví o lásce jako o hlavní Boží vlastnosti, ale snižuje ji na pouhou sentimentalitu, která téměř nerozlišuje mezi dobrem a zlem. Boží spravedlnosti, odsouzení hříchu a požadavků Božího svatého zákona nevěnuje pozornost. Učí lidi, aby Desatero přikázání považovali za mrtvou literu. Zmocňuje se smyslem lidí příjemnými, klamnými pohádkami a svádí je, aby odmítali Bibli jako základ své víry. Tím vlastně lidé zapírají Krista jako kdysi. Satan zaslepuje jejich oči tak, že si toho klamu nejsou vědomi.

Jen málo lidí si plně uvědomuje klamnou moc spiritizmu a nebezpečí, které vytváří. Mnozí se spiritizmem zabývají jen ze zvědavosti. Ve skutečnosti v něj nevěří a zděšili by se při pomyslení, že se mohou dostat pod nadvládu satanských duchů. Mají však odvahu vkročit na zakázanou půdu, a nepřítel proti nim použije svou moc navzdory jejich vůli. Pokud dovolí, aby jednou ovládl jejich myšlení, zmocní se jich. Pak už se vlastními silami čarovného omámení nedokážou zbavit. Jedině Boží moc, vyprošená opravdovou modlitbou víry, může tyto zajatce vysvobodit.

Lidé, kteří vědomě trpí hříšné sklony ve své povaze nebo se dobrovolně poddávají hříchu, povolávají satanovo pokušení. Oddělují se od Boha a připravují se o ochranu jeho andělů. Když pak k nim přijde satan se svými podvody, jsou bezbranní a snadno se stanou jeho kořistí. Ti, kdo se poddávají jeho moci, si sotva uvědomují, kde jejich cesta skončí. Až se jich pokušitel plně zmocní, použije je jako své pomocníky, aby svedl do i další záhuby.

Prorok Izaiáš napsal: "Řeknou vám: 'Dotazujte se duchů zemřelých a jasnovidců, kteří sípají a mumlají.' Což se lid nemá dotazovat svého Boha? Na živé se má ptát mrtvých? K zákonu a svědectví! Což oni neříkají takové slovo, že mu z něho nevzejde jistota?" (Iz 8,19.20) Kdyby lidé uznali pravdu o přirozenosti člověka a o stavu mrtvých, tak jasně vyloženou v Písmu svatém, poznali by v tvrzeních a projevech spiritizmu působení satana, jeho moc, znamení a klamné zázraky. Místo aby se vzdali nevázanosti, tak příjemně neobrácenému srdci, a zřekli se hříchu, jež tak milují, mnozí raději zavírají oči před světlem a navzdory varování pokračují dál, zatímco je satan zaplétá do svých sítí a oni se stávají jeho kořistí. "Nepřijali a nemilovali pravdu, která by je zachránila. Proto je Bůh vydává do moci klamu, aby uvěřili lži." (2 Te 2,10.11)

Ty, kdo se stavíjí proti uèení spiritizmu, napadají nejen lidé, ale i satan a jeho andìlé. Dali se totiž do boje proti duchovním vládám a mocnostem i zlým duchùm na výsostech. Satan se nevzdá ani kousku území, pokud jej nezaženou nebeští poslové. Boží lid mu mùže èelit - podobnì jako Spasitel - slovy: "Je psáno." Satan dnes umí stejnì jako v dobì Pána Ježíše citovat Písmo a pøekrucovat jeho výroky, aby jimi podepøel své klamy. Lidé, kteøí chtějí obstát v této nebezpeèné dobì, musí rozumìt zvìsti Písma. Mnoho lidí se setká s iábelskými duchy, kteøí se jim zjeví v podobì jejich zesnulých pøíbuzných nebo pøátel a budou hlásat naprosté bludy. Tito návštěvníci se budou dovolávat našich citù a konat zázraky, aby svá tvrzení doložili. Musíme být pøipraveni odolat jim pomocí biblické pravdy, která øíká, že mrtví nevidí nic a že tak se zjevují iábelské duchové.

Pøed námi je hodina "zkoušky, která pøijde na celý svìt a provìøí obyvatele zemì". Lidé, jejichž víra není pevnì založená na Božím slovu, budou podvedeni a pøemoženi. Satan pùsobí "všemožnou nepravostí", aby získal nadvládu nad lidmi, a jeho klamy stále porostou. Svého cíle však mùže dosáhnout jen tehdy, podlehnou-li lidé dobrovolnì jeho svodùm. Kdo chce poznat pravdu a opravdovì ji hledá, kdo usilují oèistit svou duši poslušností a dílá všechno, co je v jeho silách, aby byl pøipraven na zápas, najde v Bohu pravdy bezpečnou ochranu. Spasitel slíbil: "Protože jsi zachoval mé slovo a vytrval, zachovám ti i já v hodinì zkoušky." (Zj 3,10) Spíše vyšle všechny andìly z nebe, aby ochránili jeho lid, než by ponechal jediného èlovíka, který mu dùvìøuje, napospas satanu.

Prorok Izaiáš ukazuje na strašný klam, který zpùsobí, že bezbožní lidé se budou cítit bezpečni pøed Božím spravedlností: "Uzavøeli jsme smlouvu se smrtí a sjednali jsme úmluvu s podsvítím. Valí se bièující pøíval? Však se pøežene, nás nezasáhne, vždy• jsme si svým útoèištím uèinili lež a skryli jsme se v klamu." (Iz 28,15) K popisované skupinì patøí také lidé, kteøí se ve své zatvrzelé nekajícnosti utišují myšlenkou, že Bùh nebude høišníky trestat a všechny lidi - bez ohledu na to, jak jsou zkaženi - vezme do nebe, aby žili jako andìlé. Ještì pevnìji se se smrtí a peklem svazují lidé, kteøí odmítají pravdy, jež Bùh dal jako obranu pro spravedlivé v dobách tísnì, a pøijímají místo nich jako ochranu satanovu lež - klamnè pøedstavy spiritizmu.

Slepotu lidí této generace nás pøivádí k úžasu. Tisíce zavrhnou Boží slovo jako nevírohodné a s dychtivou ochotou pøijímají satanovy klamy. Skeptici a posmìvaèi se vysmívají horlivosti lidí, kteøí zápasí o víru prorokù a apoštolù, a baví se tím, že zesmìšují výroky Písma o Kristu, o plánu vykoupení èlovíka i o odplatì, která postihne ty, kdo odmítají pravdu. Tváøí se, že mají soucit s lidmi, kteøí jsou tak omezení, slabí a povìøiví, že uznávají Boží požadavky a øídí se pøíkazy Božího zákona. Projevují takovou sebejistotu, jako by opravdu uzavøeli smlouvu se smrtí a dohodu s peklem, ba jako by postavili nepøekroèitelnou, neproniknutelnou hradbu mezi sebe a Boží trest. Nic v nich nemùže vyvolat strach. Tak dokonale se oddali pokušiteli, tak tísnì jsou s ním spojeni, tak dùkladnì jsou prostoupeni jeho duchem, že nemají sílu ani chu• osvobodit se z jeho zajetí.

Satan se dlouho pøipravoval na svùj poslední pokus oklamat svìt. Základ svého pùsobení položil ujištíním, daným Evì v ráji: "Nikoli, nepropadnete smrti." "V den, kdy z niho pojíte, otevøou se vám oèi a budete jako Bùh znát dobré i zlé." (1 M 3,4.5) Postupnì pøipravoval pùdu pro svùj vrcholný podvod tím, jak rozvíjel spiritizmus. Dosud svého cíle ještì plnì nedosáhl, jeho námaha však bude korunována úspìchem. Prorok napsal: "Hle ... tøi neèisté duchové, podobní ropuchám. Jsou to duchové iábelské, kteøí èiní zázraèná znamení. Vyšli ke králùm celého svìta, aby je shromáždili k boji v rozhodující den

všemohoucího Boha." (Zj 16,13.14) Kromě lidí, které bude chránit Boží moc prostřednictvím víry v Boží slovo, zachvátí celý svět satanův klam. Ābel ukolébává lidi v pocitu, že jim nehrozí žádné nebezpečí, a probudí je teprve příchod Božího hněvu.

Pán Bůh řekl: "Za mřící šòuru беру právo, za olovnicí spravedlnost. Lživé útoišti smete krupobití a skryši zaplaví vody. Vaše smlouva se smrtí bude zrušena a vaše úmluva s podsvětím neobstojí. Valí se bièující pšival! Až se pøežene, budete po ním jak zdupaná zemì." (Iz 28,17.18)

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

35. Ohrožená svoboda svědomí

Protestanté se dnes dívají na římský katolicismus mnohem příznivěji než v minulosti. V zemích, kde katolicismus není u moci a kde obhájci papežství zaujímají smířlivý postoj, aby získali vliv, lze pozorovat rostoucí nezáměr o rozdíly v učení mezi reformačními církvemi a katolicizmem. Stále více se prosazuje názor, že se vlastně v nejdůležitějších bodech příliš nelišíme, jak se dříve tvrdilo, a že malý ústupek ze strany protestantů zlepšit vztahy s Římem. Kdysi protestanté přikládali velkou cenu svobodě svědomí, která byla tak drahé vykoupěna. Učili své děti odporu k papežským zlořádům a zastávali názor, že usilovat o soulad s Římem by znamenalo zpronevřit se Bohu. Jak rozdílné jsou však dnešní postoje protestantů.

Obhájci papežství prohlašují, že jejich církev je pomlouvána, a protestanté to ochotně přijímají. Mnozí tvrdí, že je nespravedlivé posuzovat dnešní katolickou církev podle pronásledování a nesmyslností, kterými se projevovala její vláda ve staletích nevědomosti a temna. Omlouvají její krutost barbarstvím tehdejší doby, a tvrdí, že vliv moderní civilizace změnil její postoje.

Zapomínají, že papežství si po osm staletí osobovalo nárok na neomylnost? Od tohoto nároku neupustilo, naopak - v 19. století ho potvrdilo ještě rozhodněji než dříve. Když Řím tvrdí, že "církev se nikdy nemýlí, ani se podle Písma svatého nikdy nezmylí" (John L. von Mosheim, Institutes of Ecclesiastical History, kniha 3, 11. stol., část 2, kap. 2, pozn. 17), jak se může zříci principů, kterými se řídilo její jednání v minulosti?

Papežství se nikdy nevzdá nároku na neomylnost. Trvá na tom, že všechno, co dělalo při pronásledování lidí, kteří nepřijali jeho dogmata, bylo správné. Neopakovalo by stejné činy, kdyby se mu k tomu naskytla příležitost? Kdyby padla omezení vytvořená světskou mocí a Řím znovu získal dřívější postavení, znovu by ožil také útlak a pronásledování.

Známý dějepisec napsal o postoji katolické hierarchie ke svobodě svědomí a o nebezpečí, které hrozí Spojeným státům jako důsledek její politiky:

"Mnoho lidí ve Spojených státech by chtělo strach z římského katolicizmu považovat za fanatismus nebo dítinskost. Nevidí ani v povaze ani v postojích římského katolicizmu nic, co by ohrožovalo naše svobodné zřízení, a nevidí nic zlověstného v jeho růstu. Porovnejme tedy nejprve některé základní principy našeho zřízení se zásadami katolické církve.

Ústava Spojených států zaručuje svobodu svědomí. Není nic cennějšího a důležitějšího. Papež Pius IX. ve své encyklice z 15. srpna 1854 napsal: 'Nesmyslné a falešné učení èi blouznění na obranu svobody svědomí je neobyčejně zhoubný blud, je to mor, před kterým je třeba se mít na pozoru.' Týž papež vynáší ve své encyklice z 8. prosince 1864 klatbu "nad těmi, kdo prosazují svobodu svědomí a náboženského vyznání," jakož i "nad těmi, kdo jsou toho názoru, že církev by neměla používat násilí".

Smířlivý tón Říma ve Spojených státech neznamena, že se Řím změnil. Je tolerantní tam, kde nemá moc. Biskup O'Connor prohlásil: 'Náboženskou svobodu trpíme jen do doby, než můžeme prosadit opak,

aniž bychom ohrozili katolický svět.'... Arcibiskup ze St. Louis kdysi řekl: 'Kacířství a nevíra jsou zločiny. V křesťanských zemích, jako například v Itálii a ve Španělsku, kde je všechno obyvatelstvo katolické a kde katolické náboženství tvoří podstatnou část zákonů země, jsou trestány jako jiné zločiny.'...

Každý kardinál, arcibiskup a biskup v katolické církvi skládá přísahu věrnosti papeži, která obsahuje tato slova: 'Kacíře, rozkolníky a odbojníky proti našemu pánu (papeži) nebo proti jeho určeným následníkům budu ze všech svých sil pronásledovat a potírat.'" (Josiah Strong, Our Country, kap. 5, odd. 2-4)

V katolické církvi jsou ovšem také opravdoví křesťané. Tisíce příslušníků této církve slouží Bohu podle svého nejlepšího vědomí. Nemají přístup k Božímu slovu, a proto nemohou znát pravdu. Nepoznali rozdíl mezi živou službou srdce a pouhými formami a obřady. Bůh sleduje s laskavým soucitem tyto lidi, kteří byli vychováni v nesprávné a neuspokojující víře, a způsobí, že temnotou, která je obklopuje, proniknou paprsky světla. Odhalí jim pravdu, která je v Pánu Ježíši, a mnozí se pak připojí k jeho lidu. Katolicismus jako náboženský systém neodpovídá Kristovu evangeliu dnes o nic více, než v kterémkoli období svých dějin. Protestantské církve žijí ve velké temnotě, jinak by rozpoznaly znamení času. Římská církev má dalekosáhlé plány a promyšlené způsoby jednání do daleké budoucnosti. Využívá všechny prostředky k rozšíření svého vlivu a ke zvýšení své moci. Připravuje se na usilovný a rozhodný boj o znovunabytí vlády nad světem, na zavedení nového pronásledování i na zničení všeho, co vytvořil protestantismus. Katolicismus všude získává pozice. Všimněme si, jak roste počet katolických kostelů a kaplí v protestantských zemích, jak roste obliba katolických vysokých škol a kolejí v Americe a jak jsou u protestantů oblíbené. Sledujme, jak roste obřadnictví v anglikánské církvi a jak často dochází k přestupům protestantů do katolické církve. Tyto jevy by měly znepokojit všechny, kdo si váží ryzích zásad evangelia.

Protestanté začali s papežstvím spolupracovat a hájit ho. Uzavírají dohody a činí ústupky, jež překvapují samotné katolíky, kteří je jen stěží dokáží pochopit. Lidé zavírají oči před pravou povahou římské církve a před nebezpečím, kterým hrozí její nadvláda. Lidé musí být varováni, aby dokázali čelit tomuto nebezpečnému nepříteli občanské a náboženské svobody.

Mnozí protestanté se domnívají, že katolické náboženství není přitažlivé a že jeho bohoslužba je řadou nudných a nesmyslných obřadů. V tom se však mylí. Katolicismus je sice založen na nesprávném učení, není to však naivní a nešikovný podvod. Bohoslužby katolické církve jsou velice působivé obřady. Okázalost a slavnostnost upoutávají smysly a umlávají hlas rozumu a svědomí. Okouzlují oči. Nádherné chrámy, okázalá procesí, zlaté oltáře, svatostánky zdobené drahokamy, vzácné malby a sochy upoutávají smysl pro krásu a umění. Jedinečná hudba upoutává také sluch. Zvuk slavnostně znějících varhan doplněný mnohohlasým zpěvem, rozléhající se prostornými chrámy musí nutně zapůsobit na mysl a vzbudit posvátnou úctu.

Vnější nádhera, okázalost a obřady se jen posmívají touhám hříchem naplněného lidského srdce a dokládají vnitřní zkaženost. Kristovo náboženství se nepotřebuje prosazovat takovými lákadly. Ve světle zářícím z kříže se jeví křesťanství tak čisté a krásné, že žádné vnější ozdoby nemohou zvýšit jeho hodnotu. Bůh oceňuje jen krásu svatosti, pokorného a tichého ducha. Brilantnost stylu není důkazem čisté, vznešené mysli. Vyvinutý smysl pro umění a jemný kultivovaný

vkus nacházíme často u lidí pøízemních a smyslných. Takové lidi často používá satan k svádění jiných, aby zapomínali na potøeby svých duší, na budoucnost a vñený život, aby se odvrátili od svého vñeného Pomocníka a žili výlučně pro tento svít.

Okázalé vnìjší náboženství je pøitažlivé pro neobrácené srdce. Nádhera a obøadnost katolické bohoslužby jsou pøitažlivé a okouzující. Na mnohé lidi pùsobí tak, že se na øímskou církev dívají jako na opravdovou bránu do nebe. Její vliv neohrožuje pouze ty, kdo se postavili pevně na základ pravdy, jejichž srdce promìnil Boží Duch. Tisíce lidí, kteøí nemají živou zkušenost s Kristem, budou svedeni zdánlivou zbožností, která nemá žádnou uèinnost. Právì takové náboženství si ovšem mnoho lidí pøeje. Tvrzení církve, že má právo odpouštít høíchy, vede katolíky k pocitu, že mohou svobodně høešit. Také zpovìi, bez níž se neudíluje rozhøešení, vede k høešení. Ten, kdo kleká pøed høíšným èlovìkem a ve zpovìdi mu vyznává myšlenky a pohnutky svého srdce, ponižuje svou lidskou dùstojnost a snižuje všechny ušlechtilé pohnutky svého nitra. Kdo odhaluje své høíchy knìzi - chybujícímu, høíšnému èlovìku, zkaženému často alkoholizmem a prostopášností - snižuje úroveò svého charakteru a zneèis•uje se. Jeho pojetí snižuje Boha na úroveò høíšného èlovìka, protože v knìzi vidí Božího zástupce. Zpovìi èlovìku je pramen, ze kterého vytéká mnoho zla, vede svít k neèistoti a koneènè záhubì. Èlovìku, který si libuje v høíchu, je však pøíjemnější zpovídat se èlovìku než otevøít srdce Bohu. Èlovìk pøirozenè raději høích vyznává než opouští. Snazší je týrat tìlo žínìným odívem, kopøivami a øetizy než se vzdát høíšných choutek. Neobrácené srdce je ochotné raději nést tìžké bøemeno než poslouchat Pána Ježíše.

Øímskokatolická církev se nápadně podobá židovské spoleènosti v dobì Ježíše Krista. Židé tajně pošlapávali všechny zásady Božího zákona, navenek však horlivè zachovávali jeho pøedpisy, které zatížili nároènými požadavky a tradicemi. To zpùsobilo, že zachovávat zákon bylo bolestné a obtížné. Tak jako Židé pøedstírali, že ctí zákon, tak øímská církev tvrdí, že ctí køíž. Oslavuje sice symbol Kristova utrpení, v praxi však zapírá Ukøižovaného.

Symbol køíže dávají na své kostely, na oltáøe a roucha. Køíže jsou všude. Navenek ctí a vyvyšují køíž. Kristovo uèení však pohøbili pod nános nesmyslných tradic, falešných výkladù a pøísných pøedpisù. Spasitelova slova na adresu bigotních Židù: "Svazují tìžká bøemena a nakládají je lidem na ramena, ale sami se jich nechťjí dotknout ani prstem," (Mt 23,4) se ještì lépe hodí na hodnostáøe øímskokatolické církve. Lidi s citlivým svìdomím udržují ve strachu pøed Božím hnìvem, zatímco mnozí církevní hodnostáøi žijí v pøepychu a smyslných radovánkách.

Uctívání obrazù a relikvií, vzývání svatých a vyvyšování papeže jsou satanovy klamy k odvedení pozornosti od Boha a jeho Syna. Aby lidi znièil, snaží se satan odvrátit jejich pozornost od Spasitele, který je mùže jako jediný zachránit. Vede je, aby se zabývali èímkoli, co jim nahradí Pána, který øekl: "Pojíte ke mnì všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi bøemeny, a já vám dám odpoèinout." (Mt 11,28)

Satan se stále snaží nesprávnè pøedstavovat Boží charakter, podstatu høíchu i to, oè vlastně ve velkém sporu jde. Jeho falešné závìry snižují závaznost Božího zákona a vedou lidi k tomu, že neberou høích vážně. Souèasnè vedou lidi k falešným pøedstavám o Bohu, takže se na něj dívají spíše se strachem a nenávistí než s láskou. Satan pøipisuje svou vlastní krutost Stvoøiteli. To se také odráží v náboženských soustavách i ve formách bohoslužby. Satan tím zaslepuje mysl lidí a získává je jako spojence v boji proti Bohu. Zvrácenými pøedstavami o Božích vlastnostech svádil pohanské národy k pøesvìdčení, že pro

získání Boží pøíznì jsou nutné lidské obìti. Proto v rùzných formách modláøství lidé páchali hrozné ukrutnosti.

Øímskokatolická církev spojuje rùzné pohanské projevy s køes•anstvím a podobnì jako pohanství zkresluje Boží charakter a dopouští se nemènì krutých a hrozných èinù. Øím v dobì své vlády používal muèící nástroje, aby pøinutil lidi pøijmout své uèení. Pro ty, kdo se nechtili podvolit jeho požadavkùm, nechal postavit hranice. Nechal vraždit lidi v rozsahu, který odhalí až poslední soud. Církevní hodnostáøi pod vlivem satana vymýšleli zpùsoby co nejkrutjšího muèení, které obì• neusmrtí. V mnoha pøípadech vystupòovali tyto iábelské metody až k hranicím toho, co èlovìk mùže vydržet, až pøíroda sama vzdává zápas a trpící pøijímá smrt jako vysvobození.

Tak dopadali odpùrci Øíma. Pro své poddané mìl Øím jako kázeòský prostøedek dùtky, hladovìnì, pokoøující tělesné tresty všeho druhu. Aby získali pøízeò nebes, pøestupovali kajícníci Boží zákony tím, že pøestupovali pøírodní zákony. Byli uèeni, že musí zpøetrhat svazky, kterými Bùh chtìl zpøíjemnit èlovìku pobyt na zemi. Na høbitovech leží miliony lidí, kteøí strávili život marným úsilím pøekonat své pøirozené city, potlaèit každou myšlenku a projev soucitu k jiným lidem jako nìco, co Boha uráží. Chceme-li pochopit satanovu krutost projevovanou po staletí nejen mezi lidmi, kteøí nikdy o Bohu neslyšeli, ale uprostøed køes•anstva, staèí sledovat dìjiny katolicizmu. Prostøednictvím obrovské soustavy klamù dosahuje kníže zla svého cíle - zneuc•uje Boha a nièí èlovìka. Když si uvìdomíme, jak se satan maskuje a jak uskuteèòuje své zámìry prostøednictvím církevních hodnostáøù, mùžeme lépe pochopit, proè má takový odpor vùèi Bibli. Èetbou této knihy lidé objeví Boží milost a lásku. Poznají, že Bùh nám neukládá taková bøemena jako lidé. Bùh nežádá nic než pokorné a kající srdce, skromného, poslušného ducha.

Ježíš Kristus nedal svým životem pøíklad mužùm ani ženám, aby se zavírali do klášterù, a tak se pøipravovali pro nebe. Nikdy neuèil, že máme v sobì potlaèovat lásku a soucit. Spasitelovo srdce pøekypovalo láskou. Èím více se èlovìk blíží k mravní dokonalosti, tím je citlivjší, tím více vnímá høích a tím plnìji cítí s trpícím. Papež tvrdí, že je zástupcem Ježíše Krista, projevuje však charakter podobný Spasiteli? Poslal Kristus nikoho do vìzení nebo na muèení proto, že ho neuctíval jako Vládcè nebes? Odsoudil k smrti ty, kdo ho neuznávali? Když se obyvatelé jedné samaøské vesnice k nìmu zachovali neuctívì, apoštol Jan se rozzlobil a žádal: "Pane, máme pøivolat oheò s nebe, aby je zahubil, jako to uèinil Eliáš?" Pán Ježíš se soucitnì podíval na své uèedníky, pokáral jejich tvrdost a øekl: "Syn èlovìka nepøišel lidi zahubit, ale zachránit." (Lk 9,54.56) Jaký rozdíl mùžeme sledovat mezi postoji Ježíše Krista a toho, kdo se vydává za jeho zástupce.

Dnes øímská církev ukazuje svìtu èistý štít, protože se omluvila za minulost plnou krutostí. Oblékla si šat podobný Kristu, v podstatì se však nezminila. Základní principy papežství, které platily v uplynulých staletích, platí i dnes. Pouèky vydané v nejtemnìjších dobách, platí dodnes. Nepøesvìdèujme sami sebe. Papežství, jaké jsou dnes protestanté ochotni uznávat, je totéž papežství, které vládlo svìtu v dobì reformace, kdy povstávali Boží muži, aby s nasazením života odhalili jeho nepravosti. Dnes je právì tak pyšné a opovážlivé, jako když vládlo nad králi a knížaty a osobovalo si práva, která náležì jen Bohu. Podstata papežství je dnes nemènì krutá a tyranská, než tomu bylo v dobì, kdy pošlapávalo lidskou svobodu a vraždilo Boží vìrné. (viz Dodatek è. 40)

Papežství je právě to, co proroctví popisuje jako odpadnutí posledních dnů (viz 2 Te 2,3.4). Součástí jeho strategie je brát na sebe vždy takovou podobu, která nejlépe poslouží jeho cílům. Chameleónská proměnlivost kryje stále stejný hadí jed. Prohlašuje: "Nejsme vázáni dodržovat slovo dané kacířům, ani osobám podezřelým z kacířství." (Lenfant, díl 1, str. 516) Můžeme tuto moc, jejíž tisícileté dějiny jsou psány krví věrných Božích následovníků, nyní uznávat za součást Kristovy církve?

Protestanté tvrdí, a ne bezdůvodně, že katolicismus se dnes již tak neliší od protestantizmu jako dříve. Čada víc se jistě změnila, změnila se však podstata papežství. Katolicismus se skutečně velmi podobá dnešnímu protestantizmu, protože se protestantismus od času reformace podstatně změnil k horšímu.

Protože protestantské církve usilují o přívětivost světa, zaslepuje jejich oči falešná láska k bližnímu. Domnívají se, že z každého zla vzejde dobro, a nakonec zákonitě dojdou k přesvědčení, že z každého dobra vzejde zlo. Místo aby hájily "víru jednou provždy odevzdanou Božímu lidu" (Ju 3), bezmála se omlouvají Čímu za to, že jej posuzovaly nepříznivě, a prosí o prominutí, že jsou tak přehnaně horlivé.

Mnoho lidí, dokonce i mnozí z těch, kdo římskokatolickou církev posuzují kriticky, nepochopuje nebezpečí její moci a jejího vlivu (viz Dodatek č. 41). Mnozí lidé tvrdí, že šíření jejích dogmat, pověr a útlaku podporovala duchovní a mravní temnota středověku a že osvícenost naší doby, všeobecné rozšíření znalostí a rostoucí náboženská a občanská svoboda znemožňují, aby se obnovila náboženská nesnášenlivost a tyranie. Za směšné považují pouhé pomýšlení na to, že by takový stav mohl nastat v této osvícené době. Je pravda, že dnešní generace dostává mnoho informací z oblasti duchovní, morální i náboženské. Ze stránek Božího slova září na svět nebeské světlo. Nezapomínejme však, že čím větší je světlo, tím větší temnota halí lidi, kteří je převrací a odmítají.

Jen opravdové studium Písma spolu s modlitbou ukáže protestantům pravou povahu papežství a způsobí, že si je budou ošklivit, a budou se mu vyhýbat. Mnozí z nich jsou však podle vlastního názoru dostatečně moudří a necítí potřebu pokorně hledat Boha, aby poznali pravdu. I když se chlubí svým vzděláním, neznají ani Písmo ani Boží moc. Potřebují něco, čím by uklidnili své svědomí, vyhledávají to, co je nejméně duchovní a nejméně člověka pokojuje. Hledají metodu jak na Boha zapomenout, ovšem takovým způsobem, aby se zdálo, že na něho myslí. Odpadlé křesťanství vhodně plní tuto roli. Zaměřilo se na dvě kategorie lidí, a tím vlastně zahrnuje takřka celý svět: na ty, kdo chtějí být spaseni svými zásluhami, a na ty, kdo chtějí být spaseni i se svými hříchy. V tom je tajemství jeho moci.

Ukázalo se, že doba duchovního temna byla pro papežství výhodná. Nyní se ukáže, že i období velkého intelektuálního poznání je pro jeho úspěch příznivé. V minulosti, kdy lidé neměli Boží slovo a neznali pravdu, byli zaslepeni a mnozí z nich, aniž si to uvědomovali, skončili v nastražené síti. V této generaci mnoha lidem zaslepil oči lesk lidských výmyslů, nesprávně nazývaných "věda". Nerozeznají satanovu léčku a ochotně se do ní ženou, jako by měli zavázané oči. Bůh si přál, aby lidé považovali rozum za dar Stvořitele a aby ho využívali pro více pravdy a spravedlnosti. Tam, kde vládne pýcha a ctižádost a lidé kladou své názory nad Boží slovo, tam může rozum způsobit větší zkázu než nevědomost. Současná falešná věda, která podkopává víru v Písmo, napomáhá právě tak účinně k přijetí papežství s jeho líbivými formami, jako ve středověku přispělo k zvišení jeho moci to, že lidé neměli přístup k vědomostem.

Protestanté ve Spojených státech kráèejí nyní ve stopách katolíku tím, že se snaží získat pro církevní instituce a zvyky podporu státu. Navíc, otevírají tím katolicizmu cestu, aby mohl v protestantské Americe získat moc, kterou v Evropì ztratil. Ještì závašnìjší je skuteènost, že toto hnutí sleduje jako cíl prosadit všeobecné zachovávání nedìle. To je něco, co pochází z Říma, protože Řím považuje nedìli za symbol své autority. Protestantké církve tak prostupuje duch papežství - duch pøizpůsobování se svìtským zvykùm, uctívání lidských tradic místo Božích pøikázání - a tento duch je vede k tomu, aby vyvyšovaly nedìli, jako to kdysi dělala římská církev.

Chceme-li pochopit, jaké prostředky budou použity v zápasu, který brzy vypukne, stačí, abychom se seznámili s prostředky, které k dosažení stejného cíle použil v minulosti Řím. Chceme-li vidít, jak budou katolíci spolu s protestanty jednat s lidmi, kteøí odmítají jejich názory, povšimnìme si, jak postupoval Řím proti zachovávání soboty a proti jejím obhájcùm.

Císaøské dekry, všeobecné koncily a církevní ustanovení podporované svìtskou mocí byly stupnì, po nichž vystoupil pohanský svátek až na èestné místo v køes•anském svìtì. Prvním veřejným opatøením vynucujícím zachovávání nedìle byl zákon vydaný roku 321 po Kristu císaøem Konstantinem (viz Dodatek è. 5). Zákon naøizoval, aby obyvatelé mìst odpoèívali v "ctihodný den slunce", dovoloval však venkovanùm konat zemìdìlské práce. Aèkoli to vlastnì byl pohanský svátek, císaø jej naøídil poté, co formálnì pøijal køes•anství.

Protože se ukázalo, že císaøský pøíkaz není dostateènou náhradou za Boží autoritu, zasáhl biskup Eusebius, který se ucházel o pøízeò knížat a snažil se zalichotit Konstantinovi. Šíøil názor, že Kristus pøeložil den odpoèinku ze soboty na nedìli. Neuvedl ani jediný text z Písma jako dùkaz pro nové uèení. Eusebius sám bezdìnì potvrdil nesmyslnost svého uèení, když prozradil, kdo je ve skuteènosti pùvodcem zmìny. Prohlásil: "Všechno, co se mìlo konat v sobotu, pøenesli jsme na den Pánì." (Robert Cox, Sabbath Laws and Sabbath Duties, str. 538) Argumenty pro zavedení nedìle byly nesmyslné, pøesto posloužily k tomu, že se lidé osmìlili pošlapávat Boží sobotu. Všichni, kdo usilovali o pøízeò svìta, pøijali tento populární lidový svátek.

Nakolik papežství zapouštìlo pevnìjší koøeny, stupðovalo se prosazování nedìle. Po urèitou dobu mohli ještì lidé pracovat na polích a nechodit v nedìli do kostela. Za sedmý den i nadále pokládali sobotu. Pomalu a jistì se však prosazovala zmìna. Všichni, kdo zastávali církevní úøady, nesmìli v nedìli projednávat soukromé soudní spory. O něco pozdìji církve naøídila, že všichni - bez ohledu na stav - nesmìjí v nedìli konat všední práci. Pøíslušníci svobodného stavu mìli být trestáni penìžitými pokutami a poddaní ranami holí. Pozdìji bylo naøízeno, že bohatí budou trestáni propadnutím poloviny majetku a pokud se nepodøídí, stanou se z nich otroci. Pøíslušníci nižších tøíd mìli být navždy porobeni.

Jako jedna z dalších zbraní byly použity povìsti o zázracích. Napøíklad se vyprávìlo o jednom rolníkovi, který chtìl v nedìli zorat své pole, a když si chtìl oèistit pluh kusem železa, zùstalo mu železo vìzet v ruce a po dva roky je musel stále nosit "za velkých bolestí a k velké hanbì" (Francis West, Historical and Practical Discourse on the Lord's Day, str. 174).

Pozdìji vydal papež naøízení, aby každý knìz ve své farnosti napomínal pøestupníky zákona o zachovávání nedìle a vedl je, aby chodili v nedìli do kostela a modlili se, jinak údajnì pøivolají na sebe a

ostatní nějakou pohromu. Jeden z církevních koncilů použil důkaz, od té doby často používaný - a to i protestanty - že neděle je pravou sobotou, protože kohosi, kdo v tento den pracoval, zasáhl blesk. Preláti tvrdili: "Je zřejmé, že svěcení tohoto dne vzbuzuje velkou Boží nelibost." Potom byla vydána výzva, aby kněží a kazatelé, králové a knížata a všichni věrní poddaní "vynaložili největší úsilí, aby se tomuto dni dostalo plné cti a aby byl k chvále křesťanstva v budoucnu svěcen nábožněji" (Thomas Morer, Discourse in Six Dialogues on the Name, Notion and Observation of the Lord's Day, str. 271).

Když se ukázalo, že rozhodnutí církevních koncilů jsou nedostatečná, vyzvala církev světské úřady, aby vydaly nařízení, které by vyvolalo v lidech strach a přinutilo je, aby v neděli nepracovali. Na synodu, který se konal v Římě, pak všechna dřívější rozhodnutí důrazně a slavnostně potvrdila. Vtělila je do církevního zákona a světské úřady vynucovaly jejich plnění v celém křesťanském světě (Viz Heylyn, History of the Sabbath, 2. díl, kap. 5, odd. 7).

Nedostatek biblických důkazů pro svěcení neděle však vyvolával nemalé rozpaky. Vědci pochybovali, zda jejich učitelé mají právo dát stranou jasný Boží výrok: "Sobota je den odpočinku Hospodina, tvého Boha" (2 M 20,10), a prosazovat uctívání dne slunce. Nedostatek biblické podpory bylo třeba nahradit něčím jiným. Jeden horlivý zastánce neděle navštívil koncem dvanáctého století církevní obce v Anglii a musel čelit odporu věrných svědků pravdy. Jeho úsilí bylo marné, a tak odjel na nějaký čas ze země, aby hledal způsoby jak své učení prosadit. Když získal, co potřeboval, vrátil se a během dalšího působení dosáhl mnohem většího úspěchu. Přinesl s sebou svitek se spisem, pocházejícím údajně přímo od Boha, obsahující potřebný příkaz o zachovávání neděle a také pohružky, které měly zastrašit neposlušné. O této vzácné listině, která byla podlým podvrhem, se tvrdilo, že spadla z nebe a byla nalezena v Jeruzalémě, na oltáři v kostele svatého Simeona na Golgotě. Ve skutečnosti tento podvrh vznikl v papežském paláci. Podvrhy a podvody, které sloužily k posílení moci a autority církve, pokládala kněžská moc ve všech dobách za legitimní.

Svitek zakazoval veškerou práci od té hodiny v sobotu odpoledne do východu slunce v pondělí. Tvrdilo se, že jeho pravost potvrdila řada zázraků. Lidé, kteří pracovali během vymezené doby, byli údajně postižení mrtvicí. Mlynář, který chtěl mlít obilí, viděl, že místo mouky vytéká proud krve a mlýnské kolo se zastavilo, protože voda tekla silným proudem. Žena, která dala do pece těsto, je po čase vyndala syrové, protože pec byla roztopená. Jiná žena si připravila těsto k pečení, ale v sobotu ve té hodiny se rozhodla, že je nechá stát až do pondělí. Následujícího dne však zjistila, že se Boží mocí přetvořilo v upečené bochníky chleba. Jeden muž, který si upekl chleba po třetí hodině v sobotu, příštího rána - když chléb rozkrojil - zjistil, že z něho vytéká krev. Takovými výmysly a pověrami se obhájci neděle pokoušeli odůvodnit její svatost (Viz Roger de Hoveden, Annals, díl II, str. 528-530).

Ve Skotsku a v Anglii získala církev větší respekt pro neděli tím, že k ní přidala část starobylé soboty. Doba, kdy se měla svítit, se však lišila. Skotský král vydal příkaz, že "za svatou se má pokládat sobota od dvanácti hodin v poledne" a že nikdo se od této hodiny až do pondělního rána nesmí zabývat světskými záležitostmi (Morer, str. 290.291).

Přestože se představitelé církve usilovně snažili prosadit svěcení neděle, sami veřejně uznávali, že sobota byla dána Boží autoritou, a neděle je lidské ustanovení, které má sobotu nahradit. V šestnáctém století prohlásila papežská rada: "Nechť všichni křesťané mají na mysli, že sedmý den je posvěcen Bohem a je uznáván a zachováván nejen Židy, nýbrž všemi ostatními, kteří uctívají Boha, ačkoli jsme my, křesťané,

zmínili jejich sabat na Den Páně." (Morer, str. 281.282) Lidé, kteří zmínili Boží zákon, dobře viděli, co dělají. Opovázlivě se vyvýšili nad Boha.

Názornou ukázkou postoje Otima vůči těm, kdo s ním nesouhlasili, je dlouhotrvající krvavé pronásledování valdenských, z nichž nikteří zachovávali sobotu. Nikteří další lidé trpěli za svou věrnost čtvrtému přikázání podobným způsobem. Z tohoto hlediska jsou zvláště významné dějiny církve v Etiopii. V temnu středověku totiž svět zapomněl na křesťany ve střední Africe, kteří proto po mnoho staletí mohli svobodně vyznávat svou víru. Konečně se Otim o nich dověděl, a vyvinul na etiopského císaře nátlak, aby uznal papeže jako Kristova zástupce. Pak následovaly další ústupky. Nakonec císař vydal nařízení, zakazující zachovávání soboty pod pohrůžkou nejpřísnějších trestů (Viz Michael Geddes, Church History of Ethiopia, str. 311.312). Papežská tyranie se však záhy stala tak tíživým břemenem, že se Etiopané rozhodli setřást je se svých ramen. Po hrozné válce byli katolíci vyhnáni ze svých pozic a byla obnovena stará víra. Etiopská církev se těšila opět bývalé svobodě a nikdy nezapomněla na poučení o podvodech, fanatizmu a despotické vládě Otima. Byla ráda, že žije v odlehlé zemi a ostatní křesťané o ní neví.

Církevní obce v Africe zachovávaly sobotu tak, jak ji zachovávala katolická církev před úplným odpadnutím. Jejich členové zachovávali sedmý den podle Božího přikazu, ale podle církevního zvyku se zdržovali práce také v neděli. Když Otim dosáhl vrcholu své moci, začal pošlapávat Boží sobotu, aby vyvýšil svůj vlastní den odpočinku. Církevní obce v Africe, skryté téměř po celé tisíciletí, se toho odpadlictví nezúčastnily. Když se dostaly pod nadvládu Otima, byly nuceny upustit od zachovávání pravé soboty a ctít nepravou. Jakmile však znovu dosáhly nezávislosti, vrátily se k poslušnosti čtvrtého přikázání (viz Dodatek č. 42).

Dějinné záznamy dokládají nepřátelský postoj Otima vůči pravé sobotě i jejím obhájčům. Ukazují také, jaké prostředky Otim používal, aby prosadil uctívání neděle, kterou sám zavedl. Boží slovo učí, že stejná situace se bude opakovat, až se katolíci a protestanté spojí, aby prosadili neděli.

Proroctví ve Zjevení 13. kapitole říká, že moc znázorněná šelmou se dvěma beráňemi rohy přinutí "zemi a její obyvatele", aby se klanili papežství - které v proroctví představuje šelma podobná levhartu. Šelma se dvěma rohy také navede "obyvatele zemi, aby postavili sochu té šelmy". Navíc přinutí všechny, "malé i velké, bohaté i chudé, svobodné i otroky," aby přijali cejch (znamení) šelmy (Zj 13,11-16). Jak jsme si již uvedli, moc představená v proroctví šelmou s beráňemi rohy jsou Spojené státy. Proroctví se vyplní, až Spojené státy budou vynucovat zachovávání neděle, kterou Otim pokládá za zvláštní uznání své svrchovanosti. Spojené státy nebudou přisluhovat papežské moci samy. Vliv Otima v zemích, které kdysi uznávaly jeho nadvládu, ještě zdaleka nepominul. Proroctví předpovídá obnovu moci Otima: "Viděl jsem, že jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou." (Zj 13,3) Zasazení smrtelné rány ukazuje na úpadek papežství v roce 1798. Po této události, jak říká prorok, "se ta rána zhojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou." Apoštol Pavel výslovně uvádí, že "ělovík nepravosti" bude působit až do doby druhého příchodu Ježíše Krista (2 Te 2,3-8). Až do konce času bude pokračovat ve svém díle klamu. Jan o této moci říká: "Budou před ní klekat všichni obyvatelé zemi, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života." (Zj 13,8) Jak ve Starém, tak v Novém světě bude papežství počtino tím, že lidé budou uctívat neděli, a budou tedy uznávat zařízení vycházející plně z autority církve.

Od poloviny devatenáctého století předkládají lidé ze Spojených států, kteří studují proroctví, toto svědectví světu. Současné události svědčí, jak rychle se naplní předpovědi blížící. Protestanté mluví o tom, že si Bůh přeje, abychom svítili nedíle, a nemají pro to žádný důkaz z Písma, stejně jako kdysi představitelé katolické církve, kteří vymýšleli zázraky, aby jimi nahradili Boží přikázání. Budou se opakovat pohružky, že Bůh potrestá ty, kdo přestupují nedíle. Do určité míry se to už děje. Hnutí, které chce prosadit zachování nedíle, získává podporu.

Udivující je chytrost a obratnost římské církve, která umí odhadnout, co bude následovat. Klidně vyčkává, až přijde její hodina. Sleduje, jak protestantské církve uznávají její autoritu tím, že přijímají falešný den odpočinku a chystají se vynutit jeho dodržování stejnými prostředky, které kdysi používala římská církev. Lidé, kteří odmítají světlo pravdy, budou vyhledávat pomoc u moci, která se považuje za neomylnou, aby prosadili nařízení, které vydala. Jak ochotně přijde tato moc protestantům v této věci na pomoc, není těžké uhádnout. Kdo se dokáže lépe než představitelé katolické církve vypořádat s těmi, kdo neposlouchají církev?

Římskokatolická církev se všemi svými pobočkami po celém světě tvoří obrovskou organizaci pod vládou papežské stolice. Slouží jejím zájmům. Miliony jejích členů ve všech zemích světa jsou vedeny, aby se cítili zavázáni věrností papeži. A• jsou jakékoli národnosti, a• žijí v kterékoli formě státního zřízení, mají autoritu církve považovat za nejvyšší. I když přisahali věrnost státu, slib věrnosti církvi je nadřazený nad tuto přísahu, a zprů•uje je všech závazků, které odporují zájmům Říma.

Dějiny svědčí o jejích obratných a vytrvalých snahách vmíšovat se do záležitostí národů. Kdykoli se jí to podařilo, sledovala vlastní cíle bez ohledu na prospěch vlád či národů. V roce 1204 si papež Inocenc III. vynutil na aragonském králi Petru II. tuto zvláštní přísahu: "Já Petr, král aragonský, vyznávám a slibuji, že budu svému pánu, papeži Inocencovi, jeho katolickým následníkům a římské církvi vždy věrný a poslušný, že své království zachovám věrně v poslušnosti, budu bránit katolickou víru a potírat kacířskou zvrhlost." (John Dowling The History of Romanism, 5. díl, kap. 6, odd. 55) To odpovídá tvrzení o moci římského velekněze, že "mu podle zákona přísluší sesazovat císaře" a že "může poddané zprů•ovat věrnosti jejich vládcům" (Mosheim, 3. díl, 11. století, odd. 2, kap. 2, pozn. 17).

Nezapomeňme ani na to, jak se Řím pyšní tím, že se nemění. Zásady Řehoře VII. a Inocence III. zůstávají stále zásadami katolické církve. Kdyby dnes měla církev moc, prosadila by je stejně rázně jako v minulých staletích. Protestanté si neuvědomují, co dělají, když chtějí přijmout pomoc Říma při prosazování nedílního odpočinku. Zatímco se snaží uskutečnit svůj záměr, snaží se Řím obnovit svou moc, aby znovu získal ztracenou svrchovanost. Až jednou Spojené státy přijmou zásadu, že církev smí používat nebo ovládat státní moc, náboženské svátky mohou být vynucovány státními zákony, zkrátka že církev a stát mají vládnout nad svědomím, tehdy bude zajištěno vítězství Říma v této zemi.

Boží slovo upozorňuje na blížící se nebezpečí. Pokud protestanté toto upozornění nepřijmou, poznají, jaké jsou skutečné záměry Říma. Pak už ale bude pozdě vymanit se z léčky. Moc papežství tiše roste. Jeho učení má vliv na zákonodárné sbory, na církve i na myšlení lidí. Staví krásné a mohutné budovy, v jejichž tajných místnostech se bude zase osnovat staré pronásledování. Skrytí a nenápadně sbírá své síly, aby dosáhla svých cílů, až nastane vhodný okamžik. Snaží se získat výhodné výchozí postavení, a vlastně ho už dosáhla. Brzy uvidíme i pocítíme, kam Řím míří. Kdo bude věřit Božímu slovu a bude se

jím øídit, pøivolá na sebe pohanu a pronásledování.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[SEARCH THIS SITE!](#) * [LATEST UPDATES](#)

[HOME](#) * [BOOKSTORE](#) * [LINKS](#) * [COMMENTS](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

36. Nastávající boj

Od samého začátku velkého sporu v nebi se satan snaží odstranit Boží zákon. Aby dosáhl tohoto cíle, vzbouřil se proti Stvořiteli, a od doby, kdy byl vyhnán z nebe, pokračuje ve svém boji na zemi. Stále sleduje stejný záměr: oklamat lidi a svést je k přestupování Božího zákona. V posledku je jedno, zda toho cíle dosáhne tím, že lidé odmítnou celý zákon, nebo zavrhnou jen jedno přikázání. Kdo přestupuje "jedno přikázání", zavrhuje tím celý zákon. Svým vlivem a příkladem se postavil na stranu hříchu, "provinil se proti všem" (Jk 2,10).

Ve snaze znehodnotit Boží přikázání převrací satan učení Bible, a tím tisíce lidí vstoupí bludům, i když tvrdí, že věří Písmu. Poslední velký zápas mezi pravdou a bludem je jen posledním bojem dlouhotrvajícího sporu o Boží zákon. Právě nyní vstupujeme do tohoto zápasu, do boje mezi lidskými nařízeními a Hospodinovými příkazy, mezi náboženstvím Bible a náboženstvím bájí a tradic. Síly, které se spojí v boji proti pravdě a spravedlnosti, již nyní aktivně působí. Boží slovo, které jsme dostali za cenu velkého utrpení a krveprolití, lidé neberou vážně. Všichni mohou dnes Bibli snadno získat, ale jen málokdo ji přijímá za průvodce životem. Nevěra nabývá povážlivých rozměrů, a to nejen ve světě, ale i v církvích. Mnozí křesťané začínají popírat učení, které je vlastním základem křesťanství. Značná část křesťanů prakticky částečně nebo úplně odmítá body učení, jako je skutečnost stvoření, jak ji zaznamenali pisatelé vedení Božím Duchem, pád ělovíka do hříchu, smíšení a věčná platnost Božího zákona. Tisíce lidí, kteří jsou hrdí na své vědomosti a na svou nezávislost, pokládají bezvýhradnou důvěru Bibli za projev slabosti. Kritiku Bible a zlehčování jejích nejdůležitějších pravd považují za důkaz učenosti a svého nadání. Mnozí kazatelé učí své posluchače a mnozí profesori a učitelé vštípují svým studentům, že Boží zákon byl zminěn nebo zrušen, a lidé, kteří považují jeho požadavky za stále platné a doslovně závazné, si zaslouží jen posměch a pohrdání.

Odmítáním pravdy lidé odmítají jejího Původce. Pošlapáváním Božího zákona popírají autoritu Zákonodárce. Vytvořit si modlu z falešného učení a z falešných názorů je stejně snadné jako vyřezat modlu ze dřeva nebo ji vytesat z kamene. Satan představuje lidem Boží vlastnosti v nesprávném světle, a tím v nich vytváří nesprávnou představu o charakteru Stvořitele. Mnozí lidé povýšili na trůn místo Boha jakýsi filozofický idol, ale živého Boha, který se zjevil ve svém Slovu, v Ježíši Kristu, uctívá jen málokdo. Tisíce zbožňují přírodu, ale popírají Boha přírody. Modlářství v různé podobě existuje v dnešním křesťanstvu, právítak jako existovalo ve starém Izraeli za dnů proroka Eliáše. Bůh mnoha domnělých učenců, filozofů, básníků, politiků či novinářů - bůh moderních kruhů, mnoha vysokých škol a univerzit, dokonce i některých teologických učilišť - není o mnoho lepší než byl Baal, fénický bůh slunce.

Žádný jiný blud přijatý křesťany nepopírá opovážlivěji Boží autoritu, nepopírá tak jednoznačně rozum a není ve svých důsledcích zhoubnější než moderní, rychle se šířící učení, že Boží zákon už není pro lidi závazný. Každý národ má své zákony, které vyžadují respekt a poslušnost, bez nich nemůže existovat žádné státní zřízení. Je možné, aby Stvořitel nebe a země neměl zákon, kterým by se měly řídit stvořené bytosti? Představme si, že by význační kazatelé veřejně tvrdili, že zákony jejich země, které chrání práva občanů, nejsou závazné, omezují svobodu lidí, a proto je není třeba respektovat. Jak dlouho by byli

takoví kazatelé trpí na kazatelkách? Je však větší přechodem nerespektovat zákony státu a země než pošlapávat Boží přikázání, která jsou základem každého lidského zřízení?

Spíše by se dalo pochopit, kdyby státy zrušily své zákony a dovolily lidem, aby dělali, co se jim líbí, než aby Vládce vesmíru zrušil svůj zákon a ponechal svět bez mířítka, jímž může odsuzovat viníky a ospravedlňovat poslušné. Můžeme vidět, jaké důsledky by mělo zrušení Božího zákona? Jednou se už o to lidé pokusili. Když se ve Francii dostal ateismus k moci, odehrávaly se tam strašné výjevy. Tehdy se před celým světem ukázalo, že zrušit Bohem stanovená omezení, znamená přijmout vládu nejkruťších tyranů. Kdykoli lidé odstraní mířítka spravedlnosti, dávají knížeti zla možnost, aby ovládl zemi svou mocí.

Tam, kde lidé zavrhnou Boží předpisy, přestává hřích vypadat hříšně a spravedlnost přestává být právníhodná. Lidé, kteří se odmítají podřídit Boží vládě, jsou naprosto neschopni vládnout si sami. Svým destruktivním postojem vstupují neukázně do srdcí dětí i mladých lidí, kteří přirozeně neradi snášejí omezování, a výsledkem pak je protizákonné, mravně nevázané jednání společnosti. Mnoho lidí se posmívá tím, kdo respektují Boží požadavky, přitom však ochotně přijímají satanovy klamy. Pouští uzdu svým choutkám a dopouští se hříchů, které kdysi přivodily trest na pohany.

Kdo lidi učí, aby nebrali vážně Boží přikázání, zasévá neposlušnost, a neposlušnost také sklídí. Kdyby se úplně odstranila omezení stanovená Božím zákonem, přestali by lidé brzy respektovat i lidské zákony. Protože Bůh zakazuje nečestné jednání, závist, lež a podvody, lidé rádi pošlapávají Boží zákon jako překážku na cestě k životnímu úspěchu. Nedokáží si však vůbec představit, jaké následky by mělo odstranění Božích předpisů. Kdyby zákon neplatil, proč by se měl nikdo bát jej přestupovat? Majetek by už nebyl v bezpečí. Lidé by se zmocňovali majetku svých bližních násilím a nejsilnější by se nutně stali nejbohatšími. Nikdo by nerespektoval ani lidský život. Manželská věrnost by přestala být pevností na ochranu rodiny. Kdo by měl patřičné prostředky, vzal by si ženu svého bližního násilím, kdykoli by se mu zachtělo. Lidé by nebrali vážně páté přikázání stejně jako čtvrté. Děti by neváhaly připravit své rodiče o život, kdyby tím mohly uspokojit svá zvrhlá přání. Z civilizovaného lidstva by se stala tlupa lupičů a vrahů, ze země by zmizel mír a štěstí.

Názor, že lidé nemusí poslouchat Boží požadavky, už oslabil sílu mravních závazků a otevřel stavidla nepravosti, která zaplavuje svět. Nezákonnost, rozmařilost a zvrhlost se na nás valí jako záplava. Satan působí v rodinách. Jeho prapor vlaje i nad údajně křesťanskými domovy. Projevuje se v nich závist, podezřívání, pokrytectví, odcizení, spory, hádky, zklamání důvěry, uspokojování smyslných žádostí. Celý systém náboženských zásad a nauk, který má tvořit základ a páteř společenského života, se otřásá a hrozí mu zhroucení. Nejhorší zločinci, kteří se dostávají za své zločiny do vězení, se často těší takovému zájmu a pozornosti, jako kdyby vykonali něco závidníhodného. Jejich zločinům i povahám se dostává velké publicity. Tisk podrobně popisuje jejich zločiny, a povzbuzuje tak další lidi k páchaní podvodů, loupeží a vražd, a satan jásá nad úspěchem svých plánů. Zahrávání si s nečestmi, lehkovážně zabíjení, hrozivý růst nestědmosti a nepravosti všeho druhu a všech stupňů - to by mělo vyburcovat lidi, kteří se bojí Boha, aby přemýšleli, co mohou udělat, aby zabránili šíření zla.

Soudy jsou úplatné. Vládce motivuje touha po zisku a náklonnost k smyslným radovánkám. Nestědmost ochromila schopnosti mnoha lidí tak, že satan nad nimi získal téměř úplnou nadvládu.

Právníci jsou zkaženi, podpláceni, klamáni. Mezi strážci zákona se projevuje opilství a hýøení, vášni, závist a neèestnost všeho druhu. "Spravedlnost stojí nikde v dáli, pravda klopýtá po náměstí, a co je správné, nemùže vstoupit." (Iz 59,14)

Zlo a duchovní temno, které panovalo za vlády Őíma, bylo zákonitým dùsledkem potlaèování Božího slova. Kde však hledat pøíèinu rozšíøené bezbožnosti, odmítání Božího zákona, a z toho pocházející zkaženosti v dobì náboženské svobody, kdy plní záøí svìtlo evangelia? Nyní už satan nemùže udržovat svìt pod svou vládou tím, že mu odnímá Boží slovo, proto se uchyluje k jiným prostøedkùm, aby dosáhl svého cíle. Nièí víru v Bibli, a to slouží jeho zámìrùm právi tak dobøe, jako když nièil Bibli samu. Šíøením názoru, že Boží zákon není závazný, svádí lidi právi tak úèinnì, aby jej pøestupovali, jako kdyby o požadavcích zákona vùbec nic nevidìli. I v souèasné dobì, právitak jako kdysi, pùsobí satan prostøednictvím køes•anských církví, aby prosadil své zámìry. Dnešní církve odmítají nepopulární pravdy, i když je Písmo pøedstavuje naprosto jasnì. Bojují proti nim a pøijímají takové výklady a zaujímají taková stanoviska, která zasévají semeno pochybností. Drží se starovìkých bludù o pøirozené nesmrtnosti i o stavu vìdomí èlovìka po smrti, a zavrhují tím jedinou obranu proti klamùm spiritizmu. Uèení o vìném utrpení svedlo mnohé lidi k tomu, že pøestali vìøit Bibli. Když pak lidem vysvìtlujeme závaznost ètvrtého pøíkázání a ukazujeme na povinnost svìtit sedmý den, sobotu, mnozí populární køes•anští uèitelé prohlašují, že Boží zákon není závazný, protože jen tak se mohou zbavit povinnosti, kterou nechtìjí plnit. Odmítají obojí, zákon i sobotu. Nakolik se šíøí zvíst o závaznosti soboty, stává se odmítání Božího zákona témìø všeobecným, protože tak se lidé zbavují odpovědnosti plnit požadavky ètvrtého pøíkázání. Nauky køes•anských teologù otevírají dveøe pro nevíru, spiritizmus a opovrhování Božím zákonem. Tito vedoucí nesou hroznou odpovědnost za bezbožnost, která vládne mezi køes•any.

Právi tito lidé však tvrdí, že rychle se šíøící zkaženost je do znaènè míry zpùsobena znesvìcováním takzvané "køes•anské soboty" a že vynucené zachovávání nedìle by zlepšilo mravní stav spoleènosti. Toto tvrzení slyšíme zvláštì v Americe, kde nejvýraznìji zaznìlo uèení o pravé sobotì. Hnutí usilující o abstinenci, které patøí mezi nejvýznamnìjší a nejdùležitìjší reformní hnutí v mravní oblasti, se èasto spojuje s hnutím o zavedení nedìle. Jeho obhájci vystupují tak, jako kdyby hájili nejvyšší blaho spoleènosti. Všechny, kdo se odmítají s nimi spojit, oznaèují za odpùrce zdravého životního stylu a morální obnovy. To, že hnutí, které prosazuje blud, se spojuje se správnou myšlenkou, není dùkazem ve prospìch bludu. Jed mùžeme zamaskovat tím, že jej pøimícháme do potravu, to ovšem nezminí jeho podstatu. Naopak, stane se tím ještì nebezpeènìjší, protože ho nikdo mùže sníst nedopatøením. Jedním ze satanových trikù je spojovat se lži právi tolik pravdy, aby lež vypadala vìrohodnì. Vedoucí èinitelé hnutí za zavedení nedìle mohou hájit a prosazovat reformy, které jsou pro lid potøebné, a zásady, které odpovídají Bibli. Jestliže však pøitom prosazují požadavek, který odporuje Božímu zákonu, Boží následovníci se s nimi nemohou spojovat. Nic nemùže ospravedlnit nahrazení Božích pøíkázání lidskými pøedpisy.

Satan dostane lidi na svou stranu pomocí dvou podvodù - lži o nesmrtnosti duše a lži o posvátnosti nedìle. První podvod pøipravuje pùdu pro spiritizmus, druhý vytváøí náklonnost k Őímu. Protestanté ze Spojených státù jako první napøáhnou ruku pøes propast, aby uchopili ruku spiritizmu, a podají ruku pøes propast, aby si jí potøásli s Őímem. Pod vlivem toho trojnásobného spojení pùjdou Spojené státy ve stopách Őíma a pošlapou svobodu svìdomí.

Spiritizmus se dnes velmi pøizpůsobuje køes•anství, proto má i vùšší moc lidi oklamat a podvádìt. Satan se pøizpůsobuje moderní situaci. Ukazuje se lidem jako andìl svìtla. Pomocí spiritizmu bude konat zázraky, uzdravovat nemocné a pøedvádìt nespornì nadpøirozené úkazy. A protože duchové budou ujiš•ovat, že vùší v Bibli, a budou projevovat úctu k církevním institucím, budou lidé jejich pùsobení pøijímat jako projev Boží moci.

Dnes se dá velmi tížko stanovit dílicí èára mezi køes•any a nevùšícími. Èelenové církví mají rádi to, co miluje svìt, a rádi se spojují se svìtem. Satan je odhodlán spojit je všechny vzájemnì, a posílit svou vùc tím, že všechny zavede do náruèe spiritizmu. Katolíci, kteøí v zázracích vidí znamení pravé církve, budou snadno oklamáni mocí, která koná zázraky. Protestanté, kteøí odmítli štít pravdy, propadnou rovnìž klamu. Katolíci, protestanté i nevùšící lidé pøijmou formu zbožnosti, v níž není žádná moc. Tuto jednotu budou považovat za velké hnutí, které obrátí svìt a nastolí dlouho oèekávané tisícileté království Ježíše Krista.

Pomocí spiritizmu se satan pøedstaví jako dobrodinec lidstva. Bude uzdravovat lidské nemoci a tvrdit, že pøináší nové, vyšší náboženství, pøitom však bude pùsobit jako zhoubce. Svými pokušeními strhne mnoho lidí do záhuby. Nestøídmost otupuje rozum, pak pøichází požitkáøství, sváry a krveprolévání. Satan má rád války, protože války vyvolávají v lidech nejhorší vášnì, a pak strhává své obiti, které se utápìjí v neøestech a v krvi, do vùèného zahynutí. Snaží se štvát národy do vzájemných válek, protože tak mùže odvést pozornost lidí od pøípravy, aby obstáli v den Božího soudu.

Satan pùsobí také prostøednictvím pøírodních živlù, aby sklidil žeò nepøipravených duší. Studuje tajemství pøírodních dìjù a nasazuje všechnu svou moc, aby živly ovládl, pokud mu to Bùh dovolí. Když mu bylo dovoleno, aby udeøil na Joba, Job okamžitì pøišel o stáda, služebnictvo, domy, dìti; stíhalo ho jedno neštístí za druhým. Bùh chrání svá stvoøení pøed mocí zhoubce. Køes•anský svìt však pohrdá Božím zákonem a Pán uèiní pøesnì to, co prohlásil, že uèiní; odejme ze zemì svá požehnání, pøestane chránit ty, kdo se bouøí proti jeho øádu a kdo uèí a nutí druhé, aby èinili totéž. Satan vládne nad všemi, které Bùh pøestal chránit. Nìkteré z takových lidí zahrne pøízní, bude jim všemožnì pomáhat, aby tím prosadil své zámìry. Na jiné zase sesílá utrpení, a pøitom je klame, aby uvùšili, že to na nì seslal Bùh.

Satan se lidem pøedstavuje jako velký lékaø, který umí vyléèit všechny jejich nemoci, pøitom však nemoci a neštístí pøináší, až se celá velká mìsta mìnì v trosky a pouš•. Pùsobí i dnes. V neštístích a pohromách na moøi i na souši, ve velkých požárech, v pustošivých vichøicích, v hrozných krupobitích, v bouøích, zátopách, záplavách, zemìtøeseních, na všech místech a tisícerymi zpùsoby projevuje svou moc. Nièí úrodu, což má za následek hlad a bídu. Zneèiš•uje vzduch smrtelnou nákazou a tisíce lidí pak umírají. Tyto katastrofy budou stále èastìjší a rozsáhlejší. Rány pøijdou na lidi i zvíøata. "Truchlit, vadnout bude zemì... Nejvznešenìjší z lidu zemì budou chøadnout. Zhanobena je zemì svými obyvateli, nebo• pøestoupili zákony, zmìnili naøízení, porušili vùènou smlouvu." (Iz 24,4.5)

Nakonec pùvodce zla lidem namluví, že všechno zlo zpùsobují ti, kdo slouží Bohu. Právì lidé, kteøí vyvolávají nelibost nebe, obviní za všechno své neštístí ty, jejichž poslušnost Božích pøíkázání je pro nì trvalou výèitkou. Budou tvrdit, že nesvìcením nedìle lidé urážejí Boha a že tento høích pøivolává pohromy, které neustanou, dokud nebude pøísni vyžadováno zachovávání nedìle. Stejnì tak budou prohlašovat, že lidé, kteøí plní požadavky ètvrtého pøíkázání, a tím se staví proti uctívání nedìle, pùsobí lidem nesnáze, a brání tomu, aby Bùh znovu projevil svou pøízeò a aby se jim znovu dobře daøilo.

Zopakuje se tak obvinění vznesené kdysi ze stejných důvodů proti Božím služebníkům: "Když Achab uviděl Elijáše, řekl mu: Jsi to ty, jenž uvádíš do zkázy Izraele? Ten odvětil: Izraele neuvádím do zkázy já, ale ty a dům tvého otce tím, že opouštíte Hospodinova přikázání a ty že chodíš za baaly." (1 Kr 18,17.18) Až falešná obvinění vzbudí hněv lidu, obrátí se proti Božím následovníkům, podobně jako se kdysi hněv odpadlého Izraele obrátil proti Eliášovi.

Zázračná moc projevovaná ve spiritizmu bude působit proti lidem, kteří raději poslouchají Boha než ělovíka. Padlí duchové budou ve svých poselstvích prohlašovat, že je poslal Bůh, aby přesvědčili všechny, kdo odmítají neděle, že podléhají klamu a mají zachovávat zákony země stejně jako Boží zákon. Budou bít nad zlem, které na světě vládne, a budou se stavět za výroky náboženských učitelů, kteří tvrdí, že pokles mravnosti je způsoben znesvěcováním neděle. Proti všem, kdo odmítnou přijmout jejich svědectví, se zvedne velký odpor.

V závěrečném boji proti Božímu lidu bude satan postupovat stejně, jako postupoval na počátku velkého sporu v nebi. Tehdy předstíral, že se snaží upevňovat Boží vládu, přitom však skrytě dělал všechno, aby ji svrhl. Z toho, čeho se snažil dosáhnout, obviňoval věrné anděly. Podobným klamem se vyznačují dijaboli římské církve. Předstírá, že jedná jako představitel a zástupce Boha na zemi, přitom se však snaží vyvýšit nad Boha a změnit jeho zákon. Za vlády Říma muselo mnoho lidí zaplatit svou věrnost evangeliu vlastním životem. Byli označováni za zločince, tvrdilo se o nich, že se spojili se satanem, a byli hanobeni všemi způsoby, aby v očích lidí a dokonce ve vlastních očích vypadali jako nejhorší zločinci. Podobně tomu bude i nyní. Satan se snaží zničit všechny, kdo respektují Boží zákon, přitom však manipuluje více tak, aby byli obviněni, že přestupují zákony, zneuctví Boha, a povolávají tím na svět pohromy.

Bůh neznásilňuje vůli ani svědomí, satan se však stále uchyluje k násilí a zastrašování, aby dostal pod svou moc ty, které nemůže svést jinak. Zastrašováním nebo násilím se snaží ovládnout svědomí a zajistit si úctu. Své záměry uskutečňuje prostřednictvím náboženské i světské moci, které navádí, aby vynucovaly poslušnost lidských zákonů a zanedbávání Božího zákona.

Ti, kdo budou zachovávat biblickou sobotu, budou označeni za nepřátele zákona a pořádku, kteří bojí mravní zábrany společnosti, působí anarchii a zkázu a povolávají na svět Boží tresty. Jejich svědomité dodržování Božích zásad bude označováno za umíněnost a pohrdání statní mocí. Budou obviňováni z nepřátelství proti vládě. Kazatelé, kteří popírají závaznost Božího zákona, budou z kazatelen hlásat, že jsme povinni poslouchat nařízení světských úřadů, jako by to byla Boží nařízení. Lidé, kteří respektují Boží přikázání budou pomlouváni a odsuzováni v zákonodárných sborech a před soudy. Jejich slova budou překrucována a jejich činům budou podsouvány nejhorší pohnutky.

Až protestantské církve odmítnou jasné biblické důkazy o platnosti Božího zákona, budou chtít umlčet lidi, jejichž víru nemohou vyvrátit Biblií. I když si to nepřipouštíjí, vydávají se na cestu, která povede k pronásledování těch, kdo vědomě odmítají dělat to, co dělá ostatní křesťanský svět, a odmítají papežský požadavek svícení neděle.

Představitelé církví a státu se spojí, aby přemlouvali, přesvědčovali nebo donutili všechny lidi uctívat neděle. Nedostatek Boží moci nahradí restriktivní opatření. Politická korupce podkopává lásku k spravedlnosti a úctu k pravdě. I ve svobodné Americe se vláda a zákonodárci podrobí žádosti a vydají

zákon, který bude vynucovat svícení nedíle, aby si zachovali pøízeò lidu. Pøestanou respektovat svobodu svícení, které stála tolik obítí. V zápasu, který brzy nastane, uvidíme naplnìní prorockých slov: "Drak v hnìvu vùèi té ženì rozpoutal válku proti ostatnímu jejímu potomstvu, proti tím, kdo zachovávají pøíkázání Boží a drží se svícení Ježíšova." (Zj 12,17)

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

37. Naše jediná ochrana

"K zákonu a svědectví! Což oni neřekají takové slovo, že mu z něho nevzejde jitroní záře?" (Iz 8,20) Pán vede svůj lid k Písmu jako k ochraně před vlivem falešných učitelů a před klamnou mocí démonských duchů. Satan se všemi prostředky snaží lidem zabránit poznat Bibli, protože její výroky odhalují jeho klamy. Při každém oživení Božího díla se kníže zla vzchopí k větší aktivitě; nyní se usilovně připravuje k poslednímu útoku proti Kristu a jeho následovníkům. Brzy se před námi rozprostře poslední velký klam. Antikrist rozvine před našimi zraky úžasné zázraky. Klam se bude tak podobat pravdě, že jej bude možné rozeznat jen pomocí Písma. Písmem musíme prověřovat každé tvrzení a každý zázrak.

Lidé, kteří se budou snažit dodržovat všechna Boží přikázání, pocítí nepřátelství a výsměch. Mohou tomu čelit jen v Boží síle. Aby mohli obstát ve zkoušce, která je čeká, musí poznat Boží vůli, jak ji zjevuje Boží slovo. Uctívat Boha mohou, chápou-li správně Boží charakter, vládu a záměry, a jednají-li podle toho. Pouze lidé, kteří opevní svou mysl pravdami Bible, obstojí v posledním velkém boji. Každý bude vyzkoušen, zda poslouchá Boha více než lidi. Rozhodná chvíle je už velmi blízko. Stojíme pevně na skále neměnného Božího slova? Jsme připraveni stát pevně na straně Božích přikázání a víry v Ježíše Krista?

Před svým ukřižováním Spasitel vysvětloval svým učedníkům, že bude zabit, a znovu vstane z hrobu. Přítomní andělé se snažili vštípit Kristova slova do myslí a srdcí učedníků. Učedníci však očekávali vysvobození z římské poroby, a nemohli snést pomýšlení, že by ten, v něhož skládali všechny naděje, měl zemřít potupnou smrtí. Slova, která si měli připomínat, se vytratila z jejich myslí, a když přišla doba zkoušky, nebyli připraveni. Smrt Pána Ježíše úplně zničila jejich naděje, jako by je Pán na to nikdy nepřipravoval. Proroctví nám zjevují budoucnost stejně jasně jako slova Pána Ježíše učedníkům. Srozumitelně nám přibližují události spojené s ukončením doby milosti a s přípravou na dobu soužení. Mnoho lidí však tímto důležitým pravdám nerozumí, jako by je Pán nikdy nezjevil. Satan se snaží zmařit každý vliv, který by je učinil moudrými ke spasení; doba soužení je zaskoženě nepřipravené.

Když Bůh posílá lidem tak důležitá upozornění, že je symbolicky ohlašují andělé letící středem nebe, pak od každé rozumné bytosti vyžaduje, aby tato poselství brala vážně. Popsané tresty určené ctitelům šelmy a její sochy (Zj 14,9-11) by měly vést všechny lidi ke studiu proroctví, aby poznali, co to je cejch (znamení) šelmy a jak se mu vyhnout. Většina lidí si však zacpává uši, aby neslyšela pravdu, a raději poslouchá bajky. Apoštol Pavel o posledních dnech napsal: "Přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení." (2 Tm 4,3) Tato doba už nastala. Většina lidí nestojí o biblickou pravdu, protože tato pravda odporuje páním hříšného srdce a lásce ke světu. Satan jim ochotně poskytuje klamy, které se jim líbí.

Bůh však bude mít na zemi lid, který přijal Bibli a pouze Bibli za měřítko každého učení a za základ všech reforem. Názory vzdilanců, vědecké teorie, vyznání víry a rozhodnutí církevních sněmů, která jsou tak početná a rozmanitá, jak početné a odlišné jsou církve, hlas většiny - nic z toho, a ani všechno dohromady nemůžeme pokládat za důkaz pro nebo proti kterémukoli článku víry. Dříve než přijmeme nějaké učení nebo zásadu, musíme jako důkaz požadovat jasný výrok: "Toto praví Panovník Hospodin." Satan se stále snaží upoutat pozornost na člověka místo na Boha. Vede lidi, aby vzhlíželi k biskupům, k

duchovním, k profesorům teologie jako ke svým vůdcům, místo toho, aby studovali Písmo a sami se seznámili se svými povinnostmi. Když pak ovládne mysl těch vůdců, může si s masami dlat, co chce.

Když Pán Ježíš přišel, aby zvěstoval slovo života, prostí lidé ho rádi poslouchali. Mnozí v něho uvěřili a byli mezi nimi i kněží a vládcí. Vedoucí kněží a přední muži národa se rozhodli Kristovo učení odsoudit a zmařit. I když všechny jejich snahy najít proti Kristu nějaké obvinění vyšly naprázdno, i když museli cítit vliv Boží moci a moudrosti, která provázela jeho slova, přesto se zatvrzele drželi svých předpokladů. Odmítli nejjasnější důkazy jeho mesiášství, aby se nemuseli stát jeho učedníky. Tyto odpůrce Pána Ježíše se ostatní lidé učili od dětství ctít, jejich autoritu byli zvyklí bezpodmínečně respektovat. Proto se pak ptali: "Je možné, aby naši vládcí a vzdělaní zákoníci nevěřili v Ježíše, kdyby to byl Mesiáš?" Vliv takových učitelů svedl židovský národ k tomu, že zavrhl svého Vykupitele.

Stejně pohnutky, které tehdy motivovaly židovské kněze a vládcí, se stále projevují u mnoha lidí, kteří umí velice krásně mluvit o zbožnosti. Odmítají studovat texty Písma, které představují zvláštní pravdy pro tuto dobu. Připomínají, že je jich mnoho, že jsou bohatí a oblíbení, a s pohrdáním ukazují na zastánce pravdy, kterých je málo, jsou chudí, nepopulární a mají víru, která je izoluje od světa.

Pán Ježíš předvídal, že nepořádné nároky na autoritu, kterou projevovali zákoníci a farizeové, neskončí rozptýlením Židů. Prorockým zrakem viděl, jak se budou lidé vyvyšovat, aby ovládli svědomí ostatních, což se stalo kletbou pro církev ve všech dobách. Jako varování pro další generace Bible zaznamenala jeho odsudek zákoníků a farizeů i napomenutí, aby lidé nenásledovali tyto "slepé vůdce".

Římská církev vyhradila duchovenstvu možnost vykládat Písmo, proto upírala prostým lidem právo Bibli číst. I když reformace dala Písmo do rukou všem, zásada uplatňovaná Římem brání mnoha členům protestantských církví, aby sami studovali Bibli. Jsou vedeni k tomu, aby přijímali učení, které předkládá církev. Tisíce lidí se neodvažují přijmout nic, co by odporovalo vírouce nebo zvykům jejich církve, i když to Písmo říká naprosto jasně.

Ačkoli Bible mnohokrát varuje před falešnými učiteli, ponechávají mnozí lidé péči o své spasení duchovním. Tisíce učitelů křesťanství nemohou pro svou víru uvést žádný jiný důvod, než že je tomu tak učili jejich předchůdci. Učení Spasitele přecházejí takřka bez povšimnutí a bezvýhradně důvěřují slovům duchovních. Jsou však duchovní neomylní? Jak můžeme svěřit svůj věčný úděl do jejich rukou, jestliže nemáme na základě Božího slova jistotu, že jsou nositeli světla? Nedostatek mravní odvahy vystoupit z vyšlapané cesty vede mnohé lidi k tomu, že následují učené muže. Jejich nechť studovat Písmo je nechává beznadějně spoutané v okovech bludu. Vidí, že Bible jasně představuje aktuální pravdu pro tuto dobu, cítí, že její hlásání provází moc Ducha svatého, přesto se nechávají odvést od světla negativním postojem duchovenstva. I když jejich rozum a svědomí jsou přesvědčeny, neodvažují se tito zaslepení lidé myslet jinak než jejich duchovní. Svůj vlastní úsudek, svůj věčný prospěch obětují nevěře, pýše a předpokladům druhých lidí.

Satan využívá mnoha způsobů vlivu lidí, aby spoutal své zajatce. Získává pro sebe tisíce lidí tím, že je jemnými nitkami náklonnosti připoutává k nepřítelům Kristova kříže. Nezáleží na tom, ke komu svou obětí poutá, zda k rodičům, dítěti, manželovi nebo k přátelům, výsledek je vždy stejný. Odpůrce pravdy se snaží ovládnout jejich svědomí, a ti, které ovládají, nemají dost odvahy nebo nezávislosti, aby se oddělili

vlastním vřdomřm povinnosti.

Bořř pravda a slřva jsou neodřilitelnř. Neni mořnř Boha uctřvat bludnřmi nřzory, jestliře mřme po ruce Bibli. Nřkteřř lidi prohlašujř, ře nezáleřř na tom, řemu řlovřk vřřř, jen kdyř řije spravedlivř. Vřra vřak utvřřř nřř řivot. Jestliře mřme svřtlo a pravdu na dosah ruky, a my nevyuřřřvřme mořnřost, abychom je slyřeli a vidřli, pak je vlastnř zavrhuje, volřme raději tmu neř svřtlo.

"Nřkdy se řlovřku zdř cesta přřmř, ale nakonec přřvede k smrti." (Př 16,25) Nevřdomost neni omluvou pro blud nebo hřřch, kdyř řlovřk mř mořnřost poznat Bořř vřř. Poutnřk dorazř na rozcestř, odkud vychřřř nřkolik cest, a je tam ukazatel, kterř vysvřtluje, kam kařdř z nich vede. Jestliře ukazatel ignoruje a vybere si jednu z cest, kterř se mu zdř pravř, pak - i kdyř je sebeupřřmňřř - pravřpodobnř zvolř nesprřvnou cestu.

Břh nřm dal svř slovo, abychom se mohli seznřmit s jeho uřenřm a abychom vidřli, co od nřs pořaduje. Kdyř za Přnem Jeřřšem přřřel znalec zřkona s dotazem: "Co mřm dřlat, abych mřl podřř na vřřenřm řivotř?", Spasitel ho odkřzal na Přsmo a řekl: "Co je psřno v Zřkonř? Jak to tam řeřř?" Nevřdomost nebude omluvou pro mladř ani starř, nezprostř je trestu za přestupovřnř Bořřho zřkona, protoře mřř v rukou znřnř toho zřkona, jeho zřsad a pořadavkř. Nestařř mřt dobrř řmysly, nestařř konat to, co řlovřk poklřdř za sprřvnř nebo co mu kazatel řekne, ře je sprřvnř. Jde o vřřenř řivot a kařdř by mřl sřm studovat Přsmo. Mřře mřt sebepevnřřř přesvřdřenř a sebevřřř jistotu, ře kazatel vř, co je pravda, na tom vřak nemřře stavřt. V rukou mř mapu, kterř mu přesnř ukazuje cestu do nebe, v ni'em nemusř třpat.

Prvnř a nejvřřř povinnostř kařdř rozumnř bytosti je nauřit se z Přsma, co je pravda, pak podle toho řřt a povzbuzovat druhř, aby to dřlali takř. Mřli bychom kařdř den pilnř studovat Bibli, uvařovat o kařdř myřlence a porovnvřvat jedno mřsto v bibli s ostatnřmi. S Bořř pomocř si musřme utvořit svřj nřzor, protoře před Bohem budeme odpovřdnř kařdř sřm za sebe.

Vzřřlanř lidi, kteřř se povařujř za velmi moudrř, zatemnřli a zpochybnřli i ty nejjasnřji vyjřdřenř biblickř pravdy. Uřit, ře Přsmo mř mystickř, tajemnř, duchovnř smysl, kterř nelze z vlastnřho textu vyřit. Jsou to falešnř uřitelř. Takovřm lidem Přn Jeřřř řekl: "Mřlřte se, neznřte Přsma ani moc Bořř!" (Mk 12,24) Biblickř text mř břit vyklřdřn podle svřho zřejmřho smyslu, pokud nejde o symbol nebo obraz. Jeřřř Kristus slřbil: "Kdo chce řinit jeho vřř, poznř, zda je mř uřenř z Boha, nebo mluvřm-li sřm za sebe." (J 7,17) Kdyby lidi brali Přsmo tak, jak je napsřno, kdyby je nemřtli falešnř uřitelř, uskuteřenřlo by se dřřlo, kterř by potřřřlo andřly a přřvedlo do Kristovy cřrkve tisřce lidi, kteřř dnes třpou v bludu.

Přř studiu Přsma bychom mřli uplatnit vřechny svř duřevnř sřly a plnř zapojit svřj rozum, abychom pochopili Bořř zřmřry tak, jak toho jsou smrtelnř lidi jen schopnř. Přřitom vřak nezapomřnejme, ře řlovřk, kterř opravdu studuje Bořř pravdy, projevuje poddajnost a pokoru dřtite. Obtřřnř mřsta biblickřho textu nelze řeřit takovřmi metodami, jakřmi se řeřř filozofickř problřmy. Ke studiu Bible nemřřeme přřstupovat s takovřm zaklřdřnřm si na sobř, s jakřm mnozř lidi vstupujř na pole vřdy. Bibli musřme studovat s modlitbou, s vřdomřm zřvislosti na Bohu a s upřřmnou touhou poznat jeho vřř. Musřme přřchřzet s pokorou a ochotou nechat se pouřit, abychom mohli zřskat poznřnř od velkřho "Jř

Jsem". V opaèném pøípadì padlí andìlé zaslepí náš rozum a zatvrdí naše srdce, aby na nás pravda nezapùsobila.

Mnohé èásti Písma, které teologové považují za tajemství nebo pøecházejí jako nepodstatné, pøinášejí èlovìku, který se uèí v Kristovì škole, mnoho útìchy a pouèení. Jednou z pøíèin, proè mnozí teologové nerozumí lépe Božímu slovu, je to, že zavírají oèi pøed pravdami, podle nichž nechtìjí žít. Pochopení biblické pravdy nezávisí ani tolik na intelektuálních schopnostech, ale spíše na cílevìdomém úsilí, na opravdovosti touhy po pravdì.

Nestudujme Bibli nikdy bez modlitby. Jedinì Duch svatý nám mùže ukázat dùležitost vící, které mùžeme snadno pochopit, a zabránit tomu, abychom nepøekroutili nesnadno pochopitelné pravdy. Boží andìlé mimo jiné pøipravují srdce lidí, aby pochopili Boží slovo, uchvátila je jeho krása, brali vážnì jeho výstrahy a aby je povzbudila a posílila jeho zaslíbení. Mìli bychom se modlit jako žalmista: "Otevøi mi oèi, a• mám na zøeteli divy ze Zákona tvého." (Ž 119,18) Pokušení nám èasto pøipadají nepøekonatelná, protože se nemodlíme a nestudujeme Bibli, neumíme si okamžitì vzpomenout na Boží zaslíbení a èelit satanu biblickými zbranìmi. Andìlé obklopují lidi, kteøí chtìjí poznat Boží vůli. V kritických chvílích jim pøipomínají pravdy, které právnì potøebují. A tak, "když se pøivalí jako øeka nepøítel, Duch Hospodinùv jej zažene" (Iz 59,19 Kral.).

Pán Ježíš svým uèedníkùm slíbil: "Pøímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás nauèí všemu a pøipomene vám všechno, co jsem vám øekl." (J 14,26) Nejdøíve si musíme Kristovo uèení vstípit do pamìti, aby nám je Boží Duch mohl ve chvíli nebezpeèí pøipomenout. "Tvou øeè uchovávám v srdci, nechci proti tobì høešit," volal David (Ž 119,11).

Všichni, kdo berou vážnì svùj vìsný údíl, by si mìli dávat pozor na pochybnosti. Budeme svìdky útoku na nejvlastnìjší pilíøe pravdy. Není možné neslyšet zesmìšòování, pøekroucené názory na pravdu, zrádné a zhoubné uèení moderního ateizmu. Satan pøizpùsobuje svá pokušení každé skupinì lidí. Nevzdílané lidi ovlivòuje pošklebky a výsmìchem, vzdílaným pøedkládá vìdecké námìtky a filozofické dùkazy, které v nich mají vzbudit vůèi Písmu nedùvìru nebo pohrdání. I mladí lidé, kteøí nemají pøehled, se pak odvažují projevovat pochybnosti o základních køes•anských zásadách. Nevìrectví mládeže, i když je velmi povrchní, má pøece jen svùj vliv. Mnohé to vede, aby žertovali o víøe svých otcù a vysmívali se Duchu milosti (Žd 10,29). Nejedem mladý život, který mohl být Bohu ke cti a svìtu požeñnáním, byl znehodnocen jedem nevìry. Všichni, kdo vìøí pyšným výrokùm lidského rozumu a namlouvají si, že mohou vysvìtlit všechna Boží tajemství a bez Boží moudrosti poznat pravdu, už padli do satanovy léèky.

Žijeme v nejslavnìjším období dijin tohoto svìta. Brzy bude rozhodnuto o údìlu milionù dnes žijících lidí. Naše záchrana i spasení ostatních závisí na tom, jak se dnes rozhodujeme. Potøebujeme se nechat vést Duchem pravdy. Každý Kristùv následovník by se mìl opravdovì ptát: "Pane, co chceš, abych èinil?" Musíme se pøed Pánem pokoøovat s postem a modlitbou, musíme pøemýšlet o Božímu slovu, zvláštì o soudu. Nyní se musíme snažit opravdovì prožívat Boží pravdy. Neztrácejme ani okamžik. Kolem nás se odehrávají velmi významné události a my žijeme na území ovládaném satanem. Nespìte, Boží strážci, nepøítel èíhá nedaleko. Je stále pøipraven vás napadnout a porazit, jen co ochabnete nebo zaènete døímat.

Mnozí lidé posuzují nesprávně svůj stav před Bohem. Jsou rádi, že se nedopustili určitých přestupků, a přitom zapomínají a zanedbávají dobré a ušlechtilé činy, které od nich Bůh požaduje. Nestačí být stromem v Boží zahradě. Ten musí plnit Boží očekávání tím, že ponese ovoce. Bůh bude lidi volat k odpovědnosti za to, že nevykonali dobro, které mohli vykonat, protože je posilovala Boží milost. Nebeské knihy o nich říkají, že "zhodnocují zemi". Ale ani jejich stav není beznadějný. Trpělivá láska volá i ty, kdo neberou vážně Boží milosrdenství a zneužívají jeho milost. "Probuď se, kdo spíš, vstaň z mrtvých a zazažij ti Kristus. Dávejte si dobrý pozor na to, jak žijete... Nepromarněte tento čas, nebo nastaly dny zlé." (Ef 5,14-16)

Až přijde doba zkoušek, ukáže se, kdo se v životě řídí Božím slovem. V létě není rozdíl mezi stále zelenými a ostatními stromy tak zřejmý. Když však nastanou zimní bouře, zůstanou stále zelené stromy beze změn, ostatní o svou zeleň přijdou. Ani formální křesťan není dnes k rozeznání od pravého, blíží se však doba, kdy se rozdíl ukáže. Jen co se projeví nepřátelství, zavládne fanatismus a nesnášenlivost, začne pronásledování, malovírní a pokrytci zakolísají a vzdají se své víry. Praví křesťané však odolají a zůstanou pevní jako skála, jejich víra bude silnější a naděje jasnější než v době pohody.

Žalmista prohlásil: "Přemýšlím o tvých svědectvích." "Z tvých ustanovení jsem nabyl rozumnosti, proto nenávidím každou stezku klamu." (Ž 119,99.104)

"Blaze člověku, jenž našel moudrost." "Bude jako strom zasazený u vody; své kořeny zapustil u vodního toku, nezakusí přicházející žár. Jeho listí je zelené, v roce sucha se něho neobává, nepřestává nést plody." (Př 3,13; Jr 17,8)

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

38. Poslední varování

"Potom jsem viděl jiného anděla, jak s velikou mocí sestupuje z nebe; a země byla ozářena jeho slávou. Zvolal mohutným hlasem: Padl, padl veliký Babylón a stal se doupatem démonů, skrýší všech nečistých duchů a každého zlovisného a nenávidiného ptáka." "A slyšel jsem jiný hlas z nebe: Vyjdi, lidé můj, z toho místa, nemijte účast na jeho hříchích, aby vás nestihly jeho pohromy." (Zj 18,1.2.4)

Uvedený text Písma poukazuje na budoucí dobu, kdy bude opakováno ohlášení pádu Babylóna, které učinil druhý anděl ze Zjevení 14 (verš 8). Ve druhém případě však bude poselství doplněno zmínkou o dalším úpadku náboženských organizací, které tvoří Babylón, k němuž došlo od roku 1844, kdy bylo poselství ohlášeno poprvé. Poselství popisuje žalostný stav náboženských společností. Každé odmítnutí pravdy zatemňuje rozum a zatvrzuje srdce, až se lidé stanou zatvrzele nevědomými. Přeš výstrahy, které jim Bůh dává, pošlapávají dále přikázání Desatera, až nakonec začnou pronásledovat ty, kdo přikázání Desatera respektují jako svatá. Neváží si Ježíše Krista, protože pohrdají jeho slovem a lidem. Pokud křesťanské církve přijímají učení spiritizmu, padají zábrany proti tělesným sklonům a náboženství se stává pláštíkem, který má zakrývat nejhrubší nepravosti. Víra ve spiritistické projevy otevírá dveře svádějícím duchům a ďábelskému učení, a v církvích se projeví vliv padlých andělů.

O Babylónu v době, o níž proroctví mluví, se říká: "Jeho hřích se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny." (Zj 18,5) Babylón naplnil míru své nepravosti a brzy na něj padne zkáza. Bůh však má v Babylónu ještě stále svůj lid. Dříve než na Babylón dopadnou ohlášené tresty, musí být tito věrní vyvoláni, aby se nepodíleli na hřích Babylóna a "nestihly" je "jeho pohromy". Proroctví proto hovoří o náboženském hnutí znázorněném andělem, který přichází z nebe, osvětluje zemi svou slávou, volá silným hlasem a ohlašuje hřích Babylóna. Spolu s jeho poselstvím zaznívá také volání: "Vyjdi, lidé můj, z toho místa!" Tyto výzvy spolu s poselstvím třetího anděla jsou posledním varováním obyvatelům této planety.

Svět spíje k strašnému konci. Mocnosti, které budou společně bojovat proti Božím přikázáním, nařídí, aby se "všichni, malí i velcí, bohatí i chudí, svobodní i otroci" (Zj 13,16) oddili tradicí církve, a zachovávali nesprávný den odpočinku. Všichni, kdo nebudou chtít přijmout tato nařízení, budou vystaveni trestům, až bude nakonec vyhlášeno, že zaslouží trest smrti. Boží zákon, který zahrnuje také pravý den Božího odpočinku, vyžaduje poslušnost a varuje, že jeho přestupníky stihne Boží trest.

Když bude lidem celá záležitost takto vyložena, každý - kdo nebude respektovat Boží zákon a bude se oddít lidskými příkazy - přijme znamení šelmy, znamení poddanosti mocnosti, kterou se rozhodne poslouchat více než Boha; pak zazní z nebe varování: "Kdo kleká před šelmou a před její sochou, kdo přijímá její cejch na čelo či na ruku, bude pít víno Božího rozhorlení, které Bůh nalévá nečedné do číše svého hněvu." (Zj 14,9.10)

Boží hněv však pocítí jen lidé, kteří měli možnost poznat a pochopit pravdu, ale odmítli ji. Mnoho lidí ještě nemělo příležitost slyšet aktuální pravdu pro tuto dobu. Nikdo je neseznámil se závazností čtvrtého přikázání. Pán, který ví, co je v lidských srdcích, a zná každou pohnutku, nenechá nikoho, kdo chce

poznat pravdu, v nejistotì, oè ve velkém sporu jde. Nežádá, aby lidé pøijímali pøikázání slepì. Každý obdrží dostatek informací, aby se mohl rozumnì rozhodnout.

Sobota bude velkým zkušebním kamenem vïrnosti, protože je to zvláš• popíraný èlánek pravdy. Až budou lidé podrobeni závìreènè zkoušce, bude jasnì vymezena hranice mezi tìmi, kteøí Bohu slouží, a kdo mu neslouží. Zachovávání nesprávného dne odpoèinku v souladu se zákony státu, ale proti ètvrtému pøikázání, bude projevem vïrnosti moci, která je Bohu nepøátelská. Zachovávání pravé soboty jako výraz poslušnosti Božího zákona bude dùkazem vïrnosti Stvoøiteli. Jedna èást lidí pøijetím znamení podøízenosti svìtské moci pøijme znamení šelmy, druhá, která se rozhodne, že zůstane vïrná Boží autoritì, pøijme Boží peèe•.

Lidé, kteøí hlásali poselství tøetího andìla, byli èasto považováni za panikáøe. Jejich pøedpovìdi, že se ve Spojených státech projeví náboženská nesnášenlivost, že se církve spojí se státem a společnì budou pronásledovat všechny, kdo budou zachovávat Boží pøikázání, byly považovány za nesmyslné a smìšné. Amerièané sebejistì tvrdili, že tato zemì nebude nikdy nièím jiným, než èím byla - tedy obhájcem náboženské svobody. Když se však zaène mluvit o vynuceném zachovávání nedìle, bude zøejmé, že se blíží událost, o níž lidé tak dlouho pochybovali a v níž nevíøili. Poselství tøetího andìla pak vyvolá úèinek, jaký nikdy døíve nemìlo.

V každé dobì Bùh posílá své služebníky, aby kárali høích - jak ve svìtì, tak v církvi. Lidé však chtìjí slyšet pøíjemné øeèi, nepøijímají èistou a nepøikrášlenou pravdu. Mnozí reformátoøi se na poèátku svého pùsobení snažili vytykat høíchy církve a lidí velmi opatrnì. Doufali, že pøíkladem èistého køes•anského života pøivedou lidi zpìt k biblickému uèení. Když je však naplnil Boží Duch, museli hlásat jasné výroky Bible - uèení, které pùvodnì nechìli zvišovat, podobnì jako když byl naplnìn Duchem Eliáš, který pak vytykal høíchy bezbožného krále a odpadlého lidu. Byli nuceni šíøit pravdu a mluvit o nebezpeèí, které ohrožuje život lidí. Bez strachu z následkù kázali zvišovat, kterou jim Pán svìøil, a lidé museli varování vyslechnout.

Tak bude také hlásáno poselství tøetího andìla. Až nastane doba, kdy bude tøeba, aby bylo šíøeno s největší silou, bude Pán pùsobit prostøednictvím prostých lidí. On povede ty, kdo se oddali jeho službì. Boží pracovníci získají kvalifikaci spíše pomazáním Ducha než studiem ve vùdeckých ústavech. Tím povede muže víry a modlitby, aby se svatým nadšením hlásali poselství, které jim Bùh svìøil. Odhalí høíchy Babylóna, tragické následky vynuceného zachovávání církevních tradic, vliv spiritizmu, nenápadný, ale rychlý postup papežské moci. Budou burcovat lid vážnými výstrahami. Varování vyslechnou tisíce a desetitisíce lidí, kteøí ještì nikdy nic takového neslyšeli. S úžasem budou poslouchat, že Babylónem je církev, která padla díky svým bludùm a høíchùm, protože zavrhlá Boží pravdu. Když se pak lidé obrátí na své døívìjší uèitele s naléhavou otázkou, zda je to pravda, budou jim kazatelé pøedkládat bajky, budou pøedpovídat pøíjemné vìci, aby uklidnili jejich obavy a utiøili jejich probuzené svìdomí. Protože se však nikteøí lidé nebudou chtít spokojit pouze s lidskou autoritou a budou žádat jednoznaènè dùkazy z Písma, jejich duchovní se rozzlobí jako kdysi farizeové, protože bude zpochybnìna jejich autorita, oznaèí poselství za iábelské a budou podnìcovat davy lidí, kteøí milují høích, aby odmítali a pronásledovali hlasatele poselství.

Až se spor pøenesè do nových oblastí a pozornost lidí bude upoutána na pošlapávaný Boží zákon, satan se rozzlobí. Moc, která provází poselství, odpùrce jen rozzuøí. Duchovní se budou tèmìø s nadlidským

úsilím snažit zastøít svìtlo, aby nezáøilo na èleny jejich církví. Všemi dosažitelnými prostøedky se budou snažit potlaèit diskuse o tìchto životnì dùležitých otázkách. Církev budou žádat o pomoc stát, aby jim pomohl. V tom úsilí se katolíci spojí s protestanty. Až hnutí, vynucující zachovávání nedìle, zesílí, budou vydávány zákony proti lidem, kteøí zachovávají Boží pøikázání. Bude jim vyhrožováno penìžitými tresty a vìzením, budou jim nabízena vlivná místa, rùzné odměny a výhody, jen aby se zøekli své víry. Oni však budou vytrvale odpovídat: "Dokažte nám z Božího slova, že bloudíme." Obdobnì reagoval za podobných okolností Luther. Lidé, kteøí budou pøedvádìni k soudùm, výraznì obhájí pravdu. Mnoho z tìch, kdo je uslyší, se rozhodne zachovávat všechna Boží pøikázání. Tak se s pravdou seznámí tisíce lidí, kteøí by o ní jinak neslyšeli.

Dùsledná poslušnost Božího slova bude pokládána za vzpouru. Zaslepeni satanem budou rodièe jednat tvrdì s vìšícími dìtmi, nadøízení budou utlaèovat své podøízené zachovávající pøikázání. Láska a náklonnost ochabnou. Rodièe budou vyhánìt dìti z domova. Splní se do písmene slova apoštola Pavla: "Všichni, kdo chtějí zbožnì žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování." (2 Tm 3,12) Protože zastánci pravdy odmítnou uctívat nedìli jako sobotu, budou mnozí z nich uvìznìni, jiní vypovìzeni ze zemì, další budou trpìt jako otroci. Dnes nám nìco takového pøipadá nemožné. Až bude však lidem odøat Boží Duch, který je chrání, a až budou ponecháni pod mocí satana, který nenávidí Boží pøikázání, budou se dít neobvyklé vìci. Lidské srdce umí být velice kruté, když se z něj vytratí Boží láska a úcta.

Až se bude blížit bouøe, mnozí z tìch, kdo sice pøijali poselství tøetího andìla, ale nenechali se posvìtit poslušností pravdy, se vzdají svého názoru a pøidají se k odpùrcùm. Spojí se se svìtem a budou sdílet stejné názory. Nakonec se budou na všechno dívat stejnì jako svìt. Až budou postaveni pøed zkoušku, rozhodnou se pro snazší cestu. Lidé nadaní, pøíjemného vystupování, kteøí se kdysi hlásili k pravdì, použijí všechny své schopnosti, aby oklamali a svedli další. Stanou se nejrozhodnìjšími nepøáteli svých bývalých spoluvìšících. Až se svìtíle soboty dostanou pøed soudy, aby se odpovídali ze své víry, stanou se tito odpadlíci nejúèinnìjšími nástroji satana, budou je pomlouvát a obžalovávat a vymyšlenými informacemi budou proti nim podnikovat pøedstavitelè státní moci.

V dobì pronásledování bude zkoušena víra Božích následovníkù, kteøí vìrnì hlásali Boží poselství a respektovali Boha a jeho slovo. Na jejich srdce pùsobil Boží Duch a nutil je mluvit. Svatá horlivost a vliv Božího Ducha je vedly k splnìní svùøeného úkolu, aniž mysleli na následky, které jim mùže hlásání Bohem svùøeného poselství pøinést. Nebudou sledovat svìtské zájmy, myslet na svou povìst nebo se snažit zachovat si život. Když se proti nim rozpoutá bouøe pronásledování, když budou obviðováni ze všeho možného, nikteøí z nich zdìšení zvolají: "Kdybychom vidìli, jaké následky budou naše slova mít, raději bychom mlèeli." Dostanou se do tížkostí. Satan na nì bude dotírat velkým pokušením. Budou mít pocit, že dílo, které zaèali, je nad jejich síly. Bude jim hrozit záhuba. Jejich pùvodní nadšení se vytratí, ale už se nebudou moci vrátit. Tehdy, když pocítí naprostou bezmocnost, budou žádat o posilu Všemohoucího. Budou si pøipomínat, že nemluvili svoje slova, ale to, co jim pøikázal Bùh, který je poslal, aby varovali ostatní. Bùh vštípil pravdu do jejich srdcí a oni ji musí hlásat.

Podobné zkoušky prožili také Boží lidé v minulosti. Viklef, Hus, Luther, Tyndale, Baxter, Wesley žádali, aby jejich uèení bylo provìøeno Biblií. Byli ochotni odvolat všechno, co odporuje Božímu slovu. Zakusili nemilosrdné pronásledování, a pøesto hlásali Boží pravdu dál. V každém dìjinném údobí bylo tøeba lidem zvìstovat aktuální poselství pro onu dobu - podle toho, co Boží lid v daném èase potøeboval.

Každá nová pravda si musela razit cestu nenávisť a odporem. Lidé, kterým přinesla požehnání, byli pokoušeni a zkoušeni. Pán dává novou pravdu svému lidu tehdy, když ji potřebuje. Kdo se odváží Boží pravdu nehlásat? Bůh přikazuje svým následovníkům, aby světu předložili poslední nabídku milosti. Nemohou mlčet, protože by tím ohrozili svou vlastní záchranu. Kristovi vyslanci nenesou odpovědnost za následky. Musí konat svou povinnost a ostatní přenechat Bohu.

Až se bude odpor stupňovat, budou Boží následovníci znovu zmateni. Pocítí, že nastala rozhodující situace. Jejich svědomí a Boží slovo je bude ujišťovat, že jednají správně. I když zkoušky neustanou, budou mít stále více síly, aby je mohli snášet. Zápas bude stále tvrdší a urputnější, ale jejich víra a odvaha porostou úměrně nebezpečí. Budou prohlašovat: "Neodvažujeme se mnit Boží slovo, dílit svatý Boží zákon na část podstatnou a nepodstatnou, abychom tím získali přízeň světa. Pán, kterému sloužíme, nás může vysvobodit. Kristus přemohl svět, a my bychom se měli bát poraženého světa?"

Pronásledování v různých podobách je vlastně projevem určitého principu, který bude platit, dokud bude existovat satan a životaschopné křesťanství. Nikdo nemůže sloužit Bohu, aniž by proti sobě nevyvolal nepřátelství mocností zla. Budou na něj útočit zlí andělé, znepokojení tím, že by jim mohl svým vlivem vyrvat z rukou jejich oběti. K nim se připojí zlí lidé, zahanbení dobrým příkladem, a budou se snažit odloučit ho různými pokoušením od Boha. Když se to nepodaří, použijí ke znásilnění jeho svědomí donucovací prostředky.

Dokud Pán Ježíš slouží jako Přímlovce v nebeské svatyni, na vládce i lid působí Duch svatý. Mírní je a do určité míry ovlivňuje státní zákony. Bez takových zákonů by na světě bylo ještě mnohem hůře. Mnozí představitelé států jsou aktivními nástroji satana, ale i Bůh má své nástroje mezi předními muži národů. Nepřítel působí na své sluhy, aby vymýšleli opatření, která by měla Boží dílo, avšak na státníky, kteří mají úctu k Bohu, působí andělé, aby taková opatření měli nespornými argumenty. Několik mužů tak zadržuje mohutný vliv zla. Odpor nepřátel pravdy bude zadržán, aby poselství třetího anděla mohlo splnit své poslání. Až bude znít poslední varování, upoutá pozornost také těch předních mužů, jejichž prostřednictvím Bůh nyní působí, mnozí z nich je přijmou a v době soužení se postaví na stranu Božího lidu.

Anděl, který se spojil s hlášením poselství třetího anděla, osvítl celou zemi svou slávou. Bible tím předpovídá neobyčejně silné působení, které zasáhne celý svět. Adventní hnutí z let 1840 až 1844 bylo slavným projevem Boží moci. Poselství prvního anděla bylo zaneseno do všech misijních stanic na světě a v některých zemích vzbudilo největší náboženské hnutí od doby protestantské reformace šestnáctého století. Avšak hnutí vyvolané poselstvím třetího anděla bude ještě mohutnější.

Jeho působení se bude podobat tomu, co se odehrálo o letnicích. Tak jako Pán seslal "raný déšť" ve vylití Ducha svatého na počátku kázání evangelia, aby drahocenné semeno vzklíčilo, tak dá na závěr "pozdní déšť", aby úroda uzrála. "Poznávejme Hospodina, usilujme ho poznat. Jako jitřenka, tak jistě on vyjde. Přijde k nám jako přivaly deště a jako jarní déšť, jenž svažuje zemi." (Oz 6,3) "Jásejte, synové Sijónu, radujte se z Hospodina svého Boha, nebo vám dá učitele spravedlnosti a jako na začátku vám sešle hojnost deště podzimních i jarních." (Jl 2,23) "Stane se v posledních dnech, praví Bůh, sešlu svého Ducha na všechny lidi." "A každý, kdo vzývá jméno Páně, bude zachráněn." (Sk 2,17.21)

Velké dílo evangelia neskončí menším projevem Boží moci, než jakým se vyznačoval jeho začátek. Proroctví, která se splnila při seslání raného deště na počátku křesťanských dějin, se znovu splní v pozdním dešti na konci křesťanských dějin. Bude to "čas odpočívání", rozvážení, které předpověděl apoštol Petr, když prohlásil: "Čiňte pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy a přišel čas Hospodinův, čas odpočívání, kdy pošle Ježíše, Mesiáše, kterého vám určil." (Sk 3,19.20)

Boží sluhové s tváří zářící svatým nadšením budou spíchat z místa na místo, aby všude ohlásili Boží poselství. Po celém světě budou varování šířit tisíce hlasů. Budou se dít zázraky, nemocní budou uzdravováni, vidící budou provázet znamení a zázraky. Také satan bude působit lživé zázraky, dokonce nechá před zraky lidí sestoupit oheň z nebe na zem (Zj 13,13). Obyvatelé země se budou muset rozhodnout.

Poselství nebude šířeno ani tak pomocí argumentů jako hlubokým přesvědčováním Božího Ducha. Důkazy už byly podány. Semeno bylo zaseto, nyní klíčí a přináší plody. Tiskoviny rozšířené evangelisty zapůsobily svým vlivem. Mnozí lidé, na které měly vliv, však nemohli plně porozumět pravdě nebo se jí oddat. Nyní pronikají paprsky světla všude, pravdu lze vidět v její plné kráse a upřímné Boží děti lámou pouta, která je svazovala. Rodinné svazky a církevní vztahy je už nebudou moci zadržet. Pravda pro ně bude mít větší cenu než všechno ostatní. Navzdory silám, které se spojí proti pravdě, postaví se velký počet lidí na Boží stranu.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

39. Doba soužení

"V oné době povstane Míkael, velký ochránce, a bude stát při synech tvého lidu. Bude to doba soužení, jaké nebylo od vzniku národa až do této doby. V oné době bude vyproštěn tvůj lid, každý, kdo je zapsán v Knize." (Da 12,1)

Až skonějí poselství třetího anděla, přestane se Kristova milost přimlouvat za hříšné obyvatele světa. Boží lid splnil svůj úkol, obdržel "pozdní dešť", "čas odpočívání", rozvážení od Hospodina, a je připraven pro nastávající dobu zkoušky. Andělé spíchají sem a tam. Anděl, vracející se ze země, ohlašuje, že jeho úkol skoněil. Na svět přišla závěrečná zkouška a všichni, kdo zůstali věrni Božím přikázáním, dostali "peče živého Boha". Tehdy Pán Ježíš ukonějí svou prostřednickou službu v nebeské svatyni. Pozvedne ruce a pronese silným hlasem: "Dokonáno jest!" Zástupy andělů složí své koruny, když Ježíš Kristus slavnostně oznámí: "Kdo křivdí, a• křivdí dál, kdo je pošpiněn, a• zůstane ve špíně - kdo je spravedlivý, a• zůstane spravedlivý, kdo je svatý, a• setrvá ve svatosti." (Zj 22,11) Příklad každého člověka již bude rozhodnut, buď k životu, nebo k smrti. Ježíš Kristus vykonal smíření za svůj lid a vymazal jeho hříchy. Doplnil se počet oběanů jeho království. "Království, panství a velikost království pod celým nebem" budou dány dědicům spasení a Pán Ježíš bude vládnout jako Král králů a Pán pánů.

Až opustí nebeskou svatyni, zahálí obyvatele země temnota. V té době budou muset vidějí muset žít před svatým Bohem bez příměluce. Moc, která dosud zadržovala bezbožné, přestane působit, a satan bude mít neomezenou nadvládu nad zatvrzelými lidmi. Boží trpělivost skonějí. Svět odmítl Boží milost, pohrdl Boží láskou a pošlapal Boží zákon. Bezbožní lidé zašli za hranici Boží milosti. Boží Duch, kterému tvrdošjně vzdorovali, od nich nyní odešel. Nebude je chránit Boží milost a budou vydáni napospas satanu. Satan pak zavlče obyvatele světa do závěrečné velké doby soužení. Boží andělé přestanou zadržovat vichřice lidských vášní, najednou se projeví všechno zadržované napětí. Celý svět bude zatažen do strašnější zkázy, než byla zkáza starého Jeruzaléma.

Jediný anděl usmrtil všechny prvorozené v Egyptě a naplnil zemi smutkem a nářkem. Když David přestoupil Boží přikázání, že nechal sežít lid, způsobil jediný anděl strašnou zkázu, jako trest za jeho hříchy. Stejnou moc, kterou projevili Boží andělé, projeví - až to Bůh dovolí - také zlí andělé. Tyto síly jsou již připraveny a čekají jen na Boží svolení, aby všude šířili zkázu.

Lidé, kteří zachovávali Boží zákon, budou obviněni, že zapůčínili rány, které dopadly na svět a budou považováni za přičinu strašných přírodních pohrom, válek a krveprolívání mezi lidmi, které naplní svět bídou. Moc, provázející poslední varovné poselství, vyvolává zlobu bezbožných. Jejich zášť se projeví proti všem, kdo přijmou toto poselství, a satan ještě více rozdmýchá nenávist a pronásledování.

Když Bůh opustil židovský národ, nepoznali to ani kněží, ani lid. I když je ovládl satan a propadli nejodpornějším vášním, stále se považovali za Bohem vyvolené. Kněží pokračovali dál v chrámové službě, na poskvrněném oltáři přinášeli dále oběti, denně svolávali požehnání na národ, který nesl vinu za smrt drahého Božího Syna a pokoušel se zničit jeho služebníky a apoštoly. Stejně nebudou obyvatele země vidět, až bude v nebeské svatyni vyhlášeno neodvolatelné rozhodnutí, a tím navždy určen úděl

světa. Lidé, které nakonec Boží Duch opustí, budou dále dodržovat náboženské formy. Satanská horlivost, kterou jim vdechne kníže zla, aby dokončil své zhoubné plány, bude vypadat jako horlivost pro Boha.

Protože se sobota stane předmětem sporu v celém křesťanstvu a protože se církve spojí se světskými úřady, aby vynutily uctívání neděle, stane se předmětem všeobecného zatracování malá menšina, která bude vytrvale odmítat podvolit se názoru většiny. Zazní požadavek, aby nebyla tolerována menšina, která se staví proti nařízení církvi a státnímu zákonu, protože je lepší, aby trpělo několik lidí, než aby celý národ upadl do zmatku a nezákonnosti. Stejně argumentovali před více než 1900 lety představitelé židovského národa proti Kristu. Prohnaný Kaifáš prohlásil: "Je pro vás lépe, aby jeden člověk zemřel za lid, než aby zahynul celý národ." (J 11,50) To bude rozhodující argument. Nakonec bude proti světitelům pravé soboty vydáno nařízení, které určí, že si zaslouží nejpřísnější trest a po určité době budou moci být odsouzeni k smrti. Katolicismus ve Starém světě a odpadlý protestantismus v Novém světě budou postupovat společně proti lidem, kteří dodržují všechna Boží přikázání.

Pak pro Boží lid nastane doba soužení a utrpení, kterou popsal prorok Jeremiáš jako dobu Jákobova soužení: "Toto praví Hospodin: Slyšeli jsme důsypný hlas. Strach a nikde pokoj... Všechny tváře byly zsinale. Bída, bude to veliký den bez obdoby, čas soužení pro Jákoba, ale bude z něho zachráněn." (Jr 30,5-7)

Jákobova noc úzkosti, když v modlitbě bojoval o vysvobození z rukou Ezaua (1 M 32,24-30), je obrazem toho, co prožije Boží lid v době soužení. Jákob podvedl svého otce, aby získal požehnání určené Ezauovi. Protože mu Ezau hrozil, že ho zabije, Jákob utekl z domu, aby se zachránil. Prožil mnoho let v cizině a pak se na Boží rozkaz vydal na zpáteční cestu do rodné země se svými ženami a dětmi, se svými stády dobytka a ovcí. Když dorazil k hranicím země, vyděsila ho zpráva, že se Ezau blíží v čele oddílu bojovníků a nepochybně se mu chce pomstít. Zdálo se, že Jákob a jeho družina, neozbrojení a bezbranní, musí padnout za oběť násilí a krveprolití. S tou úzkostí a strachem se ještě pojilo tísnivé vědomí vlastní viny, protože do takového nebezpečí ho přivedl jeho vlastní hřích. Jedinou nadějí pro něj byla Boží milost, jedinou obranou modlitba. Neopomněl na nic, čím by sám mohl usmířit svého bratra za křivdu, které se proti němu dopustil, a čím by odvrátil hrozící nebezpečí. Podobně by měli také Kristovi následovníci nyní, když se blíží doba soužení, vynaložit všechno své úsilí, aby se lidem představili v pravém světle a rozptýlili předsudky i odvrátili nebezpečí, které hrozí svobodě svědomí.

Jákob se vzdálil od své rodiny, aby neviděla jeho úzkost, a sám rozmlouval s Bohem. Vyznával své hříchy a děkoval za milost, kterou mu Bůh projevil. V hluboké pokoře se dovolával smlouvy uzavřené s otcem, i slibů, které mu Bůh dal v nočním vidění v Bételu i v zemi jeho vyhnanství. Nadešel rozhodující okamžik jeho života, v sázce bylo všechno. Obklopen tmou a sám se dále modlil a pokoušel se před Bohem. Náhle pocítil, jak se jeho rameno dotkla něčí ruka. Domníval se, že nějaký nepřítel usiluje o jeho život, a ze všech sil zoufale s útočníkem zápasil. Když začalo svítat, projevil cizinec nadlidskou sílu a po jeho dotyku se zdálo, že silný muž je ochromen. Jako bezmocný, plačící prosebník padl svému tajemnému protivníku kolem krku. Jákob nyní pochopil, že bojoval s andělem smlouvy. I když nebyl schopen dalšího boje a trpěl hroznou bolestí, nevzdal se svého úmyslu. Dlouho trpěl neklidem a výčitkami svědomí, dlouho trpěl za svůj hřích. Nyní musí získat ujištění, že mu Bůh odpustil. Zdálo se, že ho návštěvník chce opustit. Jákob se však na něho pověsil a úpinně prosil o požehnání. Anděl na něj

naléhal: "Pus• mne, vzešla jitøenka." Patriarcha však zvolal: "Nepustím ti, dokud mi nepožehnáš." (1 M 32,27) Jaká se tu projevila důvira, odhodlanost a vytrvalost. Kdyby to byl drzý, opovážlivý požadavek, Jákob by byl okamžitě zničen. Jákob však mluvil s důvirou èlovika, který vyznává svou slabost a nehodnost, a pøitom vìí v milost Boha, který vèrnì dodrží smlouvu.

"Jako kníže se utkal s andilem a obstál." (Oz 12,5) Pokorou, lítostí a odevzdaností pøemohl tento høišný, bloudící smrtelník Vládce nebes. S chvìním se držel Božích slibù a srdce Vèné lásky nemohlo odmítnout prosbu høišníka. Na dùkaz jeho vítězství a pro povzbuzení dalších, aby následovali jeho pøíkladu, mu Bùh zmìnil jméno, které pøipomínalo jeho høích, na jméno, které bylo svìdectvím o jeho vítězství. To, že Jákob bojoval s Bohem a zvìtìzil, bylo zárukou, že zvìtìzí i nad lidmi. Už se nebál setkat se s hnìvem svého bratra, protože Bùh bude jeho obranou.

Satan Jákoba obvinil pøed andily a tvrdil, že má právo zahubit ho za jeho høíchy. Navedl Ezaua, aby vytáhl proti Jákobovi a za dlouhé noci zápasu se snažil vnutit patriarchovi pocit viny. Tím ho chtìl odradit, aby pøestal spoléhat na Boha. Pøivedl Jákoba na pokraj zoufalství. Jákob vidìl, že bez pomoci z nebe musí zahynout. Upøímnì prosil o odpuštìní svého høichu a dovolával se Boží milosti. Nedal se odvrátit od svého úmyslu, držel se pevnì andila, prosil ho s úpinlivým pláèem, až zvìtìzil.

Jako satan zapùsobil na Ezaua, aby vytáhl proti Jákobovi, tak bude pùsobit na bezbožníky, aby zahubili Boží lid v èase soužení. A jako obvinil Jákoba, tak bude obviòovat Boží lid. Pokládá svìt za své panství, avšak malá skupina lidí, kteøí zachovávají Boží pøíkázání, se postaví proti jeho nadvládì. Kdyby je mohl znièit, bylo by jeho vítězství úplné. Vidí, že je støeží svatí andilè a vyvozuje z toho, že jim byly odpuštìny høíchy. Neví však, že o jejich pøípadech bylo rozhodnuto v nebeské svatyni. Zná podrobnì høíchy, k jejichž spáchání je svedl; pøedkládá je Bohu v nejnepøíznivìjší svìtle a tvrdí, že tento lid si zaslouží právi tak jako on, aby byl vylouèen z Boží pøíznì. Prohlašuje, že Pán nemùže ve své spravedlnosti odpuštìt jejich høíchy, a pøitom jej a jeho andily zahubit. Tvrdí, že jsou jeho koøistí a požaduje, aby mu byli vydáni, aby je mohl znièit.

Satan obviòuje Boží lid za høíchy, které spáchali, a Bùh mu dovoluje, aby jeho lid do krajnosti zkoušel. Jejich víra a důvira v Boha i jejich vytrvalost bude tvrdì zkoušena. Když sledují svou vlastní minulost, jejich nadìje se tenèí. V celém svém životì vidí totiž jen málo dobrého. Plnì si uvìdomují svou slabost a nehodnost. Satan se je snaží disit pomyšlením, že jejich pøípad je beznadìjný, že jejich neèistotu nelze nikdy odstranit. Doufá, že se mu tak podaøí znièit jejich víru, že pak podlehnou jeho pokušením, a pøestanou být vèrní Bohu.

I když Boží vèrní budou obklopeni nepøáteli, kteøí je budou chtít znièit, nebudou se bát utrpení pro pravdu, ale toho, že nevyznali všechny høíchy a zda kvùli nijakému jejich nedostatku se na nich bude moci splnit Spasitelovo zaslíbení: "Zachováám ti v hodinì zkoušky, která pøijde na celý svìt." (Zj 3,10) Kdyby Boží následovníci mìli jistotu, že jim Pán odpuštìl všechny høíchy, nebáli by se muèení a smrti. Ukáže-li se však, že nejsou hodni Boží pøíznì, a ztratí-li život díky svým povahovým nedostatkùm, bude tím zneuctìno svaté Boží jméno.

Na všech stranách budou narážet na zrádné úklady, všude vidí projevy vzpoury. To v nich vyvolává velké pøání, opravdovou touhu srdce, aby velké odpadnutí skonèilo a pøestala bezbožnost bezbožných.

Prosí Boha, aby vzpouru zastavil, a pøitom si vyèítají, že sami nemají více síly èelit pøívalu zla. Cítí, že kdyby vždycky dali všechny síly do služby Kristu, byli by silnìjší a satan by nemìl tolik moci, aby nad nimi vítìzil.

Plàèí pøed Bohem, pøipomínají, že už prosili o odpuštìní mnoha svých høíchu a dovolávají se Spasitelova zaslíbení: "A• se chopí mé záštity a uzavøe se mnou pokoj, a• se mnou uzavøe pokoj." (Iz 27,5) Jejich víra nezakolísá, i když nedostanou okamžitì odpovìi na své modlitby. Navzdory úzkosti, hrùzám a tížkostem se nepøestávají modlit. Chytají se Boží síly, jako Jákob se chytil andìla, a jejich srdce také volá: "Nepustím ti, dokud mi nepožehnáš."

Kdyby Jákob už pøedtím nelitoval svého høíchu, že získal prvorozenství podvodem, Bùh by jeho modlitbu nevyslyšel a nezachoval by milostivì jeho život. Podobnì by byli pøemoženi v dobì soužení Boží vìrní, které bude trápit strach a úzkost, kdyby mìli nijaké nevyznané høíchy. Zoufalství by je zbavilo víry a nemìli by jistotu, že mohou prosit Boha o vysvobození. Budou si plnì uvìdomovat svou nehodnost, nebudou však muset odhalovat žádné skryté nepravosti. Jejich høíchy se už døíve dostaly pøed soud a byly vymazány, Bùh na ni už více nevzpomene.

Satan svádí lidi k tomu, aby vìøili, že Bùh bude pøehlížet jejich nevírnost v drobných záležitostech života. Pán však jednáním s Jákobem ukazuje, že v žádném pøípadì nebude schvalovat nebo trpìt zlo. Satan pøemùže všechny, kdo se pokoušejí omlouvat nebo skrývat své høíchy, kdo dovolují, aby jejich høíchy zùstávaly v nebeských knihách nevyznané a neodpuštìné. Èím lépe znají Boží vůli a èím vyšší postavení zastávají, tím více jejich nesprávné chování Boha rmoutí, a tím snáze nad nimi nepøítel zvítìzí. Lidé, kteøí odkládají pøípravu na Boží den, ji nedoženou v dobì soužení ani kdykoli pozdìji. Stav takových lidí je beznadìjný.

Formální køes•ané, kteøí nastoupí do posledního strašného boje nepøipraveni, budou v zoufalství vyznávat své høíchy s velkou úzkostí, zatímco satan bude nad jejich zármutkem jásat. Jejich vyznání se svou podstatou øadí k vyznání Ezaua nebo Jidáše. Tito lidé totiž naøíkají nad následky svého pøestoupení, nikoli nad samotným høíchem. Necítí pravou lítost, zlo se jim neoškliví. Vyznávají svùj høích ze strachu pøed trestem, ale podobnì jako kdysi egyptský faraon znovu by se postavili proti Bohu, kdyby byl trest odvolán.

Jákobùv pøíbh je také ujištìním, že Bùh neodvrhne lidi, kteøí byli podvedeni, pokoušeni a svedeni k høíchu, ale vrátili se k Bohu s opravdovou lítostí. Satan se bude snažit tyto lidi znièit, Bùh však vysílá své andìly, aby je tišil a chránil v dobì nebezpeèí. Satan útoèí prudce a rozhodnì, jeho lži jsou záludné, Bùh však sleduje svùj lid, jeho ucho slyší jejich volání. Jsou vystaveni velikému soužení, zdá se, že plameny ohnivè pece Boží lid stráví. Nakonec však vyjdou z ruky toho, kdo je oèistí, jako zlato vyzkoušené v ohni. Láska, kterou Bùh projevuje svùm dìtem v dobì jejich nejtìžší zkoušky, je práví tak silná a vøelá jako láska, kterou k nim projevuje ve dnech, kdy se jim daøí nejlépe. Potøebují však projít ohnivou pecí, aby byla odstranìna jejich svìtskost a se mohla v nich dokonale zrcadlit podoba Ježíše Krista.

Doba soužení a úzkosti, která nás èeká, bude vyžadovat víru, která dokáže pøekonat námahu, èekání a hlad - víru, která neochabne ani v nejtìžších zkouškách. Bùh dává všem èas milosti, aby se pøipravili na dobu soužení. Jákob zvítìzil, protože byl vytrvalý a odhodlaný. Jeho vítìzství je dùkazem moci vytrvalé

modlitby. Všichni, kdo se budou držet Božích zaslíbení jako Jákob, budou stejně opravdoví a vytrvalí jako on, budou mít takový úspěch, jaký měl on. Lidé, kteří nejsou ochotni vzdát se svého egoizmu, prosit Boha o odpuštění, dlouze a opravdově se modlit o požehnání, požehnání neobdrží. Jak málo lidí ví, co to znamená "zápasit s Bohem". Jak málo lidí opravdově z duše volalo k Bohu s touhou, jež odpovídá všem jejich silám. Jak málo lidí se s neochvějnou vírou drží Božích slibů, když je zalévá pøíval nevýslovného zoufalství.

Lidem, kteří nyní projevují málo víry, hrozí největší nebezpečí, že podlehnou satanským podvodům a naøízením znásilòujícím svědomí. Pokud ve zkoušce obstojí, budou v době soužení prožívat hlubší utrpení a octnou se ve větší úzkosti, protože se nenaučili spoléhat na Boha. Nenaučili se vířit a budou se tomu muset uèit v hrozných podmínkách strachu.

Měli bychom se nyní seznámit s Bohem tím, že vyzkoušíme jeho zaslíbení. Andělé zaznamenávají každou opravdovou a upøímnou modlitbu. Měli bychom se raději vzdát uspokojování sobeckých požitků nežli zanedbávat spoleèenství s Bohem. Chudoba, odpírání, provázené Boží pøízní, je lepší než bohatství, pocty, snadný život a pøátelství bez Boha. Musíme si najít èas k modlitbì. Jestliže dovolíme, aby naši mysl zaujaly svìtské zájmy, mùže nám Pán poskytnout èas tím, že nám odejme naše modly - zlato, domy, výnosné pozemky.

Mladí lidé nebudou svedeni k høíchu, pokud budou ochotni vstoupit pouze na cestu, na níž mohou žádat o Boží požehnání. Kdyby lidé, kteří nesou svìtu poslední varovné poselství, neprosili o Boží požehnání chladně, lhostejně a nezúèastně, ale opravdově a s vírou jako Jákob, èasto by mohli øíci: "Vidìl jsem Boha tváøí v tváø a byl mi zachován život." (1 M 32,31) Pán by je pokládal za knížata, měli by sílu zvìtìzit v zápasu s Bohem i s lidmi.

Brzy nastane doba soužení, jaké dosud nebylo. Proto budeme potøebovat zkušenost, již dosud nemáme a kterou mnozí ani pøíliš netouží získat. Èasto bývá soužení daleko větší v pøedstavách než ve skuteènosti. O závìreènè zkoušce, která je pøed námi, to však neplatí. Ani nejživìjší obrazotvornost si nedokáže pøedstavit velikost této zkoušky. V ní bude v muset každý èlovìk stát pøed Bohem sám. "Noe, Daniel a Jób," kdyby byli na zemi, "je výrok Panovníka Hospodina, nevysvobodí ani syna ani dceru. Svou spravedlností vysvobodí jen sami sebe." (Ez 14,20)

Nyní, kdy náš Veleknìz koná dílo smíøení za nás, musíme usilovat o dokonalost v Kristu. Náš Spasitel se ani myšlenkou nepoddal moci pokušení. Satan hledá v lidských srdcích slabá místa, která mùže využít. Když nikdo pìstuje høíšnou náklonnost, satan ji zužitkuje pro svá pokušení. Pán Ježíš o sobì øekl: "Pøichází vládce tohoto svìta. Proti mnì nic nezmuže." (J 14,30) Satan nedokázal najít na Božím Synu nic, èím by nad ním mohl zvìtìzit. Boží Syn zachovával pøíkázání svého Otce a nebylo v nìm høíchu, kterého by satan mohl využít ve svùj prospìch. V takovém stavu musí být lidé, kteří chtìjí obstát v době soužení.

V tomto životì se musíme vírou v oèiš•ující krev Ježíše Krista zbavit høíchu. Náš drahý Spasitel nás zve, abychom se spojili s ním, abychom spojili svou slabost s jeho silou, svou nevídomost s jeho moudrostí, svou nehodnost s jeho zásluhami. Boží prozøetelnost je školou, v níž se máme uèit tichosti a pokoøe Pána Ježíše. Pán pøed nás stále staví skuteèné životní cíle, nikoli cestu, kterou bychom si vybrali my,

protože se nám zdá snazší a přijemnější. Je na nás, abychom spolupracovali s prostředky, které používá Pán, aby přetvořil naše povahy podle nebeského vzoru. Kdo zanedbává nebo odkládá tento úkol, vážně ohrožuje své spasení.

Apoštol Jan uslyšel ve vidění silný hlas volající z nebe: "Bída však zemi i moři, nebo sestoupil k vám jábel, plný zlosti, protože ví, jak málo času mu zbývá." (Zj 12,12) Nebeský hlas vyvolává hrůzostrašné scény. Satanův hněv roste, jak se krátí jeho čas; jeho dílo podvodu a zkázy dosáhne svého vrcholu v době soužení.

Brzy se na nebi objeví nadpřirozené úkazy jako znamení moci démonů, kteří konají zázraky. Jábelští duchové budou navštěvovat vládce zemi i celý svět, zahrnou je klamy a budou na ně naléhat, aby se přidali k satanovi v jeho posledním boji proti Boží vládě. Tito satanovi pomocníci oklamou vládce i jejich poddané. Objeví se osoby, které se budou vydávat za Krista a budou vyžadovat tituly a pocty, které patří Vykupiteli světa. Budou konat zázraky uzdravování a budou tvrdit, že mají zjevení z nebe, která budou odporovat výrokům Písma.

Vrcholným činem velkého podvodného dramatu bude satanovo napodobení Ježíše Krista. Církev dlouho tvrdí, že očekává příchod Spasitele jako splnění svých nadějí. Boží nepřítel zdánlivě napodobí Kristův příchod. V různých částech světa se satan lidem ukáže jako vznešená bytost oslouchující krásy, podobající se Božímu Synu, jak ho popisuje Jan ve Zjevení (Zj 1,13-15). Slávu, která ho bude obklopot, nepřekoná nic, co dosud spatřilo lidské oko. Zazní vítězoslavné volání: "Kristus přichází! Kristus přichází!" Lidé budou padat před ním v úctě na zem, on pozvedne ruce a bude jim žehnat jako Kristus žehnal svým učedníkům, když žil na zemi. Jeho hlas bude měkký a podmanivý a přitom melodický. Laskavým hlasem zopakuje některé z pravd, které kdysi vyslovil Spasitel, bude uzdravovat lidské nemoci a pak bude lidem tvrdit, že zmínil sobotu na neděli, a bude všem přikazovat, aby svítli den, kterému on požehnal. Bude prohlašovat, že lidé, kteří stále zachovávají sedmý den, se rouhají jeho jménu tím, že neposlouchají jeho anděly, které k nim poslal se světlem a pravdou. To bude klam, kterému takřka nebude možné odolat. Jako Samaritáni, kteří byli podvedeni Šimonem Kouzelníkem, budou lidé, od nejvyššího do nejprostšího, brát vážně tyto klamy a budou říkat: "On je ta božská moc, která se nazývá Veliká." (Sk 8,10)

Boží lid však nebude sveden. Učení tohoto falešného Krista nebude souhlasit s Písmem. Bude žehnat ctitelům šelmy a jejího obrazu, tedy lidem, o nichž Bible říká, že na ně bude vylit Boží hněv.

Navíc, Bůh satanu nedovolí, aby přesně napodobil způsob Kristova příchodu. Spasitel upozornil své následovníky, že budou v této oblasti vystaveni podvodům, proto jednoznačně popsal způsob svého druhého příchodu: "Vystanou lžimesiášové a lžiproroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, že by svedli i vyvolené, kdyby to bylo možné... Když vám řeknou: Hle, je na poušti, nevycházejte! Hle, v tajných úkrytech, nevěřte tomu! Nebo jako blesk ozáří oblohu od východu až na západ, takový bude příchod Syna člověka." (Mt 24,24-27.31; 25,31; Zj 1,7; 1 Te 4,16.17) Skutečný příchod Pána Ježíše nebude možné napodobit. Budou o něm vidět všichni lidé, celý svět ho uvidí.

Pouze lidé, kteří opravdově studují Písmo a zamilovali si pravdu, budou chráněni před velkým klamem, který ohrozí celý svět. Pomocí biblického svědectví odhalí zamaskovaného podvodníka. Každý člověk

bude vyzkoušen. Pravý křesťan se projeví tím, jak bude odolávat pokušením. Je dnes Boží lid tak pevně zakotven v Božím slovu, že odmítne spoléhat na své smysly? Bude v kritické chvíli spoléhat výhradně na Bibli? Satan se bude snažit všemi prostředky zabránit tomu, aby se na tento den připravili a aby v něm pak obstáli. Zařídí věci tak, aby jim k tomu uzavřel cestu, omámí je pozemským bohatstvím, naloží jim těžká břemena, aby jejich srdce byla přetížena starostmi o tento život a aby je pak den zkoušky zaskočil jako zloděj.

Protože dekrety vydané různými představiteli křesťanstva proti věřícím, kteří budou zachovávat Boží přikázání, zruší ochranu, kterou jim poskytuje vláda, budou vydáni napospas lidem, kteří je budou chtít zničit. Proto Boží lid uteče z měst a vesnic a společně odejde na nejpustší a nejosamilejší místa. Mnozí najdou útočiště v horách. Jako křesťané v údolí Piemontu učiní také oni vysoká místa země svými svatyněmi a budou dikovat Bohu za "vrcholky skal" (Iz 33,16). Avšak mnoho lidí ze všech národů a tónů, vysoce postavených i prostých, zámožných i chudých, černých i bílých, upadne do nespravedlivého a krutého otroctví. Těžké dny nastanou pro lidi, které Bůh miluje. Budou zajímáni, vsazováni do vězení, odsuzováni na smrt, někteří budou ponecháváni v odporných vězeňských kobkách, aby tam zahynuli hladu. Nikdo nebude chtít slyšet jejich nářek, nikdo nebude ochoten podat jim pomocnou ruku.

Zapomene Bůh na svůj lid v této těžké hodině? Zapomněl snad na věrného Noema, když svými soudy navštívil předpotopní svět? Zapomněl snad na Lota, když sestoupil s nebe oheň, aby zničil města v rovině? Zapomněl snad na Josefa, žijícího mezi modláři v Egyptě? Zapomněl snad na Eliáše, když mu Jezabel přisahal, že ho stihne osud Bálových proroků? Zapomněl snad na Jeremiáše, trpícího v tmavé studni ve věznici? Zapomněl snad na tři statečné mládence v rozpálené peci nebo na Daniela v jámě lvů? "Sijón říkával: Hospodin mě opustil, Panovník na mě zapomenul. Cožpak může zapomenout žena na své pachoátko, neslitovat se nad synem vlastního života? I kdyby některé zapomněly, já na tebe nezapomenu. Hle, vyryl jsem si tě do dlaní." (Iz 49,14-16) Hospodin zástupce říká: "Kdo se vás dotkne, dotkne se zřetelnice mého oka." (Za 2,8)

Nepřátelé je mohou vsadit do vězení, vězeňské zdi však nemohou přerušit jejich spojení s Ježíšem Kristem. Pán, který vidí každou jejich slabost a zná každou jejich zkoušku, stojí nad všemi pozemskými silami. V pustých vězeňských celách je navštíví andělé a přinesou jim nebeské světlo a pokoj. Vězení se stane palácem, protože v něm budou lidé bohatí ve víře, a jeho temné stíny se rozzáší nebeským jasnem jako tehdy, když se Pavel a Síla modlili a zpívali chvalozpěvy o půlnoci ve vězení ve Filipis.

Boží tresty dopadnou na ty, kdo budou chtít utlačovat a zničit Boží lid. Velká Boží shovívavost s bezbožnými některé lidi povzbuzuje k páchání zla. Jejich trest však jistě přijde a bude proto hrozný, že byl tak dlouho odkládán. "Jako na hoře Perasímu povstane Hospodin, chvít se bude země jak v dolině Gibeónské. Vykoná své dílo, dílo jemu nevlastní, udílá svou práci, práci jemu cizí." (Iz 28,21) Trestat je pro našeho milosrdného Boha nezvyklá věc. "Jakože jsem živ, je výrok Panovníka Hospodina, nechci, aby svévolník zemřel." (Ez 33,11) Pán je "plný slitování a milostivý, shovívavý, nanejvýš milosrdný a věrný, ... odpouští vinu, přestoupení a hřích." Avšak viníka nenechává bez trestu. "Hospodin je shovívavý a velkorysý, ale viníka bez trestu neponechá." (2 M 34,6.7; Na 1,3) Půsinným trestem ve své spravedlnosti Bůh obhájí autoritu svého pošlapávaného zákona. Jak půsinný trest čeká přestupníky, to ukazuje skutečnost, že Pán oddaluje projev spravedlnosti. Lid, který tak dlouho snášel, jemuž tak dlouho projevoval trpělivost a který nepostihl trestem, dokud nenaplnil míru své nepravosti, nakonec stihne hněv

"neøediný milostí".

Až Kristus skončí svou prostřednickou službu ve svatyni, dopadnou tresty na ty, kdo uctívají šelmu a přijali její znamení (Zj 14,9.10). Rány, které dopadly na Egypt, když Bůh chtěl vysvobodit Izrael, dávají tušit, jaké rány - co do podstaty, ale ještě větší síly - dopadnou na svět těsně před konečným vysvobozením Božího lidu. Pisatel knihy Zjevení o těch strašných ranách napsal: "Zlé, zhoubné vědy padly na lidi označené znaméním dravé šelmy a klekající před jejím obrazem." Može "se zmínit v krev jako krev zabitého a všechno živé v moři zahynulo". Tyto hrozné rány jen obhajují Boží spravedlnost. Anděl prohlásil: "Spravedlivý jsi, Bože, svatý..., že jsi vynesl tento rozsudek: těm, kdo prolili krev svatých a proroků, dal jsi pít krev; stalo se jim po zásluze!" (Zj 16,2-6) Tím, že odsuzovali Boží lid k smrti, zaslouží si trest, jako kdyby je vlastníma rukama zabili. Podobně Pán Ježíš prohlásil o Židech své doby, že nesou vinu za krev všech Božích věrných lidí od Ábela, protože projevovali stejné postoje jako vražedníci a chtěli konat stejné dílo.

V následující ráně bude slunci dána "moc spalovat lidi svou výhní" (Zj 16,8.9). Proroci líčí, jak bude země vypadat v této době: "Pole je popelino, truchlí role... Všechno polní stromové je suché. Lidským synům vyschl zdroj veselí." "Zrno vyschlo pod hroudami, sklady jsou zpustošené... Jak těžce oddychuje dobytek! Stáda skotu se plaší, nemají pastvu... V potocích vyschla voda, stepní pastviny pozřel oheň." "V onen den se obrátí chrámové zpěvy v kvílení, je výrok Panovníka Hospodina, mnoho mrtvých těl bude pohozeno na všech místech." (Jl 1,10-12.17-20; Am 8,3)

Tyto pohromy nepostihnou celou zemi, protože by zahynuli všichni obyvatelé světa. Budou to však tak strašné rány, jaké lidé ještě nikdy nezažili. Všechny tresty, které postihnou lidi před ukončením doby milosti, mírní Boží milosrdenství. Kristova krev nabízí odpuštění a chrání hříšníka, aby na něj nedopadla plná odplata za jeho vinu. Při konečném soudu však trest nebude mírněn milosrdenstvím.

V onen den bude mnoho lidí toužit po ochraně Boží milosti, kterou tak dlouho odmítali. "Hle, přicházejí dny, je výrok Panovníka Hospodina, kdy pošlu na zemi hlad, ne hlad po chlebu ani žízeň po vodě, nýbrž po slyšení slov Hospodinových. Budou vrátit se od moře k moři a ze severu na východ; budou pobíhat a hledat slovo Hospodinovo, ale nenajdou." (Am 8,11.12)

Boží lid nebude ušetřen utrpením. Bude pronásledován a trápen, bude trpět nedostatkem a strádat hladem, Pán ho však nenechá, aby zahynul. Bůh, který se postaral o Eliáše, nezapomene ani na jediné své dítě, které přináší oběti. Pán, který zná počet vlasů na jejich hlavách, o ně bude pečovat i v době hladu a nedostatku. Zatímco bezbožní lidé budou umírat hladem a morem, andělé budou chránit a sytit spravedlivé. Pro každého, kdo "žije spravedlivě", platí zaslíbení: "Bude mu dán chléb, vody mu potečou neustále." "Utištní ubožáci hledají vodu, ale žádná není; jazyk jim žízni prahne. Já Hospodin jim odpovím, já, Bůh Izraele, je neopustím." (Iz 33,15.16; 41,17)

"I kdyby fíkovník nevyplodil, réva nedala výnos, selhala plodnost olivy, pole nevydala pokrm, z ohrady zmizel brávo, ve chlévech dobytek nebyl, já budu jásosem oslavovat Hospodina, jásat k chvále Boha, který je má spása." (Abk 3, 17.18)

"Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je tvůj stín po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc. Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život." "Vysvobodí tě z osídla lovců, ze

zhoubného moru. Pøikryje ti svými perutìmi, pod jeho kòidly máš útoèišti; pavézou a krytem je ti jeho vùrnost. Nelekej se hrùzy noci ani šípu, který létá ve dne, moru, jenž se plíží temnotami, nákazy, jež šíí zhoubu za poledne. By• jich po tvém boku padlo tisíc, by• i deset tisíc tobì po pravici, tebe nestihne nic takového. Na vlastní oèi to spatøíš, uzøíš odplatu, jež stihne svévolníky. Máš-li útoèišti v Hospodinu, u Nejvyššího svùj domov, nestane se ti nic zlého, pohroma se k tvému stanu nepøiblíží." (Ž 121,5-7; 91,3-10)

Z lidského pohledu to bude vypadat tak, že Boží lid bude muset brzy zpeèetit své svìdectví vlastní krví, jako kdysi muèedníci. I Boží lid se zaène obávat, že je Pán zanechal, aby padli rukou svých nepøátel. Bude to doba velkého vnitøního zápasu. Ve dne i v noci budou volat k Bohu, aby je vysvobodil. Bezbožní budou jásat a posmívat se jim: "Kde je teì vaše víra? Proè vás Bùh nevysvobodí z našich rukou, když jste jeho lid?" Boží vùrní si však vzpomenou, jak kníží a pøedstavitelé národa volali s posmìchem na Ježíše umírajícího na kòíži: "Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemùže. Je král izraelský - a• nyní sestoupí s kòíže a uvìøíme v ñho!" (Mt 27,42) Jako kdysi Jákob, budou zápasit s Bohem. Bude na nich vidìt, že vnitøní bojují, budou bledí. Nepøestanou však volat k Bohu.

Kdyby se lidé mohli dívat nebeským zrakem, vidili by zástupy mocných andìlù, jak peùují o ty, kdo zachovávají Kristovo slovo. Se soucitem sledují andìle jejich soužení a naslouchají jejich modlitbám. Èekají na rozkaz svého Velitele, aby je mohli vysvobodit z hrozícího nebezpeèí. Musí však ještì chvíli èekat. Boží lid musí vypít pohár a být pokøtìn køtem. Právì toto prodlení, které jim pùsobí soužení, je nejlepším vyslyšením jejich modliteb. Když se snaží ve víøe èekat na Pána, projevují takovou víru, nadìji a trpìlivost, jakou ve svém náboženském životì dosud neprojevili. Kvùli vyvoleným bude však doba soužení zkrácena. "Což teprve Bùh? Nejedná on právo svým vyvoleným, kteøí k ñmu dnem i nocí volají? ... Ujiš•uji vás, že se jich brzo zastane." (Lk 18,7.8) Konec pøijde rychleji, než budou lidé oèekávat. Pšenice bude sebrána a svázána do snopù pro Boží sýpku, plevel bude svázán do otepí pro znièující oheð.

Nebeští strážci, vùrní svìøenému úkolu, nepøestanou být na stráži. I když všeobecné naøízení stanoví dobu, kdy mají být lidé vùrní Božím pøikázáním odsouzeni k smrti, nebudou jejich nepøátelé v mnoha pøípadech èekat na stanovenou dobu a budou se pokoušet pøipravit je o život ještì døíve, než zákon vstoupí v platnost. Nikdo však nebude moci pøekonat mocné strážce hlídající každého vùrného Kristova následovníka. Nikteøí vùrní budou napadáni pøi svém útiku z mìst a vesnic, ale zbranì pozdviženè proti nim se zlomí a klesnou bezmocnì k zemi jako stébla slámy. Jiné ochrání andìle v podobì vojákù.

Ve všech dobách Bùh pomáhal svému lidu a vysvobozoval jej prostøednictvím svých andìlù. Nebeské bytosti mají aktivní úèast na lidských záležitostech. Objevovaly se v rouchu záøícím jako blesk, jindy pøicházely jako lidé v poutnickém odìvu. Andìle v lidské podobì se ukazovali Božím dìtem. Odpoèívali v poledne pod duby, jako by byli unaveni. Pøijímali pozvání, aby se stali hosty v lidských domovech. Sloužili jako prùvodci poutníkù, kteøí museli cestovat v noci. Vlastníma rukama zapalovali oheð na oltáøi. Otvírali dveøe vùzení a vysvobozovali Boží služebníky. Odìni nebeskou výzbrojí pøišli odvalit kámen od Spasitelova hrobu.

V lidské podobì se andìle èasto úèastní shromáždìní vòících. Navštívují ovšem také shromáždìní bezbožných lidí, jako kdysi navštívili Sodomu, a sledují jejich projevy, aby se ukázalo, zda pøekroèili hranici Boží shovívavosti. Pán rád projevuje milosrdenství a kvùli tím ñkolika lidem, kteøí mu opravdu

slouží, zadržuje pohromy a prodlužuje pokoj všech ostatních. Jak málo si uvědomují lidé, jež hřeší proti Bohu, že vděčí za svůj život malé skupině věrných, kterým se tak rádi vysmívají a které utlačují.

I když si to vládci světa neuvědomují, promlouvají andělé často v jejich radách. Lidé se na ně dívali, poslouchali jejich výzvy, odporovali jejich návrhům a zesměšňovali jejich rady. Svými rukama je uráželi a bili. V poradních shromážděních a před soudy prokázali nebeští poslové, že znají dobře dějiny lidstva. Prokázali, že umí hájit utlačované lépe než nejspokornější a nejvýmluvnější obhájci. Pøekazili zlé záměry a zastavovali špatnosti, které by velmi zabrzdily Boží dílo a působily by Božímu lidu velké utrpení. V hodině nebezpečí a soužení "Hospodinův anděl se položí táborem kolem těch, kteří se bojí Boha, a bude je bránit" (Ž 34,8).

Boží lid s velkou touhou vyhlíží znamení přícházejícího Krále. Když se zeptají strážců: "Strážce, kolik zbývá z noci?" dostanou okamžitě odpověď: "Přichází jítro, ale ještě je noc." (Iz 21,11.12) První paprsky světla prosvětlují oblaky nad vrcholy hor. Brzy vysvitne Slunce spravedlnosti. Blíží se jítro i noc - začátek nekonečného dne pro spravedlivé, začátek věčné noci pro bezbožné.

Když bojující věrní vysílají své prosby k Bohu, zdá se, že je téměř stržen závoj, který je odděluje od neviditelného světa. Nebe se rozhořívá úsvitem věčného dne a jako píseň andělského sboru zní slova: "Vytrvejte ve své věrnosti. Přichází pomoc." Kristus, všemocný Vítěz, připravil pro své unavené bojovníky korunu nesmrtelné slávy. Z poutevěných dveří zní jeho hlas: "Hle, jsem s vámi. Nebojte se. Znam všechny vaše starosti. Zakoušel jsem váš zármutek. Nebojete s neporazitelným nepřítelem. Vybojoval jsem vítězství za vás a v mém jménu slavíte z vítězíte."

Drahý Spasitel nám pošle pomoc právě teď, když ji budeme potřebovat. Cestu do svého království posvětil svými šlépějemi. Každý trn, který zraní naše nohy, zranil také jeho. Každý kříž, který máme nést, nesl před námi. Dopouští zápasy, abychom se připravili na pokoj. Doba soužení je těžká zkouška ohněm pro Boží lid. Je to ale také doba, kdy má každý věřící vzhlízet vzhůru a vírou hledět na duhu zaslíbení, která se na něm klene.

"Ti, za něž Hospodin zaplatil, se vrátí, přijdou na Sijón s plesáním a věčná radost bude na jejich hlavě. Dojdou veselí a radosti, na útěk se dají starosti a nářek. Já, já jsem váš utiřitel. Proč se tedy bojíš člověka, jenž umírá, lidského syna, který je jak tráva? ... Proč máš neustále, po celé dny, strach ze vzteku utiskovatele, který ti chystal zkázu? Kde je ten utiskovatel i se svým vztekem? Brzy se spoutanému otevře žalář; nezemře v jámě, ani chléb mu nebude scházet. Já Hospodin, tvůj Bůh, vzdouvám moře, až jeho vlny hlučí. - Hospodin zástupě je jeho jméno. - Vložil jsem ti do úst svá slova, přikryl jsem tě stínem své ruky." (Iz 51,11-16)

"Proto slyš toto, ty utištěná, opojená, ne však vínem: Toto praví tvůj Panovník Hospodin, tvůj Bůh, jenž vede spor svého lidu: Hle, beru ti z rukou ten pohár závratí, ten kalich, pohár mého rozhodnutí; už nikdy z něho nebudeš pít. Vkládám jej do ruky těm, kdo tě sužovali, kteří ti poroučeli: 'Skloď se, když přecházíme kolem.' A ty jsi musela nastavovat záda, byla jsi jako země, jak ulice těm, kdo po ní chodí." (Iz 51,21-23)

Boží oko, které pozoruje věci, sleduje přední rozhodnou chvíli, která čeká jeho lid, až se proti němu spiknou pozemské mocnosti. Jako vyhnanci se budou strachovat, že zahynou hladu nebo násilnou smrtí.

Svatý Bùh, který rozdìlil Rudé moøe pøed Izraelem, projeví svou nesmìrnou moc a ukonèí jejich otroctví. "Ti budou, praví Hospodin zástupù, v den, který pøipravuji, mým zvláštním vlastnictvím, budu k nim shovívavý, jako bývá shovívavý otec k synu, jenž mu slouží." (Mal 3,17) Kdyby krev Kristových vìrných svìdkù byla prolita v té dobì, nebyla by - jako kdysi krev muèedníkù - semenem, které by pøineslo pro Boha úrodu dalších vìřících. Jejich vìrnost by nepøesvìdèila ostatní o pravdi, protože zatvrzelé srdce tak dlouho odmítalo projevy milosti, že už na ni nepùsobí. Kdyby Bùh nechal spravedlivé, aby padli za koøist svým nepøátelùm, bylo by to vítìzství knížete zla. Žalmista volá: "On mì v neblahý den schová ve svém stánku, ukryje mì v skryši svého stanu." (Ž 27,5) Pán Ježíš øekl: "Nuže, lide mùj, již vejdi do svých komnat a zavøi za sebou dveøe. Skryj se na chvílièku, dokud hrozný hnìv se nepøežene. Hle, Hospodin vychází ze svého místa, aby ztrestal nepravost obyvatel zemì." (Iz 26,20.21) Vysvobození vìrných, kteøí trpìlivì èekají na jeho pøíchod a jejichž jména jsou zapsána v knize života, bude slavné.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

40. Vysvobození Božího lidu

Až bude zrušena ochrana, kterou dnes poskytují státní zákony lidem, kteří respektují Boží zákon, vznikne současně v různých zemích hnutí usilující o jejich záhubu. Až se přiblíží nařízením stanovená doba, lidé se spojí, aby zničili nenávidinou sektu. Rozhodnou se zasadit jí jedné noci rázný úder, který umlčí jejich projevy nesouhlasu a kritiky.

Boží lidé - někteří ve vizejských celách, jiní v osamělých úkrytech v lesích a v horách - budou prosit o Boží ochranu, zatímco skupiny vojáků, podněcované padlými anděly, se je budou snažit zničit. Právě ve chvíli největšího nebezpečí Bůh zakročí, aby vysvobodil své vyvolené. Pán slíbil: "Dáte se do zpěvu jako v noci, kdy se zasvěcuje svátek, srdce se naplní radostí jako tomu, kdo jde ... na Hospodinovu horu, ke Skále Izraele. Hospodin se ohlásí svým velebným hlasem, dá pocítit svou dopadající paži v prudkém hněvu, v plameni šířícího ohně, blýskáním a průtrží mračen a kamenným krupobitím." (Iz 30,29.30)

Davy zlých lidí se budou chystat vrhnout se na své oběti s vítězoslavným pokřikem, s posměchem a proklínáním, ale vtom padne na zemi hustá mlha, černější než nejtemnější noc. Pak se na nebi objeví duha, zářící slávou Božího trůnu, a bude se zdát, že obklopuje každý hlouček modlících se lidí. Rozzušené davy se náhle zastaví. Jejich posměšný křik ustane. Zapomenou, proti komu směřovalo jejich vražedné běsnění. S hroznými předtuchami budou sledovat znamení Boží smlouvy a budou se chtít skrýt před její pronikavou září.

Boží lid uslyší jasný a příjemný hlas: "Pohleďte!" Když vzhlednou k nebi, uvidí duhu zaslíbení. Černé, zlověstné mraky zastírající oblohu se rozdílí a Boží lid se bude upřeně dívat do nebe jako kdysi Štípán, Uvidí Boží slávu a Syna ělovíka sedícího na Božím trůnu. Na jeho těle postěhnou známky jeho pokošení a stejně jako andělé uslyší prosbu určenou Otci: "Otče, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já." (J 17,24) Znovu zazní lahodný a vítězoslavný hlas: "Přicházejí! Přicházejí! Svatí, nevinní a neposkvrnění. Zachovali mé slovo a vytrvali, proto budou žít mezi anděly." Z bledých a těsoucích se rtů lidí, kteří se pevně drželi své víry, zazní vítězoslavné zvolání.

Uprostřed noci Bůh projeví svou moc a vysvobodí svůj lid. Objeví se slunce a rozzáří se v plné síle. V rychlém sledu se budou ukazovat znamení a divy. Bezbožní budou hledět s hrůzou a zděšením na to, co se bude dít, zatímco spravedliví lidé budou sledovat se slavnostní radostí znamení svého vysvobození. Bude se zdát, jako by se celá příroda vyšínula ze svého řádu. Voda přestane téct. Těžká temná mraena budou stoupat vzhůru a narážet na sebe. Uprostřed rozbouřeného nebe se objeví jedno místo nepopsatelného jasu. Z něho zazní silný Boží hlas a prohlásí: "Stalo se!" (Zj 16,17)

Tento hlas otěse nebem i zemí. Nastane "hrozná zemetěsení, jaké nebylo, co je ělovík na zemi," tak silné to bude zemetěsení (Zj 16,17.18). Bude to vypadat, jako by se obloha otvírala a zavírala a jako kdyby jí probleskovala sláva od Božího trůnu. Hory se budou třást jako třtina ve větru a rozervané skály budou padat na všechny strany. Bude znít burácení, jako kdyby přicházela bouře. Může se bude bouřlivě vzdouvat. Bude znít jekot uragánu jako hlas démonů při ničení. Celá země se bude kymácet a vzdouvat jako mořské vlny. Její povrch bude pukat. Bude to vypadat, jako by se hroutily její základy.

Celá horstva se budou propadat do zemi. Obydlené ostrovy zmizí. Pøístavy, které se bezbožností podobaly Sodomì, pohltní rozbìsnìnè moøe. "Bùh se rozpomenul na veliký Babylón a dal mu pít z poháru vína svého trestajícího hnìvu." Veliké kroupy, tìžké "jako cent", vykonají dílo zkázy (Zj 16,19.21). Nejpyšnější místa se ocitnou v troskách. Nádherné paláce, pro které velcí muži svìta obìtovali své majetky, aby se proslavili, se zhroutní pøed jejich oèima. Zdi vìzení se rozestoupí a Boží lid, který v nich byl vìznìn pro svou víru, bude vysvobozen.

Hroby se otevøou a "mnozí z tìch, kteøí spí v prachu zemi, procitnou; jedni k životu vìènému, druzí k pohanì a vìèné hrùze" (Da 12,2). Všichni, kdo zemøeli s vírou v poselství tøetího andìla, vyjdou z hrobu oslaveni, aby slyšeli Boží smlouvu pokoje spolu s tìmi, kdo zachovávali Boží zákon. Také "ti, kdo ho probodli" (Zj 1,7), kdo se vysmívali smrtelnému zápasu Ježíše Krista a zesmišðovali jej, i nejzarputilejší odpùrci jeho pravdy a jeho lidu budou vzkøíšení, aby ho spatøili v jeho slávì a aby uvidìli, jakou odplatu dostanou vìrní a poslušní.

Oblohu budou stále pokrývat husté mraky, obèas však prorazí mraènou clonu slunce podobné trestajícímu oku Hospodina. Z nebe budou vyšlehat oslnivé blesky a celá zemi bude v jednom ohni. Dunìní hromu budou pøehlušovat ještì tajemné a hrùzu nahánìjící hlasy, které budou ohlašovat údìl bezbožných lidí. Všichni nebudou rozumìt pronášeným slovùm, doøe jim však porozumí falešní uèitelé. Pøed krátkou chvílí byli tak bezstarostní, pyšní, projevovali tolik odporu a horlivosti v krutém pronásledování lidí, kteøí zachovávali Boží pøíkázání, a teè jsou úplnì ohromeni a tøesou se strachy. Jejich náøek bude pøehlušovat bìsnìnì živlù. Padlí andìlé uznají Kristovo božství a budou se tøást pøed jeho mocí. Lidé budou žádat o milost a padat na zem v nevýslovné hrùze.

Když starozákonní proroci ve vidìní sledovali den Božího soudu, volali: "Kvìlte, blízko je den Hospodinùv, pøijde od Všemocného jak zhouba." (Iz 13,6) "Zalez do skal, schovej se v prachu ze strachu pøed Hospodinem, pøed jeho velebnou dùstojností! Ponížen bude zpupný pohled èlovìka, sehnuta bude lidská povýšenost; v onen den bude vyvýšen jedinì Hospodin. Nebo• den Hospodina zástupù pøijde na každou pýchu a povýšenost, na všechno, co se povznášì - to bude sníženo." "V onen den èlovìk pøedhodí potkanùm a netopýrùm své bužky støíbrné i bužky zlaté, které mu vyrobili, aby se jim klanìl. Zalez do skalních rozsedlin a do strží ve skaliskách ze strachu pøed Hospodinem, pøed jeho velebnou dùstojností, až povstane, aby nahnal zemi strach." (Iz 2,10-12.20.21)

Prùrvou v oblacích proniká záøe hvìzdy, jejíž jasnost roste ve tmì ètyønásobnì. Pro vìrné je to svìdectví o nadìji a radosti, pro pøestupníky Božího zákona o pøísnosti a hnìvu. Lidé, kteøí obìtovali pro Ježíše Krista všechno, budou nyní v bezpečí, jako by byli schováni v úkrytu Božího paláce. Prošli zkouškou a pøed svìtem i pøed lidmi, kteøí odmítli pravdu, dosvidèili svou vìrnost Spasiteli, který za nì zemøel. Lidé, kteøí zùstali vìrní i tváøí v tváø smrti, prožijí podivuhodnou zminu. Najednou budou vysvobozeni z hrozné krutovlády lidí podobných démonùm. Jejich tváøe, pøed chvílí bledé, úzkostné a vyhublé, budou nyní záøit úžasem, vírou a láskou. Z jejich úst zazní vítìzoslavný chvalozpìv: "Bùh je naše útoèištì, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvidèená. Proto se bát nebudeme, by• se pøevrátila zemi a základy hor se pohnuly v srdci moøí. A• si jejich vody huèí, a• se pìnì, a• se hory pro jejich zpupnost tøesou!" (Ž 46,1-3)

Zatímco bude k nebi znít projev jejich dùvìry, mraky ustoupí a objeví se hvìzdné nebe, nevýslovnì záøící v porovnání s èernou a zlobnou oblohou po obou stranách. Z otevøených bran bude záøit sláva

nebeského místa. Pak se na obloze ukáže ruka držící dvě kamenné desky složené na sobě. Prorok prohlásil: "Nebesa hlásají jeho spravedlnost, Bůh sám bude soudcem." (Ž 50,6) Svatý zákon, projev Boží spravedlnosti, byl vyhlášen ze Sinaje jako pravidlo života za hromu a v ohni, nyní je lidem představen jako měřítko soudu. Ruka desky otevře a lidé na nich uvidí přikázání Desatera, zaznamenaná jakoby ohnivým perem. Slova budou tak zřetelná, že je bude moci přečíst každý. Paměť se oživí, temno poví a falešných nauk bude z myslí lidí odstraněno a všichni obyvatelé světa uvidí deset krátkých, výstižných a pádných Božích výroků.

Není možné popsat, jakou hrůzu a zoufalství budou prožívat lidé, kteří pošliapávali Boží požadavky. Pán jim dal svůj zákon, mohli jim posuzovat své povahy a poznat své nedostatky, když ještě měli příležitost k pokání a nápravě. Chtěli však získat přívěs světa, proto nerespektovali požadavky zákona a učili druhé jak je přestupovat. Snažili se přimět Boží lid, aby zneuctíval Boží sobotu. Nyní budou odsouzeni zákonem, kterým pohrdali. Naprosto jasně pochopí, že se nemají na co vymlouvat. Vybrali si, komu chtějí sloužit a koho uctívat. "Potom uvidíte rozdíl mezi spravedlivým a svévolníkem, mezi tím, kdo Bohu slouží, a tím, kdo mu sloužit nechce." (Mal 3,18)

Nepřátelé Božího zákona, duchovními počinaje a posledním členem koně, pak nově pochopí, co je pravda a povinnost. Přijíší pozdě poznají, že sobota čtvrtého přikázání je přívěs živého Boha. Přijíší pozdě poznají pravou podstatu svého falešného dne odpočinku, přijíší pozdě poznají, na jak vratkém základu stavili. Zjistí, že bojovali proti Bohu. Náboženští učitelé vedli lidi do záhuby, ale tvrdili, že je vedou do Božího ráje. Teprve v den konečného úctování bude zřejmé, jak velkou odpovědnost měli představitelé a duchovní různých církví a jak hrozné následky přinesla jejich nevěra. Teprve ve věčnosti budeme schopni správně docenit ztrátu jediného života. Lidé, kterým Pán řekne: "Odejdi ode mne, zlý služebníku!", budou v hrozném postavení.

Z nebe zazní Boží hlas, oznamující den a hodinu druhého příchodu Ježíše Krista a vyhlašující Božímu lidu věnou smlouvu. Jeho slova se budou po zemi rozléhat jako dunění nejsilnějšího hromu. Boží lid bude stát a naslouchat s oěma upřenýma vzhůru. Jejich tvář bude osvětlovat Boží sláva a budou zářit podobně, jako zářila tvář Mojžíše, když sestoupil ze Sinaje. Bezbožní lidé se na ně nebudou moci dívat. A když Bůh vysloví požehnání nad lidmi, kteří jej ctíli tím, že zachovávali jeho svatou sobotu, ozve se mohutné vítězoslavné zvolání.

Brzy poté se na východě objeví malý černý obláček velikosti asi poloviny mužské dlaně. Bude to oblak, který obklopuje Spasitele a z dálky se jeví jako zahalený ve tmě. Boží lid bude vidět, že je to znamení Syna ělovíka. V uctivém tichu budou lidé sledovat, jak se přibližuje k zemi, jak je stále světlejší a nádhernější, až z něj bude velký bílý oblak, jehož základem je sláva podobná stravujícímu ohni, nad nímž se klene duha úmluvy. Pán Ježíš přijde jako mocný dobyvatel. Už ne jako "Muž bolesti", aby pil trpký pohár hanby a utrpení, ale jako vítěz na nebi i na zemi, aby soudil živé a mrtvé. "Ten, který má jméno Věrný a Pravý, ... soudí a bojuje spravedlivě." A "nebeská vojska" (Zj 19, 11.14) ho následují. S nebesky krásnými chvalozpěvy ho na jeho cestě bude doprovázet nespočetný zástup andělů. Bude se zdát, že celá obloha je plná zářících postav, "deseti tisíce desetitisíců a tisíce tisíců". Lidský jazyk nedokáže tento obraz popsat, mysl smrtelníka není schopna vnímat takovou nádhuru. "Nebesa přikrývá velebnost jeho, země je plná chvalozpěvů. Září jako světlo." (Abk 3,3.4) Když se živý oblak přiblíží, všichni lidé uvidí Pána života. Jeho svatou hlavu nebude trýznit trnová koruna, jeho ělo bude zdobit diadém slávy. Jeho

tvář bude zářit oslňujícím jasem poledního slunce. "Na plášti a na boku má napsáno jméno: Král králů a Pán pánů." (Zj 19,16)

V jeho přítomnosti jsou "všechny tváře sinalé". Na ty, kdo odmítli Boží milost, padne hrůza věného zoufalství. "Ztratili odvahu, kolena se třesou..., tváře všech zbledly." (Jr 30,6; Na 2,11) Spravedliví budou s chvěním volat: "Kdo obstojí?" Andělé přestanou zpívat a nastane chvíle posvátného ticha. Pak zazní hlas Pána Ježíše: "Má milost vám stačí." Tváře spravedlivých se rozjasní a jejich srdce naplní radost. Andělé se budou ještě více přibližovat k zemi a začnou znovu zpívat.

Král králů bude sestupovat na oblaku, zahalen v plameny ohně. Nebe se svine jako svitek, zemi se bude před ním třást, všechny hory a ostrovy se budou pohybovat. "Přichází Bůh a nehodlá mlčet. Před ním jde oheň šířící, vichřice běsí kolem něho. Nebesa šůry i zemi volá, povede při se svým lidem." (Ž 50,3.4)

"Králové zemi i velmoži a vojevůdci, boháči a mocní - jak otrok, tak svobodný, všichni prchali do hor, aby se ukryli v jeskyních a skalách, a volali k horám a skalám: 'Padněte na nás a skryjte nás před tváří toho, který sedí na trůnu, a před hněvem Beránkovým!' Nebo přišel veliký den jeho hněvu; kdo bude moci obstát?" (Zj 6,15-17)

Utichne posmích, lživá ústa zmlknou. Ustane oinění zbraní a bitevní vřava, zmizí "každý pláš vyválený v prolité krvi" (Iz 9,4). Není slyšet nic jiného než modlitby a pláč a naříkání. Z úst těch, kteří se krátce předtím posmívali, zní volání: "Přišel veliký den Božího hněvu a kdo bude moci obstát?" Bezbožníci prosí, aby je skály a hory pohřbily, aby se nemuseli setkat s Bohem, kterým pohrdali a kterého odmítali.

Znají ten hlas, který proniká sluchem mrtvých. Jak často je laskavě a naléhavě volal k pokání. Jak často ho slyšeli v úpinných prosbách přítele, bratra, Vykupitele. Pro ty, kdo odmítli Boží milost, je to hlas odsouzení, i když je tak dlouho žádal: "Odvraťte se, odvráťte se od svých zlých cest! Proč byste měli zemřít?" (Ez 33,11) Jak by si přáli, aby tento hlas nikdy dříve neslyšeli! Pán Ježíš jako ztělesněná moudrost říká: "Volala jsem, a vy jste odmítali, ruce jsem vztahovala, a nikdo na to nedbal, každé mé radě jste se vyhýbali, nedali jste na mé domlouvání." (Pø 1,24.25) Jeho hlas v nich vyvolává vzpomínky, které by rádi vymazali, výstrahy, kterými pohrdli, pozvání, jež odmítli, příležitosti, které nevyužili.

Budou mezi nimi lidé, kteří se posmívali Ježíši Kristu v jeho ponížení. S neodolatelnou mocí k nim znovu promluví slova, která trpící Spasitel pronesl, když ho velekněz podrobil přísaze: "Užijte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými." (Mt 24,64) Nyní ho vidí v jeho slávě a uvidí ho sedět po Boží pravici.

Lidé, kteří se vysmívali jeho tvrzení, že je Boží Syn, nyní úplně onímí. Bude tu stát nadutý Herodes, který se posmíval královskému titulu Ježíše Krista a přikázal posmívajícím se vojákům, aby ho korunovali za krále. Budou tu stát vojáci, kteří ho bezbožnými rukama oblékli do rudého pláště, vložili mu na hlavu trnovou korunu, do ruky mu dali třtinu jako žezlo a s rouháním se mu klanili. Muži, kteří týrali Pána života a plivali po něm, se nyní budou odvracet od jeho pronikavého pohledu a budou se snažit utéct z jeho přítomnosti. Lidé, kteří zabíjeli hřeby do jeho rukou a nohou, voják, který probodl

jeho bok, budou nyní hledít na jeho jizvy s hrůzou a výčitkami.

Se strašnou přesností si budou kníží a představitelé lidu vzpomínat na to, co se odehrálo na Golgoti. S hrůzou a dšsem si vzpomenou, jak se iábelsky radovali, potøásali hlavami a volali: "Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský - a• nyní sestoupí s křiže a uvìøíme v ñho! Spolehl na Boha, a• ho vysvobodí, stojí-li o ñj!" (Mt 27,42.43)

Živì si vzpomenou na Spasitelovo podobenství o nájemcích vinice, kteøí odmítli odevzdat svému pánu výnos vinice, zbili jeho sluhy a zabili jeho syna. Vzpomenou si také, že sami nad sebou vynesli rozsudek. Pán vinice "zlé bez milosti zahubí". V høíchu a trestu oních nevírných mužù poznávají kníží a představitelé lidu své vlastní jednání a své vlastní spravedlivé odsouzení. Nyní bude z jejich úst znít volání smrtelné úzkosti. Hlasitìji než køik "Ukøižuj ho! Ukøižuj ho!", který se nesl ulicemi Jeruzaléma, bude se nyní ozývat zoufalý náøek: "Je to Boží Syn! Je to pravý Mesiáš!" Budou se pokoušet utéct z pøítomnosti Krále králù. Marnì se však budou pokoušet ukrýt v dutinách zemì, které vytvoøily zuøící živly.

V životì všech lidí, kteøí odmítají pravdu, pøicházejí chvíle, kdy se probouzí jejich svìdomí, kdy se jim v pamìti vybaví trapné vzpomínky na pokrytectví a v srdci cítí chvilkovou lítost. Co je to ale v porovnání s výčitkami, které pocítí v den, kdy "pøijde strach jako nièivá bouøe", kdy "bída se pøižene jako vichøice" (Pø 1,27). Ti, kdo chtìli znièit Ježíše Krista a vírný Boží lid, uvidí nyní slávu, která jej zahaluje. V hrùze budou poslouchat jásot vykøpených, kteøí budou radostnì volat: "Hle, to je náš Bùh. V ñho jsme skládali nadìji a on nás spasil." (Iz 25,9)

Zatímco se zemì bude otøásat, blesky šlehat oblohou a dunìt hrom, hlas Božího Syna zavolá mrtvé vèøící. Boží Syn pohlédne na hroby spravedlivých, pozvedne ruce k nebi a zvolá: "Probuíte se, probuíte se, probuíte se, vy kdo spíte v prachu, a vstaøte!" Mrtví na celé zemìkouli uslyší jeho hlas a ožijí. Celá zemì zaduní krokem neobyèejnì velkého zástupu ze všech národù, ras, kmenù a jazykù. Vyjdou z vizení smrti odìni nesmrtelnou slávou a zvolají: "Kde je, smrti, tvé vítìzství? Kde je, smrti, tvá zbraø?" (1 K 15,55) Živí a vzkøíšení vykøpení spojì své hlasy v dlouhém, radostném, vítìzném volání.

Všichni vyjdou ze svých hrobù tak velcí, jak velcí do nich byli uloženi. Mezi vzkøíšenými bude mohutný a vznešený Adam, jen o málo menší než Boží Syn. Výraznì se bude lišit od lidí pozdìjších generací, z toho bude patrné, jak velice lidstvo degenerovalo. Všichni však vstanou se svìžestí a silou vèného mládí. Na poèátku byl èlovìk stvoøen k Božímu obrazu, a to nejen povahou, ale i postavou a rysy. Høích znetvoøil a témìø vymazal Boží obraz v èlovìku. Ježíš Kristus však pøišel, aby ztracené obnovil. Pøetvoøí naše høíchem zasažená tìla a pøetvoøí je podle své oslavené podoby. Naše smrtelná, pomíjitelná tìla, zbavená pùvabu a zasažená høíchem, se znovu stanou dokonalými, krásnými a nesmrtelnými. Všechny nedostatky a vady zùstanou v hrobì. Vykøpení budou mít opìt pøístup ke stromu života z dávno ztraceného ráje a "porostou" (Mal 4,2 - Kral.) tak, že dosáhnou plné postavy lidského rodu v jeho pùvodní podobì. Poslední dùsledky høíchu budou odstranìny a Kristovi vírnì se ukážou "v kráse Hospodina, našeho Boha", jejich tìlo, duch i duše budou dokonalým obrazem našeho Pána. Jak podivuhodné je vykøpení. Jak dlouho o ñm lidé mluvili, jak dlouho v ñ vèøili, jak nadšenì, s jakými nadìjemi o ñm pøemýšleli, a pøesto je nikdy plnì nepochopili.

Žijící spravedliví budou prominěni "naráz, v okamžiku". (1 K 15,52) Až zazní Boží hlas, budou oslaveni. Stanou se nesmrtelní a spolu se vzkříšenými vykoupenými budou "uchváćeni v oblacích vzhůru vstoupíc Pánu" (1 Te 4,17). Andělé "shromáždí vyvolené od čtyř úhlů světa, od nejzazších konců země po nejzazší konce nebe" (Mk 13,27). Andělé přinesou malé děti jejich matkám. Póatelé, které smrt dávno rozdělila, se znovu setkají, aby se už nikdy neodloučili, a s radostným zpěvem budou společně vystupovat do Božího místa.

Na každé straně oblakového vozu budou křídla a pod nimi živá kola. Když bude vůz stoupat vzhůru, kola budou volat: "Svatý" a křídla, když se budou pohybovat, budou volat: "Svatý" a průvod andělů bude volat: "Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh Všemohoucí". Také vykoupení budou volat "Haleluja", když se bude vůz pohybovat směrem k Novému Jeruzalému.

Před vstupem do Božího místa předá Spasitel svým následovníkům symboly vítězství a oblékne jim královský odív. Zářící řady se seřadí do otevřeného čtverce kolem svého Krále, jeho postava bude majestátně vévodit nad vykoupenými i anděly a z jeho tváře bude vyzařovat na všechny nezměrná láska. Nespočetné zástupy vykoupených se budou na něho dívat, každé oko bude hledit na slávu Spasitele, jehož "vzezření bylo tak znetvořené, že nebyl podoben ělovíku, jeho vzhled takový, že nebyl podoben lidem" (Iz 52,14). Pán vloží vlastní rukou korunu slávy na hlavu každého vítěze. Pro každého bude připravena koruna. Bude na ní napsáno jeho "nové jméno" (Zj 2,17) a nápis "Svatost Hospodinu". Každý dostane palmu vítězství a tópytící se harfu. Když pak velící andělé udají tón, zazní z každé harfy krásná a bohatá melodie. Každé srdce naplní nevýslovné nadšení a z každých úst zazní vděčnost a chvála. "Jemu, jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským knížstvem Boha, svého Otce - jemu sláva i moc navěky" (Zj 1,5.6).

Zástupy vykoupených budou stát před Svatým místem. Pán Ježíš otevře doširoka perlové brány a zástupy, které zachovávaly pravdu, vstoupí. Uvidí tam Boží ráj, domov Adama před pádem do hříchů. Pak zazní hlas - krásnější než všechna hudba, kterou kdy slyšely lidské uši - , jenž prohlásí: "Váš zápas skončil." "Pojíte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa." (Mt 25,34)

Tehdy se splní to, oě Spasitel žádal pro své učedníky: "Otě, chci, aby také ti, které jsi mi dal, byli se mnou tam, kde jsem já." (J 17,24) "Neposkvrněné a v radosti před tvář své slávy" (Ju 24) představuje Pán Ježíš Otci ty, které vykoupil svou krví, a říká: "Hle, já a děti, které mi dal Hospodin." "Zachovával jsem je v tvém jménu, které jsi mi dal." (Iz 8,18; J 17,12) To je zázrak zachraující lásky. Jak úžasná to bude chvíle, kdy věčný Otec pohlédne na vykoupené a uvidí svůj obraz. Tam již nebude nesoulad způsobený hříchem, prokletí hříchů. ělovík bude znovu žít v souladu s Bohem.

Pán Ježíš s nevýslovnou láskou přivítá své věrné, aby se radovali "u svého Pána". Spasitel se bude radovat, protože v království slávy uvidí ty, které zachránil svým utrpením a ponížením. A vykoupení budou sdílet jeho radost, když mezi zachráněnými uvidí ty, které přivedli ke Kristu svými modlitbami, svým vlivem a obětí lásky. Až se shromáždí kolem velkého, bílého trůnu, naplní jejich srdce nevýslovné štěstí, protože uvidí nejen lidi, které sami získali pro Pána Ježíše, ale poznají, že oni získali další a ti opět další a Pán všechny přivedl do přístavu pokoje, aby tam složili své koruny k nohám Pána Ježíše a po nekonečné věky mu vzdávali chválu.

Až budou vykoupení uvítáni v Božím místě, zazní prostorem jásavé chválení Pána. První Adam se má setkat s druhým Adamem. Boží Syn čeká s otevřenou náručí, aby přijal praotce lidského rodu - bytost, kterou stvořil, která se vzbouřila proti svému Tvůrci. Za jeho hřích nese Spasitelovo tělo známky ukřižování. Když Adam poznává jizvy po strašných hřebech, nepadne svému Pánu do náruče, ale pokorně padne k jeho nohám a zvolá: "Hoden jest Beránek, ten obětovaný!" Spasitel ho laskavě pozvedne a vybidne, aby se znovu podíval na svůj rajský domov, z něhož musel na tak dlouho odejít.

Život Adama na zemi po vyhnání z ráje byl plný bolesti a zármutku. Každý uschlý list, každé obětí zvíře, každé znehodnocení přírody, každá skvrna na čistotě člověka mu znovu připomněla jeho hřích. Trpěl nesmírnou lítostí, když viděl, jak se šíří bezbožnost a když - jako odpočívá na své varování - musel poslouchat výčitky, že hřích započínal. Trpělivě a pokorně snášel téměř tisíc let trest za své přestoupení. Upřímně svého hříchu litoval, věřil v zásluhy zaslíbeného Spasitele a zemřel s nadějí na vzkříšení. Boží Syn zaplatil za vinu a hřích člověka. A nyní, díky smíření v Ježíši Kristu, může Adam znovu převzít své původní panství.

Uchvácený radostí znovu uvidí stromy, které měl kdysi tak rád - právě ty stromy, jejichž plody sám sbíral v době své nevinnosti a radosti. Pohlédne na vinné keře, které pěstoval vlastníma rukama, na květiny, o které kdysi s láskou pečoval. Uvědomí si, že je to skutečnost, že je to opravdu obnovený ráj, nyní ještě krásnější než tehdy, když z něho musel odejít. Spasitel ho zavede ke stromu života, utrhne nádherné ovoce a nabídne mu je. Adam se rozhlédne a uvidí v Božím ráji mnoho zachráněných členů své rodiny. Pak položí svou korunu k nohám Pána Ježíše, padne mu do náruče a obejmě Vykupitele. Vezme do rukou svou zlatou harfu a od nebeské klenby se odrazí vítězoslavný chvalozpěv: "Hoden, hoden, hoden je Beránek, jenž byl zabit a znovu žije!" Adamova rodina se ke zpěvu připojí, položí své koruny k nohám Spasitele a v úctě se mu pokloní.

Toto setkání budou sledovat andělé, kteří plakali, když Adam padl do hříchu, a radovali se, když Pán Ježíš po svém vzkříšení vystoupil na nebesa a vydobyl možnost vzkříšení pro všechny, kdo uvěří v jeho jméno. Nyní vidí, že dílo vykoupení je dokonáno, a připojují se k chvalozpěvu.

Na křižovatce před trůnem, na onom skleněném moři, které je jako smíchané s ohněm - tak září Boží slávou - , se shromáždí lidé, "kteří zvěstovali nad dravou šelmou, nesklonili se před jejím obrazem a nenechali se označit číslicí jejího jména". Stojí s Beránkem na hoře Siónu, mají "Boží loutny" a je jich sto čtyřicet čtyři tisíc vykoupěných z lidí. Zazní hlas jako šum velké vody a jako rachot silného hromu, "jako když hudebníci rozezvučí své nástroje". Budou zpívat "novou píseň" před Božím trůnem, píseň, kterou se nikdo kromě sto čtyřiačtyřiceti tisíc nemůže naučit. Je to píseň Mojžíše a Beránka - píseň vysvobození. Jen sto čtyřiačtyřicet tisíc vykoupěných se může naučit této písni, protože je to píseň jejich života - života, jaký nikdo jiný neprožil. "To jsou ti, kdo ... následují Beránka, kamkoli jde." Byli přeneseni ze země živí jako "první z lidstva ... Bohu a Beránkovi" (Zj 15,2.3; 14,1-5). "To jsou ti, kteří přešli z velikého soužení," prošli dobou soužení, jakého nebylo na zemi od doby, kdy na zemi žijí lidé. Vytrpěli úzkost Jákobova soužení, byli bez příměluce při konečném vylití Božích ran. Pán je však vysvobodil, protože "vyprali své roucha a vybělili je v krvi Beránkově". "V jejich ústech nebyla nalezena lež; proto jsou bez vady" před Bohem. "Proto jsou před trůnem Božím a slouží mu v jeho chrámu dnem i nocí; a ten, který sedí na trůnu, bude jim záštitou." Viděli zemi zpustošenou hladem a morem, kdy

slunce páliho lidi velkým horkem a oni sami prožívali utrpení, hlad a žízeň. Avšak "již nebudou hladovít ani žízni, ani slunce nebo jiný žár jim neublíží, nebo• Beránek, který je před trůnem, je bude pást a povede je k pramenům vod života. A Bůh jim setře každou slzu s očí." (Zj 7,14-17)

Ve všech dobách byli věrní Boží lidé vychovávaní a ukázněvaní ve škole utrpení. Na zemi chodili úzkou cestou, byli ešitni v peci soužení. Pro Ježíše Krista snášeli nepřátelství, nenávisť, pomluvy. Snášeli hořké zápasy jako on, trpěli a prožívali bolestná zklamání. Z vlastní zkušenosti poznávali, jak zlý je hůich, jakou má moc, jakou pŕináší vinu a bídu. Hledili na něj s odporem. Vídómí, jak nekonečnou obí• Pán pŕinesl pro jejich záchranu, je pokoøuje v jejich vlastních očí, a naplòuje jejich srdce vdìeností a chválou, kterou bezhòíšné bytosti nedokáží plni ocenit. Milují mnoho, protože jim bylo mnoho odpuštin. Úèastnili se Kristova utrpení, proto mohou mít podíl na jeho slávi.

Dìdici Božího království pŕicházejí z chatrèí, chýší, vèznic, popraviš•, hor, pouští, zemských i moøských jeskyní. Na zemi "trpěli nouzi, zakoušeli útisk a soužení" (Žd 11,37). Miliony věrných zemøely s potupou, protože neochvějnì odmítali pŕijmout klamná tvrzení satana. Lidské soudy je soudily jako nejhorší zloèince. Nyní však "Bůh sám bude soudcem" (Ž 50,6). Nyní se rozsudek vynesený na zemi obrátí. "Panovník Hospodin ... sejme potupu svého lidu z celé zemi." (Iz 25,8) "Nazvou je 'Lid svatý', 'Hospodinovi vykoupení'." Bůh urèil, že dostanou "místo popela na hlavu èelenku, olej veselí místo truchlení, závoj chvály místo ducha beznadíje" (Iz 62,12; 61,3). Už nebudou slabí, zarmoucení, rozehnaní a utlaèovaní. Od této chvíle budou stále s Pánem. Budou stát před jeho trůnem odini bohatším šatem, než jaký kdy na sobì měli nejvznešenější z lidí. Jejich hlavy budou zdobit nádhernější koruny, než jaké kdy zdobily hlavy pozemských vládcù. Dny bolesti a náøku navždy skonèily. Král slávy setøel slzy s jejich tváøí, skonèily všechny pŕíèiny zármutku. Vykoupení budou mávat palmovými ratolestmi, zpívat èistý, harmonický chvalozpìv. Všechny hlasy se postupnì pŕipojí, až celým nebem zazní chvalozpìv: "Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi." A všichni obyvatelé nebe odpoví: "Amen! Dobroøeèení i sláva a moudrost, díky a èest i moc a síla Bohu našemu na vèky vèkù." (Zj 7,10.12)

Zde na zemi pouze zaèínáme chápat úžasné téma vykoupení. S naším nedokonalým rozumem můžeme vážnì pŕemýšlet o hanbi a slávi, o životi a smrti, o spravedlnosti a milosti, které se pojí v kŕíži. I když napneme své duševní síly do krajnosti, nedokážeme pochopit vykoupení v jeho plném významu. Èlovìk není schopen plni pochopit nezmìrnou velikost, délku, šíøku, hloubku a výšku zachraòující lásky. Vykoupení plni nepochopí plán záchrany ani tehdy, když "uzŕí tváøí v tváø" a "poznají plni, jako Bůh zná je". Po celou vènost bude pŕekvapená a užaslá mysl stále odhalovat nové pravdy. I když skonèí pozemské starosti, bolesti i pokušení a budou odstranìny jejich pŕíèiny, vykoupení si budou vždy jasnì uvìdomovat, kolik stála jejich záchrana.

Po celou vènost budou vykoupení pŕemýšlet a zpívat o Kristovì kŕíži. V oslaveném Kristu budou vidít Krista ukŕižovaného. Nikdy nezapomenou, že Pán, který svou mocí stvoøil a udržuje nesèíslné svìty v nekonečném vesmíru, milovaný Boží Syn, Vládce nebes, kterého radostnì uctívají cherubíni a serafíni, se ponížil, aby pozvedl èlovìka padlého do hůichu. Nezapomenou, že snášel trest a hanbu za hůich, ani to, že před ním Otec skryl svou tváø, až mu bída ztraceného svìta zlomila srdce a ukonèila jeho utrpení na golgotském kŕíži. Obdiv a úctu vesmíru bude vždycky vzbuzovat skuteènost, že Stvoøitel všech svìtù a Soudce všech stvoøených bytostí odložil svou slávu a z lásky k èlovìku se ponížil. Až se zástupy

zachráněných budou dívat na svého Vykupitele a uvidí věnou slávu Otce zářící v jeho tváři, až uvidí Boží trůn, který stojí věně, a poznají, že jeho království nebude mít konce, budou nadšeně jásat: "Hoden, hoden je Beránek, který byl zabitý a smířil nás s Bohem svou nejdražší krví!"

Tajemství kříže vysvětluje všechna ostatní tajemství. Ve světle, které září z Golgoty, vypadají Boží vlastnosti, které nás plnily strachem a posvátnou bází, krásné a přitažlivé. Milost, laskavost a otcovská láska se pojí se svatostí, spravedlností a mocí. Až budeme pozorovat vznešenost Boha na trůnu, jeho velikost a vyvýšenost, a poznáme jeho charakter v projevech jeho milosti, pochopíme jako nikdy předtím význam onoho drahého oslovení: "Otče náš".

Poznáme, že nekonečně moudrý Bůh nemohl vytvořit plán pro naši záchranu bez oběti svého Syna. Odměnou za tuto oběť mu bude radost, že zemi naplní vykoupené, svaté, šťastné a nesmrtelné bytosti. Výsledkem Spasitelova zápasu s mocnostmi temna bude radost vykoupených, která bude přispívat po celou věčnost k Boží slávi. Hodnota jediného člověka je taková, že Otci dává zadostiučinění za zaplacenou cenu. Také Ježíš Kristus pocítí zadostiučinění, když uvidí plody své velké oběti.

[Předmluva vydavatelů](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

41. Zemì v sutinách

"Jeho hřích se navršily až k nebi a Bůh nezapomněl na jeho viny... V poháru, který připravovala, připravte pro ni dvojnásob; kolik si užila slávy a hýčování, tolik jí dejte teď trýzní a žalu. Protože si namlouvá: Trůním jako královna, vdovou nejsem a neokusím smutku - proto v jediném dni dopadnou na ni pohromy: smrt i žal a hlad, a bude zničena ohněm. Nebo• mocný je Hospodin, Bůh, který ji odsoudil. Pak nad ní budou nařikat a bídovat králové světa, kteří s ní smilnili a hýčovali ... z hrůzy nad jeho zklárou neodvážejí se přiblížit a budou nařikat: Bída, bída, ty veliký Babylóne, místo tak mocné, jak v jedinou hodinu byl nad tebou vykonán soud!" (Zj 18,5-10)

"Kupci zemì" - kteří "bohatli z její rozmašlosti" - "z hrůzy nad jeho zklárou neodvážejí se přiblížit a budou plakat a nařikat: Bída, bída, tak veliké místo, které se oblékalo do kmentu, purpuru a šarlatu, které se zdobilo zlatem, drahokamy a perlami - a v jedinou hodinu je zničeno takové bohatství!" (Zj 18,11.3.15-17)

Takový trest postihne Babylón, až se projeví Boží hněv. Babylón naplnil míru své nepravosti, dozrál. Babylón je zralý pro zkláru.

Když Boží hlas změní úděl vykoupených, lidé, kteří ztratili všechno ve velkém životním zápasu, prožijí strašné probuzení. V době, kdy Bůh nabízel svou milost, je satan zaslepil svými klamy, a oni omlouvali svůj hřisný život. Bohatí byli pyšní na to, co mají, víc než lidé, kterým se tak dobře nedařilo. Bohatství však získali přestupováním Božího zákona. Nesytili hladové, neoblékali nahé, nejednali spravedlivě, neoblíbili si milosrdenství. Šlo jim o vlastní povyšování a o počty od ostatních lidí. Nyní jsou zbaveni všeho, co tvořilo jejich velikost, jsou chudí a bezmocní. S hrůzou budou sledovat, jak padají modly, kterým dali přednost před Stvořitelem. Prodali své duše za pozemské bohatství a světské radosti a nesnažili se zbohatnout v Božích očích. Proto jejich život skončil nezdarem. Zábavy jim zhořknou, jejich poklady budou bezcenné. To, co celý život budovali, padne během okamžiku. Bohatí budou oplakávat zkláru svých nádherných domů a ztrátu svého zlata a stříbra. Jejich nápek však přehluší obava, že sami zahynou spolu se svými modlami.

Bezbožní budou hořce litovat, ne toho, že hřisně zanedbávali Boha a své bližní, ale toho, že Bůh zvítězil. Budou nařikat, že to tak dopadlo, nebudou však litovat toho, že byli bezbožní. Použili by všechny prostředky, jen kdyby mohli zvítězit.

Sledovali, jak právě ti lidé, kterým se posmívali a chtěli je zničit, prošli bez újmy morem, pohromami a zemiřesením. Bůh, který je pro přestupníky svého zákona zničujícím ohněm, je pro svůj lid bezpečným útočištěm.

Duchovní, kteří obítovali pravdu, aby získali přízeň lidí, nyní poznají, čemu učili a jaký vliv to mělo. Ukáže se, že vševědoucí oko je sledovalo, když stáli za kazatelnou, když kráčeli po ulicích, když při různých příležitostech jednali s lidmi. Každý citový projev, každý napsaný řádek, každé pronesené slovo, každý ěn, který ukolébává lidi ve falešné jistotě, byl zasetým semenem. Pak uvidí ve zničených a ztracených životech lidí kolem sebe, jakou to přineslo žed.

Pán prohlásil: "Těžkou ránu dcery mého lidu léčí lehkovážnými slovy: Pokoj, pokoj! Ale žádný pokoj není." "Mužete srdce spravedlivého podvodem, zatímco já jsem ho nechtěl zarmucovat, a posilujete ruce svévolníka, aby se neodvrátil od své zlé cesty a nebyl zachován naživu." (Jr 8,11; Ez 13,22)

"Bída pastýřům, kteří hubí a rozptylují ovce, které pasu... Hle, já vás za vaše zlé skutky ztrestám."
"Kvilte, pastýři, a úpíjte, válejte se v prachu, vznešení vůdcové stáda! Vaše dny se naplnily, půjdete na porážku, rozpráším vás... Pro pastýře nebude žádného útočiště, nebude úniku pro vznešené ochránce ovcí." (Jr 23,1.2; 25,34.35)

Duchovní i ostatní lidé poznají, že neudržovali správný vztah k Bohu. Poznají, že se vzbouřili proti Autorovi dokonale spravedlivého a správného zákona. Tím, že nerespektovali Boží předpisy, způsobili mnoho zla, nedorozumění, nenávisti a nepřátelství, až se celá země stala jedním velkým bojištěm, jedním semeništěm zkázy. Takový pohled se naskytne lidem, kteří zavrhli pravdu a oblíbili si blud. Lidská mluva nedokáže vyjádřit, jak budou potom neposlušní a nevěrní lidé toužit po tom, co navždy ztratili - po věném životě. Ti, které svět ctí, protože byli nadaní a výšešní, pak pochopí všechno v pravém světle. Uvědomí si, o co se neposlušností vůči Bohu připravili, padnou k nohám těch, jejichž věrností pohrdali a jimž se vysmívali, a vyznají, že je Bůh miloval.

Lidé poznají, že byli oklamáni. Vzájemně se budou obviňovat, že se přivedli do záhuby; všichni budou ale svorně proklínat své náboženské učitele. Nevěrní duchovní pastýři jim předpovídali příjemné věci. Vedli své posluchače, aby nebrali vážně Boží zákon a pronásledovali ty, kdo ho zachovávali. Nyní však budou tito falešní učitelé zoufale před ostatními lidmi vyznávat, že šířili bludy. Zástupy lidí budou zuřit. Budou volat: "Jsme ztraceni, a vy jste zapůjili naši záhuby," a obrátí se proti falešným pastýřům. Lidé, kteří je kdysi nejvíce obdivovali, je budou nejvíce proklínat. Stejně ruce, které jim kdysi kladly na hlavu vavříny, je budou chtít nyní zničit. Zbraně, které měly pobít Boží lid, budou použity k zničení jejich nepřátel. Všude budou zuřit boje a krveprolévání.

"Hukot vávy dolehne až do končin země, nebo Hospodin vede spor s pronárodem, soudí se sám s veškerým tvorstvem, svévolníky vydá meči." (Jr 25,31) Šest tisíc let trval velký spor. Boží Syn a jeho nebeští poslové bojovali proti knížeti zla, aby lidi varovali, poučili a zachránili. Všichni se už rozhodli; bezbožníci se spojili se satanem v jeho válce proti Bohu. Nadešla chvíle, aby Bůh obhájil vážnost svého pošlapaného zákona. Spor už nevede jen se satanem, ale také s lidmi. "Hospodin vede spor s pronárodem; ... svévolníky vydá meči."

Bůh vložil znamení vysvobození na všechny, "kteří vzdychají a sténají nad všemi ohavnostmi, které se ... páchají". Nyní vystoupí anděl smrti, kterého v Ezechielově vidině představují muži se smrtíci zbraněmi, a dostává rozkaz: "Starce, mladíka, pannu, dítě i ženy zabíjejte, šijte zkázu. Nepřistupujte však k nikomu z těch, na nichž je znamení. Začnete od mé svatyně!" Prorok poznamenává: "I začali od starších, kteří byli před domem." (Ez 9,1-6) Dílo zkázy začne u lidí, kteří se vydávali za duchovní strážce národa. Falešní strážci padnou jako první. Tady už nelze projevovat lítost nebo soucit. Muži, ženy a děti, všichni zahynou.

"Hospodin vychází ze svého místa, aby ztrestal nepravost obyvatel země. I odhalí země krev prolitou na

ní a nebude již pokrývat povraždiné." (Iz 26,21) "A toto bude porážka, kterou Hospodin připraví všem národům, jež vytáhly do boje proti Jeruzalému: tělo jim shnije ještě vstojí, oči jim shnijí v důlcích a jazyk jim shnije v ústech. V onen den je Hospodin uvede do zmatku tak velikého, že jeden bude chytat druhého za ruku, ale ta ruka se pozvedne proti ruce přítelovi." (Za 14,12.13) V šíleném boji jejich vášní a vylitím nezhodného Božího hněvu padnou bezbožní obyvatelé země - kněží, vládcí a lid, bohatí i chudí, vysoce postavení i prostí. "Ti, které Hospodin v onen den skolí, zůstanou ležet od jednoho konce země ke druhému. Nebude se nad nimi nářkat, nebudou sebráni, nebudou pohřbeni." (Jr 25,33)

Při příchodu Ježíše Krista budou bezbožní odstraněni s povrchu celé země - Pán je zabije dechem svých úst a zničí je svým slavným příchodem. Pán Ježíš uvede svůj lid do Božího místa a země zůstane pustá. "Hle, Hospodin vyplení zemi a zpusťší ji, rozvrátí její tvářnost a rozpráší její obyvatele." "Země bude zcela vypleněna a vyloupena; toto slovo promluvil Hospodin: "Zhanobena je země svými obyvateli, nebo přestoupili zákony, změnili nářízení, porušili věnou smlouvu. Proto pozve zemi prokletí, kdo v ní přebývají, budou pykat; proto obyvatelé země zajdou v žáru." (Iz 24,1.3.5.6)

Celá země bude vypadat jako poušť. Zhořceniny míst a vesnic zničených zemětřesením, vyvrácené stromy, rozeklané skály vyvržené mořem nebo vytržené ze samé země, budou roztroušeny po jejím povrchu, propasti budou označovat místa, kde byly vyvráceny hory ze svých základů.

Pak nastane událost, na kterou symbolicky ukazoval poslední slavnostní úkon Dne smíření. Když skončila služba ve svatyni svatých a hříchů Izraele byly krví přinesené oběti ze svatyně odstraněny, byl před Hospodina předveden živý kozel a velekněz vyznal před celým shromážděním "všechny nepravosti Izraelců a všechna jejich přestoupení se všemi jejich hříchů a vložil je na hlavu kozla" (3 M 16,21). Podobným způsobem, až bude ukončeno dílo smíření v nebeské svatyni, budou před Bohem a nebeskými anděly a před zástupy vykoupených vloženy hříchů Božího lidu na satana. Bůh prohlásí, že satan zavinil všechno zlo, protože k němu naváděl. Jako byl kozel vyhnán do neobydlené země, tak bude satan vypovězen na neobydlenou a pustou zemi.

Knihy Zjevení předpovídá vypovězení satana a zničení země, a říká, že tento stav potrvá tisíc let. Proroctví vykresluje druhý příchod Pána Ježíše a zničení bezbožných, a pak uvádí: "Tu jsem viděl, jak s nebe sestupuje anděl, který má v ruce klíč od propasti a veliký kámen. Zmocnil se draka, toho dávného hada, toho jábla a satana, na tisíc let jej spoutal, uvrhl do propasti, uzamkl ji a zapečetil, aby již nemohl klamat národy, dokud se nedovrší tisíc let. Potom musí být ještě na krátký čas propuštěn." (Zj 20,1-3)

Z jiných částí Písma vyplývá, že výraz "propast" znamená zemi v pustém a temném stavu. Když Bible popisuje, jak země vypadala "na počátku", říká, že "byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma" (1 M 1,2). Proroctví naznačují, že se do toho stavu alespoň částečně vrátí. Při pohledu do budoucna na veliký Boží den, prorok Jeremiáš zvolal: "Viděl jsem zemi, a hle, je pustá a prázdná, nebesa jsou beze světla. Viděl jsem hory, a hle, těsou se, všechny pahorky se otárají. Viděl jsem, a hle, nikde žádný člověk, i všechno nebeské ptactvo odletělo. Viděl jsem, a hle, z vinice je poušť, všechna místa jsou podvrácena." (Jr 4,23-26)

Zde bude satan se svými pomocníky žít po tisíc let. Bude omezen jen na zemi a nebude mít přístup na jiné světy, aby tam pokoušel a obtěžoval bytosti, které do hříchů nepadly. V tomto smyslu bude satan svázán. Nebude mít nikoho, na kom by mohl zkoušet svou moc. Nebude moci nikoho svádět a ničit, což

bylo po mnoho staletí jeho jediným potíšením.

Prorok Izaiáš, který ve vidině sledoval satanovo svržení, volal: "Jak jsi spadl z nebe, topytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi, zotročovateli pronárodů!... V srdci sis říkal: Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy..., s Nejvyšším se budu měřit. Teď jsi svržen do podsvětí, do nejhlubší jámy! Kdo tě uvidí, budou se dívat a divit: To je ten muž, který zneklidňoval zemi a otřásal královstvími? Svět minul v poušť, bořil jeho města, vězni nikdy nepropouštěl domů." (Iz 14,12-17)

Po šest tisíc let satan svou vzpourou "zneklidňoval zemi". "Svět minul v poušť, bořil jeho města." A "vězni nikdy nepropouštěl domů". Po šest tisíc let zavíral do svého vězení Boží lid a držel by jej jako vězni navždy; Kristus však láme jeho okovy a vězni osvobozuje.

I bezbožní jsou nyní vydati ze satanovy moci, takže satan zůstává jen s anděly, kteří se přidali na jeho stranu, aby si uvědomil, jakou kletbu přinesl hřích. "Všichni králové pronárodů, všichni leží slavně ve svých hrobkách, ale tebe pohodili mimo hrob jak ohavný výhonek..., nebudeš připojen k nim v hrobě. Vždy jsi ničil vlastní zemi, vlastní lid jsi vraždil." (Iz 14,18-20)

Po tisíc let bude satan bloudit po zpusťované zemi a pozorovat následky své vzpoury proti Božímu zákonu. V té době bude prožívat hrozné utrpení. Po svém pádu do hříchů horečnatě pracoval a neměl čas přemýšlet. Pak bude zbaven moci a ponechán, aby přemýšlel, jakou úlohu hrál od chvíle, kdy se vzbouřil proti Boží vládě, a aby s hrůzou očekával budoucnost, kdy bude muset trpět za všechno zlo, které napáchal, a bude potrestán za hříchy, k jejichž spáchání lidi navedl.

Božímu lidu přinese zajetí satana šťastí a radost. Prorok napsal: "V den, kdy ti dá Hospodin odpočinout od tvého trápení a nepokoje, od tvrdé otročiny, již jsi byl zotročen, proneseš o babylónském králi (který zde představuje satana) překlad: Jak pomínil poháně...! Hospodin polámal hůl svévolníků, žezlo vládců, jež zbísile bilo národy ranami bez ustání, hněvivě vládlo pronárodům nezkrotným pronásledováním." (Iz 14,3-6)

Během těchto tisíc let mezi prvním a druhým vzkříšením bude probíhat soud nad bezbožnými. Apoštol Pavel hovoří o tomto soudu jako o události, ke které dojde po druhém příchodu Ježíše Krista. "Nevyslovujte proto soudy předčasně, dokud Pán nepřijde. On vynese na světlo to, co je skryto ve tmě, a zjeví záměry srdcí." (1 K 4,5) Prorok Daniel napsal, že když přišel Víkovitý, "soud byl předán svatým Nejvyššího" (Da 7,22). V té době budou spravedliví panovat jako Boží králové a kněží. Apoštol Jan v knize Zjevení napsal: "Viděl jsem trůny a na nich usedli ti, jimž byl svěřen soud." "Bůh a Kristus je učiní svými kněžími a budou s ním kralovat po tisíc let." (Zj 20,4.6) Právě v této době "Boží lid bude soudit svět," jak předpověděl apoštol Pavel (1 K 6,2).

Vykoupení budou spolu s Kristem soudit bezbožné, jejich činy budou porovnávat s knihou zákona, s Biblií, a každý případ rozhodnou podle toho, jak onen člověk na světě žil. Pak každému vyměří trest podle jeho činu a zaznamenají jej k jeho jménu v knize smrti.

Kristus a jeho lid budou soudit také satana a anděly, kteří se přidali k satanovi. Apoštol Pavel napsal: "Nevíte, že budeme soudit anděly?" (1 K 6,3) A Juda prohlásil, že "anděly, kteří si nezachovali své vznešené postavení, ale opustili určené místo, drží ve věčných poutech v temnotě pro veliký den soudu" (Ju 6).

Po uplynutí tisíce let nastane druhé vzkříšení. Tehdy budou vzkříšeni z mrtvých bezbožní lidé a postaví se před Boha, aby přijali vynesení rozsudek. Kniha Zjevení popisuje vzkříšení vykoupených a dodává: "Ostatní mrtví však nepovstanou k životu, dokud se těch tisíc let nedovrší." (Zj 20,5) Prorok Izaiáš o bezbožných lidech napsal: "Budou sebráni, jako je sebrán vítěz do jámy, a budou zavězeni pod zámek; po mnohých pak dnech budou potrestáni." (Iz 24,22)

[Předmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA

42. Závěr velkého sporu

Po skončení období jednoho tisíce let se Ježíš Kristus opět vrátí na Zem. Bude ho doprovázet zástup vykoupených lidí a andělů. Sestoupí v úžasné vznešenosti a pøikáže bezbožným mrtvým, aby vstali a pøijali svůj rozsudek. Povstanou jako mohutný zástup, nespočetný jako zrnka písku na bøehu moøe. Budou se podstatnì lišit od těch, kdo vstali pøi prvním vzkøšení. Spravedliví byli prominìni, odìni nekoneèným mládím a krásou. Bezbožní však ponесou stopy nemocí a smrti.

Oèi všech v obrovském zástupu se obrátí, aby pohlédly na slávu Božího Syna. Zástup bezbožných lidí jako jedním hlasem zvolá: "Požehnaný, kdo pøichází ve jménu Pánì!" Tato slova nevyvolává láska k Pánu Ježíši. Síla pravdy je vynutí z neochotných úst. Jak bezbožní odešli do svých hrobù, tak z nich vycházejí, se stejným nepøátelstvím vůèi Kristu a se stejným postojem vzpoury. Nedostanou už další dobu milosti, aby mohli napravit chyby svého života. Nemìlo by to žádný smysl. Život prožitý v høíchu neobmìkèil jejich srdce. Kdyby jim Bùh poskytl druhou dobu milosti, prožili by ji stejnì jako první, nerespektovali by Boží požadavky a vyvolávali by vzpouru proti Bohu.

Ježíš Kristus sestoupí na Olivovou horu, odkud po svém zmrtvýchvstání vystoupil na nebesa a kde andělé opakovali zaslíbení o jeho návratu. Prorok napsal: "Pøijde Hospodin, mùj Bùh, a s tebou všichni svatí, Bože." "V onen den stanou jeho nohy na hoøe Olivové, ležící na východ od Jeruzaléma. Olivová hora se rozpoltí vpùli ... velmi širokým údolím." "Hospodin bude Králem nad celou zemí; v onen den bude Hospodin jediný a jeho jméno jediné." (Za 14,5.4.9) Když Nový Jeruzalém sestoupí s nebe ve své oslòující nádheøe, spoèine na místì pøipraveném a oèištìném pro jeho pøíchod a Kristus se svým lidem i andìly vstoupí do Svatého mìsta.

Tehdy se bude satan pøipravovat pro poslední boj o nadvládu. Když byl zbaven své moci a nemohl provádìt své klamnè dílo, byl vládce zla nešastný a skleslý. Až však bezbožní vstanou z mrtvých a až uvidí, kolik lidí má na své stranì, jeho nadìje ožije, a rozhodne se, že svůj boj proti Bohu nevzdá. Povolá pod svůj prapor všechny zástupy ztracených lidí a pokusí se s nimi provést své plány. Bezbožní lidé jsou satanovými zajatci. Tím, že odmítli Krista, pøijali vládu pùvodce vzpoury. Ochotnì pøijmou jeho návrhy a vykonají jeho rozkazy. Ještì i pak bude jednat po vzoru své první lsti a nepøizná se, že je satanem. Bude tvrdit, že je vládce, kterému svìt právem patøí a jehož dìdictví mu bylo nezákonnì oddato. Svým oklamaným poddaným se pøedstaví jako zachránce, bude je ujišovat, že z hrobù je vyvedla jeho moc a že je chce zachránit pøed nejkrutìjší tyranií. Satan využije nepøítomnosti Ježíše Krista mezi lidmi na zemi, a bude konat zázraky, aby podepøel svá tvrzení. Ze slabých udílá silné a všem vdechne svého ducha a svou energii. Navrhne, že je povede proti vykoupeným a že se zmocní Božího mìsta. S iábelskou radostí bude ukazovat na nesèetné miliony lidí, kteøí byli vzkøšeni z mrtvých, a prohlásí, že jako jejich vůdce mìsto dobude a znovu získá svůj trùn a své panství.

V onom ohromném davu budou pøíslušníci dlouhovìkových generací, které žily pøed potopou, muži statných postav a bystrého rozumu, jež pod nadvládou padlých andělù vìnovali všechen svůj um a všechny své schopnosti, aby se vyvyšovali, muži, jejichž podivuhodná umìlecká díla zpùsobila, že ostatní lidé uctívali jejich nadání, avšak jejichž krutost a zlè zámìry poskvrnily zemi a znehodnotily Boží

obraz v èlovìku, muži, kteøí pøimìli Boha, aby je navždy vymazal ze svého stvoøení. Budou mezi nimi králové a vojevùdci, kteøí si podmanili národy, silní mužové, kteøí nikdy nebyli poraženi v boji, ctižádostiví váleèníci, pøed jejichž pøíchodem se tøásla království. Smrtí se nezmìnili. Když vstanou z hrobu, jejich myšlenky budou pokračovat tam, kde pøestaly. Bude je ovládat stejná touha po dobývání, která je ovládala, když umírali.

Satan se bude radit se svými andìly a s vládci, dobyvateli a udatnými váleèníky. Spoèítají, jaká síla a jaké množství je na jejich stranì, a prohlásí, že v Božím mìstì je málo obyvatel v porovnání s nimi a že je mohou dobýt. Zosnují plány, jak se zmocní bohatství a nádhery Nového Jeruzaléma. Všichni se hned zaènou pøipravovat k bitvì. Obratní øemeslníci zhotoví zbranì. Vojenští velitelé, proslulí svými váleènými úspìchy, zaènou organizovat zástupy bojovníkù do oddílù.

Nakonec zazní rozkaz k útoku a nespoèetné vojsko vyrazí vpøed - vojsko, jaké nedal dohromady žádný pozemský dobyvatel, jakému se nemohou vyrovnat všechna vojska od doby, kdy na zemi zaèaly války. Vojsko povede satan, nejmocnìjší váleèník. Jeho andìlé soustøedí všechny své síly na poslední boj. V satanovì prùvodu budou králové a vojevùdci, budou ho následovat nespoèetné zástupy, každý pod urèeným vùdcem. Sevøené øady budou s vojenskou pøesností postupovat po rozpukané a nerovné zemi k Božímù mìstu. Na rozkaz Ježíše Krista budou brány Nového Jeruzaléma uzavøeny. Satanovo vojskou mìsto obklíèí a bude se pøipravovat k útoku.

Pak se Ježíš Kristus znovu ukáže svým nepøátelùm. Vysoko nad mìstem na podkladì ze záøícího zlata se ukáže velký a vyvýšený trùn. Na trùn se posadí Boží Syn a kolem niho se shromáždí obyvatelé jeho království. Lidská øeè nedokáže popsat Kristovu moc a vznešenost. Sláva vèného Otce zahalí Syna. Záø jeho pøítomnosti naplní Boží mìsto, pronikne branami a zaplaví celou zemi svým jasem.

Nejblíže trùnu budou stát lidé, kteøí kdysi horlili pro satanovu vìc, byli však "vychváaceni jako oharek z ohnì" a následovali svého Spasitele s hlubokou vnitøní oddaností. Vedle nich budou stát ti, kdo si vypìstovali dokonalou køes•anskou povahu v prostøedí klamu a nevíry, lidé, kteøí dodržovali Boží zákon i tehdy, když jej køes•anský svìt prohlašoval za neplatný, a dále miliony tìch, kdo ve všech dobách byli muèeni pro svou víru. Za nimi bude stát "tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal seèíst, ze všech ras, kmenù, národù a jazykù... pøed trùnem a pøed tváøí Beránkovou, obleèeni v bílé roucho, palmové ratolesti v rukou" (Zj 7,9). Jejich boj skonèil, zvìtìzili. Bìželi závod a získali cenu. Palmová ratolest v jejich rukou je symbolem vítìzství, bílé roucho znakem neposkvrnìné Kristovy spravedlnosti, kterou pøijali.

Vykoupení budou zpívat chvalozpìv, který se bude rozléhat nebeskou klenbou: "Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trùnu, a Beránkovi." (Zj 7,10) Andìlé a serafíni pøipojí své hlasy k tomu chvalozpìvu. Když vykoupení uvidí moc a zlobu satana, uvìdomí si jako nikdy pøedtím, že zvìtìzit mohli jen v síle Ježíše Krista. V celém tom zástupu vykoupených nebude nikdo, kdo by zásluhu za spasení pøipisoval sobì, jako by zvìtìzil vlastní silou a dobrotou. Nikdo nebude mluvit o tom, co vykonal nebo vytrpìl. Obsahem každé písnì, tématem každého chvalozpìvu bude: Spasení náleží našemu Bohu a Beránkovi.

Pøed shromáždìnými obyvateli zemì i nebe se uskuteèní závìreèná korunovace Božího Syna. A pak, nadán nejvyšší vládou a mocí, vynese Král králù rozsudek nad tìmi, kdo se vzbouøili proti jeho vládì, a

vykoná spravedlnost nad těmi, kdo pøestupovali jeho zákon a utlaèovali jeho lid. Prorok napsal: "A vidìl jsem veliký bìlostný trùn a toho, kdo na nìm sedìl; pøed jeho pohledem zmizela zemì i nebe a už pro nì nebylo místa. Vidìl jsem mrtvé, mocné i prosté, jak stojí pøed trùnem, a byly otevøeny knihy. Ještì jedna kniha byla otevøena, kniha života. A mrtví byli souzeni podle svých èinù zapsaných v těch knihách." (Zj 20,11.12)

Jakmile budou otevøeny knihy záznamù a Pán Ježíš pohlédne na bezbožné, všichni si uvìdomí každý høích, kterého se kdy dopustili. Plnì si uvìdomí, kde sešli z cesty èistoty a nevinnosti, jak je pýcha a vzpurnost vedla k porušování Božího zákona. Pokušení, která podporovali tím, že si libovali v høíchu, požeňání, která zneužili, Boží poslové, kterými pohrdli, varování, která odmítli, nabídky milosti, které jejich vzpurné srdce zavrhl - to všechno uvidí jakoby napsané ohnivým písmem.

Nad trùnem se ukáže køíž a jako v panoramatu se objeví výjevy Adamova pokušení i pádu a všechna díjství plánu vykopení. Narození Spasitele v prostých pomìrech, jeho dìtství a mládí v prostotì a poslušnosti, jeho køest v Jordáni, pùst a pokoušení na poušti, jeho veøejná èinnost, pøi níž lidem pøedstavoval nejdražší Boží požeňání, dny naplnìné èiny lásky a milosrdenství, noci modliteb a bdìní o samotì v horách, intriky závidì, nenávidì a zloby, kterými mu odpláceli za jeho dobrodiní, strašný a tajemný duševní zápas v Getsemanské zahradì pod tíhou høíchù celého svìta, zrada, kterou byl vydán do rukou nenávidìného davu, údivné události oné noci hrùzy - vìzeò nekladoucí odpor, opuštìný nejmilovanìjšími uèedníky, hrubì vleèený ulicemi Jeruzaléma, Boží Syn vedený za jásotu davu pøed Annáše, pøed soudem v paláci veleknìze, v soudní síni Piláta, pøed zbabìlým a krutým Herodem, zesmìšòovaný, urážený, muèený a odsouzený na smrt - všechno bude živì zobrazeno.

A pak se pøed rozechvìlým davem objeví poslední výjevy - tichý Trpìtel kráèející cestou na Golgotu, Vládce vesmìru pøibíjený na køíž, nadutí knìží a vøískající lùza posmívající se jeho smrtelnému zápasu, nadpøirozená tma, zemìtøesení, pukající skály, otevøené hroby provázející okamžik, kdy Vykupìtel svìta dokoná svùj život.

Hrùzná podívaná zachycuje pøesnì skuteènost. Satan, jeho andìlé a jeho poddaní nebudou mít sílu odvrátit se od podívané na své vlastní dílo. Každý uèastník si pøipomene to, co vykonal. Herodes, který nechal vyvraždit nevinné betlémské dìti, aby zahubil izraelského krále, podlá Herodias, která nese vinu za smrt Jana Køtitele, slabý, servilní Pilát, posmívající se vojáci, knìží, pøedstavitelé lidu a rozbìsnìný dav, který volal: "Jeho krev na nás a na naše dìti!" - všichni budou sledovat hrùznost svého provinìní. Marnì se budou snažit skrýt se pøed vznešeností Kristovy tváøe vyzáøující slávu slunce, zatímco vykopení budou klást své koruny k nohám Spasitele a budou volat: "Zemøel za mne!"

V zástupu vykopených budou apoštolové Pána Ježíše, stateèný Pavel, horlivý Petr, milovaný a milující Jan, jejich vìrní bratøi a s nimi obrovské zástupy muèedníkù, zatímco venku pøed mìstem spolu se vším odporným a ohavným budou lidé, kteøí je pronásledovali, vìznili a zabíjeli. Nero, ztìlesnìná neøest a krutost, tam bude hledìt na radost a jásot těch, které kdysi muèil a jejichž utrpení mu pùsobilo íábelské potìšení. Bude tam jeho matka, aby vidìla výsledek svého pùsobení, aby poznala, že špatné povahové rysy a vášnì - které na nìho pøenesla a dále povzbuzovala a rozvíjela svým vlivem a pøíkladem - pøinesly ovoce v zloèinech, které vzbuzovaly hrùzu svìta.

Budou tam øímští knìží a preláti, kteøí tvrdili, že jsou Kristovými vyslanci, a pøitom používali muèidla,

vizení a hranice, aby ovládli svědomí lidí. Budou tam také nadutí a pyšní papežové, kteří se vyvyšovali nad Boha a opovážili se změnit zákon Nejvyššího. Tito falešní církevní otcové se budou muset zodpovídat Bohu za všechno, co by rádi považovali za prominuté. Půl již pozdě poznají, že Vševědoucí bere svůj zákon vážně a v žádném případě nepřehlídí vinu. Tam poznají, že Kristus ztotožňuje své zájmy se zájmy svého lidu, a pochopí hluboký význam jeho slov: "Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mým nepatrných bratřím, mně jste učinili." (Mt 25,40)

Celý bezbožný svět bude stát před Božím soudem obviněný z velezrady proti Boží vládě. Nikdo nebude obviněné hájit, nemají se čím omluvit, Pán nad nimi vynese rozsudek věčné smrti.

Pak už bude všem zřejmé, že mzdou hříchu není svoboda a věčný život, ale otroctví, zkáza a smrt. Bezbožní poznají, o co se připravili svou vzpourou proti Bohu. Pohrdli vše převyšující věnou slávou, když jim byla nabízena. Teď by si ji tolik přáli. Odsouzení budou volat: "To všechno jsme mohli mít, rozhodli jsme se však tyto skutečnosti ignorovat. Jak jsme byli zaslepeni! Vyměnili jsme pokoj, štěstí a čest za bídu, hanbu a zoufalství." Všichni uznají, že byli z nebe vyloučeni po právu, protože celým svým životem vlastně prohlašovali: "Nechceme, aby tento ďelovík (Ježíš) vládl nad námi."

Jako ve snách budou bezbožní lidé hledět na korunovaci Božího Syna. V jeho ruce uvidí desky Božího zákona, zásady, kterými pohrdali a které přestupovali. Budou sledovat údiv a nadšení spasených, jejich oslavování Ježíše Krista, a když jejich hlasy dolehnou až k zástupům před místem, zvolají všichni jednohlasně: "Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů." (Zj 15,3) Padnou na zem a pokloní se Knížeti života.

Když satan spatří Kristovu slávu a vznešenost, bude jako ochromený. Kdysi byl cherubem ochráncem a teď bude vzpomínat, odkud padl. Jak se změnil tento zářící anděl, zvaný "Jitřenka", jak hluboko klesl! Z rady, ve které byl kdysi ctěn, byl provždy vyloučen. Vidí, stát v blízkosti Otce nikoho jiného, oděného jeho slávou. Vidí jak korunu na hlavu Ježíše Krista vkládá anděl vznešené postavy a vzhledu, a ví, že na tom místě mohl stát on sám.

Bude vzpomínat na domov své nevinnosti a čistoty, pokoje a štěstí, které požíval, dokud nezačal reptat proti Bohu a závidět Ježíši Kristu. Jeho osočování, jeho vzpoura, jeho lži, kterými získával soucit a podporu andělů, jeho tvrdošíjný odpor k jakémukoli pokusu o nápravu, když mu Bůh nabízel odpuštění - to všechno se mu živě vybaví. Bude hodnotit své působení na lidi a jeho výsledky - vzájemné nepřátelství lidí, hrozné ničení života, počátky a rozklady království, pády trůnů, dlouhou řadu válek, sporů a revolucí. Vybaví si, jak se trvale snažil mařit dílo Ježíše Krista a srážet ďelovíka níž a níže. Uvědomí si, že jeho ďábelské úklady nemohly zahubit lidi, kteří důvěřovali Pánu Ježíši. Když pohlédne na své království, výsledek svého snažení, uvidí jen úpadek a zkázu. Namluvil zástupům odsouzených, že Boží místo bude snadno kořistí, sám však bude dobře vědět, že to není pravda. Znovu a znovu byl během velkého sporu porážen a nucen se vzdát. Zná půl již dobře Boží moc.

Původce vzpoury se ovšem vždycky snažil ospravedlnit a dokázat, že vzpouru zavinila Boží vláda. K tomu používal všechnu sílu svého rozumu. Pracoval uváženi a systematicky. Podivuhodně úspěšně svedl ohromné zástupy, aby přijaly jeho výklad velkého dějinného zápasu. Po tisíce let vydával tento původce klamu lež za pravdu. Nyní však přišla doba, kdy Bůh vzpouru definitivně porazí a odhalí satanovu

èinnost a povahu. Svým posledním velkým pokusem svrhnout Krista s trůnu, zahubit Boží lid a dobyt Boží místo, se původce zla plně odhalí. Ti, kdo se k němu přidali, poznají, že jeho vůč je naprosto ztracená. Následovníci Pána Ježíše a věrní andělé poznají v plném rozsahu satanovy intriky proti Boží vládě. Všichni se budou na satana dívat s odporem.

Satan pozná, že se vyřadil z nebe vědomou vzpourou. Vycvičil své schopnosti pro boj proti Bohu. Èistota, pokoj a soulad nebe by pro něho byly hrozným mučením. Jeho námitky proti Božímu milosrdenství a spravedlnosti nyní umlknou. Obvinění, které se snažil vznášet proti Hospodinu, dopadla v plné míře na něho samého. I satan se skloní a uzná, že rozsudek nad ním vyneseny je spravedlivý.

"Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, nebo• ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, nebo• tvé spravedlivé soudy vyšly najevo." (Zj 15,4) Nyní už bude vysvětlena každá otázka pravdy a klamu dlouhého sporu. Všem stvořeným rozumným bytostem budou zřejmé následky vzpoury, plody přestupování Božích nařizení. Celý vesmír mohl porovnat výsledek satanovy vlády v protikladu s Boží vládou. Satana odsoudily jeho vlastní èiny. Boží moudrost, spravedlnost a dobrota budou plně obhájeny. Všichni poznají, že každý Boží èin ve velkém sporu sledoval trvalé dobro Božího lidu i všech světů, které Bůh stvořil. "Kéž ti vzdají chválu, Hospodine, veškeré tvé skutky, kéž ti tvoji věrní dobrořečí." (Ž 145,10) Dějiny hříchů budou pro celou věnost důkazem, že štěstí všech stvořených bytostí je spojeno s existencí Božího zákona. Při pohledu na všechny skutečnosti velkého sporu celý vesmír, jak věrný, tak i odbojný, jednohlasně zvolá: "Spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů." (Zj 15,3)

Celý vesmír pozná, jak velkou obět přinesl Otec a Syn pro lidstvo. Nastala hodina, kdy Kristus zaujme své oprávněné místo a bude oslaven nad všechna panstva, mocnosti a všechna jména. Pro budoucí radost - aby totiž mohl přivést k slávi mnoho synů - vytrpěl kříž a podstoupil pohanění. Jakkoli nepředstavitelně velká to byla bolest a hanba, radost a sláva je ještě větší. Kristus pohlédne na vykoupené, kteří budou prominěni k jeho obrazu; všechna srdce ponese dokonalou peče• Božího obrazu, všechny tváře budou zrcadlit podobu Krále. Uvidí v nich výsledek svého úsilí, a bude spokojen. Pak pronese hlasem, který uslyší shromážděné zástupy spravedlivých i bezbožných: "Pohleďte, tyto jsem vykoupil svou krví! Pro ně jsem trpěl, pro ně jsem zemřel, aby mohli být věni se mnou." Od shromážděných kolem trůnu, oděných v bílá roucha, bude stoupat vzhůru chvalozpív: "Hoden je Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení." (Zj 5,12)

Přestože satan musel uznat Boží spravedlnost a poklonit se před Kristovou svrchovaností, jeho povaha se nezměnila. Jako mohutný přiboj v něm znovu vybuchne postoj vzpoury. V šílené zuřivosti se rozhodne, že se nevzdá. Nastává chvíle, kdy naposledy zoufale zaútočí proti Vládci nebes. Satan bude spíchat mezi své poddané a pokusí se v nich vyvolat stejnou zlobu, jaká je v něm, a podniknout je k okamžitému útoku. Ale tehdy už nikdo ze všech nespočetných milionů, které kdysi svedl do vzpoury, jeho vládu neuzná. Jeho moc končí. Bezbožní lidé budou nenávidět Boha stejně jako satan, bude jim však zřejmé, že jejich případ je beznadějný, že nad Bohem nemohou zvítězit. Poroste v nich však nenávisť proti satanu a lidem, kteří sloužili jako nástroje jeho klamu, a se zblílostí démonů se obrátí proti nim.

Pán prohlásil: "Protože své srdce vydáváš za srdce božské, hle, přivedu na tebe cizí, kruté pronárody; na krásu tvé moudrosti vytasí své meče, znesvítí tvou skvělost. Spustí tě do jámy." "I skolím tě, ... cherube

ochránce, vyhladím ti zprostředka ohnivých kamenů... Svrhnu ti k zemi, dám ti za podívanou králům... Způsobím, že z tvého stědu vyšlehne oheň a stráví ti, pohodím ti na zem jako popel před očima všech, kdo ti spatří... Staneš se odstrašujícím příkladem, zanikneš navěky." (Ez 28,6-8; 16-19)

"Každá bota obouvaná do válečné vojvy a každý plášť• vyválený v prolité krvi budou k spálení, budou potravou ohně." "Hospodin je rozlícen na všechny pronárody, rozhořčen na všechny jejich zástupy. Zničí je jako klaté, vydá je na porážku." "Sešle na svévolníky děš• žhavého uhlí a hořící síry, jejich údilem se stane žhoucí víchr." (Iz 9,4; 34,2; Ž 11,6) Od Boha z nebe sestoupí oheň. Země se otevře, ukáží se zbraně ukryté v jejích hlubinách. Z každé propasti vyšlehnou stravující plameny. I skály budou hořet. Přešel den hořící jako pec. Živly se rozplynou v požáru, země a všechno, co je na ní, bude spáleno (Mal 4,1; 2 Pt 3,10). Povrch země bude jako jediná roztavená hmota - obrovské vařící ohnivé moře. Bude to čas soudu a záhuby bezbožných - "den Hospodinovy pomsty, rok odplaty v soudní při Sijónu" (Iz 34,8).

Bezbožní dostanou odplatu na zemi (Pø 11,31). Stanou se "strništím a přicházející den je sežehne, praví Hospodin zástupů" (Mal 4,1). Niktež zemřou v okamžiku, jiní budou trpět mnoho dnů. Všichni budou potrestáni "podle svých skutků". Protože vina za hříchy spravedlivých byla přenesena na satana, bude satan trpět nejen za svou vzpouru, ale za všechny hříchy, k jejichž spáchání svedl Boží lid. Jeho trest bude větší než trest těch, které podvedl. Satan bude trpět, i když už zahynou všichni, které přivedl k pádu. V oheňných plamenech nakonec zahynou všichni, kdo se rozhodli pro zlo, kořen i ratolesti - satan je kořen, jeho následovníci ratolestmi. Trest za přestoupení zákona na ně dopadne v plné míře, požadavkům spravedlnosti bude učiněno zadost. Nebe i země při pohledu na to prohlásí, že Bůh je spravedlivý.

Satanovo dílo zkázy navždy skončí. Po šest tisíc let prováděl své záměry, naplňoval zemi bídou a působil zármutek v celém vesmíru. Celé stvoření bolestně sténalo jako rodička při porodu. Nyní však budou stvořené bytosti navždy zbaveny jeho přítomnosti a jeho pokušení. "V míru odpočala celá země, všechno zvučení plesá." (Iz 14,7) Z celého vesmíru bude znít volání chvály a vítězství. Bude znít "zpív jakoby ohromného zástupu, jako hukot množství vod a jako dunění hromu", který bude volat: "Haleluja, ujal se vlády Pán Bůh náš Všemohoucí." (Zj 19,6)

Zatímco země zachvátí ničivý oheň, budou vykoupení bezpečně ukryti ve Svatém místě. Nad lidmi, kteří měli podíl v prvním vzkříšení, nemá druhá smrt moci. Zatímco pro bezbožné je Bůh stravujícím ohněm, pro svůj lid je sluncem a štítem (Zj 20,6; Ž 84,12).

"Viděl jsem nové nebe a novou zemi, nebo• první nebe a první země pominuly." (Zj 21,1) Oheň, který stráví bezbožné, očistí zemi. Odstraní každou stopu prokletí. Nebude viděti planoucí peklo, které by vykoupěným připomínalo strašné následky hříchu.

Zůstane jediná připomínka: Náš Vykupitel navždy ponese stopy po svém ukřižování. Na jeho raně hlavě, v jeho boku, na jeho ruku a nohou zůstanou jediné stopy krutého díla, které působí hřích. Prorok popsal Krista v jeho slávi takto: "Po straně má rohy, v nichž je skryta jeho síla." (Abk 3,4) Proboděný bok, odkud vytékal proud krve, která smířila ělovíka s Bohem - tam je Spasitelova sláva, zde "je skryta jeho síla". "Mocný k spasení" je díky své výkupné oběti. Má moc vykonat spravedlnost nad všemi, kdo pohrdli Boží milostí. Stopy po jeho pokošení jsou jeho nejvyšší poctou. Po nekonečné věky budou rány Golgoty Krista chválit a hlásat jeho moc.

"Ty, viži stáda, návrší dcery sijónské, tobì pøipadne, k tobì se navrátí døívìjší vladaøství." (Mi 4,8)
Tehdy nastane doba, kterou toužebnì vyhlíželi praví viøící od chvíle, kdy plamenný meò vyhnal první lidský pár z ráje, doba "vykoupení tìch, které si Bùh vydobyl" (Ef 1,14). Plán vykoupení vydobyl zpìt zemi, kterou pùvodnì èlovìk dostal od Boha jako své království, ale kterou podvedený vydal do rukou satana, zemi tak dlouho ovládanou mocným nepøítelem. Vše, co høích znièil, bude napraveno. "Toto praví Hospodin..., jenž vytvoøil zemi, jenž ji uèinil, ten, jenž ji upevnil..., nestvoøil ji, aby byla pustá, vytvoøil ji k obývánì." (Iz 45,18) Splnil se pùvodní zámìr, který Bùh sledoval pøi stvoøení zemi - stane se vièným domovem vykoupených. "Spravedliví obdrží zemi a budou v ní bydlet navždy." (Ž 37,29)

Nìkteøí lidé z obavy, aby si život vykoupených pøìliš nezhmotnili, všechny biblické zprávy o budoucím domovì zduchovòují. Ježíš Kristus své uèedníky ujistil, že odchází pro nì pøipravit pøíbytky v Otcovì domì. Lidé, kteøí pøijímají uèení Božího slova, mají urèité informace o nebeských pøíbytcích. A pøece "co oko nevidilo a ucho neslyøelo, co ani èlovìku na mysl nepøišlo, pøipravil Bùh tìm, kdo ho milují" (1 K 2,9). Lidská øeè nedokáže popsat odmìnu, která èeká spravedlivé. Pochopí ji jen lidé, kteøí ji zakusí. Rozum smrtelného èlovìka nemùže pochopit slávu Božího ráje.

Bible oznaèuje dìdictví spasených slovem "vlast" (Žd 11,14-16). Nebeský Pastýø tam zavede své vièné k pramenùm živých vod. Strom života bude každý mìsíc dávat své ovoce a listí stromu bude sloužit pro zdraví národù. Budou tam viènì proudící toky, prùzraènè jako køiø•ál, a na jejich bøezích budou šumící stromy zastìðovat cesty, pøipravené pro Boží vykoupené. Rozsáhlé nížiny tam budou stoupat ke krásným pahorkùm a Boží hory zdvíhat své majestátné vrcholky. V pokojných rovinách, pøi živých tocích najde Boží lid, který byl na svìtì tak dlouho poutníkem a cizincem, svùj domov.

"Mùj lid bude sídlit na nivách pokoje, v bezpečných pøíbytcích, v klidných místech odpoèinku." "Nikdy už nebude slýcháno o násilí ve tvé zemi, o zhoubì a zkáze na tvém území. Své hradby budeš nazývat 'Spása' a své brány 'Chvála'." "Vystavíjí domy a usadí se v nich, vysázejí vinice a budou jíst jejich plody. Nebudou stavít, aby se tam usadil jiný, nebudou sázet, aby z toho jedl jiný... Co svýma rukama vytvoøí, to moji vyvolení sami spotøebují." (Iz 32,18; 60,18; 65,21.22)

Tam "pouš• i suchopár se rozveselí, rozjásá se pustina a rozkvetè kvítím." "Místo trní vyrostè cypøiø, místo plevelè vzejde myrta." "Vlk bude pobývat s beránkem, levhart s kùzlem odpoèívat ... a malý hoch je bude vodit." "Nikdo už nebude páchat zlo a šíøit zkázu na celé mé svaté hoøe," praví Pán. (Iz 35,1; 55,13; 11,6.9)

V nebeském prostøedí nemùže existovat bolest. Nebude už slz, pohøebních prùvodù, ani stopy po smutku. "A smrti již nebude, ani žalu ani náøku ani bolesti už nebude - nebo• co bylo, pominulo." "Nikdo z obyvatel neøekne: 'Jsem nemocen.' Lidu, který tam bydlí, bude odpuøtina nepravost." (Zj 21,4; Iz 33,24)

Bude tam Nový Jeruzalém, hlavní mìsto oslavené nové zemi, který je "nádhernou korunou v Hospodinovì ruce a královským turbanem v dlaních svého Boha". "Jeho jas jako nejdražší drahokam a jako prùzraèný køiø•ál." "Národy budou žít v jeho svìtle; králové svìta mu odevzdají svou slávu." Pán prohlásil: "I já budu nad Jeruzalémem jásat a veselit se ze svého lidu." "Pøíbytek Boží uprostøed lidí,

Bůh bude pøebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi." (Iz 62,3; Zj 21,11.24; Iz 65,19; Zj 21,3)

V Božím místì "nebude noci". Nikdo nebude potøebovat odpoèinek, ani po nìm nebude toužit. Nikoho neunaví konat Boží vůli a chválit jeho jméno. Budeme stále cítit svìžest jitra, které nikdy neskončí. "Nebudou potøebovat svìtlo lampy ani svìtlo slunce, nebo Pán Bůh bude jejich svìtlem." (Zj 22,5) Sluneèní svit bude nahrazen svìtlem, které nebude nepøíjemnì oslòovat, ale jasem zdaleka pøekoná polední svìtlo. Boží a Beránkova sláva naplní svaté místo neblednoucím svìtlem. Vykoupení budou žít ve slávì vìèného dne bez slunce.

"Chrám jsem v nìm nespatoil: Jeho chrámem je Pán Bůh všemohoucí a Beránek." (Zj 21,22) Boží lid bude mít pøednost osobnì se stýkat s Otcem a Synem. "Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance." (1 K 13,12) Zde na zemi vidíme podobu Boha jen jako odraženou v zrcadle - v pøírodì a v Božím jednání s lidmi. Potom ho však uvidíme tváøí v tváø, žádný závoj nebude zastírat náš pohled. Budeme stát v jeho pøítomnosti a sledovat nádheru jeho tváøe.

Tam budou vykoupení poznávat tak, "jak Bůh zná je". Láska a soucit, které Bůh vložil do lidského srdce, se tam projeví nejplnìji a nejušlechtileji. Èisté spoleèenství se svatými bytostmi, harmonický spoleèenský život se vznešenými andily i tìmi, kdo byli ve všech dobách Bohu vìrni, kdo vyprali svá roucha a vybilili je v krvi Beránkovi, svatá pouta, která spojují "každý nebeský i pozemský rod" (Ef 3,15) - to všechno bude pøispívat ke štìstí vykoupených.

Lidé obdaøení nesmrtelností tam budou nadšeni studovat divy stvoøitelské moci a tajemství zachraòující lásky. Nebude tam krutý nepøítel, který by je svádil, aby zapomnìli na Boha. Každá vloha se bude rozvíjet a každá schopnost zdokonalovat. Pøijímání nových poznatkù neunaví mysl a nevyèerpá tvùøí sílu. Bude možno realizovat nejvelkolepìjší díla, uskuteènit nejvznešenìjší tužby, splnit nejkrásnìjší cíle. Pøesto stále zùstanou nové výšiny, které bude možno zdolávat, nové divy hodné obdivu, nové pravdy, které bude možno odhalovat, a nové úkoly, které budou rozvíjet síly mysli, duše i tìla.

Boží vykoupení budou moci volnì studovat všechny poklady vesmíru. Neomezení smrtelností a únavou poletí na vzdálené svìty, které trpìly pohledem na lidskou bídu a které jásaly štìstím pøi zprávì o každém vykoupeném èlovìku. S nevýslovnou radostí se dìti zemi pøipojí k radosti a moudrosti nepadlých bytostí. Budou mít pøístup k vìdìni a poznání nashromáždìnému za vìky studia o Boží stvoøitelské moci. Nezkreslenì budou pozorovat slávu stvoøení - slunce, hvìzdy a hvìzdné systémy - , jak všechny ve stanoveném øádu krouží kolem Božího trùnu. Každá vìc, od nejmenší po největší, nese jméno Stvoøitele a všechno ukazuje bohatství jeho moci.

Léta vìènosti, jak poplynou, budou pøinášet stále bohatší a stále slavnìjší poznání Boha a Ježíše Krista. Jak se bude rozšiøovat poznání, poroste láska, úcta a štìstí. Èím více budou lidé poznávat Boha, tím více budou obdivovat jeho charakter. Když jim Pán Ježíš bude postupnì odhalovat bohatství vykoupení a úžasné èiny vykonané ve velkém sporu se satanem, budou srdce vykoupených projevovat ještì vìtší lásku a s ještì vìtší radostí uchopí zlaté harfy a desetitisíce desetitisícù a tisíce tisícù hlasù se spojí v mohutném chvalozpìvu.

"A všechno stvoøení na nebi, na zemi, pod zemí i v moøi, všechno, co v nich jest, slyšel jsem volat:

"Tomu, jenž sedí na trůnu, i Beránkovi dobrořeení, èest, sláva i moc na vèky vèkù!" (Zj 5,13)

Velký spor mezi dobrem a zlem skonèil. Není už høíchu ani høíšníkù. Celý vesmír je èistý. V celém nezmìrném stvoøení vládne soulad a štìstí. Od Boha, který všechno stvoøil, proudí život, svìtlo a štìstí do všech stran nekoneèného prostoru. Od nejmenšího atomu až po největší vesmírná tělesa, všechno živé i neživé, v nezkalené kráse a dokonalé radosti hlásá, že Bùh je láska.

[Pøedmluva vydavatelù](#)

[Top of Page](#)

[**SEARCH THIS SITE!**](#) * [**LATEST UPDATES**](#)

[**HOME**](#) * [**BOOKSTORE**](#) * [**LINKS**](#) * [**COMMENTS**](#)

PILGRIMS BOOKS

- Box 300 -

ALTAMONT, TN 37301 USA